

NOTICES

OF

SANSKRIT MSS.

BY

HARĀPRASĀD SHĀSTRĪ,

Honorary Philological Secretary, Asiatic Society of Bengal

PUBLISHED

UNDER ORDERS OF THE GOVERNMENT OF

BENGAL.

VOLUME X.

CALCUTTA:

PRINTED AT THE BAPTIST MISSION PRESS

1892.

II
9
3

S
016.091
H 254 m
2.010

B 4085
21.6.87
Sine 83258

INDEX TO VOLUME X, PART I.

	<i>Page</i>		<i>Page</i>
Ācāryadeva-Sūri, ...	39	Bālakṛiṣṇa, ...	4
Āryaya-chūdāmaṇi, ...	115	Bhadravāhu, ...	14
Āśāna, ...	8	Bhadravāhu Svāmī, ...	18
Advaita, ...	113	Bhadravāpa Svāmī, ...	75
Agīta-Svāmī, ...	51	Bhagavadgītā, ...	74
Alaṅkāra-śekhara, ...	55	Bhagavat tattva-chandrikā, ...	72
Amara, ...	109	Bhakti-dvātrīṅśikā, ...	92
Amara-panjikā, ...	109	Bhānu-datta, ...	117
Amaru, ...	81	Bhāravi, ...	110
Amaru-śataka-vyākhyā, ...	81	Bhāsvāmī, ...	97
Amṛita-laharī, ...	87	Bhaṭṭa Devasaṅkara, ...	81
Ananda-vṛindāvana-champū, ...	75, 78	Bhartṛhari, ...	79
— laharī, ...	113	Baudhāyana, ...	6
Ananta Bhaṭṭa Mahāmaho-		Bhava Sūtra, ...	30
pādhyāya, ...	71	Bhāva-vilāsa, ...	30
Anantadeva, ...	3	Bhaviṣya Purāna, ...	7
Ananta Sundarī, ...	120	Bhikṣu-dvātrīṅśikā, ...	101
Anyokti-muktālatā, ...	30	Bibliotheca Indica, ...	80
Āpadeva, ...	3	Bidagdha-mukha-mandana, ...	85
Āpunarvandhaka-dvātrīṅ-		Bikrama, ...	27
śikā, ...	104	Brahma-deva, ...	42
Ārādhana Bhagavatī, ...	22	Brahma-deva-vṛitti, ...	42
Arthadīpikā, ...	44	Bhoja Deva, ...	41
Ārya-śataka, ...	10	Chaitanya, ...	113
Ashtakā-srāddha, ...	107	Chaityas, ...	93
Ātma-tattva-viveka-ṭīkā, ...	105	Chaitya-vandana-sūtra, ...	93
Āurapachcha-kklāna, ...	12	Chaitya-vandana-vṛitti, ...	94
Āvaśyaka-laghuvṛitti, ...	16	Chandesvara, ...	115
Āvaśyaka-sūtra, ...	15, 16	Ātuh-sarāṇa-sūtra, ...	11
Āvaśyaka-vṛihat-vṛitti, ...	15	— — — — — ṭīkā, ...	11
		Colebrooke, ...	113

	Page		
Dāmodara, ...	6	Gujrāṭi, ...	
Dāna-keli-kaumudī, ...	20	Gumāṣī Kavi, ...	
Dānakeli-vyākhyā, ...	20	Halāyudha, ...	
Dānalīlā, ...	42	Haribhadra Aśhāryya, ...	
Dattaka-darṣaṇa, ...	71	Haribhadra Sūri, ...	15, —
Dattaka-dīdhiti, ...	71	Harichandra, ...	
Devaśaṅkara Bhaṭṭa, ...	81	Harinātha Gosvāmī, ...	
Devī, ...	65, 74	Hridayānanda Sarma Bi-	
Devī-māhātmya chandrikā, ...	74	dyālaṅkāra, ...	10,
Dhārā, ...	41	Jagadīśa, ...	109
——— Rājā, ...	115	Jagannātha Paṇḍitarāja, ...	26, 28
Dharmadāsa, ...	85	Jaganātha Tarkapañcānana, ...	119
——— Gaṇi, ...	33, 16	Jain, 10, 11, 12, 17, 18, 23,	
Dharma Sarmā, ...	35	31, 32, 33, 34, 39, 47,	
Dharma-śarmābhyudaya, ...	35	50, 89, 90, 99, 100, 101,	
Digambara, ...	95	102, 103, 104, ...	105
Dīkṣā-dvātrīṅśikā, ...	102	Jaina, 22, 41, 44, 45, 47,	
Dīna Gaṇi, ...	97	48, 93, 95, 96, ...	97
Dravya-saṅgraha Sūtra, ...	11	Jambūdvīpa-prajñapti, ...	12
Dravya-saṅgraha-vṛtti, ...	12	——— ratna-	
Drona Aśhāryya, ...	14	manjūśhā, ...	12
Durgā, ...	40	Jani, ...	35
Dvātrīṅśikā, ...	32	Jayadeva, ...	54, 59
Ekādaśī-tattva, ...	113	Jayakriśha, ...	107
——— dīpa, ...	113	Jayapura, ...	30
Gaṇadhara, ...	51	Jina, ...	27, 35, 45, 51, 92
——— śāuddha-śāntaka, ...	51, 52	Jinadatta Sūri, ...	51
——— laghu-vṛtti, ...	52	Jinamahattva-dvātrīṅśikā, ...	105
Gananātha, ...	117	Jñeśvara Sūri, ...	34
Gaṅgesa, ...	87	Jīva Gosvāmī, ...	29
Gautama Svāmī, ...	51	Jīvarāja Dīkṣhita, ...	86
Govinda Nyayavāgīśa, ...	53	Jyotiśh-sāra-saṅgraha, ...	118
——— Tarkavāgīśa, ...	113	Kāladāsa, ...	27, 38, 112
Gopāla-champū, ...	86	Kālmātha-Gananātha, ...	119
Gitāmāhātmya, ...	74	Kālisaṅkara, ...	115
Gaurīkānta, ...	115	Kalpataru, ...	107
		Kāmākhya, ...	20, 21, 40, 43

	Page		Page
Kámarūpa, ...	26	Madhumatī, Svapnāvālī ...	120
Kapila, ...	105	Madhusūdana Vāchaspati, ...	118
Kāraka-vāda, ...	112	Madhuvātā, ...	106
Karpūra-mañjarī, ...	37	Mahākavi, ...	30
————— prakāśa, ...	37	Mahānīśītha-s'ruta skandha, ...	10
Karuṇālaharī, ...	28	Mahānīśītha-suya-kkhandha, ...	10
Kās'ínātha ...	62	Māhes'vara, ...	47
Kās íráma Bhattachāryya, ...	108	Malamēsa-tattva, ...	108
Vāchaspati, ...	108	————— vivṛiti, ...	108
Katāksha-sūta, ...	21	Malaya Giri, ...	14
Kavikarnapūra, ...	75, 78	Mallinātha, ...	38
Kavirāja, ...	70	Mandasuta-sūta, ...	21
Kāvyaśāhikāra, ...	82	Mānukyachandra Mahārājā, ...	55
Kāvyaśāhikāra tippa, ...	83	Manoharā, ...	110
Kes'ava Mīśra, ...	55	Manohara Gosvāmī, ...	87
Kevali-bhukti-vyavasthā dvā-		Manoramā, ...	54, 85
trīṇśikā, ...	95	Mantrāṇṭha dīpikā, ...	53
Kṛtārjunīya, ...	110	Mārga-dvātrīṇśikā, ...	104
Kisorimohana Gosvāmī, ...	25	Meghadūta, ...	27, 112
Kles'āhānopāya-dvātrīṇśikā, ...	90	————— tīkā, ...	112
Kṛipārāma, ...	115	Mīnanātha, ...	79
Kṛishṇa, ... 28, 42, 72, ...	75	Mitākshara, ...	115
Kṛishṇa Bhaṭṭa, ...	5	Mitā-dvātrīṇśikā, ...	99
Kṛishṇa-chandra Rājā, ...	115	Mugdha-bodha, ...	118
Kṛishṇa-jīvana, ...	115	Mūkakavi, ...	43
Kṛishṇa-Kesava, ...	115	Mūkakavi Sārva-bhauma, ...	20, 21, 40
Kshema-rāja, ...	88	Mukha-vartanī, ...	78
Kshemendra Mahākavi, ...	23, 21	Mukti-dvātrīṇśikā, ...	96
Kumārasambhava, ...	38	Muktyadvesha-prādhānya-	
Kutarka-graha-nivṛitti-dvā-		dvātrīṇśikā, ...	103
trīṇśikā, ...	100	Munichandra Sūri, ...	75
Lakshmana Bhaṭṭa ...	38	Nāndāmukha-s'rāddha, ...	106
Lakshmīdhara, ...	17	Nārāyaṇa, ...	109, 119
Lālita vīstara, ...	91	Nemī, ...	27
Mādhava Achāryya, ...	80	Nemichandra Śiddhānta Deva, ...	41
————— Bhaṭṭa, ...	42	Nemidūta, ...	27
Madhumatī, ...	118		

THE ASIATIC SOCIETY
CALCUTTA 700016

Acc 10, B 4085
Date 24.6.67

	Page		Page
Nigoda shaṭ-triṃśīkā vi-		Rādhánātha S'armā, ...	84
vritti, ...	75	Rāghavadeva S'armā, ...	65
Nigodaviehāra-gāthā - shaṭ-		Rāghava Pāṇḍaviya, ...	70
triṃśīkā-sūtra. ...	75	Raghunandana, 54, *108,	
Nṛsiṃha Bhaṭṭa, ...	1	113, 114, ...	119
Oghaniryukti-sūtra, ...	13	Raghunātha Siddhāntavā-	
" tīkā, ...	14	gīśa, ...	54
Pādāravinda-sūta, ...	20	Rājasekhara, ...	37
Padma Jīves'vara Sūri, ...	34	Rāma, ...	59
Padyāvalī, ...	25	----- Achāryya Mahāmaho-	
Pañcha-kalpataru, ...	65	pādhyāya, ...	72
Parva sevā-dvātriṃśīkā, ...	103	Rāmabhadra, ...	70
Pātanjala, ...	102	----- Siddhāntavā-	
----- yoga, ...	102	gīśa, ...	109
----- lakshana-vi-		Rāmaçhandra Kavi, ...	110
chāra-dvātriṃśīkā, ...	102	Rāmagni Heli, ...	27
Piṇḍa-niryukti-vritti, ...	14	Rāmagoṇāla, ...	115
Piṇḍala, ...	78	Rāmakiṣṇa Nyāyālaṅkāra,	
----- tīkā, ...	78	Mahāmahopādhyāya, ...	119
Prabhākara Bhaṭṭa, ...	37	Rāmānanda Tarkapañchā-	
Prabodhinī, ...	109	nana, ...	65
Prakāśendra, ...	24	Rasatarāṅginī, ...	117
Prānābharaṇa, ...	26	Rasavatī, ...	86
Prānanaśyāna Rājā, ...	26	Rasika raṅgadā, ...	25
Prasanna-rāghava, ...	54	Ratna-kosha, ...	111
----- Nāṭaka, ...	59	Ratna-kosha-kāra-mata-vi-	
Pravachana-sara, ...	17	chāra, ...	111
----- Balabodha, ...	17	Ratna-sēkhara Gam, ...	44
----- Sūtra, ...	18	Ratnasūha Sūri, ...	75
Prāyaścitta-kadamba-sūtra-		Ravana, ...	59
saṅgraha, ...	119	Ravikara, ...	112
----- tattva-tīkā, ...	114	Rig Veda, ...	5
Purāna-sūtra, ...	62	Rishabha, ...	46, 51
Pūrva-seva-dvātriṃśīkā, ...	103	Rudra Kavi, ...	30
Pushpamalā Prakāśa, ...	35	Rudra Rāya, Rājā, ...	62
Rādhāmohana Gosvāmi Bha-		Rudra S'armā, ...	62
ttāchāryya, ...	113	Rudraṭa, ...	82, 83

	Page
Rūpa Gosvāmī,	25, 29
S'abdasakti-prakāś'ikā, ...	109
Sādhu-sāmagrya-dvātriṃśikā,	92
Saddrīṣṭa-dvātriṃśikā ...	101
Sajjana-stuti-dvātriṃśikā...	96
Sākāla,	5
S'āhvāhana,	73
Samaya-sundara Gaṇī,	93
Samba,	88
———— panchāśikā,	88
———— vivriti,	88
S'ambhu,	30
Sāṅgaṇa,	27
Sanjivani,	38
S'aṅkara, Aṅgīrāya,	9, 113
S'ānti Chandra Gaṇī,	12
S'apta-satī-kāvya,	73
S'arvārtha-siddhi,	98
Sattasayā-kāvya,	73
Satī,	38
Saṭkarmādhyā-pradars'ani,	5
Sevya-sevakopadeśa	23
Shaḍdarśana-samuechaya	49
———— tīkā,	49
Shaḍvāsyaka-sūtra,	50
———— vṛtti,	50
Siddhānta-vāgīśa,	109
Siddha Sādhu,	34
Siddha-sena Gaṇī,	97
Siṅha Sūra,	97
S'ishyahitā,	15
S'āśāna,	38, 115
S'āva,	106
S'iva Aṅgīrāya,	74
Slesha-virodhini,	70
S'rāddhodaya,	31
S'rāddha-dina-kṛitya,	31

	Page
S'rāddha-dina-kṛitya tīkā,	31
S'rāddha-dīpa,	107
S'rāddha-pradīpa,	107
S'rāddhādī viveka-kaumudī,	119
S'rāvaka,	44, 45
———— dinakṛitya,	45
S'rāvaka-pratī-kramana,	44
S'rāvaka-rādhana,	93
S'rāvana,	7
S'rīkṛiṣṇa,	28
Stuti-sataka,	43
S'uddhīmīnaya,	58
Sujana-bodhakarī,	110
Sūlapāni,	119
Suvṛtta-tīlaka	24
S'vetāmbara,	95
Syāmasundara,	115
Tāra,	67
Tāra-bhakti-sudhānava,	67
Tāra-chandra,	85
Tāra-dīptaya-dvātriṃśikā,	100
Tattvabodha-vidhāyini,	39
Tattvadīpikā,	32
Tātparya-taraṅginī,	54
Tattvārtha-sāstra-tīkā,	97
Tattvārtha-sūtra,	97
———— vṛtti,	98
Tīlaka Aṅgīrāya,	16
Uchch,	93
Upadeśamālā,	33, 34
———— avachūri,	34
———— prakarana,	46
———— vivarana,	33
Upadeśa-ratna-kośa,	34
———— śataka,	23
Vāchaspatī Mīśra,	58
Vahvrichakarma-prayoga-	
kārīkā,	

	Page		Page
Vairāgya-sātaṅga, ...	79	Vishṇu, ...	3
— — — — — ṭikā, ...	79	Vishṇuyāga-pāddhātī, ...	3
Vallabhāchāryya, ...	* 85	Vistāra-chandrikā, ...	113
Vālmīki, ...	87	Visvarūpa, ...	115
Vāmanajayanti-vrata, ...	7	Vivādabhaṅgārṇava, ...	115
— — — — — vidhi, ...	7	Vivekadhairyyās'raya, ...	* 85
Vaṇeś'vara, ...	115	Viveka-dīpikā, ...	6
Vānīnātha, ...	78	Viveka-kaumudī, ...	105
Vārāhī, ...	7	Vratodyāpana-vidhi, ...	6
Varddhamaṇa Jina, 35, ...	51	Vṛindāvana, ...	75
Vas'ṭkarāṇa-stotra, ...	7	Vṛindāvana Chakravartī, ...	78
Vāsudeva, ...	37	Vṛishākapi-śāstra, ...	9
Vaṭa-tree, ...	6	Vyavasthā-dīpikā, ...	82
Veda, ...	4	Vyāsādāsa, ...	23, 24
Vedaparāyanāṅga-homa-vi-		Vyavahāra-mādhava, ...	80
— — — — — dhi, ...	4	Yati, ...	8, 9, 10
Vivādārpava-setu ...	115	Yatisandhyā-vārtika, ...	9
Vidagdha-mukhaṇḍana, ...	85	— — — — — vidhi, ...	8
Vidhāna-mālā, ...	1	Yatisaṅskāra, ...	10
Vīdhuraupāsana, ...	8	Yoga, ...	47, 89, 90, 91
Vidhyaparādha-prāyas'chit-		Yogamāhātmya-dvātriṅś'ikā, ...	91
— — — — — ta-laghu-vṛitti, ...	5	Yogāvatāra-dvātriṅś'ikā, ...	90
Vidyāvilāsa, ...	30	Yogavindu, ...	47, 48
Vinaya-dvātriṅś'ikā, ...	95	— — — — — vṛitti, ...	4
Vīrachandra Gosvāmī, ...	25	Yogaviveka-dvātriṅś'ikā, ...	89
Vīreśvara, ...	115		

From

HARAPRASAD SĀSTRĪ,

To

C. LITTLE, ESQ.,

Honorary Secretary to the Asiatic Society of Bengal.

Dated, Naihati, the 28th January, 1892.

SIR,

With reference to the letter of Mr. C. E. Buckland, Secretary to the Government of Bengal, sent with the Assistant Secretary's letter of 4th July 1891, to the late Raja Rajendralāla Mitra, LL.D., C.I.E., and the subsequent reminders forwarded to me, I have the honour to submit the following report of the operations in search of Sanskrit Manuscripts in private libraries in the Lower Provinces of Bengal, since 28th September 1888, the date of the submission of the last report by the late lamented Raja.

2. The Raja was in charge of the operations up to the 26th July 1891, the date of his death. During his last protracted illness he asked me to prepare the English summaries of his notices, which I did to the best of my power with the object of assisting him, while the entire management of the work was kept in his hands, and he passed final orders for the press. My initials have been appended to those works for which I prepared the English abstract. The Council of the Asiatic Society in their meeting of July last, appointed me to carry on the work in place of the distinguished scholar who had just passed away.

3. The Raja had one paṇḍit, who travelled over the country, visiting every locality where Sanskrit Manuscripts were likely to be met with, and two paṇḍits at head-quarters to assist him in collating the materials and passing them through the Press. The Council of the Asiatic Society at their meeting of November 1891, gave me permission to send one of the Paṇḍits at head-quarters to travel, as the Raja, during his last illness, detained his travelling Paṇḍit at head-quarters for some time, because he needed greater assistance in looking through the proof-sheets of the notices of Sanskrit Manuscripts.

4. At the time of submitting his last report the Raja expected (vide para. 19) that the examination of the Places visited. Jaina Manuscripts at Azimgunge would take another year, and the Paṇḍit finished his work in about that

time. Besides Asingunge he visited Sántipur, Guptipará, Mirhájá, and Begúna. While detained at head-quarters, he prepared notices of MSS. purchased for the Government of India and deposited at the Asiatic Society's rooms. He is now working at Dacca, visiting the various places in the pargannah of Vikrampur, in which was situated the last Hindu capital of Bengal and which is a well-known seat of Sanskrit learning, the foremost in East Bengal. The places visited in the Pargana Vikrampur are;—Báddánagar Subhádhyá, Tantar, Ghataker-kolá, Jívasará, Teghare, Sáktá, Ráunagar Bharákór, Bibandi Konjá, Noadda, and Ganpára. The new travelling Pandit is working at Mymensingh, and during the last six months, notes have been collected of a large number of manuscripts examined. I personally went to both these districts with the view of superintending the work of the Pandits and of interesting influential persons in my work: and I have the satisfaction to report that at both these places great interest was evinced by the zamindars, pleaders, pandits and the officers of the Education Department. The Pandits often have to travel in the interior of the district where no conveyances worth the name are procurable, and it would be impossible for them to travel without the help of the local gentry, as they have to travel without previous preparation. I should take this opportunity of publicly acknowledging my obligations to Babu Devendra Kísor Acháryya Cháudhuri and Hará Chandra Chaudhuri, enlightened zamindars of Muktagáchhá and Sherpur, and to that distinguished literary man Babu Káśprasanna Ghosh, who enjoys wide celebrity as a Bengali writer. As manager of the Bháwál Ráj, he has done, and is in a position to do, eminent services in facilitating the search for MSS. in the District of Dacca. In the Eastern districts, the Pandit need not be guided by popular rumour as to the places where Sanskrit MSS. are to be found, as was the case in Tirhoot and other places, because the educated classes in the Eastern districts take great interest in Sanskrit learning and know the places where the *tois* are and where MSS. are likely to be found.

5. In a *math* at Ramná in the Suburbs of Dacca some manuscripts written in Devnágari character were found; with the exception of these, all the MSS. in East Bengal are written in Bengali character. They treat principally of *tántric* ceremonies. Kámákhyá in Assam has justly been described by the late Rájá Rájendráśála Mitra as the capital of *Sakti* worship in India. The nearer one goes to that place one meets with works of *Tantric* literature in larger and larger numbers. In the Eastern districts the higher classes are almost invariably *tántrika*, and in the family of Babu Tárakísor Ráy, the Deputy Inspector of Schools, Dacca, were found 25 *tántric* codices which had never before been known to the learned world. I myself examined the collection in company with my Pandit, and as I had Aufrecht's *Catalogus Catalogorum* with me, I could plainly see that those MSS. were not mentioned in it.

The MSS. of this collection are taken every care of, and are accompanied by a nominal subject catalogue. If collections of MSS. are equally well cared for in other families, it speaks very well for the taste of East Bengal. The Pandits of East Bengal read the Kátantra Grammar, and so they have got a large number of treatises of more or less value supplementing the information given in that work. We are getting a very large number of these works. In medicine too, East Bengal forms as it were a new school and we have already got two large works not yet known to the world.

6. Besides going to Dacca and Mymensingh I went to Benares,

where it was reported that several collections of MSS. were for sale. I purchased the entire collection made by a Bengali *Jati*, Rámkrishna Brahmachári; and Pandit Vindhyaesvaríprasád, the Oriental Librarian, Benares Sanskrit College, procured me a large number of MSS. from private individuals with the permission of Mr. A. Venis, the Principal of the Benares Sanskrit College, as under the existing rules the Pandit is not allowed to help scholars to purchase books without such permission. I utilized the time at my disposal after the work of purchasing MSS., in visiting two most important libraries in the city. One is that of the Maharaja of Benares, and the other is that of the *Gurusvami Matha*, the heads of which were for generations the spiritual guides of the Maharaja's family. The collection at the

The Library at the *Gurusvami Matha* is so large that five of us worked six

hours a day for four days to make a cursory examination of MSS. contained in two only out of three rooms. Most of these MSS. were copied in the *Saka* years 1724 and 1731, when the establishment was in the zenith of its reputation. The works mostly belong to the Vedanta School of Philosophy, and some of them are exceedingly rare. For instance, there are several commentaries on the *Upanishads* by Prakátárthakár whose works are regarded as lost. I found in this establishment a complete commentary of the *Rigveda* by Sáyanácháryya in the Bengali character, perhaps the only copy written in that character. I will give a detailed report of the results of my examination of this library when I submit the first volume of my notices of Sanskrit MSS.

7. The Maharaja's Library is well worthy of the head of the

Hindu community of Benares. The Library being situated on the other side of the river, and within the fort of Rámnagar, is not much known outside the circle of select friends of the Maharaja. At the intercession of Pandita Brijanáth Tattvaratna and Pramathanáth Tarkaratna, the distinguished court pandits of the Maharaja, permission was most graciously accorded to me to examine the Library: and it is a matter of great regret that the time at my disposal allowed me to visit it for two days only. During my short examination, I found the Library to contain many interesting works. It is kept in fine rooms on the first floor, superintended by a Librarian with the help of a nominal

subject catalogue prepared some time ago. The second bundle contains six or seven small new *Kāvya*s not known to the learned world, and a rare little work "*Madanāśaśa Kāma Kandalā*" written in beautiful *Nāgarī* of the 14th century. It is written in prose and verse. In another bundle were found two works only, namely, "*Aryā Sapta Satikā*" and *Aryā Ashta Sāhasrikā*. I was at first led to believe that the first work was Gobardhanāchāryya's *Aryā Saptaśatī*, but the second work roused my curiosity, both because it was placed under the head *Kāvya*, and because the Librarian told me that it was a *Kāvya*. On examination, however, it was found to be the *Ashta Sāhasrikā Prajñāpāramitā*, and then the first work was also examined and found to be the *Sapta Satikā Prajñā Pāramitā*, only one copy of which is known to the world, in Mr. Bendall's Cambridge catalogue of Buddhist MSS. The discovery of rare Buddhist MSS. in the orthodox Library of the Maharaja of Benares aroused my curiosity as to how they came there. The Librarian told me that they were purchased along with other works about 40 years ago from one Ranganāth, who belonged to the family of the *Rajgurur* of Nepal, and who fled from that place possibly to avoid some political danger. He also informed me that the other works purchased from Ranganāth were all *tantras* and written in the Newari character. But I had no time to examine them. I shall be exceedingly delighted if I have an opportunity of visiting the Library again.

8. Rājā Rājendralāla Mitra purchased 415 MSS. for the Government of India since the date of his last report. Character of MSS. purchased by the Raja. In this collection is to be found a copy of the *Adbhuta Brāhmaṇa*, dealing with omens and portents of the Vedic age and considered as the sixth *Adhyāya* of the *Shādvinsā Brāhmaṇa*, and a copy of the *Aitareya Brāhmaṇa*. But the most useful works collected by the Raja are the *Anukramanī*s, or indices to the *Rig Veda*, namely, the *Arshānukramanī*, the *Chhandonukramanī* and *Anuvakānukramanī*. The Raja published all these indices as appendices to his edition of the *Vṛihad-devatā*, or the Index of Deities mentioned in the *Rig Veda*. These indices are a great help in determining the order of hymns in the various recensions of the Vedas. There is only one *Anukramanī*, namely, the *Rishyanukramanī*, which has not yet been published in this collection. There is an *Upaṇishad* in this collection which is very interesting as showing the process by which later forms of worship have been ingrafted into the Vedas. India has been divided for the purpose of Tantric worship into three *maṇḍal*s, namely the *Gauda maṇḍal*, the *Drāvira maṇḍal* and the *Kāshmīr maṇḍal*, presided over by three forms of *Kālī*, viz., *Kālīkā*, *Tripurā* and *Karpūrā*. The *Upaṇishad* in question deals with the worship of *Tripurā* by raising her to the dignity of a deity of the *Upaṇishads*. The *Samkarasamhitā* is a very rare manuscript of a *Purāna* which was unknown even to the best scholars of Bengal, European or Native. One copy of it was noticed in Mr. Burnell's catalogue of Tanjore MSS. The entire work is devoted to

the glorification of Siva, and is evidently written in the interest of the Śaiva form of worship.

9. I have up to the present moment collected 237 MSS. One of them professes to be a Samhitā of the Rig Veda belonging to the Sāṃkhāyana school. Character of MSS. purchased by me Dr. Alfred Hillebrandt of Breslau has shown, in his excellent edition of the Sāṃkhāyana Śranta Sūtra, that the Sāṃkhāyana recension of the Rig Veda differed considerably from that of the Śākalyas published by Max Müller. If the Sāṃkhāyana hymns given in his Index No. vi are found in this codex, the work will prove of great value to scholars. I have purchased a copy of Śāyana's Commentary on the Rig Veda dated Sm. 1579 or 1523 A. D.; I have also obtained a fragment of a new commentary on the same work by Sarvavidyānidhānakavīndrāchāryya, which has many new features. It is full of Nyāya terms current in the modern school of Navadvīpa. This fragment with others was used by its owner to stop a hole in his thatched roof through which a cat used to come and disturb the peace of the room. They remained in this condition for a long time till they attracted the notice of my friend Vindhyesvarī Prasād, who repaired the hole at his own expense and secured the manuscripts, which were perfectly useless to the owner. I have also secured a complete collection of the *śikshās* or works on Vedic pronunciation; they are all in verse and attributed to great sages like Yājñavalka, Vasīsthā, Parāśara, Kātyāyana and others, and are altogether 10 in number. I also secured a number of works on Vedic *prayogas* or ceremonial works. There is only one important Jaina work in my collection, and that is *Munipaticharita*, and a very large portion of a Sanskrit commentary on the Jaina astronomical work in Prākṛit entitled *Sūryaprajñapti*. I was greatly interested in the collection of Tantric works, and in ascertaining their relation to the Vedas. I purchased the entire collection of Rāmkrishṇa Brahmachārī and am still purchasing Tantric works; my object is to make this collection as complete as possible.

10. It is a matter of regret that no systematic attempt has yet been made to collect Tantric works, and no systematic treatise written to give to the world an idea of their contents. The problem of the relation of the Tantras to the Vedas occupied my attention for a long time, but up to the time of my journey to Benares I could find no clue to its solution. In Benares I found a MS., a commentary entitled Anuparāma, on the Siva Tāṇḍava Tantra, in the possession of Pandit Vindhyesvarī Prasād, which discusses this question at some length. But the solution given there is not at all satisfactory. The commentator begins with an explanation of the question why he attempts to annotate a work not founded on the Vedas; he enumerates the 18 Vidyās or branches of knowledge founded on the Vedas, and includes the Tantras in Itihāsa; but then, says an objector, the Vernacular formulæ used by the Snake-charmers would also come under the same head, and would be considered as founded

on the Vedas; and the writer accepts the objection and includes even these charms among Vedic works, giving to the word *Veda* a much wider meaning than that ordinarily accepted. This work will be noticed in the first Volume of my Notices of Sanskrit MSS.

11. The works belonging to private libraries since the date of the submission of the last report are of a much greater variety than the works purchased. The Jaina works noticed at Azimgunge, in Prákrit as well as in Sanskrit, are works of the highest importance. Several rare works on Sanskrit rhetoric were found in the District of Burdwan, together with an interesting work on the Vedanta system of philosophy in which attempts have been made to refute the opinions of other schools. It is interesting as coming from a Bengali who, as a rule, rarely studies the Vedanta system. An elaborate work on Hindu cookery was found at Santipur, in which directions have been given for the preparation of nearly 160 different curious curries current in ancient India. A curious discovery was made at my own house of a number of old Smriti works in Bengali prose. They belong to a series entitled the *Smriti Kalpadruma*. As the collection was made by my great grandfather, who lived during the early part of British rule in India, the presence of a Bengali prose work in that collection refutes the notion that Bengali prose is the result of English education in India. Some very rare MSS. were found in this collection, among which may be named the *Bhikshu-tattva*, a work on the duties of *sannyásis*, not much known to the learned world.

12. Since the year 1870, when the operations in search of Sanskrit MSS. were first taken in hand by the various local Governments of India, the work was conducted on no uniform plan; each province developed its own system and acted independently, without taking much notice of what was being done in other provinces. Much time was therefore wasted in noticing the same work in different provinces, and much space in the catalogues was uselessly taken up with tautologous notices. All this will now be impossible after the publication of Aufrecht's great work, the *Catalogus Catalogorum*, which gives in alphabetical order a list of all MSS. described since the days of Sir William Jones, with references as to where these descriptions are to be found. The book will be of invaluable service to those engaged in the search for Sanskrit MSS. and I have furnished my travelling pandits with one copy each.

13. The first thing that I intend to do in connection with the operations in search of Sanskrit MSS. is to finish the 10th Volume of Raja Rájendralála Mitra's Notices of Sanskrit MSS. including in it the result of the operations up to the time of his death, with alphabetical indices of the MSS. purchased and of the MSS. noticed in private libraries. It would be presumption on my part

to attempt a critical report, as the Raja intended to do, of the vast number of MSS. brought to light by him. It is a matter of great regret and a great loss to the learned world that the Raja did not live to finish his work, and give to the world his criticism on the materials collected by him. I would not attempt any thing like that. After the publication of this volume, I shall go to press with the work done under my superintendence. I shall give full notices, in the form given in the Raja's work, of MSS. not mentioned in the *Catalogus Catalogorum*, and only short notices of important works that I may lay my hands upon and that are mentioned in it. I also intend to write a critical report of the MSS. found during my time.

14. During the course of the next year will be finished our survey of Dacca, Mymensingh, Faridpur, and Tippera. We may possibly hope to survey a portion of Noakháli and Chittagong also. But the districts of Burrisal and Jessore will remain untouched. Bankoora and Midnapur have not yet been surveyed. Sylhet and Cachar by themselves form a distinct school of Hindú Law and of Sanskrit learning generally, having closer intellectual affinity with Mithilá than with nearer Bengal. A survey of Assam, at least of the districts of Gauhati and Goalpará, may lead to important results as to the origin of the *Sákta* and *Saiva* forms of worship. The city of Calcutta and the District of 24 Pargunnahs have not been systematically surveyed. It is only when the Pandit had nothing else to do that he employed his time in visiting libraries in Calcutta and its near neighbourhood. The metropolitan districts of Hughli and Howrah have also been similarly dealt with. The Government has spent three thousand two hundred Rupees a year for 20 years upon these operations, and the result has been that the Bengal work has elicited the highest praise from a careful critic like Prof. Aufrecht, who in his preface thus writes about Raja Rajendralála Mitra's work:—"11. *Ā. Notices of Sanskrit MSS. by Rajendralála Mitra, Calcutta 1871-90.* Nine volumes in 8 and the first part of the tenth. This is decidedly the best Analysis of Sanskrit MSS., which up to the present time, has been made by a native of India. The copious extracts are very useful, and enable the attentive reader to judge of the contents of a work, even where he is deserted by the English text. The indefatigable industry of the editor deserves every kind of commendation. Quoted by numbers."

15. The Raja expected to finish the work of searching by the end of 1892, and to finish the work of printing a year later. His illness prevented him from carrying on the work at the rate he expected, and I believe that he under-estimated to a considerable extent the work which had yet, up to the date of his last report, to be investigated. I would, therefore, request the favour of your moving the Government to continue the grant for another three years; for it would be a sad loss to the learned world if the work were abandoned at this stage, and it would also be a waste of the money already spent if the work is left half finished.

16. The publication of the *Catalogus Catalogorum*, together with list of MSS. noticed and purchased by Rájá Rájendralála Mitra, which I am publishing along with the tenth volume of his Notices of Sanskrit MSS., will greatly expedite the work in future years ; and I believe three years, together with the unexpired year of the last grant, will be sufficient time to finish the work of the search in Bengal. But this will not complete the collection of MSS. which the Government is making and for which Government will have to continue a grant of about a thousand rupees (as that is the amount for which MSS. are purchased almost every year) to the Asiatic Society for some years to come.

I have the honor, to be,

Sir,

Your most obedient Servant,

• HARAPRASAD SASTRI.

AN ALPHABETICAL LIST OF MSS. PURCHASED
FOR GOVERNMENT BY THE LATE RÁJÁ
RÂJENDRALÁLA MITRA, LL. D., C. I. E.
(FROM THE DATE OF HIS LAST REPORT.)

अ ।

सङ्ख्या ।	ग्रन्थनाम ।	विषयः ।
२०७४	अभिपुराणम्	पुराणम् ।
३११८	अभिष्टोमयागः	वैदिकम् ।
३०६३	अजपास्तोत्रम्	योगवासिष्ठान्तर्गतम् ।
३१४८	अतिव्रतपद्धतिः	वैदिकम् ।
३१२१	अद्भुतब्राह्मणम्	ब्राह्मणम् ।
२८४०	अधिकारखम्	वर्णनम् ।
२८३२	अग्निवज्रचरितम्	काण्डम् ।
२०५७	अनुमानचिन्तामणिः	न्यायः ।
२८३५	अनुमानदीप्तिप्रकाशिका	न्यायः ।
२०४२	अनुवाकानुक्रमणो	वैदिकम् ।
२८००	} अपराधभङ्गनस्तोत्रम्	तन्त्रम् ।
२८०२		
२८५२-५३		
२८५१	” ”	भक्तिशास्त्रम् ।
१८०४	अभोटसारिणी	ज्योतिःशास्त्रम् ।
१०४४	अम्बुकाधानकम्	जैनम् ।
१८०२	अर्चप्रकाशः	वैद्यकम् । ×
१८३३	अकङ्कारचन्द्रिका	अकङ्कारः ।
१८१२	अवतारखवरामः	अम्बुदराखोवः ।
११२८	अवधूतगीता	वेदान्तः ।

आ ।

सङ्ख्या ।	ग्रन्थनाम ।	विषयः ।
२८४४	अवधवदोधितटीका	न्यायः ।
३००२	अष्टकादिआङ्ग-मासिकआङ्गविधिः	स्मृतिः ।
२८६७	आगमसारः	तन्त्रम् ।
३०१६ } २८४६ २८७१ २८६६ }	आययणप्रयोगः	वैदिकम् ।
२८६०	आययणभाष्यम्	वैदिकम् ।
२८६३	आचारसारः	स्मृतिः ।
३०४५	आत्मप्रबोधः	जैनम् ।
३१२७	आत्मबोधः	वेदान्तः ।
३०५५	आनेयसंहितासूत्रस्यानम्	वैद्यकम् । *
२८७७	आधाननिर्णयः	वैदिकम् ।
३००७ } २८१४ }	आधानपद्धतिः	"
२८६३	आधानप्रयोगः	"
३१०८	आनन्दलहरी	वेदान्तः ।
३०६४	आमर्हकौत्रतकथा	स्मृतिः ।
२८५४ } २७४२ }	आर्षानुक्रमणौ	वैदिकम् ।
३०७६	आलोकमनोरमा नाम प्रत्यविद्या	न्योतिःशास्त्रम् ।
२८४३	आश्वलायनश्रुतिपरिशिष्टम्	वैदिकम् ।
२८८७	आश्वलायनश्रुतिभाष्यम् वा विमलोदयमाला	"
२८६६	आश्वलायनप्रायश्चित्तप्रयोगः	स्मृतिः ।
२८६१	आश्वलायनश्रुतसूत्रसङ्ग्रहयौदीपिका	वैदिकम् ।
३१२०	आश्वलायनसूत्रवृत्तिः	"
३१२८	आश्वलायनाभिहोत्रहोमः	"
३०१३	आश्वलायनान्यौष्टिप्रयोगः	"
२८७४	आहिताग्निमन्त्रविधिः	"
२७४६	आक्रिकतत्त्वम्	स्मृतिः ।

इ ।

सङ्ख्या ।	ग्रन्थनाम ।	विषयः ।
२६२५	इतिहाससमुच्चयः	{ महाभारतात् सङ्ग्रहितानि उपाख्यानानि
३०५८	इष्टोत्तरेपत्रम्	

उ ।

३११६	उड्डीशवीरभद्रतन्त्रम्	तन्त्रम् ।
२८७५	उद्यादिवृत्तिः	व्याकरणम् ।
२८८४	उद्यादिसूत्रम्	"
२७७१	उत्तरतन्त्रकवचम्	तन्त्रम् ।
३१२०	उत्तरसूत्रनारायणसूत्रवृत्तिः	व्याकरणम् ।
२८२६	उपाकर्मप्रयोगः	वैदिकम् ।
३०८६	उपाकर्मोत्सर्जनप्रयोगः	"
३१५६	उषट्भाष्यम्	"
२७६६	उषारागोदयनाटिका	नाटकम् ।

ऊ ।

२८२१	ऊर्द्धास्त्रायसंहिता	वैद्यावो ।
------	----------------------------	------------

ऋ ।

२७६४	ऋजुमिताक्षरा	स्मृतिः ।
२८१७	ऋषिपञ्चमी	"

ए ।

३०१७	एकादशाहविहितदानप्रयोगः	स्मृतिः ।
२८१३	एकादशीमाहात्म्यम्	मत्स्यपुराणोद्यम् ।
३०८१	एकादशीव्रतोद्यापनविधिः	पौराणिको ।
२८२६	एकाम्रचन्द्रिका	पुराणम् ।

ऐ ।

३१३१	ऐतरेयब्राह्मणम्	१ म पञ्चिका ।	..	ब्राह्मणम् ।
३१३२	" "	२ य "	..	"
३१३३	" "	३ यं "	..	"
३१३४	" "	४ ऋ "	..	"

सङ्ख्या ।	ग्रन्थनाम ।	विषयः ।
३१३५	" " ७म "	"
३१३६	" " ७म "	"
३१३७	" " ८म "	"

क ।

२७६२	कपर्दीभाष्यम्	.. ..	वैदिकम् ।
२८३६	कर्पूरास्तवः	.. ..	तन्त्रम् ।
२८३७	कविकल्पदुमधातुपाठः	.. ..	व्याकरणम् ।
३०३२	कविकल्पलता	.. ..	अनङ्गारः ।
३०३१	कवीन्द्रकल्पदुमः	.. ..	"
२८५८	कवीन्द्रचन्द्रोदयः	.. ..	काव्यसंग्रहः ।
३०६७	कान्यकुब्जवनावली	.. ..	काव्यम् ।
२८६८	कात्यायन्यष्टाश्रमम्	.. ..	वैदिकम् ।
३००८	काम्ययागप्रयोगः	.. ..	"
३०२६	कारण्यहरीस्तोत्रम्	.. ..	तन्त्रम् ।
२८४२	कालमाधवकारिका	.. ..	स्मृतिः ।
२८०८	कालमासखम्	.. ..	स्मृतिः ।
३०७५	कानिदासमङ्गलाष्टकम्	.. ..	काव्यम् ।
२७७७	कालीसहस्रनामस्तोत्रम्	.. ..	तन्त्रम् ।
२८१८	काव्यप्रकाशटीका	.. ..	अनङ्गारः ।
२८८५ } २८८६ }	काव्यप्रदीपः	.. ..	"
२८०५	काव्यविनासः	.. ..	"
२८६३	काशीमाहात्म्यम्	.. ..	पुराणम् ।
२८५४	काशीरहस्यम्	.. ..	"
३०७२	काशीविश्वेश्वरमङ्गलस्तोत्रम्	.. ..	"
२८६४	कुण्डकारिका	.. ..	वैदिकम् ।
२८०१	कुणाचमदीपिका	.. ..	तन्त्रम् ।
३१४७	कुवलयानन्दखण्डनं वा अनङ्गारसारस्थितिः	.. ..	अनङ्गारः ।
२८४१	कुसुमाञ्जली	.. ..	न्यायः ।
२८३८	कुसुमाञ्जलीप्रकाशटीका	.. ..	न्यायः ।
३०६६	कैवल्यदीपिका वा मुक्ताफलम्	.. ..	वैखण्डपुराणम् ।

सङ्ख्या ।	ग्रन्थनाम ।	विषयः ।
२८६१-६२	कौकिकान्तम्	स्मृतिः ।
३०६५	कौकिकगजमर्दनम्	तन्त्रम् ।
२८५३	क्रियापद्धतिः	स्मृतिः ।

ग ।

३०२२	गद्यपद्यपनिघत्	उपनिषत् ।
३०२२	गद्येशसहस्रनाम	परायम् ।
३०७६	गाथाकोषः सटीकः	प्राकृतकाव्यम् ।
३०२०	गायत्रीसहस्रनामस्तोत्रम्	परायम् ।
३०४७-४८	गुह्यमाला	जैनम् ।
३०५१	गुह्यस्थानक्रमारोहणं सटीकम्	जैनम् ।
२८४८	गुरुकवचं वा गुरुपंक्तिवचम्	तन्त्रम् ।
२८२४	गुरुकुण्डलिनी	"
२०४६	गुरुगीता	"
२०८६	गुरुगीतातन्त्रम्	"
२०८०	गुरुसहस्रनाम	"
२०८८	" " स्तोत्रम्	"
२८६६	सहस्रमुखप्रयोगः	वैदिकम् ।
२०६७-६९	सहस्रस्तोत्रम्	"
३१५४	गोपालतापन्युत्तरभागः	उपनिषत् ।
३१२६	गोपालपूजापद्धतिः	तन्त्रम् ।
३०२३	गोभिलपरिशिष्टम्	वैदिकम् ।
३१०५	गौतमसूत्रप्रकाशः	न्यायः ।
२८६८	गौरीकचुलिका	तन्त्रम् ।
२०७८	ग्रह्यमाला	ज्योतिःशास्त्रम् ।
२८४१	ग्रह्यसूत्रप्रयोगः	स्मृतिः ।
२८३१	ग्रहणाधवसारिणी	ज्योतिःशास्त्रम् ।

घ ।

२८८५	घटकर्परम्	काव्यम् ।
------	-----------------	-----------

च ।

सङ्ख्या ।	ग्रन्थनाम ।	विषयः ।
२६८२	चतुर्धातुम्	वैदिकम् ।
३०३८	चतुर्विंशतिमतव्याख्यानान्तर्गताचारखण्डम् ..	स्मृतिः ।
२८५५	चरकसंहिता शारीरस्थानम्	वैद्यकम् । ×
२६६२ } २६५८ }	चानुर्मास्यप्रयोगः	स्मृतिः ।
३०३५ } २६३४ }	चित्रमीमांसा	चित्रप्रारः ।
३१४६	चित्रमीमांसागूढार्थप्रकाशिका	”

छ ।

३०८७	छन्दःसुधाकरः	छन्दःशास्त्रम् ।
२७४२	छन्दोऽनुक्रमणी	छन्दःशास्त्रम् ।
३१५१	छन्दोमञ्जरी	वैदिकम् ।
२६०३	छान्दोग्यश्रुतिकम्	”

ज ।

२७६५	जटापटलदीपिका	वैदिकम् ।
२६१६	जन्माष्टमीकथा	स्मृतिः ।
२७५७	जलाशयोत्सर्गतत्त्वम्	”
२६६४	जीवत्पिष्टकस्य पिष्टयज्ञाधिकरणनिर्ययः ..	स्मृतिः ।
३०५२	जीवविचारप्रकरणम्	वेदान्तः ।
२८६५	जैमिनी	मीमांसा ।
३०६७	ज्ञानप्रकाशदीपिका	ज्योतिःशास्त्रम् ।
२७८२	ज्योतिष्यक्रमम्	”

त ।

२८२२	तन्त्रराजः वा सोदरनिखिलतन्त्रम्	तन्त्रम् ।
३०६२	तान्त्रिकसारटीका	ज्योतिःशास्त्रम् ।
२६२७	तान्त्रिकमुद्राप्रकाशः	तन्त्रम् ।
२७७५	ताराप्रदीपः	”
२७८०	तारारश्म्यवृत्तिका	”

सङ्ख्या।	ग्रन्थनाम ।	विषयः ।
२८३१	तारासङ्ख्यनाम	तन्त्रम् ।
२८३५	तार्किकरत्ना	वेदान्तः ।
२८३७	” ” लघुदीपिका	”
२८३६	” ” व्याख्या	”
२८३५	तिथिप्रकाशः	स्मृतिः ।
२८२०	तैत्तिरीयोपनिषदर्थसारसंग्रहप्रयोगः	उपनिषत् ।
२८८२	त्रिंशत्स्रोकोटीका	स्मृतिः ।
३०८३	त्रिपिण्डश्राद्धम्	स्मृतिः ।
३१०२	त्रिपुरासुन्दरीसङ्ख्यनामस्तोत्रम्	तन्त्रम् ।
२८३३	त्रिपुरी उनिषत्	उपनिषत् ।

द ।

२७६०	दक्षिणाकल्पम्	तन्त्रम् ।
३११३	दण्डपाणिमाहात्म्यम्	पुराणम् ।
३०१५	दत्तविधानं वा दत्तपुत्रविधिः	स्मृतिः ।
३११४	दर्शपूर्णमासविधिः	वैदिकम् ।
२८५२	दर्शपूर्णमासप्रयोगः	”
३०८२	दर्शपूर्णमासस्याशीपाकप्रयोगः	वैदिकम् ।
२८४६	दानमयूखः	स्मृतिः ।
३१४२	दीपिका वा नैषधटीका	काव्यम् ।
२८११	दुर्ज्जनमुखचपेटिका	{ भागवतशास्त्रमार्थमगार्थ- म्बेति विचार्यम् ।
२८७४	देवप्रतिष्ठाकालनियमः	स्मृतिः ।
२८०३	द्रुतबोधव्याकरणम्	व्याकरणम् ।
३०२२	दादशाब्दः	स्मृतिः ।

ध ।

२७७२	धनद्वयविजयनाटकम्	नाटकम् ।
३०५४	धर्मैविन्दप्रकरणरुक्तिः	स्मृतिः ।
३००४	धर्मैगमानुबोधव्याख्या	”
२८०८	धातुपाठः	व्याकरणम् ।
२८५१	धूर्तसामिभाष्यम्	वैदिकम् ।

न ।

सङ्ख्या ।	ग्रन्थनाम ।	विषयः ।
३०५६	नवतत्त्वं (सटीकम्)	जैनम् ।
३०५८	नवतत्त्वटीका	जैनम् ।
२६७८	नागबलिप्रयोगः	स्मृतिः ।
२८२३	नामार्थशब्दकोषः	कोषः ।
३०७१	नामनिष्ठातुशासनं वा क्षमरकोषः ..	कोषः ।
२८६१	निगमतत्त्वसारः	तन्त्रम् ।
३००५	नित्यश्राद्धं वा तीर्थश्राद्धकसंस्थादिः ..	स्मृतिः ।
२६११	निदानज्ञानम्	वैद्यकम् ।
३१५३	निबन्धसङ्ग्रहम्	तन्त्रम् ।
३०५६	निबन्धसंग्रहः	वैद्यकम् । ×
२६६५	निर्णयश्रुतीकृतपर्वनिर्णयः	स्मृतिः ।
२८२७	नीलाद्रिमहोदयः	पुराणम् ।
२८७२	नृसिंहपरिचर्या	स्मृतिः ।
२६३८	न्यायकीलावती	न्यायः ।

प ।

२७६६	पक्षपक्षिशकुनम्	ज्योतिःशास्त्रम् ।
३१०६	पञ्चाक्षरमाहात्म्यम्	पुराणम् ।
३०८६	पञ्चाक्षरौमाहात्म्यम्	”
२६०६	पद्मकोषः	ज्योतिःशास्त्रम् ।
३१००	परमहंसपद्धतिः	ब्रह्मनामनीया ।
२८३६	परामर्शटीका	न्यायः ।
२८५७	पराशरहोरा	ज्योतिःशास्त्रम् ।
२८०६	परिलेखाधिकारः (भास्करगर्गतः) ..	ज्योतिःशास्त्रम् ।
२६६१	पद्मनाभानुष्ठानप्रकारः	वैदिकम् ।
२६७३	पवित्रेष्टिहोत्रप्रयोगः	”
२६५०	पाकयज्ञादिनिर्णयः	”
२७६१	पातञ्जलम्	योगशास्त्रम् ।
२८१५	पाराशरीयश्रुति	वैदिकम् ।
२८६६	पार्ष्णिपक्षिबलिप्रयोगः	स्मृतिः ।

सङ्ख्या ।	ग्रन्थनाम ।	विषयः ।
३०४०	पार्श्वनाथचरितम्	जैनम् ।
३०४६	पिण्डनिर्युक्तिः	स्मृतिः ।
३०४७	पिण्डसूक्तादिभाष्यम्	वैदिकम् ।
२९६२	पिष्टपशुमीमांसा	"
२९४७	पुनराधेयम्	"
२९९८	पुनराधेयसंग्रहः	"
२९३९	पुनराधेयसंग्रहविच्छिन्नामेः पुनः सन्धानम्	"
२७८३ } २८९४ }	पुरश्चरयारसोक्तासः	तन्त्रम् ।
२८५९	पूर्वपक्षावली	न्यायः ।
२९४८	पौषे स्त्रीप्रथमप्रसूतिशान्तिः	वैदिकम् ।
२९४०	प्रतिष्ठाप्रयोगः	स्मृतिः ।
२९०७	प्रदोषव्रतशिवपूजाविधिः	"
३०२८	प्रपञ्चसारविवेकः	"
३००९	प्रयोगरत्नमाला	वैदिकम् ।
३०३६	प्रयोगवैजयन्ती वा हिरण्यान्तसूत्रश्याखा	स्मृतिः ।
२८७०	प्रशस्तिकाप्रकरणम्	अनिर्दिष्टम् ।
३०२६	प्रशस्तिकाशिका	"
२९९७	प्राणामिहोत्रम्	वैदिकम् ।
२७४७-५२	प्रायश्चित्ततत्त्वम्	स्मृतिः ।
३१३९	प्रौढप्रतापमार्तण्डम्	"

फ ।

२९१५	फाणगुणचतुर्दशीव्रतकथा	स्मृतिः ।
२९००	फेल्कादिद्यौतन्त्रम्	तन्त्रम् ।

ब ।

२९१४	बङ्गलोपाख्यानम् इतिहाससमुच्चयान्तर्गतम्	उपाख्यानम् ।
२९९४	बृहज्जातकम्	न्योतिःशास्त्रम् ।
२९६३	बृहत्कथा	इतिहासः ।
३१४४	बृहत्पाराशरम्	स्मृतिः ।
३९४४	बृहत्सप्तसंहिता	"

सङ्ख्या ।	ग्रन्थनाम ।	विषयः ।
३०१०	बौधायनानुसारेण सोमभक्षणिरूपणम् ..	वैदिकम् ।
३०११	ब्रह्मप्रयोगः	”

भ ।

२७८६	भक्तिरसामृतम् (वङ्गभाषायां) ..	भक्तिशास्त्रम् ।
३०७७	भगवन्माहात्म्यम्, (स्कन्दपुराणीयम्) ..	पुराणम् ।
२६३६	भवानन्दी	न्यायः ।
३१३०	भवानीसहस्रनामस्तोत्रम्	तन्त्रम् ।
२८५०	भवाण्यष्टकं वा शिवाष्टकम्	”
२८६७	भवाण्यष्टकम्	उपनिषत् ।
३०७७	भागवन्माहात्म्यम्	पुराणम् ।
२८६५	भावचूडामणिः	तन्त्रम् ।
३०८५	भावप्रकाशः	वैदिकम् ।*
३८०१	भूतढामरस्तोत्रम्	तन्त्रम् ।

म ।

२७५३	मङ्गलचण्डीगानम्	वङ्गभाषायाम् ।
३०६४	मनुष्यजातकं (ताजिकतन्त्रान्तर्गतम्) ..	ज्योतिःशास्त्रम् ।
२८७८	मन्त्रमहोदधिः	तन्त्रम् ।
२८७६	मन्त्रमहोदधिनौका	”
२७५०	मलिस्तुततत्त्वम्	सूतिः ।
३०८८	मल्लारिञ्चनमाहात्म्यम्	पुराणम् ।
३११७	महदुक्तम्	वैदिकम् ।
२६२६	महाभारततात्पर्यटीका ज्ञानदीपिका ..	पुराणम् ।
३१५०	महाभक्तप्रदार्थानुक्रमणम्	तन्त्रम् ।
३१२२	महाभक्तविधानम्	वैदिकम् ।
२६२०	माघचतुर्थीकथा वा कर्कटव्रतकथा ..	सूतिः ।
२६२१	माघमाहात्म्यम्	”
३०६४	माघशुक्लनवमस्तोत्रम्	सूतिः ।
२८६६	मातृकामन्दतन्त्रम्	तन्त्रम् ।
२७५६	मिताक्षरा	सूतिः ।
३०३४	मिहिरस्तवः	काव्यम् ।

संख्या ।	ग्रन्थनाम ।	विषयः ।
२६२२	मीमांसान्यायप्रकाशः	मीमांसा ।
३०३०	सुकुन्दविलासः	काव्यम् ।
२८८७	सुव्राकरायम्	तन्त्रम् ।
२६८०-८१	सुहृत्तन्त्रिनामण्टीका	ज्योतिःशास्त्रम् ।
३१३८	मूत्रपरीक्षा	वैद्यकम् ।*
३०५३	मूत्रदेवकथा	जैनम् ।
२८६०	मृग्यज्ञयतन्त्रम्	तन्त्रम् ।

य ।

३०८६	यतौन्मसतदीपिका	वेदान्तः ।
२८८४	यन्त्रचिन्तामणिः	ज्योतिःशास्त्रम् ।
२७७०	याज्ञवल्क्यीयधर्मशास्त्रम्	स्मृतिः ।
२८८८	योगसारः	योगः ।
३१११	योगसिद्धान्तम्	”
३११५ } ३०५७ }	योगशतकम् सटीकम्	वैद्यकम् ।*
२८१६	योगिनीसाधना	तन्त्रम् ।
२८८६	योनितन्त्रम्	”

र ।

२६८३	रघुकारिका	काव्यम् ।
२६१८	रविरोटावतम्	स्मृतिः ।
३७६६	रसमञ्जरी	चक्रवार्तः ।
३०२७	रसमीमांसाव्याख्या (समूहा)	”
२८७१	रसरत्नाकरवशीकरणादिप्रकरणम्	कामशास्त्रम् ।
२८४२	राजमार्तण्ड पतञ्जलीटीका	योगशास्त्रम् ।
२७६८	राज्याभिषेकः (राजधर्मकौस्तुभियः)	स्मृतिः ।
२८१७	राधातन्त्रम्	तन्त्रम् ।
२८४६	रामसूचिदेहा	त्रिन्दिमावायाम् ।
३०७४	रामायणभाष्यम्	स्कन्दपुराणान्तर्गतम् ।
३०६६	रक्तप्रतिक्रिया	वैद्यकम् ।*
३०७०	रग्विनिश्चयनिदानम्	”

संख्या ।	ग्रन्थनाम ।	विषयः ।
३०६३	तद्वनमकचमकम्	वैदिकम् ।
३११८	तदन्यासपूजादिः '	"

ख ।

२६२३	लघुकाव्यप्रदीपोद्यतः	अलङ्कारशास्त्रम् ।
२८६८	लघुजातकम्	ज्योतिःशास्त्रम् ।
३०००	लघुतरापत्नीकाधाननिर्यायः	स्मृतिः ।
२६५५	लघुपद्धतिः	वैदिकम् ।
३०८०	लौकावती	गणितशास्त्रम् ।
३८०८	लौमशी शिक्षा	वैदिकम् ।
३०७६	लौमशीसंहिता	"

व ।

३१०४	वरकण्ठीव्रतम्	पुराणम् ।
३१०१	वर्गशकुनम्	ज्योतिःशास्त्रम् ।
३०७३	वर्चुषन्धिका	"
३६३०	वर्धभावफलम्	"
३७७३	वशीकरणमन्त्रम्	तन्त्रम् ।
२८५६	वसन्तराजशकुनम्	ज्योतिःशास्त्रम् ।
३०३३	वाग्भट्टालङ्कारः	अलङ्कारः ।
३०८४	वाङ्मयानस्तोत्रम् सुदर्शनसंहितान्तर्गतम्	तन्त्रम् ।
१७६२-६३	वामकेश्वरतन्त्रम्	"
३७४३	वायुपुराणम्	पुराणम् ।
३०२१	वासुदेवोपनिषत्	उपनिषत् ।
३०६८	वास्तुसौख्यम्	वैदिकम् ।
३००६	विष्णुहोमरेनाह्विताग्नेश्च मृताग्न्याधान- पूर्वकदाहविधिः	वैदिकम् ।
२६१०	विंशोत्तरौदशाफलम्	ज्योतिःशास्त्रम् ।
२८६०	विश्वकिमाह्वयम्	पुराणम् ।
३०५०	विविक्तनामसंग्रहः वा अविभिन्नचित्तामणितोका	कोषः ।
३०१४	विश्वरूपनिरन्तः सप्तमी पञ्चमी-निर्यायः ..	स्मृतिः ।
३१४०	विश्वप्रकाशिकापद्धतिः	"

सङ्ख्या ।	ग्रन्थनाम ।	विषयः ।
३१०६	उत्तरलाकरटीका	कन्दःशास्त्रम् ।
२६७६	उदयपराशरः	स्मृतिः ।
३१४१	उदयवनः	व्योतिःशास्त्रम् ।
३०६१	उन्दावनमहाकाव्यम्	काव्यम् ।
३१४८	उन्दावनमहाकाव्यम्	पुराणम् ।
२७६७	उषभानुनाटिका	नाटकम् ।
२६५६	उषोत्सर्गः (शौनकोक्तः)	स्मृतिः ।
३१२४	वेङ्कटेशस्तोत्रम्	हिन्दिभाषायाम् ।
२८१३	वेतालपञ्चविंशति	काव्यम् ।
२७८४	वेदान्तसारः	वेदान्तः ।
२७८५	वेदान्तसारटीका	"
३१०३	वेदान्तस्तवः (शिवपुराणीयः)	पुराणम् ।
३००३	वैश्वदेवोपासनाध्याजविधिः (प्रयोगपारिजाता- न्तर्गतध्याजिककाण्डीयः)	स्मृतिः ।
२८८१	व्रतार्कम्	स्मृतिः ।

श ।

३१५२	शङ्करसंहिता	पुराणम् ।
२६०६	शब्दकौस्तुभव्याख्या	व्याकरणम् ।
२७५६	शब्दचिन्तामणिः	न्यायः ।
२८८७	शाक्ताभिषेकः	तन्त्रम् ।
३०४१-४२	शान्तिनाथचरितम्	जैनम् ।
२६४५	शान्तिसारः	तन्त्रम् ।
२८३४	शिक्षापद्धिका	वैदिकम् ।
३०२५	श्रीकटक्केश्वरमहाकाव्यम्	पुराणम् ।
२७५१	शुद्धितत्त्वम्	स्मृतिः ।
२८२६	शुद्धिनिर्णयः	स्मृतिः ।
२६३७	शुद्धिविवेकः	"
३०६५	श्रद्धधर्मनिरूपणम्	"
२६७७	श्रौतकप्रातिशाख्यम्	वैदिकम् ।
२८६६	श्यामामोदतरङ्गिणी	तन्त्रम् ।
३०८१	श्याङ्काख्यम्	स्मृतिः ।

सङ्ख्या ।	ग्रन्थनाम ।	विषयः ।
३०१८	आह्नकारिका	स्मृतिः ।
३०१८	आह्नतत्त्वम्	"
३००१	आह्नारम्भकालः	"
३६२४	अभिप्रायसपर्यायोपानम्	"
३६७६	असूक्तपद्धतिः	वैदिकम् ।
३११०	अतिसप्रयोगरत्नम्	वैदिकम् ।
३८६४	अतिसूत्रम्	"

घ ।

३८४७ } ३८८२ }	घटचक्रभेदः	तन्त्रम् ।
३०६४	घटितैकादशीव्रतकथा (खण्डिता) ..	स्मृतिः ।

स ।

३८०५	संक्रान्तिनिर्यायः	ज्योतिःशास्त्रम् ।
३७६५	संक्षिप्तसारटीका	व्याकरणम् ।
३०६०	संघपट्टकं (सटीकम्)	जैनम् ।
३१२३	सङ्गीतगो (रघुवंशटीका)	काव्यम् ।
३७७६ } ३८०४ }	सरस्वत्यसुक्तावली	ज्योतिःशास्त्रम् ।
३८१०	सनत्कुमारसंहिता	पुराणम् ।
३६७५	सद्गतासपद्धतिः	वैदिकम् ।
३६८८	सद्गतासप्रयोगः	"
३१०७	सप्तकोटीश्वरमाहात्म्यम्	पुराणम् ।
३१५५	सप्तशती (प्राकृतं) वा गायत्रिसप्तशती ..	काव्यम् ।
३६६३	सप्तसंख्या	स्मृतिः ।
३६८६	सप्तशतधातुर्मास्यहोत्रावलीकम्	स्मृतिः ।
३८४५	समयनिर्यायः	वैदिकम् ।
३११२	समयाचारतन्त्रम्	तन्त्रम् ।
३०४३	समयदिव्यचरितम्	जैनम् ।
३६५६	संस्कारकौमुदी	स्मृतिः ।
३५५७	संस्कारश्रीपिका	"
३६६०	संस्कारनिर्यायः	"

सङ्ख्या १. यथ्यनाम ।

२६७०	संस्कारसागरः	...	...	...	विषयः ।
२८७३	सर्पसंस्कारः	...	...	...	स्मृतिः ।
३०८६	सर्वानुक्रमशिका	...	...	...	”
२६८६	सर्वानुक्रमणीकृतिः (ऋग्वेदीया)	...	...	...	वैदिकम् ।
२६६६	सर्वावदानविवेकः	...	...	...	”
२८१६	सर्वोपनिषत्	...	...	...	स्मृतिः ।
२८४६	सद्यभिचारटीका	...	...	...	उपनिषत् ।
२८४५	सामान्यनिरुक्तिः	...	...	...	न्यायः ।
२७८७ } २८८० }	सारदातिलकम्	...	...	...	”
२६१६	सावित्रीव्रतपूजनव्रतकथा	...	...	...	तन्त्रम् ।
२८४३	साहित्यदर्पणम्	...	...	...	स्मृतिः ।
३०८१	सिद्धलङ्कारम्	...	...	...	लक्षणम् ।
३०३४	सुधाजहरी	...	...	...	तन्त्रम् ।
२७५८	सुपद्रवाकरणम्	...	...	...	काव्यम् ।
३०२४	सुक्लप्रदीपं वा सुक्लसूत्रयाख्या	...	...	...	व्याकरणम् ।
२७७४ } २८८३ }	सुक्लसूत्रम्	...	...	...	वैदिकम् ।
२८२५	सूतसंहिता	...	...	...	”
३१२५	सूर्यसहस्रनामस्तोत्रम्	...	...	...	पुराणम् ।
२७४५	सेतुबन्धः	...	...	...	पुराणम् ।
२६७२	सोमतत्त्वविवेकार्थः	...	...	...	काव्यम् ।
३०६०	सौभाग्यकवचम् वा पारायणस्तोत्रम्	...	...	...	वैदिकम् ।
३१४५	ज्ञानसूत्रविबरणम्	...	...	...	तन्त्रम् ।
३०६६	स्त्रीजातकयोगाध्यायः पवनजातकान्तर्गतः	...	...	...	स्मृतिः ।
२८७६	स्मार्तकर्मसंस्कारविधिः	...	...	...	ज्योतिःशास्त्रम् ।
३०१२	स्मार्तप्रायश्चित्तम्	...	...	...	स्मृतिः ।
२७४६	स्मृतितत्त्वम्	...	...	...	”
३०३६	स्मृतिसारः	...	...	...	स्मृतिः ।
२७५४	सरोदयः	...	...	...	”
२७८१	” नरपतिजयचर्यान्तर्गतः	...	...	...	ज्योतिःशास्त्रम् ।
२८१८	” (भाषा)	...	...	...	”
२७६८	” भाष्यम्	...	...	...	”

संख्या ।	ग्रन्थनाम ।	विषयः ।
२८१६	खरोपनिषत् शाकलसूत्रम्	वैदिकम् ।
३०४६	खोपब्रह्मसुपारायणम्	आचार्यम् ।

ह ।

३१४३	हाम्बीरचरितम्	काव्यम् ।
३६२८	हायनरत्नम्	ज्योतिःशास्त्रम् ।
३८३०	हारवली	कोषः ।
३६१२	हृत्क्षेत्रदीपिका	ज्योतिःशास्त्रम् ।
३७६६	हेत्वाभासः	न्यायः ।
३०७८	होलिकोत्सवविधिः हेमाद्रितकथा	स्मृतिः ।

NOTICES OF SANSKRIT MSS.

No. 3241. विद्यावमाला । Substance, country-made paper, 10 × 6½ inches. Folia, 159. Lines, 16 on a page. Extent, 5,883 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sk. 1765. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Vidhāna-mālā. Accounts of a large number of rites, principally expiatory, for different kinds of faults, omissions and accidents. By Nṛsiṃha Bhaṭṭa.

CONTENTS. Propriety of the name of the work. Its object. The real nature of what is good and desiderated. Nature of works which should be always performed. Menses. Evils resulting from the first manifestation of the menses under particular circumstances. Expiations for the same. Expiations for abnormal births. Ditto for twins. Ditto for births under certain specified Nakshatras. * * * * Means for promoting the secretion of milk during confinement. Rites for curing illness in infants from various causes. Preservation of the fetus in the first month of its life, and so on during succeeding months of its gestation. Rites for promoting conception in barren women. Endemic and epidemic diseases. Epizootics among cattle, among horses, among elephants, among camels, among asses. Propiation of Nakshatras. Ditto adverse planets. Rules for the rebuilding of a house after it has been burnt down. Ceremonies to avert evils from improper plucking of plants. Expiation of evils arising from the fall of a lizard on different parts of the body. Initiation in the art of war. Paralysing of enemies. Expiation for roaring of clouds at dawn during certain rites. Marriage of an Arka tree. The festivals of Vasantapūjā. Illumination in the month Kārtika. The Holi festival. The putting on of the Brahmanical cord. The reading of the Chandī section of the Mārkaṇḍeya Purāṇa. Mjseegenation. Digging of the earth. Aversion of evils arising from cattle crying at improper times. Duties enjoined on the death of Brahmacharis, lepers, Yatis, and on death arising from falls from precipices. The formal recitation of the Mahābhārata, the Rāmāyaṇa, the Kāśīkhaṇḍa, &c. Worship of the nine planets. Expiations for inauspicious sights. The fast of Kapilāshashṭhī. Departures for mountains. The rite

of Brahmakurcha. In auspicious sight. Rites to conquer death. Play-
ing of trees. Adoption of sons. Avoidance of scandals and falsehoods. Preven-
tions of diseases. The Vṛishotsarga sacrifice. Sacrifice to Nārāyaṇa.
Ditto to Nāgas. Sacrifice for passage across the styx. Good and bad
Nakshatras for funeral rites. Means of propitiating planets. Cure for
snake-bites. Initiations in mantras. Dedication of houses. Worship of
tutelary gods. Propitiation of Budha, Sukra and other planets. Breaking
down of carriages. Consecration of flags. The ceremony of Túlupurasha.
Altars. Cure of such diseases which proceed from the mother of a child.

Beginning. यो धाम्नारशास्त्रमर्चतुरः काष्णरत्नाकरः

सौजन्यास्तपूर्णमानससरिच्छोऽशुचिनाः सदा ।

भूपालादिकलाज्ञनीयपरणद्वन्द्वस्य स्तनुर्चरे-

र्भुविस्तारियशाः सदा जयति स श्रीविश्वनाथः सुधीः ॥

प्रथम्य लम्बोदरमुत्तमानां सम्मोषदां सर्वपुराणदृष्टां ।

धर्मार्थकामयवहारसिद्धौ करोमि शुद्धार्थविधानमालाम् ॥

विधानमालेति ग्रन्थनामधेयं । तच्चान्वर्थकं विधानानां मालायां सदा परम्पर्येति । विधानं विधिः
इत्यादि ।

End.

वैराटे विषयेऽस्ति चन्दनगिरेर्मेशूतिमानं पुरो

देवाः प्राक् सुमनोहरा(रे)वसुमतीतीरेऽप्रचारं मङ्गत् ।

तत्र त्वातिकुलोद्भवो गुणनिधिः श्रीमान् त्वसिंहो द्विज-

शक्ते शास्त्रमिदं खण्डमुपकृतं सन्धाय चित्ते निजे ॥

विधानमाला पथिता मयाशु गुणानुसन्धानविराजमाना ।

प्रमथसारीः सुरभिः पवित्रां कुर्वन्मुकच्छेषं निजेषु धीराः ॥

Colophon. इति श्रीशुद्धिचक्रभट्टविरचितायां (?) विधानमालाखण्डपत्रः सम्पूर्णः ॥

शके १७६५ ।

विषयः । विधानमालाशब्दसमर्थनं । प्रयोजनादिसकपनिर्णयः । इष्टादिसकपकथनं । नित्य-
काम्यादिकर्मसंज्ञा । तत्र प्रथमतः पुण्यवर्तीविधानकथनं । तत्र प्रथमर्तो रजोदोषनिमित्तविघ्न-
हरादिविधानकथनं । अथ विद्वत्तज्जनशान्तिविधानं । दृढसंस्कारान्तरविधानकथनं । पित्र-
नक्षत्रतुल्यनक्षत्रजन्मनि श्रेष्ठधातुनक्षत्रसमाननक्षत्रजन्मे च शिशोः शान्तिविधानं । मूलानक्षत्र-
जन्मनिमित्तशान्तिविधानं । आक्षेपविधानं । मण्डलविधानं । खनिकास्त्यवर्द्धनविधानं । बाल-
प्रक्षयौष्ठोपशमनविधानं । एवं वायसक्षेपपक्षादिप्रक्षयौष्ठविधानं । अथ बालरक्षाविधानं ।
तत्र क्रमेण प्रथमादिभाषे गर्भरक्षायां विधानकथनं । जातस्य बालस्य रक्षाविधानं । अथ बन्धा-

नामसि गमेजननाय अभिवेकादिविधानं । देशाद्युद्भवजलपौडाशान्तिविधानं । जनमारभयशान्ति-
विधानं । मोसारशान्तिविधानं । एवं चक्षशान्तिविधानं । गजशान्तिविधानं । करभशान्तिविधानं ।
एवं चरादिशान्तिविधानं । अथ नक्षत्रविशेषशान्तिविधानं । पञ्चारिष्टनिवारणविधानं । अग्निदग्ध-
गृहादिपुनःसंस्कारविधिः । तदपरोक्षादिविधेःसशान्तिकथनं । कपोतशान्तिविधानं । पक्षीपत-
नादिविधानं । रणदौष्टादिविधिकथनं । रिपुसन्धनादिविधानं । व्रतबन्धकाले प्रदोषगच्छिन्नादि-
विधानं । अर्कदृष्टादिविवाहविधानं । वसन्तपूजाविधानं । कार्तिकदौषोत्सवादिविधिः । शोभि-
कादिविधिकथनं । पवित्रारोपणादिविधानं । अथौपाठादिविधानं । अथ सङ्कीर्णविधानं । भूमि-
भेदनविधानादिकथनं । गोवतादिविघ्नहरणविधानं । ब्रह्मचारिनिधनविधानं । कुष्ठमरणदि-
विधानं । यन्त्रिसरपशुपतनादिविधानं । भारतश्रवणादिविधानं । रामायणकाशेशपण्डादिप्रवच-
विधानं । जवप्रश्नमन्त्रविधानं । विषज्ञदर्शनादिशान्तिविधानं । कपिलापठोविधानं । शैलयात्रा-
विधानं । ब्रह्मकूर्पादिविधानं । ऊर्ध्वदण्डोद्यमविघ्नहरणविधानं । सत्युद्भवविधानं । दृष्टारोपणादि-
विधानं । दम्कपुत्रप्रवृत्तविधानं । अकृतवर्त्तापरोक्षारविधानं । सूर्यगदनिवारणविधिकथनं ।
दृष्टोत्सर्गविधानं । माराण्यवर्जविधानं । मागवर्जविधानं । वैतरणीदानविधानं । प्रसक्तकर्मणि
दुष्टादुद्धमन्त्रविधानं । पञ्चदोषहरणविधानं । सर्पदंष्टापस्युद्धरणविधानं । मन्त्रस्रोकारविधानं ।
प्रासादोद्यापनविधानं । वासुपूजनादिविधानं । बुधशान्तिविधानं । शूद्रादिशान्तिविधानं । शकट
भेदादिविधानं । केतुपूजादिविधानं । तुलापुत्रवाहिविधानं । सूर्यविधवांसकुपटनिर्घोषविधानं ।
मातृवजाहरणविधानकथनम् । इति शम् ।

No. 3242 विष्णुयागपद्धतिः । Substance, country-made paper, 10½ x 4½
inches. Folia, 32. Lines, 10 on a page. Extent, 720 slokas. Character,
Nāgara. Date, Sm. 1830. Place of deposit. Calcutta, Government of India.
Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Vishnuyāga-paddhati. Rituals for a rite for the gratification
of Vishnu. The object of the rite is prayer for progeny. The details
of the rite varies according to the caste of the performer. By Ananta-
deva, son of A'padeva.

Beginning. सव्यशोर्षादिविधो य उक्तः पुमान् जगज्जगनि बीजभूतः ।

वैदेः प्रथम्यामुममुष्य तुष्टेः वक्ष्येऽन तदेवतयज्ञभेदात् ॥

अविधाने ।

युक्ते पक्षे शुभे वारे शुभचक्रे शुभोचरे ।

—वाद्वा पुनकामाय यज्ञं कुर्वीत वैश्वम् ॥

इम्यतोऽपवासः स्नादेकादृक्षां सुरासये ।

अग्निबोद्धशभिः सम्यगर्चयित्वा जनाद्गन्म् ॥ इत्यादि ।

End.

दक्षिणोत्तर्गादिपरमेश्वरार्पणानं पूर्ववदिति चतुर्थवर्षाधिकारिको वैष्णवः ।

• धागप्रयोगः ।

मानविव्यवयज्ञानां सप्रसाणं निरूपणं ।

अकारोत्यमन्त्रेण तेन तुष्यतु यज्ञभुक् ॥

Colophon. इति श्रीमहापदेवसुतानन्ददेवविदुषा कृतो विष्णुयागपद्धतिः समाप्ता ।

संवत् १८७० ।

विषयः । अथ वैष्णवधर्मोपलक्ष्यपुष्पकामेन यथोक्तविधिना वैष्णवयागः कर्तव्य इति निरूपणपूर्वकं ब्राह्मणदीर्घां क्रमेण तत्तद्वदेति कर्तव्यतानिरूपणं । प्रयोगकथनञ्च ॥ इति शम् ।

No 3243. वेदपारायणाङ्गहोमविधिः । Substance, country-made paper, 10½ x 5½ inches. Folia, 10. Lines, 12 on a page. Extent, 367 slokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose and verse. Incorrect.

Vedapárayanaṅga-homa-vidhi. Rules for the performance of a homa rite preparatory to the reading of the Vedas with a vow. By Bálakrishṇa. The colophon is wrong.

Beginnign. नलोमामाधयो देवो ब्रह्मणे च लयभुवे ।

अग्नेवेदमन्त्रद्वयञ्च होमकादिभ्य एव च ॥

अग्निधानादिकं दृष्ट्वा अग्नेदे देवताक्रमं ।

बालकृष्णकोविदोऽयं वक्ष्ये होमविधामकं ॥

अथ पारायणहोमविधिमाह । तत्राहो शरीरशुद्धिमाह अग्निधाने । इत्यादि ।

End.

जातवेदसमग्निं धर्म्यं भावहतं संजानं । सू० ४८ अ० ११ ।

Colophon. इति चतुःपद्धितमोऽध्यायः ॥

विषयः । वेदपारायणार्थमाहो होमादिविधितत्प्रयोगकथनं । अथां देवताक्रमकथनञ्च ।

No. 3244. सत्कर्मोद्धारप्रदर्शनी वा बहुवचनप्रयोगकारिका । Substance, country-made paper, 12 × 4½ inches. Folia, 44. Lines, 10 on a page. Extent, 1,155 ślokaś. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Satkarmādhva-pradarśanī ALIAS **Vahvrichakarma-pra-yoga-kārikā**. Memorial verses giving directions for the performance of Rīg Vedic rites and ceremonies. The rules paraphrased are of S'ākala, but the paraphrast withholds his own name.

Beginning. शाकलोऽयं प्रयोगश्च नख्ये बहुवचनार्था ।
कारिकायामनुक्तं यत् तदेव हि समन्तकं ॥
आचार्यस्य च वै यावत् सत्कर्मोद्धारप्रदर्शनी ।
प्रोचते कारिकेतोश्च सद्भिर्देवैः तु लौकिके ॥ इत्यादि ।

End. ननुप्रश्नादनं चाथ अदन्त्येके सचर्षयः ।
अथवा विषमत्वात् किं कुर्यादादि + + विदुः ॥
(अतः परं अष्टित्तत्वात् परिशेषवाक्यं नास्ति ।)

विषयः । ऋग्वेदिनां व्रतबन्धादिकर्मसु प्रत्येकं विशेषवृत्तिकर्मव्यवहारादिनिरूपणं । अथ
क्रमेण उपमयनविवाहगर्भाधानादिसु विधिनिरूपणञ्च ।

No. 3245. विध्यपराधप्रायश्चित्तलघुवृत्तिः । Substance, country-made paper, 9 × 4 inches. Folia, 17. Lines, 9 on a page. Extent, 287 ślokaś. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Vidhyaparādha-prāyaścitta-laghu-vṛitti. Exposition of the rules relating to expiations for errors and defects in the performance of rites. By Kṛishṇa Bhaṭṭa.

Beginning अथ विध्यपराधे प्रायश्चित्तिः । विहितस्याकारण्येन वा प्रायश्चित्तिः
कर्त्तव्यः । अपराधे सन्नि तदर्थतया विहितमस्ति चेत् तदेव कर्त्तव्यं । इत्यादि ।

End. रति संकल्पः । तथा सूर्यस्य । उदयमुदयं चिन्तयति तत्र आध्यात्मिको-
र्जुन्यादिति समाप्ताणि विध्यपराधे प्रायश्चित्ताणि ॥

वेदवेदाङ्गपारश्चल्यभङ्गस्य अनुज्ञा ।

जामाशाचीयभाष्यादि (?) अनुवृत्तिः प्रकाशिता ॥

नौयश्चतुर्वर्षार्थेनम् ॥

विषयः । अग्निहोत्रादिषु सति विध्यपराधे तत्र तत्र औत्तप्रायश्चित्तविधि, कर्त्तव्यपूर्वकं
तत्तद्ग्राह्यम् ।

No. 3246. विवेकदीपकः । Substance, country-made paper, $11\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Folia, 216. Lines, 11 on a page. Extent, 6,385 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Viveka-dīpaka. Rituals for the performance of the sixteen great acts of beneficence enjoined in the Śāstras. By Dāmodara. The codex is incomplete.

Beginning. आदितः सप्त पत्राणि अपिस्तानि । — — — दामानां प्रमाणनिर्णय-
प्रयोगपद्धतौ च कर्त्तव्यायां प्रथमं प्राधान्येन तुल्लापुत्रादिषोडशमहादाननिर्णयः कर्त्तव्यः ।

End. जलं दत्त्वा ददस्तेति तैवते देयद्रव्यमभिषिच्य कुशादीन्यादाय विष्णुं संस्तुत्य
आद्येत्यादिना पुष्पोपचयहेतुदेशकालानुसृति—इतः परं अपिस्तम् ।

विषयः । तुल्लापुत्रादिषोडशमहादानविधितत्प्रयोगादिकथनं ।

No. 3247. वटोद्यापनविधिः । Substance, country-made paper, 9×4 inches. Folia, 18. Lines, 9 on a page. Extent, 306 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sk. 1699. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Vaṭodyāpana-vidhi. Rules for the dedication of a Vāṭa tree according to the ordinances of Baudhāyana.

Beginning. अथ वटोद्यापनविधिलिख्यते । तत्र कालः, मन्वाशौनकः । स्थापनादष्टमे
वर्गे दशमे द्वादशेऽपि वा । ततः कालप्रये शक्ते कुर्यादुद्यापनक्रिया । इत्यादि ।

End. होमानायां चाग्नादिना समोद्य स्वयं सुहृन्निषादियुतः सोत्साहः सकुहो
भुञ्जीत—इति ।

Colophon. इति बोधायनोक्तवटोद्यापनविधिः । शके १९८८ ।

विषयः । बोधायनोक्तप्रकारेण वटवृक्षप्रतिष्ठाविधिकथनं । तत्प्रयोगकथनम् ।

No. 3248. वशीकरणस्तोत्रम् । Substance, country-made paper, $7\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 3. Lines, 7 on a page. Extent, 25 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Vaśīkaraṇa-stotra. A hymn in praise of the goddess Vārāhī for the purpose of bringing the creation under one's control. It is apparently an extract from some Tantra or other.

Beginning. अस्मि श्रीवश्वाराहीस्तोत्रमन्त्रस्य अजः शक्तिः शिरसि गायत्री अम्बोमुचे वशीकरवाराही देवता इति हृदये क्रौं वीजं इति गुह्ये ऐं शक्तिः पादयोः श्रीं कीलकं नाभी इत्यादि ।

End. तस्मादवमं वाराहि जगत् स्रज्यं वशीकुरु ।
वशस्तोत्रमिदं देशास्त्रिसंख्यं यः पठेन्नरः ॥
सोमोष्ठवश + भक्ष्या रामो (?) राज्यमवापि वा ।

Colophon. इति वशीकरणस्तोत्रं सम्पूर्णम् ।
विषयः । जगद्वशीकरणोपायरूपवाराहीस्तुतिकौर्मनम् ।

No. 3249. वामनजयन्तीव्रतविधिः । Substance, country-made paper, $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 12. Lines, 10 on a page. Extent, 226 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Vāmanajayantī-vrata-vidhi. Rituals for the performance of the fast called *Vāmanajayantī-vrata*. It is performed on the 12th of the waxing moon in the month of Śrāvaṇa. It is an extract from the latter portion of Bhaviṣya Purāna.

Beginning. अथ अवशद्वादश्यां वामनपूजा लिख्यते । सासपञ्चापुत्रिण्य सम इव जन्मनि जन्मान्तरे च समस्तपापस्यपूर्वकविष्णुलोकप्राप्तये अवशद्वादशौव्रताङ्गमेव—इत्यादि ।

End. भूमौ यद्येच्छया राजन् स्रज्यं वैव विधिः स्मृतः ।
एवं व्रते कृते त्रिदश्वन् यत् पुण्यं तन्निबोध मे ॥

Colophon. इति श्रीभविष्योत्तरपुराणे वामनजयन्तीव्रतोपायनं सम्पूर्णम् ।

विषयः । अवशद्वादश्यां वामनजयन्तीव्रतविधिकथनं । तत्र तत्प्रयोजकथनं । उद्यापन विधिकथनम् ।

No. 3250. विधुरौपासनम् । Substance, country-made paper, $1\frac{1}{2} \times 3$ inches. Folia, 2. Lines, 10 on a page. Extent, 33 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Vidhurūpāsana. Rules for the performance of sacrifices by a widower who is in a condition to marry again. The work is especially devoted to the A'dhāna rites, and the rite of cremation.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

विधुरकल्पोक्तविधिना विधुराग्ने पुनस्त्यागयिष्यामः । अग्निर्ले उज्जिह्व आहूतिभिः प्रचरेद्य
श्रोत्रियागारादग्निमादाय—इत्यादि ।

End.

साग्निकं सधवाह्वैव दहेदौपासनाग्निना ।

विधुरं विधवां ब्रह्मचारिणश्च कुशुमाग्निना ॥

Colophon. इति विधुरौपासनम् ।

विषयः । अतपस्वीकस्य विवाहासमर्थस्य साग्निकस्य विधुरौपासनविधिनाऽग्निमादाय होमा-
दिकर्तव्यतानिरूपणम् । तत्प्रयोगकथनञ्च । एवं पुनराधामविधिकथनं । दाहादिविधिकथनञ्च ।

No 3251. यतिसन्ध्याविधिः । Substance, country-made paper, $10 \times 5\frac{1}{2}$ inches. Folia, 13. Lines, 8 on a page. Extent, 188 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Yati-sandhyā-vidhi. Rules for diurnal religious duties, prayers and worship for Yatis. Anonymous.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ यतिशौचविधिः ।

उत्तिष्ठ (?) देवगन्धर्वा आचमयन् तपोधनाः ।

गन्धान् पितरः सर्वे करिष्येऽमेनलोचनं (?) ॥ इत्यादि ।

End.

ॐ नुबभ्यो नमः, परमेष्ठिनुबभ्यो नमः, परात्परनुबभ्यो नमः । अस्मद्भुव-
वरारविन्देभ्यो नमः । इति मय् ।

विषयः । यतीनां शौचादिरविकथनं । दण्डप्रश्नादिरविकथनं । शौरविकथनं ।
सन्ध्याविकथनं । तत्र शवित्रीप्राशनं । प्राश्नप्रतिष्ठा । शुद्ध्यादिन्यासकथनं । उमाधिविधितत्-

प्रकाशकीर्णम् ॥ समुपधामप्रकारादिकथनं । निर्मुपधामविधिकथनं । मानसोपधारपूजाविधि-
कथनं । मसस्कारविधिकथनम् । इति ग्रन्थः ।

No. 3252. हषाकपिशस्त्रम् । Substance, country-made paper, $8\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 8. Lines, 9 on a page. Extent, 207 slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Vṛishākapi-śastra. Explanations of certain Sāma mantras relating to a rite called Vṛishākapi-śastra.

Beginning. अथ हषाकपिशस्त्राक्षराणां मन्त्रिनः । हिं भूर्भुवः स्वरो १ अथर्व्यो शोभो
साविं १ । इत्यादि ।

End. उतो० योमिन्द्रः० नः । मखा० नातो । निः । उक्थ० ये० हे हषस्यते
युवमिन्द्रस्य वस इति यज्यो ॥

Colophon. इति हषाकपिशस्त्रं समाप्तम् ।

विषयः । हषाकपिशस्त्राभिधानसामकथनम् ।

No. 3253. यतिसन्ध्यावार्तिकम् । Substance, country-made paper, $9\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 6. Lines, 8—9 on a page. Extent, 87 slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Yatisandhyā-vārtika. Gloss on a work of Śaṅkara A'chārya on the diurnal religious duties of Yatis.

Beginning. ॐ नृत्तिकृतिपुराणानामाख्यं कवचालयम् ।

नमामि भगवत्पादं शङ्करं श्रीकण्ठकरम् ॥

शङ्करं शङ्कराचार्यं केशवं वादरायणं ।

सूत्रभाष्यकृतौ बन्धे भगवन्तो पुनः पुनः ॥

श्रीङ्कारः सर्ववेदानां सारसाम्प्रकाशकः । इत्यादि ।

End. समभ्यस्य हषासुख भोगानासक्तधीः पुथीः ।

रागद्वेषादिरहितः स्वात्मानं चिन्तयेत् सदा ॥

Colophon. इति श्रीमच्छङ्कराचार्यभगवत्पुरुषपादश्रित्यसुरेश्वराचार्यविरचितं यतिसन्ध्या-
वार्तिकं समाप्तम् ।

विषयः । शङ्कराचार्यकृतयतिसन्ध्याभिधानप्रकरणस्य व्याख्यानम् ।

No. 3254. यतिसंस्कारः। Substance, country-made paper, 12' x 5 inches. Folia, 5. Lines, 9 on a page. Extent, 75 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sk. 1750. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Yatisañskāra. Rules for the funeral rites for Yatis, by sons who are not Yatis.

Beginning. अथ यतिपार्ष्णप्रायश्चित्तविधिप्रारम्भः । कर्मा खाला नित्यकर्म निर्वर्त्य ब्राह्मणमाह्वय सगृहे पुण्यां वाचयित्वा पार्ष्णप्रादे प्रतिसांवत्सरिकवत् ब्राह्मणान् निमन्त्रयेत् ॥ इत्यादि ।

End. भिक्षोः प्रतिसांवत्सरसिद्धिवसप्रश्रुताराधनास्त्रमुदिश्य शुश्रूढनुज्ञयाश्च करिष्ये । इति संकल्प्य भिक्षोराधनास्त्रे कर्माणि चणः कर्मांश्च इति ब्राह्मणान् चणं दत्त्वा प्रतिसांवत्सरिकवत् सर्वं कुर्यात् ॥

Colophon. इति यतिसंस्कारः समाप्तः । शके १०५० । श्वेदकृत्य ११ रविवार ।

विषयः । यत्वेमरणे तत्पुत्रेण एकादशांशे पार्ष्णः कर्मांश्च । अपि च द्वादशेऽङ्गि नारायण-वलिष्ठ देय इति तत्प्रयोगादिकथनं ।

No. 3255. महाजिसीहसुयकखंधं, (महानिशीथश्रुतस्कन्धम्।) Substance, country-made paper, 13 x 6 inches. Folia, 69. Lines, 17 on a page. Extent, 3,930 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sk. 1575. Place of deposit, Vāluhara, Jiyūganja, Panchāyatapaśāla. Appearance, decayed. Prose and verse. Incorrect.

Mahānisiṭha-suya-kkhandha. Mahānisiṭha-śrutaskandh. An exposition of the conduct of Jain Munis.

Beginning. ॐ नमो अरहंताणं ।
दुयं मे आत्तसं तेणं भगवया एवमकखं । इह खलु जज्जमज्जसंजसकिरियाए वड्ढमावे जणं केइसा ऊवासाऊणो वा । सेणं इमेणं परमच्चत्तसारस + यच्चपसाइगदुमइयातिसय एव वरमज्जानिसी-
हदुयकखंधदुयापुसारेणं निविंतिविचणं ॥ इत्यादि ।

End. इतिदंदं परिकसं + इहवित्तमो । किं वड्ढा एमं तेव चच्चसुधुवमा-
सय निदवम अयंत मोकसं मोकसं परिवसे इतिवेमे ॥

Colophon. इति महाजिसीहदुयकखंधं समाप्तं ॥

विषयः । जैनसुनौनां विचारं आचारादिकथनम् ।

No. 3256. चतुःशरखसूत्रम् । Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 7. Lines, 5 on a page. Extent, 88 ślokas Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vāluchara, Pañchāyatapañśāla. Appearance, old. Prose. Correct.

Chatuhsāraṇa-sūtra. On the four essentials of Jain emancipation, viz., austerity, merit, conduct and mental abstraction, each called a Virya.

Beginning. सावज्ज ओगविरह उक्खित्तगुणवत्तञ्च पडिवत्ती ।

अस्मिन्निन्द्यावत्त तिमित्तं गुणधारणावेव ॥

चारित्तस्य विसोत्ती कौरह सामार रणकिल्लह जयं ।

सावज्जेव रजोगाव वज्जणा सेवयत्तञ्च ॥

दंसवयारविसोत्ती अउवीसायत्तारण किञ्जरञ्च ।

अव्वमूअत्तञ्च कित्तञ्च सुवेवं जिणवरिदाणं ॥

End.

अथ जीवपमायसत्तारि वीरभट्ठं तमेवमज्जयणं ।

क्काण सुनिमं उममं उ कारणं निम्भुर सुचारणं ॥

Colophon. इति चतुःशरणसूत्रं समाप्तं ।

विषयः । जन्मज्जामरवक्कपयाधिना विप्रकृतानां जीवानां विरतिप्रमुखोत्तरोत्तरगुणपरिपोषणेन धारणाकूपप्रत्याख्यानोदयात् विशुद्धिकरबौध्यं चारादीनामभ्युदयो भवति । अथ ते दान-शौच-तप-भावनाकूपधर्मचतुष्टयप्रतिपक्षा कृतकृत्या भवन्तीति निरूपणम् । तथा चारिचतस्रो बौध्यं चारादीनां स्वरूपादिनिरूपणं । बौध्यञ्च तपोबौध्यं गुणबौध्यं चारिचतस्रो बौध्यं समाधिबौध्यं आत्म-बौध्यं भेदेन पञ्चविधमिति निरूपणं । अथ चतुर्णामर्जित्त्वसिद्धसाधुधर्माणां शरणमेव विषयमिति निर्णयः । तत्र प्रत्येकमिति कर्तव्यतानिरूपणञ्च । इति श्रं ।

No. 3257. चतुःशरणटीका । Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. 9. Lines, 12 on a page. Extent, 340 ślokas Character, Nāgara, Date, ? Place of deposit, Vāluchara, Pañchāyatapañśāla. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Chatuhsāraṇa-ṭikā. A gloss on the work described in the next preceding No. Anonymous.

Beginning. अंमो बीतराजाय ।

इदमध्ययनं परमपदप्राप्तिबीजभूतज्ञात् वेद्योभूतं । अतस्तद्वारम्भे पञ्चकर्मसङ्कल्पसामायकाद्या-
व्यवहारकथनं । इत्यादि ।

End. एव लोकेऽपि च कटुविपाकलाभं धर्मं +दो परिणामे च रसः/एव एवं-
विधौ धर्मो मम शरणं भवतु ॥

Colophon. इति चतुःशरणटीका समाप्ता ।

विषयः । जैनचतुःशरणसूत्रस्य व्याख्यानम् ।

No. 3258. आउरपचक्कायम् । Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 7. Lines, 7 on a page. Extent, 94 slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vāluhara, Panchāyatapaśāla. Appearance, decayed. Prose. Generally correct.

Āurapachcha-kkhāṇa. On the various sins and defects which are inimical to the four essentials of emancipation noticed in No. 3256.

Beginning. देससु देसविरुद्धं सम्यग्दिवी मरिक्काजो जीवो ।

तं चवह बालपंडितं मरणं जिघसासणे भणियं ॥

पंचय षण्णव्ययारं समसुसिक्खाउ देसजइ धम्मं ।

सव्वेणव देसेणव वेणज उहो इदेसजइ ॥ इत्यादि ।

End. धीरो जरमरणविम धीरो विज्ञाणज्ञानमंपप्पे ।

ल्लोगसुक्को यगरो दिंसउक्कयं सव्वदुक्काणं ॥

Colophon. इति त्रौष्ठाउरपचक्कायं समाप्तं ।

विषयः । औवघात-सपावाद-अदमादान-परदारपराधणानां विविधविषयिकथानपरम्यराक-
शनपूर्वकं मिथ्यादर्शनादिपरिणामपरिणामाय सम्यग्ज्ञानचारित्र्यदर्शनपरिशीधनेन कृतकृत्यतानि-
रूपणम् ।

No. 3259. जम्बुदीपप्रज्ञप्तिरत्नमञ्जूषा । Substance, country-made paper, 14 × 6 inches. Folia, 388. Lines, 15 on a page. Extent, 19,592 slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vāluhara, Panchāyatapaśāla. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct. Sanskrit.

Jambudvīpaprajñapti-ratna-manjūśā. A commentary on the Jain text called *Jambudvīpaprajñapti*. By S'ānti Chandra Gani. Vidē No. 2569 [VIII, p. 22]. 319, 320.

Beginning. अयति जिनः सिद्धार्थः सिद्धार्थमरेन्द्रमन्दनो विजयी ।

अनुपपत्तञ्जानव + पुरेन्द्रमतसेवमाजो ज्ञः ॥

सर्वानु(?) योगसिद्धान् दृष्टान् प्रविदध्वाचे महिम कृष्टान् ।

प्रवचनकासुननिकषाम् सुधीन् श्रीगन्धर्वसिमुल्लान् ॥

इह सावदिकठभाठषीपर्यन्तममापतितशरीराद्यनेकदुःखार्दितो देवो 'सुखानिर्जरायो-
गतः स्वभावातः सञ्जातकर्मसाधयस्तज्जिज्ञासया कर्मकर्मप्राग्भावासामानाधिकरणकर्मसुखसुखं
परमपदमाकाङ्क्षति ॥ इत्यादि ।

End. एव च ग्रन्थपर्यावसाने श्रीमच्छाखीरनामकथनं परममङ्गलमिति ॥

Colophon. रति स्रक्षभेदशमरसरसमुद्रमिसितजगज्जाताभिपश्यद्वान्नवप्रवर्तितसुरा-
साणसाक्षित्रीशकवरराजाधिराजकथौमसपामाङ्गाधिराजश्रीहोरविजयसुरीशरपदपद्मोपामनाप्रवणम्
होपाध्यायशोकलक्ष्मणशिशोपाध्यायश्रीशनिचन्द्रमणिसमुद्रोक्तितानायां जम्बूद्वीपप्रशस्तिरत्नमसु-
षायां श्रुतिष्काराधिकारवर्णेन नाम सुष्ठुमो दृष्टस्कारः समाप्तः । तत्समाप्ते च समाप्ते
श्रीजम्बूद्वीपप्रशस्त्यापाठ्यति ॥

विषयः । जम्बूद्वीपप्रज्ञप्ताभिधानजैनसूत्रस्य व्याख्यानम् ।

No. 3260. **शोधनियुक्तसूत्रम्** | Substance, country-made paper, 13 × 5½ inches. Folia, 59. Lines, 9 on a page. Extent, 1,261 Slokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Váluchara, Pancháyatapañála. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Oghaniryukti-sútra. On the purification of conduct and the avoidance of accidents thereto. By Bhadraváhu Svámi.

Beginning अरिहन्ते वंदिता चउदसपुष्पौतरे वदसपुष्पौ ।

दक्षारसंगसुतधरण सख्यसाक्ष्य ॥

सोपेणसो निद्रासिं वृत्तसं चरणकरणाणुं गाणं ।

अप्यक्षरं महत्तमं अणुमहत्तमं सुविहिताक्षरं ॥

षोष्ठे पिंडममासे मंखावा + वज्रणि ग + ।

निष्कृन्तनिष्पत्तौ जंवद्वा + ष निष्कृन्तौ ॥ इत्यादि ।

End. रमो अणुप्रवृत्त्या फुडविषयविमुक्तवर्जसाहता ।

इक्षारसहिं सण्णिं स + षण्णिण्णिं + गहििया ॥

Colophon. इति श्रीषोषनिर्युक्तिस्तुतं समाप्तं ।

विषयः । अथ आचम्यकानुयोगस्य चत्वारि अनुयोगद्वाराणि उपक्रमो निःशेषोऽनुगमो नय-
चेति । तत्र नियुक्तानुगमः स्वानुगमश्चेति अनुगमो द्विविधः । अथ उपोद्घातः, निःशेषः, स्वस्य-
ग्रंथेति नियुक्तानुगमस्य त्रिविधत्वं । अथ सम्दर्भोऽस्मिन् उपोद्घातनियुक्तानुगमे निरूपितः । अथ
चरणादिब्रतानां करणादिरूपविशेषाद्वादीनां निरूपणमुखेन जैनसाधूनां ब्रह्मचर्यादियुगमिभि-
र्वाच्यसंज्ञानदीनचारिणाणां परिग्रहोऽन्यमेव कर्तव्य इति निरूपणम् ।

No. 3261. ओघनिर्युक्तिटीका । Substance, country-made paper, 16 × 4 inches. Folia, 140. Lines, 13 on a page. Extent, 7,962 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vālučara, Pañchāyatapañśāla. Appearance, old. Prose. Correct.

Oghaniriyukti-ṭikā. A commentary of the work noticed under the next preceding No. By Droṇa Āchārya.

Beginning. अर्चदुग्धस्निग्धवनराजपूजितेभ्यः सिद्धेभ्यः कृतघनकर्मबन्धनेभ्यः

आचार्यश्रुतधरसर्वसंयतेभ्यः सिद्धेभ्यः सततसर्वं मनस्करोमि ॥

प्रक्रान्तोऽसौ + + + नु + + + मध्ययनमनुवर्तते । तस्य च चत्वार्यनुयोगद्वाराणि भवन्ति । तद्
यथा । उपक्रमो निःशेषोऽनुगमो नय इति । एतेषां आध्ययनादौ उपन्यासे इत्यस्य क्रमोपन्यासे
प्रयोजक + + + निःशेषोऽनुगमौ । अधुनानुगमावसरः । इत्यादि ।

End. अज्ञोक्तस्य सर्वज्ञोक्तकरणे पुनरुक्तमित्येवोक्तं भवेत् । वेदविक्रान्तसंज्ञने
सिध्यतीति दुर्गमा ॥

Colophon. ओघनिर्युक्तिटीका समाप्ता । कतिरियं श्रोत्राचार्यस्येति । ग्रन्थः भवतु ।

विषयः । ओघनिर्युक्त्यभिधानजैनसूत्रस्य बाह्यानम् ।

No. 3262. पिण्डनिर्युक्तिवृत्तिः । Substance, country-made paper, 14 × 5½ inches. Folia, 86. Lines, 17 on a page. Extent, 7,036 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vālučara, Pañchāyatapañśāla. Appearance, decayed. Prose. Generally correct. Sanskrit.

Pinḍaniriyukti-vṛitti. A gloss on Bhadravāhu's work on the rules regarding food and the sins committed by neglect thereof. By Malaya Giri.

Beginning. जैनसो बीतराजाय ।

अयति जिनवर्द्धमानः परचितनिरतो विभूतकर्मारजाः ।

शुक्तिपयचरचपोषकनिरवस्थाचारविधिदेशौ ॥

नन्वा नुबपदकमलं नुबपदेनेन पिण्डनिर्गुक्तिं ।

विहसोमि समासेन स्मृतं शिष्यावबोधाय ॥

आह निर्गुक्तयो न स्वतन्त्रशास्त्ररूपाः । किन्तु तत्तत्सूत्रपरतन्त्राक्षया तदुपस्थापयन्तान् ।
तथा हि सूत्रोपात्ता अर्थाः अरूपेण सम्मन्त्रा अपि शिष्यान् प्रति निर्गुक्त्यन्ते । इत्यादि ।

End. व्याख्याता धैरेया विषमपदापि सुललितवचोभिः ।

अनुपलतपरोपलतो + विवकृतसाम् नमस्कृत्ये ॥

इमाश्च पिण्डनिर्गुक्तिमतिगम्भीरां विहस्यता कुशलं ।

यदवापि मल्लयमिरिषा सिद्धिं तेनानुतां लोकः ॥

Colophon. इति पिण्डनिर्गुक्तिविहतिः समाप्ता ।

विषयः । भद्रवज्रसामिहृतपिण्डनिर्गुक्तिनामकजीनसूत्रस्य व्याख्यानम् ।

No. 3263. शिष्यहिता, वा आवाश्यकवृद्धदुतिः । Substance, country-made paper, 16 × 5 inches. Folia, 317. Lines, 17 on a page. Extent, 15,444 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1620. Place of deposit, Vāluhara, Pañchāyatāpausāla. Appearance, decayed. Prose and verse. Correct. Sanskrit.

Sishyahitā ALIAS Āvaśyaka-vrihat-vṛitti. A commentary on the Āvaśyakaśūtra. By Haribhadra Suri.

Beginning. प्रविपत्य जिनवरेन्द्रवीरपुत्रदेवतागुरुम् साधून् ।

आवश्यकस्य + + + + वक्ष्ये ॥

यद्यपि मया तयान्यैः कृतास्य विहतिस्तथापि संक्षेपान् ।

तदमुवि सत्त्वानुपपन्नैतोः क्लियते प्रयासोऽयं ॥

इहावश्यकप्रारम्भप्रयासोऽयुक्तः प्रयोजनादिरहितत्वात् कष्टकष्टाखामर्दनवदित्येवमाद्याशङ्काप-
नोदाय प्रयोजनादि पूर्णं प्रदर्शयति इति । उक्तम् ।

प्रस्तावतां प्रहस्यथं पलाहितिभयं स्फुटं ।

महत्वं चैव शास्त्रादौ वाच्यमिष्टार्थमिष्टय इति ।

अतः प्रयोजनमभिधेयं सम्मन्त्रे मन्त्रस्य यथावसरं प्रदर्शयति इति ।

End. भावनिःक्षेपमिच्छन्तीतिशार्थः । शिष्यहितायां प्रत्याख्यानविबरणं समाप्तं ।

व्याख्यायाध्ययनमिदं यद्वाग्विधिः शुभं मया पुण्यं ।

शुभं प्रत्याख्यानं सभतां भवो जनकमेव ॥

समाप्ता चैवं शिष्यहिता नाम आवश्यकटीका । कतिमिरां वराचार्यजिनभटनिदाहृषारिणी
विद्याधरकुलतिलकाचार्यजिनदत्तशिष्यस्य चर्कतेजो + षौ मन्त्ररा + + + तराचार्यचरि-
भद्रस्य ॥

Colophon. स्वस्तिश्रीविष्णुमार्कण्डेयमयातीतसंवत् १९१० ।

विषयः । अनावश्यकसूत्रस्य व्याख्यानम् ।

No. 3264. आवश्यकलघुवृत्तिः । Substance, country-made paper, 12 x 6 inches. Folia, 491. Lines, 13 on a page. Extent, 13,138 slokas Character, Nāgara. Date, Sm. 1914. Place of deposit, Vāluhara, Pañchāyatapaśāla. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct. . Sanskrit.

Avaśyaka-laghuvṛtti. An exposition of the Avaśyaka-sūtra. By Telaka Āchārya. It is called *laghu* or brief in contradistinction to next preceding work which is called *vṛhat*, or great, but the difference of in the bulk of the two works is trifling, the great numbers 15,444 slokas in the laghu one 13,138.

Beginning. देवः श्रीनाभिस्तुभ्यं नमः स शिवायंशदेशे मदीये

खेलनी कुमलाक्षी विलसदलिकुलप्रोणलांशालने स्म ॥

सङ्गते संयमश्रीपरिषयमविधौ माहस्त्रिष्वे निलोकी

लक्ष्मा दूर्ध्वाङ्गुराणां तनिरिव पतितोदललक्ष्महायात् ॥

विद्यालक्ष्मरस + समितिकृतिरतिशयम् + + कृपाणि-

प्रोद्यद्गौर्वाणशाली व्यपगतविषमास्कारिदोर्दण्डकण्डुः ।

भक्तिप्राग्भारनक्षितिपतिपटलोमौलिकीटोरकोटौ ॥

शाखाकोषाखलेखोक्तिस्त्रिनक्षत्रिषः पातु वीरस्त्रिलोकीम् ।

तद्युदावश्यकमच्च विवरीतुं मतिं यथा ।

गङ्गां तरोतुमारब्धसदोष्णैके (?) न क्षणवत् ॥

महाशास्त्रस्य चामुष्य महाकविविनिर्मिते ।

गम्भीरार्थं महत्यो क्षयूषिर्हृदिष्य संयपि ॥

तथाप्यत्यधीरेतोरप्यधीरप्यच्च पुनः ।

रचयिष्याम्यमूं हस्तिमुत्तानार्थां खघीयसीम् ॥

संज्ञायां शास्त्रवेधनां दुर्मेधनां शास्त्रसम्भवे + + संरक्षयिषिः । यथा सर्वोऽपि शास्त्राणि
संज्ञाभिधेयसम्बन्धप्रयोजनप्रतिपादनपूर्वकान्येव प्रकल्प्यन्ते ॥ इत्यादि ।

End. यथास्मात्चारिषिष्व एव सचोदयपदाभिरिति मे ।

इति श्रीश्रीनिस्तकाचार्यविरचितायामावयककृतपुस्तको प्रत्याख्याभाष्यसमं समाप्तं ।

— — — — — ।
एतिं रचयता चैतां दुक्तं यन्मयास्मिन् ।

भवे भवेऽहं तेन स्यां कृताराधनतत्परः ॥

इतहादृशकेऽप्यानां गते विज्ञसम्भुजः ।

संवत्सरे पञ्चवतौ एतिरेषा विनिर्गमे ॥

शिष्या नः शस्य (संज्ञ) चारिषाः सम्भ्राज्जाभिपारगाः ।

अस्यां साक्षात्कृतं चमः श्रीपद्मप्रभसूरयः ॥

शिष्योऽस्माकमिमां हृत्तिमश्चिद्वशास्तत्त्ववित् ।

अस्मिन् प्रथमादर्शे यशस्विकपण्डितः ॥

स सपादविश्वस्य स्योके द्विषदसुचक्रिका ।

प्रत्यक्षरेषु संख्यानादिनि निश्चितवानहं ॥

यावद्द्विजयते तोषं श्रीमद्दीरजिनेश्वरः ।

तावदेषा मरास्त्रीय संज्ञतां हृत्तिमानमं ॥

Colophon. इति श्रीआवयककृतपुस्तकः सम्पूर्णः । संवत् १८१४ ।

विषयः । जैनावयककृतस्य व्याख्यानम् ।

No. 3265. प्रवचनसारबालाबोधः । Substance, country-made paper, 14 x 5½ inches. Folia, 212. Lines, 15 on a page. Extent, 10166 ślokaa. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vāluhara, Panchāyata-panśāla. Appearance, fresh. Prose. Incorrect. Gujrātībhāshā.

. Pravachanasāra-bālābodha. A translation of the Jain *Pravachanasāra* in the Gujrātī dialect. By Lakshmīdhara.

Beginning. श्रीमद्भाष्यादीन् मत्वा कृत्वा च सारं चित्ते ।

प्रवचनसारोद्धार करोमि बालबोधमयम् ॥

शास्त्रनीचादिर अमीहदेवतानर्द मांगलिकभक्तौ नमस्कारिकरिव उच्यते अभिधेयसंबन्धप्रयो-
जनचधिकारी तेपिष कविवाच्यवो मिहृष्टमयपालिना भवि—इत्यादि ।

End. उपलक्ष्यन्तौ भवन्तीत उचीतवीती सभसावीत । इति मार्गार्थः ।
 त्वै प्रशस्तिसौ ॥

विनिश्चितदोषः सततं भवन्तचारिजातकृतबोधः ।
 गोभिः सकलपदार्थप्रकटयिता जयति वीररविः ॥
 श्रीमत्सागरचन्द्रसूर्य इतिशान्ताः क्षितौ वीथनाः
 पद्मानां परमेष्ठितामिह च ये प्राप्तास्तृतीये पदे ।
 द्दमं श्रीजिनभद्रसूरिस्तुगुरौ स्मरे पदं धैरभूत्
 तेषां शुद्धगुणान्वये विजयिनो व्यक्ता इमे अस्मिरे ॥

— — — — — ।
 वाचंयमजमनि करे कोटीरसमाः समागमार्थज्ञाः ।
 तच्छिष्यपद्ममन्दिरगणिर्यप्रदीपमिमम् ॥
 बालावबोधमकरोद्विबुधबोधये निजवचिष्ठौ ।
 पदशुद्धमत्र किञ्चित् तज्ज्ञेः शोधं घृणावद्भिः ॥

— — — — — ।
 वर्षे शशिवाणरसाविटगजमाने सप्तःसितपक्षे ।
 लक्ष्मीघञ्चे वारे गुरौ च पूर्णोक्षितो घन्यः ॥

Colophon. इति श्रीप्रवचनसारबालाबोधः सम्पूर्णः ।

विषयः । जैनप्रवचनसारविधानप्रकरणस्य गुर्जरभाषया व्याख्यानम् ।

No. 3266. प्रवचनसारोद्धारसूत्रम् । Substance, country-made paper, 14 x 5½ inches. Folia, 110. Lines, 7 on a page. Extent, 2,289 ślokas. Character, Nāgara. Date, SM. 1680. Place of deposit, Vālučara, Pañchāyatapañśāla. Appearance, fresh. Verse. Correct. Ardha-māgadhīdialut.

Pravachanasāra Sūtra. A text book of the Jain system of religion, giving details of the theory, the philosophy, cosmogony, the cause of suffering pain in this world, the means of overcoming that pain, &c., &c. It is called a Sūtra and therefore the author's name is not known. A gloss on this work occurs under No. 2726, Vol. VIII, page 178.

Beginning. नमिउच-जुमार जिदं बोदं भव्वाचनवाचनमिति ।
 पवयवसावहारं नुववयसा समासेचं ॥

चिरसंदर्भ संदर्भं पङ्क्तिमहं पङ्क्त्यावसुकाभ्यो ।
 अत्रवीथ समक्षियसं मिक्षिपङ्क्तिमहार आरभं ॥
 भरक्षिभूषसंपर भविष्यतिवं कराईनामाह ।
 परवयसि वितारं जिह्वावसंपर भविष्यां ॥ इत्यादि ।

End.

पवयवसावहारो ररुवो सपरावरोचकज्जसि ।
 जं किञ्चि रर अजुमं वज्जसुधानं विसोचतु ॥
 जावजयह भवनमयमेवं रविमसिसुमेधिरिजुमं ।
 परयव सावहारो ता मंदतु वज्जपङ्क्तिं ॥

Colophon. इति प्रवचनसावहारे ख्वम् । संवत् १९८० ।

विषयः । जैनशास्त्रसारसङ्ग्रहेण निर्मितोऽयं प्रबन्धः । तत्र शैत्यवन्दनादिविधिकथनं । गुह-
 वन्दनादिविधिकथनं । प्रतिष्ठासणाविधिकथनं । आचकादीनां कर्मव्यादिकथनं । वर्णमार्गानां
 भविष्यताश्च तौर्यङ्कराणां निकषणं । प्रथममण्डपनिकषणं । तौर्यङ्कराणां कृत्यनिकषणं । तौर्यङ्क-
 राणां जनकजनन्यादिकथनं । साधुनिकषणं । साध्वीनिकषणं । वादिकथनं । अवधिपणिक-
 पणं । केवलिनिकषणं । मनःपर्यायज्ञाननिकषणं । आचकनिकषणं । आविकानिकषणं । देवी-
 निकषणं । निर्वाणमनन्यानादिकथनं । आशतनादिकथनं । दोषादिकथनं । दोषावि-
 बयादिकथनं । भाविजिनेश्वरजीवादिकथनं । तेषां देववर्णाचारादिकथनं । गृहस्थि-
 साधुलिङ्गादिकथनं । स्त्रीवेदि-पुत्रवेदि-मण्डपकवेद्यादिकथनं । सिद्धान्तकथादिकथनं ।
 तौर्यङ्करप्रतिमादिविधिकथनं । स्थाविरकल्पादिकथनं । जिनकल्पादिसाधुसंज्ञा कथनं । आचार्यगु-
 ष्ठादिकथनं । विनयावलोकनं । अरुणकरणादिकथनं । परीक्षारविज्ञादिकथनं । पञ्चविं-
 शतिभावनादिकथनं । मन्त्रावतादिकथनं । दिनमासादिकथनं । स्थातिकल्पादिकथनं । पा-
 सैत्यादिकथनं । अवपञ्चभावेदिकथनं । दशस्थानकादिकथनं । उपशमयेणिकादिकथनं ।
 पिण्डविज्ञादिकथनं । यत्नेनां भिक्षादिविधिकथनं । यतिप्रायश्चित्तकथनं । सृष्ट्याचारिकथनं ।
 जातककथनं । अज्ञातकल्पादिकथनं । सेवविषयादिकथनं । मार्गविषयादिकथनं । दुःखशय्या-
 कथनं । अचारापञ्चकादिकथनं । निशाजगरणादिविधिकथनं । भोजनादिविधिकथनं ।
 संकेतनादिविधिकथनं । संज्ञादिकथनं । जीवयोग्यादिकथनं । चतुर्विंशतिध्यानकथनं । अवस-
 पिच्छादिकथनं । द्रव्यचेवकासादिकथनं । पुद्गलपरावर्णनादिकथनं । कर्मभूमिकथनं ।
 अक्षयभूमिकथनं । प्राप्तिपातनादिकथनं । अष्टादशमंदपशुष्यनिकषणं । मरकादिकथनं ।
 उपनिषत्सादिविधनं । स्त्रियादिकथनं । अविधिन्यादिकथनं । स्त्रियादिकथनं । एकेन्द्रपादिजी-
 वकथनं । भवमपनि-अनार-भ्योतिष-विमानादिकथनं । मांसपनिधनं । बलदेवपातुदेवप्रतिपातुदे-
 वादिकथाकौर्त्तनं । पुष्करकतिनिकषणं । पापप्रकृतिनिकषणं । भावपट्टकथनं । उपयोगहृद्भक्त-

द्विकथनं । यागावलीकथनं । परलीकथनं । पर्याप्तिद्वारादिकथनं । भयंश्यानादिकथनं । गुह्य-
तादिकथनं । गर्भसञ्चारादिकाद्यादिकथनं । गर्भस्थस्य जीवस्य आचारादिकथनं । मामोन्मानादि-
वधिकथनं । अनाद्वैपसमुद्रादिकथनं । मोक्षावस्थाकथनं । मुद्रादिकथनं । दण्डकादिसौमिकथनम् ।

No. 3267. पादारविन्दशतकम् । Substance, country-made paper, 13
× 5 inches. Folia, 8. Lines, 8 on a page. Extent, 152 ślokas. Character,
Nágara. Date, ? Place of deposit, Váluchara, Ghattu Bábu. Appear-
ance, old. Verse. Correct.

Pádáravinda-śataka. A hymn to the goddess Kámákshyá.
By Múkakavi Sárabhauma.

Beginning. सन्निभः पन्थानं मदमपरिपन्थिप्रणयिनि

प्रभुमिर्णेतुं ते भवति यत्तस्मानोऽपि कृतमः ।

तथापि श्रीकाञ्चीविष्णुतिरसिके कोऽपि मनसो

विपाकस्तत्वाद्भुतिविधिषु कल्पयति माम् ॥

गङ्गाप्राची पौरन्दरपुरवनीपञ्चवत्स

धृतप्राद्यस्थानासवणमहसामादिसगुहः ।

सन्निभे बभूवकस्तवकसङ्गुध्वा दिशि दिशि

प्रसर्पन् कामाक्ष्याश्चरन्किरणानासवणिमा ॥

मरास्त्रीनां यानाभ्यसनकलनामूलगुरवे

हरिद्राणां वाचयति करसुरोद्यानतरवे ।

तमस्त्राष्ट्रप्रौढिप्रकटमतिरस्कारपटवे

जगोऽयं कामाक्ष्याश्चरन्निभमाय स्पृहयते ॥ इत्यादि ।

End.

इत्थं यः कामाक्ष्याश्चरणनलिनस्रोतशतकं

अपेक्षित्यं मत्स्या निष्किलजगदाकादजनकम् ।

स विश्वेषां वन्द्यः सकलकविस्त्रीकैतिकिस्तक-

श्चिरं भुङ्क्ता भोगान् परिणमति चिद्रूपकलया ॥

Colophon. इति श्रीशुककविसार्वभौमस्तनौ पादारविन्दशतकं समाप्तम् ।

विषयः । कामाक्ष्याः कृतिशालेम तत्परणमाचरन्मम् ।

No. 3268. मन्दस्मितशतकम् । Substance, country-made paper, 18 × 5
inches. Folia, 9. Lines, 9 on a page. Extent, 202 ślokas. Character,
Nágara. Date, ? Place of deposit, Váluchara, Ghattu Bábu. Appear-
ance, decayed. Verse. Correct.

Mandasmita-śataka. A hymn in a hundred stanzas, in praise of a smile of the goddess Kāmākshyā. By Mūkakavi Śārvabhauma.

Beginning. वप्रोमो वयमङ्गलिं प्रतिदिनं वन्दन्ति देविनां
 कन्दर्पागममूलतन्त्रमुचये कक्षाचकेलीभुवे ।
 कामाख्या वनसारपुष्करजसौ कामदूचचक्षुषां
 मन्दारदावकप्रभासद्वजुषे मन्त्रस्मितचोतिषे ॥
 सप्रोचे नवमङ्गिकापुननसां नामापमुक्ताङ्गणे-
 राचार्याय यथाशक्त्याप्यमवसां नैसर्जिकाय द्विषे ।
 सधुन्या सद्युधने चिमबचेरङ्गासमाध्यासिने
 कामाख्याः स्मितमङ्गरीयवलिमाह्विताय तस्यै नमः ॥
 कर्पूरधुतिचातुरीमतिनरामण्योयसीं कुर्वती
 होभोग्योदयभव संजिह्वती होपाकरीणां निधाम् ।
 लुक्कानेव मनोज्ञमङ्गलिकरान् पुष्कानपि यद्भजती
 कामाख्याः यदुक्तास्मांदासुरी कामप्रसरजु मे ॥ इत्यादि ।

End. मौञ्जालोसलपासरोवचमुषी सौभाग्येभ्यः कवि-
 श्रेणीवाक्परिपाडिकास्तभरी स्तुतीष्टेभ्यः शिवे ।
 निर्वाणाङ्गुरसार्वभौमपद्वौषिचासनेभ्यस्तव
 चोकामासि मनोज्ञमन्त्रस्मितचोतिष्कषेभ्यो नमः ॥

Colophon. इति मौमूककविसार्वभौमकृतो मन्त्रस्मितशतकं समाप्तम् ॥
 विषयः । कामाख्याः स्तुतिव्याजिन तस्या यदुक्तासमाचरणम् ।

No. 3269. कटाक्षशतकम् । Substance, country-made paper, 13 x 5 inches. Folia, 8. Lines, 8 on a page. Extent, 156 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vāluchara, Ghaṭṭu Bābu. Appearance, decayed. Verse. Correct.

Kaṭāksha-śataka. A hundred stanzas in praise of a glance of the goddess Kāmākshyā. By Mūkakavi Śārvabhauma.

Beginning. मोक्षान्कारनिबन्धं विनिबन्धुमीदे
 भूकालनामपि मन्त्रावितान्वाहनाम् ।

श्रीकाक्षिदेवशिखरीकृतिजागरूका-

नेकाद्यमायतवशीकृष्यावसोकान् ॥ १ ॥

भातर्जयन्ति समतायश्चमोक्षयामि

भावेन्द्रनीलवस्त्रिशिखरदक्षिणानि ।

कामाक्षि कल्पितजगत्त्रयरक्षणानि

त्वदीक्षयामि वरदानविषययामि ॥ २ ॥

आनन्दतन्त्रविधिदर्शितकौशल्याना-

मानन्दमन्दपरिपूर्णमन्यराणाम् ।

तारस्यमस्य तव ताडितकर्णसौख्यं

कामाक्षि खेलेति कटाक्षमिरीक्षयाम् ॥ ३ ॥ इत्यादि

End.

अत्यन्तशीतलमनगंलक्ष्मपाक

काकोल्लृप्तिरि दुलभं सुमनोभिरेतत् ।

पीयूषमेव तव वीक्षणमस्य किमु

कामाक्षि मौलमिदमित्ययमेव भेदः ॥ १०० ॥

Colophon. इति श्रीमूककविसावर्भौमल्लतौ कटाक्षशतकं समाप्तम् ।

विषयः । कामाक्ष्याः स्तुतिथालेन तत्कटाक्षमात्रवर्णनम् ।

No 3270. आराधनाभगवती । Substance, country-made paper, 13 x 6 inches. Folia, 19. Lines, 17 on a page. Extent, 1,200 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vāluchara, Panchāyata-paṇṣāla. Appearance, decayed. Prose and verse. Incorrect. Half Māgadhi.

Arādhana-bhagavatī. On the different means of worshipping in a Jaina temple. Anonymous.

Beginning. मियनरिह देविह वंदिह वंदिह जिहं बीरं ।

भीमं भवसुववचणं प + ताराचणं वृत्यं ॥

वनीसादरणिं भणित + वगस्य उतम + विहीस + ।

रवप्रभंदिरसचचे + + + + सोबाच + तिज्ज ॥

आराचचार दारे वृत्यं संलेखसा तत्तनपरिक्खा ।

जिक्खामयजोगमं जनीयसधंविनिक्खरखा ॥ इत्यादि ।

End.

कस्सामययसमसं खण्णिजिवाहयधुममिह विमुखा ।

अजरामररयसेउं सेवह आराचवाचमयं ॥

Colophon. इति चाराधनाभवन्ती समाप्ता ।

विषयः । संलेखनानिर्ज्वरबाह्यानां छापनचतुःशरचाराधनादिद्वाविंशद्द्वारनिरूपणं । तत्र तत्र प्रत्येकं फलकीर्तनम् ।

No. 3271. उपदेशशतकम् । Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 8. Lines, 9 on a page. Extent, 171 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Zillá Murshidábád, Jaingipura, a Brahmachári at the Akháda at that place. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Upadesśaataka A century of advice for the benefit of Jains, with appropriate illustrative anecdotes. By Gumáni Kavi.

Beginning. चित्तु देवेषु मन्त्राणां भृगुर्बभूवुः परीक्ष्य हरिमेकम् ।

मेनेऽधिकं मन्त्रिणा सेव्यः सर्वोत्तमो विष्णुः ॥

सकामादः स्वपुत्रं निहत्य चोदय रोचिषीवचसा ।

सत्यां ररक्ष वाचं न सङ्कटेऽपि त्यजेदकम् ॥

निष्कामितो हितेषुर्विभौषणो रात्रयेन लङ्कायाः ।

तन्नाशचेतुरासीन्नृचि निजबन्धुर्विबोदयः ॥ इत्यादि ।

End. स्फुटमाय्यां शतमदितान् प्रयक् प्रभाषीकृतानुदाहरणैः ।

शतमेतानुपदेशान् विभावयन् भावयेत् सिद्धिम् ॥

कुतुकाय कोविदानां भूढमतीनां मन्त्रोपकाराय ।

निरमात् कविर्गुमानिः शतोपदेशप्रबन्धममुम् ॥

Colophon. इति त्रीगुमानिकविवरितमुपदेशशतकं समाप्तम् ।

विषयः । शीदाचरणशतोपदेशकयनम् ।

No. 3272. सेव्यसेवकोपदेशः । Substance, country-made paper, 13 × 5 inches. Folia, 7. Lines, 6 on a page. Extent, 99 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Zillá Murshidábád, Jaingipura, a Brahmachári at the Akháda at that place. Appearance, old. Verse. Correct.

Sevyasevakopadesa. A variety of maxims on Jain duties. By Vyásadása *alias* Kshemendra Mahákavi.

Beginning. विभूषणाय मन्त्रे ह्यन्त्यातिमिरचारिणे ।

जनः सक्तोपरजाय सेवाविषयिमाश्रिते ॥

उत्पद्य निजकार्योपि सङ्गिवैद्याङ्गुलेष्वपि ।
 सेव-सेवकसेवानां त्रियतामनुशासनम् ॥
 दर्पादेकः परी लोभादुद्भाव्यो सेव-सेवकौ ।
 धनोऽप्येवैकतौ सुखे कः कस्य पश्यति ॥
 दुर्वारलोभमोहान् यदि न ह्यादयं जनः ।
 कः क्रूरक्रोधविधुरं सचेत धनिनां मुखम् ॥
 यः श्वेदीमपि दर्पात् न पश्यति पुरःस्थिताम् ।
 स इत्येवमुतां यानं कथं सेवकमिष्यते ॥ इत्यादि ।
 हत्वा जीवति लोकः सेवावृत्तिर्निजेव केषाञ्चित् ।
 कस्याने सौमित्रा निम्न्या तु तदर्थिनां सेवा ॥
 विद्वज्जनाराधनतत्परेण सन्तोषसेवासनिर्भरेण ।
 चेमेन्द्रनाम्ना सुविद्यां सदैव सुखाय सेवावसरः क्षमोऽयम् ॥

End.

Colophon. इति श्रीवासुदेवाचार्यकृतसंस्कृतविश्वमेन्द्रकृतौ सेवसेवकोपदेशः समाप्तः ।

विषयः । सेवसेवकयोः कर्तव्याकर्तव्यकथनपूर्वकं सेवावृत्तिर्निर्भरां निरुद्धलनिरूपणम् । सन्तोष-
 एव सेव इति सप्रपञ्चप्रपञ्चनं । इति श्रम् ।

No 3273. सुखसतिकाकम् । Substance, country-made paper, 13 × 5 inches. Folia, 18. Lines, 6 on a page. Extent, 255 slokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Zillá Murshidábád, Jaugipura Brahmachári at the Akhadá at that place. Appearance, decayed. Prose and verse. Correct.

Suvritta-tilaka. A Sanskrit work on versification, giving the peculiarities of each of the different metres, and the subject to which it is most appropriate. By Vyásadása *alias* Kshemendra, son of Prakáśendra.

Beginning. गणपतिगुरोर्वैष्णवाग्रशङ्कराक्षरः

स्फुटफणितारवन्ध्यायाम्बुरवाचसः ।
 गिरिपतिमुतासंसन्नेयौविष्णुसकचय-
 नुतमशिशोरोष्ठाकात्मसामोतु सुखानि यः ॥
 सन्ध्यासुखपाय विजयकुमुदे नमः ।
 स्रष्टवामहताय भावायभाय चक्षिणे ॥
 नमःसन्तोषिणामाय सुहृताचारवेषसे ।
 तपःसत्यविवासाय आसावाशितमेजसे ॥

चेमेन्द्रेषु सुश्रियाणां सरस्वत्याः प्रसाधनम् ।
 सुहृत्तिलकं सर्ववचिरं त्रियते मुने ॥
 दृष्ट्वा च्छांसि सौम्यं विचार्यार्थप्रियः कृतः ।
 प्रशिद्धकाव्यकर्मसुहृत्तामिव सङ्गृहः ॥ इत्यादि ।
 इत्यादिबन्धोः प्रथमोपयुक्तं प्रहृतवाचस्य विवेककारि ।
 महाकवेरयत्तिस्त्रुक्ष्मस्तत्त्वविचारार्थप्रदमेतदुक्तम् ॥
 इत्योचित्यप्रचुररचनाविभुतवाच्यहृत्-
 यक्तिः शक्तिप्रहृतवचसां दमिता सङ्गृहेषु ।
 चेमेन्द्रेषु प्रथमविपदां चतुरार्यार्थकम्-
 भूच्छृङ्गभुवनजयिनीजन्मराजस्य राग्ये ॥

Colophon. इति श्रीप्रकाशेन्द्रात्मजवासदासापरमात्मजीचेमेन्द्रकृते सुहृत्तिलके हृत्-
 विनियोगो नाम तृतीयो वित्यासः ॥

विषयः। महाकविनिबन्धेषु प्राचुर्येण उपलब्धमानानां कृतानां कृत्वादिप्रथमपूर्वकं
 प्रत्येकं यतिविभागादिकथनं । इत्येतां मुखादिविवेचनम् । रसविशेषे भाविशेषे च जन्मोविशेष-
 नियमनम् ।

No. 3274. रसिकरङ्गदा । Substance, country-made paper, 16 × 5
 inches. Folia, 155. Lines, 12 on a page. Extent, 6,093 ślokaś. Character,
 Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vālučara, Sītānātha Nyāyaratna.
 Appearance, new. Prose. Correct.

Rasika-raṅgadā. A gloss on the 'Padyāvalī' or miscellaneous
 poems of Rūpa Gośvāmi. By Vīrchandra Gośvāmi, son of Kiśorī-
 mohana Gośvāmi.

Beginning सविदानन्दरूपं नं मुचं भागवतप्रियं ।
 परिवारत्रयैर्जुहं किशोरीमोहनं भजे ॥
 श्रीश्रीरक्तचक्रप्रेमसिन्धुमग्नद्वरे सदा ।
 नमाम्यहं प्रयमेन रूपमोक्षामिने सते ॥
 वा रम्या निचिह्नावधंसममयी श्रीवातिधिं सङ्गता
 वात्माद्या रसिकैः सुखाभिजननो धिक् काव्यमुक्तिस्तृषां ।
 वा ध्याता हृदये प्रवेन्दुतनुजप्रेमाभूतस्यम्बिनी
 सा जीवात् हरिभक्तिहृन्महिता जन्मेव यदावली ॥

वाङ्माणां सुखबोधार्थं सतां संक्षेपतो मया ।

पदावलीकृतमद्याख्यां यथामति वितन्यते ॥

श्रीगुरुहृन्धारकहृन्मन्त्रेन्द्राधामाधवपदारविन्दनिमग्नमामसभक्तसन्दीपनन्दकः परमरसिकवरः
कविकुलसुकुटुम्बधिः सौम्यं ग्रन्थकारः निखिलभक्तिरसिकानां पद्महृन्दीपनेन श्रीकृष्णगुणलीला-
वर्णने सदाचारं दर्शयन् व्याधुनिकतद्गुणान् चर्चयंश्च संक्षेपतो भक्तिरसमयं ग्रन्थमारभते प्रयाव-
लीति । इत्यादि ।

End.

नित्यत्वमाशंसति त्रिंशत् ॥

ग्रन्थस्य प्रतिपाद्यो यः श्रीराधामाधवः प्रभुः ।

स्फुरत्यन्तः स मे नित्यं दत्त्वा भक्तिरसाद्यतं ॥

भुवने विद्यमाना यो ग्रन्थवस्तुप्रकाशकः ।

स आचार्यः श्रीहरचन्द्रो मेऽसु भूतये ॥

कल्याणवर्णागाराः सुधियः सन्त उत्सुकाः ॥

पश्यन्स्वतां मम आत्मिसाफलयाभिर्नोमि तान् ।

मनोभानिवशादथ ये दीप्ता लिखिता मया ॥

तान् शोधयन्तु मे सन्तः कल्याणभरतो विदः ॥

भक्तिसाम्प्रकाशार्थं यो जातो भगवत्कुले ।

जनकं तं सदा नोमि किशोरीमोहनं प्रभुं ॥

Colophon. इति श्रीभगवद्भक्त्यामन्दवंशावतंसवीरमत्किशोरीमोहनगोस्वामितनयश्रीवीर-

चन्द्रगोस्वामिविरचिता रसिकरत्नदा नाम श्रीपद्यावलीटीका सम्पूर्णा । समाप्तश्चायं ग्रन्थः ।

विषयः । रूपगोस्वामिगुस्तपस्यावस्था व्याख्यानम् ।

No. 3275. प्राणामरणम्, संक्षिप्तव्याख्यासहितम् । Substance, country-made paper, 14 × 5 inches. Folia, 14. Lines, 14 on a page. Extent, 559 śloka. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Zilla Murshidābād, at the Akhḍā at Jaṅgipura, with a Brahmachāri. Appearance, new. Verse, Incorrect.

Prāṇābharṇa. An eulogium on 'Rājā Prāṇanārāyaṇa of Kūmarūp, with a commentary by the author. By Jagannātha Paṇḍitarāja.

Beginning. विद्वांसो बहुधातमे परमचःस्त्रावाह वाचंयमा

भूपाद्याः कमलाविद्यासमदिरोक्तीकृतस्वरार्चिताः ।

कास्ये वासति कस्य वाससमुना धन्यस्य कामाक्षस-

सर्वासाधरमाधुरीमधरसम् वाचां विष्णुसो मम ॥

विद्वांस इति प्राप्तदर्शनाभिप्रायसेतत् । तेन सङ्गृह्यैर्न मन्त्राणि विमन्त्रायितव्यम् । भाष्य-
विद्यायम् । उपरादंप्रतिपुष्टार्थास्तम्भनाया रत्नतृपद्यप्रयोगानुभवायाः कविमतचिन्तायाः प्राशान्ते-
नाभिचिन्तेः । अनुपातोभयमितितकथतिरेकः स्फुटोऽच्छङ्कारः । कामाक्षसं सर्वासाधरस्यधर-
माधुरीप्रकर्षकम् ।

End. दोहंपदद्वयमुपरलोक्तसंस्कोदयव्याप्तम्-

ध्वस्योदयविपक्षमप्यलमिह त्वां वीक्ष्य मध्येरवम् ।

वसुमद्गायित्वसुक्तकायवस्यन्नास्त्रावलीतायव-

धस्तत्त्वायववदृषायवमद्यो को न चित्तौशः क्षरेत् ॥

अथ क्षरबालक्षारः । भाव इति तु न धर्मितव्यम् । सादृश्यमूलकान्तमूलकत्वाभ्यां भावत्वा-
क्षारत्वयोरिह व्यवस्थितेः शब्दवेद्यत्वात् ॥ ।

Colophon. इति पण्डितराजश्रीजगन्नाथविरचितं प्राचाभरणं तत्कृतयैव डोकया समनं
समाप्तम् ॥

विषयः । कामरूपदेशाधिपस्य प्राचनारायणस्य कृतियाजेन तद्वृत्तार्थवर्णनादिकम् ॥

No 3276. नेमिदूतम् । Substance, country-made paper, 12 x 5½ inches. Folio, 20. Lines, 8 on a page. Extent, 342 slokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1602. Place of deposit, Vāluchara, Ghaṭṭu Bābu. Appearance, decayed. Verse. Incorrect.

Nemidūta. An imitation of the Meghadūta of Kālidāsa. In it the wife of Nemi, the Jin, sends a message to him who is engaged in deep meditation on the Rāmāgiri Hill. By Bikrama, son of Śāṅgaṇa.

Beginning. प्राचिवाचप्रवचद्वयो बन्धुवर्गे समं

चिन्ता भोगान् सद्यः परिजनेवपसंमाकाञ्च ।

नीमाद्वेतिर्विषयविमुखो मोक्षकामधकार

विमृशन्नायतनं वसन्ति राममिथ्यावसपु ॥

सा तपोविः शिखरिणि समासीनमेन मुनीमं

नासात्यक्षानिमिषमयं ध्याजिज्ञूतदोषम् ।

यामासन्नं सज्जलजलदक्षामकं राजपुत्री

वपम्नोद्वापरिचलनजपेद्वयो ददर्श ॥

उद्धीष्टीमं शमसुहृतरतं मेदुराभोद्भवादे-
 र्वत्यक्तैकित्तुमय नमं प्रोक्षितपद्मपुष्पम् ।
 सा शोकात्तां क्लितितस्तमात् स्यान्न दुःखं च नायाः
 कष्टास्तेष्वप्रययिनि जने किं पुनर्दूरसंख्ये ॥ इत्यादि ।

End.

तदूःखार्थं प्रवरकवितुः कालिदासस्य काव्या-
 दन्यं पादं सुपदरचितामेषकुतादमृचीला ।
 श्रीमद्भक्तैरितविशदं साङ्गस्याङ्गजम्
 चम्रे काव्यं बुधजनमनःप्रीतये विक्रमाङ्कः ॥

Colophon. इति साङ्गस्युद्धीष्टीविक्रमविरचितं मेमिदूतं सम्पूर्णम् ॥

विषयः । सङ्घातनिर्घेदस्य मेमिजिनेन्द्रस्य विषयवासनापरीक्षारेख निर्वाणपदामिक्षापिबो
 रामगिरी समाधिमाख्याय स्थितस्य पुरतस्तत्पत्न्या राज्ञीमत्याः स्वयं दौत्यवर्णनरूपमेतत् मेघदूत-
 काव्यस्य प्रत्येकं श्लोकानामन्तिमपादमाकल्य्यावशिष्टपादपूरणेन च विरचितमिति ज्ञेयम् ।

No. 3277. कल्याणहरी । Substance, country-made paper, 14 x 5 inches. Folia, 6. Lines, 7 on a page. Extent, 100 śloka. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vāluṅchara, Ghaṭṭu Bābu. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Karuṇālaharī. An eulogium on the personal beauty of Śrī Kṛiṣṇa. By Jagannātha Paṇḍitrāja.

Beginning. विद्योदता नाथ विधानक्षोपमे विद्याभूतो भवसागरे विभो ।

परं प्रतीकारसपञ्चतापुना मयायमात्मा भवते विवेदिनः ॥
 भवानल्लालासुविमुक्तचेतनः शरणा वेत्ति शरणं भयादिनाम् ।
 विभाव भूयोऽपि दयासुधानुधे विषेचि ते नाथ दयायथेच्छसि ॥
 विद्याय संसारमहामयस्यल्लोमस्त्रीकदेशादिमिलनपरीषिकाय् ।
 मनोवन्नो मे कवचास्तानुधे विनामुनीश मयि मादमीदृते ॥ इत्यादि ।

End.

सुरक्षोतस्त्रिभ्याः पुञ्जिमचितिहृदयनयो-
 विधायात्तुङ्गामय सपदि विद्याय विषयान् ।
 विभूतान्धेनो मधुरमधुरायां चिति कदा
 निमग्नः स्त्री कक्षाद्वय नवनभक्त्यानुदरचि ॥

Colophon. इति पञ्चतराजनीजपञ्चासविरचिता करवाकचरी सम्पूर्णा ।

विषयः । स्तुतिभाजेन भगवतः श्रीकृष्णस्य कथनार्थादिकम् ।

No. 3278. दानकेलिब्याख्या । Substance, country-made paper, 15 x 6 inches. Folia, 38. Lines, 13 on a page. Extent, 1,698 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Vâluchara, Jagadânanda Goś Āmī. Appearance, decayed. Prose. Correct.

Dānakeli-vyākhyā. A gloss on Rūpa Gosvāmi's play entitled Dānakeli kaumudī. By Jīva Gosvāmi.

Beginning. दानकेलिकली कुपप्रथमंमय्यादयोभजे ।

राधासाधवयोः कामलोभदभमदाभतं ॥

अथ श्रीः रघुकुमुदमभिः अभिनीतविदग्धमाधवादिमाडकार्यरत्नो यलोतीकतराधासाध-
वलीलाविद्याविरामरामवीर्यकपीयूषपरिवेचनगतः परमभाजनवान् अनुरागिणः प्रियवृद्धोऽनु-
रक्तप्रसन्नचित्तकविमण्डलाच्छयः श्रीकृष्णमा आचरततरङ्गिणीमिव दानकेलिकौमुदीं नाम भाषिकां
निर्मितायः प्रारब्धमात्मीयुपलोककम् मङ्गलमाचरति । अन्तः स्मरतयेति । साधवेन पथि पुरोऽगत
एव कदाया राधाया इष्टिर्वा युष्माकं वियं प्रेमसम्पत्तिं क्रियान् कुरीत ॥ इत्यादि ।

End. तस्य प्रियवृद्धः श्रीराधाकुन्दवाणिनः श्रीरघुनाथदासस्य इत्यर्थः ॥

दानकेलिकलेरन्ते राधासाधयोऽयम् ।

कामलोभमदाभान्तमेकाकारमर्थं भजे ॥

Colophon. इति श्रीदानकेलिब्याख्या समाप्ता ।

मोचिन्त्य हृषीकेशे यस्मै यस्मै कृष्णममाचतः ।

श्रीलास्यूर्तिः सदा भूयान् कपेव सद्य मोदते ॥

ययिता सुमनःपुत्रदा यस्य निदेशेन भाषिकाव्रियं ।

तस्य मम प्रियवृद्धः कुण्डलटीं अचमलकुण्डलां ।

मते मनुजते शक्ते चन्द्रारसमन्विते ॥

मन्दोच्चरे निवसता भाषिकेयं विनिर्मिता ॥

अतः परं भाषिकालक्ष्यं वर्तते ॥

विषयः । कृष्णोक्तामिलतदानकेलिकौमुदीनामकभाषिकाया व्याख्यानम् ।

No. 3279. भावविज्ञासः । Substance, country-made paper, 15 x 5 inches. Folia, 18. Lines, 8 on a page. Extent, 297 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Zilla Murshidābād, with a Brahmachāri, Jāngipura at the Akhdā. Appearance, new. Verse. Correct.

Bhāva-vilāsa. An eulogium on Bhava Sīṅha, king of Jayapura. By Rudra Kavi, son of Vidyāvilāsa.

Beginning. यः फलगूढतफालगुनो रक्षभुवि प्रौढप्रतापानल-

न्नास्त्रभिः प्रतिपक्षपक्षविपिनशेषौर्द्धाच्च अष्टाम् ।

योऽश्रुसुरभूषकोऽत्र भगवदासो निवासः त्रिया

तस्यादाविरभूत् प्रभूतमहिमा श्रीमानसिंहो नृपः ॥

सङ्ग्रामोद्दामधामप्रतिभट्टयतनाकण्डरत्नोपरत्ना

येनाकीर्त्यं स्तवेनाचतुर्वदधिजयैः चाङ्गिता चङ्गधारा ।

गाढं शलाभिघातादरिमदकरिणां दामभास्त्रिश्च सद्यो

चसे न्यस्तश्च येन क्षपितरिपुक्ले दक्षिणे दक्षिणेन ॥

श्रीमाङ्ग्रीमानसिंहक्षितिपतिजलधेवद्वतो भावसिंहः

पूर्वं पीयूषभानुविंक्षसति किरणध्वस्तदैव्यान्धकारः ।

स्फारस्फाराक्षुधाराचक्षुसुरतडिनौबंसधाराभुङ्गाः

कीर्त्तिंश्चोत्साः पिवन्ति प्रतिदिशमनिशं यस्य विद्वच्चोराः ॥ इत्यादि ।

End.

सङ्कुणानां समुद्रेण वद्रेण पथिता गुणैः ।

कण्डस्याः स्तोकमाश्लेयं केषां न कुर्वते श्रियम् ॥

विद्याविज्ञासपुत्रस्य न्यायवाचस्यतेरियम् ।

काव्याज्ञापविदग्धानां सुखं निष्ठातु निश्चिन्तिः ॥

Colophon. इति विद्याविज्ञाससूक्तन्यायवाचस्यतिश्रीवद्वकविल्लतो भावविज्ञासः समाप्तः ॥

विषयः । जयपुराधीशस्य भावसिंहस्य यशोवर्धनमुक्तेन प्रास्ताविकस्तोककीर्त्तनम् ।

No. 3280. अन्योक्तिमुक्तालता । Substance, country-made paper, 13 x 5 inches. Folia, 12. Lines, 8 on a page. Extent, 264 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Zilla Murshidābād, Jāngipura, Brahmachāri at the Akhdā at that place. Appearance, decayed. Verse. Incorrect.

Anyokti-muktālatā. A collection of double intendres in verse. By Sambhu, who styles himself a Mahākavi.

Beginning. सार्धं सुखं विपश्चिपद्वयस्यैव पारदार्या

मा भूयन् कलकप्यकप्यकुचरे कुप्यकप्ये त्रिरः ।

प्रातः पञ्चशरप्रपञ्चशरं यदुप्यध्वनीमुच-

र्यन्मुकप्रियवान्त्वो धवसितस्त्रासाधवो साधवः ॥

वेलाक्रान्तरिणि कुलास्यपूवेवीचरिणि स्युः

भिन्द्रेष तमांसि लोचनपुषाव + समीवज्जभः ।

पञ्चोद्वहति चारिकीरतयवीचारागुकारैः करै-

रोहणं कुचकैरवाकरिजोक्षेपेषु योग्यः शवः ॥

सत्यं सन्नि कियन्ति सन्नि न सन्ने रत्नानि रत्नाकरे

सञ्जातसु च वस्तुतः क्षुतिकथापात्रं परं कौशुभः ।

यो जातः स्मरकेलिलोलकमलासोक्षासदोः कन्दली-

लीलास्त्रिद्वजभाजनं भगवतो वक्षःस्थले शार्ङ्गिणः ॥ इत्यादि ।

End.

या लक्ष्मीः स्मरकः स्मरति च बासे प्रबासे वशि-

र्यो मौलास्त्रिद्वजभाजे यदुमवत्प्रेक्षिते विधमः ।

या कान्तिः कनकास्त्रिद्वजः पिककं इदं तदेकच वे-

धेतः कन्दलिताङ्गुलं तव सन्ने पञ्चामनं सुभुषः ॥

Colophon. इति सञ्चकविश्रीशशुक्लान्योक्तिमुक्तासता समाप्ता ।

विषयः । अन्यार्थप्रतिपादकप्राक्काविकस्योक्तकथनम् ।

No. 3281. आह्रदिनस्त्यटीका । Substance, country-made paper, 13 x 5 inches. Folia, 79. Lines, 9 on a page. Extent, 1,854 ślokaś. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vālučara, Pañchāyatapausāla. Appearance, fresh. Prose. Incorrect. Sanskrit. "

Sraddhadina Kṛitya Tīkā. A gloss on a Jain work entitled Śrāddhadina Kṛitya. It treats of the duties enjoined on Jain laymen, on Śrāddhadayas. Anonymous.

Beginning. जीवोरं नत्वा वाढानां दिनकृत्यं वन्द्ये इत्युक्तिः । नमस्कारश्चतुर्वा इत्य-
नामभावतः । (?) पाञ्चकादीनां भावतो न इत्यतः । अनरं पुराणां । न इत्यतो न भावतः कपि-
खादीनां । इत्यतो भावतश्च सत्यमद्वैतपयुक्तस्य सुप्रसन्नवचनस्य सुप्रविहितपात्रमाजंनार्दोमकुर्वतः ।
तच्च विद्वन्मार्तापत्राक्ये रत्नानिकावभिचारिभावनद्वयकृपेच सुर्वेनमस्कारेण प्रथमति । इत्यादि ।

End. इत्येतत् कवचया सप्तथेन परोपकारं विकीर्तय कृतं रति ।
निगदसिद्धं सर्वोपसिद्धिर्वाच्यं नय्यतेति ।

Colophon. इति नाददिनकृत्यटीका सम्पूर्णा ।

विषयः । जैननादकृत्यप्रकरणस्य व्याख्यानम् । जैनग्रन्थानां प्रादुर्भावसंज्ञेति श्रेयम् । तथा
तेषां आवकत्वमपि विद्वज्जनेषु प्रसिद्धम् ।

No. 3282. तत्त्वदीपिका । Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 80. Lines, 23 on a page. Extent, 643 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vālučara, Pañchāyata-pausāla. Appearance, fresh. Prose. Incorrect. Sanskrit.

Tattvadīpikā. A gloss on a treatise called Dvātriṃśika which treats of the element of Jain religion. Anonymous.

Beginning. रेण्डव्यवतिता (?) श्रियमलं यामलं जिनपतिं समाश्रिता ।

योजिनोऽपि विममलि भारती परतो मम इदातु सा सदा ॥ (?) ॥

नेयोभूतानेकशक्त्यासङ्गं ममसि जला द्वाविंशिकाप्रकरणसारभाष्यो ग्रन्थकारो दानधर्मप्रा-
धान्येन परमसङ्कल्पत्वादादौ तद्द्वाविंशिकासाध । + + + अनुकम्पासमन्वितमनुकम्पापूर्वकं
दानं । इत्यादि ।

End. अनेकात्मप्रवृत्तयः अगदुद्दिष्टीर्षावतां सिताम्बरसाधूनां परमानन्द + +
यामदोदयमीमांसया वयं परमेषोत्कृष्टेन आनन्देन पीताः पुष्टाः स्मः । शिष्टा द्वाविंशिकासञ्जन-
गुणवर्धनमयी ग्रन्थविन्ता । + + सङ्कल्पसा सदा ॥

प्रतापार्के येषां स्फुरति विचिताकम्बरमनः-

सरोजप्रोक्षासे भवति कुसुमध्वान्तविस्मयः ।

विरेजः स्फुरीत्यास्त इह जयिनो वीरविजया

इयावज्जीवदौ अलक्ष्म्याराधितनिरः ॥

— — — — —

यशोविजयमात्रा तत्परवाकोजयेविना ।

द्वाविंशिकानां विदितस्थले तत्पार्श्वदीपिका ॥

— — — — —

अनीत्य दुनुरीरेषां सुदृढं भावयन्ति वे ।

ते ह भवन्ते गुतार्षेणाः परमानन्दसम्पदं ॥

Colophon. इति भद्रम् ।

विषयः । जैनहाचिंशिकाप्रकरणस्य भाष्यम् ।

No. 3283. उपदेशमालाविवरणम् । Substance, country-made paper, 14 x 6 inches. Folia, 24. Lines, 12 on a page. Extent, 972 slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vāluhara, Paṇḍyāta-pausāla. Appearance, new. Prose. Incorrect. Sanskrit. Few Half Māgadhi.

Upadeśamālā-vivarana. A commentary on the Upadeśamālā, a collection of tales illustrating Jain principles of morality and religion. By Dharmadāsa Gaṇi. The Manuscript is incomplete : the text has been noticed under No. 2687, Vol. VIII, p. 112.

Beginning. ज्ञेयस्वरं कामितदाबद्धं प्रथमं वीरं जितकर्म्मलक्षं ।

पदार्थमात्रमुददर्शनेनोपदेशमालां विवृणोमि किविन् ॥

यद्यप्यनेकाः किं न सन्ति टोकास्तथाप्यनित्यः क्षिपते मयेव ।

सन्ति प्रकाशं विधोर्जगत्यां न युज्यते किं भवने प्रदोषः ॥

बोधार्थं सैन क्लृप्तास्तुल्योः प्रबोधनार्थं विदधे सुबोधः ।

पन्थो ब्रह्मनामुपकारकरो भयात्मनां भावितमन्त्रभाषः ॥

पूर्वम् तद्वज्रात्मस्य रश्मिचक्षुः कथ्यते ।

चरितं चावचरितं कर्म्मण्यविधानकं ॥

अथ रश्मिचोदाहरणं लिख्यते । जम्बूद्वीपे भरते सचरं विजयपुरं पुरमिति । तत्र विजयसेनो
पुत्रः । तदुष्टश्च अजयविजयानाम्नी इ राज्ञो । इत्यादि ।

End. इत्यमरुज्जमेव पठ्यमाना पाठ्यमानेयमस्य यावद्विजयते । इदमुपदेशमालाप्रक
रणं संपुत्रप्रतिबोधार्थमित्थं विचारितं बोधार्थमिति । — — — — —, अनुना तु,
अमिउच अचवरिदेत्यादिस्वरार्थः प्रकथ्यते ।

Colophon. इत्युपदेशमालायां प्रथमतो रश्मिचक्षुःपक्षे मूलसम्बन्धः ॥

विषयः । सप्ततन्त्रोपदेशमालाप्रकरणस्य भाष्यम् । अथ तावत् टोकाः उपोद्घातमात्रं
वर्तते ।

No. 3284. उपदेशमालावचुरिः । Substance, country-made paper, 13 x 6 inches. Folia, 18. Lines, 17 on a page. Extent, 1,430 slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vāluhara, Paṇḍyāta-pausāla, Appearance, decayed. Prose. Generally correct. Sanskrit.

Upadeśamālā-avachūri. An abridgement of the lessons taught in the Upadeśamālā. By Siddha Sādhu.

Beginning. अहं । जगत्सूत्रमणि । अथभो जगत्सूत्रमणिभूतोऽधुना मुक्तिपदस्यायितया जगत उपरिवर्त्तित्यर्थः । वीरः पुनः आसन्नतया विलोकयौतिल्लक्ष्णः । तथा अनयोर्मध्ये एक ऋषभो लोकादित्यः । युगादौ प्रभात इव निखिलव्यवहारकारणत्वापादकः । पुनर्वीरः कुल्लिभुवनस्येदामौलनजन्तुचक्षुर्भूतागमार्थभाषकत्वात् । अथुनैतद्दृष्टेनैवं तपःकर्म्मोपदेशमाह । संवत्सर-गाहा । नवरं अहं उपमाशेषं नि । तपःकर्म्मणि यत्नं कुर्यात् । इत्यादि ।

End. दातव्या पुनरियं बहुश्रुतेभ्यो विवेकिभ्यः । इह स्तूपेषु पाठानां बाहुविध्या-द्यपर्यालोचयतां सम्यग्प्रदः प्रतिभातः । स एवास्माभिः पाठो विहृतः । कृतिरियं सिद्धिचरणरेणोः सिद्धसाधारिनि ॥

Colophon. इति औपदेशमालावचुरिः ।

विषयः । अनेपदेशमालासन्दर्भस्य संक्षेपेण ग्राह्यात्मम् ।

No 3285. उपदेशरत्नकोशः, वा उपदेशरत्नमाला । Substance, country-made paper, 12 × 4½ inches. Folia, 2. Lines, 8 on a page. Extent, 39 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vālučara, Pañchāyata-pausāla. Appearance, old. Verse. Correct.

Upadeśa Ratnakośa. Verses briefly inculcating humanity, mercy to created beings, and other Jain virtues. By Padma Jineśvara Śūri.

Beginning. अवसरयणकोस नासिय नीसेससयल्लदोगम् ।

अवसरयणमाल वुत्थ नमिउन वीरजियं ॥

जीवदयार रमज्जर ईदियवगो दमिज्जर सयावि ।

सम्भवे वचविज्जर धम्मस्सुमिणमेव ॥

भौल्लमऊ कडिज्जर नवसिज्जर समं कुशीलेणिं ।

गुहवयणं नल्लिज्जर अहनज्जर धम्मपरमत्यो ॥ इत्यादि ।

End. इय पउमजिणेसरस्सरिवयण जिणवयणगुंफरमणीं ।

वहउ अयोक्कं च गयं विउल्लं अवसरमाल्लमिचं ॥

Colophon. इति उपदेशरत्नमाला समाप्ता ।

विषयः । संक्षेपेण जीवदयादिरूपधर्मानुष्ठानस्य कर्मव्यवस्थानम् ।

No. 3286. पुष्पमालाप्रकरणम्। Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 25. Lines, 11 on a page. Extent, 584 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1541. Place of deposit, Vāluhara, Pañchāyata-pausāla. Appearance, old. Verse. Correct. Half Māgadhi.

Pushpamālā-prakaraṇa. On the religious principles taught by Varddhamāna Jina. Anonymous.

Beginning. सिद्धमकम्भमविद्यामकलं कमसंभमकथं धीरं ।

प्रथमसि सुगर + + ल परमत्यपयासणं वीरं ॥

जिणवयणकानना उच्चिणि उणसुवन्नमसरिसुगुणं ।

वणमसालमेधं ररमि वरकुसुमसालं व ॥

रयणायरपवभुं रयणं व सुदुज्जं मणुषज्जं ।

तयवि रोरम निहिस्स दुक्कहोचोर जिणधम्मो ॥ इत्यादि ।

End.

जाव जिणसासणमिणं जावय धम्मो अयमि विपुक्कर ।

तावण्डिज्जण एस मण्वेचिं सया सुवत्थीचिं ॥

Colophon. इति श्रौप्यमालाप्रकरणं समाप्तं । संवत् । १५४१ ।

विषयः । मानवजन्मलाभेऽपि तत्र जैनधर्मस्य दुर्लभत्वकौशलम् । जैनधर्मस्य अस्मिन्मूलतन्त्रिकपणम् । अत एव सर्वत्र जीवेषु दयादानाभयदानादीनां परमधर्मजनकत्वकौशलम् । गुरुपसदनादीनामावग्रहकलकथनं । संक्षेपेण वरुणमजिमोक्तधर्मदेशनामारकथनं । अत्र वरुणमजिनेन्द्रोक्तधर्मोपदेशरूपाणां पुण्यानां गुणानां पुष्पमालेति प्रकरणस्याभिधानमन्वयमिति शेषम् ।

No. 3287. धर्मशर्माभ्युदयः । Substance, country-made paper, 14 × 5 inches. Folia, 99. Lines, 6 on a page. Extent, 1,700 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vāluhara, Ghatṭu Dabu. Appearance, decayed. Prose. Correct.

Dharmaśarmābhyudaya. An epic poem in 21 cantos on the birth of Dharma Śarmā *alias* Jina. By Harichandra.

Beginning. श्रीनाभिस्तुलोचिरुमङ्गलियुग्मनखेन्दवः कोमुदमधयन् ।

यवानमग्राकिनन्दचक्रचूडामग्नधर्मप्रतिविम्बमेषः ॥

अम्बुध्रमं श्रीमि यदीयभासा नूनं जिता चान्द्रमयी प्रभा सा ।

नोचेत् कथं तर्हि तदङ्गिजग्नं नचच्छादितुकुटुम्बसाधनं ॥

दुररक्षरक्षोदधियेव धार्गा मुकुमुकुट्टल्लसाटपहाः ।

यं स्तुतिगोत्रपुत्रं प्रसेमुस्तनोतु नः शर्मा स धर्मानायः ॥ इत्यादि ।

End.

अभजदधिविचित्रैर्वाक्प्रसूनोपचारैः

प्रभुरिह चरितम्भाराधितो मोक्षलक्ष्मीम् ।

तदनु तदनुयायी प्राप्तपर्यन्तपूजो-

पचितस्तुततराशिः सं पदं नाकिलोकः ॥

Colophon. इति महाकविश्रीहरिचन्द्रविरचिते धर्मशर्माभ्युदये महाकाव्ये एकविंशः सर्गः ॥ समाप्तोऽयं ग्रन्थः । (अतः परं कवेरस्य प्रशस्तिरेका वर्णने । सा च नितरां प्रकृताचरतया भाषिगन्तुं शक्यते ।)

विषयः । प्रथमे सर्गे,—सञ्जनस्तुतिदुष्कर्मनिन्दार्कोर्णनं । जम्बूद्वीपवर्णनं । कमकाद्रिवर्णनं । भारतवर्षवर्णनं । आर्यावर्णवर्णनं । उन्नरकोशलाच्छादेशवर्णनं । तत्र रत्नपुरनगरवर्णनं ।

द्वितीये सर्गे,—रत्नपुरपुरन्दरस्य सूर्यवंशैयनरपतेः महासेनस्य वर्णनं । तन्महिष्याः सुव्रताया रूपदिवर्णनं । अपतेः पुत्रप्राप्तिचिन्तावर्णनं । अथ प्राचेतसास्त्रस्य दिव्यमुनेरुद्यानपालककुसुमादागमनखवष्टान्तवर्णनं ।

तृतीये सर्गे,—परिकरसमेतस्य राज्ञो मुनिदर्शनार्थं गमनवर्णनं । वनवर्णनं । उद्यानप्राप्तिवर्णनं । मुनिवर्णनं । मुनिसत्तीपास्तयोः समागमवर्णनं । मुनिसमीपे राज्ञः पुत्रप्राप्तिचिन्तावर्णनं । भाविनः पुत्रस्य पूर्वजन्मविषये मुनिं प्रति राज्ञः प्रश्नादिवर्णनम् ।

चतुर्थे सर्गे,—धर्मानायस्य पूर्वजन्मवर्णनमुद्यमेन धातकीखण्डनासकद्वीपे वत्याच्छादेशवर्णनं । तत्र सुशीमास्त्रनगरीवर्णनं । तदधिपतेः दशरथस्य वर्णनं । तस्य वैराग्योदयवर्णनं । त्वं प्रति मन्त्रिणचार्याकसतानुकूल उपदेशः । राजहत्तं तत्त्वप्रदर्शनम् । त्वपतेर्वनगमनवर्णनम् । तस्य तपस्यावर्णनं । स एव महासेनस्य अपतेः पुत्रत्वेनावतरिष्यतीतिकथनम् ।

पञ्चमे सर्गे,—महासेनस्यपतेः सभायां सार्वे लक्ष्या कासाहिदियाङ्गनामागमनवर्णनम् । दिव्याङ्गनालताराजमहिषीमेववर्णनम् । राजपत्न्याः स्वप्नदर्शनवर्णनम् । महिष्या गर्भलक्षणादिवर्णनम् ।

षष्ठे सर्गे,—माघशुक्लत्रयोदश्यां पुष्यनक्षत्रे धर्मानायस्य जन्माभूदिति वर्णनम् । रत्नादिल्लस्य महासेनल्लस्य च तज्जन्मोत्पत्त्यवर्णनम् ।

सप्तमे सर्गे,—स्तुतिगोत्रपुत्राया महिष्या अहो मायाकल्पितमेकं शिशुं निधाय धर्मानायमपहृत्य शची शलाय समर्पयामास । शलापि तमादाय दुरन्तमायाया देवसेनासमेतो ब्रीमवर्णना सुमेरुपर्वतं जगामेति वर्णनम् । सुमेरुवर्णनम् । तत्र देवसेनासन्निवेशवर्णनम् । जगन्नादिवर्णनम् ।

अष्टमे सर्गे,—सुमेरौ मन्त्रिचिन्तासने धर्मानायस्य उपवेशनवर्णनम् । धर्मानायस्य अभिषेकवर्णनम् ।

सुखेन क्षीरसमुद्रवर्णनं । रत्नादिकृततत्सुतिवर्णनं । धर्मनाथस्य पुनः मातुरङ्गे अधिष्ठानवर्णनञ्च ।

नवमे सर्गे,—धर्मनाथस्य बाह्यवर्णनं । यौवनवर्णनं । क्षीरसाग्नप्राप्तिवर्णनञ्च । विद्भोधिनाथेन प्रतापराजेन सहस्रद्विष्टः स्वयंवरे धर्मनाथानयनार्थं प्रेषितस्य दूतस्य आगमनवर्णनं । धर्मनाथस्य विद्भगमनवर्णनं । पथि प्राप्ताया गङ्गाया वर्णनञ्च ।

दशमे, एकादशे-द्वादशे, त्रयोदशे च सर्गे,—विन्ध्यनिरिवर्णनं । बहुतुल्यवर्णनं । पुष्पावयववर्णनं । नर्मदायां जलमौङ्गावर्णनं ।

चतुर्दशे सर्गे,—सन्ध्यावर्णनं । अन्धकारवर्णनं । अन्धोदयवर्णनं । नाथिकानां प्रसाधनवर्णनं । दूतीसंप्रेषणादिवर्णनञ्च ।

पञ्चदशे सर्गे,—पानगोष्ठीवर्णनं । रात्रिमौङ्गावर्णनञ्च ।

षोडशे सर्गे,—प्रभातवर्णनं । विद्भदेशप्राप्तिवर्णनं । विद्भदेशवर्णनं ।

सप्तदशे सर्गे,—स्वयंवरवर्णनसुखेन राजकन्यया धर्मनाथो हन इति वर्णनं । धर्मनाथस्य कुपितमपुत्रप्रवेशवर्णनं । नगरनारीविधमवर्णनं । विवाहवर्णनं । यच्चा सप्त धर्मनाथस्य सपुत्रप्राप्तिवर्णनञ्च ।

अष्टादशे सर्गे,—रत्नपुरे मञ्जीतुवर्णनञ्च । धर्मनाथपितुर्मन्त्रासेनस्य वैराग्यवर्णनं । धर्मनाथं प्रति तत्कृतस्य मौत्युपदेशस्य वर्णनं । तस्य राज्याभियेकवर्णनं । मन्त्रासेनस्य वनगमनवर्णनं ।

जन्मविश्वे सर्गे,—चनेकमञ्जीपतिभिः सप्त सुषेयस्य पित्र्यवर्णनं ।

विंशे सर्गे,—पद्मसूत्रवर्णनं सम्यक् प्राजापाकनं विधाय उन्मृतापातदमनेन धर्मनाथस्य वैराग्यप्राप्तिवर्णनं । विरक्तस्य तस्य तपस्यावर्णनं । ज्ञानप्राप्तादिवर्णनञ्च ।

एकविंशे सर्गे,—द्विसप्तमसिद्धितस्य धर्मनाथस्य संक्षेपेण जिनसिद्धान्तवर्णनं । अन्यकृतैः प्रशस्तिकीर्तनञ्च ।

No 3288. कर्पूरमञ्जरीप्रकाशः। Substance, country-made paper, 14 x 5 inches. Folia, 58. Lines, 6 on a page. Extent, 952 slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vāhādurapura, Zillā Murshidābād, Sītānāpā Bhaṭṭāchārya. Appearance, decayed. Prose. Correct.

Karpūramanjarī-prakāśa. A commentary by Rājasekhara on a Prākṛit poem called Karpūramanjarī. By Vāsudeva, son of Prabhākara Bhaṭṭa.

Beginning दशाक्षोपद्वैत्यविद् ज्ञानकीर्तं

कुलोपासमानस्य साहाय्यानं ।

गणेशश्च गण्डोक्तसदृशसङ्गं

चरोबाहसङ्गं गङ्गातरङ्गान् ॥

तातं प्रभाकरं जला मातरं गोमतीमपि ।

कर्पूरसञ्जरीटीका वासुदेवेन तन्यते ॥

कर्पूरसञ्जरीटीकायाः साठकारकं सूत्रधार आशीरूपां नाम्नीं पठति भूमिति ।

अथ च आसादय इत्यादौ सरस्वत्या इत्येतत्प्रष्टतिषष्ठान्तलोपक्रमभङ्गाभासेऽपि भवत्वित्यादि-
प्रधानक्रियापदानां लोचनत्वप्रक्रमः शङ्क्यः । तेन रीतिर्नाम शब्दगुणः । इत्यादि ।

End.

आकाश इति ।

किं ब्रवीष्येवमित्यादि विना पात्रं ब्रवीति यत् ।

शुद्धवानुक्तमपि चेत्तत् स्यादाकाशभाषितं ॥

इति भारतः ।

Colophon. इति श्रीमद्विष्णुसुन्दरविस्तारविष्णुसुन्दरपदविष्णुसुन्दरप्रतिमयशःप्रकरप्रखरक-
टीरकिरणकरप्रभप्रतिभप्रभाकारभङ्गाजवासुदेवविरचिते कर्पूरसञ्जरीटीकाशे चतुर्थे जवनिकान्तं
समाप्तं ।

विषयः । राजशेखरलतप्राक्तनभाषासयकर्पूरसञ्जरीटीकाभिधानसङ्कस्य बाष्पानम् ।

No. 3289. सञ्जीवनी । Substance, country-made paper, 14 × 5½ inches. Folia, 140. Lines, 8 on a page. Extent, 4,030 slokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Mirapura, Zillā Mursidābād, Yādava-chandra Bhattachārya. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Sanjībanī. A commentary on the Kumārasambhava of Kālidāsa. From canto 8 to 17. By Sītārāma, son of Lakshmanā Bhaṭa and Satī. This is a continuation of the work of the commentary of Mallinātha.

Beginning. शिरसा शकलं शशाङ्कमूर्धसि तं विभक्तमङ्गकेन भूरि ।

गरुडश्च गङ्गेन चिन्तामो हरमर्द्धाङ्गचराधिराजकन्या ।

टीकासप्तसु मज्जिनायकतिना सञ्जीवनीसंक्षिका

या सर्गेषु कुमारसम्भवमाकाशस्य चक्रे पुरा ।

सिन्धुतट्यशिरदिकप्रमिततत्सर्गेषु चिन्तयन्

सीतारामकवीचरे च यथाप्रसंगं समापूर्यते ॥

नवपरिचीतमिरिकारः केहिमपि विवर्णयिषुस्तव भवान् कालिदासः अष्टमं सर्गमारभते ।
पाणिपौडनविधेरिति । पाणिपौडनं नाम पौडनविधेषु संस्कारेषु कश्चित् संस्कारविशेषः । पौड-
यति यस्मिन्निति पौडनं । इत्यादि ।

End.

सञ्ज्ञिनोऽष्टमं । सञ्ज्ञयन्तं ।

यं प्राकृतं सुतं पुरा च जननी नाम्ना सुचिरं रिति सा

ख्यातो यस्य बुधेन्द्रमस्तकमपि श्रीसङ्गणः पिता ।

यदुच्चाटद्वितीयं जगद्विजयते विद्वत्तया मन्त्रितं

तेनासौ रक्षिता कुमारविद्वतिः सञ्ज्ञिवनी जीवदा ॥

संवत्सरेऽङ्गादिप्रवाणतुल्ये नभस्यमासे वज्रसे दसे च ।

तिथावनङ्गस्य सञ्ज्ञिववारे टीका कुमारस्य समापदेवा(?) ॥

— — — — —

Colophon. इति श्रीपद्मवीकरोपनामकश्रीसङ्गणभट्टात्मजसतीगर्भसम्भवश्रीसीतारामक-
विवरिततया सञ्ज्ञिवनीसमाख्याया व्याख्या समेतः श्रीकालिदासकृतो कुमारसम्भवे महाकावे-
यमारकासुरवधो नाम सप्तदशः सर्गः । समाप्तोऽयं ग्रन्थः ।

विषयः । कालिदासकृतकुमारसम्भवस्य अष्टमसर्गादारभ्य सप्तदशसर्गं यावत् मञ्जिनाथरौ-
न्यनुसारेण व्याख्यानम् ।

No. 3290. तत्त्वबोधविधायिनी, वा सम्मतिटीका । Substance, country-
made paper, 13 × 5½ inches. Folia, 910. Lines, 11—13 on a page. Extent,
14,332 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vālučhara,
Pañchāyatapausāla. Appearance old. Prose. Incorrect. Sanskrit.

Tatvabodhavidhāyini. On Jain Philosophy, in describing
which the author's great object is to refute the doctrines of the several
systems of the Hindu Philosophy. By Abhayadeva Śīri.

Beginning. (आदितः सप्ततिपचाणि न विद्यन्ते । — — — महागमः विधिः
कश्चिन्नित्यः सर्वज्ञवाचकः । न च मन्त्रार्थवादानां तात्पर्यमवकल्पते ॥ महागमेन सर्वज्ञकाव्योपमा-
न्यसंशयात् । गुरोरुत्तरप्रचीतस्य प्रामाण्यं गम्यते कश्चिन्नित्यादितो येन देशकालाद्विप्रयोगेवापि बो-
धेत् । स व्यवहारनिषेधश्चानुपलब्धमात्रमिति निरोधोऽनेनान्यत्र प्रवर्तितं इत्यादिपि तस्मिन्नि-
सङ्गात् प्रवर्तयितुं युक्तः । इत्यादि ।

End. रत्नविजयुपाध्यायितस्य जेनवर्धनस्य सामायकादिबिन्दुसारपर्यन्तक्रिया-
शेषैः कल्याणमस्त्विति प्रतिकरुणसमाश्रयमङ्गलसम्यग्दुर्गार्थं विमिश्रितं श्रुतिमात्रेति ।

Colophon. इति तत्त्वबोधविधायिन्या सप्ततिटीकायां तृतीयं काण्डं समाप्तम् ॥

इति कतिपयवृत्तयश्च यन्मयाप्तं

कुशलमनुकुलमस्मात् सप्ततिर्भयसायैः ।

भवभयमभिभूय प्राप्यतां ज्ञानगर्भं

विमलमभयदेवस्थानमानन्दसारम् ॥

पुष्पाद्गन्धानादिद्विरद्वयमघटाकुण्डलीकुम्भपीठ-

प्रध्वंसोद्धृतकुक्ताफलविभक्तशरीराश्रित्यस्य तूर्णम् ।

गन्धं दिग्दन्दिदन्तलनिश्चितपदं व्योमपर्यन्तभागान्

सुखप्रसूतापठभाष्योदरनिविद्धतरो + + ति संप्रतस्थे ॥

प्रद्युम्नस्वरिशिष्येषु तत्त्वबोधविधायिणी ।

तस्यैवाभयदेवेन सप्ततिर्विहतिः कृता ॥

विषयः । न्यायवेदेषिकसंस्कृतातल्लक्ष्मीसांसार्वेदान्तशास्त्राकौश्यादिमतनिरसवपुरःसरं सप्त-
तिसूत्रव्याख्यानम् ॥

No. 3291. आर्याशतकम् । Substance, country-made paper, 13 x 5 inches. Folia, 7. Lines, 7 on a page. Extent, 125 slokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Váluchara, Ghattu Bábu. Appearance, decayed. Verse. Incorrect.

Aryá-śataka. A hymn in praise of Kámákhya, a form of Dúrgá. By Múkakavi Sárvaabhauma.

Beginning. कारवपरविद्रुपा काक्षीपुरसीम्नि कामपीठगतः॥

काचन विहरति कचया काक्षीरसवककोसलाङ्गलता ॥

काक्षनकाक्षीतिलकं करहृतकोदण्डवाचक्षुषिपाशम् ।

कठिनस्तनभरनयं क्षैवस्थानन्दकन्दमवलम्ब्य ॥

चिन्तितफलपरिपोषचिन्तामचिरेव काक्षिनिस्तया मे ।

चिरतरसुखरितसुलभा चिन्तं शिरिरयतु चित्तुधाधारा ॥ इत्यादि ।

End.

जय जय जगदस्य शिवे जय जय कामाक्षि जय जयाङ्गिष्ठने ।

जय जय मधेशदयिते जय जय चिद्भक्तकौमुदीधारे ॥

आर्याशतकं भक्त्या पठतामार्या कटाक्षेव ।

निःसरति कदम्बमहादात्री पीयूषधोरसो दिवा ॥

Colophon. इति श्रीमूकविद्याविभक्तौ आर्याशतकं समाप्तम् ॥

- विषयः । काक्षीपुराधिष्ठायाः साक्षात्सुः कुतिबाजेन तद्रूपमावात्म्यादिवर्णनम् ।

No 3292 **द्रव्यसङ्ग्रहसूत्रम्**। Substance, country-made paper, 12 x 5 inches. Folia, 5. Lines, 8 on a page. Extent, 40 slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vālučara, Panchāyata-pausāla. Appearance, old. Verse. Incorrect. Arddha-Māgadhbī.

Dravya-saṅgraha-sūtra. A treatise on Jaina Metaphysics and salvation. By Nemichandra Siddhāntadeva, who lived after the time of Bhoj Deva of Dhar.

Beginning. जीवमजीवं द्रव्यं जिह्ववरसभेण जेष निदिष्टं ।

देविं देविं दवंद वंदे तं सध्वदा सिरसा ॥

जीवो एव लममज असुंति क्ता स देवपरिमाणी ।

मुक्ता संसारव्यो सिद्धो सो विप्रसोद्गमः ॥ इत्यादि ।

End. द्रव्यसंग्रहमिदं मुष्णिनाद्या दोषसंसय + दा सुदपुष्पा ।

सोषयंतु तनुमुक्कधरेण योमि चंदमुष्णिना भणियं जं ॥

Colophon इति द्रव्यसङ्ग्रहसूत्रं समाप्तम् ।

विषयः । जीवाजीवादिषट्त्रयद्रव्यनिरूपणं । अथ जीवस्य लक्षणादिविवेचनमुक्तेन चार्वाक-
बौद्धतर्किकादिमतखण्डनं । तत्र परमार्थतः लोकप्रतिमासंख्येयदेशमात्रोऽपि व्यवहारेण जीवस्य
देवपरिमितलक्षणं । पञ्चविधास्तिकायनिरूपणं । अथ यथा अनन्तज्ञानदर्शनसुखबौध्यैगुणचतुष्टयं
सर्वजीवसाधारणम्, एवं क्परसगन्धस्पर्शगुणचतुष्टयं सर्वपुद्गलसाधारणमिति निरूपणं । पुद्गलादि-
लक्षकधनं । आकाशादीनां लक्षणादिकथनं । आनवबन्धपुण्यपापादिकथनं । जयोपशमादि-
निरूपणं । संवरादिकथनं । प्रसङ्गादुद्बन्धव्ययनिरूपणं । अथ लोकसंख्यानादिकथनं । तत्र व्यो-
तिलोकादिपरिमाणादिकथनम् । अथ संसारे पतनं जीवमुच्यते देवेशादिवन्धे निरन्तरानन्तमुक्ता-
दिगुणलक्षणे मोक्षपदे धरतीति धर्मलक्षणप्रतिपादनं । कृत्विपासादिकपद्मविंशतिविधपरौषध-
निरूपणं । सामायिकादिचरित्रपञ्चनिरूपणं । अथ मोक्षनिरूपणं । तत्र ध्यानध्यान्याध्यानध-
क्षादिकथनं । सम्यग्दर्शनज्ञानचारित्र्यनिरूपणं । मृद्वयनिरूपणं । सदाहकनिरूपणं । अथ
पुद्गलानादिलक्षकधनं । सर्वोक्तसिद्धिरूपकथनम् ।

No. 3293. **द्रव्यसङ्ग्रहवृत्तिः**, वा **द्रव्यदेववृत्तिः**। Substance, country-made paper, 15 x 6 inches. Folia, 84. Lines, 18 on a page. Extent, 2,639 slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vālučara, Panchāyata-pausāla. Appearance, old. Prose. Slightly correct. Sanskrit.

Dravya-saṅgraha-vṛitti ALIAS **Brahmadeva-vṛitti**. A gloss on the next preceding work. By Brahmadeva.

Beginning. प्रनम्य परमात्मानं सिद्धं वैश्वोक्तवन्दितं ।

स्वाभाविकचिदानन्दस्वरूपं निर्गुणं साध्यं ॥

शुद्धजीवादितत्त्वानां देशकालजिनेश्वरं ।

द्रव्यसङ्ग्रहसूत्राणां हृदि वक्ष्ये समासतः ॥

अथ साङ्ख्यदेशे धारानामनगैराधिपतिभोजदेवावधानके कलिकास्तुतवर्तिसम्बन्धिनः श्रीपाल-
मन्त्रासङ्गलेखरस्य सम्बन्धिन्यात्मनामनगरे श्रीमुनिमुत्तमचैत्यालये शुद्धात्मद्रव्यसंविनिसमुत्पन्नसुखाद्-
तरसाक्षाद्विपरीतनारकादिदुःखभयभोतस्य परमात्मतत्त्वभावनोत्पन्नसुख + + रसपिपासितस्य
भेदाभेदरत्नवयभावनाप्रियस्य — — — — — सोमाभिधानराजप्रेष्टिने निमित्तं
श्रीनेमिचन्द्रसिद्धान्तदेवैः — — — — — विरचितदृष्टद्रव्यसङ्ग्रहग्रन्थस्य—इत्यादि ।

End. मोक्षमार्गपतिपादकनामस्तोत्राधिकार इत्यधिकारवधेष्टाधिकपञ्चाशत्-
सूत्रैः श्रीनेमिचन्द्रसिद्धान्तदेवैर्विरचितस्य द्रव्यसङ्ग्रहाभिधानग्रन्थस्य सम्बन्धिनौ ब्रह्मदेवहृदि समाप्ता ॥

Colophon. ग्रन्थसंख्या शत १००० ।

विषयः । नेमिचन्द्रसिद्धान्तदेवकृतद्रव्यसङ्ग्रहसूत्रस्य व्याख्यानम् ॥

No. 3294. दानशीला । Substance, country-made paper, 14 × 4 inches. Folia, 8. Lines, 7 on a page. Extent, 126 Slokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Vâluchara, Jagadânanda Gosvâmi. Appearance, fresh. Verso. Incorrect.

Dānalīlā. A poem in praise of the benevolences of Kṛiṣṇa. By Mādhava Bhaṭṭa.

Beginning. अस्मि स्तुतिकरी समस्तजगतां निर्वाणगर्वापह्ना

शौषीमण्डलमध्यभूषणमणिः काचित्पुत्री साधवी ।

रम्या कृष्णतरङ्गिणीमञ्जरौ कर्मद्रुमोद्भूतनी

सत्यामन्दचिदात्मनोऽनरतचेष्टाः (ऽनवरतचेष्टाः) विहारस्तली ॥

विग्धव्यायतवप्रसूनविलसन्नाधुर्यंशोभममत्-

कालिन्दीपुलिनीपवर्तिपवनप्रास्त्रियमप्रास्त्रयम् ।

न क्लमद्वादिपुत्रेन्द्रस्यमच्चिमयेकलभं परं

End.

पूर्वत्रक्षरक्षोबिचारभवेन तवास्ति दृष्टावन् ॥ इत्यादि ।

कश्चित्कर्षाडविद्यावक्ष्यवसतिरभूद्विद्याशुभा द्विजम्ना

सोमेनेष्टा च येनोत्तरवयसि पुनर्मुक्तिदामेत्य कार्मी ।

शब्दोर्मिर्वाक्ष्यसन्न्यनुपमविधिभिः कौर्त्तिमाख्याय लोके

संन्यस्याद्येषकर्माध्यगमि पदमद्यो नैति यस्मिन् मनोऽपि ॥

अजनिवत तनूजांस्तस्य बट् यः कनीयान्

अस्मिन्गुणगरीयांस्तव यशोहरास्त्रः ।

अजनि च तनयोऽस्माद्वापिदेवोऽस्य वाक्ता-

मगच्छितगुणधामा लक्षणो माधवश्च ॥

आद्यो वंशवतंसः सुरगुणसदृशः प्रज्ञया विष्णुदेवः

— — — — — ।

तस्यासंस्तनयास्तयोऽपि सुधियो रामः क्षपाचन्द्रमाः

श्रीमान् विश्वपतिश्च माधव इति ख्याता गुणाश्लोभयः ।

तवाकारि कनीयसा सुकृतिना चेतश्चमत्कारकं

कायं कृत्यलुपाभिलासमनसा औदानलौलाभिधं ॥

वसुकररसेन्दुवर्षे पक्षे शुक्ले चतुर्दश्यां ।

चन्द्रे तपसि कृतेयं वारौपाभे सुराणि शूरजने ॥

Colophon. इति श्रीमद्दृष्टावन्चन्द्रचरणारविन्दमकरन्दस्वादमुदितमनोमधुकरेण भट्ट-

श्रीमन्माधवेन कृतं दानलौलाभिधं काव्यं समाप्तं ।

विषयः । श्रीकृष्टस्य दानलौलावर्णनव्याजेन तस्य रूपादिवर्णनम् ।

No. 3295. कृतिशतकम् । Substance, country-made paper, 13 x 5 inches. Folia, 10. Lines, 8 on a page. Extent, 210 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vāluchara, Ghaṭṭu Bābu. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Stuti-śataka. A century of verses in praise of the goddess Kūmākhya. •By Mūkakavi. •

Beginning. पाण्डित्यं परमेश्वरि कृतिविधौ नैवान्नयन्ते निरां

वैरक्षास्तपि गुम्फनानि विमलद्वन्धाणि सन्धाणि ते ।

क्षातुं न्वां परिपुल्लनौलनल्लिनस्थांमाणि कामाणि मां

वाचाक्षीकुचन तथापि नितरं जन्मादयेमाद्भरः ॥
 तापिष्ठावकद्विजं तनुभूतां दारिद्र्यमुद्राद्विभे
 संसाराच्छतमोमुषे पुररिपोर्मासाक्षीसाजुषे ।
 कस्यातीरमुषेयुषे कवयतां जिह्वाकुटीं जम्बुषे
 विश्वबाणपुषे मसोऽस्तु सततं तस्मै परमोतिषे ॥ इत्यादि ।

End.

इमं परवरप्रदं प्रकृतिपेशलं पावनं
 धरापरस्मिन्प्रकृतिप्रकटनप्रदीपायितम् ।
 सतं पठति नित्यदा समसि भावयद्भक्तिकां
 जपैरसमलं सच्चैरस्मिन्प्रदेशसंशोधनैः ।

Colophon. इति श्रीमृककविसाध्वंभौमविरचितं क्षुतिशतकं सम्पूर्णम् ।

विषयः। काक्षीपुराधिष्ठात्राः कामाख्याः रूपादिवर्णनमुत्तेन सच्चैर्य्यादिवर्णनम् ॥

No. 3296. अर्थदीपिका, वा लृङ्प्रतिक्रमशास्त्रवृत्तिः। Substance, country-made paper, 12 x 5 inches. Folia, 208. Lines, 13 on a page. Extent, 6,744 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1652. Place of deposit, Vālučara, Panchāyata-pausāla. Appearance, fresh. Prose. Incorrect. Sanskrit.

Artha-dīpikā. A gloss on a Jaina Sūtra entitled *Śrāvaka-pratikramana*. It treats of the duties of Śrāvakas, and illustrates the subject by a number of anecdotes. By Ratnaśekhara Gaṇi.

Beginning. अथति सततोदयनीः श्रीबीरजिनेश्वरोऽभिनवभानुः ।

कुवलयबोधं विदधति गवां विल्लासो विभोयस्य ॥

क्षुतजलजलधोन् वडविधस्य प्रतिदधने गवधरेन्द्रान् ।

मुतद्वताश्च विमुतगुणैरेरिहान् निजगुणस्य ॥

इह तावत् क्षतसामयिकेन प्रतिक्रमवसनुष्ठेयं । सामायिककर्त्ता च साक्षात् गुरोरभावस्याप-
 नाचार्य्येऽप्यपना पूर्णं विधेया । सर्व्वस्यापि सानुष्ठानकैवमेवामनेभिहितवान् । अस्यानुष्ठान-
 स्य च फलश्रुत्यापनः । इत्यादि ।

End.

रवां काष्ठविध्यादि अतृकतविधिकोस्तुसामयिकार्थम् ॥

एषा श्रीसुगुह्यां प्रसिद्धोऽयं वदुर्विचरिते ।

श्रीरत्नशेखरमहिषिभिर्मानकृत कृतितुष्टे ॥

— — — — — ।
रक्षसां दौकायामनुभूम्यर्धदीपिकानां ।

पदद्विष्टमतीचत्वारिंशच्चतुर्नानुमिता ॥

Colophon. समाप्ता चैयमर्थदीपिकानांकी दृष्टन्प्रतिज्ञमवसूयदृष्टिः । समाप्ता । संवत्

१९५१ ।

विषयः । आवश्यकप्रतिज्ञमवसूयदृष्टिः उपलब्धमकीर्तनपुरःसरं आख्यानम् ॥

No. 3297. आवकादिनहायम् । Substance, country-made paper, 12 x 4½ inches. Folia, 55. Lines, 6 on a page. Extent, 694 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vāluhara, Pañchāyuta-paṣāla. Appearance, fresh. Verse. Generally correct. Ardha Māgadhī.

Srāvaka-dinakṛitya. A summary of the duties of Śrāvakas. Anonymous. Contents: Daily prayer and other religious duties of Jaina householders. Obeisance—Worship—Differences between worshipping with material substances and mental worship. Hymn and obeisance to the *Chaitya*—Contemplation or *prāṇhāvana* of Chaitya. Ceremonies to be observed on first entering a *Chaitya*. Plastering a Chaitya with sandal paste—Merits of repairing dilapidated temples of Jina. Prohibition to taste anything offered to Jina. Prohibition of unfair dealings in trade. Rectitude in law courts. Consequences of associating with bad men. The mode of offering gifts. Superiority of the merits of the grant of land to that of the grant of any other thing. Gift of beds, &c. Merit of encouraging the virtuous. The merits of the Suris. H.

Beginning श्रीरं न मे जयति शीयभाषुं विदुर्नारां दुमनादिषां ।

बुद्धामि महाप्रदिव्यक्रियं जिहंरंदाय चाममां ॥

मनकारेण विमोही चतुसरं सावत्तय यारं मे ।

जोमो चिरं द्रवमो पदवकां च विविपुलं ॥ इत्यादि ।

End. काजव महाप्रदिव्यक्रियं जिहंरं विविपुलं मह + जिहंति ।

मेवं नु मन्वावभुवनवां तिष्ठावदुक्कावभवेत् + श्री ॥

अथावभाषेण जिगुप्तमात्रं मयं भिन्नं मरु विवर्धनेषु ।

अं मे विवर्धं हृद तस्य वृषं नं भवभिक्षामिह दुर्लभंति ॥

Colophon. इति श्रीश्रावकदिनस्त्यं समाप्तम् ।

विषयः । जैनग्रन्थस्यानामाङ्किकादिग्रन्थनिरूपणं । तत्र आदौ नमस्कारविधिकथनं । पूजादिविधिकथनं । तत्र द्रव्यपूजाभावपूजादिभेदनिरूपणं । चैत्यस्तवदण्डककथनं । प्रभातिकादिविधिकथनं । चैत्यप्रवेशविधिकथनं । चन्दमादिविधिकथनं । चन्दनविधिकथनं । श्रवणादिविधिकथनं । जिनभवनजीर्णोद्धारादिकथनं । देवद्रव्यभक्षणादिनिषेधकथनं । अथ कूटवाणिश्यादिकरणनिषेधकथनं । व्यवहारशुद्धिकथनं । कुमिनादिसंसर्गफलकथनं । दानविधिकथनं । वस्त्रान्नपानादिदानापेक्षया भूमिदानस्य फलाधिक्यकथनं । गय्यादिदानविधिकथनं । धार्मिकेषु वास्तव्यादिकरणमात्रादिकथनं । स्वरिगुणादिकथनम् ।

No. 3298. उपदेशमात्राप्रकरणम् । Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 24 Lines, 10 on a page. Extent, 767 slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vāluchara, Panchāyata-pausāla. Appearance, old. Verse. Incorrect. Arddha-Māgadhi.

Upadesamālā-prakarana. A treatise on salvation. By Dharmadāsa Gani. A man scorched by the glowing embers of sin, becomes anxious for *mukti*, and the only way leading up to *mukti* is the performance of austerities. That way is explained in the cult preached by Rishabha and others, and it consists of dispassion and aversion to worldly objects. The present work enumerates and explains what these duties and austerities are, and treats of *Achāra*. H.

Beginning. नमिष्ये जिह्वरिन्दो इन्दुरिन्दोय तिस्रोयगुह ।

उपरस माहमिषासो बुद्धामि मुचवरसेषं ॥

गजचूडामसिभूषो उषाभा वीरोतिस्रोय मिरितिल्लु ।

रगो लोमारव्यो रगो चकलूति ऋणस्य ॥

संवत्सरसुसभ जिषो ब्रह्मासावहमाहजिषचंदो ।

इय विहरिया निसरव जरजर उषमासेषं ॥ इत्यादि ।

End.

अवसरमासीचं जंविष पडिचं मयावमासेषं ।

तं वसत मज्ज सव्चं जिह्वरवविषमया वाची ॥

Colophon. इति श्रीशर्मासनविवरिचिं श्रीउपदेशमात्राप्रकरणं समाप्तं ।

विषयः । अथ अधर्माद्वारद्वारेण नीतरां परित्यज्य तदुपशमनाय निर्जन्ममापन्नस्य मोक्ष-
 चेष्टाभिप्रेकाय साधौघर्षी मतिं समुपलभ्य मोक्षद्वारभूतेषु क्षपःकर्मासु सुतरां प्रतिर्जायते । एवं
 तत्र प्रवर्तमानेन अथवादिजिनेन्द्रोक्तोपदेशक्रमेण पापकर्मादितो विरतेन अक्षरः अचिन्सादि-
 शब्दानुष्ठानं विधेयमिति व्यप्रपद्यन् । तत्र तत्र तपःकर्मानिरूपणमुक्तेन आचारादिधर्मानिरूपणम् ।

No. 3299. योगविन्दुः / Substance, country-made paper, 12 × 5 inches.
 Folia, 28. Lines, 10 on a page. Extent, 655 ślokas. Character, Nāgara.
 Date, ? Place of deposit, Vāluchara, Pañchāyata-pausāla. Appearance,
 fresh. Verse. Generally correct. Sanskrit.

Yogavindu. A treatise on the Jain Yoga. Anonymous. Con-
 tents: Nature, sanctity and importance of *Yoga*, which stands in close
 connection with *mukti*. It is called *yoga* (योग) because it leads to *mukti*.
 A discussion on the nature of *Ātmā* or soul, in the course of which the
 opinions of Māheśvara and other philosophical schools are refuted. Con-
 nection of Karma with *Ātmā*. Nature of bondage. Jaina synonym of
ātmā is *purusha*. The attributes of the *purusha*. Various kinds of
Yoga, and their definitions. Sacredness of *Yoga*. It produces tran-
 scendental knowledge. Patience, mercy, chastity, good conduct &c.
 are auxiliaries to *Samādhi*. The *Yoga* systems of Patanjali and others
 have nothing to do with *mukti*. A refutation of such doctrines as
sabhāva-vāda and others. *Yoga* consists of perfect vision. Devotion
 as preached by the Jainas can alone lead to *mukti*. *Yama*, *Niyama*
 and so on are auxiliaries to *mukti*. Refutation of such doctrines as the
 existence of a supreme being—*Isvara*. Thoughts on *maitri* &c. Various
 kinds of *yoga*. Want of necessity for the assumption made by some
 as to the two kinds of *Yoga*. Conscious and unconscious—*Samprajñāta*
 and *Asamprajñāta*. The merits of performing various kinds of *Sam-*
ādhi. Refutation of the theories of the Mīmāṃsakas and of the Sākhya.
 The nature of *mukti*. A refutation of the various theories of other
 schools of philosophy. H.

Beginning नानाधर्माविनिर्मुक्तं शिवं योगीन्द्रवन्दितम् ।

योगविन्दुः प्रवक्ष्यामि तत्त्वमिदं महोदयम् ॥

सर्वेषां योगशास्त्राणामधिरोधेन तज्जनतः ।
 सवीत्या आत्मैव मध्यमाश्चद्विदः प्रति ॥
 मोक्षहेतुर्धर्मो योगो भिद्यते न ततः कश्चित् ।
 साध्याभेदात्तथाभावे उक्तिभेदो न कारणं ॥
 मोक्षहेतुत्वमेवास्ति किन्तु यत्नेन धौधनेः ।
 सङ्गोचरादिसंशुद्धं मय्यं स्मृतिशक्तिकृतिभिः ॥ इत्यादि ।
 End. रवमाद्यवशाज्ज्ञेयस्ततः स्मृतिर्योगैः ।
 साध्याभेदात्तथाभावे उक्तिभेदो न कारणं ॥
 स्मृत्यसत्यमुक्त्यायै योगशास्त्रमार्गवात् ।
 आचार्यैश्चरितभेदेन योगविन्दुः समुद्भूतः ॥
 समुद्भूत्याज्ज्ञितं पुष्पं यदेनं श्रुतयोगतः ।
 भवत्याश्चिरज्ञानेन जनः + योगलोचनः ॥

Colophon. इति श्रीयोगविन्दुः परिपूर्णः ।

विषयः । मोक्षनिमित्तत्वेन योगस्य अभ्यर्चितत्वकथनं । मोक्षेण सद्यः योजनात् योग इति नि-
 म्बन्धनकथनञ्च । आत्मस्वरूपकथनमुक्तेन साङ्ख्येयरादिसमनिरसनं । आत्मना कथं कर्मसंयोग इति नि-
 निरूपणं । बन्धनिरूपणं । जैनमते आत्मनः पुण्य इति संज्ञाकथनं । पुण्यकारादिनिरूपणं । अथ
 योगस्य तात्त्विकातात्त्विकसाधुबन्धनिरनुबन्धनसाधनानामवसंज्ञाकथनं । क्रमेण तात्त्विकादीनां साध-
 नानिरूपणं । योगसाधनादिकौतनं । योग एव सर्वथाः सर्वमौय इति कथनं । योगस्य अतीन्द्रियज्ञा-
 नजनकत्वकथनं । इतिरुमात्रकृष्यर्थसदाचारादीनां समाभ्युपयोगित्वकथनं । पातञ्जल्यादियोगशास्त्र-
 स्य अभ्यर्चितत्वकथनं । प्रसङ्गेन स्वभाववादादिरसनं । सम्यग्दर्शनादिरूप एव योग इति निरू-
 पणं । जैनशास्त्रभक्तिरेव मुक्तिदूतीति कथनं । यमनियमादीनां तदुपयोगित्वकथनं । अन्याभिमते-
 चरवादादिरूपणं । भैष्यादिचिन्तनविधिकथनं । भावनाभ्याससमताल्लक्षणयोगव्ययकथनं । इति संक्षेप-
 रूपयोगिकौतनं । अन्याभिमतेन सम्यग्ज्ञातासम्प्रज्ञातनामभेदे हेतुकथनं । सर्वसमाधि-लक्षकौतनं । अथ
 मौनसाधकादिसमनिरसनं । साध्यादिसमनिरूपणञ्च । मुक्तिनिरूपणं । तत्र अपरदर्शनमतच्छेदनञ्च ॥

No. 3300. योगविन्दुवृत्तिः । Substance, country-made paper, 12 x 5 inches. Folia, 70. Lines, 15 on a page. Extent, 352 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vāluchara, Panchāyata-pausāla. Appearance, fresh. Prose. Generally correct. Sanskrit.

Yogavindu-vṛitti. A gloss on the Yogavindu of the Jains.

Beginning. सद्योऽन्यथासंविताऽन्यथैव वेदाधिक्ये जगतः पतितम् ।

स योमिहन्तारकवन्दनीयोऽसताद्वयशक्तिं धनं जनो नः ॥

सुखाविन्दोरिवानन्दमानन्दमुपचिन्ततः ।

योऽनुविन्दोः समासेन हस्तिरेवा विधीयते ॥

मुखपदेशो न च तादृगस्ति मतिर्न वा काचिदुद्धारकः ।

तथापि योऽन्यथासंविदेन यत्कदाह्यासकृते समासे ॥

तस्माद्देहादिमं कृत्वा । नन्वेत्यादि । नन्वा अभिवन्द्यादि प्रथमभाषो ह्यनपर्यवसानम् ।

विनिर्मुक्तं विरचितं । किमत्याह मित्रं सकलौपस्यकलाविकलं । इत्यादि ।

End. योमलोचनः । यथावस्थितवस्तुपरिज्ञानावस्थकारणत्वाद्योम एव लोचनमपि

यस्य स तथा । विरह इति च भगवतः । नीचरिभद्रसूत्रेः स्वप्रकरणादुपस्योक्त इति ।

Colophon. समाप्तेयं योमविन्दुहतिः ॥

विषयः । जैनयोमविन्दुप्रकरणस्य व्याख्यानम् ।

No. 3301. बद्धदर्शनसमुच्चयटीका । Substance, country-made paper, 11½ × 5 inches. Folia, 45. Lines, 12 on a page. Extent, 1,282 ślokas. Character, Nāgara Date, ? Place of deposit, Vālučara, Pañchāyata-pausāla. Appearance, old. Prose. Incorrect. Sanskrit.

Shaḍḍarsana-samuchchaya-ṭikā. A commentary on the *Shaḍḍarsana-samuchchaya*, being an epitome of the six schools of Hindu Philosophy. By Haribhadra Sūri.

Beginning. ॐ नमः श्रीसर्वज्ञाय ।

सञ्ज्ञानदर्पणतले विमलेऽपि यस्मात् ये केषिर्दयनिवन्धाः प्रकटीयन्तुः ।

तेऽद्यापि भान्ति कलिकालजलोपभक्षणोद्दीपिता इव शिवाय स मङ्गु वीरः ॥

जैनं यदेकमपि बोधविधाधिवाक्यमेवं नृतिः पञ्चवती भुवि येन चले ।

चारिवसाय वचनेन मन्त्ररायाः ।

नीमान् स नन्दतु चिरं हरिभद्रसूत्रिः ॥

— — — — — ।

आसं विज्ञाय संक्षेपकसिद्धान्तानुसन्धया ।

टीका विधीयते स्म । बद्धदर्शनसमुच्चये ॥

एव नीजिनशासनप्रभावनाविर्भावकप्रभोद्भवभूरियमाश्चतुर्दशमतप्रकरणोपलतजिनचर्को भगवान् ।

श्रीहरिभद्रकृतिः बद्धदर्शनप्रमाद्यपरिभाषाखण्ड + • + + + + चर्यो
निगद्यते अभिधीयतेऽथ सम्बन्धः । इत्यादि ।

End. न च, पूर्वभवादिसम्बन्धप्रभाषाभक्त्यविपाकः । वेद्यसुखदुःखानुबन्धः स
व्यपेक्ष इत्यर्थः । संयोगासु तद्विशिष्टरावलीनयकुनिगुणः ।

Colophon. इतः अष्टितम् ।

विषयः । हरिभद्रकृतिरतवद्धर्शनसमुच्चयस्य व्याख्यानम् ।

No. 3302. बद्धावय्यकट्टिः । Substance, country-made paper, 12 × 5
inches. Folia, 99. Lines, 15 on a page. Extent, 4,410 ślokas. Character,
Nāgara. Date, Sm. 1721. Place of deposit, Vālučara, Pañchāyata-pausāla.
Appearance, old. Prose and verse. Incorrect. Sanskrit.

Shadāvaśyaka-vṛitti. A commentary on the *Shadāvaśyaka-
sūtra*, or maxims of good conduct for Jains. Anonymous.

Beginning. श्रीमन्नाभिकुलाकबोधनकृते मार्तण्डविज्जयते

यज्ञोक्ते व्यवहारसाररचनाचातुर्यपूर्व्यायते ।

अस्मै येन चतुर्विधं प्रथमतः श्रीसङ्गमाचक्षते

स श्रीनाभिरुपाङ्गजो वितनुते भव्याकृतां सङ्गं ॥

— — — — —

श्रीवर्द्धमानं चरमं जितेन्द्रं सिद्धार्थभूपासककुलप्रदीपं ।

भवार्थबोत्तारवपोलतुल्यं नमाम्यहं यत्पदपद्मरम्यं ॥

— — — — —

सुप्रसन्नमनाः सन्तु (?) सन्तु × सुविचक्षणाः ।

सन्तोऽयं यत्प्रसादेन विस्तारं प्राप्यते जने ॥

अपि च । प्रथमं सकलासाङ्गलिकस्य सङ्गं श्रीजिनशासनस्य सारं रक्षादशाङ्गयतुर्दशपूर्व-
खोदितः सदैव ग्राह्यतः + अपरमेहितमस्तारः । अथाह । असौ हरिचंतावसिति ।

End. श्रीचर्योहरिकदनुक्रमेण हरिचर्योभूतचिन्तनामा ।

शिवस्यद्वैतो मयिमाविधानः कथाऽस्तौ पाठकराजवचनः (2) ।

— — — — —

बद्धावय्यकट्टेया वीरिकक्षा कथामिमां ।

कृता स श्लोकबन्धेन सप्तशतकज्ञेयः (?) ।

यावत् सूर्यशशी यावत् यावज्जिनेन्द्रशसनं (?) ।

तावन्नम्रकथाप्येषा वाच्यमाना सुदृक्त्वैः ॥

Colophon. इति श्रीधर्मशोपगच्छे वादीन्द्रश्रीधर्मश्रीरौद्रसन्ताने ब्रह्मपदे श्रीमहो-
निशकशिरिशिष्यपाठकश्रीराजवज्रभक्तैषा बद्धावस्थकहतिः ।

विषयः । बद्धावस्थकाभिधानजैनसूत्रस्य व्याख्यानमुद्यमेन पद्येन कथाशकीर्तनम् ।

No. 3303. गणधरसाङ्गशतकम् । Substance, country-made paper, 12
× 5 inches. Folia, 11. Lines, 8 on a page. Extent, 210 ślokas. Character,
Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vāluhara, Panchāyata-pausāla.
Appearance, fresh. Verse. Correct.

Gaṇadhara-sārdḍha-śataka. An eulogium of Rishabhasena,
surnamed *Gaṇadhara*, the principal disciple of the first Jina named
Rishabha. Similar eulogia of Agitasvāmī, the principal disciple of the last
Jina, as well as of Gautama Svāmī and others, the disciples of Varddha-
māna Jina. By Jinadatta Sūri.

Beginning. गुणमखिरोद्भव मिरिषो रिचञ्जिणंदस्य पदमनुविबद्धो ।

सिरि उचञ्च(भ)मेणगणधरादे पञ्चवयामि पर ॥

अजिष्वाह जिषिं दाषं अजिष्वाषं दाष पण्य पाषीषं ।

पुषिमो दीषमषीषं गणधारीषं गुण गुणगुषीषं ॥

सिरिवज्रमाहवरमाहचरवदंस्य मषीष अरुमिषिषो ।

तिऊचचपऊषो पङ्क्तिनीय समुषो सप्तमो सीषो ॥ इत्यादि ।

End. ते मञ्च सण्णे परमो वयारिषो वंदारिषा गुणवो ।

कय सिव सुच संपार ते सिं पार सया वंदे ॥

जिणंदनगणिमण्ण सयं संपसं सोमचंदविंबव ।

भण्णेहिं भण्णिज्जंतं भवरविंसंतावमचचरउ ॥

Colophon. इति श्रीगणधरसाङ्गशतकं समाप्तं ।

विषयः । गणधरसाङ्गशतकस्य प्रथमश्लोकः गणधरशब्दभाक् कथित्वा गणधरनामा
वाचीत् । तस्य गुणकथनस्यानेन श्लोककथनं । एवं श्लोकजिनेन्द्रस्य प्रथमश्लोकायां गणधरशब्द-
वाचीत् । तस्य गुणकथनस्यानेन श्लोककथनं । एवं श्लोकजिनेन्द्रस्य प्रथमश्लोकायां गणधरशब्द-

जितस्वामिप्रसूतानां तथा बर्द्धमावजिनेन्द्रस्य प्रचामश्रित्याणां गणधराणां भीतमस्वामिसुषर्मास्वामि-
प्रभृतौनां गुणार्द्रित्वं ।

No. 3304. गणधरसार्द्धशतकलघुवृत्तिः । Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 32. Lines, 15 on a page. Extent, 1,598 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1651. Place of deposit, Vāluchara, Panchāyata-pausāla. Appearance, fresh. Prose. Correct. Sanskrit.

Gaṇadhara-sārdha-śataka-laghu-vṛitti. Scholia on the *Gaṇadhara-sārdha-śataka*. By Sarvarāja Gaṇi.

Beginning. कस्याहं वः प्रतन्यात् प्रथमजिह्वपतिर्विश्वविशेषपूज्यो

यस्य श्रीपुण्डरीकः प्रथमगणधरः पञ्चकोटिसमेतः ।

श्रीमच्छुक्लपाद्मो सकलरिपुजयात् प्राप्तसत्कीर्तिपूरः

प्रेयःप्रेयःसुकन्यापरिचयममो ब्रह्मचारी व्यथन ॥

श्रीविष्णुपुराणमहावीरदेवव्यापनभूतप्रेतनिरसमश्रीमदुज्जयिनीयोगिनीचक्रप्रतिबोधकुसार्गजि-
रोधश्रीमद्विष्णुपाठकसप्तर्षीव्यासप्रतिवाहिसिंहसिंहनादभङ्गविष्णुमौलिभुवनगिरिदेशनयनि
तपश्चसप्तयतिवासनिवारणश्रीपार्श्वनाथ — — श्रीजिनदत्त स्मरिः — —

— गणधरसार्द्धशतकभिन्नां प्रकरत्वं चिकीर्षुः — — — प्रतिपादयितुं

प्रथममिमां गाथाभाष । गुणमयीनि । व्याख्या । श्रीकृष्णभवेनगणधरिणः । कृष्णभवेनगणध-
रस्य । इत्यादि ।

End. नामालम्बिनीदीपरिहृद्यश्रीपुण्डरीकाक्षि-

ज्ञानध्यानचरित्रसद्गुणगवासासनमारेचराम् ।

सुभा यक्षयक्षा दुष्टनिमित्ततः संप्रापि पुण्यं ततो

भयोद्यः प्रतनोतु चिद्विक्रमस्त्रापाचिपद्मेद्योत्सवं ॥

Colophon. इति श्रीगणधरसार्द्धशतकलघुवृत्तिः समाप्ता ।

विषयः । जिनदत्तस्मरितगणधरसार्द्धशतकप्रकरणव्याख्यानम् ।

No. 3305. मन्मार्थदीपिका । Substance, country-made yellow paper, 14 × 8½ inches. Folia, 248. Lines, 7 on a page. Extent, 7,378 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Simuliyā. Post Māli-
potā, Zilla Nadiyā. Kālikṛishṇa Gosvāmī. Appearance, old. Prose and
verse. Generally correct.

Mantrārtha-dīpikā. Elaborate expositions of the mystic meanings of mantras or rituals used in religious ceremonies. By Govinda Nyáyaváḡśā.

Beginning. देवजीरघुमाद्यपाद्युनस्रधानाद्यतामोदिना

तन्मात्रासन्धिलार्थदुर्घटतया संक्षेपतो यत्नतः ।

मन्त्रोद्धारकुलोपचाररचनैर्नैवा मुक्ताद्वाद्-

गोविन्देन विविक्षते पुनस्ततो मन्त्रार्थसम्पीपिका ॥

गोविन्दन्यायवानौश्रमभूषार्थविनिर्दिता ।

मन्त्रार्थदीपिकां धीरा भावयन्ते दुर्निर्दिता ॥

यन्मि यद्यपि भूषांशो मन्त्रार्थानां प्रकाशकः ।

तथापि सारमालाय किद्विद्व विधीयते ॥

स्तारारशिकोष्ठानामनुष्ठानं भजेन्मनुज् ।

मनूनिनि शारदाधृतवचनम् ।

End.

किरोठकेयूरचारकुण्डलशङ्खचक्रमहाभोजचक्षुषीताम्बरधरजीवत्साङ्गितवचः-
शङ्खजीभूमिसञ्चितामकचोभित + + दीपकराय सच्चकादित्याभाय नमः ।

Colophon. रति मन्त्रार्थदीपिका समाप्ता ।

• विषयः । शास्त्रशैवादिपक्षोपासकानां चिन्ताय विविधमन्त्रोद्धारमन्त्रादिनिरूपणं । तत्र
चरचक्रनिरूपणं । नामचक्रं । अक्षिधनिरूपणं । नक्षत्रचक्रं । राशिरूपणं । जादौचक्रं । अक्षय-
चक्रादिनिरूपणं । रत्नां संख्यानादिकथनञ्च । मन्त्रदीपपरिचारादोपायकथनं । वैष्णवशैवादि-
मन्त्रेषु क्रमेण नक्षत्रकोष्ठादिप्रवेष्टव्यकथाकथनं । वकारभेदनिरूपणं । आसननिरूपणं ।
वर्जनीयासनकथनं । मन्त्रविशेषे आसनविशेषे फलाधिक्यकथनं । कुम्भचक्रसंख्यानादिकथनं ।
काञ्ची-ताराप्रष्टतीनां ज्ञानविषयमनिरूपणं । तत्र तत्र सर्वतोयताकाङ्क्षीनां परिमन्त्रकथनञ्च ।
जन्मादिनामे प्रायश्चित्तविधानं । भैरवीमन्त्रविवरणं । भुवनेश्वरीयन्त्रादिनिरूपणं । मातङ्गीयन्त्रं ।
विपुढायन्त्रं । इन्द्राक्षी-मङ्गलचक्रप्रष्टतीनां यन्त्रादिनिरूपणं । रत्नं शैववैष्णवादिग्रन्थनिरूपणं ।
सामान्यतो यन्त्रसंस्कारकथनं । देवप्रतिष्ठाविधिः । तन्त्राङ्गादिनिरूपणं । पुरश्चरविधानं ।
तन्त्राङ्गादिनिरूपणं । पञ्चचक्रे नात्र पुरश्चरं वा कर्मेष्टमित्याशङ्क्या नात्राधिकारिणा नात्र
कर्मेष्टं न पुरश्चरं किन्तु नात्र कृत्वा ईशानादिकं कार्यं नादानविकारिणा न पुरश्चरं कर्मेष्टं ।
“नादानानुसरो येन यदि आपं त्यजेन्नरः ।” इत्यस्य आरम्भपुरश्चरविषयमादितिनिरूपणं ।
पुरश्चरे भोजनविधयः । जपचक्रं । चेषपाठपूजाविधिः । जपादौ वक्राचचारवाचकता ।
वर्धमाङ्गानिरूपणं । करमाङ्गानिरूपणं । मणिरत्नादिमाङ्गाकथनं । मन्त्राङ्गमाङ्गाकथनं । साङ्गा-

संस्कारः । धामप्रकरणे मातृकाकाली-श्रमणकाली-गुह्यकाली-तारा-त्रिपुरासुन्दरी-भूवनेश्वरी-
मातृकाघटितपञ्चाशत्सन्तभैरवी-वैतथ्यभैरवी-वज्रभैरवी-वटकुटभैरवादि-प्रचण्डपण्डिका-विश्वमहा-
वगला-मातङ्गी-मादभानङ्गादि-चण्डिकापाण्डाली-सखी-महासखी-सरिता-रेणुकाश्वरी-मिता-
त्रिपुटा-दुर्गा-अथदुर्गा-शुक्लिनौ-मयदुर्गा-महिषमर्दिनी-कात्यायनी- इन्द्राणी-मङ्गलचण्डी-सरस्वती-
बोद्धश्वर्णाक्षकसरस्वती-चंसवागीश्वरी-वाचस्पतिसरस्वती-पारिजातसरस्वती-गणेश-महागणपति-
रिरिगणपति-शक्तिगणपति-हैरम्ब-चम्बक-गणेशादि-सखीविनायक-शिव-दक्षिणावूर्ति-मङ्गुघोष-महा-
नीलकण्ठ-चिन्मय-गवङ्ग-वानरमन्त्रादि-अघोराक्ष-पाशुपताक्ष-लेखपाक्ष-चण्डेश्वर-सूर्य-चन्द्र-अन्न-
पूर्णा-कर्णपिशाची-सुरसुन्दरी-योगिनी-मनोहरणयोगिनी-कनकवतीयोगिनी-रतिसुन्दरीयोगिनी-
पद्मिनी-योगिनी-नटिनी-रागिणी-श्रीविष्णु-गोपाल-सन्मानगोपालादि-राम-सीता-चथपौव-वसिष्ठ-
वराह-वासन-वासुदेव-नारायण-सखीवासुदेवादीनां ध्यानकथनं । गायत्रीप्रकरणे मन्त्रविशेषे
गायत्री-निरूपणं । प्रातरादिषु कालेषु गायत्रीध्यानकथनं । कलौ सन्तोक्तविधानेन देवादिपूजाकर्त-
व्यता । दीक्षाविधिः । पक्षोपासकानां मन्त्रादिकथनं । तत्र तत्र ऋष्यादिरूपणं । सर्वत्र
पूजनप्रयोगकथनञ्च । शोभविधिः । संसेपदीक्षापद्धतिः । शवसाधनप्रकरणं । वेतालादिसिद्धि-
प्रकरणं । वतुःपशुपारादिकथनं । राधासन्त्रादिकथनं । किरौटादिसन्तकथनञ्च । अथ
शेषभागे पञ्चसंख्या नास्ति ।

No. 3306. तात्पर्यतरङ्गिणी वा मनोरमा । Substance, country-made
paper, 13 × 3 inches. Folia, 21. Lines, 8 on a page. Extent, 920 ślokaś.
Character, Bengali. Date, ? Place of deposit Śāntipura, Kālidāśa
Vidyāvāgīśa. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Tātparya-taraṅgiṇī ALIAS Manoramā. A gloss on the drama
of Prasanna-rāghava of Jayadeva. By Raghunandana. The MS. is a
mere fragment, containing only the first Act of the drama.

Beginning. ब्रह्मविष्णुशिर्वैर्नित्यं सेवितं × महाप्रभुं ।

व्योतिर्भयं चिदात्मन् गोविन् तमश्च भजे ॥

यस्य चाङ्गे स्थिता गोरी वदने यस्य भारती ।

तमादिपुत्रं बन्धे जगदानन्दमीश्वरं ॥

सोमिर्चिर्दिष्टे यस्य वामे यस्य च जानकी ।

चिदात्मन् जगन्नाथं रामचन्द्रमश्च भजे ॥

व्योतिर्भूमौ चिदात्मन् ब्रह्मादीनां कृतिश्चमा ।

तां बन्धे जगतां चार्थी × + ई शिवप्रिया ।

सोऽहं देवान् ममलुत्य डीकां चमे मङ्गोरमा ।

बाह्यानां पाठनार्थाय प्रसन्नराघवस्य च ॥

(जगदीशं चरिं मत्वा पूर्वमग्रे स्वयं प्रभुं ।

प्रसन्नराघवस्यार्थं बलिं नीरघुमन्त्रजः ॥)

रघुं चतुःसकलमङ्गल इत्यादि ।

End. इति श्रीप्रसन्नराघवडीकायां तात्पर्यंतरङ्गिण्यां प्रथमोऽङ्कः । + × ×

× बभूवेति चत्वारः सीतायाः चक्षुरः बभूवन्तुः विम्बोऽस्मिन्नि योऽवत् । इतः सियभावात् परिघोषवाक्यं नास्ति ।

विषयः । जयदेवमित्रकृतप्रसन्नराघवनाटकस्य द्वितीयाङ्कस्य कियदंशं यावदुत्थाप्यमानं ।

No. 3307. **अलङ्कारशेखरः** । Substance, Foolscap paper, 13 × 5 inches. Folia, 36. Lines, 8 on a page. Extent, 1,100 slokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Sántipura, Kálidása Vidyāvagísá. Appearance, new. Prose and verse. Correct.

• **Alaṅkāra-śekhara.** An elaborate treatise on Rhetoric. By Keśava Mīśra. It was written under the auspices of Mahārāja Mánikya-chandra.

Beginning. प्राधानं कथोदरीयां राधानयमानसम्बलं ।

तेजसासासनीलं शरदागतवक्षपङ्करं बन्धे ॥

क्षप्रकाशचिदानन्दमयाय परमात्मने ।

अविद्यानिबिडध्यानभास्वराय नमाम्यहं ॥

ग्रन्थाः काव्यज्ञता चिन्ताय विहिता ये सन् पूर्वमया

ते तर्कार्थवचनव्यसनिभिः श्रव्याः परं वेदिताम् ।

इत्यालोच्य हृदा मदासुखवपुषाहारविन्दकावन्

मञ्जीरध्वनिकोऽमलौऽपमपुमा प्रकृत्यते प्रणमः ॥

आसीत् प्रत्यर्धिशब्दोरमचक्षुमिहमोहमेवममासः

कीर्तिभाजतुल्यमर्मान्वयकृतद्वन्द्वनीयामिनीजीवनाशः ।

राजराजान्वशोऽहीनुकुटमच्चिन्मन्त्रोऽसन्पादपीडः

प्रेक्षत्साध्यायसूक्ष्मीशिविलिख्यते। रामचन्द्रोऽगमोन्मः ॥

÷ + • + + + + + ॥

श्रीरामाभेः शशीव सुतिरिव वदनाद्देवसो रामचन्द्रा-

दस्मादुद्यत्प्रतापः समजनि सुमना धर्मचन्द्रो गतेन्द्रः ।

सस्याद्यापि प्रसन्नस्मितसुभगमुखाः स्निग्धदृष्टकपोला

रोमाञ्चलभयास्निग्धदृष्टयुवतयो जना गायन्ति कीर्त्तयः ॥

+ + + + + + + ॥

तस्मादजायत समस्तगुणाभिरामो साधिव्यचन्द्र इति राजकव्यशतः ।

प्रत्यर्थिभूपतिपरिपक्षराज्यसूक्ष्मीवन्निष्ठासाह्यसुरभीक्ष्णपाविपन्नः ॥

काव्यालङ्कारपारङ्गममतिरक्षिष्णुकायतां चक्रवर्ती

सर्वेषामसु काव्ये मतिरतिनिपुणेत्याशयं संनिवेशः ।

वेदान्त्यायविद्यापरिचयचतुर्दं केशवं संनिपुण्य

श्रीमन्माधिव्यचन्द्रः क्षितिपतितिलको पन्थमनं विषये ॥ इत्यादि ।

End.

तर्कप्रौढमतिः प्रशस्तकवितावलीवसुनोत्सवः

कोषव्याकरणप्रपञ्चचतुरोऽलङ्कारपारङ्गमः ।

श्रीमत्केशवमित्रसङ्गतगुणावाचं निपुण्य स्वयं

चक्रो शतसमः प्रबन्धमनघं साधिव्यचन्द्रो ह्ययः ॥

Colophon. इति अतिमहाराजाधिराजश्रीमन्माधिव्यचन्द्रकारिते अलङ्कारशेखरे न्या-
याचार्यकेशवमित्रविरचिते विश्वामरणे ॥

समाप्तसप्तमालङ्कारशेखरः ।

विषयः। प्रथमे उपक्रमसूत्रे—काव्यलक्षणं । काव्यलक्षणविचारप्रसङ्गेन सम्पन्न-बाभट-
भोजादीनां मतकथनं । काव्यफलनिरूपणं । काव्यवैतुनिरूपणं । संस्कृत-प्राकृत-पैशाच-
मागधभेदेन तस्य चतुर्विधत्वकथनं । गोडौ-वैदर्भी-मागधीनां रीतीनां लक्षणवदिकथनं ।
लोक-व्येक-वर्भक-उक्त्यभेदादुक्तेचतुर्विधकथनं । मुद्रालक्षणं । पदमुद्रादिकथनं । अभिधा-
शक्ति निरूपणं । लक्षणं । सङ्गना । उत्तममध्यमाधमकाव्यनिरूपणं ।

१ ये, दोषरत्ने,—दोषलक्षणं । कष्ट-अप्रयुक्त-सन्धिस-वर्ध-असौल-अप्रतीत-असाधु-अवाचक-
भेदात् अष्टविधपददोषनिरूपणं । न्यून-विसन्धि-आकीर्ण-समाप्त-पुनरात-भग्नक्रम-भग्नयति-भग्नव्य-
—वाक्यवर्ध-अरीतिमत्-अविच्छेद विधेयाह-समुदायार्थ-वर्जित-विषयमतिक्रमेण द्वादशविधवा-
क्यदोषनिरूपणं । असमर्थसमासो दोषान्तरमिति कोषवर्धनार्थमतिक्रमेण । विरस-व्यापत-
पान्य चित्र-चीनोपम-अधिकोपम-असद्वशोपम-हेमादिविरोधिभेदाद्द्वविधवाक्यार्थदोषनिरूपणं ।

१ मे, मुचरत्ने,—मुचरत्नकथं । मुचरत्नं शब्दाद्यन्तकथनं । संश्लेष-उदात्त-प्रसाद-उक्ति-समाभिभेदेन पञ्चविधशब्दमुचरत्नकथनं । भाषिकत्व-पुनरुक्त-पर्यायोक्ति-सुचरित्वाभिभेदाद्युचरत्न-चतुर्विधकथनकथनं । उक्तानामेव मुचरत्नां विषयापेक्षादिभेदात् अदोषत्वकथनेष्वेविकमुच-
निकथनं ।

४ छे, अलङ्काररत्ने,—अलङ्कारकथनं । शब्दालङ्कारः । चित्रं । वक्त्रोक्तिः । साठानुप्रासः । द्वेकानुप्रासः । गूढं । स्तब्धः । प्रश्लेषिका । प्रश्नोत्तरं । यमकश्च । चतुर्दशविधमात्रमालङ्कार-
निकथनं । अन्येषां यथायथमवैवात्म्यकथनं । तत्र उपमालङ्कारं । बाष्पाद्युपमा । अतिशयो-
पमा । स्तब्धोपमा । निम्नोपमा । अधूतोपमा । विपर्ययोपमा । संशयोपमा । नियमोपमा ।
श्लोपमा । निम्नोपमा । समभिव्याहरोपमा । रूपककथनं । विद्वद्वचनं । समस्तकथनं । अल-
कथनं । रूपककथनं । छिन्नकथनं । उत्प्रेक्षा । उत्प्रेक्षाशब्दकथनं । समासोक्तिः । अपभ्रंशः ।
समाहितं । स्वभावोक्तिः । सारः । दौषकं । मालादौषकं । सञ्ज्ञाः । अन्यदेशं । विरोधोक्तिः ।
विभावना । अन्यमतेन अनिरेककथनं । आद्येपकथनं ।

५ मे, वचनरत्ने,—योविद्वद्वचनप्रकारकीर्तनं । तत्र चन्द्रकला-अम्बुजदाम-श्रीरघुकुसुम-
विष्णुत्-नारा-कनककला-दमककथन-काश्चनयष्टि-दौषादिभिः सप्त कामिनीशरीरस्य सादृश्यवच-
नीयता, मोरोचना-स्वर्ण-विष्णुत्-हरिद्रा-वराटक-चम्पक-वैमकेतकीप्रभृतिभिः सप्त तनुपुत्रैः सादृश्यं
तमः-शेषाद्यः-समुद्र-वर्ष-धनत-चामर-यमुनावीचि-नीलाग्र-नीलाग्र-मेवादिभिः केशस्य सादृश्यं ।
ललाटस्य चन्द्रचम्पकपट्टिकाभ्यां सादृश्यं । भ्रुवोः वक्त्रो-स्तरङ्ग-भ्रुवोः-पद्मैः सादृश्यं ।
कपोलस्य चन्द्र-मुकुराभ्यां सादृश्यं । मुखस्य चन्द्र-कमल-दर्पणादिभिः सादृश्यं । नासयोः तिलकुसुम-
कामदूषीराभ्यां सादृश्यं । कण्ठस्य कम्बुसमलं । जयजयोः अजयजय-कमल-कुसुम-कमलपत्र-अथ-
अङ्गन-चकोर-कैतक-भ्रुव-कामवाचादिभिः सादृश्यं । अश्रोतयोः प्रवाल-विन्म-बभ्रूक-नवपत्रवादि-
भिः सादृश्यं । हस्तानां मुक्ता-माणिक्य-नामरत्न-दक्षिणो-कुम्भकोरक-नारादिभिः सादृश्यं । बाष्पाः
चंस-भ्रुव-कोकिलरवादिभिः सादृश्यं । एवं वाङ्मनस-ज्ञानादीनां सादृश्यनिकथनं । पुनश्चशरीर-
वचनप्रकारकीर्तनं । अथ गोवर्जनाचार्यादीनां मतकथनं । सादृश्यशब्दकथनं ।

६ छे, कविसम्प्रदायरत्ने,—कविसम्प्रदायस्य विविधकथनं । वचनोपेयु नियमकथनं । महा-
काव्यादौ वचनोपेयविशेषनिकथनं । पुर-मिति-कानन-समुद्रादौ वचनोपेयनिर्देशः । श्वेत-रत्न-लम्बनेन
वचनोपेयविशेषकथनं । अहामिधानं ।

७ मे, कविसुमर्थरत्ने,—चित्राद्युपकारिशब्दादनिकथनं । समस्तपूरवादिः । तदुपाय-
कीर्तनं ।

८ मे, विद्यासरत्ने,—रसस्य-आत्मककथनं । रसकथनं । रसविभाजः सञ्ज्ञोपशृङ्खलः । अनू-
दा-ज्ञोपा-परञ्जो-वारवनिताभेदात् नायिकायाः चतुर्विधकथनं । अष्टिना । अलङ्कितना ।

श्रीवितपतिका । अभिसारिका । कलहान्तरिता । वाचकसञ्ज्ञा । विप्रसञ्ज्ञा । स्वाधीनभर्तृका च ।
सामान्यनायकसञ्चयः । छटशठादीनां सञ्चयः । विप्रसञ्ज्ञशृङ्गारसञ्चयः । पूर्वरागः । मानः । प्रवासः ।
कवयः । देवादिविषया रतिः । चास्यरसः । कवयः । वीरः । भयानकः । वीभत्सुः । रौद्रः । अद्भु-
तः । शान्तः । रसानामविरोधविरोधकथनं । स्यायिभावाः । रत्यादीनां सञ्चयः । उद्दीपन-
विभावः । आत्मन्वाद्ययः । ज्ञेया-विश्विप्रश्रुतयः । निर्व्येदादयः । रसदोषनिरूपणं । रित्यादि-
व्यादिनायकषष्टादिवर्णनं । शृङ्गारवीरादौ अनुकूलवर्णनं चन्द्रादिनियमनं ।

No. 3308. शुद्धिनिर्ययः । Substance, Palm-leaf, $10 \times 1\frac{1}{2}$ inches.
Folia, 103. Lines, 5 on a page. Extent, 1,793 śloka. Character, Bengali.
Date, Sm, 1416. Place of deposit, Guptipādā. Khudirāma Nyāyabhūṣaṇa.
Appearance old. Prose and verse. Correct.

Suddhinirṇaya. A digest of the laws relating to religious purifications. By Vāchaspati Mīśra. The work treats of religious impurities of all kinds, including those arising from death, birth and other domestic causes. Neglect of ceremonial rules, and the ceremonies required for the purification thereof. It treats also of the purification of crude materials to adapt them for religious purposes. Chapters are also given on moral offences and their expiations.

ॐ नमो गणेशाय ।

Beginning प्रणम्य परमात्मानं श्रीवाचस्पतिशर्मणा ।

आलोच्य मुनिवाक्यानि शुद्धिनिर्णय उच्यते ॥

प्रायणे जनने शुद्धिरशुद्धिनियतक्रियाः ।

वर्णसङ्करशुद्धिश्च व्यवस्था शुद्धिरिष्यते ॥

विदेशस्यस्य बालस्य मारीषां प्रायणे तथा ।

गर्भस्यवापस्यत्यूनां शुद्धयस्तदनन्तरं ॥ इत्यादि ।

End.

चौणि देवाः पवित्राणि ब्राह्मणानामकल्पयन् ।

अष्टमङ्गिर्निर्णिता यस्या वाचा प्रशस्यते ॥

अष्टमशुचितया न स्वयं प्रमितं निर्दिष्टं प्रकाशितं ब्राह्मणानामिति ॥

Colophon. इति मन्त्रामन्त्रोपाध्यायसन्निभश्रीवाचस्पतिविरचितः शुद्धिनिर्णयः समाप्तः ।
संवत् १४१६ चैत्रमासाख्यायां ।

विषयः । वसन्तनिर्देशः । शुद्धिपदार्थनिरूपणादिकं । प्रायश्चित्तशुद्धिः । ब्राह्मणमुपलक्षणं ।

सपिप्पादिनिकृपणं । कपिपाद्यशौचं । वर्धसङ्कराशौचं । जननशुद्धिः । पुष्याद्युत्तिग्निमित्तकाङ्गा-
 स्पृशत्वं । अशौचयोः कार्य्यकार्य्यनियमकथनं । अशौचिसकाङ्गाद् द्वाष्ट्राद्यनिकृपणं । वर्धसङ्गि-
 पातशुद्धिनिकृपणं । अशौचसङ्करः । विदेशस्थाशौचकथनं । पारिभाषिकविदेशस्थाशौचकथनं ।
 बालाशौचं । क्कणौचं । गर्भस्रावाशौचकथनं । अत्युविशेषाशौचकथनं । सपिप्पाद्यशौचं । साह
 नाभवादिनिकृपणं । निर्धारादिशुद्धिः । अज्ञानाशौचं । अनशौचिनः सपिप्पादिनिकृपणं । निर्धर-
 णादिनिकृपणं । साधेर्द्विधादिविधिः । पर्णमरदाद्यविधिः । उदकदानविधानं । अनुदकदायिनः ।
 उदकदानार्चनिकृपणं । सर्पादिनिष्कृतेभ्यो नारायणबलिदानविधानं । यतीनामोर्द्धेक्षकक्रिया ।
 तत्र प्रयोगः । विष्णुबलिविधानं । त्रयोदश्यां योगेश्वरपूजा । शोकापमोदनं । प्रेतस्मृतिनां प्रवेशन
 विधानं । नीरक्षौरदानविधिः । पिण्डदानविधानं । अस्त्रिसद्वयः । अशौचान्तकृत्यं । क्षौरादिवि-
 धानं । देशशुद्धिनिकृपणं । प्रक्षालनादिशुद्धिः । मद्यादिनिकृपणं । नाभ्यधःपुटीवाद्युपसर्ग-
 विशेषकथनं । करत्यतिरेकेण ऊर्द्धे विशेषकथनं । इन्द्रियेषु विशेषः । रजकादिस्पर्शे शुद्धिनिकृपणं ।
 निक्षौवादी शुद्धिनिर्णयः । स्नानशुद्धिः । चण्डालादिस्पर्शे शुद्धिकथनं । निधुवनशौचं । मानुषा-
 ण्यादिस्पर्शशौचं । चैत्यादिस्पर्शछानं । अनुदकवृषादित्यागे शुद्धिकथनं । साक्षरादिस्पर्शे विशेषः ।
 आतुरस्नानं । मूतशुद्धिः । जलशुद्धिः । शवादिदुषितवायादिशुद्धिः । नैजसादिशुद्धिः । शुद्ध
 भुक्तपाचशुद्धिः । रजसलाघुपक्षतशुद्धिः । कम्बलशुद्धौ विशेषः । फलपाचशुद्धिः । अण्यपाचशुद्धिः ।
 चर्मशुद्धिः । वस्त्रशुद्धिः । मय्यासगुडादिशुद्धिः । शकमूलादिशुद्धिः । शङ्खादिशुद्धिः ।
 युष्मपाचशुद्धिः । पुस्तकशुद्धिः । लब्धाजिनादिशुद्धिः । आसनादिशुद्धिः । धान्यादिशुद्धिः ।
 पक्वान्नशुद्धिः । लक्ष्मेशाद्युपक्षतादिशुद्धिः । तत्र वायसाद्युपक्षते । स्नेहभाण्डस्थितद्रव्यशुद्धिः ।
 तीर्थविवाहादी स्पर्शास्पर्शे दोषाभावकथनं । स्वभावशुद्धिः । क्षोषां अभिचारादौ अङ्गच्छेदनिषेधः ।
 तत्र बलात्कारादौ विशेषः । कर्माकाले नाभ्यधःस्पर्शनिषेधः । अभिचारिणीनां शोचिनां प्रायश्चित्त
 निषेधः । अदृष्टशुद्धिकौत्सनस्य ।

No. 3309. प्रसन्नराघवनाटकम् । Substance, country-made paper, inches ? Folia, ? Lines, ? on a page. Extent, ? 4lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Sántipura, Kálidása Vidyáśáśi. Appearance, fresh. Prose and verse. Correct.

Prasannarághava Nátaka. A dramatic composition on the career of Ráma from the time of his marriage to the fall of Rávana. By Jayadeva.

Beginning. अन्तः प्रथमं विदुमन्तरात्तादुल्लिख्यः

अथः शोचसरोजकोरकवचनो गर्तद्विषः पाचयः ।

भासीवज्रभूवो लिखन्ति सुमपदये पुष्टवर्षावलोः
कसूरीमकरैः पयोधरयुगे गण्डद्वये च त्रियः ॥

अपि च,—

आकल्पं सुरजिन्मुच्येन्दुमधुरोन्मीलनमन्माधुरी
वीरोदानमनोहरः सुखयतु त्वां पादजन्यध्वनिः ।
लौलास्तुतिमेवमाद्भिभवो यः कुम्भकर्णयथा-
दायी दानवदन्तिनां दशमुखं दिक् चक्रमात्रामति ॥

अन्यथा,—

नाभीपद्मवसन्तुसुखमुच्छोद्गीतस्तवाकर्ण-
प्रोन्मीलनमनोयलोचनकलाखेलमुच्येन्दुधुतिः ।
सक्रोधं मधुकैटभौ सकलखेचं सुतामन्त्रधेः
सोत्प्रासप्रचयं सरोजवसतिं पृथग् चरिः पातु वः ॥
+ + + + + + + खूब ।

स्फुटमसि प्रसन्नराचवं नामेति ।

+ + + + + × कः पुनरस्य

कविः । खूब । सप्रचयकोषं,—

विस्वाप्तो यद्वाचामसमरसमिध्वन्दुमधुरः
कुरङ्गाक्षीविम्बाधरमधुरभावं गमयति ।
कवीन्द्रः कौण्डिन्यः स तव जयदेवः कवचयो-
रयासीदतिथ्यं न किमिह मन्त्रादेवतजयः ॥

अपि च,—

लक्ष्मणस्येव यस्यास्य सुमित्रागर्भजन्मनः ।
रामचन्द्रपद्माक्षौ जे भ्रमङ्गुजायते मनः ॥ इत्यादि ।
जायन्तामविरामरामचरितक्रीडाभिरासाः सता-
मुन्मीलनवमालिकाविरचितवग्दामरस्या निरः ।
याः कब्धेपि निवेम्न पेशकधियो रोमाञ्छलौलाहिताः
कान्तावाडस्तविज्ञासमन्त्रिमास्त्रेचात् खवं मन्त्रते ॥
इति निष्क्रान्ताः सर्वे ।

End.

Colophon. इति श्रीजयदेवविरचिते प्रसन्नराचवनाम्नि नाटके सप्तमोऽङ्कः समाप्तः ।
समाप्तश्चायं ग्रन्थः ।

विषयः । परिचादाराख रावचवधोवरमयोध्यायां प्रत्यागमनपर्यन्तं रामचरितमण्डलम् ।
विरचितोऽयं ग्रन्थः ।

तत्र प्रथमाहुः,—रङ्गभूमिं प्रविष्टस्य द्वाकायायनस्य मधुरप्रिय-प्रियास्त्रापयोरास्त्रापाकचर्चनेन,
‘बाधरावचयोरपि कर्त्तव्यं विनाशोऽयं सीतासयम्बरहताम्’ इति सूचना । मञ्जीरकनूपुरका-
भ्यां लयम्बरामृतानां स्वपत्नीनां प्रशस्तिवचनैर्वादिक् । ‘निर्णोत्तुर्धौतकमिति’ वैतालिकवाक्यमाकर्ष्य
मृदुस्य दशमनस्य सोधशिररजतां सीतां सखीभ्यां सच्च विषपटमास्त्रोक्तमोमवस्त्रोक्तयतो बाधा-
सुरेण समं विवादवचनं ।

१ ये,—भिन्नुतापसभूमिकयोरारुणसयोरन्योन्यं संवादेन रामस्तताङ्कादिबधस्त्वचनं । बधस्तव-
चनं । अस्त्रिकायतनमागच्छन्तीं सच्च सखीजनेन जानकीं समीक्षमात्रेण रामेण तदूपातिशयवचनं ।
तयोरन्योन्यमनुरागरक्षितयोश्चेष्टादिवचनं । सन्ध्यावचनञ्च ।

२ ये,—कुलवासिनयोः कौतुकवचनं । रामस्तत्तथाभ्यां सार्धं विश्वामित्रस्य प्रवेशमुत्तेज्य प्रभातव-
चनं । शतानन्दस्य अभिनयः । विश्वामित्रजन्तुकयोः परस्परमाध्यायनं । नयमानन्दजननं रामकथं
निरूपयतः सीरध्वजस्य प्रीत्यतिशयवचनैर्वादिक् । परमुरामसन्देहकथनाद्यं कष्टचिन्तुनेः प्रवेशः ।
धनुर्मन्त्रः ।

४ ये,—नेपथ्ये भुवा गीतिः । जामदग्न्यास्त्राययनयोरभिनयः । रामपरमुरामयोः संवादः ।
लक्ष्मणस्य कौतुकं । तस्य भार्गवं प्रति सोलुष्यमोक्तिः । परमुरामेण राममनोरञ्जनञ्च ।

५ ये,—गङ्गायमुनयोरभिनयः । ताभ्यां सच्च सरस्वाः संवादेन रामस्य वनप्रवेशादिहतात्म-
स्त्वचनं । अयोध्यातो रामनिर्व्यासमसमये कौशल्यादीनां रामादीन् प्रति शिखादानकथनं । कलश-
स्य अभिनयेन रामादीनां वनगतहतात्मवचनं । तत्र मूर्धन्यशानिपत्रादिकथनं । मोदावरीसच-
चरस्य सागरस्य प्रवेशेन सीताचरणहतात्मस्त्वचनं । तुङ्गभद्रया तेषां पुरतः सुधीवस्य राध्याभिषेका-
दिकथनञ्च ।

६ ये,—विरहविषुरस्य रामसन्देहस्य वैलक्षण्यवचनं । लक्ष्मणस्ततस्तुमाश्रासनञ्च । विद्याधरोपनी-
तमिन्दुजालकं तच्छतोऽज्ञानतो रामस्य तत्र सीताप्रतिष्ठितमवलोकयतश्चेष्टावचनं । किञ्च तत्र
विजटाभावरश्मयया सीतया तत्पुरतो मिश्रलभ्रहतात्मकौर्त्तनं । नेपथ्ये द्रुमस्तो लङ्काप्रवेशादिस्त्व-
चनं । लुतेजितसीतामुरामस्य रावचस्य अशोकवनं प्रविश्य सामाहिप्रयोगेचापि तत्प्रतिप्रसादमल-
भमानस्य “किमतः परं कालाचेपेण तदधुना सखरं मम करे कपालपावमय्येतां येनास्याः कष्टव-
धिरेण काङ्क्षिष्यमर्षयामोति” विदग्धनारायणप्रसारितकरतलस्य ‘अवे म्यं न कपालमेतत्
किन्तु शिर एव मूलमचयकुमारस्येति’ कथयतो सूच्यं दिवचनं । सीतया अङ्गारभमेण अशोकतलवशि-
रश्चरितपद्मारजप्रपञ्चं । द्रुमस्तौ सीतायाः समीपे रामादिप्रतिष्ठितकथनं । नेपथ्ये तत्पल्लवच्छा-
दावनस्त्वचनं ।

७ मे,—पुलस्त्यशिष्यकरालकथोरभिगयेन रावणकृतविभीषणनिग्रहसूचनं । चन्द्रानिखादि-
कृतरावणपरिचर्या । प्रह्लाकेन सङ्गदशाननस्य चित्तविनोदनचित्रदर्शनं । तत्र सागरकुलस्थित,
कपिकुल-सेतुबन्धादिदर्शनावसरे प्रविष्टाया मन्दोदर्या उत्कण्ठादिवर्णनं । नेपथ्ये मेघनादकुम्भक-
र्णादिबधसूचनं । विद्याधरमिथुनाभ्यां रामरावणयोः समरसंवादवर्णनं । सीतालक्ष्मणरूपीववि-
भीषणादिभिः सङ्ग रामस्य प्रवेशेन सन्धादिवर्णनं । पुष्करारोहणेन अयोध्यागमनभिनयः ।
प्रभातवर्णनञ्च ।

No 3310. पुराणसारः। Substance, country-made paper, 19×3 inches. Folia, 277. Lines, 9 on a page Extent, 14,196 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Government of India. Also Málipotá, Post Málipotá, Zilá Nadiyá, Kásínáth Bhattáchárya. Appearance, very old. Verse, correct, some part incorrect.

Purāṇa-sāra. An abstract of the eighteen great Purāṇas, treat-
ing principally of their historic portions. By Rájá Rudra Ráya *alias*
Rudra Śarmá.

Beginning. नारायणं भवमहार्णवकर्णधारं कारुण्यपूर्वजलधिं कलधीतवर्णं ।
सर्गस्थितिप्रलयमूलममूलमेकं केयूरकोसुभविभूषणमानतोऽस्मि ॥
श्रीनन्दनन्दनपद्मिदितयारविन्दं वन्दे पुरन्दरपुरःसरवन्द्यवन्द्यं ।
आनन्दकन्दमतनोदरविन्दोऽपि मल्लीक्षया भुवनदृष्टिवितानमेनं ॥
सहानन्दानन्दान्ताजचरणलाभात् सुरधुनी
धुनीतेऽयं यस्यां त्रिपुरमथनस्य प्रणयिणी ।
स्वयं वाणी साक्षादमुदिनविनोदी द्विजगणो
जयत्येका धन्या विजगति नवहौपनगरी ॥
रराज तत्र द्विजराजतेजा द्विजो भवानन्द इति लितोन्द्रः ।
नमन्द तन्नन्दन एव आर्यः पूतः प्रजापालनसुखकार्यः ॥
सातेऽतिभक्तो द्विजदेशरक्तो गोपालरायस्तनयस्ततोऽस्य ।
बुद्धप्रशास्त्रास्त्रिष्टयगोत्रा शिवाग्रयो बाह्विल्लयो दयाकुः ॥
असौ यशोधाम रमाभिरामः श्रीमान् + + राघवराय आले ।
+ + + + +
+ + + + + ॥

अपि च ।

अधोनीताऽनीतिः त्रितिविधुरीतिः क्षितिपतिः

+ + + त्रीडाभयममनीदेकुलपाः ।

सदादामोद्भूतावनिनिखिलदैव्यो मधुरवाक्

गुणधुमिक + + द्विषदमधिग + ति सच + ॥

एकचोत्तमधर्माशास्त्रस + तस्तीर्वादिशुश्रूषया

संयुक्ताखिलसार + पिरकरं नानापुराणादितः ।

अथ नाम पुराणसारमखिलामोदाय मोक्षप्रदं

श्रीमद्भगवत्परायस्त्रुत्तरकरोत् श्रीवद्वर्माचिरात् ॥

End.

अविद्ये,—इतिहासपुराणानि + + + + + + + + । यः

करोत्यौर्द्धदेष्टिकं । —————लिलेख सुमतिर्गोविन्दरामः ज्ञतौ ॥

Colophon. यथादृष्टमित्यादिना दोषास्तु नामुसन्धेयाः ।

(अथ शेषपत्रस्य अद्वैतलिखितत्वात् परिममाभिमुख्येन बाक्यं न सम्पूर्णं ज्ञम् ।)

विषयः । सर्वेषां पुराणानां सारमाकलय्य सङ्गलितोऽयं ग्रन्थः । तत्र आदिष्टवर्णनं । काण्डपरिमाण्यादिकथनं । युगादिमानकथनं । ब्रह्मण उत्पत्तिकथनादिकं । देवदेवोनामुत्पत्त्यादिकथनं । विश्वनिर्णयः । चतुर्दशमनूनां वंशविस्तारादिकथनं । मन्वन्तराणि । देवानां राज्यं नियोगकथनं । सूर्यवंशादिवर्णनं । भुवनकोषवर्णनं । भूगोलवर्णनं । पर्वतविशेषेषु देवानां स्थानकथनं । विशेषेण भारतखण्डवर्णनं । कूर्मनिवेशकथनं । कुबजिमुषवर्णादिवर्णनं । अतिशक्तवर्णनं । पञ्चविकल्पकौर्मनं । तत्र तिथ्यादीनां स्वरूपादिकथनं । चन्द्रलयद्विकथनं । पृथ्वीव्यायाया राज्ञास्थानकथनं । स्वर्गवर्णनं । इन्द्रसभावर्णनं । यमसभावर्णनं । वरुणसभावर्णनं । कुबेरसभावर्णनं । ब्रह्मसभावर्णनं । सप्तपातालवर्णनं । देवास्त्यक्तिकारणकौर्मनं । देवमन्दिरप्रलयवर्णनं । प्राकृतप्रलयवर्णनं । आत्यन्तिकप्रलयवर्णनं । युगपरिमाणकथनादिकं । भविष्यवर्णनं । कलिधर्मकथनं । युगधर्मव्यवस्था । अष्टाविंशतित्यासकथनं । वेदविभागादिकथनं । ब्रह्मचर्याद्याश्रमधर्मनिरूपणं । वर्णाश्रमाचारकथनं । (अथ मन्वादीनां वचनोपन्यासः ।) षड्विधस्थाननिरूपणं । गुरुनिरूपणं । दिवाहृत्यनिरूपणं । रात्रिकृत्यकथनं । षोडशदिनपर्यन्तं अलभिमगमे प्रत्येकं कन्यापुत्रयोः शुभाशुभकथनं । कर्णशकन्यनिरूपणं । निषिद्धक्रियाणि । वानप्रस्थाश्रमकथनं । यतिधर्मनिरूपणं । गायत्रीजपादिप्रकारकौर्मनं । ब्रह्मनिरूपणं । विष्णुमाहात्म्यकौर्मनं । भक्तिमहिमा । स्मरणकौर्मनादिनिरूपणं । विष्णुशिवयोरभेदकथनं । त्रिगुणपूजात्मविधिः । वैष्णवादिद्वादशभासेषु विष्णुपूजनविधानादिकं । वैष्णवपौठमाज्ञाकथनं । शिवमाहात्म्यकौर्मनं । शिवपौठमाज्ञाकथनं । शिवलिङ्गपूजाभाषायादिकथनं । सावयवपैतलादिस्नाननिरूपणं । तत्सम्पन्नफलकौर्मनं । तत्पूजाविधानञ्च । पुण्यविचारः । गौरीनामाहकथनं । देवीपौठमाज्ञाकथनं । दुर्गास्मरणविधानकौर्मनं । तत्पूजाविधानकौर्मनं । शालपा-

समाज्ञाकथनं । शिलाचक्रनिरूपणं । शालग्रामादिलक्षणकथनं । तुलसीरीपणादिमाज्ञाकथनी-
 र्त्तनं । तत्पूजाविधानं । अथ इतिहासकथनं । धात्रीमाज्ञाकथनं । तीर्थयात्रामाज्ञाकथनीर्त्तनं ।
 तीर्थयात्राविधिकथनं । गङ्गामाज्ञाकथनीर्त्तनं । गङ्गागर्भसीमानिरूपणं । तत्स्मरण-अवध-नमस्कारा-
 दीनां विधानं । अथ भेकीभक्त्योरुपाख्यानकथनीर्त्तनं । गङ्गातीरे वाणिज्यादिनिषेधः । वाराणसीमा-
 ज्ञाकथनं । तत्र वासादिफलकथनं । विश्वेश्वरदर्शनादिमाज्ञाकथनं । मथिकर्षिकामाज्ञाकथनं ।
 ज्ञानवापीमाज्ञाकथनं । ओङ्कारेश्वरभैरवादीनां माज्ञाकथनं । पुष्पोत्तममाज्ञाकथनं । अथ वास-
 मरणादिफलकथनं । रोहिणीकुण्डाक्षयवदादिमाज्ञाकथनं । अगस्त्यसुभद्रादिदर्शनफलकथनं । सुमुद्र-
 खानमाज्ञाकथनं । पद्मतीर्थमाज्ञाकथनं । श्वेतगङ्गाश्वेतसाधवमाज्ञाकथनं । मत्स्यसाधवसंविद्या-
 दिमाज्ञाकथनं । रथयात्राशयनयात्रादिफलकथनं । द्वादशयात्राफलकथनीर्त्तनञ्च । एवं प्रयागमाज्ञा-
 दिकथनीर्त्तनं । अथ धनुर्ध्वजस्य उपाख्यानकथनं । गयामाज्ञादिकथनीर्त्तनं । गयापरिमाणादिनिरू-
 पणं । कनकसुतीर्थमाज्ञादिकथनं । मथुरामाज्ञाकथनं । तत्परिमाणादिकथनं । मधुवनकु-
 मुदवनादिमाज्ञाकथनं । भुवतीर्थमादिमाज्ञाकथनं । अथ कृष्णसेनस्य उपाख्यानं । बदरिकाश्रममाज्ञा-
 दिकथनीर्त्तनं । नर्मदादिमाज्ञाकथनं । द्वारकामाज्ञाकथनं । अथ विविधाख्यानकथनीर्त्तनं । अथो-
 ध्यामाज्ञाकथनीर्त्तनं । कुदक्षेभमाज्ञाकथनं । पुष्करमाज्ञाकथनीर्त्तनं । नैमिषारथ्यमाज्ञाकथनं ।
 गङ्गासगरसङ्गममाज्ञाकथनं । अथ छत्रद्वयाभिधानराक्षसस्य उपाख्यानं । गङ्गाद्वारमाज्ञाकथनं ।
 अथ मनोनासकण्डपतेरुपाख्यानकथनीर्त्तनं । सर्वतीर्थमाज्ञाकथनं । पितृमाहतीर्थवर्णनादिकं ।
 गुदतीर्थकथनं । मामसिकतीर्थनिरूपणादिकं । अथ वेदधर्मायाः उपाख्यानं । भार्यातीर्थादिनिरू-
 पणं । अधर्मानिरूपणादिकं । पापशान्त्युपायकथनं । विष्णोरपराधाः । रत्नानां परीक्षानिरूपणं ।
 तत्र वज्रपरीक्षाप्रकारकथनीर्त्तनं । मुक्ताफलपरीक्षा । पद्मरागादिपरीक्षा । मरकतपरीक्षा । इन्द्रनील-
 परीक्षा । वैदूर्यपरीक्षा । कर्कतमादिपरीक्षा । पुष्पकपरीक्षा । दधिराक्षपरीक्षा । स्फटिकरत्नप-
 रीक्षा । विद्रुमादिपरीक्षा । विस्तरतः स्त्रीपुत्रयोः शुभाशुभलक्षणकथनं । गजलक्षणं । तत्परी-
 क्षा च । अश्वलक्षणं । तत्परीक्षा च । गजचिकित्साकथनं । अश्वचिकित्साकथनं । पुनर्विस्तरेण
 उपस्थायावर्णादिलक्षणवदिकथनीर्त्तनं । लक्ष्मीविलासकथनीर्त्तनं । अलक्ष्मीविलासकथनं । दुर्निमित्तनिरू-
 पणं । शिवशोभातत्त्ववर्णनं । मन्त्रापुराणानां नाम स्तोकसंख्यादिनिरूपणं । रत्नसुपुराणानां । सप्तद-
 शने शुभाशुभफलकथनीर्त्तनं । अश्विनावैशाखीदीनां ब्राह्मणलक्ष्मीपायकथनं । अथ मतकोपाख्यानकथ-
 नीर्त्तनं । राजमन्त्रादिलक्षणं । क्षिप्रकारितक्षिरकारिणः प्रशंसाकथनं । काक्षलक्षणवदिकथनीर्त्तनं ।
 क्षत्तीर्णलक्षणकथनं । अथ जनेतिहासकथनीर्त्तनं । यमयातनादिवर्णनं । अथ दीपवज्रनेतिहासकथनीर्त्तनं ।
 कर्कशं लक्षणकथनीर्त्तनं । अथ विविधोपाख्यानकथनीर्त्तनं । धर्मशैलतावर्णनं । अथोपाख्यानवदिकथनं ।
 धर्मरत्नकोपाचारिकथनं । अथ धर्मशास्त्रालोपाख्यानवदिकथनं । कुङ्करोपाख्यानं । वासुदेवाजीपा-
 ख्यानं । सन्मनुष्यवर्णनादिकं । मुदतीर्थोपाख्यानं । प्रज्ञादस्त्र ज्ञानवशोनिर्वाहकारकथनं । जम्बूधर-

तेषां ज्ञानं । पञ्चपुष्पमात्रात्माकीर्तनं । वर्षं रक्तप्रजाभिधानब्राह्मणस्य उपाख्यानकीर्तनं । कृत-
 ज्ञोपाख्यानं । सौषादात् दीनजनस्य उपदेशे देशदर्शनप्रसङ्गेन गृहपुत्रिसंवाद्कीर्तनं । धर्मोद्दिपु-
 न्मष्टेषु केन ब्राह्मणो जीवेदिति प्रस्तावेन विद्यामित्रचपचसंवाद्कीर्तनं । ब्राह्मणमात्रात्माकीर्तनं । अथ
 पञ्चपुष्पोपाख्यानोपाख्यानं पाषण्डसंवादिप्रकरणं । विषयव्याख्यानकारणादिनिरूपणं । पिङ्गलो-
 पाख्यानकीर्तनं । यथातेवपाख्यानं । शेषप्रक्रियाप्रकरणं । मरुत्कारान्निरूपणं । तत्र दानादिविधा-
 नम् । पित्रोक्तार्जुनकरणे पुत्राणां फलप्रकरणं । पूजाप्रकरणेतिहासकीर्तनं । वेतननिर्णयः । (अथैत-
 न्नाथचण्डनिर्यास-स्मृतिकमन्त्रविधेयमादौ वेतनदानव्यवस्था ।) अभिषादनविधिः । नमस्कारनिरूपणं ।
 सारस-शुक-मयूरादिकुमानां गृहगृहभक्षितनं । सम्पन्नचरित्रकीर्तनं । शिक्षाप्रसादफलप्रकरणं ।
 राक्षसभक्षणनिरूपणं । द्रव्यगृहप्रकरणं । कृषिविषये संवत्सरराजदिज्ञानं । हृदिज्ञानं । मेघफलक-
 वनं । द्वादशमासेषु हृदिफलप्रकरणं । अनाहृदिफलप्रकरणं । ब्रह्मचार्यादिविधिः । शौद्धारमात्रात्मा-
 कीर्तनं । अपयज्ञादिनिरूपणं । अन्धध्याननिरूपणार्थिकं । दायभागः । भूकम्पफलप्रकरणं । मेघोत्पत्तिकारणा-
 दिप्रकरणं । मेघानां ख्यानानिनिरूपणम् । *

No. 3311. पञ्चकल्पतरुः । Substance, country-made yellow paper, 19 × 3 inches. Folia, 331. Lines, 7 on a page. Extent, 8,832 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Simuliyá, Post, Máliputá, Zilá, Nadiyá. Kálíkṛishṇa Gośvámí. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Panchakalpataru. A digest of Tantric rites, giving elaborate descriptions of mystic circles and of worship of the Deví through the same. By Rághavadeva Śarmá, son of Rámánanda Tarkapāṇḍánana. The codex is evidently incomplete as it does not refer in detail to Śákta divinities. The extant portion is divided into five parts. The first is devoted to mystic circles and incantations; the second to purification and accessories of worship, such as rosaries, &c.; the third is devoted to the mystic mantras of Vaiṣṇavite divinities; the fourth to the mantras of Śivaite divinities and their attendants; and the fifth to minor divinities.

Beginning. चतुर्दशरत्नं नमो पञ्चकल्पतरुनिधे ।

चतुर्दशरत्नं नमो पञ्चकल्पतरुनिधे ।

नारदस्मादिमुद्राणां सन्तानक रति कुनः ।

दीक्षामन्त्रसिद्धिस्तद्धा कल्पवृक्ष इति स्मृतः ॥

विष्णुस्तप्त्रपूजाम्नां चरित्रमन्त्रकः स्मृतः ।

शिवस्तप्त्रपूजाम्नाः पारिजात इति स्मृतः ॥

गणेशादिविधिर्यावाम् मन्दारक इति स्मृतः । इत्यादि ।

End. अत्रैः प्रथमावरणं, अनन्तवासुकितचक्रकंकटपद्ममञ्जपद्मशङ्खकुलिराः । +

+ + + + +

Colophon. इति मन्त्रादीषोपाध्याययौरामामन्त्रतर्कपञ्चाननपुत्रश्रीराघवदेवशर्मणा विर-
चितोऽयं मन्दारकल्लः समाप्तस्यायं पञ्चमः कल्पः ।

विषयः । प्रथमे मन्त्रांशे,—तारचक्रनिरूपणं । राशित्रयनिरूपणं । कोष्ठचक्रनिरूपणं । गणच-
क्रनिरूपणं । ऋषिचक्रनिरूपणं । गार्गीचक्रनिरूपणं । शकृच्चक्रनिरूपणं । वर्णचक्रनिरूपणं । एतेषामप-
वादकथनमष्ट । मन्त्राविद्यानिरूपणं । सिद्धविद्याकथनं । कूर्मचक्रनिरूपणं । प्रातःकृत्यविधानं । दर्भ-
निरूपणं । द्विविधस्नानविधानं । सशक्तिलक्षणनिरूपणं । सन्याविधिः । तर्पणविधिः । भस्मस्ना-
नादिविधिः । एकपुण्ड्रादिलक्षणं । सर्वेषां देवानां गायत्रीकथनं । यवेन विधिः । स्नाननिरूपणं ।
वासुशिरादिप्रकारकौर्मनं । चतुर्भुजशङ्खनिरूपणं । द्वारदेवतादिपूजाविधिः । आसननिरूपणं ।
तत्र स्तुतिपद्यामनादीनां लक्षणकथनं । उपवेशनप्रकारकथनं । भूतशुद्धिप्रकारः । मातृकान्यास-
कथनं । अन्तर्मातृकाकथनादिकं । कराङ्गन्यासः । पीठमन्त्रन्यासः । पीठदेवताध्यानकथनं । प्राणा-
यामप्रकारकथनं । भूतल्लिपिकथनं । अर्घ्यस्थापनविधिः । देवताबुद्ध्या स्वदेहे देवतापूजनविधिः ।
पौंड्रयजमविधिः । षोडशोपचारविरूपणं । तत्र तत्र मन्त्रकथनमष्ट । पुण्यविचारः । मैत्रेयार्हवि-
धानं । उपचारद्वयप्रतिपादनादिप्रकारः । पादोदकस्नौकरविधिः । अपराधनिरूपणं । काम्य-
षोडशोपचारमन्त्रकथनं । अष्टविंशदुपचारविधिः । चतुःषष्ट्युपचारविधानं । मन्त्रनिरूपणं । प्रति-
ष्ठाविधिः । मुद्रानिरूपणं ।

द्वितीये कल्पवृक्षे,—दीक्षाकालनिरूपणं । तत्र तिथिमन्त्रवारादिकथनं । देवपर्वकौर्मनं ।
गयाकोष्ठाकादितोषेषु दीक्षापञ्चमविधेः । मन्त्रदोषकथनं । मन्त्राणां दशविधसंस्कारकथनं ।
शिववैष्णवादी तत्तद्भेदकौर्मनं । दीक्षापद्धतिः । अर्घ्यशोधनकथनं । कलावत्यादिदीक्षानिरूपणं ।
जियावतीदीक्षा । संक्षेपदीक्षा । शोमविषये मन्त्रोक्तमन्त्रविधानं । अष्टषतुष्टयदेवताकथनं । दीक्षापदे-
शयोः भेदकथनं । पञ्चायतनपूजाकथनं । दीक्षाशब्दनिर्बन्धनं । उपदेशलक्षणं । नित्यकाम्यभेदेन
दीक्षायाः द्विविधकथनं । जियावत्यादियोग्यगुणशिष्यनिरूपणं । मन्त्राधिकारनिरूपणं । अदेयमन्त्र-
कथनं । गुणशिष्ययोः लक्षणं । पिषादिभ्यो मन्त्रपञ्चमे दोषकथनं । निषिद्धदीक्षापञ्चमे प्रायश्चित्ता-
मन्तरं पुनर्दीक्षाविधानं । अङ्कुरार्पणविधिः । अग्निपंचस्कारकथनं । कुण्डनिर्माणादिप्रकारः । तद-
भावे स्थण्डिलविधानं । बुकबुबलक्षणं । वेदिनिर्माणाप्रकारादिकथनं । कुण्डस्य अष्टादशसंस्कारक-

कथनं । अग्राचरणादिविधानं । शीसव्यप्रसादादिकथनं । चिह्नविशेषेण चण्डेः शुभाशुभजनक-
कथनं । करमासाविधानं । ब्रह्मादिमासान्निकपथं । मासाविशेषे फलाधिक्यं । मासासंस्कारः ।
वैष्णव-गायपत्यादौ क्रमेण तुलसी-गजदन्तादिमासाविधानं । सूरनिकपथं । सूरसंस्कारादिकथनं ।
पुरचरणविधानं । तत्र भङ्गादिनियमकथनं । तदन्तदिवसकर्तव्यता । चितासाधनविधिः । शव-
साधनविधानं । तत्र शवसंस्कारादिकथनं । पञ्चपुरचरणादौ विशेषनियमकथनं । मन्त्रसिद्धिपाय-
कौर्मनं । सिद्धिसंशयकथनं च ।

तृतीये चरित्रम्बने,—हृष्यमन्त्रनिकपथं । तत्पूजाविधानं । तत् प्रयोगः । किशोरादिदुर्नि-
भेदेन पूजाभेदकथनं । विभूतिपद्धत्यासः । केशवकीर्त्यादिन्यासकथनं च । अथपौवमन्त्रकथनं ।
वराहमन्त्रकथनं । अष्टिचमन्त्रकथनं । राममन्त्रकथनं । लक्ष्मणमन्त्रकथनं । लक्ष्मीमन्त्रकथनं ।
सरस्वतीमन्त्रकथनं । तुलसीमन्त्रकथनं । इयिबौमन्त्रकथनं । सीतामन्त्रकथनं । वनमाला-
लक्षणं ।

चतुर्थे पारिजाते,—शिवप्रकरणं । तत्र शिवमन्त्रादिकथनं । तत्पूजाविधानं । तत्र शैल-
नीपूषेर्द्व्यादिन्यासकथनं । ब्रह्म-प्रसन्न-योगिनीनां मासादिकौर्मनं । अन्यसुयमन्त्रविधानं । दक्षि-
णादिमन्त्रविधानं । अर्द्धनारीश्वरमन्त्रविधानं । तुम्बुदमन्त्रविधानं । धण्डाकर्णादिमन्त्रविधिः ।
भुवनेश्वरी-ललिता-विपुला-अन्नपूर्णा-दुर्गा-बासा-भैरवी-श्रीविद्याप्रभृतीनां मन्त्रादिविधानं ।

पञ्चमे मन्दारके,—गणेशप्रकरणं । तत्र चरित्रागणेश-उच्छिष्टगणेशादीनां मन्त्रादिविधानं ।
चन्द्रमन्त्रादिविधानं । सूर्यमन्त्रादिकथनं । अग्निमन्त्रकथनादिकं । विषचरानाविधमन्त्रकथनं ।
इन्द्रमन्त्रकथनादिकं । गरुडमन्त्रकथनादिकं । वज्रमन्त्रादिकथनं । तट्याधनकथनं च । धनदा-
साधनप्रकारकौर्मनं । एवं नायिकासाधनं । पिशाचसाधनं । वेतालसाधनकथनं च । निगडभद्रानो-
पायकौर्मनं ।

No. 3312. ताराभक्तिसुधार्णवः । Substance, country-made paper, 19
× 3 inches. Folia, 395 Lines, 7 on a page. Extent, 11,204 shlokas.
Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Simuliyá, Post Málipotá,
Zilá Nadiya, Kálikrishna Goswáminá; also another copy at Naluyará, Post
Madhubaní, Darbhángá, Pandit Kanṭha Jhá. Appearance, old. Verse. Correct.

* **Tarábhakti-sudhárṇava.** On devotion to the goddess Tára,
giving details of Śákta worship taken from the leading Tantras.

Beginning. सोमासौर्मन्त्रप्रबोधजलदधामभिरामम्बि

हृदयलोडपटद्वयो + कपटप्रास्यतरामोडम्बं ।

वंशीबादनकैतवप्रविष्टसङ्गभीरभीरध्वनिं
 वन्दे कश्चिद्दं सुरा मधुसिंहं चतुष्पथे स्थितं ॥
 वासव्याजविराजमानकुसुमां वक्षोजराजतुफला-
 मुद्यत्कुन्तलकैतवप्रविष्टसन्नाहिमाहाकुलां ।
 आबुद्धां रमणीयमूरकतां वासामपर्षामहं
 काष्ठित्कल्पितां नमामि स्रजितां शैलाधिराजोद्गतां ॥
 छलाढतदसङ्गमाद्भुजनि वासुचन्द्रात्मतां
 शिरोवहनिवेशमाद्भवति जाड्यवीर्यपथक् ।
 विभाति हृदि कोकुभात्मकतया सतां यद्यदा
 मुरोचरचरोदवे निरुपमाय तस्मै नमः ॥
 नानातन्त्राणि विज्ञाय मदाधरमुरोमुञ्चान्
 करोति नरसिंहोऽयं ताराभक्तिदुधार्यवं ॥

End.

कनकनकमूरुरहितय + + + प्रोक्तसत्
 + धाममिमुना + + नरसि + स्फुरत् केसरं ।
 मण्डपमण्डिमृत्क्रिमासुकरौपरीतोदरं
 नमस्विपुरदुन्दरीचरपुण्डरीकद्वयं ॥
 वासीत्कीर्णिकरसतो हरिहरसखाद्भुजान्ध्रुवः
 वीमान् पण्डितपुङ्गवो वचिकरः त्रीकण्ठशर्मा ततः ।
 तस्मादेव मदाधरः समभवत्कर्माश्रुधेः पारमः
 ताराभक्तिदुधार्यवं समतमोत्तमस्मृतः कौतुकात् ।

Oolophon. इति महासहोपाध्याय + + + श्रीनरसिंहविरचिते ताराभक्तिदुधार्यवे
 विंशतितमः तरङ्गः समाप्तः ।

विषयः । शिवाश्रितयोः संवादेन मन्त्रमाहात्म्यकौर्णवं । मन्त्रोद्धारप्रकारादिकथनं । मुक्-
 लच्छयं । शिष्यसूचकं । दीक्षाविधानं । तत्कालनिरूपणं । पञ्चनिर्णयः । वारनिर्णयः । शोभनि-
 र्णयः । देशनिरूपणं । दीक्षामाहात्म्यकौर्णवं । मण्डपभूमिपरीक्षा । वायुयानविधिः । पूर्वदिदि-
 ग्ज्ञानोपायकथनं । मण्डपसूचकं । कुण्डसूचकं । कुण्डसूचकं । चक्रुरार्यविधानं । दीक्षाप्रयोगः ।
 सर्वतोभद्रमण्डलकथनं । शुभसमनिरूपणं । अशुभसमनिरूपणं । अग्निर्षंकारकथनं । मुवादिधार-
 प्रकारः । दीक्षादिनकथनं । तारादीक्षा । कलापतीदीक्षा । वेधमयीदीक्षा । पूर्वाभिनेकविधिः ।
 हरिदमन्त्रत्याजविधिः । मुक्कननिरूपणं । समयाचारकौर्णवं । यन्त्रादिकथनं । दिव्यवीरवश-
 भावादिनिरूपणं । नित्यजियाविधानं । तत्र खानकथनं । मन्त्रसामादिनिरूपणं । सन्ध्याविधिः ।

तर्पणविधानं । पूजाविधिः । आसनादिनिरूपणं । प्रासादामनिरूपणं । करग्रहिकथनं । भुत-
 ग्रहप्रकारकौर्त्तनं । मातृकान्यासः । षोडशान्यासः । शिवशक्तिन्यासः । तारादिन्यासः । पौडन्यासः ।
 कराग्रन्यासः । मन्त्रग्रहिकथनं । विशेषग्रहः । इन्द्रग्रहः । अमुकस्मिरूपणं । इत्यासादनकौ-
 र्त्तनं । कलसस्थापनविधिः । आपमोचनप्रकारकथनं । तारागुप्तनिरूपणं । तत्त्वग्रहप्रकारः । वदु-
 कादिबलिदानविधिः । आवाहनप्रकारः । ताराध्यानकथनं । उपचारविधिः । पञ्चविधमहासुहा-
 निरूपणं । नानासुहाः । देवताग्रहः । उपचारसुहाकथनं । आवरणपूजाकथनं । आवरणदेवता-
 ध्यानादिकथनं । बलिदानविधिः । संस्कारकालनिरूपणं । ब्रह्मादीहोमहासंस्कारविधिः । रक्ष-
 माहासंस्कारः । तारासप्तवनामस्तोत्रं । नित्यहोमविधिः । नमस्कारविधिः । पञ्चमयागविधिः ।
 द्यूतीयागविधानं । तदधिकार्यादिनिरूपणं । विषयवचनानां समन्वयपूर्वकमागमशास्त्रप्रामाण्यसं-
 स्थापनं । नैमित्तिकपूजाविधिः । कुलवारकथनं । कुलमिथ्यादिकौर्त्तनम् । द्वादशमासिकपूजा-
 विधानं । अधिवासकालविधानं । पूजादिनकालं । कुमारीपूजाविधानं । शिवायविधानं । ता-
 न्त्रिकप्रायश्चित्तविधिः । अन्येष्टविधानं । पुरश्चरविधानं । तत्र देशादिनिरूपणं । गौरपुरश्चरे
 विशेषकथनं । सिद्धचिह्ननिरूपणं । गौरसाधनविधिः । चितासाधनविधानं । श्रवसाधनविधिः ।
 मन्त्रपरीक्षां राशिचक्रादिनिरूपणं । पश्चिन्नकथनं । शककुलचक्रं । कुलाकुलचक्रं । मन्त्रपटप-
 टचक्रं । गद्यागचक्रं । अष्टवर्गचक्रं । अक्षिचक्रं । चरचक्रं । मारचक्राभ्यां दोषाणादिनिरूप-
 णं । तत्र तत्र विधानकथनं । विशेषप्रयोगकथनम् । काव्यकर्म्मविधानं । ताराभेदेन मन्त्रादिनिरूपणं ।
 मृदाभ्यङ्गकथनं । न्यासकथनं । तारिकौकल्पः । नित्यार्चनमन्त्रकौर्त्तनं । तत्त्वन्यासकथनं । वर्यन्या-
 सकथनं । अमर्मादिकान्यासः । उत्तरपङ्क्त्यन्यासः । पौडपूजाविधिः । दक्षिणकालिकापूजाविधिः ।
 कर्पूरस्तोत्रकौर्त्तनं । ग्रामाकथनं । कास्तोत्रवचनामस्तोत्रं । कास्तोत्रमन्त्रकथनं । पुरश्चरविधानं ।
 नैमित्तिककाव्यकालिकापूजाविधानं । तर्पणविधिः । कास्तोत्रवचकथनं । कालिकाभेदकथनं ।
 भुवनेश्वरीमन्त्रादिकथनं । मुद्राकास्तोत्रमन्त्रादिनिरूपणं । वद्वेश्वरीविद्यानिरूपणं । वद्वेश्वरीविद्या-
 निरूपणं । वयोदशैविद्याकथनं । अतुदशैविद्या । पञ्चदशैविद्या । विद्यामाहात्म्यकथनं । षो-
 डशान्यासकथनं । भैरवोक्तदेवीध्यानसप्तवचकथनादिकं । परदेवताकथनकथनं । वैरोचनशतनाम-
 स्तोत्रं । प्रचण्डशक्तिकासप्तवचनामस्तोत्रं । शिवमहासप्तवचनामस्तोत्रं । दोषाविशेषे पुरश्चरविशेषक-
 थनं । गौरसाध्यकाव्यकर्म्मनिरूपणं । योगविधानकौर्त्तनं । मन्त्रप्रकारकथनं । आसनादीनां
 लक्षणं । प्रत्याचारादीनां लक्षणं । मानसपूजनप्रकारकथनं । योगिनोग्रवचनविधिः । तर्पण-
 विधिः । सन्ध्याविधिः । ध्यानादिकथनं । होमकुम्भसप्तवादिनिरूपणम् ।

No. 3313. श्लेषविरोधिनी। Substance, country-made paper, 14 × 2½ inches. Folia, 131. Lines, 8 on a page. Extent, 6,240 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit. Post Málipotá, Zilá Nadiyá. Kásinátha Bhaṭṭáchárya. Appearance, old. Prose. Correct.

Ślesha-virodhinī. A commentary on the Rághava-Pāṇḍavīya of Kavirája. By Rámabhadra.

Beginning. चन्द्रोपेन्द्रमन्त्रवक्रवचनश्लादिभिः सेवितं
बहवर्गोऽजितकैलुसुमुनिभिर्योसादिभिः पूजितं ।
आधायेश्वरपादपद्मयुगलं बहास्रश्लो मस्तके-
श्लाभिः श्रीकविराजकोविदकृतैर्योऽप्यनमातन्यते ॥
समीक्ष्य सत्शायनजात + + निः श्वराभायभारतस्य ।
सं + + भावार्थवसत्युदयं विन्यते राघवपाण्डवीया ॥
नत्वा श्रीमत्कर्णवागीशभट्टाचार्य्यपादकं ।
रामभट्टेण कविना श्लेषामविरोधिनी ॥ युग्मं ।
न्यस्तमस्तकपुटाङ्गस्तिष्ठे दीर्घदर्शनिवचान् + + कान् ।
अर्घदर्शस्युग्राङ्गबुद्धिभिर्दूष्यमेतदमङ्गु नो वचः ॥
कुमा + + क्षवयाख्या कुमारकोमुदी तथा ।
चक्रोच्चक्रेण वा येन तेने तेनेयमुत्तमा ॥

तथाहो मन्त्राकाव्यस्य आशीर्गमस्त्रिया वस्तुनिर्देशो वा क्रियते,—इति सम्प्रदायः । उच्यते
सर्गबन्धो मन्त्राकाव्यमुच्यते तस्य स्तुत्यं । आशीर्गमस्त्रिया वस्तुनिर्देशो वापि तन्मुखं ॥

End. तं कीदृशं मणीनां सूर्यकान्तादीनां प्रभाभिर्भासुरं, कार्मणं सन्ततन्वादिभ्यो
जने कर्मादेऽपि च । इति मेदिनी । भारतेऽप्येवं ॥

Colophon. इतः परं लिप्यभावात् परिसमाप्तिस्त्वक्तव्यं नास्ति ॥

विषयः। कविराजकृतराघवपाण्डवीयकाव्यस्य व्याख्यानं (अथ प्रायः समाप्तिपर्य्यन्तं व्याख्या-
नमस्ति । केवलं अयोदशसर्गोपशेषश्लोकाटकानां व्याख्या अभवः ।)

No. 3314. दत्तकदीधितिः। Substance, country-made yellow paper, 16 × 4 inches. Folia, 9. Lines, 9 on a page. Extent, 362 ślokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1740. Place of deposit, S'ántipura; Kálidása Vidyá-
vágiśa. Appearance, old. Prose and verso. Generally correct.

Dattaka-dīdhitī. A digest of the laws regarding adoption. By Mahānabopādhyāya Ananta Bhaṭṭa.

Beginning. श्रुतिस्मृतिपुराणादिभौमासान्यायविकारं ।

विचार्यमानमभेदेन क्रियते दत्तकदीधितिः ॥

तत्रादौ दत्तके प्राच्याप्राच्याविवेचनं तत्र श्लोकः ।

ब्राह्मणानां सपिण्डेषु कर्तव्यः पुत्रसङ्ग्रहः ।

तदभावेऽसपिण्डेषु अन्यत्र तु न कारयेत् ॥ *

End.

इति चासपुराणेषु कुल्या दत्तोक्तेषु, पञ्चाभावे सा रिष्यं क्षमते दुहितृणा-

दिति शिवं ।

सतां सन्तोषसिद्ध्यर्थमिति दत्तकदीधितिः ।

अकार्यमन्मभेदेन तेन तस्य मुदेऽस्तु सा ॥

Colophon. इति महासप्तोपाध्यायश्रीमदमन्मभेदविरचिता दत्तकदीधितिः सम्पूर्णा ।

प्रकाशः १७४० ॥

विषयः । दत्तके प्राच्याप्राच्याविवेचनं । दत्तकपक्षणे आवश्यकताकथनं । चतुर्कीर्तनम् । दत्त-
पक्षस्य अधिकारनिरूपणं । स्वामिनोऽनुमत्या स्त्रीणां दत्तपक्षः । पक्षविवेचनं । पुत्रं दातुं कः
धर्मश्च इति निरूपणं । वर्तमानयुगे किंविधः पुत्रो प्राप्य इति निर्णयः । विजातीयपुत्रपक्षं
कर्तव्यं न वा इति निरूपणं । द्वायुप्यायस्य पुत्रपक्षविवेचनं । पौत्रार्थो दासपुत्रस्य प्राप्यो न वा
इति विवेचनं । कश्चिन् समये दत्तकपुत्रपक्षं कर्तव्यमिति कथनं । दत्तकपक्षस्य विधिकीर्तनं ।
विधिना विना दत्तकपक्षस्य फलकथनं । अत्र पक्षप्रयोगकथनं । दत्तकस्य विवाहः पुत्रयोगि-
नोपादिनिर्णयः । सपिण्डनिरूपणं । अशौचनिर्णयः । दायादनिरूपणं । दत्तककन्यापक्षविवे-
चनम् ।

No. 3315. दत्तकदर्पणः । Substance, country-made yellow paper, 16 × 4 inches. Folia, 5. Lines, 10 on a page. Extent, 277 ślokaś. Character, Bengali. Date, Sk. 1739. Place of deposit, Śāntipura. Kālidāsa Vidyāvāgīśa. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Dattaka-darpaṇa. On certain details regarding adoption.

Beginning. ॐ नमो ब्रह्मेश्वर्यः ।

अथ दत्तके प्राच्याप्राच्याविवेचनं । तत्रादिः ।

अपुत्रेयैव कर्तव्यः पुत्रप्रतिनिधिः सदा ।

विष्णोदकर्मियाश्चेतोर्नामसंकीर्तनाय च ॥

इति । अपुत्रेयैव इत्येवकारेण पुत्रवती आधिकारः ।

End. दत्तकपुत्रदानकारणौरेषु तु उत्पन्ने रिक्त्ये वयोऽविभागा चौरस्य, दत्तकस्य चतुर्थभागभाक्तमित्युक्तं पक्षवितेन ॥

द्वैपायनेन विदुषा संख्या इत्येकदर्पणः ।

निर्मितो अक्षरिणीत्यै सङ्गिराजोच्यतां मुञ्जः ॥

Colophon. इति दत्तकदर्पणः समाप्तः । शकाब्दाः १७१८ ।

विषयः । अपुत्रस्य दत्तकपुत्रपुत्रावश्यकता । तत्र अधिकारकथनं । पुत्रदानसामर्थ्यकथनं । प्राच्यापान्थाविवेचनं । दत्तकपुत्रकाष्ठनिकपणं । तदुपपन्नविधिकीर्तनं । स्त्रीणां दत्तकपुत्राधिकारकथनं । दत्तकस्य सोमादिविधिनैव प्राच्या इति कथनं । अशौचादिनिकपणं । दायविभागकथनञ्च ।

No 3316. भगवत्तत्त्वचन्द्रिका । Substance, country-made paper, 12 x 4 inches. Folia, 112. Lines, 7 on a page. Extent, 3,087 slokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Sántipura, Paṇḍit Śrínátha Bhaṭṭāchārya. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Bhagavattattva-chandriká. On devotion to Kṛishṇa who is described as the supreme divinity. By Mahámahopádhya Ráma Achārya.

Beginning. वास्तुदेवं नमस्कृत्य रामाचार्य्येन धीमता ।

क्रियते भगवत्प्रीत्यै भगवत्तत्त्वचन्द्रिका ॥

अथ आत्मा वा चरे ब्रह्मः कीतव्यो नमस्को निदिध्यासितव्येति तथा । प्रसञ्जात्माः चरिर्भक्त्या निदिध्यासनरूपया । अविद्यां कर्मसंघातकृपां सद्यो विवर्तयेदित्यतः तापयथातुरैरुद्यतत्वाय वास्तु-
देवादियद्देवजीयं नमः जिज्ञासितव्यमिति । इत्यादि ।

End. तत्काष्ठावमिति प्रोक्तं परमो चरिरेव तु ।

तत्काङ्क्षनवतः सर्वकादुर्गन्धै रव ताप्यर्थं सर्वानमानामिति श्रं ।

Colophon. इति मञ्जोपाध्यायचौरामाचार्य्यकृतं भगवत्तत्त्वचन्द्रिका समाप्ता ।

विषयः । निरुपाधिमात्राविभूतिरावन्दीकारो भगवान् श्रीकृष्ण एव सकलवेदवेदान्तप्रति-
 पाद्य इति निरूपणं । ब्रह्मणः साकारत्वव्यवस्थापनं । भगवच्छरीरस्य सामाधिकत्वनिरूपणम् ।
 श्रीमद्भागवतस्य सर्ववेदान्तार्थनिरूपणरूपत्वकीर्तनं । भगवन्मुक्तिनिरूपणं । चतुर्थ्यनिरूपणं ।
 प्रकाशान्वयन्यायेन भगवति धर्मधर्मिभावेऽपपत्तिकथनं । चन्द्रचन्द्रिकान्यायेन जगदो भगवच्छक्ति-
 कत्वकथनं । भगवदादिशब्दनिरूपणं । भक्तिरेव भगवत्प्राप्त्युपाय इति सपरिकरनिरूपणं ।
 निर्विशेषत्ववादखण्डनं । प्रबलरूपनिरूपणं । वासुदेव एव परब्रह्मादिशब्दवाच्य इति निर्णयः ।
 भगवद्वतारकथनं । नारायणादिशब्दनिरूपणं । भगवन्माहात्म्यादिकीर्तनं । भगवद्भजनाकरणे
 दोषकथनं । सांख्यतत्त्वशास्त्रमाहात्म्यकथनमुक्तेन पाञ्चरात्रपात्रपतादीनां मोक्षशास्त्रत्वकथनं । ता-
 मसराजसप्तसत्त्विकपुराणेषु त्रयोऽश्विमेव शिवब्रह्मविष्णूनां माहात्म्याधिक्यवर्णनं । मोक्षसत्त्वकथनं ।
 तद्भेदकथनम् । ब्रह्मादीनां भगवद्विभूतित्वकथनं । विशेषेण भगवन्माहात्म्यानिरूपणम् ।

No. 3317. सप्तसप्ताकाव्यम्,* वा सप्तशतीकाव्यम् । Substance, country-
 made paper, 8½ x 4 inches. Folia, 113. Lines, 5 on a page. Extent, 980
 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1749. Place of deposit, Śāntipura,
 Paṇḍit Kālidāsa Vidyāvágiśa. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Saptaśatī-kāvya, ALIEN Sattasayā-kāvya. On erotics. By
 Śālivāhana. See No. 2338, Vol. VII, page 111.

श्रीकृष्णाय नमः ।

Beginning. पशुवद्गणो रोसावय पङ्क्तिमासकं तमोरिमुञ्चयन् ।

मच्चिद्वयं कथं विच संभ्रासल्लं जलं तमस ॥ १ ॥

अमिथं पाउचकथं पठितं सोऽं चलेन जायति ।

कामस्य तत्ततं कुर्वति तेकथं लज्जति ॥ १ ॥

सप्त सप्ताकं कदम्बलेन कोटीय मज्ज चारमि ।

चालेन विरर चारं सलं काराचं माचाचं ॥ १ ॥ इत्यादि ।

End. पसरर लेन तमोसे जर चरस्य चंदिसा लेन ।

नं सिद्धिसत्तरसिर पन्थाउचकथं अचिथं किं पि ॥ ८०१ ॥

रसो कविचा मंकिच मजो पङ्क्तिवर्णनर विचयो ।

सप्त सप्ताच समतां सल्लाचय विररचो कोसो ॥ ८०२ ॥

Colophon. इति सप्तसप्ताकाव्यं सम्यक् । संवत् १७४९ । अमरचरमासे ।

विषयः । सप्तशतविप्रलम्भयोः नायकादीनां चरितवर्णनं । पद्यस्यास्य सप्तशतीनामकलेऽप्यत्र
 सप्तशतीराष्टमसंख्यामिता गद्या वर्तते ॥

No. 3318. गीतामाहात्म्यं | Substance, country-made paper, 15 × 3 inches. Folia, 4. Lines, 6 on a page. Extent, 109 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Guptipādā, Telipādā; Dīnanātha Gaṅgopādhyāya. Appearance, old. Verse. Correct.

Gītāmāhātmya. An eulogium on the Bhāgavatgītā. Anonymous.

Beginning. श्रीकृष्णार्जुनसंवादो गीतायाः प्रथमे कृतः ।

द्वितीये सांख्ययोगो च तृतीये कर्मसंज्ञितः । इत्यादि ।

End. पितृमातृवरतः पुत्री गीताध्यायी तथा नरः ।

यथा समस्तदेवानां निर्मलं जातवीजसं ॥

Colophon. इति गीतामाहात्म्यं समाप्तं ।

विषयः । अध्यायार्थसङ्ग्रहस्तनपुरःसरं भगवद्गीताया माहात्म्यनिरूपणं ।

No. 3319. देवीमाहात्म्यचन्द्रिका | Substance, country-made yellow paper, 15 × 3 inches. Folia, 53. Lines. 10 on a page. Extent, 2,252 ślokas. Character, Bengali. Date Sk. 1664. Place of deposit, Guptipādā, Telipādā; Dīnanātha Gaṅgopādhyāya. Appearance, old. Prose. Correct.

Devīmāhātmya-chandrikā. An eulogistic desertation on the Devī. By Śiva Achārya.

Beginning. प्रथम्य परमां वार्षीं कुमतिध्वंसकारिणीं ।

वितनोति शिवाचार्यो देवीमाहात्म्यचन्द्रिकां ॥

यद्यतुर्भुजमित्रेण धृतिदासादिनापि यत् ।

लिखितं तत् समाख्येयं रच्यतेऽत्र समासतः ॥

प्राक् किञ्च जैमिनिः महाभारतकथां श्रोतुमिच्छन् माकण्डेयमुपस्थितवान् । इत्यादि ।

End. स्तोत्राद्यापि पुनः पुनरावृत्तिः समाप्तिं श्रोतव्यतीति सत्यदायः ॥

Colophon. इति शिवाचार्यविरचितायां देवीमाहात्म्यचन्द्रिकायां देवीमाहात्म्यं समाप्तं ।

शाके कालसमन्विते विष्णुसुखे तस्माद्रसेज्ज्वलरे ऋद्ध्यामंसिते तिथौ विष्णुतिथौ यामे च सार्वभौमे ।

श्रीचण्डीचरणाभुजे निजमनः संख्याय सि + वच्, पुस्तौयं लिखिता मया निजमन्दे मासे च तुल्यवचे । शुभमस्तु शकाब्दाः ॥ १६६४ ॥

विषयः । देवीमाहात्म्याख्यानं ॥

No. 3320. निगोदविचारगाथाषट्त्रिंशिकाख्यम् । Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 3. Lines, 8 on a page. Extent, 60 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Kāśīrāmaghāṭa, Jaina Maṭha. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Nigodavichāra-gāthā-ṣaṭtriṇ-śikā-sūtra. A. dissertation on the identity of the soul. By Bhadravāpasvāmī.

Beginning. लोकोस्ते एव एते कश्चनय एयं मिजियए एयम् । इत्यादि ।

End. सप्तावन्तु यज्ञाणि ज्ञात अचंता अयंवा वा । अय ।

Colophon. इति निगोदविचारगाथाषट्त्रिंशिकाख्यं समाप्तं ।

विषयः । खल्लजीवानां स्वरूपकथनादि ।

No 3321. निगोदषट्त्रिंशिकाविवृतिः । Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 4. Lines, 17 on a page. Extent, 359 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Kāśīrāmaghāṭa. Jaina Maṭha. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Nigodashattattriṇ-śikā-vivṛiti. A commentary on the work described in the last preceding number. By Ratnasīṅha Sūri, disciple of Munichandra Sūri.

Beginning. अथ पञ्चमाहे एव एकादशमने दशमोद्देशको निगोदविचारः । इत्यादि ।

End. इति विवाचप्रश्नो पञ्चमाहे एकादशमने दशमः ।

Colophon. इति श्रीमन्मुनिचन्द्रसूरिशिष्यश्रीरत्नसिंहसूरिविरचिता निगोदषट्त्रिंशिकाविवृतिः समाप्ता ।

विषयः । निगोदषट्त्रिंशिकाख्यस्य व्याख्यानं ।

No. 3322. आनन्दवृन्दावनचम्पूः । Substance, country-made paper. 15×6 inches. Folia, 353. Lines, 7—8 on a page. Extent, 8,938 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Śāntipura, Kṛishṇamaya Gośvāmī; another copy at Dhākā, Kṛishṇakamala Gośvāmī. Appearance, fresh. Prose and verse. Correct.

Anandavṛindāvana-champu. An elaborate description on the life of Kṛishṇa in Vṛindāvana. By Kavikarṇapura.

Beginning. वन्दे कृष्णपदारविन्दयुगलं यस्मिन् कुरङ्गीदृशं

वक्षोजप्रणयीक्षते विहसति शिखोऽङ्गरागः स्वतः ।

काश्मीरं तल्लशोषिभोपरितनः कसूरिकां नौलिमा

श्रीखण्डं मल्लचन्द्रकान्तिलहरीं निर्वाजमातन्वते ॥ १ ॥

श्रीशङ्खिगन्धकुल्लिदलकुलं आतरागं परागैः

श्रीराधायाः स्नानमुकुलयोः कुङ्कुमचोदकपैः ।

भक्तशङ्कानधुनखमङ्गः पुञ्जकिङ्कलजालं

जङ्गनालं चरणकमलं पातु मः पूतमारोः ॥ २ ॥

माधुर्यैर्मधुभिः सुगन्धि भजनस्पर्शाभुजानां वनं

कावण्यास्तनिर्भरैरुपचितः सत्प्रेमचेमाचलः ।

भक्ताक्षोर्ध्वधोरणौ विजयिणौ निष्कम्पशस्यावलि-

देयो मः कुलदैवतं विजयतां चैतन्यकृष्णो हरिः ॥ ३ ॥

नमस्याभोऽस्मै प्रियपरिजनाम् वत्सलजुदः

प्रभोरद्वैतादीनपि जगद्घोषव्यक्ततः ।

समानप्रेमानः समगुणगणास्तुत्यकवणाः

स्वरूपाद्या येऽसौ सरसमभूतास्तानपि नमः ॥ ४ ॥

गुणैः श्रीमायाभिधमवनिदेवाभ्यविविधं

मुमो भूषारत्नं सुवर्णं विभोरस्य दयितं ।

— छत्तिरवकरहृष्टावनसहः

कथास्तादं लब्ध्वा जगति न जनः कापि रसते ॥ ५ ॥

गते स्वस्वामीष्टं पदमङ्गलं चैतन्यभगवत्-

परीयारे पश्चाद्गतवति च तस्मिन् निजपदं ।

विलुप्ता वैदग्ध्यो प्रथरसरीतिर्विगलिता

निरालम्बो जातः सुकविकवितायाः परिमलः ॥ ६ ॥

तव स्तवं किं करवाणि वाणि प्राणी न वक्तुं शक्नते त्वदीर्घां

यतः सुवक्त्रेव तनोपि मानं लभन्त्यथा सन्तमपि क्षिप्तोपि ॥ ७ ॥

आत्मनः प्रियतया तनुभाजां आत्मनः क्षतिषु दूषणद्विष्टः ।

सम्पत्तिस्तिमिरसम्यति दीपो नास्तेषु क्षतिषिरं विनिश्चिन्ति ॥ ८ ॥

निर्भक्षोऽपि तुज्जनाः क्षतिषो दोषमेव पुरैतः प्रचयन्ते ।

अल्पलोऽपि सति धाम्नि पुरश्चान् धूलमेव वसति स्फुटमग्निः ॥ ९ ॥

अथादिपर्याकलनं विनापि प्रज्ञादयमे सुकवेर्वचसि ।
 विनाबगच्छादपि दृष्टिमात्रान्मनः पुनर्येष चि पुण्यमस्य ॥ १० ॥
 तावत्तदानीं जायते निर्दोषाणि श्रुयक् श्रुयक् ।
 यावन् स्वरसनास्तथा तानि पद्मानि नो कविः ॥ ११ ॥
 निर्मलस्यसि सुवनतलं सततास्त्रिने परमलेन ।
 स्वररसने सम्प्राप्तिं तदपि च भीतिर्भवत्सुखे ॥ १२ ॥
 न स्त्रोऽपि स्त्रवेन च यथायाः परिदृष्टौ सिद्धमिति यस्य जगः ।
 न स्त्रो न स्त्रो मतोऽन्यस्मिन्ब्रह्मः किल केन संत्यजेयुः ॥ १३ ॥
 आनन्दहृन्दावमनामधेयां चमूभिमां कृष्णचरित्रचिवां ।
 मनोविनोदाय रसपद्माणां चक्रे स्मोदाय च कर्णपूरः ॥ १४ ॥ इत्यादि ।
 स्थितो हृन्दाख्ये सततमपि ताभिर्मधुपुरीं
 गतस्यासां तद्द्विद्विद्वज्जगमप्यारचितवान् ।
 अतोऽतर्कैश्चर्यं पुनरपि ममि श्रीभगवति
 वज्रैश्चर्याः स्त्रो न किमपि विचित्रं विलसति ॥
 चैतन्यकृष्णकवयोदितवाग्बिभृति—
 क्षमावज्जीवनधनस्य जगस्य पुनः ।
 श्रीनाथपादकमलसूतिशुद्धि-
 चमूभिमां रचितवान् कविकर्णपूरः ॥

End.

Colophon. इत्यानन्दहृन्दावने केशोरक्षीलासुताविकारि द्वाविंशतितमः स्तवकः ॥ समा-

प्रकाशमानन्दहृन्दावनाभिधो ग्रन्थः ॥

विषयः । भगवत्कीलावर्णनात्मको द्वाविंशतिभिः स्तवकैर्गुणितोऽयं ग्रन्थः । तत्र १ प्रथमस्त-
 वके, हृन्दावनवर्णनं । २ये, श्रीकृष्णजन्मास्तवादिवर्णनं । ३ये, पूतनावधः । यशोदारोद्गमः । मधु-
 रातो जन्मस्थानगमनवर्णनं । ४थे, शकटारणवर्णनविवर्णनं । ५मे, जृम्भण-विज्ञान-मासकरण भवतो-
 तापहरण-सङ्कलणविश्वकपदर्शनकथनानि । ६ठे, भाण्टस्फोटन दामवन्धन-यमलाङ्गुलमोचन-फल-
 क्रमणकीर्तनानि । ७मे, वत्सासुरजनन-पुलिनभोजन-ब्रह्मभोजनविवरणं । ८मे, युगपत् पौमण्ड-
 शोरक्षीलावर्णनं । तत्र वज्रसुन्दरीयां पूर्वरागवर्णनं । कन्दुकनीडा । धेनुकासुरनिपातनम् । ९मे,
 गोकुलस्यःकुलता, श्रीकृष्णस्य कालियनागशिरसि मठनादिकम् । १०मे, श्रीकृष्णस्य राधासन्नि-
 निमन्त्रणस्वीकारकोतुकवर्णनं । ११मे, पौष्पवर्णनं । प्रकलासुरवधः । शरद्वर्णनं । गोपीनां वेव-
 मानावर्णनं । श्रीकृष्णस्य समं राधाया विद्यावर्णनादिकम् । १२मे, वल्लववर्णनं । १३मे, यक्षपत्नी-
 जमानुषवर्णनादि । १४मे, वसन्तोत्सववर्णनं । १५मे, मोवर्णनधारकादिकं । १६मे, ब्रह्मलो-

कदर्शनवर्णनं । १०, १८, १९, २०, खवके, रासबिलासवर्णनं । २१ खवके, सुरलीचौर्यबिलासकौतुभं । २२ खवके, दोहोत्सववर्णनं ॥

No. 3323. सुखवर्त्तनी । Substance, country-made paper, 15×6 inches. Folia, 358. Lines, 7 on a page. Extent, 13,000 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Sántipura. Kṛishṇamaya Gosvámí. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Mukhavartani. A commentary on the Ānandavṛindāvana Champu of Kavikarṇapura. By Vṛindāvana Chakravartí.

Beginning. वत्सास्त्राय मुक्तः स्वया रसनया प्रापय्य सत्कायतां

देयं भक्तजनेषु भाविषु सुरैर्दुस्त्रापमेतत्त्वया ।

इत्याज्ञापयतेव येन निदधे श्रीकर्णपूरामने

बाह्ये स्वाङ्घ्रिदलाद्वतं गतिरसौ चैतन्यचन्द्रोऽसु नः ॥

मितामनैसर्गिकलणसारलीलाद्यमुचैः पदमात्मलौनं ।

श्रीरूपसम्पत्तुगुङ्गलमेव पूर्णैः श्रितं संश्रयते सुमेधाः ॥

मन्दोत्सवादिवासाम्नां शोभादोहादिकाधिकां ।

श्रीलण्यलीलां अपन्य कर्णपूरो मञ्जाकविः ॥ इत्यादि ।

End.

परमपूर्णतमप्रकाशे वक्रोद्यम्यः स्रगौ तव किमद्भुतमिति भावः । तस्माच्च जीवमधमस्य श्रीशिवानन्दस्येवमस्य । इत्यामन्ददम्बावनटीकायां सुखवर्त्तन्यां द्वाविंशतिसावकसङ्गमनं ।

Colophon. वाधासरस्वीरकुटीरवर्त्तिनः प्रा—दम्बावनचक्रवर्त्तिनः ।

आमन्दसमूविहतिप्रवर्त्तिनः सन्नो गतिर्मे सुमञ्जानिवर्त्तिनः ॥

समाप्तेयं टीका ।

विषयः । कर्णपूरकृतानन्ददम्बावनचमूकायस्य व्याख्यानं ।

No. 3324. पिङ्गलटीका । Substance, country-made paper, 16 × 4 inches. Folia, 24. Lines, 8 on a page. Extent, 992 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Rāmanagar, Post, Sántipura, Rāmatúrana Bhaṭṭāchārya. Appearance, decayed. Verse. Incorrect.

Piṅgala-tikā. An exegecis on Piṅgala's aphorisms on versification in the Prakrit language. By Vāninātha. The text is noticed under No. 191, Vol. I, page 103 and commentaries, by different authors under No. 1608, Vol. IV, page 172 and No. 2464, Vol. VII, page 220.

Beginning. प्रविपत्य गिरां देवीं ब्रह्मकुण्डमुत्सृजिभा ।

बाणीनायककारेभां डीकां प्राकृतपिङ्गलै ॥

अथादौ वक्तुनिर्देशं कुर्वन् आत्मानं लक्षयति । पिङ्गलनामो जयति उत्कर्षेण वर्णनं । स हः,
यो विविधभावैव लज्जादिमनैव सागरलक्ष्यं पारं प्राप्नोति विमलमतिः सचेष्टं यथा स्यात् तथा ।
एवं श्वसचां प्रायो लोप इति लोपे सचेष्टमित्यत्र सकारलोपः । यद्वा विमलमतिर्चैष्टं । किञ्चूतः ।
प्रथमं भाषातरणः । इत्यादि ।

End.

हे मनोहरे रजनीप्रभुमुखि सम्मुखि कमलनयने द्वाविंशभाषा भवन्ति ।
तेषां मध्ये एकः करतलगणः प्रकाशते साधारणमुल्लसितं मध्ये षट्चतुःकलगणा कुर्वित्यर्थः । शेषं
सुगमं ।

Colophon. इति मिश्रश्रीबाणीनायकतौ पिङ्गलटीकायां द्वितीयो वर्षपरिच्छेदः समाप्तः ।
समाप्तोऽयं ग्रन्थः ।

विषयः । पिङ्गलनामकृतप्राकृतपिङ्गलोपन्यास्य आख्यानम् ।

No. 3325. वैराग्यशतकटीका । Substance, country-made paper, 16 × 5 inches. Folia, 19. Lines, 10 on a page. Extent, 558 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Rāmanagara, Post S'ántipura, Rāmatāraṇa Bhaṭṭāchārya. Appearance, old. Prose. Incorrect.

• **Vairāgya-śataka-tikā.** Exegesis on the Vairāgya-śataka of Bhaṭṭārihari. By Minanātha. Vide No. 2738, Vol. VIII, page 186 for another commentary.

Beginning. बाचां देवीं नमस्कृत्य चिमकुण्डमुत्सृजिभा ।

वैराग्यशतकस्याख्या मौननायेन तन्यते ॥

तदादौ ग्रन्थारम्भे मिष्टाचारप्रतिपादनाय कविः स्त्रीयमभीष्टदेवमभिष्टौति चूडोत्सृजितेति ।
योगिनां चेतःसद्यनि—इत्यादि ।

End.

वारितरङ्गचञ्चलतरे वारिषः समुद्रस्य तरङ्गास्तद्वचञ्चलतरे ॥

Colophon. इति श्रीमौननायकता वैराग्यशतकटीका सम्पूर्णा ।

विषयः । भणुचरितकृतवैराग्यशतकस्य आख्यानम् ।

No. 3326. अथर्वारमाधवः । Substance, country-made paper, 17 × 5 inches. Folia, 183. Lines, 8 on a page. Extent, 4,380 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1866. Place of deposit, S'ántipura, Rāmanātha Tarkaratna. Appearance, fresh. Prose and verse. Correct.

Vyavahāra-mādhava. On Judicature. By Mādhava Achārya.
The text is being published in the Bibliotheca Indica.

Beginning. वागीशाद्याः सुमनसः सर्वार्थानामुपक्रमे

यं नत्वा हतहत्याः स्तुतं नमामि गजाननम् ।
सोऽहं प्राप्य विवेकतीर्थपदवीमाप्नोयतीर्थं परं ॥
मज्जन् सज्जनसङ्गतीर्थनिपुणः सद्गतितीर्थं त्रयम् ।
हन्त्यामाकलयन् प्रभावलक्षरिं श्रीभारतीतीर्थतो
विद्यातीर्थमुपाश्रयन् हृदि भजे श्रीकण्ठमयाज्ञतम् ॥
सत्येकव्रतपालको द्विगुणधीस्तृतीयं सत्तुर्वेदिता
पद्मस्त्वहन्तौ षड्विंशद्वदः सप्तासर्वं मज्जः ।
अष्टव्यक्तिकलाधरो नवनिधिः पुष्टद्विंशत्प्रत्ययः
स्मार्तोऽध्यायधुरन्धरो विजयते त्रीवृत्तवक्ष्यापतिः ॥
इन्द्रस्याङ्गिरसो नलस्य सुमतिः शैब्यस्य मेधातिथि-
र्धाम्यो धर्मस्तुतस्य वैष्णवपतेः सोषानिधेर्गौतमः ।
प्रत्यगृह्णिरबन्धुनीसङ्गधरो रामस्य पुण्यात्मनो
यद्वतस्य विभोरभूतकुलगुरुमन्त्रो तथा माधवः ॥

— — — — — ।

श्रीमती जननी यस्य सुकौर्तिर्मरणः पिता ।
सायथो भोगमायस्य मनोजुहो सचोदरो ॥
यस्य बोधायनं सूत्रं शाखा यस्य च याजुषी ।
भारद्वाजकुलं यस्य सर्वज्ञः स हि माधवः ॥

— — — — — व्याख्याते आचारप्रायश्चित्ते । अथ व्यवहारः प्रसूयते ।

यद्यप्युपादानादीनामष्टादशपदानां व्यवहाराणां मध्ये कसपि व्यवहारं पराशरो न व्युत्पादितवान् ।
इत्यादि ।

End. अनुरपि ।

एवं सर्वानिमान् राजा व्यवहारान् समापयन् ।

अपोह्य किल्बिषं सर्वं प्राप्नोति परमां गतिं ॥

Colophon. इति श्रीमन्महाराजाधिराजपरमेश्वरवैदिकमार्गप्रवक्तेकबीरपुङ्गवपाण्ड्यासा-
वधुरन्धरस्य माधवाभाष्यस्य कृतो पराशरस्मृतिसिद्धान्त्याख्यायां व्यवहारसमाधेयः समाप्तः । संवत् १८१६ ।

विषयः । पराशरस्मृतिसिद्धान्त्याख्यायाः प्ररिश्चित्कपोऽयं सम्पूर्णः । तत्र व्यवहारसंक्षेपनिरूपणम् ।
समाप्तिरूपम् । सभाप्रवेशविधिकथनं । तत्र समयाहिनिरूपणम् । दण्डस्याग्निरूपणम् । सम्बन्धि-

रूपम् । राजप्रतिनिधिरूपम् । अवधारणविधिरूपम् । अनुयाह्यचारिरूपम् ।
 साधिरूपम् । तत्संज्ञादिकथनम् । साधिभेदिरूपम् । तत्र दोषोद्धारनविधिकथनम् । तत्-
 प्रतीकाविधिकथनम् । तदनुयोजनतत्प्रसन्नप्रकारादिकथनम् । स्थितिविधानम् । क्षेत्रविभागा-
 दिकथनम् । भुक्तिरूपम् । दिक्विधिकथनम् । तत्र घटाग्निजलविषकोशादिविधिकथनम् ।
 अष्टादशपदकथनम् । अष्टादानादिविधिकथनम् । दृष्टिरूपम् । तत्परिभाषादिकथनम् । आ-
 धिरूपम् । प्रतिभूविधिकथनम् । निक्षेपविधिकथनम् । अस्वामिकविक्रयविधिकथनम् । सम्भूय-
 ससुत्नानविधिकथनम् । अदेयविधिकथनम् । दत्तादनविधिकथनम् । वेतनापाकर्षणरूपम् ।
 अभ्युपेत्य शून्यविधिकथनम् । संविद्यातिशयविधिकथनम् । क्षौतानुशयविधिकथनम् । विक्रोयास-
 म्प्रदानविधिकथनम् । आसिपात्रविवादविधिकथनम् । शस्त्ररक्षादिविधिकथनम् । सौमाविषाद-
 विधिकथनम् । सेलादिरूपम् । दण्डपादव्यविधिकथनम् । वाक्पादव्यविधानम् । शेषविधि-
 कथनम् । साक्षरविधिरूपम् । स्त्रीसङ्गणविधिकथनम् । दायभागरूपम् । सूतसमाख्य-
 विधिकथनम् । प्रकीर्णकविधिकथनम् ।

No. 3327. **अमरशतकव्याख्या** । Substance, country-made paper, 16 × 5 inches. Folia, 115. Lines, 9 on a page. Extent, 2,052 slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Rāmanagara, Post S'antipura, Rāmatāraṇa Bhaṭṭāchārya. Appearance, new. Prose: Incorrect.

Amaruśataka-vyākhyā. A gloss on Amaru's century of verses. By Bhaṭṭa, Devasaṅkara. Vide No. 557 of Vol. II, page 22, and Vol. XVII, page 135, No. 2367.

Beginning. चन्द्रविभूषितभासं गौरीवासं गले मणिमासं ।

विभूषितातायासं अरामि चतुर्विपुजासं ॥

सीतासं स कुतूहलं अनुसतो बोध्यं समत्कारिणं

+ + हामरचेष्टितेऽक्षितदृशं धैर्यान्वितं रावने ।

आनं पाशमक्षय्येऽवचनेऽख्यं चरे दूषणे

तीव्रं शूर्पवत्सुखे नतमुखं श्रीरामचन्द्रं भजे ॥

ह्य मन्दा मे बुद्धिः क्व च रसमयं शङ्करवच-

नवापि आख्यातं तरलमनसः शङ्करकृतिं ।

सहायो मे श्रीमद्गुरुवररघुपाद्योजयुजं

तथा तारास्वायाः पदकमलस्योर्ध्वस्थिपदं ॥

रानैरपुरनिवासी पुरोहितो देवशङ्करः सङ्गदा ।

अमरकशतस्य ङीकां करोति विदुषां प्रमोदाय ॥

अथ यद्यपि ग्रन्थारम्भकर्तुरिष्टदेवतायाः क्लृप्तकलाश्च एवापेक्षितः । स च कटाक्षः आर्द्रताशुल्य इत्यादि ।

End. विप्रकृते उक्त्वादावस्थेयं ।

ग्रन्थो ह्ययं शङ्करपादपद्मव्याख्यानरूपः कुतुकात्मया कृतः ।

कृताञ्जलिप्रार्थितपण्डितैर्विस्त्रोक्तनीयोऽथ विशोधनीयः ॥

निर्घालमपि पानीयं निर्घाल्यं निपीयते निपुणैः ।

मद्ग्रन्थोऽपि च बुधैर्निपुणं विभाज्य तथैव यतितयं ॥

— — — — —

Colophon. इति श्रीराजनपुरसंज्ञात + + + + कृतनिवासपुरोहितोपनामकभट्ट-
देवशङ्करनाथां नाभायि(?)कृतेशममरकशतकव्याख्या समाप्ता ।

विषयः । अमरकशतकस्य व्याख्यानम् ।

— — —

No. 3328. काव्यालङ्कारः । Substance, country-made paper, 17 × 4 inches. Folia, 68. Lines, 6 on a page. Extent, 1,198 ślokas. Character, Bengali. Date, Sm. 1719. Place of deposit, Kāugāchhi, Post Sāntipura, Nīlamanī Bhattachārya. Appearance, decayed. Verse. Correct.

Kāvyaśaṅkāra. A treatise on rhetoric. By Rudraṭa.

Beginning. अविस्मयिगच्छन्मदजलकपोलपाक्षीनिस्त्रिंशत्पुष्पकुलः ।

उद्भिन्ननवम्भुजैरिव गवाक्षिणो जयति ॥

सकलजगदेकशरणं प्रणम्य शरणाश्रयार्थं गौर्याः ।

काव्यालङ्कारोऽयं ग्रन्थः कृत्यते यथाशक्ति ॥

अस्य चि पौर्यापथ्ये पर्यालोच्यश्चिरेण निपुणस्य ।

काव्यमलङ्कारमलङ्कारमुद्गारा मतिर्भवति ॥ इत्यादि ।

End. जयति जयमणिष्टाद्वरत्नौ भवानौ

जयति निजविभूतिव्याप्तविभो मुरारिः ।

जयति गजवक्त्रः सोऽथ यस्य प्रसादा

दुपशमति समस्तो विभ्रवर्जोपसर्गः ॥ "

Colophon. इति श्रीरुद्रकृतं काव्यालङ्कारे षोडशोऽध्यायः ।

विषयः। काव्यप्रयोजनादिकथनं। काव्यचारतानिदानकथनं। शक्तिस्वरूपादिकथनं। सुप्त-
निलरूपादिनिरूपणं। काव्यस्वरूपादिकथनं। पाश्चात्यादिभूतिकथनं। वाक्यस्वरूपादिकथनं।
भाषाभेदानिरूपणं। गुणदोषनिरूपणं। शब्दालङ्कारकथनं। तत्र वक्तोक्तिरूपणं। अनुपासलक्षण-
ादिकथनं। मधुरादिदृष्टिपक्षनिरूपणं। यमकलक्षणयादिकथनं। श्लेषलक्षणयादिकथनं। विचालङ्कार-
निरूपणं। तत्र सुसल-शर-शृङ्गल-शक्ति-चल-रथपद-तुरगपद-गजपद-सुरजबन्धादिकथनम्। शब्दा-
लङ्कारदोषनिरूपणं। अथ अर्थालङ्कारनिरूपणं। तत्र बाह्य-बोपम्य-अतिशय-श्लेषरूपाश्चतुर्विधा
एव अर्थालङ्काराः। अन्ये तु तत्तद्वान्तरभेदा एवेतिनिरूपणं। तत्र सञ्ज्ञोक्तिरूपणं। समुच्चयरूपणं।
जातिरूपणं। यथासंख्यरूपणं। भावरूपणं। पर्यायरूपणं। विषमरूपणं। अनुमानरूपणं। द्वौ-
पकरूपणं। परिकररूपणं। परिहृतिरूपणं। परिसंख्यारूपणं। हेतुरूपणं। कारणमालारूपणं। अ-
तिरेकरूपणं। अन्योन्यरूपणं। उत्तररूपणं। साररूपणं। सूत्ररूपणं। श्लेषरूपणं। अवसररूपणं।
मौलितरूपणं। एकावलीरूपणं। उपमाकथनं। उत्प्रेषारूपणं। रूपककथनं। अपकृतिरूपणं।
संशयकथनं। समासोक्तिरूपणं। मतकथनं। उत्तरकथनं। अन्योक्तिरूपणं। प्रतीपकथनं। अर्थ-
ान्तरन्यासरूपणं। उभयन्यासरूपणं। धान्तिमत्कथनं। आलोपरूपणं। प्रत्ययौक्यरूपणं। दृष्टान्तक-
थनं। पूर्वकथनं। सञ्ज्ञोक्तिरूपणं। समुच्चयकथनं। साम्यकथनं। स्मरणकथनं। अन्यविधपूर्वकथनं।
विशेषकथनं। उत्प्रेषारूपणं। विभावनाकथनं। तद्गुणकथनं। अधिककथनं। विरोधकथनं।
विषमकथनं। असङ्गतिकथनं। पिहितकथनं। व्याघातकथनं। अज्ञेयकथनं। अविशेषविरोधाधि-
कारिरूपणं। सङ्कारनिरूपणं। अथ अर्थालङ्कारदोषनिरूपणं। काव्यशब्दषष्ठककथनं। रस-
निरूपणं। तत्र शृङ्गाररसनिरूपणं। वीरनिरूपणं। कथननिरूपणं। वीरभृमनिरूपणं। भयान-
कनिरूपणं। अद्भुतनिरूपणं। हास्यनिरूपणं। रोदननिरूपणं। शान्तनिरूपणं। प्रेयोनिरूपणम्।
वीरादिरसेषु तैतिनियमनं। अथ काव्यकथास्थितिकादिलक्षणम्।

No. 3329. काव्यालङ्कारटिप्पणम्। Substance, country-made paper,
16 x 5 inches. Folia, 88. Lines, 8—10 on a page. Extent, 3,246 slokas.
Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Kāugāchhi, Post
S'āntipura, Nilmaṇi Bhaṭṭāchārya. Appearance, decayed. Prose. Correct.

Kāvya-lāṅkāra-ṭippaṇa. A gloss on the last preceding work.
By Rudraṭa.

Beginning. निःशेषापि बिलोकी विनश्यतया सद्गमनी पुरा-
यस्यास्मिन्मदसङ्गादुल्लिखितकथादशसंज्ञानादेशा।

निर्भीतिस्त्रिजलोना भयदभवमचारातिभीत्येव भाति
जीमान् नाभयदेवः स भवतु भवती शर्मा च कर्मसङ्गः ॥

पूर्वमन्त्रातिविरचितदृष्ट्यनुशादेण किमपि रचयामि ।

संक्षिप्ततरं द्रष्टव्यालङ्कारविषयकं ॥

इह शास्त्रकारः शिष्टस्थितिपास्तुनायं अविज्ञेन शास्त्रसमाप्त्यर्थं प्रथममेव तावदुपगमायकस्य
क्षुतिमाह । अविरल्लेति । गणाधिपो विनायकः जयति सर्वोत्कर्षेण वर्त्ततां । इत्यादि ।

End. जयतीति सुगमं ।

एवं द्रष्टव्यालङ्कारनिष्ठिप्यणकविरचनात् पुण्यं ।

यद्यपि यथा तस्मान्ननः परोपकृतिरतिभूयात् ॥

यारापद्रपुरीयगण्यतिलकः पाण्डित्यसीमाभवत्

स्वरिर्भूरिगुणैकमन्दिरमिह श्रीशालिभद्राभिधः ।

तत्पादाभ्युपपत्तयेन नमिना संक्षेपसंप्रेक्षिणः

पुंसो सुगंधधियोऽधिकृत्य रचितं सङ्क्षिप्तं लघ्वदः ॥

अज्ञानादुद्दिष्टतथं विष्टं किमुपीह तन्मन्त्रातिमिः ।

संशोधनीयमखिलं रचिताल्लिखिते यत्तेऽहं ॥

सहस्रवचनमनूनं धन्योऽयं पित्रितोऽखिलः ।

द्वाविंशत्यक्षरलोकप्रमाणेन सुनिश्चितं ॥

पञ्चविंशतिसंयुक्तेरेकादशसमाश्रितैः ।

विज्ञातात् समतिष्ठान्तैः प्राष्टवैदं समर्थितं ॥

Colophon. इति श्रीद्रष्टव्यालङ्कारविषयकं नमिसाधुविरचितं समाप्तं ।

समाप्तश्च षोडशोऽध्यायः समाप्तोऽयं ग्रन्थः ।

विषयः । द्रष्टव्यालङ्काराभिधानालङ्कारसम्बन्धस्य व्याख्यानम् ।

No. 3330. व्यवस्थादीपिका, अशौचप्रकरणम् । Substance, country-made paper, 16 × 4 inches. Folia, 7. Lines, 6 on a page. Extent, 126 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Rāmanagara, Post S'āntipura, Rāmatāraṇa Bhaṭṭācārya. Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Vyāvasthā-dīpikā. A digest of Smṛiti rules. The manuscript is confined to the rules regarding mournings. By Rādhānātha S'armā.

Beginning. श्रीगोपालं नमस्कृत्य श्रीराधानाथभूषणः ।

व्यवस्थादीपिकाग्रन्थे वक्तव्यशौचव्यवस्थितिं ॥

तथाहो रजसलाशौचं । रजसला सतुर्थेऽङ्कि शुद्धा खानेन लौकिके । हेवं पैशाङ्ग यत्कस्य
तुष शुद्धा तु पक्षमे । पुनर्यदि रजोयोगः सप्तदशदिनावधेः । इत्यादि ।

End. निमिनाज्ञानिनोऽशौचं न स्यात् तदपरो यदि ।

ज्ञात्वा तदन्नं भुञ्जीत तदा पूर्वोक्तमाचरेत् ॥

Colophon. इति व्यवस्थादौपिकायामशौचप्रकरणम् ।

इत्यशौचव्यवस्थोक्ता श्रीराधानाथशर्मणा ।

विविधा बुद्धिबोधासौ शोधा सद्धिर्मेवतमैः ॥

विषयः । अशौचव्यवस्थानिरूपणम् ।

No 3331. विवेकधैर्याश्रयः । Substance, country-made paper, 12 × 3 inches. Folia, 3. Lines, 7 on a page. Extent, 24 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Rāmanagara, Post S'āntipura, Rāmatāraṇa Bhaṭṭāchārya. Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Viveka-dhaiyyāśraya. A treatise on dispassion and patience as ancillary to devotion. By Valāváchārya.

Beginning. विवेकधैर्ये सततं रक्षणीये तथाश्रयः ।

विवेकस्य हरिः सर्वं निजेच्छातः करिष्यति ॥

प्रार्थिते वा ततः किं स्यात् स्वात्म्यभिप्रायसंश्रयात् ।

सर्व्वेव तस्य सर्व्वं हि सर्व्वसामर्थ्यमेव च ॥ इत्यादि ।

End. एवमाश्रयणं प्रोक्तं सर्व्वेषां सर्व्वदा हितं ।

कसौ भक्त्यादिमार्गा हि सुसाध्या इति मे मतिः ॥

Colophon. इति श्रीवज्रभाषार्यविरचितो विवेकधैर्याश्रयः सम्पूर्णः ।

विषयः । भगवद्भक्त्यविवेकधैर्याश्रयचनेन भक्तिलभ्यते इति निरूपणम् ।

No. 3332. मनोरमा । Substance, country-made paper, 14 × 4 inches. Folia, 70. Lines, 10 on a page. Extent, 1,552 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Rāmanagara, Post S'āntipura, Rāmatāraṇa Bhaṭṭāchārya. Appearance, fresh. Prose. Incorrect.

Manoramā. A gloss on the Vidagdhamukhamanḍana of Dharma Dāsa. By Tārāchandra.

Beginning. श्रीगोकुलीशपदपद्मधुवेन .

ताराभिधेन कविना शिवराजधाम्याम् ।

विदग्धकुलोपहतये क्रियते स्फुटार्थे

टीका विदग्धमुखमण्डलसंज्ञकस्य ॥

विमत्सराणां विदुषां चित्ते टीका मया कृता ।

मुदं वितनुतां नित्यमेषा विद्वन्मनोरमा ॥

जैनकृतेऽस्मिन् ग्रन्थे सम्यग्ज्ञातुं मनो यदा विज्ञातः ।

विद्वन्मनोरमां मे द्रष्टुं यत्नं तदा कुर्वत ॥

इह ग्रन्थस्य कर्ता निर्धिष्टपरिसमाप्तार्थं कायिकवाचिकसामसिकपापापचारित्वरूपं क्षेत्रदेव-
ताप्रसन्नात्मकं मङ्गलमाचरति सिद्धौषधानौति । इत्यादि ।

End.

चा रम्या रमणीया रत्नं योग्या वा ।

ताराचन्द्रेण कविना कृता चैषा मनोरमा ।

टीके + + स्थां पूर्णेश्वरं परिच्छेदश्चतुर्थकः ॥

कोषाननेकामवलोक्य टीका कायस्थूजामणिना कृतेशा ।

ताराभिधेयेन सतां कवीनामाचन्द्रतारं रमतां मनःसु ॥

Colophon. इति श्रीताराचन्द्रेण विरचिता विदग्धमुखमण्डलटीका मनोरमा समाप्ता ।

विषयः । धर्मादासकृतविदग्धमुखमण्डलस्य व्याख्यानम् ।

No. 3333. रसवती । Substance, country-made paper, 10 × 5 inches. Folia, 82 Lines, 7 on a page. Extent, 1,363 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Zilā Nadiyā, Grāma-Dhuvuliyā, Gaṅgāgovinda V.dyāratna. Appearance, fresh. Prose. Incorrect.

Rasavatī. A gloss on the author's work entitled Gopāla Champu. By Jīvarāja Dīkshita. The text has been noticed in Vol. I, page 40, No. 72.

Beginning. चक्षुःश्रवणं व सत्यमल्पकरकाष्टवलीमेकतः

पक्षेधोः शरमन्यतोऽर्द्धशशिं स्रुते नवं पक्षवं ।

चित्रं पुष्पति चक्रवाकमिधुनं प्रोक्षामतारामचं

व्योत्सा कापि विधौ मता वितनुतां गङ्गातरङ्गान् विधेः ॥

कविजीवराजनामा तामातनुतेऽभिगम्य गौर्ध्वपट्टि ।

गोपालधूपचमूखाङ्गी कलु रसवत्याङ्गाः ॥

पञ्चभिर्भिन्नतासिद्धार्थमादौ मङ्गलमारचयति । अदितिर्नेति । अथ मङ्गलं प्रतिपद्यन्प्रविषयम् ।

इत्यादि ।

End.

रसास्त्राख्यः पाकः । शिवस्तुतयः शक्तिनीमासकं चम्पः ॥

मद्युति माहा मदीयं तनूजवनभारतौरसविहासः ।

Colophon. इति श्रीमद्भिद्वन्द्वचरन्मयकस्तविपुलकविकुलतिलकमहाराष्ट्रदेशा-

रिधिपुत्रानिधिभारद्वाजकुलकासारराजचंसकाशोखजगद्गुप्तश्रीमहोदितकविसामराजस्वरिचर-

मुदीक्षितकासराजस्वरितनयदीक्षितमजराजकविराजात्मजबालकविदीक्षितजोषराजविरचितार्था-

रसवत्याख्यायां गोपालचम्पूव्याख्यायां पूर्वाङ्गं समाप्तं ।

विषयः । निजनिर्दिष्टगोपालचम्पूकाव्यस्य व्याख्यानम् ।

No. 3334 अमृतलहरी । Substance, country-made paper, 15 x 8 inches. Folia, 5. Lines, 12 on a page. Extent, 172 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Dhuvuliya Grāma, Zilā Nadiyā, Gaṅgāgovinda Vidyārāṭha. Appearance, fresh. Prose. Incorrect.

Amṛita-laharī. A gloss on Vālmiki's hymn to the Ganges. By Īarinātha Gosvāmī, son of Manohara Gosvāmī.

Beginning. श्रीमद्वायामिधो नत्वा खचरेः पादपङ्कजं ।

वाल्मीकिकृतमहाउडीका वितनुतेऽस्मां ॥

तत्र वाल्मीकिनामा अविषयः श्रीमद्वाल्मीकाउकेन सौतं सङ्गृह्यते प्रार्थयन्नाथ । मातरिति ।

ये मातः भवन्तीं तां प्रार्थये याचे । इत्यादि ।

End. यद्युदयपठितं तत्रदेवाद्यं प्रदमित्यर्थः ॥

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमद्रोवर्द्धनशरामन्दपुरीपादपद्म-
परामरहितभालस्यलक्ष्मीशोखामिहिरिनाथेन श्रीशोखामिमनोहररत्नना विरचितामृतलहरी नाम
महाउकडीका समाप्ता ॥

• महाउकस्य टीकेयं हरिनाथेन कल्पिता ।

कृपाकटाक्षैः सन्कुर्वन्नेनां यन्तो ह्याख्यः ॥

वर्षे विक्रमभूषतः परितने सिद्धोक्तमुन्यलक्षे

मासे भाद्रपदेऽसितेऽहमितिथौ वारं पुषे भूधरः ।

वैतसं तडमाविते कुशपुरे वीजायनामावधा-
 द्रोकां अङ्गुदुतःकस्य सुधियां कण्डेयु सा सज्जतां ॥ इति शम् ॥
 विषयः । बालीकिङ्कतगङ्गाकस्य व्याख्यानम् ।

No. 3335. साम्बपञ्चाशिका । Substance, country-made paper, 13 × 4 inches. Folia, 8. Lines, 6 on a page. Extent, 107 ślokaś. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Dogeckhe Grāma, Zilā Nadiyā, Kālikīnkara Gosvāmī. Appearance, decayed. Verse. Correct.

Sāmba-panchāśikā. A hymn to the Sun-god in 50 stanzas. By Sāmba.

Beginning. शब्दार्थस्वविवर्तमानपरमज्योतीरचो(?)गोपते-
 वङ्गीयोऽभ्युदितः पुरोऽव्युत्तया यस्य वयो मण्डलं ।
 भाव्यद्वर्णपद्ममेरिततमः सप्तसराश्चेर्वियद्-
 विशास्यन्दमसुप्तयन्निव नमस्तस्मै परत्रक्षणे ॥
 ज्योमित्यनर्नदति नियतं यः प्रतिप्राणिशब्दो
 वाणी यस्मात् प्रसरति परा शब्दतन्मात्रगर्भा ।
 प्राणपानौ वञ्चति च समो यो मिथोपाससक्तौ
 देहस्थं तं सपदि परमादित्यमार्थं प्रपद्ये ॥ इत्यादि ।

End. इति परमरहस्यलोकपञ्चाशदेषा
 तपनपवशपुण्या सागसत्रक्षुचर्चा ।
 चरतु दुरितमम्रद्विषिताकर्षिता वो
 दिशतु च शुभसिद्धिं माहवक्त्रभिभाजां ।

Colophon. इति साम्बपञ्चाशिका सम्युक्ता ।
 विषयः । सूर्यस्य माहात्म्यादिकौर्त्तनम् ।

No. 3336. साम्बपञ्चाशिकाविवृतिः । Substance, country-made paper, 13 × 5 inches. Folia, 18. Lines, 8 on a page. Extent, 351 ślokaś. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Dogeckhe Grāma, Zilā Nadiyā, Kālikīnkara Gosvāmī. Appearance, decayed. Prose. Incorrect.

Sāmba-panchāśikā-vivṛiti. A gloss on the next preceding work. By Kshemaja.

Beginning. पुष्पन् देशान्नतविसरे(?) मिन्दुमात्राय सम्यग्-

भाभिः स्वाभीरसयति रसं यः परं नित्यमेव ।
 क्षीणं क्षीणं पुनरपि च तं पूरयत्येवमोदम्-
 दोक्षाक्षीलोक्षमितस्तदयं बीमि चिह्नानुमेकम् ॥
 एतदादेशवैवर्त्यप्रोक्तपट्टिपद्या वयं ।
 विन्दुशामो मनाक् यौमत्साम्पसाशिकाक्षुमिं ॥
 सोऽयं परास्ततरसो रसश्चैरिच रस्यतां ।
 स्वायुष्याद्यास्तस्यार्शः शतपद्या चि शान्तये ॥

समसागमसङ्गा + यरचस्यविस्मयायोगिमन्त्रसम्यदायसमूर्णः श्रोवास्तुदेवस्य भगवतः पुषः साम्बः
 स्वात्मविस्मयस्मृतिं जगतांनुपहाय वक्तुमुपक्रमते शब्दाश्लेषति । इत्यादि ।

End. स्वभौष्टं मोक्षलक्ष्मीं घटयतिमिति शिवं ।
 कश्चिच्छैवः परशिवसम्पत्वेगगटानुरागो-
 द्वेकस्फुर्जमभिनवदशविश्वैवग्यगालो ।
 सत्सत्त्वैःस्मिन् विद्यतिरचनं समराजो न्यगुह्यते
 त्येतन्नेव भट्टिमि घटितं दर्शनोयं हि सङ्गिः ॥

Colophon. इति सच्चामात्रेश्वराचार्यवर्ध्यामदभिनवगुह्यपादपद्मोपजाविद्यासमराजल-
 तो साम्बपद्माशिकाविद्यतिः समाप्ता ।

विषयः । साम्बपद्माशिकाया व्याख्यानम् ।

No. 3337. योगविवेकद्वत्रिंशिका । Substance, country-made paper.
 12 x 5 inches Folia, 2. Lines, 6 on a page Extent, 36 Slokas
 Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vābhāra, Pañchayatā-
 pausāla. Appearance, old. Verse. Incorrect. Sanskrit.

Yogaviveka-dvātriṃśikā. A short summary of the principles
 of the Yoga meditation as inculcated by Jāms. Anonymous.

Beginning. रक्षासाखवसामर्थ्यमात्रित्य विविधोऽप्ययं ।

मौयते योगः शास्त्रज्ञैर्मिच्छां यो विधीयते ॥
 चिकौर्षाः श्रुतशास्त्रस्य ज्ञानिनोऽपि प्रमादिनः ।
 कालादिविकल्पा योग रक्षायोग उदाहृतः ॥ इत्यादि ।

End. फलावचकयोगस्तु सङ्ग एव नियोगतः ।

सानुबन्धफलावाप्तिर्धर्मसिद्धौ सतां मता ॥

रत्यं योगविवेकस्य विज्ञानाद्वीतकसम्पदः ।

यतमानो यथाशक्ति परमानन्दसमुत्ते ॥

Colophon. इति योगविवेकद्वित्रिंशिका समाप्ता ।

विषयः । जैनमतेन दृष्ट्यायोगादिकथनं ।

No. 3338. योगवतारद्वित्रिंशिका । Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 2. Lines, 6 on a page. Extent, 36 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vāluchara, Panchāyata-pausāla. Appearance, old. Verse. Incorrect. Sanskrit.

Yogavatāra-dvātriṅśikā. On conscious and unconscious Yoga meditation of the Jains. Anonymous.

Beginning. सम्प्रज्ञाताऽपरश्चेति द्विधाऽनैत्यमीरितः ।

सम्यक् प्रज्ञायते येन सम्प्रज्ञातः स उच्यते ॥

विकल्पेन विचारोपानन्देनास्मितयास्मितः ।

भायस्य भावनाभेदात् सम्प्रज्ञातश्चतुर्विधः ॥ इत्यादि ।

End.

मिथ्यात्वे सन्दर्भां प्राप्ते मित्राद्या अपि दृष्टयः ।

मागौभिसुखभावेन कुर्वन्ते मोक्षयोजनं ॥

प्रकृत्या भद्रकः शाक्ती विनीतो मृदुवचनमः ।

सूत्रे मिथ्याद्वययुक्तः परमानन्दभागतः ॥

Colophon. इति योगवतारद्वित्रिंशिका समाप्ता ।

विषयः । अन्यमतेन सम्प्रज्ञातासम्प्रज्ञातरूपयोगद्वयविवेचनं ।

No. 3339. क्लेशहानोपायद्वित्रिंशिका । Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 2. Lines, 6 on a page. Extent, 36 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vāluchara, Panchāyata-pausāla. Appearance, old. Verse. Incorrect. Sanskrit.

Kleśa-hānopāya-dvātriṅśikā. A treatise on the subject of the destruction of mundane pain according to the doctrines of Jaina philosophy.

H. P. S.

Beginning. ज्ञानस्य सदनुष्ठानं सम्यक् सिद्धाकवेदिनः ।

क्लेशानां कर्मरूपाणां हानोपायं प्रपद्यते ॥

नैराकारदर्शनादस्य निर्वन्मनविद्योमतः ।
 क्लेशप्रज्ञापमिच्छन्ति सर्वेषां तर्कवादिभिः ॥ इत्यादि ।
 End. क्लेशाः पापानि कर्माणि बन्धभेदाणि नो मते ।
 योगतदेव त्रयस्कोषां + भोगाद्भवस्थितेः ॥
 ततो निवृत्तपदं स्थानमनन्तमुपतिष्ठते ।
 भवप्रपञ्चरहितं परमानन्दमेतदुत्तरं ॥

Colophon. इति क्लेशज्ञानोपायद्वात्रिंशिका समाप्ता ।

विषयः । जैनानुसंगयोगेनैव त्रयविधास्त्रिंशतारागद्वेषाभिविषयकपञ्चविधक्लेशनिवृत्तिरिति-
 निरूपणम् ।

No. 3340. योगमाहात्म्यद्वात्रिंशिका । Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 2. Lines, 6 on a page. Extent, 36 ślokaś. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vālučhara, Pañchāyata-pausāla. Appearance, old. Verse. Incorrect. Sanskrit.

Yogamāhātmya-dvātriṁśikā. Thirty-two stanzas on the Sanctity and Superiority of Yoga.

H. P. S.

. Beginning. शास्त्रस्योपनिषद्योगो योगो मोक्षस्य वर्तनी ।
 त्रयपायप्रमनो योगो योगः कल्याणकारणं ॥
 संसारद्वन्द्वनिर्ना पुनर्द्वारादिना यथा ।
 शास्त्रेणापि तथा योगं विना ज्ञानं विपश्चितां ॥ इत्यादि ।
 End. भरतो भरतकौशीं मुञ्चानोऽपि मन्त्रमिति ।
 तस्मात्सं योगमाहात्म्यादुभुने केवलमियं ॥
 पूर्वमेतन्नामधर्माणि परमानन्दमन्दितः ।
 योगप्रभावतः प्राप मन्त्रदेवः परं पदं ॥

Colophon. इति योगमाहात्म्यद्वात्रिंशिका समाप्ता ।

विषयः । जैनानुसंगयोगमाहात्म्यादिकथनम् ।

No. 3341. भक्तिद्वात्रिंशिका । Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 2. Lines, 6 on a page. Extent, 36 ślokaś. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vālučhara, Pañchāyata-pausāla. Appearance, old. Verse. Incorrect Sanskrit.

Bhakti-dvātriṅśikā. On the necessity of erecting and consecrating temples and doing other acts of religious charity by the devoted followers of Jina.

H. P. S.

Beginning. अमणानामियं पूर्णा खलोक्ताचारपाञ्चनात् ।

द्रव्यसत्त्वाद्गुह्यस्थानां वेशतस्तद्धि + + यं ॥

न्यायार्जितधनो धीरः सदाचारः शुभाश्रयः ।

भवनं कार्यज्जेनं गृही गुर्वादिस्मृतः ॥ इत्यादि ।

End.

यद्य धर्माश्रयं + त्यादि तदपेक्ष्य दशान्वरं ।

शङ्का सा + क्लृप्तयेत्यसूतेत्यपि प्रवृत्तिनः ॥

पूजया परमानन्द + प्रकारं विना कथं ।

हृदयं पूज्य इति चेद्विन्नामण्यादयो यथा ॥

Colophon. इति भक्तिद्वित्रिंशिका समाप्ता ।

विषयः । केनभक्तिमतां तन्मन्दिरादिनिर्माणायश्रुततादिकथनम् ।

No. 3342. साधुसामग्र्यद्वित्रिंशिका । Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 2. Lines, 6 on a page. Extent, 36 ślokas, Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vāluhara, Panchāyāta-paṣāla. Appearance, old. Verse. Incorrect. Sanskrit.

Sādhū-sāmagrya-dvātriṅśikā. On the purification of the mind.

H. P. S.

Beginning. ज्ञानेन ज्ञानिभावः स्याद्विस्तृभावाच्च भिन्नया ।

वैराग्येण विरक्तत्वं संयतस्य सच्चात्मनः ॥

विषयप्रतिभासाङ्गं तथात्मपरिणामवत् ।

तत्त्वसंवेदनश्चेति त्रिधा ज्ञानं प्रकौर्तितं ॥ इत्यादि ।

End.

स्नेहाचारे च बालानां मालिन्यं मार्गं + र्णिः ।

गुणानां तेन सामर्थ्यं गुणवत्यारतन्त्रातः ॥

इत्थं विज्ञाय मतिमान् यतिगीतार्थसङ्गृह्णत् ।

+ + शुद्धा चरन् धर्मं परमानन्दमश्नुते ॥

Colophon. इति साधुसामग्र्यद्वित्रिंशिका समाप्ता ।

विषयः । चित्तशुद्धिपाथकथनम् ।

No. 3343. चैत्यवन्दनसूत्रम् † Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 20. Lines, 7 on a page. Extent, 235 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vāluchara, Panchāyata-pausāla. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect. Māgadhi.

Chaitya-vandana-sūtra. The merits of worshipping *Chaityas*, the process of worshipping and the qualification of the worshipper.

H. P. S.

Beginning. चत्वारि मङ्गलं (?) । अरिहंता मङ्गलं । सिद्धा मङ्गलं । साङ्ग मङ्गलं । केवलपद्मचो धर्मो मङ्गलं । चत्वारि लोगुनमा । अरिहंता लोगुनमा । सिद्धा लोगुनमा । साङ्ग लोगुनमा । केवलपद्मचो धर्मो लोगुनमा । इत्यादि ।

End. त्रौपुंडरीयमेयमपसुहागणहारिणो महासुषिणो ।
तिष्ठयषपणमियचनणा सरणं मम मोक्षनिद्वेषणा ॥

Colophon. रति श्रीचैत्यवन्दनसूत्रं समाप्तं ।

विषयः । चैत्यवन्दनस्य प्रकटशुभाध्यवसायनिबन्धनेन ज्ञानावरणादिलक्षणकर्मात्मनादिक-
ल्लादवश्यकर्तव्यत्वेन तद्विधिकथनमुत्तेन तदधिकार्यादिकथनम् ।

No. 3344. श्रावकाराधना । Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 4. Lines, 15 on a page. Extent, 202 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vāluchara, Panchāyata-pausāla. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect. Sanskrit

Śrāvakārādhana. The process of daily worship, &c., of Jaina laymen. By Samaya-sundara Gani, of Uchch. The work was composed in the year 1667 of the Śaka (?) era.

H. P. S.

Beginning श्रीमध्वानं प्रणिपत्य दुष्टकष्टप्रणाशनं ।

श्रावकाराधनां वल्यं सुगमां शिष्यहेतवे ॥

अथ श्रावकाराधनां पक्ष अधिकाराः । सम्यक्शुद्धिः । पापस्यानकपरिहारः । लज्जाविवर्ज-
मर्षं । दुःकृतगर्षं । सुकृतानुमोदना । इत्यादि ।

End. श्रावकाराधनां सुगमसंस्कृतवार्त्तिकार्थां

• वक्त्रे क्कमात् समयसुन्दर आदरेण ।

उत्तमभिधाननमरे महिमासुसु-

शिष्यापक्षेक मुनिपदसचनवर्धे ॥

Colophon. रति श्रावकाराधना समाप्ता ।

विषयः । श्रावकारा नित्योपासनादिविधिकथनम् ।

No. 3345. चैत्यवन्दनहृत्तिः, वा कक्षितविक्षरा । Substance, country-made paper, 13 × 5 inches. Folia, 26. Lines, 15 on a page. Extent, 1,196 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vālučara, Pañchāyata-pausāla. Appearance, new. Prose. Generally correct. Sanskrit.

Chaitya-vandanā-vṛitti or Lalita-vistārā. A commentary on No. 3343. By Haribhadra Āchāryya.

H. P. S.

Beginning. प्रथम्य भुवनालोकं मन्त्रावीरं जिनीतमं ।

चैत्यवन्दनस्तुतस्य व्याख्येयमभिधीयते ॥

जनन्तागमपर्यायं सर्वमेव जिनागमे ।

स्तुतं यतोऽस्य कात्वेन व्याख्यां कः कर्तुमीश्वरः ॥

यावत् तथापि विज्ञातमर्थजातं मया गुरोः ।

सकःशादल्पमतिना तावदेव प्रवीम्यहं ॥

ये सत्ताः कर्त्तव्यगतो मतोऽपि जङ्गुदयः ।

तेषां हिताय गदतः सफलो मे परिश्रमः ॥

इत्यबाह । अचिन्त्यमत्र साफल्यं । चैत्यवन्दनस्यैव निष्कलत्वात् । इत्यत्र उच्यते । इत्यादि ।

End.

सम्यग्ज्ञाता गुण एव त्रिज्ञासतिशायभावनः विधिविरहेण मन्त्राकल्याणसिद्धे-
रित्यस्य प्रसङ्गेन ।

आचार्य्यैरभिभवेण दृष्टः सञ्ज्ञायसङ्गता ।

चैत्यवन्दनस्तुतस्य हृत्तिर्लक्षितविक्षरा ॥

य रतां भावयत्युचैर्मध्यस्थो मान्तरात्मना ।

सवन्दनां सवीजं वा नियमादधिगच्छति ॥

पराभिप्रायमज्ञात्वा तत्कृतस्य न बल्लुनः ।

गुणदोषो सता वाच्यो प्रज्ञ एव तु युज्यते ॥

Colophon. इति लक्षितविक्षरा नाम चैत्यवन्दनहृत्तिः समाप्ता ।

विषयः । चैत्यवन्दनस्तुतस्य व्याख्यानम् ।

No. 3346. विनयदाक्षिणिका । Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 2. Lines, 6 on a page. Extent, 36 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vālučara, Pañchāyata-pausāla. Appearance, old. Verse. Incorrect. Sanskrit.

Vinaya-dvātriṅśikā. On Jaina religious discipline and how it leads to emancipation.

H. P. S.

Beginning. कर्माणां ब्रह्मविनयनाद्विनयो विदुषां मतः ।
 अपवर्गपक्षाद्यास्य मूलं धर्मांतरोरथं ॥
 ज्ञानदर्शनचारित्र्यतपोभिन्नपचारतः ।
 अथैव पक्षधा भिन्नो दर्शितो मुनिपुङ्गवैः ॥ इत्यादि ।

End. विद्यते विनयो यैस्तु + + + रि परैरपि ।
 तैरप्यप्रसूतोभूय मोक्षमार्गे विलुप्यते ॥
 निर्युक्ते यो यथास्थानमेवं तस्य तु सन्निधौ ।
 स्वयंवराः समायाजि परमानन्दसम्पदः ॥

Colophon. इति विनयद्वात्रिंशिका समाप्ता ।

विषयः । जैनानामोक्तज्ञानदर्शनादीनां विनयभेदलक्षणपूर्वकं विनयादेव मोक्षो भवतीति-
 कथनम् ।

No. 3347. केवलभुक्तिव्यवस्थाद्वात्रिंशिका । Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 2. Lines, 6 on a page. Extent, 30 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vālučara, Pañchāyata-pausāla. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Kevali-bhukti-vyavasthā-dvātriṅśikā. The mode of eating, &c., among the Jaina monks. It is a work belonging to the Svetāmbara sect who appear to rejoice at the discomfiture of their naked rivals, the Digambaras.

H. I. S.

Beginning. सर्वथा दोषविजग्मात् कृतकृत्यतया तथा ।
 चाचारसंज्ञाविरहादजगत् + + सङ्गतेः ॥
 दग्ध + + सरलाच्च वेदनीयस्य कर्माणां ।
 कश्चोद्धतया देवमतयोः सुखदुःखयोः ॥ इत्यादि ।

End. कश्चोः कल्पिते दुष्टेः क्षामितो नैव दुष्यति ।
 कोरापुत्रश्चिपुषुक्षौभिः सुख्यते नैव भानुमान् ॥
 परमानन्दितैरिहं दिग्गम्बरविनिपचात् ।
 प्राप्तं सितान्वरैः + + जैनं जयति प्राचनम् ॥

Colophon. इति केवलमुक्तिव्याख्याद्वित्रिंशिका समाप्ता ॥

विषयः । जिनसम्मतकेवलिना मुक्तादिकथनम् ।

No 3348. मुक्तिद्वित्रिंशिका । Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 2. Lines, 6 on a page. Extent, 36 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vāluhara, Pancháyata-pausāla. Appearance, old. Verse. Incorrect. Sanskrit.

Mukti-dvātriṃśakā. The establishment of the Jaina theory of emancipation by the refutation of the theories on the same subject of other Schools.

H. P. S.

Beginning. दुःखध्वंसः परा मुक्तिर्मानं दुःखत्वमव च ।

आत्मकास्त्रान्यग + + प्रतियोगिन्यष्टनिमित्तम् ॥

सत्कार्यमात्रवृत्तित्वात् प्रागभावो सुखस्य यः ।

तदनादा + + ध्वंसप्रतियोगिनि वृत्तिमत् ॥ इत्यादि ।

End.

उपचारोऽत्र ना + + साक्षिणि चात्र दृश्यते ।

नित्यं विज्ञानमानन्दं ब्रह्मैतत्परमं पुतिः ॥

परमानन्दस्त्वयतां परमानन्दयाचनां । (?) ।

परमानन्दपीताः स्मः परमानन्दचर्यया ॥ (?) ॥

Colophon. इति मुक्तिद्वित्रिंशिका समाप्ता ।

विषयः । अन्याभिमतमुक्तिवृत्तयनिन्दकथनपूर्वकं जैनोक्तमुक्तिकथनम् ।

No. 3349. सज्जनस्तुतिद्वित्रिंशिका । Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 4. Lines, 6—7 on a page. Extent, 68 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vāluhara, Panchyāata-pausāla. Appearance, old. Verse. Incorrect. Sanskrit.

Sajjana-stuti-dvātriṃśikā. In praise of religious men known for their acts of charity according to the Jaina doctrine.

H. P. S.

Beginning नाम सज्जन इति निवर्णकं कर्षकोटरकुटुम्बि + द्वेत् ।

भोजसन्नि विवसक्तयसदा दिव्यमन्त्रनिष्पृताः कलाक्तयः ॥

स्वाद्भक्तौ बलमिच्च प्रदर्शयेत् सज्जनेषु यदि सत्तु दुर्जनः ।

किं बलम् तमसोऽपि वर्णयेत् यद्भवेत्सति भानुमाक्षिणि ॥ इत्यादि ।

End. यच्च आद्याद्विद्यापरिमितमिरध्यातुं सूर्यांशुधारा-
निसारा जम्बुसिन्धोः शिवपुरपद्मिनीं प्राणिनो यानि यस्मात् ।
अस्माकं किञ्च यस्माद्भवति शररसैर्नित्यमाकर्णहन्ति-
जैन्हेन्द्रं शासनमद्विहसति परमानन्दकन्दोऽस्यवाचः ॥

Colophon. इति सज्जनस्तुतिहाचिंशिका समाप्ता ।

विषयः । जैनमार्गोक्तविधानेन सत्कर्मशालिनां सज्जनानां प्रशंसादिकथनम् ।

No. 3350. तत्त्वार्थशास्त्रटीका । Substance, country-made paper, 13×4½ inches. Folia, 484. Lines, 13 on a page. Extent, 18,344 śloka. Character, Nāgara. Date, Sm. 1687. Place of deposit, Vāluhara, Pāṇchājyāta-paṇṣāla. Appearance, old. Prose. Generally correct. Sanskrit.

Tattvārtha-śāstra-ṭīkā. A commentary on the Jaina work entitled *Tattvārtha-sūtra*. By Siddhasena Gaṇi, disciple of Bhāsvāmī, who received his knowledge of Jaina doctrines from Sūlha Sūra, who was in his turn the disciple of Dina Gaṇi.

Beginning ॐ नमः सिद्धेश्वरः ।

+ + + + + ध्वंश तत्त्वार्थस्य विधीयते ।

टीका संक्षेपतः स्पष्टा मन्दबुद्धिविधीनो ॥

सम्यग्दर्शनप्रवचनमधिगम्य कालसज्जनयद्वायुरादेः परिहासिमवलोक्य सत्त्वानुकम्पया समासतो मोक्षमार्गमुपदेष्टुकाम आचार्य इदमाह । सम्यग्दर्शनशुद्धं यो ज्ञानं विरतिमेष वाप्नोति । अथ सम्यग्दर्शनशुद्धमिति कतरो विषय आख्योयते । यदि तावत् सम्यग्दर्शनेन शुद्धमिति करोति करणे हतौया । इत्यादि ।

End. सुखलक्षयमनन्तमनुपमं परमार्थं मोक्षमचिरेण प्राप्स्यतीति ॥ *

Colophon. आसीद्देवगणितमन्त्रमयतां प्रापत् क्रमं येष यो
विदस्य प्रतिभायुषेन जयिना प्रख्यातकौर्मिभ्यः ।
बोद्धा श्रीलभरस्य सञ्जुतनिधिमोक्षार्थिनामपण्यो-
ज्ज्वालासल्लसुषकेर्निजमपक्षेजोभिरवाच्यतं ॥

तस्याभूत्परतत्त्वादिनिर्जयपटुः सैर्ही दधञ्चूरतां
नाम्ना व्यञ्जीत सिञ्चशूर इति च ज्ञाताचिन्ताधामसः ।
शिवः मिहजनप्रियः प्रियचित्तशङ्कारषेडावधाय-

कृत्यानां शरणं भवौघपतनक्षौशाद्वितानां भुवि ॥

— — — — —
 शिथिलस्य बभूव राजकशिरोरजप्रभाजालक-
 यासञ्ज्जुरितस्फुरन्नखमणिप्रोद्भासिपादद्वयः ।
 भास्वामीति विजित्य नास जगद्वे यस्तेजसां सम्यदा
 ना + + भवनिर्जयोद्यतमतिविद्वज्जनाप्रेसरः ॥
 — — — — —
 तत्पादरजोऽप्ययवः स्वस्पागमघेमुषीकबहुजायः ।
 तत्त्वार्थशास्त्रटीकाभिमां यथात् सिद्धसेनगणिः ॥
 अष्टादशसहस्राणि हे जते च तथा परे ।
 अशीतिरधिका द्वाभ्यां टीकायाः श्लोकसङ्ख्याः ॥
 पन्थापं १८२८० । संवत् १९८० ॥

विषयः । जैनतत्त्वार्थसूत्रस्य व्याख्यानम् ।

No. 3351. तत्त्वार्थवृत्तिः, वा सर्वार्थसिद्धिः । Substance, country-made paper, 5 × 13 inches. Folia, 120. Lines, 14 on a page. Extent, 4,183 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vālučara, Pañchāyata-pau-sāla. Appearance, fresh. Prose. Incorrect. Sanskrit.

Tattvārtha-vṛitti ALIAS Sarvārtha-siddhi. A commentary on the above described work.

Beginning मोक्षमार्गस्य नेतारं भेत्तारं कर्मभूयतां ।

ज्ञातारं विश्वतत्त्वानां वन्दे तद्गुणलब्धये ॥

कश्चिद्भयः प्रत्यासन्ननिष्ठः प्रज्ञावान् स्वचित्तमुपल्लिप्तुः विविक्ते परमरम्ये भव्यसत्त्वविश्रामास्यदे
 क्वचित्दाश्रमपदे मुनिपरिवन्धये सन्निधये सूर्यमिव मोक्षमार्गे वाग्विसर्गे वपुषा निरुपयन्तं शुक्लाम्
 मकुशलं परहितप्रतिपादनैककार्यमार्गनिषेधं निर्धन्याचार्यवर्त्यमुपसस्य सविनयं परिश्रुति स्म ।
 भगवन् किं नु खलु आत्मने चित्तं स्यादिति । स आह मोक्ष इति ।

End.

एवं काष्ठाद्विभागेऽपि यथागममल्पवक्तृत्वं वेदितव्यं ॥

स्वर्गापवर्गसुखमाप्नुमनोभिरार्यै-

जैनैश्च शासनवरास्तस्यारभूता ।

सर्वार्थसिद्धिरिति सङ्क्षिप्तपातनामा

तत्त्वार्थवृत्तिरिति मनसा प्रथार्या ॥

तत्त्वार्थद्विमुक्तिं विदितार्थतत्त्वाः
 इदं त्वि मे परिपठन्ति सुप्रसन्नमया
 ज्ञाने कृतं परमसिद्धिमुत्पाद्यते ते-
 र्मत्प्रसन्नमयेष्टरुष्टेषु किमस्ति वाच्यं ॥
 येनेदमप्रतिष्ठते सकलार्थतत्त्व-
 मुद्योतितं विमलकेवलसोपनेन ।
 भक्त्या तमद्भुतगुणं प्रणमामि वीर-
 माराधनमरगणार्चितपादपीठं ॥

Colophon. इति तत्त्वार्थद्विमुक्तिं विदितार्थतत्त्वार्थसंश्लेषिकायां दशमोऽध्यायः समाप्तः । पञ्च-
 संख्या ४९०० ।

विषयः । जैनतत्त्वार्थसूत्रस्य व्याख्यानम् ।

No. 3352. मित्राद्वार्त्तिश्लोका । Substance, country-made paper, 12 x 5 inches. Folia, 2. Lines, 6 on a page. Extent, 36 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vālučara, Pañchāyata-pausāla. Appearance, old. Verse. Incorrect. Sanskrit.

Mitrādvātrīṅśika. Thirty-two stanzas on most beneficial Jain obligations.

Beginning. मित्रायां दर्शनं + + योगाद्भव यमो भवेत् ।

अस्तेदो देवकार्यादावन्यथादेव एव च ॥

अहिंसासुखताप्तेयमच्छाकिमुनता यमाः ।

दिक्कालाद्यनवच्छिन्नाः सर्वे भोमा मङ्गलतं ॥ इत्यादि ।

End.

विनैममतिमूढानां येषां योगात्तमसृष्टा ।

तेषां जन्म विना नावमुत्पत्तिर्ना मङ्गलार्थः ॥

तस्मिन्नायां स्थितो दृष्टो मद्दुयोगेन गरीयसा ।

समाचक्ष्य गुणव्याप्तं परमानन्दमश्नुते ॥

Colophon. इति मित्राद्वार्त्तिश्लोका समाप्ता ।

विषयः । जैनमतेन मित्रायां योगनिष्पन्नद्विमुक्तिम् ।

No. 3353. तारादित्रयद्वार्त्तिश्लोका । Substance, country-made paper, 2 x 5 inches. Folia, 2. Lines, 6 on a page. Extent, 36 ślokas. Character,

Nágara. Date, ? Place of deposit, Válučhara, Pañcháyata-pausála. Appearance, old. Verse. Incorrect. Sanskrit.

Táráditraya-dvātriṅśika. Thirty-two stanzas on the planets in the Jain system.

Beginning. तारायान्तु मनाक् स्पष्टं दर्शनं नियतं शुभं ।

अनुद्भोगो हितारम्भे जिज्ञासा तत्त्वगोचरा ॥

नियमाः शौचसन्तोषौ स्वाध्यायतपसा अपि ।

देवताप्रणिधानञ्च योगाचार्यैरदाहृतं ॥ इत्यादि ।

End. एते स्वचेष्टयात्मानं मलिनं कुर्वन्ते निर्जं ।

वद्विश्रामिषवन्मुच्ये प्रसक्ता भोगतः सुखे ॥

अवेद्यसंवेद्य + दं सत्सङ्गागमयोगतः ।

तदुर्गतिपदं ज्ञेयं परमानन्दमिच्छता ॥

Colophon. इति तारादित्रयद्वित्रिंशिका समाप्ता ।

विषयः । जैनसंतेम तारादित्रययोगकथनम् ।

No. 3354. कुतर्कग्रहनिवृत्तिद्वित्रिंशिका । Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 2. Lines, 6 on a page. Extent, 36 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Válučhara, Pañcháyata-pausála. Appearance, old. Verse. Generally correct. Sanskrit.

Kutarka-graha-nivṛitti-dvātriṅśikā. Thirty-two stanzas on the suppression of doubts and false arguments.

Beginning. जायमानेष्व राजीवचसूक्ष्मेषु + च्छदे । (?) ।

निवर्तन्ते स्वतः शीघ्रं कुतर्कविषमप्रश्नः ॥

शमारामानलज्जाला हिमा + ज्ञान + पङ्कजे ।

त्रज्जाग्रत्यं स्रयोक्तासः कुतर्कः सुन्दतार्गला ॥ इत्यादि ।

End. जायेरन् चेत्तुषादेन पदार्था यदतीन्द्रियाः ।

काक्षेण सावता प्राप्तेः कृतः शास्त्रेषु निश्चयः ॥

मत्कुतर्कप्रश्नस्याप्यो ददता हृदिमागमे ।

प्रायोऽधर्मा अपि त्याज्याः परमानन्दसम्पदि ॥

Colophon. इति कुतर्कग्रहनिवृत्तिद्वित्रिंशिका समाप्ता ।

विषयः । जैनगमोक्तविषये चेत्तुषादो न कर्तव्य इति निरूपणम् ।

No. 3355. सदृष्टद्वित्रिंशिका। Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 2. Lines, 6 on a page. Extent, 36 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vāluhara, Pañchāyata-pausāla. Appearance, old. Verse. Slightly correct. Sanskrit.

Sadrishṭa-dvātriṁśika. Thirty-two stanzas on mental obstruction to Jain morality.

Beginning. प्रत्याचाराः स्थिरा यस्या दर्शनं नित्यमधमं ।

तथा निरतिचारार्थां सुखमोघसमन्वितं ॥

विषयासम्प्रयोगे + स्वरूपासु कृतिः किल ।

प्रत्याचारी हृषीकाणामनदायमताफलः ॥ इत्यादि ।

End.

केवलं श्रियमासाद्य सर्वलब्धिविलासितां ।

परं परार्थमासाद्य ततो योगान्मसृजे ॥

तत्रायोगादुद्योगमुखादुभयोपमादिकर्मणां ।

लघं कृत्वा प्र + + पूर्वैः परमानन्दमन्दिरं ॥

Colophon इति सदृष्टद्वित्रिंशिका समाप्ता ।

विषयः । जैनमतेन प्रत्याचारादिफलकयनम् ।

No. 3356. भिक्षुद्वित्रिंशिका। Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 2. Lines, 6 on a page. Extent, 36 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vāluhara. Pañchāyata-pausāla. Appearance, old. Verse. Incorrect. Sanskrit.

Bhikshu-dvātriṁśikā. Thirty-two stanzas on Jain mendicancy.

Beginning. नित्यं चेतः समाधाय यो निष्क्रम्य मुकुदिते ।

प्रत्यागिषति न चान्ते + वसः कुटिलधुवां (?) ॥

इथियादीन् वटकायान् सुखे + + सुखदिवः ।

गणयित्वाऽप्युप्यान् यो मन्त्रात्रतरतो भवेत् ॥ इत्यादि ।

End.

अज्ञानद्रव्यभिक्षुः शुद्धसंविद्यपाक्षिकः ।

समूच्यां प्रतिमां दीक्षां गृही + + पश्यति ।

केचिदुक्ता ज्ञानमेव भावभिद्योगैः पुनः ।

भाष्यमात्रा ज्ञानी सम्यक् परमानन्दसम्पदे ॥

Colophon. इति भिक्षुद्वित्रिंशिका समाप्ता ।

विषयः । जैनभिद्योः संक्षेपेण कर्तव्यताभिरूपणम् ।

No. 3357. दीक्षाद्वित्रिंशिका । Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 2. Lines, 6 on a page. Extent, 36 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vāluchara, Pañchāyata-pausāla.

Dikshā-dvātriṃśikā. Thirty-two stanzas on Jain initiation.

Beginning. दीक्षा च त्रेयसी दानादश्विचक्षपषादपि ।

सा ज्ञानिनो + योगेन ज्ञाननिष्ठावतोऽथ वा ॥

एकः स्मार्दि चक्षुष्मानन्यस्तदनुष्ठतिमान् ।

प्राप्तो युगपदुपासं गन्तव्यं यदुभावपि (?) ॥ इत्यादि ।

End. विचित्रत्वमालोच्य वक्तुं + त्वादिना युतं ।

दीक्षाशुद्धैकरूपेण दृष्टा ध्यातुं दिग्दर्शकैः ॥

चित्रा त्रियात्मना + + मेका सामायिकात्मना ।

तस्मात् समुद्येनास्मै परमानन्दलक्ष्मता ॥

Colophon. इति दीक्षाद्वित्रिंशिका समाप्ता ।

विषयः । जैनदीक्षानिरूपणादिकम् ।

No. 3358. पातञ्जलयोगसूत्रविचारद्वित्रिंशिका । Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 2. Lines, 6 on a page. Extent, 36 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vāluchara, Pañchāyata-pusāla. Appearance, old. Verse. Incorrect. Sanskrit.

Pātañjala-yoga-lakṣhaṇa-vichāra-dvātriṃśikā. Thirty-two stanzas on the elements of Pātañjala yoga compared with the Jain system.

Beginning चित्तवृत्तिनिरोधकं योगमात्रं पतञ्जलिः ।

ब्रह्मं स्वक + वक्ष्यामि यत्र स्मार्दविकारिणि ॥

आपन्नो विषयकारं यत्र चेन्द्रियवृत्तिः ।

पुमान् भाति तथा चन्द्रसूक्ष्मौरे चक्षुः यथा ॥ इत्यादि ।

End. योगारम्भेऽथ विविधे व्युत्थाने चित्तवृत्तयोः ।

एकापे च निरुद्धे च समाधि + मि चेन्न तत् ॥

योगारम्भेऽपि योगस्य निश्चयेनोपपादनात् ।

मदुल्लसत्तत् तस्मात् परमानन्दलक्ष्मता ॥

Colophon. इति पातञ्जलयोगसूत्रविचारद्वित्रिंशिका समाप्ता ।

विषयः । संक्षेपेण पातञ्जलशास्त्रयोगसूत्रादिविज्ञानपुराणं जैनमोक्षयोगस्य प्रम-
.सकौशलम् ।

No. 3359. पूर्वसेवाद्वात्रिंशिका । Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 2. Lines, 6 on a page. Extent, 36 ślokaḥ. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vāluchara, Pañchāyata-pausāla, Appearance, old. Verse. Incorrect. Sanskrit.

Pūrva-sevā-dvātriṅśika. Thirty-two stanzas on the most revered gods, or those who should be honoured most, of the Jain system.

Beginning. पूर्वसेवानुयोगस्य गुहदेवादिपूजनं ।

सदाचारस्तथा + + इष्येति प्रकीर्तिताः ॥

माता पिता कलाचार्यं एतेषां जातयस्तथा ।

हृद्वा धर्मापदेष्टारो गुहधर्मः समासतः ॥ इत्यादि ।

End.

नचायमेव रागः स्यान्मुदुमध्यादिकलतः ।

ततोपायेन + + + योगिभेदप्रदर्शनात् ॥

इषस्याभावकल्पत्वाद्वेष एक एव हि ।

रागात् क्षिप्रं क्रमाच्चान्तः परमानन्दसम्भवः ॥

Colophon. इति पूर्वसेवाद्वात्रिंशिका समाप्ता ।

विषयः । गुहदेवसदाचारादिनिरूपणपूर्वकं प्रथममेव तेषां सेवनावशकादिकथनादिकम् ।

No. 3360. मुक्त्यद्वेषप्राधान्यद्वात्रिंशिका । Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 2. Lines, 6 on a page. Extent, 36 ślokaḥ. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vāluchara, Pañchāyata-pausāla. Appearance, old. Verse. Incorrect. Sanskrit.

Muktyadvesha-pradhānya-dvātriṅśikā. Thirty-two stanzas on the purification of the mind.

Beginning. उक्तभेदेषु योगिभेदेषु द्वेषः प्रशस्यते ।

मुक्त्युपायेषु न चेष्टा + + नायैव यत्नतः ॥

• विषादप्रसङ्गसहस्रं त + तो व्रतदुपश्रवः ।

उक्तः शास्त्रेषु श्लाघिष्याकदुपश्रवसन्निभः ॥ इत्यादि ।

End.

वीर्योन्नासकतैश्च श्लाघतः कृतिरनुत्तरा ।

ततः समाहितं चेतः क्षीर्यमप्यवसंभवते ॥

अधिकारिर्लभेत्यमपुनर्बन्धकादिना ।

सुक्तयद्देशः क्रमेण स्यात् परमानन्दकारणं ॥

Colophon. इति सुक्तयद्देशप्राधान्यद्वात्रिंशिका समाप्ता ।

विषयः । सुक्तयुगारोणेव चित्तशुद्धादिर्जायते इति तत्प्राधान्यादिकथनम् ।

No. 3361. अपुनर्बन्धकाद्वात्रिंशिका । Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 2. Lines, 6 on a page. Extent, 36 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vālučara, Pañcháyata-pausāla. Appearance, old. Verse. Incorrect. Sanskrit.

Apunarvandhaka-dvātriṅśikā. Thirty-two stanzas on bondage and redemption.

Beginning. शुक्लपक्षेन्दुवत् प्रायो वर्द्धमानमुषः स्मृतः ।

भवाभिन्न + + दोषाणामपुनर्बन्धकोऽप्ययः ॥

अस्यैव पूर्वमेवोक्त्या मुख्यान्त्योपधारतः ।

+ + + पतिताभिमुखो पुनः ॥ इत्यादि ।

End.

सर्वोत्तमं यदेतेषु भिन्न + + तदित्यने ।

फलवद्दुग्धमसद्बीजप्ररोचोद्भेदसन्निभं ॥

तन्त्रं तच्चोक्तमखिलमपुनर्बन्धकस्य च ।

अवस्थाभेदता न्याय्यं परमानन्दकारणं ॥

Colophon. इति अपुनर्बन्धकाद्वात्रिंशिका समाप्ता ।

विषयः । संसारस्य दुःखमयत्वकथनपूर्वकं सदा शान्तोदात्तत्वाद्यवस्थान्तमेव अपुनर्बन्धाय भवतीति कौर्त्तनम् ।

No. 3362. मार्गद्वात्रिंशिका । Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 2. Lines, 6 on a page. Extent, 36 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vālučara, Pañcháyata-pausāla. Appearance, old. Verse. Incorrect. Sanskrit.

Mārga-dvātriṅśikā. Thirty-two stanzas on the safest paths according to the Jain system.

Beginning. मार्गः प्रवर्त्तकं मानं शब्दो भगवतोदितः ।

संविद्ग्राह्यमौत्तार्थाचरणं चेति च द्विधा ॥

द्वितीयानादरे चान्न प्रथमस्याप्यनादरः ।

ज्ञानस्यापि प्रधानत्वं साम्प्रतं ब्रूयते यतः ॥ इत्यादि ।

End. ते च वो + + सम्यक्स्मिन्मादर्शनभूमयः ।
 अतो द्वयोः प्रकृत्यैव वर्णितं यथावत् ॥
 इत्थं मार्गस्थिताचारमनुकृत्य प्रष्टव्यम् ।
 मार्गस्थैव लभ्यते परमानन्दसम्पदः ॥

Colophon. इति मार्गद्वारिणिका समाप्ता ।

विषयः । संक्षेपेण जैनानां कर्त्तव्याकर्त्तव्यमार्गकथनम् ।

No. 3363 जिनमहत्त्वद्वारिणिका । Substance, country-made paper, 12 × 6 inches. Folia, 2. Lines, 6 on a page. Extent, 36 slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vāluhara, Pañchāyāta-pausāla. Appearance, old. Verse. Incorrect. Sanskrit.

Jinamahattva-dvātriṅśikā. Thirty-two stanzas on the superiority of the Jain doctrine over those of Kapila and others.

Beginning. रत्नचयश्चमश्चचक्रचामरसम्पदा ।

विभुत्वं न विभोक्तव्यं मायाविष्वपि सम्भवान् ॥
 स्वात्मिनो वचनं यत्तु संवादित्यायसङ्गतं ।
 कुतर्कध्वान्तसूर्यायुर्मणस्त्वं तदुद्यदम्भुः ॥ इत्यादि ।

End. पूज्योऽयं स्मरणीयोऽयं सर्वनीयोऽयमादरात् ।
 अस्त्यैव शसने भक्तिः कार्य्या चेन्नैतन्नास्ति वः ॥
 सारसोत्कथा लब्धं युताम्बरवगाङ्गमात् ।
 भक्तिर्भागवती वीजं परमानन्दसम्पदा ॥

Colophon. इति जिनमहत्त्वद्वारिणिका समाप्ता ।

विषयः । कपिलादिभ्योऽपि जिनेन्द्रस्य महत्त्वातिशयमुपन्यस्य तस्मात्समपङ्गावगच्छकता-
 कथनम् ।

No 3364. विवेककौमुदी । Substance, country-made paper, 16 × 4 inches. Folia, 36. Lines, 6—7 on a page. Extent, 1,055 slokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Guṭtipāḍā, Rāmadhan Vidyālaṅkāra. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Viveka-kaumudī. The indispensability of the obligation to wear the *sikhā* or crown lock and the holy thread. A discussion on the nature of *Vilhi*, *Niyamā* and *Parisaṅkhyā*. The particular positions of the holy thread in reference to the body on various occasions. The

śrāddha on the occasion of an eclipse. The blind man has no right to perform this particular *Śrāddha*. A refutation of the doctrine that Sudras can repeat Purāṇic *mantras*. The place for putting the sectarian or *tilaka* mark. The necessity of wearing gold and the *kusha* grass at the time of *japa*. The necessity of putting in *tila* or *sesamum* in pouring oblations to the manes. When a *mantra* is forgotten its place may be supplied with a *vyāhṛiti*. The eight forms of *Śiva* are to be worshipped before his own worship. The rule for touching flowers offered to *Śiva*. A female after her marriage and a Sudra after his tonsure can worship *Śiva*. The difference between consecration and presentation to a god. The circumstances under which the *Sapīṇḍikaraṇa* may be performed before the end of the year after death. What is a *Nāndīmukha Śrāddha* or a *Śrāddha* ceremony preceding auspicious occasions like marriage? Why is it called *Nāndīmukha*? The group of goddesses *Gaurī* and others is to be worshipped on the occasion of a *Nāndīmukha Śrāddha* and not the group *Brāhmaṇi* and others. The reading of the *mantra*, *Madhuvātā*, &c., Ric. I.

H. P. S.

Beginning. कर्मशास्त्रप्रवक्तारं प्रणम्य परमेश्वरं ।

विवेककोसुदीरम्या रामशरणेन मन्यते ॥

सन्ति यद्यपि विद्वद्भिर्मन्विताः संप्रदाः स्मृतौ ।

दुरुद्धार्यप्रकाशाय कृतिरेषा तथापि मे ॥

सदोपवीतिना भाव्यं सदा ब्रह्मक्षेत्रेण च ।

विशिष्टो व्युपवीतिश्च यत्करोति न तत्कुतः ।

अथ पूर्वार्द्धेन नित्यता, उत्तरार्द्धेन च कर्मशास्त्रा बोधिता, अन्यथा उपवीतभावदशायां कृतं साङ्गमेव स्यात् । इत्यादि ।

End.

ननु सकसमपुंसकमित्यादिना तानीति निर्देशस्य सुकरत्नात् + + सञ्चितेव दक्षिणा इति ।

Colophon. समाप्तश्चायं विवेककोसुदीपः ।

विषयः । शिष्टोपवीतधारणनित्यताविचारः । विधिनियमपरिसंख्याविचारः । अथ द्वितीयपञ्चादारभ्य पञ्चमपञ्चपर्यन्तं अष्टमं । कर्मविशेषे प्राचीनाचीत्यादिनियमकथनं । ज्ञानविधिः । ज्ञानलक्षणनिरूपणादि । पञ्चदशदर्शनादिव्यवस्था । पञ्चषष्ट्यादौ अन्यस्य अनधिकारकथनादि । गृह्याणां पौरुषमन्त्रपाठानुमोदकमतदूषणं । तिस्रकधारणस्यानादिनिर्देशः । पन्ना स च यामासमु-

स्नानविधिविचारः । साहित्यलक्षणविधिरूपम् । प्रोक्तपारुलक्षणं । जपादिकास्तु त्रयं कुशादि-
परिष्कारव्यवहाराः । पविनादिलक्षणकथनं । तर्पणे तिलव्यवहाराः । पञ्चदेवतापूजाक्रमः । मन्त्रा-
धनादेशे व्याहृत्यादिविधानं । मन्त्रादिदाने विशेषकथनं । शिवपूजाविधिः । पूजनात् पूर्वमष्टमू-
र्तिपूजाकर्तव्यतानयाद्येः । विपुलनियमः । स्नाननिष्क्रान्त्यस्योदिविधानं । पञ्चपुरश्चरणविधिः ।
स्त्रीशूद्रयोश्च यथाक्रमेण विवाहचूडयोर्हं शिवपूजायामधिकारः । प्रतिष्ठारसमर्थोर्भेदप्रतिपादनं ।
उद्देश्यलक्षणविधिः । सम्प्रदानलक्षणकथनादि । मान्दौमुख्यादिविधानं । विवाहमासादिनिरूपणं ।
गर्भाधानान्नप्राशनदिविधानं । सपिण्डनापकर्षविधानं । आहविघ्नव्यवस्था । मान्दौत्राह गौर्यादि-
पूजननियमः न तु ब्रह्मणादीनामितिकथनं । वसुधारादामविधिः तन्मन्त्रव्याख्या च । ब्राह्मणो-
पवेशनक्रमः । कुत्र मान्दौमुख्यपदप्रयोगः कर्तव्य इति कथनादि । मधुवातेतिमन्त्रपाठविचारः ।
दक्षिणाकथनम् । इति समाप्तिः ।

No. 3385. आहदीपः, वा आहप्रदीपः । Substance, country-made paper, 16 x 4 inches. Folia, 39. Lines, 6 on a page. Extent, 936 slokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Guptipadā, Rāmadhāna Vidyābhūṣaṇa. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Srāddha-dīpa, or Srāddha-pradīpa. The definition of a *Srāddha*. A refutation of the doctrine of the author of *Kalpātara* on the subject. Whether the six ancestors honoured at a *śrāddha* as gods are to be taken with their wives or without them? The *A-hṛakā-śrāddha* can be performed even by a *Sūdra*. Various kinds of *Srāddhas* and some directions in regard to their performance.

H. P. S.

Beginning. गोविन्दचरणद्वन्द्वं देवदेवाभिवन्दितं ।

प्रथमं जयलक्ष्मण आहदीपः प्रकाशते ॥

तत्र आहं चतुर्विधं । पार्वत्येकोद्विष्टमपिष्टोकरणाभ्युदयिकभेदात् । इत्यादि ।

End. तत्प्रयोजनादुपस्थितौ तद्वक्तव्यमेवेति निष्कर्षः ।

Colophon. इति श्रीजयलक्ष्मणभट्टाचार्यविरचितः आहप्रदीपः समाप्तः ।

विषयः । आहलक्षणं । तत्र कल्पतत्त्वकारमतद्रुपादिकं । देवतालक्षणं । आहं पितादीनां
वर्षा पत्नीनैरपेक्ष्यै देवतात्मसुतं तत्साक्ष्यार्थेऽप्येव समाधानं । आहं मिमन्त्रव्यवहारादिकोर्णनं ।
अहविचारः । आहदेवाः । अर्थादिविधानं । आसत्राहं । आस्रमर्गप्रकारः । आहमंगभोजनं ।
आहस्य नित्यकालाः । अष्टकात्राहं । तत्र शूद्रस्याप्यधिकारः । अष्टयुक्लक्ष्यपञ्चत्राहं । तत्र अह-
स्यादिकल्पवादद्रुपं । मधुवायोदयोत्राहं । नित्यनैमित्तिकादित्राहभेदाः । विहृतिपार्ष्ण्यं । अमा-

वास्याश्च । तस्मात्तत्त्वविचारः । तद्विषयस्यैवपक्षेणव्यवस्था । एवं शुद्धपक्षीयस्य च । एको-
द्विष्टव्यवस्था । पार्श्वसंज्ञादि । नवाद्वादित्वाङ्कालः । सावकाशश्चाङ् । जीवत्पिष्टकाश्च ।
आभ्युदयिकाश्च । द्वादशविधपुत्रकथनं । विविधप्रतक्रियाकथनं । प्रतश्चाद्वाधिकारिपरम्परा ।
लोककृतप्रतश्चाङ् रजोयोगे व्यवस्थानिरूपणं । मन्त्रागुननिपाते वर्जनीयानि । सपिण्डीकरणश्चाङ् ।
तत्पुरुषकथनं । मन्त्रमासपाते आङ्कालः । चतुर्विधमाससंज्ञादिनिरूपणं । अष्टौचाक्षद्वितीय-
दिनवृत्त्यप्रयोगः । ह्योत्सर्गादिकाङ्कालः । वृषसंज्ञा । विधिनियमपरिसंख्याविचारः । पर्युदासादि-
संज्ञा । तन्त्रप्रसङ्गन्यायस्वरूपनिरूपणं । शुद्धकलंकह्योत्सर्गे पाकविचारः । इति ।

No. 3366. मलमासतत्त्वविवृतिः । Substance, country-made paper, 17×3½ inches. Folia, 77. Lines, 7 on a page. Extent, 2,381 ślokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1722. Place of deposit, Guptipādā. Khudirāna Nyāyabhūṣaṇa. Appearance, old. Prose. Correct.

Malamāsa-tattva-vivṛiti. A commentary or Raghunandana's *Malamāsatattva* or the treatise on intercalary months. By Kāśīrama Bhaṭṭācāryya Vāchaspati. The MS. was copied in the Śaka year 1722.

Beginning. मला गुरोश्चरणपद्मरजांसि मूर्धा

श्रीकाकाकान्चरणश्च निधाय चित्ते ।

श्रीकाशिरामसुहृतो हतिनां हिताय

सम्यक् ततोति विवृतिं मलमासकस्य ॥

स्मृतिशास्त्रासुधो लोकाकृतमेतुं जगद्गुरुं ।

विदितं त्रिषु लोकेषु ममामि रघुमन्दनं ॥

मीमांसादिनामाशास्त्रपरदृष्ट्या बन्धुघटीयः श्रीमान् रघुमन्दनभट्टाचार्यः प्राचीनविश्वविद्यालय-
जानाविधयाख्याजनितसन्देहं स्मृतिशास्त्रं सुन्यकरवचनमुक्तिभ्यां निर्णीय इदानींजनानां सुखबो-
धाय निबन्धांश्चकार । तत्र स्मृतिशास्त्रस्य स्वभावतो दुर्गमतया कानिचित् कठिनानि सन्ति, अत-
स्त्वामि मया यद्यमसि व्याख्यायन्ते । तत्र मलमासतत्त्वव्याख्या । इत्यादि ।

End. स्यात्तस्य विनासकं मल्लिखत्वादिरूपं नाम यस्य सः । यद्वा + + + नाम
असद्वै तत्तन्मासविहितकर्मानर्थादित्याहुः ।

यं प्राकृत समस्तशास्त्रनिपुणः श्रीरामल्लम्बात्मजः

श्रीराधोत्तरवत्सभाख्यासुहृतो सखीरचूडामणिः ।

नेत्र चोद्युतकाशिरामहतिना यत्नेन निश्चेदितम्

श्रीका जानिसुप्रसङ्गापि हतिभिः सानुपचरैरुपकृतम् ॥

Colophon. इति काशीरामभट्टाचार्यव्याख्याविरचितः... तत्त्वविहतिः समाप्ता ।

शक ॥ १७२९ ॥

विषयः । रघुनन्दनकृतमल्लभासतत्त्वस्य व्याख्यानं ।

No. 3367. प्रबोधिनी । Substance, country-made yellow paper, 16 × 3½ inches. Folia, 57. Lines, 8 on a page. Extent, 2,137 slokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Guptipādā. Gaṅgādhara Vidyaratna. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Prabodhinī. A commentary on Jagadīśa's work on the connotation and denotation of terms, entitled Śabdaśakti prakāśikā. By Rāma-bhadra Siddhāntavāgīśa.

H. P. S.

Beginning विश्वतात जगन्मातरेवं यौतीमिरोजयोः ।

मिथः सम्भाषया स्मरं चरन्त्यं समुपास्महे ॥

गुहमिव गुहमिह नत्वा तत्कृतशब्दशक्तिप्रकाशिकासु ।

श्रीरामभट्टमुकतो कुर्वते टीकां मुदे सुधियः ॥

शब्दशक्तिरिति शब्दस्य शक्तिर्बाधसामर्थ्यं । तत्प्रकाशिका इत्यर्थः । तेन पन्थस्य लक्षणवादि प्रकाशकत्वेऽपि न क्षतिः । पन्थारम्भे पन्थस्य चारम्भदशायां । वाक्यसमूहो पन्थः । आनुपूर्वविशेषो वा । इत्यादि ।

End. अनुभवस्य बाधितत्वादित्याशयेनाकृत्युक्ता अस्वरसो यस्मिन् ।

Colophon. इत्यन्तं प्रचरन्ती शब्दशक्तिप्रकाशिकाविबोधिनी श्रीरामभट्टमहात्मनामौ-
शभट्टाचार्यविरचिता ।

विषयः । जगदीशतत्त्वसारकृतशब्दशक्तिप्रकाशिकाया व्याख्यानं ।

No. 3368. अमरपञ्जिका । Substance, country-made paper, 12 × 2½ inches. Folia, 63. Lines, 8 on a page. Extent, 2,709 slokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Guptipādā. Dīnanātha Gaṅgopādhyāya. Appearance, too much decayed. Prose. Correct.

Amara-pañjikā. A commentary, by Nārāyaṇa, on Amara's well-known dictionary.

H. P. S.

Beginning इदिव्यमपि दूरं सर्वमाह्व तिष्ठति ।

यमः परमं ॥ १ ॥ तदामन्दप्रदं मुनः ॥
 रचः शशित्वा समं विविधकेशिमातम्भनी
 मुक्तः स्मरमचोत्सवे शिवमुखाक्षुम्भार्थिनी ।
 दिगम्बरद्वताम्बरा विभुमवेष्ट्य मौलिस्थितं
 श्रिया मतसुखी सदा क्षितिधरेन्द्रकन्यावतु ॥
 मङ्गलानन्दवीजानि भक्तानामति सन्ततं ।
 गुह्यां चरणानि पुनः पुनरुपास्महे ॥
 शाला शास्त्रमशेषमादिविदुषां लोकोक्त मानामतं
 चेरम्बाङ्गुसरोजयुग्मममलं नत्वातिभक्त्या सुधीः ।
 श्रीनारायणपादपद्ममधुलिङ्गनारायणः श्रीनिधि-
 यत्नेनामरपद्मिकां वितनुते संक्षेपतः सत्कविः ॥

शास्त्रारम्भे प्रत्युच्चयुच्चवारणकामाः शिष्टाचारानुमितवेदबोधितकर्तव्यताकं मङ्गलमाचरन्ति
 स्वरयः । इत्यादि ।

End. प्रतिलिखितसिद्धयेति चक्षुः । छतिः श्रीबी वेङ्कटार्थः ।

Colophon. इतः परं क्षणितं ।

विषयः । अमरकृतनामलिङ्गानुशासनस्य व्याख्यानं ।

No. 3369. सुजनबोधकरी, वा मनोहरा । Substance, country-made
 paper, 12 x 2½ inches. Folia, 56. Lines, 7 on a page. Extent, 1,813
 slokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Guptipáddá
 Telipáddá. Dinanátha Gaṅgopádhya. Appearance, decayed. Prose.
 Incorrect.

Sujanabodhakarī ALIAS Manoharā. A commentary by
 Rāmachandra Kavi on Bhāravi's well-known poem entitled Kirátárju-
 nīya.

H. P. S.

Beginning. आनन्द्य सौम्यपदपद्ममन्दभक्त्या

श्रीमद्गुरोर्निघतमौख्यविचारबुद्धेः ।

श्रीरामचन्द्र इतिनाम इधद्विजोऽयं

टीकासिमां सुजनबोधकरीं करोमि ॥ १ ॥

अनुपाद्या इयं श्रीराः सुधीर्भिक्षतामिव ।

यदि मे सखलनद्याव दिवा यमेन शोभताम् ॥

इयं शिथ्यसमूहस्य चिताय विचिता मया ।

मात्सा मनोहरा ठोका सरसा रसकारिणी ॥

त्रियु इति । कुरवो जना इत्यादि ।

End.

सं आत्मीयं पुष्पकारं पौषपमिव शैलमिन्द्रकोलं चभ्यासघोरं प्राप ॥

सारी बले स्थिरांघ्रे च न्याये क्लीबे वरे विपु । इत्यमरः ।

Colophon.

इति श्रीरामचन्द्रकविविरचितायां मनोहराख्यायां भारविटीकायां पद्यमः

समः । श्रीवृत्तिः ।

विषयः । भारविकृतकिराताकुंजीयकाव्यस्य व्याख्यानं ।

No. 3370. रत्नकोषकारमतविचारः । Substance, country-made paper, 16 × 3½ inches. Folia, 25. Lines, 8 on a page. Extent, 1,525 slokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Guptipādā. Khudirāma Njāyabhūshana. Appearance, decayed. Prose. Correct.

Ratna-kosha-kāra-mata-vichāra. The author of Ratna-kosha holds that with the help of two contradictory arguments, such as one for the establishment of the existence of fire in the mountain and the other for its non-existence, an inference in the shape of a doubt may be arrived at. The author of the present work attempts to refute his arguments.

H. P. S.

Beginning. ॐ नमो गणेशाय ।

परोक्षज्ञानं निश्चय + + + + सिद्धान्तः, रत्नकोषकारस्तु सत्प्रतिपक्ष + + + +
+ + + अनुमितिं लोकोति । तत्र संशयलस्य लिङ्गपरामर्शादिजन्यतानवच्छेदकतया कथं
ततः संशय उत्पद्यते—इति न आशङ्कनीयं । इत्यादि ।

End.

तदपेक्षया ज्ञातवेनापरकोशमनुमितिसाम्यभावस्यैव निवेशयितुमुचितत्वा-

दिति न किञ्चिदनुमितेः संशयलापतिरिति क्षतमतिविकारश्च ।

Colophon. इति रत्नकोषकारमतविचारः सम्पूर्णः ।

विषयः । रत्नकोषकारो हि सत्प्रतिपक्षसम्बन्धनद्वारायां संशयाद्विक्रमासमुमितिसम्युपगच्छति
अथ तु तस्य सारासारविमर्शनेन निराकरणं ।

No. 3371. मेघदूतटीका | Substance, country-made paper, 12 × 2½ inches. Folia, 15. Lines, 6 on a page. Extent, 1,167 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Guptipáḍā. Khudiráma Nyáya-bhúṣṇa. Appearance, decayed. Prose. Correct.

Meghadūta-ṭikā. A commentary, by Ravikara, on *Meghadūta* the Cloud Messenger by Kālidāsa.

H. P. S.

Beginning. परमानन्दसन्तोषं + + + + + प्रभं ।

गोविन्दसमुभ + + मिन्दिरानन्ददृष्टं ॥

कश्चिदित्यादि । कश्चिदनिर्दिष्टनामा यत्तः । रामशिर्यात्रसु वसतिं वासस्थानं चक्षे । अण्ड-
कायमुखं कुर्यात् कश्चिदित्यादिभिः पदैः । इत्यादि ।

End.

अर्थान्तरन्यासमाह । केषामर्थिनां प्रार्थना याच्ञा अभ्युद्यतेषु महत्सु
अवितथं फलं यस्याः सयं सफला न स्यादिति काङ्क्षा तु स्यादेवेति भावः ।

Colophon. इति मञ्जोपाध्यायश्रीरविकरविरचिता मेघदूतटीका समाप्ता ।

विषयः । काङ्क्षितसकलमेघदूतकाव्यस्य व्याख्यानं ।

No 3372. कारकवादः | Substance, country-made paper, 15 × 4 inches. Folia, 16 Lines, 5 on a page Extent, 700 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Guptipáḍā. Khudiráma Nyáyabhú-
ṣṇa. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Kāraka-vāda. On Sanskrit case marks and their uses, &c.

Beginning. ह्यन्तरामन्दमन्दारवन्द्यमामन्दकन्दलं ।

मत्वा लक्ष्णं कारकाणां वादोऽयं क्रियते मुदा ॥

क्रियानिमित्तं कारकमिति न सामान्यलक्षणं । इत्यादि ।

End.

तत्र पतनक्रियायामेव पक्षमर्थविभागजनकत्वान्नये अत्रहतिधारणक्रिया ।

Colophon. इतः अण्डितत्वात् समाप्तिशब्दो नास्ति ।

विषयः । कारकाणां लक्षणादिरूपणं ।

No. 3373. विस्तारचन्द्रिका | Substance, country-made paper, 15 × 4 inches. Folia, 19. Lines, 6 on a page. Extent, 588 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Guptipáḍā. Pūrnachandra Bhaṭṭā-
chāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Vistāra-chandrikā. A commentary, by Govinda Tarkavāgīśa Bhattachāryya, on Saṅkara's Ananda-laharī.

H. P. S.

Beginning. अद्वैतानन्दरूपां मम विद्यतमनोमात्रगम्यामरूपां
ब्रह्मोपेन्द्रसौक्ष्मिप्रमुक्तदिविषदो मायया मोक्षयन्ती ।
जन्तूनां गर्भवासादपस्तिसमये ग्राहयुद्धं निचन्ती
नित्यां देवीं तुरीयां परशिवशक्तिं चिन्तयतीं तां भजामः ॥
गुरुणां पादाश्लेषच्युतमभ्यर्च्य सुचिरं
रक्षस्यं तन्त्राणां निखिलमधिलयाध्ययनतः ।
स्तौ श्रीगोविन्दसुचिन्मिरिजानन्दलक्षणे-
स्तुतेभ्यः मुक्तापटलमिव यन्माहिरपुते ॥

अथ कलु मन्त्रादेवः पूर्वगुणे जगदेवं तपोध्यानयज्ञादिविज्ञानमनादिवासनापङ्कमग्रसुक्ष्मिर्बुः
परमकाव्यिकः श्रीगङ्गाचार्यरूपेण पुण्यक्षेत्रपावने द्रविडदेश सोमपीतिनां पञ्जिपावनानां
द्विजानां कुले समवतीर्य परमहंसपरिज्जककूपी भोगस्वर्गकजननी तुरीयां लुप्तं मन्त्रयन्त्रपूजा
सङ्केतं प्रकाशयति,—शिव—इत्यादिना । इत्यादि ।

End. एतेन पूज्यपूजकपूजोपचाररूपा त्वमपीतिभाषः ।

Colophon. इति श्रीगोविन्दतर्कवागीशभट्टाचार्यविरचितानन्दलक्षणे विस्तारचन्द्रिका
समाप्ता ।

विषयः । गङ्गाचार्यकृताया आनन्दलक्षण्या व्याख्यानं ।

No. 3374. **इकादशोत्तमदीपः** । Substance, country-made yellow paper, 16 × 4 inches. Folia, 103. Lines, 8 on a page. Extent, 3,916 slokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1712. Place of deposit, Sántipura, Kálidāsa Vidyāvāgīśa. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Ekādaśī-tattva-dīpa. This is a commentary on the *Ekādaśī-tattva*, one of the 28 digests of Hindu law and rituals by Raghunandana. The author of the commentary is Rādhāmohana Gōśvāmī commonly known as Gōśvāmī Bhattachāryya of Sántipura who flourished during the early part of this century and was a friend of Colebrooke. He was descended from Advaita the associate of Chaitanya, the Great preacher of Vaishnavism in the Sixteenth Century.

H. P. S.

Beginning. भवेऽस्मिन् कात्तारे सुऊरठमदुःखैकविकलः
 समीचे संसृष्टं तवचरचपाथोजशरणं ।
 न योगो ज्ञानं वा भजनमपि यद्यपि चरे
 तथाप्याशा दीर्घा तव च कवणा किं न कुर्वते ॥
 वन्दे श्रीलक्ष्मणमन्दधनं परममीश्वरं ।
 राधाखण्डतासङ्गतमालवचिविपचं ॥
 श्रीराधामीश्वरो दीपं करोति शुभदर्शनं ।
 एकादश्यादितत्त्वानां पूर्वार्थाय्यमतेक्षया ॥

प्रत्यारम्भे विद्वविद्याताय महलमाचार्यः शिष्यनिष्ठायै निबध्नाति प्रणम्येति । इत्यादि ।

End. स्मृतितत्त्वबुभुक्षयेति । एतेनैतदुपन्यस्य निर्दोषत्वमित्युक्तं तत्त्वनिर्णायकत्वा-
 दिति ।

Colophon. इति कलियुगपावनवतारश्रीमद्वैतवंशसम्भवश्रीराधामीश्वरगोस्वामिभट्टाचा-
 र्यविरचितेकादशीतत्त्वटीपथी सम्पूर्णोति ।

लिखितेकादशीतत्त्वटीका भारतशर्मा ।

पक्षवेदाब्धिभूमानेऽप्ये पीताम्बरदेशतः ॥

विषयः । रघुमन्दनहर्षेकादशीतत्त्वस्य व्याख्यानं ।

No 3375. प्रायश्चित्ततत्त्वटीका । Substance, country-made yellow paper, 16 × 4 inches. Folia, 94. Lines, 9 on a page. Extent, 4,230 ślokas. Character, Bengali, Date, ? Place of deposit, Śāntipura, Kālidāsa Vidyāváṛṣa. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Prāyascitta-tattva-tīkā. A commentary on another of Raghunandana's digests—of the Law on expiation. By the same author. H. P. S.

Beginning. तद्विहीतो लीलाभ्युदयपरिरूपसदसले
 लसद्दंश्रीमादायतनिकरवर्षो प्रियसचि ।
 ममीमोऽयं किं मे रक्षयति हृदीतीक्ष्णितकथा-
 म्बुसुख्या राधा जयति वक्रशोर्द्धि मता ॥
 स्फुटा प्रायश्चित्ततत्त्वयाख्या मोक्षमशेषा ।
 क्रियतेऽद्वैतवक्त्रेण मोविन्दरतिहास्यया ॥

प्रारिखितप्रसमाश्रितेतुतया मङ्गलमाचरन् शिष्यशिष्यानि तदुपनिबन्धन् तद्वचनाय प्रति-
ष्ठांश्चाचरति प्रथम्येत्यादिना ।

End. चाण्डाल्यादिरजस्रलास्यर्मे तथाविधग्राह्याः पद्मराषद्देगुण्यं शूलपाणिभिः
सम्बुद्धान् चाण्डालादेरिगुण्यस्यसलस्य कथनादिति ।

Colophon. रति दोमदहेतवंशोद्भवभौराधाभोजनश्रीस्वामिभट्टाचार्यविरचिता प्रायश्चि-
ततत्त्वटीका समाप्ता ।

विषयः । रघुनन्दनजन-प्रायश्चित्ततत्त्वस्य व्याख्यानं ।

No. 3378 विवादार्णवसेतुः । Substance, country-made yellow paper, 16 × 3 inches. Folia, 175. Lines, 6 on a page. Extent, 4,462 slokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Sántipura, Kálidása Vidyávágísá. Appearance, old. Prose and verso. Incorrect.

Vivádárṇava-setu. A digest of Hindu Law. Compiled by Paṇḍits from various parts of Bengal. The names of the Paṇḍits who assisted in the compilation are given in the Colophon, viz.:—Vāṇeśvara, Kripārāma, Rāmāgopāla, Krishṇajīvana, Vīreśvara, Krishṇachandra, Gaurīkānta Kalīsaṅkara, Śyāmasundara, Krishṇakeśava and Śūtārāma. Of these Vāṇeśvara was the court poet of Rājā Krishṇachandra of Nadiya during the middle of the last century. The works consulted are those of Chaṇḍeśvara, Rājā of Dhāra, Viśvarūpa, the author of the Mitāksharā, Halāyudha, Śrīkrishṇa Vāchaapati, the Author of Dharmaratna, Śrīkara, Sūlapāṇi, Govinda, Lakshmīdhara the author of the Tattvas, Achāryya Chūdāmaṇi and Nātha Bhaṭṭa. The work commences with the origin and distribution of castes, and goes on with various topics of law, such as the laws relating to usury, mortgage, inheritance, partition of property, adoption, treasure troves, &c.

The work appears to have been written with the object of rivalling the work of Jagannātha Tarkapanchānana entitled Vivādabhaṅgārṇava which is known to Anglo-Indian lawyers as the Panchanana Code.

H. P. S.

Beginning. विद्वेषां शरणां नवास्तुदक्षिणः सङ्कल्पितानामपि

येऽप्रत्युद्यतमीविवाशमिदिरः कौमारभोजनमः ।

संसारैकमप्यधवे निपततां निष्कारबीजं यथां

गोविन्दः कृपया सुरासुरमर्षैर्न्याशिरं पातु वः ॥
 सप्रेमधारेणरविशकपा मितान्तराकारहृत्पादौ च ।
 श्रीकृष्णवास्यतिधर्मरत्नलक्ष्मणा श्रीकरप्रलपावौ ॥
 गोविन्दलक्ष्मीधरतत्त्वकारा आचार्यपूजामस्मिन्महद्भाः ।
 वाक्यानि तेषां सुविश्रम्य कुर्मो यत्नं विवादान्वयेतुबन्धं ॥ इत्यादि ।

End.

एवं कार्याणि सर्वाणि सर्वान् सम्यक् मञ्जीपतिः ।
 देशानलब्धान् लिखेत कृत्वाश्च परिपाकयेत् ॥
 इति विद्वद्विरचिते विवादान्वयेतुके ।
 सरस्वती निधिदण्डायैरेकविंशोऽत्र कीर्तितः ॥
 बाणेश्वर-कृपाराम-रामगोपाल-कृष्णजीवनाम्नैः ।
 बौरेणर-कृष्णचन्द्र-श्रीगौरीकान्ताभिधानैः ॥
 सङ्गिः कालीशङ्कर-श्यामसुन्दर-कृष्णकेशवसङ्गैः ।
 सौम्यारामसङ्गैश्च ललितो ग्रन्थः स्फुरतु सभायां ॥
 इत्यनेकविधयवासि विद्वद्भ्योऽपवर्णितः ।
 विवादान्वयेलाभ्यो ग्रन्थः सम्पूर्णतां गतः ॥

Colophon. इति समाप्तिः ।

विषयः । वल्लभप्रतिष्ठा । वर्षादिचुष्टिकथनं । एषां एतन्निरूपणं । राजप्रशंसा । राजचक्र-
 लक्षणं । राजमन्त्रिलक्षणं । राजसेनकलक्षणं । वृत्तलक्षणं । राजवासस्थानलक्षणं । राजधर्म-
 निरूपणं । अणुदानविवादपदं । छद्मः । अलतछद्मः । परमछद्मः । छद्मनिषेधः । उद्गुप्य-
 विधानं । अणुदानविधिः । दायभागः । अणुधनमाधिकारौ । वानप्रस्थयतिशक्त्युच्चारिणो धनधि-
 कारिणः । क्लोधननिरूपणं । क्लोधनमाधिकारिणः । विभाज्याविभाज्यता । पिल्लतविभाजन-
 पणं । धालविभागादिकथनं । संकष्टधनविभागः । अविभक्तधनस्य देयादेयलविचारः । विभाजन-
 म्परागतस्य विभागः । एकमात्रकविभिन्नपिल्लकाणां विभागः । दत्तकौरस्योर्विभागः । निजुतग्र-
 विभागः । मुक्तिनिरूपणं । व्यवहारदर्शनं । आत्मतायिबधप्रायश्चित्तविचारः । भाषापादः । उत्तर-
 पादः । क्रियापादः । लिखितनिरूपणं । निर्णयपादः । साध्यविधिः । क्रियाबलावधननिरूपणं ।
 निक्षेपः । अस्त्राभिरुचयः । सभूयसमुत्थानं । दत्ताप्रदानिकं । दत्तनिरूपणं । अदत्तनिरूपणं ।
 भूतकविधिः । वेतनस्थानपाककथनं । पण्यक्रीडविधिः । स्वामिप्राप्तविवादः । विस्तीर्णसम्प्राप्तं ।
 क्रीडानुशयः । भोमाविवादः । कृत्तललक्षणनिरूपणं । ब्रह्मरक्षा । अदण्डनिरूपणं । शक्त्युपायः ।
 हृष्टपादयः । क्षेत्रनिरूपणं । प्रकाशप्रकाशतत्त्वदर्शनकथनं । शौराण्येयः । सेनातिदेशः । शौरा-
 ण्यादः । साक्षननिरूपणं । वानकान्येयः । क्रीडनपण्यं । अभिजमदण्डकथनं । दण्डादिरामन-

दशकयनं । औपुषर्गनिरूपणं । अतभर्तृकाथर्गनिरूपणं । सुतसमाग्रयः । प्रकीर्णककयनं । नि
शेषनिरूपणं दशप्रशसा । दशकयनं दशकयनम् ।

No 3377. रसतरङ्गिणी । Substance, country paper, 8 × 3½ inches. Folia 44. Lines, 9 on a page. Extent, 13,068 ślokaś. Character, Nāgari. Date, ? Place of deposit Śāntipura, Kālidāsa Vidyāvāgīśa. Appearance, fresh. Prose and verse. Correct.

Rasa-taraṅginī Treats of the rhetorical *rasas* or flavours with their definitions and examples. The author is Bhānudatta who describes himself as the son of the poet Kailāsanātha Gaṇanātha.

H. P. S.

Beginning. लक्ष्मीमानोक्तं सुश्रुतिगमपुष्पसम् शोचयन् यत्तज्जन्तुम्
सत्तं शोचःसि पश्यन् ममिति दशसुखं बोध्य रोमाञ्चमहम् ।
हृत्वा ज्ञेयज्ञानं चकितमपसरन् सौख्यरत्नेर्दिगमान्
सिद्धम् दत्तेन भूमिं तिरुमिष तुल्यम् पातु मां पोतवासाः ॥
भारत्याः शास्त्रकामारथात्म्याः प्रमत्तारिण्यो ।
क्रियते भानुना भूरिरसा रसतरङ्गिणी ॥
वाणो क्लमस्त्रिणो भानोरेषा रसतरङ्गिणी ।
चंसाः लतविषस्य युक्तमव प्रतीयतां ॥
गिरां देवि तरङ्गिण्या वारय क्रूरवारणान्
यद्भवति लोकाणामाविष्टो विरजो रसः ॥

हेतोः पूर्ववर्तिनियमादतः पूर्वमेव तस्य उपन्यासः । समुचितरसस्य हेतवे । भावादय-
स्येन रसेभ्यः पूर्वम् भावादय एव निरूप्यन्ते । इत्यादि ।

End. यावद्भानोः सुता कापि काञ्चिन्मौ भुवि नश्यति ।

Colophon. इति श्रीकविकेलासनाद्यन्तर्गतपद्मिनीतन्त्रयभानुदत्तविरचितार्था रस-
तरङ्गिणीमहामहाराजः ॥

विषयः । सपरिकराणां शृङ्गारवाक्यकवचादिरसानां लक्षणोद्धारवादिनिरूपणं ।

No. 3378. ज्योतिःसारसङ्ग्रहः । Substance, country-made yellow paper, 12 × 3 inches. Folia, 18 Lines, 6 on a page. Extent, 532 ślokaś. Character Bengali. Date, ? Place of deposit, Guptipādā Sambhuchandra Vidyā-
lañkāra Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Jyotihsárasaṅgraha. An epitome of Hindu astrology. Treats of the mode of determining the most auspicious times for the performance of the ten Samskáras and other religious ceremonies.

Beginning. वन्द्यं परमानन्दमज्ञानतिमिरापहं ।

भवसागरपाराय गीतं वेदान्तसुखं ॥

विद्यालङ्कारविख्यातबुद्धयानन्ददर्शना ।

श्रुतिःश्रीलक्ष्मणं समासोक्तं त्रितये सारसङ्ग्रहः ॥

पण्डितज्ञायते सर्वं तदर्थं न परिश्रमः ।

संक्षिप्तविषयस्यो वाङ्मयैर्द्वयतां मुदा ॥ इत्यादि ।

End.

प्रमदस्या यदा पापाः सोम्या द्वादशमात्रिताः ।

Colophon. इतः खण्डितत्वात् समाप्तिवाक्यं नास्ति ॥

विषयः । विवाहोपयोगिनश्चादिनिरूपणं । निषेकनिरूपणादि । नामकरणं । अन्नप्राशनं ।
सूत्राकरणं । कर्णवेधः । उपनयनं । गृहनिर्माणोपयोगिस्थाननिरूपणादि । गृहचारम् । गृहप्रवेशः ।
हस्तयोजनं । वीजवपनं । धान्यच्छेदनं । मवाग्निकथनं । जातकप्रकरणं । इतः खण्डितं ।

No. 3379. मधुमती । Substance, country-made yellow paper, 13 × 4 inches. Folia, 26. Lines, 7 on a page. Extent, 751 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Guptipádā, Sāmbhuchandra Vidyālañkāra. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Madhumatī. A commentary by Madhusūdana Vāchaspati on the chapter on *Kāra* or cases of the *Mugdha-bodha Vyākāraṇa*.

H. P. S.

Beginning. निष्ठाव्यवहारीयमादिकम्

मनोरथानामपि कल्पद्वयं ।

कीरामपाद् भवसिन्धुना

ममामि नित्यं कुतिभिर्दुराणं ॥

अर्थानां विभजनाद्विभक्तिशब्दः प्रसिद्धः । इहानीं विभक्त्यर्थज्ञानाय कारकपादकारणत्वान् ।
स्वार्थ इत्यादिना । इत्यादि ।

End.

अतो इत्थे भाषा इत्यादीनि उदाहरणानि वक्रप्रकारानि ज्ञानानि । कारकं
जनिः न तु इवमित्यर्थं विकरेषु ।

Colophon. इति श्रीहर्षचरितारविन्दमधुमन्त्रश्रीसुषीयुग्ममधुसूदनवाचस्पतिविरचित्
 त्पारां मुग्धबोधटीकायां मधुमत्यां तृतीयकारकपादो मतः ।

विषयः । बोपदेवकृतमुग्धबोधायकारकपादस्य व्याख्या ।

No. 3380. **प्रायश्चित्तदम्बसारसङ्ग्रहः ।** Substance, country-made yellow paper, 13 × 4 inches. Folia, 88. Lines, 6 on a page. Extent, 869 Slokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit. Guptipādā, Śambhuchandra Vidyālaṅkāra. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Prāyaschitta-kadamba-sāra-saṅgraha. Gives a number of *Prayasthās* or opinions of Pandits about *prāyaschittas* or atonement for various kinds of sins. It points out where differences exist in the opinion of the great authorities, such as Raghunandana, Nārāyaṇa, Jagannātha Tarkapañchāna on Hindu Law regarding this topic.

H. P. S.

Beginning. प्रबन्ध शिरसा शब्दं श्रीकृष्णायनमः ।

प्रायश्चित्तकदम्बानां क्रियते सारसङ्घः ।

दृष्टकुष्ठयाधिकृष्टितामिताकशेषपापस्यकामेन पराकृतद्वयाद्यभक्तौ यत्किञ्चिद्विशेषकं विंशत्-
कार्पाण्यौदारुण्यं प्राचक्षिप्तं करण्यौघमिति विदुषाम्परामर्शः । इत्यादि ।

End. एभिः षोडशकैर्दानैः पुनः स्यात्पुण्यभाजनं ।

क्रौडति स्वर्गलोकेषु मातुराणैः प्रमादतः ॥

Colophon. इति समाप्तिः । श्रीशङ्खचन्द्रदेवशर्मायः पुस्तकमिदं ।

विषयः । क्षतिपातसमहापातकोपपातकगोचरादिप्रायश्चित्तव्यवस्थापणशेषनप्रकारः । तत्र
रघुमन्मन्त्राराधनमन्त्रावर्तकपञ्चाननप्रभृतीनां मतभेदप्रदर्शनं । होमग्राहिसूचकवर्धनं । साव-
धोदशीकथनम् ।

No. 3381. **आज्ञादिविवेकसौदो** | Substance, country paper 13 x 4 1/2 inches. Folia, 28. Lines, 7—8 on a page. Extent 1,050 slokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Guptipādā Rāmādhana Vidyālaṅkāra. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

S'raddhādi-vivikā-kaumudī. A commentary on the *S'raddha-viveka* and other works having the generic name of *viveka* by Śūlapāṇi, by Mahāmahopādhyāya Rāmakṛṣṇa Nyāyālaṅkāra.

Beginning धर्मशास्त्रप्रवक्तारं प्रणम्य परमेश्वर ।

श्राद्धादिकौमुदी रम्या रामलक्षणेन तन्मते ॥

तत्र पार्ष्णस्य सकलश्राद्धप्रकृतिनात् तद्विचार्यते । इत्यादि ।

End. तथा च अर्चने एव सर्वदेवपूजनं न काशान्तरे । इति ।

अनन्यदृष्टेर्बुद्ध्या रामलक्षणेन तर्कितैः ।

विषयैः कृतं प्रज्ञाः सभायां कौतुकं मच्चत् ॥

Colophon. इति श्रीमन्मन्मथोपाध्यायरामलक्ष्मणन्यायालङ्कारभट्टाचार्यविरचिता श्राद्धादि-
विवेककौमुदी समाप्ता ।

विषयः । पार्ष्णप्रकृतिकथनं । तत्र पूर्वदिने निरामिषसक्तद्वोजनादिविचारः । त्राक्षशोप-
वेशनान् प्राक् स्मरणमेव कर्तव्यं न तु पूजनमिति मैथिलमतदूषणं । विष्णुमुद्दिश्य निवेदितेनाग्नेम
श्राद्धं कर्तव्यं नवेत्येव निवेदितशेषाग्नेम तदनुष्ठानमिति समाधानादि । अनुज्ञापयणविचारः । पार्ष्ण-
क्षान्तिदेशकथनादि । अर्धादिदानप्रकरणं । पुष्याक्षरेण शिरः प्रश्रुतिदानविचारः । पुष्येव इत्या-
दिमन्त्रविचारः । न्युक्तविधिः । गन्धादिदाने अष्टिद्रावधारणविधेः । अष्टाद्युत्तुर्गे विशेषाभिधानं ।
अक्षय्यदानविधिः । दक्षिणावाक्यविचारः । प्रतिष्ठापयणादिकं । श्राद्धे पाकविचारः । क्षौद्रद्रव्य-
कृत्वाऽविधानं । तत्र यजुर्वेदिप्रतिनिधिविधानादिकं । विष्णुपतितश्राद्धकालविचारः । अशौचा-
न्नादिने श्राद्धविधिः । तन्मृत्युविचारः । अपक्वसपिण्डविचारः । अमावास्यादिअसश्राद्धव्यवस्था ।
एकोद्दिष्टविधिः । मन्त्रपाठविचारः । सपिण्डमन्त्रमन्त्रपथं । तत्र प्रयोगः । अश्वयुक्कृत्यपकान्ति-
तकश्राद्धविचारः । मघाचयोद्गी । ह्योपान्वितादीपदानविचारः । नवाम्नश्राद्धविधिः । अतपिब-
कस्य नवाम्नेनापि श्राद्धकर्तव्यमादिकथनं । माघसप्तमीस्नानविधिः । वादलीस्नानविचारादि ।
अमुवाचौकथनं । जन्माष्टमीवयव्याकथनम् ।

No. 3382. तन्त्रराजः। Substance, palm leaf 10 × 2 inches. Folia, 202. Lines, 5 on a page. Extent, 4,040 ślokas. Character, Bengali. Date, Śk. 1551. Place of deposit, Guptipādā, Khudirāma Nyāyabhūṣaṇa. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Tantrarāja. A digest of *Tāntric* doctrines and *Tāntric* rites. It treats of the origin and development of languages, of the mystic properties of the various letters of the alphabet; of the sacredness and power of *Madhumatī Svapnāvalī* and *Ananta Sundarī*; of ablution and anointment; of the *tilak* mark; of the purity of the place of worship, of altars; of various mystic diagrams, various mystic ceremonies entitled *nyāsa*; the ten kinds of moral duties of technically called flowers, such as want of *māyā*, want of *Ahankāra*, of five kinds of moral duties such as *ahimsā*, control over senses &c.; of the cases when mental worship is preferable; of direction as to which finger is to be used for the worship of a female deity; and of the mode of worshipping various *Tāntric* deities and performing various *Tāntric* rites.

H. P. S.

Beginning. कुलबाला कुलेशानी नमस्कृत्य ययामनि ।

कौलिकानां चित्तार्थाय तन्त्रराजः प्रकाशते ॥

तत्र ज्ञानार्थे । विपुला द्विविधा देव भवता प्रकटीकृता । विविधेति च यदङ्ग प्रकटीकृतं
मन्दर । ईश्वर उवाच । इत्यादि ।

End. जीवप्राप्तौ महादेवि सादनमदनमनः ।

• इन्द्रवीजं ततः पद्यात् भुवने + + + + + ॥

Colophon. ग्रन्थस्य शकाब्दाः । १५५१ । इतो नास्ति ।

विषयः । विद्याप्रकरणं । दक्षिणाग्रायकथनं । उत्तराग्रायकथनं । भाषा-वृद्धि-स्थितिकथनं ।
समावर्ती-साक्षात्कार-कथनादि । मधुमती-सिद्धि-कथनं । ककारादीनां फलकथनं धर्म-कौशलं ।
अनन्यसुखी-साक्षात्कार-कथनादि । तत्र पूजाप्रकारकथनं । तान्त्रिक ज्ञानादि कथनं । आचमन
प्रकार-भेदः । अभिवेकविधिः । मितृकचय्या । सन्ध्याविधानं । आन-ग्रहादि-कथनं । वेदि-
प्रकार-भेदः । यन्त्रादिनिष्ठाविधिः । श्रीचक्र-दर्शनादि-साक्षात्कारं । अक्षादि-मात्र-प्रापयितुं ।
भूत-ग्रहादि-विधानं । अद्यादि-न्यासनिकषणं । प्राञ्ज्यास-सकृपादिकं । आपक-चतुरासन-संस्कार-
विद्या-चक्राननादिन्यास-कथनं । कामकला-ध्यानादि-कथनं । असायानचक्रादि-दशविध-पुण्य-
कथनं । अविबेन्द्रियनिषेधादि-पञ्चविध-पुण्य-कथनं । पीठ-पूजा-प्रकारः । चतुःषष्ट्युपचार-कथनं ।
शेखरोपचारादि-कौशलं । पुण्यादि-निकषणं । कुच-मागधोपूजाकर्तव्येति-निकषणं । वक्त्र-धूप-
दोषादि-लक्षण-कौशलं । नैवेद्ये-देयानि । तत्र पात्र-विशेष-निकषणादि । पादुकादि-हान-

मन्त्र-कथनं । पञ्चायतम-पूजन-प्रकरणं । देवीतर्पणे षड्विंशतिप्रकरणं । शुक्ल-छन्दा-पञ्चाश्यां पूजा-भेद-कथनं । गुह्य-पङ्क्ति-पूजाव्यवहारा । षड्विंश-पूजा-प्रकरणं । पूजायां दिङ्निर्णयः । ब्रह्मादि-पूजनं । अतिरहस्ययोगिनीनां पूजाप्रकरणं । पञ्च-क्रम-विद्या-पूजा-प्रकरणं । योगिनी-डाकिनी-छाकिन्यादीनां संख्यादि-कथनं । बलि-दान-विधिः । आराविक-विधिः । कायिक-वाचनिक-मानसिकादि नमस्कारभेदाः । पादोदकादि-साक्षात् । पुर-स्मरण-प्रकरणं । पुण्यविशेषण-होमकरणे फल-विशेष-कथनं । पञ्चवाणे-शरी-पञ्चकामदुषे-शरी-प्रभृतीनां पूजाविधिः । मुद्रा-प्रकरणं । कुण्ड-निष्ठाणादि-विधिः । भुवन-न्यास-सूक्तिन्यासादि-कथनं । मन्त्र-बोद्धा-न्यास-प्रकारः । पञ्चमौ-दीपनी । गणेश-न्यासादि-कथनं । इतो-नास्ति ।

No. 3383. मन्त्रकौमुदी । Substance, country-made yellow paper, $18 \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 28. Lines, 8 on a page. Extent, 1050 slokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1717. Place of deposit, Guptipādā, Telipādā, Pūrṇachandra Bhattachārya. Appearance, fresh. Prose. Incorrect.

Mantra-kaumudī. Explanations and uses of certain mantras relating to domestic rites. By Aniruddha Bhāṭṭa. The first three *kāṇḍas* of the work are not forthcoming. The mantras explained in the fourth *kāṇḍa* are those quoted in the *Grihya-Sūtras* of the *Sāma Veda*. These relate to consecrations or purifications of various articles for the propitiations of the planetary deities. The writer incidentally mentions Mūrāri Miśra, Halāyudha and others of his predecessors.

H. P. S.

Beginning. ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।

ॐ ऋषे प्राणाः प्रतिष्ठन्, ऋषे प्राणाः स्मरन् च । ऋषे देवत्वसंख्यायै । अस्मार्थः, अस्मा इति षष्ठ्यर्थे चतुर्थी, अस्म प्रतिमादेवस्य प्राणाः प्रतिष्ठन्, देवत्वसंख्यायै देवत्वप्रथमाय इत्यर्थः ।

End इमाः पारिजातादयः, नागा ऐरावतप्रभृतयः, दैत्या जिह्वादयः, अक्षरसं-गताः तिलोत्तमाद्याः, कालसङ्गवयवा अतुमासादयः, एते त्वां धर्मार्थकामसिद्ध्यर्थमभिषिञ्चन् । इति शिवं ।

Colophon. इति दाक्षिणात्य-मन्त्रमन्त्रोपाध्यायानिबद्धभट्टविरचित्यां मन्त्रकौमुद्यां ब्रह्मो-मन्त्रव्याख्याचतुर्थकाण्डं समाप्तं । समाप्तस्यायं ग्रन्थः ।

अन्वि-बोधी-समुद्र-मिने शके गुरोर्दिने ।

अलिङ्गत् पुस्तकमिदं श्रीरामकमलो द्विजः ॥

श्रीरामधर्मन्यायरत्नमहाशाय्यस्य पुस्तकमिदं । श्रीरामकमलो चतुर्थदिवसे समाप्तोऽयं ग्रन्थः ।

विषयः । सामवेदीयगद्यायुक्तमन्त्रव्याख्यानं । अथ आदितः काण्डवयं नास्ति । चतुर्थे तु
 ऋषेः प्राण-प्रतिष्ठा-मन्त्राणां व्याख्यानं । षष्ठ-स्थापन-मन्त्रार्थः । पञ्चम्य-शोधन-मन्त्रार्थः । दशोत्सर्ग-
 मन्त्रार्थः । विष्णु-पञ्चक-श्लोक-मन्त्रार्थः । अधिवास-मन्त्रार्थः । पञ्चयाम-मन्त्रार्थः । जलाशयोत्सर्ग-
 मन्त्र-व्याख्या । श्रीसूक्त-मन्त्रव्याख्या । यजमानाभिषेक-मन्त्र-व्याख्यानश्च । प्रसङ्गाद्वा सुरारिमित्र-
 चलायुध-प्रैष्टतौनामकारि नामोमेखो प्रत्यक्षता ।

No. 3384. महिम्नः स्तवकौमुदी । Substance, country-made paper,
 18 x 3 inches. Folia, 13. Lines, 5 on a page. Extent, 333 slokas.
 Character, Bengali, Date, ? Place of deposit, Guptipādā Telpādā,
 Pūrṇachandra Bhattachārya. Appearance, fresh Prose. Incorrect

Mahimnah-stava-kaumudī. By Govindānanda. A com-
 mentary on the *Mahimnah-stava*, which is said to have been com-
 posed by a Gandharva named Pushpadanta.

Beginning. श्रीगोविन्द-पद-द्वन्द्व-नखेन्दुवचि-सम्पत्तिः ।

अनधिक्ताभिषद्भक्तान् चित्तध्वान् धुनोतु नः ॥

क्रियते श्रीमता मात-पादरेणूपदेशतः ।

केनचित्कविना शश्वोर्मन्त्रिणः स्तवकौमुदी ॥

* अथ किल केलि-कला कलित-हृदयो धरणी-मण्डलसवतोर्यं विचरमाणः समत-स्यन्दमान मक-
 रन्द-सम्बोधानन्दित-सधुकर-निकर-भाङ्गार-मुखरित-प्रोत्फुल्ल-सकौवल्लयित सुपवनमास्रोक्ता कुसुम-
 निचयवचयमहाममिसम्बन्धानः कुसुमापचारानवस्थितमानिकनिवर्त्तेर्विनोयमानः निपुण-कोवि-
 दोपदिष्ट-चिमकर-शेखर-निर्मात्य-निवहाभिलङ्घन-जमित-गगन-गमनप्रत्यूञ्ज न उद्विजमानः कुसुम-
 दर्शनो गन्धर्वराजो गत्यन्तरमनास्रोक्तयन् निखिल-माक-वासिभिरपास्यमान-चरण-कमलमाश्रयो-
 विषं मधेश्वरमभिष्टुवन् अशेषतस्तत्कविमानमविदिनापि स्वप्रष्टो निजशक्तिमाशङ्क्य उपपत्तिमाह,
 —मन्त्रिण इत्यादि ।

End. ममनश्चेत्पञ्चदशः सन् अस्य मन्त्रादेवस्य इदं पूर्वोक्तं स्वममकरोत् । कौटम्बं
 स्वगुणस्त्वभावंतो गुण + धर्तृ दिव्यानां देवानां दिव्यमुपादेशमित्यर्थः ।

• गोविन्दानन्दकृतिना कृतं कृतधियां कृता ।

विमोदयन्तु विद्वांसो मन्त्रिणः स्वकौमुदी ॥

Colophon. समाप्तं मन्त्रिणः स्वकौमुदी ।

विषयः । पुण्यद्वन्द्वमन्त्रकृतमन्त्रिणः स्वस्य व्याख्या ।

No. 3385. **ज्ञानरत्नोपाख्यानम्**।* Substance, country-made paper, 12 x 6 inches. Folia, 106. Lines, 13 on a page. Extent, 2,486 ślokaś. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vālučara, Pāñchāpata-pausāla. Appearance, new. Prose. Incorrect. Sanskrit.

Jñānaratnopakhyāna. By Jayatilaka Sūri. It existed originally in Prakrit. Jayatilaka Sūri rendered it into Sanskrit. It was told by Kesī to Rājā Ś'aukha. Jinendra-tilaka corrected the Prakrit text. It contains the story of Malaya Sundari, who was thrown by her father into a dark well at the time of her Svayamvara at the instigation of her stepmother. She was rescued therefrom by Mahāvala Kumāra, who afterwards married her with her consent. She became a Yati in her after life.

H. S. P.

Beginning. चतुरङ्गो जयत्यङ्गं दिग्गन् धर्मं चतुर्विधं ।
 चतुःकाष्ठान् प्र + तां जेतुं मोक्षचमूनिव ॥
 जयन्त्याचार्यतो रक्ताः करपादाङ्गुलीनखाः ।
 विंशतिरथानकत्रीणां (?) कौकुसुमसिद्धिका इव ॥
 दीपास्त्रिका पुरो यस्तु फणामणिमिषात् सदा ।
 पार्श्वोऽश्वीनिर्गमं लक्ष्मीप्रवेशं करोतु सः ॥
 सर्वार्थसिद्धान्तीहोऽपि मम सर्वार्थसिद्धये ।
 सिद्धार्थो जनकोऽप्यक्षु जिनः सिद्धार्थमन्दनः ॥
 येन बोधप्रदीपेन निरस्याभ्यन्तरं तमः ।
 ममास्मा निर्मलौचस्ते तस्मै श्रीगुरवे नमः ॥
 — — — — — ।
 प्रकृत्या प्राप्तं प्रार्थितुं शोभ्यं यथास्थितं ।
 क्षतः संस्तुत्य पूर्वार्थान् शोभ्यं कथयाम्यहं ॥
 इत्थं कृतमसम्भारो भवामां बोधचेतने ।
 धर्म-रत्न-उपाख्यानमयं शास्त्रं तनोम्यहं ॥ इत्यादि ।
 End. श्रीमत्पार्श्वजिनेन्द्रनिर्दिष्टनिर्दिष्टादुयाते समानां इते
 संज्ञो नृपमन्त्रिणी मलयतः पुण्ड्र्यसौ, नामतः ।
 रतस्याचरितं यथा नृपचरता प्रोक्तं पुरा केजिना
 श्रीमत्संज्ञनरेचरस्य पुरतोऽप्युच्ये मयेहं तथा ॥

साधकशिरोरत्नं जिनैकमिलको भविः ।

चिरं जीयाहि + जीना प्रत्याभ्यासविशुद्धिन् ॥

प्रत्यप्रमाणमवेदं विशेषं श्लोकसंख्या ।

शतानि जिनसंख्यानि विंशता साधकानि च ॥

Colophon. इत्यागमिकनीजयतिलकस्वरिविरचिते ज्ञानरत्नोपाख्याने मलयदुन्दरीच-
रिते पूर्वभाववर्णनो नाम चतुर्थः प्रकाशः ।

विषयः । पुत्रवार्थेषु सर्वेषु धर्मेषु एव मुख्यतम इति कथनमुखेन ज्ञानदर्शनसाधिकापर-
मपुत्रक एव स इति निरूपणं । तत्र विशेषतः सम्यग्ज्ञानस्याभ्यर्चितत्वकीर्तनप्रसङ्गेन चम्पावती-
पुरीपतेः वीरधवलस्य दुहितुः मलयदुन्दर्याः चरितकीर्तनम् । सा तु विमातुः वशंवदेन पित्रा
अयम्बरसमये एव अश्वरूपे निपातिता रक्षिता च मन्त्रावलकुमारिणेति तस्मिन्नेव मन्त्रापुरणे जितरा-
मनुरामवती निजसाधिकाया एव तं गृहीतपाणिकं नन्द्यामासेति कथनं । तत्र विशेषेण तद्विमातुः
कनकवत्याः दुराचारादिवर्णनं । जैन-धर्म-साक्षात्-कीर्तनं । अथ मलयदुन्दर्याः यति-व्रत-
पञ्चादि-वृत्तान्तकीर्तनम् ।

No. 3386. मूलदेवकथा । Substance, country-made paper, 12 × 5
inches. Folia, 18. Lines, 8 on a page. Extent, 342 ślokaś. Character,
Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vālučhara, Pāñchāyatapauśāla.
Appearance, fresh. Verse. Incorrect. Sanskrit.

Mūla-deva-kathā. The story of Mūladeva, a wicked Prince of
Pātālīputra, who, when banished by his father for his wickedness,
went to Ujjayīnī and there obtained the favour of a Rājā through the
good offices of a prostitute named Devadattā.

H. P. S.

Beginning. अस्मीह पाटलीपुत्रं नाम गोत्रेषु पत्तनं ।

अलम्बमध्यमकोधेरिवाको वञ्जरत्नम् ॥

कला-कलाप-निलयः साधसंस्कृतमग्निरं ।

राजपुत्रो मूलदेवस्तत्र सुखं विद्यामभूत् ॥

स पूर्वविद्यैकधनः कृपयामाद्यवाच्यः ।

कूटचेष्टामधुद्विपूकपलायकमन्त्रयः । इत्यादि ।

End.

विद्वन्नाभिर्वैडोभिर्मन्त्रिकं अष्टशसनः ।

निजपादं ततो राजा पापानां कुमलं क्षिपत् ॥

चोर्थात् स्वसुर्थमपि विक्रमराजराज
 क्षान्तीय मण्डिकमण्डनयो जघान ।
 +न्यं नतेन विदधीत सुधीः कथञ्चि-
 दवापि जगन्नि विरुद्धफलानवन्ति ॥

Colophon. इति श्रीमूलदेवकथा समाप्ता ।

विषयः । पाटलौपवाधिपपुत्रस्य सकलकलाकलापकुशलस्य मूलदेवस्य नितरां श्रुतयसना-
 चकृतया पित्रा निर्वासितस्य उज्जयिनीगमनपूर्वकं देवदत्ताभिधानायाः वेश्यायाः साहाय्येन
 तदानीमुज्जयिनीनाथस्य विमलसिंहस्य त्रीतिपात्रलप्राप्तादिवर्णनम् ।

No. 3387. सिद्धचक्रमाहात्म्यगाथावृत्तिः । Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 3. Lines, 16 on a page. Extent, 126 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vālučara, Pāñcháyata-pausāla. Appearance, fresh. Prose. Incorrect. Sanskrit.

Siddha-chakra-māhātmya-gāthā-vṛitti. A commentary on twelve gāthās on the subject of a Tāntric rite named *Siddhachakrod-dhāra*, to be found in the work entitled Śrīpāla-Charitra. By Ratna Shekhara Śūrī, the head of the Tapogana at Nāgapura. The author of the commentary is Chāndrakīrti. H. P. S.

Beginning. अथ सत्यकार एकादशसंख्याभिर्गाथाभिः सिद्धचक्रोद्धारविधिसाह । तथेय-
 मादिगाथा । गयथमकलियाथं तमित्यादि । अथ गगनादिर्दश मन्त्रशास्त्रेभ्यो ज्ञेया । तत्र गगन-
 शब्देन । इत्यादि ।

End. नवमं पूर्वं तस्य परमार्थरूपं परमरश्मिभूतमित्यर्थः ।

Colophon. इति श्रीनागपुरीयतपोमण-नाथक-श्रीरत्नशेखर-स्वरिक्तौ श्रीसिद्धचक्र-
 यन्त्रोद्धारे द्वादशश्लोके श्रीचन्द्रकोर्णिसुरिभिः कृता याख्या समाप्ता ।

इति श्रीसिद्धचक्रमाहात्म्यगाथावृत्तिः सम्पूर्णा ।

विषयः । रत्नशेखरस्वरिक्त-श्रीपालचरित्रान्तर्गतसिद्धचक्रमाहात्म्यनिबन्धकगाथाद्वादशकस्य
 याख्यामम् ।

No. 3388. वलिमहामन्दिराख्यानम् । Substance, country-made paper, 14 × 6 inches. Folia, 102. Lines, 8 on a page. Extent, 1,776 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vālučara, Pāñcháyata-pausāla. Appearance, fresh. Prose and few verses. Correct. Sanskrit

Bali-mahánarendrákhyána. This is a work on Jaina philosophy, and treats of such topics as the evanescent character of everything mundane, and so on. It contains in fact, the substance of what was preached by Bali Mahánarendra *alias* Bhubana-bhānu before Chandramauli, a king of Vijayapuri.

Beginning. अस्मिन्मूर्ध्वे मेरोः पश्चिमायां दिशि गन्धिस्त्रावती नाम + + + । तत्र निवासः सर्वसम्यदां निलयो निःशेषविलासानां गृहं समस्तसद्भावकाराणाम् अनास्पदम् शेषपापयवकाराणां धाम धर्मकर्माणां बलवितं प्रांशुप्राकारेण दुर्गोद्धतमनिगम्योपरिस्थया समपा-
श्रय्यनिकेतनम् अतिविक्षीर्णमवनिवनिताशिरस्त्रिलोकभूतं विजयपुरं नाम नगरम् । तत्र चाराध्यः पार्थिवसङ्घाणां प्रथमः सत्त्ववतां । इत्यादि ।

End. सर्वशरीरसम्बन्धं विहाय सद्भातो निर्द्वन्द्विपुत्रीपरमेश्वरो बलिमहानरेन्द्रराजर्षिः केवलिकीव इति ।

Colophon. इति बलिनरेन्द्राख्यानं श्रम्यूर्ध्वम् ।

विषयः । भुवनभानुकेवलित्यपरनामधेयस्य बलिमहानरेन्द्रस्य हतात्मकीर्तनम् । तत्र, विजयपुरनगरीनाथस्य चन्द्रमौलिनामकस्य राज्ञः पुरस्तात् भुवनभानुना रूपकच्छेदेन धर्मधर्मादि-
साक्षाद्यवर्णनं कृतमस्ति । तस्मात् सारः । तथाहि । बलरूपमष्टद्विधोऽयमप्रभुत्वादिकमपि रमणीयं बलं अनित्यत्वेन सम्यगवज्ञाय ज्ञानदर्शनसारिरूपे धर्म एव सदा समृद्धः करणीय इति अभीष्ट-
बलसंप्रयोगाणामनित्यत्वनिरूपणम् । ननु नूयते खलु उत्कृष्टधर्मकर्तृणां अपि बलानां शरीरादि-
विनाशः । तत् किमर्थं शरीरलोकाविधायिना तादृशेन धर्मेणाकृत्यन्तां नाम विवेकिन इति धर्मा-
प्यनित्य एव । उच्यते । यथावदुक्तं धर्मोऽनित्य एव । तत्र सिद्धसाध्याः । एकात्मन नित्यत्वस्य
जनानां मोक्षेऽप्यसिद्धत्वात् । अथ कथं सिद्धिरिति तु तत्र भवभयनादिव्यपि अस्तीति न किञ्चिदनित्यं
स्यादिति चेन्नेवम् । अप्रतिपत्तिरिति सिद्धेः । यत्र हि पर्यायः कुतोऽपि कारणादपितया अत्युत्कटो
विवक्ष्यते तत्र तेनैव व्यपदेशः प्रवर्तते, नेतरेण । मोक्षे चानन्तमुच्छात्माकान्तज्ञानदर्शनमयत्वसिद्धि-
त्वाद्युत्पत्त्यादिलक्षणो नित्यपर्याय एव उत्कटो विवक्षितोऽतस्तेनैव व्यपदेशः मोक्षस्य चकामुद्याने
सुसुप्तप्रवृत्तिस्तुलात् । अत एव उपयोगादिकृतया तस्य अथ भङ्गुरत्वलक्षणोऽनित्यत्वपर्यायोऽन-
पित्यत्वेन विवक्षित इति व्यवस्थितमिदं । यथा, सङ्क्षेपजप्याद्युपयोगादेव सद्यः क्रमेण वा
रोगनिवृत्तिः वाणिज्यादिक्रियातयार्थलाभः । तथा सङ्क्षेपानुष्ठानादेव आतिशयमरणयोगाद्युपश्रव-
णतस्य सर्वथा निर्द्वन्द्विनान्यत इति ।

No. 3389. प्रश्नोत्तरम् । Substance, country-made paper, 13 × 6 inches. Folia, 17. Lines, 10 on a page. Extent, 495 slokas. Character, Nāgara. Date, S.m. 1656. Place of deposit, Vāluchara, Pāñchāyatapaśāla. Appearance, decayed. Prose and verse. Incorrect.

Praśnottara. Thirty-six questions relating to the doctrine of the Jaina religion with thus answers. By Jayasena. He wrote this at the command of one Jina Sīṃha at Lābhapura, the head-quarters of the Jainas of the Kharataragachchha.

Beginning. नला त्रीसर्वज्ञं ध्यात्वा शुतदेवतां विशेषेण ।

गुरुचरणाम्बुजसेवां कृत्वा विद्मव्यपोहय ॥

स्मरतरंगणराजानां श्रीमज्जिमचन्द्रस्वरिराजानां ।

राज्ये श्रीलामपुरे प्रमोदसाणिक्यगणिश्रियैः ॥

श्रीजिमसिंहगुरुणासाक्षात् प्रवचनानुसारेण ।

जयसीमोपाध्यायैः प्रश्नानामुत्तराणि लिख्यन्ते ॥

तथा जे लिख्य। आपणइ आवश्यकसामायक—इत्यादि ।

End.

प्रश्नोत्तराणि लिख्यतां लिखितमनाभोगतो यदुत्सृजं ।

तत्संशोध्यं सुधिया विचार्य सिद्धान्तपारीक्षैः ॥

आगमपरम्पराभ्यां यदवगतमनीवमन्दमतिनापि ।

तज्जितमिच्छास्ति न मया केवलं दृष्टिरागेण ॥

Colophon. इति श्रीप्रश्नोत्तरं सम्पूर्णम् ॥ संवत् १९५६ ।

विषयः । जैनशास्त्रीयषट्विंशत्प्रश्नानामुत्तरकथनम् ।

No. 3390. Samarāditya-charitra. Substance, country-made paper, 14 × 6 inches. Folia, 305. Lines, 13 on a page. Extent, 10,639 ślokes. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vāluchara, Pāñchāyatapauśāla. Appearance, new. Prose and few verses. Generally correct. Sanskrit. Few Māgadhi verse.

Samarāditya-charitra. A biographical account of Samarāditya, written in Sanskrit from a Prakrit work on the same subject by the Haribhadra Muni. Haribhadra's work is very difficult our authoress renders it in easy Sanskrit. Her name is Sumati Bardhana Muni, a disciple of Benī-sundara who was a disciple of Ilādharmā. Ilādharmā again derived his knowledge of the Jaina religion from Kīrtivardhana, an immediate disciple of Jinamukha, the head of the Brīhat Kharataragachchha. There are three classes of Jaina works which are recited before a

religious audience, namely, (1) *Devya* or works containing accounts of gods, (2) *Devya Mánusha*, containing accounts of men and gods, and (3) *Mánusha* containing accounts of men only. The subjects of such of the work may be various. Some may treat of the means of acquiring wealth, called *Arthakathá*, some may treat of love, affection, &c. and are called *Káma-kathá*; some may treat of religion, called *Dharma-kathá*, and some may treat of miscellaneous topics, called *Samkirṇa-kathá*. At the end of the work there is a metrical eulogium of the author. H. P. S.

Beginning. श्रीमन् परमात्मतापदमितं वैश्वोक्त्युत्तमं परं

नाभेयादिसमस्तौर्ध्वगणं सिद्धांश्च सिद्धाचिताम् ।

आचार्यान् गविपुण्डरीकप्रभतीन् पूषानुपाध्यायकान्

साधून् दर्शनबोधचार्यचरितान् द्वेषा तपःसंयुतान् ॥

सज्जानाश्चतवारिधौ गृध्रगुह्यं श्रीसद्गुरुन् भक्तितो

मत्वा विद्वविनाशनाय मनसि कृत्वा च वाग्देवता ।

सद्देवायविधायकं सुमनसामादेयमत्यादरात्

कुर्वे चाद्यचरित्रमाय्यंसमरादित्यस्य भूमिपतेः ॥ सुप्तं ।

श्रीहरिभद्रमुनीन्दैर्विहितं प्राकृतमयं समस्तीह ।

समरादित्यचरित्रं तथापि तद्वतीव विषमार्थं ॥

आधुनिकमन्दबुद्धिकसत्परिज्ञानचेतवे तस्मात् ।

सफलोऽस्तु मे प्रयासः प्रसादनः सर्वसुगुरुणां ॥

उपनयतु महत्त्वं वो जिनस्य सुरराजिह्मसंमिश्रिता ।

तीर्थप्रवर्तनसमये देवविमुक्ता कुसुमदृष्टिः ॥ इत्यादि ।

End. मन्त्राफलं प्राप्तं । द्वितीयेन विहितं श्रीमत्परेष्वक्षमन्त्रसंसारवर्जनं कृतमिति ।

Colophon. इति हृत्पञ्चरत्नमन्त्राधीशभट्टारकश्रीजिनसुखस्वरिचरपाईपद्मशुक्र-
रविहृत्कीर्तिर्विजयसुमित्रिनेयविजयवरचीहृत्पाथमसुमित्रिप्रज्ञाश्रीविजयसुन्दरसुमित्रिप्रज्ञा-
श्रीसुसतिर्विजयसुमित्रिचरिते संस्कृतमयसमरादित्यचरित्रोत्तरार्द्धे समरादित्यमिरिसेनप्रबन्धो-
पनिबन्धो भवः ।

इत्यस्य समाप्तोऽयं सर्वोऽपि ग्रन्थः । (अतः पद्यमयी विस्तीर्णा ग्रन्थकारप्रशस्तिर्वर्तते) ।

विषयः । अवन्तीदेशाधिपस्य सुमरादित्यस्य आद्यचरित्रं हरिभद्रमुनिना प्राकृतभाषया
मुद्रितमासीत् । तद्वचनमेव विरचितत्वात् तत्तत्तत्विषय एवास्ति विषय इति ज्ञेयं । तच्च अद्य
महानुपदेशोऽयं संक्षेपेण सङ्गृह्यत यथा, सर्वथा श्रोतुं योग्यान्वेव श्रोतव्यानि, प्रसङ्गाच्चाख्येन वक्ष्यति

प्रशंसनीयानि, आचरितुं योग्यान्नेव आचरणीयानि, परिहर्तुं योग्यान्नेव परिहर्तव्यानि । तत्र च श्रोतव्यानि सुरनरसुखोत्पादकानि अर्थसाराणि सर्वश्रेष्ठवचनानि । येषां यशस्विभुवने विस्तृतमस्ति, तान्येव जिनेन्द्रवचनानि प्रशंसनीयानि स्पृष्टव्यानि च सम्यक्ज्ञानसारिणी । तथैव आचरणीयानि निस्तारचित्वेन दारिद्र्यविनाशकानि चिन्तामणिरत्नमण्डपानि त्र्यम्बकज्ञानसारिणी । तथा परिहर्तव्यानि कुमतिवासस्य चतुभूतानि मिथ्यात्वादीनि लोकविषयकार्याणि च । अथ श्रोतव्यं तावत्त्रिविधं दिव्यं, दिव्यमानुषं, मानुषमेति । तत्र दिव्यं नाम यत्र केवलनामेव चरितं वर्ण्यते । दिव्यमानुषं पुनर्यत्र द्वयोरपि देवमानुषयोश्चरितं वर्ण्यते । मानुषन्तु यत्र केवलं मनुष्यचरितं वर्ण्यते इति । तत्र सामान्यतयतसुः कथा भवन्ति यथा, अर्थकथा, कामकथा, धर्मकथा, सङ्कीर्णकथा चेति । तत्र अर्थकथा नाम ह्यथिवाणिष्ठशिल्पादिविचित्रोपायसंप्रयोगेण द्रव्योपाज्जेनोपायसंबन्धः । या पुनः कामोपायविषया चित्तयाभोजकलादादिष्णानुरागदूतीयापारप्रियानुवर्तनादिपदार्थमिलिता सा द्वितीया । या पुनर्धर्मापायगोचरत्तमाज्जेवनिर्लोभनातपःसंयमसत्यशौचाकिञ्चन्यापुत्रतत्रकृच्छ्यादिदृग्देशविरतिसामयिकपोषधेयवर्गापातिशिसंविभागशुक्लानुकम्पादिरूपा सा तृतीया । अथ चतुर्थी पुनर्या खलु धर्मार्थकामाच्छिविर्गोपायैः संबन्धः सर्वकथाग्रन्थविरचिता लोकवेदसमयप्रसिद्धा दृष्टान्तचतुकारणशुक्ला चेति । तासाञ्च कथानां श्रोतारोऽपि चिविधा भवन्ति अधमा, मध्यमा, उत्तमायेति । तत्र ये खलु क्रोधमानसायालोभसमाच्छादितमनसः परलोकदर्शनपराङ्मुखा इह लोके परमार्थदर्शिनां जीवेषु च सर्वेषु निर्दयायेति ते प्रथमतस्तस्मात् अधमाः परमार्थतोऽनर्थवञ्जलायामर्थकथायामासक्ता भवन्ति । ये पुनः शब्दादिविषयविषयविमोहितमनसो रागद्वेषान्द्रियानुकूलवर्तिनोऽननुभावितपरमार्थमार्गा इदमेव सुन्दरतरमिति सुन्दरेषु अविविधितमतयने राजसा मध्यमा इति विबुधजनोपचमनौयायां विदुस्त्वनामात्रप्रतिबद्धायाभिज्ञासुचार्यामासक्ता भवन्ति । अथ ये पुनर्जन्मजरामरणजनितवैराग्या जन्मान्तरेऽपि कुशलभावितमतयो दुःखसंवाङ्मयाः कामकथाकामोपभोगेभ्यो नितरां विरततया पापलेशतोऽपि मुक्तप्राया विज्ञानपरमपदस्वरूपाभिहितसम्यग्निर्गतवृत्तिमस्तौ सात्त्विका उत्तमपुरुषाः स्वर्गेनिर्वाणसमारोहणवर्तिन्या ब्रह्मजनप्रशंसनीयायां निखिलकथासारभूतायां परमसुन्दर्यां महापुरुषसंवितायां धर्मकथायामेव आसक्ता भवन्ति । अत एव धर्मगुणमाश्रित्य सर्वज्ञोक्ता धर्मकथा एव भव्यजन्तुभिः श्रोतव्येति विस्तरेण मत्कथाकीर्तनम् ।

No. 3391. चम्पकश्रेष्ठिकथा । Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 18. Lines, 8 on a page. Extent, 402 śloka. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vāluchara, Pāṇchāyata-pausāla. Appearance, fresh. Prose and few verses. Incorrect. Sanskrit.

Champakaka-sreshṭhikāthā. The story of Champaka, an inhabi-

tant of Champá, who, by works of charity and merit, obtained the highest bliss given here in full. In the opening line there is an enumeration of the castes and trades of ancient India which is very interesting.

H. P. S.

Beginning. चम्यानगरौ शौगन्धिकगाम्भिकतामूलिककाम्दिकसुवर्णकारमणिकारशौवर्णिकसलापवर्णिकसुखभक्तिकारकन्यापणिकदुषिकचर्मकारसारमालाकारसूत्रधारहृतपाणिकमैलिक -
शौचिककार्पासिकभाण्डशालिकरजकचारिकवेष्टानिकतन्त्रवायप्रमुख + + चतुष्पथरमणोया । तत्र
सामन्तपालो राजा । तस्य दृढदन्तो व्यवहारौ । इत्यादि ।

End. इति पूर्वभवं श्रुत्वा चम्यको भार्यायुतो दीक्षां लब्ध्वा तमाराध्य स्वर्गं जगाम ।
महाविदेहे मोक्षं यास्यति ।

Colophon. इति श्रीचम्यकशैलिकथा समाप्ता ।

विषयः । चम्यानगरोवास्तवस्य चम्यकनामकस्य श्रेष्ठिनो दयादान्तिष्ठादिगुणमयस्य दान-
प्रभावेण सद्गतिप्राप्तिकथनप्रसङ्गेन तस्य सपरिकरचरित्रकीर्तनं जैनदीक्षाग्रहणमाश्वासकथनम् ।

No. 3392 जंबूचरियं, जम्बूचरितम् । Substance, country-made paper, 14×5 inches. Folia, 19. Lines, 15 on a page. Extent, 1,683 slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vāluhara, Panchāyata-pausāla. Appearance, fresh. Prose. Incorrect. Prākṛita.

• **Jambu-chariya, or Jambu-charita.** An account of the life and teachings of Jambūsvāmī, in Prākṛita, by Padamasundara.

H. P. S.

Beginning. तेषं कालेयं तेषं समणं रायगिजे नाम नयरे जात्या । वणउ तच्छणं
रायगिजे गुणसेल्लण नाम सेरुण वणउ तच्छणं रायगिजे सेणिण नाम राया जात्यो । मंभो अभय
नाम कुमारे + + बुद्धिनिउणे । तेषं कालेयं तेषं समणं समण भगवं महायोगेरे ।

End. एस जंबूचरियं जे महपौससि से चाराज्जा भणिया । जंबूचरुभय जाच
गवां समोउ + ।

Colophon. इति श्रीजंबूचरियं पदमसुन्दरकियं समप्त्यो ।

विषयः । जम्बूस्वामिनो जीवनवृत्तात्मककथनं । स च जम्बूस्वामी वैदर्भजननाथस्य शिष्यत्वम-
पिगम्य कृतकृत्यो बभूवेति कथनम् ।

No. 3393. श्रीपालट्टखीपालकथा । Substance, country-made paper, 14
×5 inches. Folia, 10. Lines, 17 on a page. Extent, 414 slokas. Character,

Nágara. Date,   ?   Place of deposit, Váluchara, Pancháyata-pausála.
Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

S'ripála-prithvípála-kathá. The story of S'ripála, king of Rájagriha, narrated in connection with a Tantric rite, entitled *Siddha-chakra*.
H. P. S.

Beginning. श्रिये श्रीमन्नृपावीरः स्वामी वासवसेवितः ।

यद्वाचो भयजन्मूनां रक्ताधूयने भवावटे ॥
 सचैदाद्यां नवपदीं ध्यात्वा हृत्पद्मसमिति ।
 त्रीश्वरचक्रमाकाशगुप्तमं किमपि नृवे ॥
 अक्षय्य भारते वर्षे देशे सगणमासनि ।
 पुरं राजगृहं तव राजने वैशिको मयः ॥ इत्यादि ॥

End.

राकापयवस्यपयवसिमाः सुदृढपुष्पोज्ज्वलाः
 शशच्छास्रदुधसुप्रसन्नचरीनिमलस्यस्यन्निवः ।
 स्फुरिषीगुणसामराकादुगुणप्राप्ततिरोदयाः
 श्रीसन्तो + + + सुप्रदुग्धवो राजनि मेजःप्रियाः ॥
 तन्याद्वित्तप्रपन्नद्वयवतो वाग्देवताध्यानतो
 इहं पण्डितसत्यराजमणिना स्नात्वास्तुतेर्षतेवे ।
 शवबन्धुगमनित्तमेवधरिषीपायोधराभोधय-
 स्तावन्नन्तु वाच्यमानमणिभिः श्रीपालततं हृदि ॥

Colophon. इति श्रीसिद्धकामाद्यात्मविषये श्रीपालपृथ्वीपालकथा समाप्ता ।

विद्ययः । सिद्धयन्त्रमात्राग्रकथनप्रकरणेन भगवेश्वरस्य श्रीपालस्य राज्ञो जीवनवृत्तान्तकथनम् ।
तत्र भगवतो वर्षमानजिनेन्द्रस्य जैननवपदविषयकदेशनादिकथनम् ।

No. 3394. **सुगोषिनी**. Substance, country-made paper, 16 x 4½ inches. Folia, 48. Lines, 9 on a page. Extent, 1,026 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Vāluchara, S'itānātha Bhāṭṭācārya. Appearance, decayed. Prose. Incorrect.

Subodhinī. A commentary on Kālidāsa's well-known poem entitled Nalodaya. By Prajñākara, of Mithilā, the son of Vidyākara Upādhyāya, and the grandson of Mahāmahopādhyāya Anandakara Miśra Svāmī. The commentary was written when Prajñākara was very young.

H. P. S.

Beginning. कङ्कषफिराजमर्षिं दीपधिया वदममारतैरसकृत् ।

निर्वापयति कुमारे समिरिद्युतो जयति सप्रितः शकुः ॥

नलोदयस्य सचसा दुर्बोषस्य दुर्बोधिनीम् ।

त्रिपुमाणस्य मे + + + स्य शरणं शिवः ॥

नच भगवान् कालिदासः प्रारिखितपद्यसमाप्तिप्रतिबन्धकविज्ञविधाताय श्रीकृष्णपरारूपमङ्ग-
लमादौ निबध्नाति हृदयेति । हे हृदय चक्रः करणं सदा यादवतः श्रीकृष्णादन्यथा मा गाः मा नञ्
इत्यर्थः । इत्यादि ।

End.

रतिं सर्वमवदातमिति शम् ।

मिश्रानन्दकरस्वामी मञ्जोपाध्यायकृतितः ।

पुष्पपामसभाजोता + + वायोमयः दुधौः ॥

वेदेनैव विधिं कविं नयतैस्तर्केषु वाचस्पतिं

वेदान्तेन शिवं मनुं सुद्विभरैर्न्यातिचयैर्भास्करं ।

याज्ञत्यैव प्रयाधरं चित्तिचरं नागाधिपं बन्धसा

धर्मो यस्य विजेतुमसति पदं सांख्येन चार्वाककं ॥

मत्स्यनुः दुक्तनी क्षितीचरकृपापात्रं दुहृत्पात्रको

नामाशास्त्रतो मञ्जुपद्युतोपाध्यायसंज्ञान्वितः ।

सप्तर्कायतकाननोद्यतबलहादीन्द्रमाषल-

श्रेयोमर्दनचातुरीचयचरिर्विद्याकरो मैथिलः ॥

तस्यास्तजोऽद्भिद्विषयापगन्ता प्रज्ञाकरः सञ्जनतापचक्रा ।

गुणास्तयः श्रीचरचानुमन्ता शास्त्रेषु दृष्टः कुधिया निचक्रा ॥

स्वरूपेन वयसा तेन कृता ङीका दुर्बोधिनी ।

पूर्वार्वाक्यं कृतौर्वीक्ष्य दुधियां पश्यतां मुदा ॥

Colophon. रति मैथिलश्रीप्रज्ञाकरमिश्रकृता दुर्बोधिनी समाप्ता ।

विषयः । कालिदासकृतनलोदयस्य व्याख्यानम् ।

No. 3395. कामदा । Substance, country-made paper, 16 x 4 inches. Folia, 64. Lines, 8 on a page. Extent, 21,504 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vālučara, Sitānātha Bhaṭṭāchārya. Appearance, decayed. Prose. Incorrect.

Kāmadā. A commentary on the Amaru S'ataka. By Vīrachandra, a profound scholar. The commentary explains every śloka in two

different ways. It first explains the Satakas as describing different phases of love, and then goes on to explain them as having a religious and devotional meaning underlying.

H. P. S.

Beginning. विद्या वितरति मुक्तिं भुक्तिमविद्या च तां भजिष्यामः ।

या चरमा च रमायाः शक्तिः सा नः शिवं दिशतु ॥

तदुभयसपरिपाटौ परिहृतवाटौमिमां रम्यां ।

कुरतेऽसदृशतटीकां + + + कलाधरः ॥

यो दौर्भाग्यवता विभक्तवर्लितज्ञानासूतानन्दधु-

र्यो वात्स्यायनकामतन्त्रविलसत्केलिप्रियाकौशलः ।

आचलेऽत्र रमदयं कविकुलालङ्कारचूडामणिः

शैलशैरविचन्द्र एव पिशुनां मात्स्ययतामुत्तुजन् ॥

यदि स्यात्परमानन्दे कामानन्दे च वासना ।

तदा संसेयतां धोराष्टीकेयं कामदा सदा ॥

— — — — — ।

निर्विघ्नप्रारिखितशतकसमाप्तिकामो पश्यतदिष्टदेवतां कौर्मयद्वाह, — ज्योतिषीति । अम्बिका-
याः पार्वत्याः कटाक्षः स्वपाददर्शनं । इत्यादि ।

End. अनेन च सन्दर्भेण नानाविधान् भागवतधर्मान् निरूप्य रामस्मरणमेव सर्वग-
रिष्ठमिति सूचितं ।

Colophon. इत्यसदृशतकाख्या कामदा समाप्ता । समाप्तोऽयं पद्यः ।

विषयः । असदृशतकस्य शृङ्गारपद्ये शक्तिपद्ये च व्याख्यानम् ।

No. 3396. रामचरित्रम् वा रामायणम् । Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 163. Lines, 11 on a page. Extent, 4,682 slokas. Character, Nāgara. Date, SM., 1866. Place of deposit, Vālychhara, Panchāyata-pausāla. Appearance, fresh. Prose and verse. Sanskrit.

Rāma-charita, or Ramāyana. An extravagan! travesty of the divine epic of Vālmiki. It was written in Samvat 1652, A. C. 1596, during the reign of the Mughal Emperor Akbar, by Padmadeva Vijayagani. He was a disciple of Rājaviṣṇu Sūri, the disciple of Vijayasena Sūri, the head of the Tapāgachchha. The work is written

in Sanskrit prose though the older works on the same subject were in verse, Prākṛit and Sanskrit. It is based on the Rāmáyana by Hem-āchāryya. Its extent in slokas is estimated at 5000.

The story differs considerably from that given in Vālmiki's work, both in the plot and in the disposition of the details. It commences with a description of the Rākshasa island. Then it says, there is on the top of the Mount Trikūṭa a city named Lañkā, and another lower down, known as Pātāla-lañkā. They were both governed by Bhīma, a Rākshasa. He left them to Meghavāhana who was a son of Mahā Rākshasa. In the course of time the kingdoms fell into the hands of Śrīkaṇṭha who abducted Padmā. Then the writer goes on to describe the island of the Monkeys with its capital Kishkindhyā which is located on a mountain of the same name. The island was not actually inhabited by monkeys, it was so called, because the people used to set up images of monkeys in conspicuous places all over the land. The people of the Monkey Island had a war with Taditkesha one of the powerful kings of Lañkā Ratnaśravāh of the Pātāla Lañkā had three sons Rāvaṇa, Kumbhakarna and Vibhishana. They were married to Mandodarī, Tadinmālā and Pañkajashrī. Rāvaṇa defeated Jama, the monkey king, and placed one Aditya on the throne. Aditya had two sons; Bālī by his first wife Indumālīnī, and Sugrīva by his second wife Śrīprabhā. Rāvaṇa goes to pay his respects to a Chaitya on the top of the Sumeru where his sister Śūrpaṇakhā marries Khara-dūshana. Rāvaṇa obtains the knowledge of the secret formula Amoghavijayā, of unfailing success in war, and goes out to conquer the world, defeats Bālī, Marutta, and others. Nārada, a great Rishi, was the son of a Jaina named Brahmaruchi by Kūrmī. Hanumān, the son of Pavananjaya by Anjanā, was the son-in-law of Varuṇa, one of the Devas, defeated by the secret formula of Rāvaṇa. Anaranya, belonging to the family of king Saudāsa, had two sons Anantaratha and Daśaratha. At the command of Rāvaṇa, Vibhishana invests the city of Ajodhyā, destroys a statue of Daśaratha, which he mistakes for the real Dasaratha, and so reports to the king. Daśaratha flies away from Ajodhyā to Rajagriha, but returns to it after the birth of Rāma and Lakshmana, and becomes, after the exile of Rāma, converted to Jainism. Kekayī goes to the forest with a view to induce Rāma to return. A daughter of Bālakhilla comes in man's disguise and serves Rāma and Lakshmana. They go to

Vindhyátaví and meet Gokarna, a Yaksha. Vanamálá, unable to marry Lakshmana, attempts to commit suicide, but is saved by him. Ráma and Lakshmana fight with Mahábhara. Chandranakhá, a sister of Rávana married Khara, a Vidyádhara of Pátála Lañká, and had two sons Sunda and Sambúka. Ráma and Lakshmana fight with Khara and Ravana takes this opportunity to steal away Sítá. Ráma makes a treaty with Sugriva, and sends Hanumán and Virádha to bring information about Sítá's whereabouts. Ráma crosses over to Lañká with his army through the sky. Vibhíshana joins him. Indrajit and Megha-náda fight with Vibhíshana. Lakshmana kills Rávana. Ráma returns to Ajodhyá and Bharata renounces the world to become a Jaina Bhikshu, and obtains emancipation. Ráma exiles Sítá. She lives in the family of king Vajrajañgha and gives birth to two sons Lavana and Ankuśa. They fight with Ráma and Lakshman, when Nárada intervenes. Sítá passes through the ordeal of fire, and renounces the world according to the precepts of the Jaina religion, and she is followed by Sugriva, Hanumán and others. Lavana and Ankuśa are initiated into the Jaina religion by Amṛta Ghosha, and they obtain Nirváṇa. Lakshmana dies on hearing a false report of Ráma's death, and Ráma, in sorrow, takes to *pravrajyá* and attains Nirváṇa.

H. P. S.

Beginning. अथ श्रीसुमन्तस्त्रासिजिनेन्द्रस्यामितधृतेः ।

चरित्रं ब्रह्मगाहस्य तौर्धे सद्भातजन्मनः ॥

ब्रह्मदेवस्य पद्मस्य विष्णोर्नारायणस्य च ।

प्रतिविम्बो रावणस्य चरितं परिकीर्त्यते ॥

अथास्मिन् जम्बूद्वीपे भरतक्षेत्रे लवणाब्धौ योजनसप्तशतविक्षुतः सर्वेष्टु दिक्षु राक्षसनाम्ना द्वीपोऽस्ति । इत्यादि ।

End. श्री (?) तेन्द्रो देवकुपे प्रदेशासरराजसखलजीवं प्रतिबोध ततः स्वयमनुमो

देवलोके गतः ।

अथ सति केवले स शरदा पञ्चाधिकां विंशतिं

मेदिन्या भविकान् प्रबोध्य भगवान् श्रीरामभट्टारकः ।

आयुष्य कृतिकृत्य पञ्चदश आख्यानां सप्तमाम् कृतौ

श्लोकीं प्रतिपद्य शास्त्रतनुत्वायम् प्रपेदे ५८म् ॥

Colophon. इति श्रीमत्तपोमन्त्रे भट्टारकवीरचरित्रयष्टिराख्ये आचार्य्यनौविजयसेन-

सुरियोवराभ्ये पंपदेवविजयगणिविरचिते जयबन्धे श्रीरामचरित्रे श्रीरामनिर्वाणमनो नाम
दशमः सर्गः । समाप्तछंदं रामायणम् ।

इदं रामायणं प्रायेण श्रीरामाचार्यकृतरामायणसंप्रजीय मया कृतमिति संस्कृतभाषयैव
लिखितं । सत्यपि प्राकृतवैद्यबन्धचरित्रे तथा सत्यपि संस्कृतपद्यबन्धचरित्रे मया आत्मविमोक्षार्थं
कर्मस्यार्थं च गद्यबन्धेन कृतमिति । खल्वि श्रीमत्पद्मच्छे भट्टारकयुगपद्मानश्रीसौविजयदास-
सुरिप्रियाचार्यश्रीराजविजयसुरिप्रियापंपदेवविजयगणिविरचितं समाप्तछंदं श्रीरामायणम् ।
संवत् १६५९ वर्षे आश्विनमासे कृष्णपक्षे दशम्यां तिथौ गुरुपुण्ययोगे श्रीमन्महोदया + + छल्लित्यां
स्थितेन पंपदेवविजयेन श्रीमत्पुरनगरे श्रीमदक्षरराशे विरचितं श्रीरामायणम् ।

प्रत्यक्षरं निरूप्यास्य यन्ममानं विनिश्चितं ।

सम्यग्गणनया ज्ञेयं स्तोत्रपद्यसङ्गच्छकम् ॥

यदक्षरं परिभटं मन्त्राद्यौनद्य यद्गतेत् ।

स्मृत्यं तदुधैः सर्वं कथ्य न स्वल्पना भवेत् ॥

अक्षरमनद्यौर्णं जं विद्या पठिष्यं अद्यापमाणेन ।

तं स्मरन् मज्जन् सख्यं जितवयणं विणिगया वाचौ ॥

इति प्रशस्तिः । संवत् १८६६ इति भाद्रपदशुक्लपञ्चम्याम् ।

विषयः । जवणसागरमध्ये राक्षसेति नाम्ना प्रसिद्धः कश्चित् द्वीपो वर्तते । वर्तते च तत्र
बहु निरुद्धाभिधयगिरिवरस्य मञ्जोक्षतरे शिखरे स्वर्णप्राकारादिपरिशोभिता लङ्का नाम काश्चित्
पुरी । अथ तत्र स्मृतिक्रमयवप्रा मणिकपिशोर्वैशतेन विराजमाना काश्चित् पाताललङ्केति
विख्याता नगरी च आसीत् । ते सोभे नगर्यो भौमनामकराक्षसेन्द्रेण परिरक्षिते नितरां
रेजातेतराम् । अथ तेन तत्राक्षसराभ्यं मेघवाहनाय तत्समर्पितमासीत् । एवं गतेषु कालेषु तत्र
वन्दे श्रीकल्याणभिक्षानस्य कश्चित् राक्षसस्य जन्मादिकथनं । तत्कृतपद्माक्षरविवरणकथनं । अथ
वानरद्वीपस्य एतान्कथनं । तत्र सिंहल-वङ्गल-विमलादिद्वीपकथनं । अस्य वानरद्वीपेय-
किष्किन्धपर्वतशिखरावस्थितायाः किष्किन्ध्याख्या नगर्यां विवरणकथनं । नृप श्रीकल्याण
वासकथनं । वानरद्वीपवासिनस्तु गृहेषु रथादिषु च वानरभूमिमानेख्यभूमि वानरेति नाम्ना
व्यपदिश्यते न तु स्वरूपतो वानरा इति कथनम् । अथ असंख्येषु नृपेषु गतेषु लङ्कापूर्व्यां तद्वित्-
केशनामा राजा बभूव । तस्य वानरेण सङ्ग युद्धादिवर्णनं । आदित्यपुराधिपस्य माख्यवत्
उपाख्यानकथनं । अथ पाताललङ्कायां कैकेयाः गर्भे सुमालिपुत्रजनयवरावसङ्गमकथनात्मक-
पुत्रवितथजन्मकथनं । अथ वानरवैशोयनिकथनं । लङ्कावानरद्वीपधिपस्य कुबेरस्य जन्मादि-
कथनं । अथ रावणस्य मन्त्रोदर्याः सङ्ग विवाहकथनं । तस्य लङ्कायासवस्थितिदण्डनाकथनं ।
कुम्भकर्षविभीषणयोः तद्विन्मालापङ्कजनीभ्यां सङ्ग विवाहकथनं । रावणेन किष्किन्ध्यापते

येमस्य पराजयादिकथनं । अथ रावणेन किष्किन्धाराण्ये प्रतिष्ठितस्य आदित्यराजस्य
 इन्दुमाक्षिण्यां पत्न्यां वाञ्छिनः जन्मादिकथनं । अथ परस्यां तत्पत्न्यां श्रीप्रभानामिकायां
 सुप्रीवस्य अन्तकथनं । अथ सैत्यवन्द्यार्थं मन्दोदर्यां सप्त रावणस्य सुमेवशिश्वरजसनादिहृत्तान्-
 कथनं । सूर्यपथस्या सप्त शरदुषणस्य परिणयादिवर्णनं । वाञ्छिरावणधोर्गुहादिवर्णनं । रावणेन
 असौघविजया विद्या लभ्येति कथनं । रावणस्य दिग्विजयकथनं । अथ शतवाजपुत्रस्यैवशांश-
 कथाकीर्तनं । मन्वन्तृपतेरुपाख्यानं । पर्वतकवसूपाख्यानकथनं । मन्वाकालोपाख्यानकथनं ।
 अथ प्रह्लादचिन्तामकस्य जैनस्य कूर्मोन्मिताकायां भार्य्यायां कथन पुत्रोत्पत्तिः । स तु
 नारदेति नाम्ना प्रसिद्धिं गत इति कथनं । मलयजरोपाख्यानं । तत्र रत्नाख्यानकथनं ।
 सौवर्णिककथनम् । अथ रावणहतेन्द्रनिप्रवर्णनं । वनपेन सप्त रावणस्य युद्धादिवर्णनं ।
 तत्र प्रह्लादकुमारस्य पवनहृदयस्य उपाख्यानकथनं । तत्र अश्वनागर्भे जन्मत उत्पत्तिकथनं ।
 जन्मत वनस्य सत्यवतीनामककन्यादानविवरणकथनम् । जनकराजोपाख्यानम् । सुतोमल-
 मूलैरुपाख्यानं । तत्पुत्रस्य चिरण्यगर्भस्य हृत्तान्तकथनं । सौदासपुत्रेणुपाख्यानं । तदंशजातस्य
 अन्नरण्यस्य द्वौ पुत्रौ अन्नमरयो दशरथश्चेति कथनं । रावणादेशादिभौवणस्य अयोध्यानगरो-
 पख्यकं दशरथप्रतिमूर्तिमेव तस्मिन् न दशरथ इति ब्रह्मा विनाश राजानं प्रति गमनकथनं ।
 जनकदशरथयोः रावणभयात् प्रवृत्तभावेनावस्थितिकथनं । अपराजिताकैकेयादिभिः पत्नीभिः
 सर्वां दशरथस्य राजगृहजनगरे वासकथनं । रामलक्ष्मणयोर्जन्मकथनं । दशरथस्य पुनरयोधा-
 गमनकथनं । तत्र भरतशत्रुघ्नयोर्जन्मकथनं । सीतादिभिः सप्त रामलक्ष्मणादीनां विवाहकथनं ।
 रामवनवासदिकथनं । रामादीनामनयनार्थं कैकेयाः तदभ्युषितवनगमनादिहृत्तान्तकथनं ।
 दशरथस्य जैनदीक्षापञ्चकथनं । मिश्रोदरवत्सकर्णयोः कथाकीर्तनं । वाञ्छिष्यजनयाथाः
 पुत्रवधेन रामादीनां परिचर्यादिकरणविवरणकथनं । रामादीनां विन्ध्याढवीगमनहृत्तान्त-
 कथनं । रामादिभिः सप्त गोकर्णोभिधानयणस्य संवादकथनं । अथ लक्ष्मणं पतितेन कामय-
 मानाया वनमाज्ञायाः तदप्राप्ता उद्भवनेन मरुतोयिताया लक्ष्मणहतजीवनरक्षादिकथनं ।
 मञ्जीधरेण सप्त रामस्य युद्धादिवर्णनं । शत्रुदमनराजदुष्टितुः जितपद्माया उपाख्यानं । कुल-
 भूषणदेशभूषणयोरुपाख्यानकथनं । स्कन्दकाचार्यादिहृत्तान्तकथनं । अथ पाताललक्ष्मणां शरनामा
 कश्चिद्विषाधर आसीत् । तस्य पत्नी रावणभगिनी सम्वन्धना नाम । तस्याः शम्भुकुटुम्बजा-
 मनी द्वौ पुत्रौ बभूवतुरिति तेषां हृत्तान्तकथनं । शरदुषणादिभिः सप्त रामलक्ष्मणयोः संघटने
 मन्वाधरेण तदवकाशेनैव रावणहतसीताचरणहृत्तान्तकथनं । अथ सुप्रीवादिभिः सप्त रामस्य
 संवादादिकथनं । विदसुप्रीवसत्यसुप्रीवयोर्गुहादिवर्णनं । सीतासंदेशानयनार्थं विराट्पक्षसैन्या-
 दिप्रेषणकथनं । जन्मतः सीतान्वेषणहृत्तान्तकथनं । ससैन्यस्य रामस्य गमनमार्गेण लङ्कागमनादि-
 हृत्तान्तकथनं । रामसमीपे निषभावेन विभीषणगमनादिहृत्तान्तकथनं । रामसैन्यराजससैन्यो-

शुद्धादिवर्चनं । इन्द्रजिह्वेयनादयोर्विभीषणेन शब्द युद्धादिवर्चनं । कुम्भकर्षादीनां वधादिवर्चनं ।
 लक्ष्मणकृतस्य वधादिवर्चनं । रामादीनामयोध्याप्रत्यावर्तनहत्तान्तकथनं । भरतस्य प्रव्यापच-
 पूर्णकं निर्वाणप्राप्तिकथनादिकं । सप्तर्षिकामा + + कथनं । रामस्य सीतापरित्यागहत्तान्तकौर्त्तनं ।
 वनजङ्गलस्य राज्ञो मृष्टे सीताया अवस्थितिकथनं । तद्भर्ते लवबाहुशयोर्जम्भादिकथनं । राम-
 लक्ष्मणाभ्यां सप्त लवबाहुशयोर्मुहसमये नारदस्य आगमनहत्तान्तकथनं । अथ अपिपरीक्षातः
 समुत्तीर्णाः सीताया रामेण सप्त अयोध्याप्रवेशाद्विहत्तान्तकथनं । सीताया जैनप्रव्यापच-
 हत्तान्तकथनं । श्रीरामसुग्रीवादीनां पूर्णजन्महत्तान्तकथनं । अद्यतबोधचन्द्रमूढादीनां जैनप्र-
 व्यापचपूर्वकं निर्व्याणप्राप्तिकथनं । सायाविकथितकल्पितरामनिधनहत्तान्तकथनेन लक्ष्मणस्य
 पञ्चत्वकथनादिकं । आद्यशोकेन क्लृप्तस्य रामस्य प्रव्यापचपूर्वकं निर्व्याणप्राप्तादिकौर्त्तनञ्च ।
 इति शम् ।

No. 3397. सम्यग्दृष्टिद्वित्रिंशिका । Substance, country-made paper,
 12 x 5 inches. Folia, 2. Lines, 6 on a page. Extent, 36 śloka-. Charac-
 ter, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vāluhara, Panchāyata-pausāla.
 Appearance, old. Verse. Incorrect. Sanskrit.

Samyag-dṛiṣṭi-dvātriṁśikā. Thirty-two stanzas on the
 essence of philosophy, giving the salient points of the leading schools of
 Hindu Darsanas. It is attributed to the Jina himself.

Beginning लक्ष्यते एतन्निर्भेदेन सम्यग्दृष्टिः स्वतन्त्रतः ।

शुद्धवाचकं रागाभ्यां गुणदेवादिपूजया ॥

भोगिकिन्नरमेयादिविषयाधिक्यमीदृषी ।

+ शूषास्यदुष्टे + कथा + विषयोपमा ॥ इत्यादि ।

End.

उद्भावनामतिपात्रं युक्तिरेव हि यौक्तिके ।

प्रमाद्ये च न वेदन् स्यात्तन्नु प्रयोजकं ॥

श्रित्वसुक्लमवैव भेदेन प्रतियोगिनः ।

तमानुभविकं विधत् परमानन्दवन्मनः ॥

Colophon. इति सम्यग्दृष्टिद्वित्रिंशिका समाप्ता ।

विषयः । जैनोक्तसम्यग्दर्शनमाहात्म्यादिकौर्त्तनम् ।

No. 3398. ईशानुद्धविविचारद्वित्रिंशिका । Substance, country-made
 paper, 12 x 5 inches. Folia, 2. Lines, 6 on a page. Extent, 36 śloka-.

Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Váluchara, Pancháyata-pausála. Appearance, old. Verse. Incorrect. Sanskrit.

Isánugraha-dvātriṅśikā. This work in thirty-two stanzas attempts to refute the theory that through Mahādeva's favour alone, one is able to achieve success in Yoga, and to establish that Jaina doctrines alone can lead to the achievement of such success. Anonymous.

H. P. S.

Beginning. मन्त्रेशानुपपत्तौ केचिदुद्योगसिद्धिं प्रचक्षते ।

ज्ञानस्यैरपराधतः पुंविशेषः स चक्षते ॥

ज्ञानमप्रतिमं यस्य वैराग्यञ्च जगत्पतेः ।

ऐश्वर्यं च धर्मश्च सच्चिदचतुष्टयं ॥ इत्यादि ।

End.

जिनेभ्यो याचमानोऽयं क्षमं धर्ममपाक्षयन् ।

तं वि + + विना भाग्यं केन सूत्रेण लप्स्यसे ॥

अनुष्ठानं ततः स्वामिगुणरागपुरःसरं ।

परमानन्दतः कार्यं मन्यमानैरनुपद्यते ॥

Colophon. इति ईशानुपपत्तिसारदात्रिंशिका समाप्ता ।

विषयः । केचित् अलु मन्त्रादेवस्यैव उपासनासम्पत्तिस्तु अनुपपत्तेरुद्योगसिद्धिर्भवतीति कथयन्ति । अथ तन्मतस्यासारतां प्रदर्श्य जैनोक्तमार्गं एव नेयानिति कथयन् ।

No. 3399. कथादात्रिंशिका । Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 2. Lines, 6 on a page. Extent, 36 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Váluchara, Pancháyata-pausála. Appearance, old. Verse. Incorrect. Sanskrit.

Kathā-dvātriṅśikā. Thirty-two stanzas on the various kinds of kathās or literary works popularly called for the edification of popular audiences. Anonymous.

H. P. S.

Beginning. अर्थकामकथा धर्मकथा मित्रकथा तथा ।

कथा चतुर्विधा तत्र प्रथमा तत्र वर्णते ॥

विद्या शिल्पमुपायश्चाविवेकश्चापि सङ्ग्रहः ।

इक्षन् साम भेदश्च इष्टो हानश्च यत्नतः ॥ इत्यादि ।

End.

विधिना कथयन् धर्मं जैनोऽपि नृपतदौपमात् ।

वरं न तु क्रियास्थीऽपि मूढो धर्माध्वतत्करः ॥

इत्थं व्युत्पत्तिमान् व्याख्या कथयन् पश्यितः कथा ।

सप्तमर्थानुसारेण परमानन्दसूत्रे ॥

Colophon. इति धर्मकथाद्वात्रिंशिका ।

विषयः । अर्थकथाकौमिकथाधर्मकथामित्रकथाभेदेन कथायाश्चातुर्विधकथनपूर्वकं प्रत्येकं फलकथनम् ।

No. 4000. योगलक्षणद्वात्रिंशिका । Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 2. Lines, 6 on a page. Extent, 36 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vālučara, Pañchāyata-pausāla. Appearance, old. Verse. Incorrect. Sanskrit.

Yogalakṣhaṇa-dvātriṅśikā. Thirty-two stanzas on the nature of the Yoga. H. P. S.

Beginning. मोक्षेण योगनादेव योगो ह्यत्र निरूप्यते ।

लक्षणं तेन तन्मुख्यहेतुवचपारमोऽस्य (?) तु ॥

मुख्यत्वं चान्तर्भवान् फलाच्चेपाच्च दर्शितं ।

चरमे पुद्गलावर्गे यत्र एतस्य सम्भवः ॥ इत्यादि ।

End. द्रव्यादेः स्वादभेदेऽपि तद्भावेदमयादिना ।

इत्थं व्युत्पादनं युक्तं नयसारादिदेशना ॥

योगलक्षणमित्येवं जानामो जिनशासनं ।

परोक्षं न परीक्षेत + + + + + ॥

Colophon. इति योगलक्षणद्वात्रिंशिका समाप्ता ।

विषयः । जैनमतेन योगनिरूपणम् ।

No. 4001. दैवप्रवचकारद्वात्रिंशिका । Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 2. Lines, 6 on a page. Extent, 36 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vālučara, Pañchāyata-pausāla. Appearance, old. Prose. Incorrect. Sanskrit.

Daivapruṣhakāra-dvātriṅśikā. Thirty-two stanzas on the merits and demerits of self-reliance and fatalism. Anonymous.

H. P. S.

Beginning. दैवं प्रवचकारजं तुच्छो ह्यत्रपि तस्मैतः ।

निश्चयव्यवहारोऽस्मिन् कुर्मो विप्रारब्धम् ॥

दैवं पुष्पकारणं सत्त्वर्गोद्यमसंज्ञकौ ।

निश्चयेनानयोः सिद्धिरन्योन्यनिरपेक्षयोः ॥ इत्यादि ।

End. मार्गानुसारिता जडा प्राज्ञप्रज्ञापना रतिः ।

गुणराग + + गानि शब्दरक्तोऽपि चास्य चि ॥

योगप्रवृत्तिरच स्यात् परमानन्दसङ्गता ।

देश + + बभेदेन चिने सर्वज्ञभाषिते ॥

Colophon. रति दैवपुष्पकारणद्वित्रिंशिका समाप्ता ।

विषयः । दैवपुष्पकारणोः स्वरूपादिनिरूपणपूर्वकं तयोः प्राधान्यादिविवेचनम् ।

No. 4002. योगभेदद्वित्रिंशिका । Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 2. Lines, 6 on a page. Extent, 36 slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vālučara, Pañchāyata-pausāla. Appearance, old. Prose. Incorrect. Sanskrit.

Yogabheda-dvātriṅśikā. Thirty-two verses giving a summary of the principles of the Yoga as practised by the Jains. Anonymous.

Beginning. आध्यात्मभावना ध्यानं समति (?) वृत्तिसंलयः ।

योगः पञ्चविधः प्रोक्तो योगमार्गविशारदैः ॥

कृषि + वृत्तियुक्तस्य वचनानुचिन्तनं ।

मैत्रादिभावसंयुक्तमध्यात्म तद्विदो विदुः ॥ इत्यादि ।

End. उपायनेत्र पूर्वशासनं एवावशिष्यते ।

तत्पञ्चमगुणस्यानादुपायोऽर्थमिति स्थितिः ॥

भगवद्वचनस्थित्या योगः पञ्चविधोऽप्ययं ।

सर्वोत्तमं फलं दत्ते परमानन्दसङ्गता ॥

Colophon. रति योगभेदद्वित्रिंशिका समाप्ता ।

विषयः । जैनसंज्ञासाध्यात्मभावनादिरूपपञ्चविधयोगकथनम् ।

No. 4003. धर्मव्यवस्थाद्वित्रिंशिका । Substance, country-made, paper, 12 × 5 inches. Folia, 2. Lines, 6 on a page. Extent, 36 slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vālučara, Pañchāyata-pausāla. Appearance, old. Verse. Incorrect. Sanskrit.

Dharmavyavasthā-dvātriṅśikā. Thirty-two verses to settle the rules of conduct, such as what to eat, what not to eat, &c.

Beginning. भक्ष्याभक्ष्यविवेकाच्च गम्यात्म्यविवेकतः ।

तपोदयाविशेषाच्च सन्नर्था यवतिष्ठते ॥

भक्षं मांसमपि प्राञ्च कश्चित् प्राञ्चइभावतः ।

शोदनादिवदित्येवमनुमानपुरःसरं ॥ इत्यादि ।

End: तिष्ठतो न शुभो भावो ह्यसदायतनेषु च ।

गन्तव्यं तत्पदाचारभावाभ्यन्तरवर्तना ॥

विदित्वा लोकमुत्क्षिप्य (?) लोकसंज्ञा च ज्ञम्यते ।

इत्थं व्यवस्थितो धर्मः परमानन्दकन्दभूः ॥

Colophon इति धर्मव्यवस्थाद्वाविंशिका समाप्ता ।

विषयः । संक्षेपेण जैनमतेन भक्ष्याभक्ष्यादिव्यवस्थादिकथनम् ।

No. 4004. वादद्वाविंशिका । Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 2. Lines, 6 on a page. Extent, 36 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vālučara, Pañchāyata-pausāla. Appearance, old. Verse. Incorrect. Sanskrit.

Vāda-dvātriṅśikā. Thirty-two stanzas to explain the different kinds of disputations. They are *kushkavāda*, *vivāda* and *dharmavāda*. They seem to be the same as *vāda*, *jalpa* and *vitandā* of Naiyāyikas. *Sushkavāda* is *vitandā*, a disputation which leads to no result but to one of the disputants defeating the other. *Jalpa* and *vivāda* seem to be identical in which the winner refutes the position of his opponent without establishing anything himself. *Vāda* and *Dharmavāda* seem to be the same in which the disputants are bent on the search of truth.

Beginning. शुष्कवादो विवादश्च धर्मवादस्तथापरः ।

कौन्तिनिष्ठविधो वाद् इत्येवं तत्त्वदर्शिभिः ॥

परानर्थो लघुत्वं वा विजये च पराजये ।

यथोक्तौ सच्च दुष्टेन शुष्कवादः स कौन्तिः ॥ इत्यादि ।

End. अपवर्गतरोर्बौजं शुष्काविंशियमुच्यते ।

सत्यादौ निवृत्तान्यथ जायन्ते पक्षवा नवाः ॥

विषयो धर्मवद्वाद्य निरस्य मतिकर्तुम् ।

संश्लोध्यः स्थापयदित्थं परमानन्दमिच्छता ॥

Colophon. इति वादहात्रिंशिका समाप्ता ।

विषयः । शुष्कवाद-विवाद-धर्मवादभेदान् विविधवादनिरूपणादिकम् ।

No. 4005. दानहात्रिंशिका । Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 2. Lines, 6 on a page. Extent, 36 ślokaś. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vāluhara, Pañchāyata-paśāla. Appearance, old. Verse. Incorrect. Sanskrit.

Dāna-dvātriṃśikā. Thirty-two stanzas to illustrate the superiority of charity.

Beginning. ऐन्द्रशर्मप्रदं दानमनुकम्पासमन्वितं ।

भक्त्या सुपात्रदानम् मोक्षदं देशितं जिनैः ॥

अनुकम्पानुकम्पेऽस्याङ्गतिः पात्रे तु सङ्गता ।

अन्यथा + + दातृणांमतिशारप्रसङ्गिका ॥ इत्यादि ।

End.

+ + योगेऽपि यो दोषो द्रव्यतः कोऽपि जायते ।

उपभोगेन स पुनर्नानिष्ठो यतनावसः ॥

इत्थं दानविद्विज्ज्ञानद्वारः पुण्यप्रभावकः ।

यथाशक्ति ददद्दानं परमानन्दभागं भवेत् ॥

Colophon. इति दानहात्रिंशिका समाप्ता ।

विषयः । जैनधर्मानुसारिण दानमात्राकाङ्क्षाकौतुकम् ।

No. 4006. देशनादात्रिंशिका । Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 2. Lines, 6 on a page. Extent, 36 ślokaś. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vāluhara, Pañchāyata-paśāla. Appearance, old. Verse. Incorrect. Sanskrit.

Deśanā-dvātriṃśikā. Thirty-two stanzas to illustrate the merit of preaching.

Beginning. यथास्थानं गुणोत्पत्तेः सुवैद्येनेव भेषजं ।

वाक्काशपचया देया देशना ज्ञेयनाशिनौ ॥

उक्ताग्निमयान् पुंसामन्यथा वा कुशीलता ।

सक्ताग्निमदावाय वज्रिष्णासा प्रसञ्च्यते ॥ इत्यादि ।

End

जानाति हातुं मौतार्थो य एवं धर्मदेशनां ।

कलिकालेऽपि तस्यैव प्रभावाद्धर्मं रचते ॥

गौतार्थाय जगज्जगुपरमानन्ददासिने ।

सुनये भगवद्धर्मदेशकाय नमो नमः ॥

Colophon. इति देशनाद्वात्रिशिका समाप्ता ।

विषयः । संक्षेपेण जैनोक्तदेशनाकथनं ।

No. 4007. लुप्तकुमारकथा । Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 4. Lines, 7 on a page. Extent, 87 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vāluchara, Pañchāyata-pausāla. Appearance, decayed. Prose and verse. Incorrect. Sanskrit and Prākṛita.

Kshulla-kumāra-kathā The story of Kshulla-kumāra, a citizen of Sāketa, is given here to demonstrate the superiority of indifference to wealth and power. Anonymous. H. P. S.

Beginning अयं जितसत्पराः परितार्थमभ्युपनाः

पराभ्युदयसुखिताः परविपनिच्छेदाकुलाः ।

महापुत्रसत्कथाश्रवणजानरोमोद्गमाः

समस्तदुरितार्थवप्रकटसेतवः साधवः ॥

साकेतनासमगरं पुण्डरीको नरेश्वरः ।

शुभराजः कपडरीको यशोभद्रा च तत्प्रिया ॥ इत्यादि ।

End.

असत्कृत नया + + किलेति प्रतिबोधनः ।

दक्षोऽस्माभिः प्रभोऽस्यागस्तुष्टः सर्वेषु भूषति ॥

सर्वे लुप्तकुमारस्य मार्गे क्षयाः प्रवन्तुः ।

अस्मोभनैव कथं च सर्वेऽपि महात्मभिः ॥

Colophon. इति लुप्तकुमारकथा समाप्ता ।

विषयः । साकेतपुरवासिनः लुप्तकुमारस्य अरितकीर्णनयाजने निर्लोभनाया साक्षात्-
कीर्णनस्य ।

No. 4008. सङ्गासम्भावकथा । Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 4. Lines, 8 on a page. Extent, 72 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vāluchara, Pañchāyata-pausāla. Appearance, decayed. Prose and verse. Incorrect. Sanskrit and Prākṛita.

Saṅkāsa-śrāvaka-kathā. In this work the story of one Saṅkāsa-śrāvaka has been told to illustrate the sinfulness of the misappropriation of temple endowments and the merit of increasing income from such sources. Anonymous. H. P. S.

Beginning. पमायमित्तदोसेषं जिनरित्वा जहादुहं ।

यत्तं संकाससदृशं तच्च अमोवि पावित्री ॥

अनार्यं सङ्कासश्रावकदृष्टान्तः ।

जम्बूद्वीपाभिधे द्वीपे परिपूर्णैर्दुर्बर्जले ।

विद्यते भरतक्षेत्रमधिष्ठानपुराकृति ॥

सुवर्णनिर्मितावासा वज्रपुण्यजनार्णिता ।

साक्षात्सङ्कापुरीवासि नगरी गन्धिजावती ॥ इत्यादि ।

End.

शुभाख्यानं तद्दिदममुना चैत्यविशोपयोग-

क्याच्यः सत्त्वैर्विदितभगवद्भक्तैः सुमुखैः ।

रक्ष्यं यत्नाज्जिनमृद्वधनं वर्धनीयं तथोचै-

र्येन स्वर्गः प्रथममथ सा प्राप्यते मोक्षलक्ष्मीः ॥

Colophon. इति सङ्कासश्रावककथा समाप्ता ।

विषयः । पश्चिमापुरवास्तवस्य सङ्कासश्रावकस्य चरितकौतूहलव्यपदेन चैत्यधनस्य दृष्टा-

व्यपकरणे सञ्चान् दोषः, तद्वर्जने च सञ्चानभ्युदय इति कथनम् ।

No. 4009. सिरिपालयारिंदकथा । (श्रीपालनरेन्द्रकथा ।) Substance, country-made paper, 14 × 6 inches. Folia, 79. Lines, 10 on a page. Extent, 138 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vāluchara, Pañchāyata-pausāla. Appearance, new. Verse. Correct. Prākṛita.

Siripāla-narinda-kathā, or S'ripāla-narendra-kathā. The story of S'ripāla, king of Rājagriha, is fully given in this work. It contains an exposition of the nine cardinal doctrines of the Jaina faith and a description of the Tantric rite known as the Siddhachakra.

H. P. S.

Beginning. अरिचार् नवपचारं कारता विच कसल्लमच्छमि ।

सिरिचिद्वचज्जनाद्यप्यमुत्तमं किं पि ज्ञपेमि ॥

अन्विष अंशुदीवे दाचिष भरचद पच्छिमे चंडे ।

वज्रचमचच समिद्धो मनचादेसो जयपचिद्धो ॥

अमृत्युषं सिरिवीरनाथमित्थं जयंमि नित्यरिषं ।
 नं देसं सविसेसं नित्यं भासंति नित्यचरा ॥ इत्यादि ।
 End. एसा नवपयमाद्यसारसिरिपाकनरवरिंदकहा ।
 निमुणंत कचंतारं भविषाणं कुणउ कसाणं ॥
 सिरिरत्नसेव गवचर पट्टयच हेमतिरुयस्सरीणं ।
 सीसेचिं रयवसेसरस्सरीचिं इमाउ संकलिया ॥
 तस्सोय हेमचंदेव साउवाविक्कमस्स वरिसं मि ।
 चउदस चट्ठावीसे लिहिया गुहभनिकलिया ॥

Colophon.

इति सिरिपाकनरवरिंदकहा । सम्पूर्णांतं सत्यः ।

विषयः । जीवनवपदसिद्धात्मकचयनमुत्थेन सिद्धचक्रमाचारात्कौर्त्तनप्रसङ्गेन च राजमह
 पुराभिनायस्य औपासस्य विस्तरेण चरित्रकथनम् ।

No. 4010. जम्बूचरित्रम् । Substance, country-made paper, 12 x 5 inches. Folia, 46. Lines, 8 on a page. Extent, 728 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Vāluchara, Panchāyata-pausāla. Appearance, fresh. Prose and verse. Incorrect. Sanskrit.

Jambū-charitra. A biographical account of Jambūsvāmī. The author's name is Sakalaharsha. The interlocuters are Mahavira and Srenika, king of Rājagriha. The story opens with an account of Jambū's four previous existences. In his fifth existence he was born as the son of Rishabha, a Sreshthi of Rājagriha. He was named Jambū because his mother in a dream saw a Jambū tree. He was from early youth indifferent to worldly pleasure and pain, though his father married him to eight exceedingly handsome girls. Once on a time thieves entered his house at night. He preached to them and to his wives. They all followed him, and renounced the world. He became a disciple of Vardhamān. There are eighteen moral stories in this work. Some of them were told by Jambū to the thieves and the wives, and some by his wives to him. These are the stories of (1) Madhuvindu, (2) of the eighteen relatives, (3) of Mahēśvaradatta, (4) of Samudra Śrī, (5) of a crow, (6) of Brahma-śrī, (7) of a goldsmith, (8) of Kalāmbita,

(9) of a she-monkey, (10) of Siddhaibuddhi, (11) of a horse of the purest descent, (12) of Śrī-vallabhā, (13) of an illiterate Brāhmaṇa, (14) of Kanakavatī, (15) of a prostitute and a Brāhmaṇa, (16) of a bird, (17) of three friends, (18) and a story told by the Brāhmaṇa.

Beginning. सप्रभावं जिनं नत्वा पार्श्वं सुरैस्त्वयन्दितं ।

ल्लिख्यते खोपकाराय जम्बूस्वामिकथानकं ॥

अथैकदा समुद्रवद्भभीरः प्राप्रभवाम्बितोरः श्रीमहावीरः चितितले विहारं कुर्वन् राजगृह-
पुरं प्रतिष्ठितः । ततो देवैर्भयाद्भिषुस्तकरणं समवसरणं चक्रे । अथ तत्समये श्रीवीरागमनं
शुक्ला श्रीशेषिकभूपालः सद्भयकुमारादिपरिवारविशालः बन्धनार्थमागतः । पश्चात् परमेश्वरेण
चतुर्विधो धर्मः प्रकाशितः । यतः,

दानेन प्राप्यते लक्ष्मीः शीलैर्न प्राप्यते सुखं ।

तपसा शौच्यते कर्म भावेन, मोक्षसम्पदः ॥ इत्यादि ।

End.

उवससो कथे संजमतिथं च केवलमुच्छिन्नामदस इमे टाणो ।

लोकान्तरं हि सौभाग्यं जम्बूस्वामिसहायुनेः ।

अद्यापि यं पमिं प्राप्य शिवश्रीर्नान्यमिच्छति ॥

Colophon. इति श्रीजम्बूचरित्रं समाप्तं विहितं श्रीसकलार्थेण ।

विषयः । अथैकदा राजगृहमगरे धर्मदेशनां दिशन्तो भगवन्तो वर्द्धमानस्वामिनः श्रेष्ठिक-
भूपालमुद्दिश्य भारतेऽस्मिन् चरमकेवलज्ञानो जम्बूकुमारो भविष्यतीत्युचुः । अथ कीदृशोऽसौ
जम्बूकुमार इति सप्रत्ययं श्रेष्ठिकभूपालेन दृष्टो भगवानाह । तत्र जम्बूकुमारस्य चतुःसंख्याकान्ति-
जन्मविवरणकथनपूर्वकं पञ्चमे जन्मनि राजगृहपुरवासिनः अष्टभश्रेष्ठिनः पुत्रत्वमधिगम्य तत्पत्न्या
धारिण्या गर्भधारणकाले स्वप्ने जम्बूदृष्टदर्शनात् जम्बूकुमार इति नाम्ना व्यपदेशकथनं । अथासौ
यौवनेऽपि प्रोद्धिन्नवैराग्यतया पिबोराशेति अष्टौ कन्याः परिणीय तासु सुन्दरीष्वपि हस्तबुद्ध्या
सङ्घातोपचारबुद्धिः राक्षो सम्यग्जागतान् चौरान् तथा खदाराश्च धर्मोपदेशदामेन साधुचरितान्
विधाय प्राप्तरेण भगवतो वर्द्धमानस्य पञ्चमगणधरं सुधर्मस्वामिनं मुखेनाङ्गीकार्यं ततो द्वौकां
जम्बू प्रपञ्चापचरणेन च कृतज्ञात्यो बभूवेति विस्तरेण कथनं । तत्र चौरान् खदारांश्चोद्दिश्य जम्बू-
कुमारश्च, अथ तत्पत्नीभिरपि तमुद्दिश्य आस्त्रायिकाः कथिताः । ताश्च अष्टादशभेदाः । तत्र
प्रथमतो मधुविन्दुकसाकीर्तनं । रवं क्रमेण अष्टादशज्ञानिविवेचनकसाकीर्तनं । मन्त्रेश्वरदत्तकथा ।
समुद्रभीकथा । काककथा । मृगभीकथा । सर्पकारकथा । कलमिककथा । वानरीकथा ।
सिद्धिबुद्धिकथा । विशुद्धजातीयकथा । शीवसभाकथा । सुखनाम्निकथा । कनकवतीकथा ।
वेष्मनाम्निकथा । पत्तिकथा । मिषवपकथा । ब्राह्मणकल्पितकथाकीर्तनञ्च ।

No. 4011. **जिनशतकवाक्याबोधः ।** Substance, country-made paper, 14 × 5 inches. Folia, 93. Lines, 15 on a page. Extent, 3,051 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit. Vālučara Pañchāyata-pausāla. Appearance, new. Prose. Incorrect. Gujarāṭī-bhāṣā.

Jina-śataka, bālābodha. A commentary in Gujarāṭī of Devendra Sūri's Prakrit work, entitled Jinaśataka. The author's name is Mati-chandra, a disciple of Gopālgani, belonging to the Anehalika Gachchha. H. P. S.

Beginning. रत्नचयोपदेहारं नत्वा वीरं जिनीतमम् ।

स्वप्नो हि शतकस्यार्थो मतिचन्द्रेण लिख्यते ॥

नमिय जिनमिति । अर्थः । जिन कश्चिद् रागद्वेषमोहादिदुर्भारवैरचारबाजेता बहमचा-
प्रातिचार्यलक्षणा शोभाई बलवृत्तनीयंकर ते प्रतिई नमस्कार करीने । इत्यादि ।

End. शतकशास्त्रे सम्युक्ते करे । विकरालकलिकाललक्षणे जे पानान तेवने
उद्धरवाने धूरीयसमान जे जीजगत्सुखरि तेवना चरचकमसने विशेषधमरसमान जे देवेन्द्रसुखरि
तिवर् पंथ लिख्यो है । कर्मप्रकृति । पद्यसंख्य । दृष्टशतकारिकशास्त्रवी उद्धरीने । सयग-
कचतां शतकगाथा प्रमाण है । ते कारणे शतककश्चिद् ।

ए शास्त्र विचारतां आत्मज्ञान ऊह ।

Colophon. इति श्रीमद्वैदिकगोपीयोगोपासकगणेशिशिष्यमतिचन्द्रकृतः जिनशतकवा-
क्याबोधः ।

शतकस्यार्थजेशो हि लिखितो लोकभाषया ।

वाक्यानां सुखबोधाय मतिचन्द्रेण साधुना ॥

स्वनाद्यद्यद्विद्वद्विद्वादि लिखितं बुद्धिविधमान् ।

तच्छब्दो हि लपां लब्धो बुद्धिया नृपज्ञानिना ॥ इति शम् ।

विषयः । देवेन्द्रसुखरिप्रकृतप्रकृतभाषामयजिनशतकस्य गुणरभाषया व्याख्या नम् ।

No. 4012. **निबन्धसङ्ग्रहः ।** Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 325. Lines, 8 on a page. Extent, 6,662 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Nibandha-saṅgraha. Abstract of the Chikitsāsthāna section of the Sūruta. By Udhana.

Beginning. शरीरान्तरं चिकित्साख्यानसारस्ये । अथातो द्वित्रयीचिकित्सितं
याख्याख्यामः । द्वौ त्रयो चधिकृत्य कृतं चिकित्सितं द्वित्रयीचिकित्सितं विकारप्रतीकारः । इत्यादि ।

End. दोषमिति दोषेषु येन वा सुखरोगेषु वा ।
निबन्धान् ब्रह्मा वीक्ष्य भिषक्वीडङ्गशामिषः ॥
चिकित्साख्यानमकरोत्पुनीधं भरताम्रजः ।

Colophon. इति व्रीडङ्गविरचिते निबन्धसङ्ग्रहे समस्तनिबन्धपत्रार्थके सौमुत्तचि-
कित्साख्यानं समाप्तमिति । चत्वारिंशोऽध्यायः समाप्तः ।

विषयः । सुमुत्तचिनाचिकित्साख्यानस्य याख्यानम् ।

No. 4013. द्वादशाब्दादूर्द्धमवलोकने विधिः । Substance, country-made paper, 8 × 4 inches. Folia, 2. Lines, 8 on a page. Extent, 36 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, decayed. Prose and verse. Correct.

Dvādaśābdādūrdhha-mavalokane-vidhi. A description of a rite to be celebrated on the return of a son or other relation after an absence of twelve years from home.

Beginning. अथ द्वादशाब्दादूर्द्धमवलोकने विधिः ।

द्वादशाब्दे ज्ञातीने तु न कुर्यादुद्याहर्दर्शनम् ।
पितोः पुत्रस्य नैवाङ्गमंवाहानिकरं भवेत् ॥
दर्शनं यदि कुर्वीत शिवं पूज्य शिवालये ।
कांक्षपात्रं स्थापयित्वा अन्तः पटविधानतः ।
जलपूर्वं कांक्षपात्रे पूर्वं मुञ्चतिरीक्ष्य च ॥
मुञ्चावलोकनं पश्चात् समाहित्वा विपर्ययात् । इत्यादि ।

End. आचार्य्यपुरःसरमहोत्तरप्रतं तिस्रान् ऊला आचार्य्याय स दक्षिणां दत्त्वा
प्राक्कृत्वा भोजयित्वा बन्धुभिः स च भुञ्जीतेति ।

विषयः । पितृमातृभ्रातृदीनामदर्शनदिनात् द्वादशाब्दे ज्ञातीने पुनर्दर्शनविधिकथनं ।
तच्च प्रयोगकथनम् ।

No. 4014. गुणख्यानवचुरिः वा, गुणख्यानकमारोहटीका । Substance, country-made paper, 11½ × 5 inches. Folia, 15. Lines, 18—19 on a page. Extent, 770 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Guṇasthānāvachūri, or. Guṇasthāna-kramāroha-ṭikā.
A gloss on the Jain treatise entitled *Guṇasthāna*.

Beginning. अर्थत्वाद् वृद्धिं ध्यात्वा गुणस्थानविचारिणां ।

अनुकुलामियं हतिर्लिख्यते ह्यवचूषितम् ॥

तथाहो महत्कार्यमपीहद्वैततन्मन्त्रारण्यं सम्यग्वाद्वाविर्भावकमाद्यपयमाह । गुंभमिति । यत्र
यत्र पूर्वोप्राप्तगुणविशेषाविर्भावो भवति तत्तद्गुणस्थानमित्युच्यते । यौषि गुणस्थानानि । तेषां
स्वरूपं किञ्चिदस्पमाद्युच्यते इति सम्यग्वा । इत्यादि ।

End. श्लोकेः प्रायः पूर्वविरचितैः श्लोकेरेवेत्यर्थः । कैश्चिन्तो रत्नशेखरस्वरिभिर्ह-
न्मन्त्रोपवीतवर्गैश्चरितिशिष्यैः श्रीहेमतिस्वरिपट्टप्रतिष्ठितैः श्रीरत्नशेखरस्वरिभिः स्वपरोपका-
राय प्रकीर्तयितुं प्रकटित इत्यर्थः ।

Colophon. इति श्रीगुणस्थानकमारोहस्य टीका समाप्ता ।

अधिरसमुत्पन्ने दशम्यं फाल्गुणे सिते ।

गुणस्थानावचूटि हि लिखेत् तिलकोदयः ॥

विषयः । गुणस्थानकमारोहाभिधानजैनप्रकरणस्य आख्यानम् ।

No. 4015. विविक्तनामसङ्ग्रहः । Substance, country-made paper,
10 × 4 inches. Folia, 103. Lines, 15 on a page. Extent, 2,338 slokas.
Character, Nāgara. Date, Sm. 1785. Place of deposit, Calcutta, Government
of India. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Vivikta-nāma-saṅgraha. A commentary on the *nāma-saṅ-
graha* of Hema Āchārya commonly called Hema Kosha.

Beginning. स्वस्ति श्रीविजयल्लालजानकीबानुसन्निभः ।

शिवतातिः सतां भूयान्त्वानिजाद्यो जितेश्वरः ॥

नवीनकविताकाव्याभिमानवतत्रास्त्रिणः ।

कनुरोः स्वरचन्द्रस्य प्रथम्यं चरचामुजं ॥

भावचन्द्रादिशिष्याणां सम्यग्बुद्धयश्चेतये ।

नामसङ्ग्रहनामानि विहितकाले प्रथक् इत्यक् ॥

कट्टयोनिवृत्तिवाच्याजिवा शब्दाः प्रकीर्तिताः ।

सुसन्निवृत्तितास्तत्र कदा वाच्यस्तदाह्वः ।

सुसन्निभाजः सर्वेऽपि सम्यगेवाकाङ्क्षावतः ।

तत्त्वज्ञेयं तद्व्यवस्थितं प्रथमी मतः ॥

योगिका योगजनिता योऽस्तवान्मथो मतः ।

गुणक्रियाभ्यां संभूतः सम्बन्धप्रभवश्च सः ॥

अनयोरर्थः । शब्दार्थां परमार्थानुगमनसम्बन्धः स योगो गुणक्रियासम्बन्धाच्च भवति । इत्यादि ।

End. यदाहुः ।

इयम् इति संख्यानं निपातानां न विद्यते ।

प्रयोजनवशादेते निपात्यन्ते पदे पदे ॥

Colophon. इति श्रीमत्पोगणगमाङ्कनगमनमणिभट्टारकसार्वभौमभट्टारकश्री श्रीविजय-
सेनसूरीचरणौ विजयरात्रे पतिसाक्षश्री श्रीचक्रवर्जकाक्षदीनप्रहोपाध्यायधारकश्रीमन्नृपक-
रमोचनार्यनेकसुलतकारकमहोपाध्यायश्री श्रीभानुचन्द्रगणिविरचिते विविक्तनामसङ्ग्रेहे षष्ठः काण्डः
समाप्तः । संवत् १७८५ ।

विषयः । ज्ञेयचन्द्रतन्त्रनामसाक्षाभिधानकोविद्य श्यामलम् ।

No. 4016. जीवविचारप्रकरणवृत्तिः, वा जीवविचारलघुवृत्तिः ।

Substance, country-made paper, 10 × 5 inches. Folia, 8. Lines, 17 on a page. Extent, 408 slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose and verse. Incorrect.

Jīvavichāra-prakarana-vṛitti, or Jīvavichāra-laghu-vṛitti. A gloss on the Jaina treatise called *Jīvavichāra*. By Śānti Śūri.

Beginning. ध्यात्वा जैनं महः श्रीमत्सुदगुणं प्रणिपत्य च ।

इति जीवविचारस्य कुर्व्यं संक्षेपतः स्फुटं ॥

इह हि संसारसामरे निमज्जतां जन्तूनामुपकाराय प्रवक्ष्येककणं तत्त्वोपदेशं हातुकामः श्रीश-
निसुरिस्तावत् खेददेवताप्रणतिपूर्विकामभिधेयादिछविकामादिनां गाथासाह । भुवश्चपरैवमिति ।
अथ भवामीति क्रियाभिसम्बन्धाद्वसिमिति कण्ठपरमध्याचार्य्यं । इत्यादि ।

End. एतेन न लक्ष्मणोपया कल्पित इति सूचितं ।

इति जीवविचारलघुवृत्तिः ।

इहवृत्त्यादिकं लक्ष्यं यद्यप्यस्ति पुरातनं ।

तथापि सुखबोधार्थं इतिकथं विनिरुक्ता ॥

प्रमादाद्वा मतेर्भाष्यादुक्तमुक्तमूषमप्युक्तं ।

तस्मिन्नादुक्तं मोज्जु शोधनीयश्च बोधनिः ॥

संबद्धाभिमितोसुखादवदुर्धासंख्ये नभस्य चिते
 पणे पावनसप्तमौसुदिवसे वीकादिनेराभिषे ।
 +गे श्रीमति पूर्णतामभजत याव्या दुषोधिन्त्यसौ
 सम्यक् श्रीजिनचन्द्रस्वरिसुमिपे गच्छेतां विवर्ति ॥
 श्रीमन्मो जिनभस्त्रिस्वरिपुरवस्थान्ने कुले जगिरे
 तच्छिष्या जिनलामस्त्रिस्वरिपः श्रीप्रीतिनः सागराः ।
 तच्छिष्यास्तथार्थवाचकवरासोवा विनेयः समा-
 कल्याणः स्वपरोपकारविषयेऽर्चोहिमां हनिकाम् ॥

Colophon. इति श्रीजौवविचारप्रकरणहतिः सङ्गिवाच्यमाना चिरं नन्दताम् ।
 विषयः । शान्तिस्वरिततजौवविचारनामकजैनसम्भंष्य याव्यानाम् ।

No. 4017. अभिधानचिन्तामणिः, वा योगशतटीका। Substance,
 country-made paper, 10 × 4½ inches. Folia, 11. Lines, 20 on a page.
 Extent, 647 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit,
 Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose and verse.
 Incorrect.

Abhidhāna-chintāmani or Yogaśataka-ṭikā. A medical
 treatise, being a century of recipes. By Vararuchi. (110 lines)

Beginning. जौवर्तमान प्रविपत्य मूर्ध्ना

• जनस्य सर्वस्य निरोधहेतोः ।

श्रीपूर्वमेव दुषोधनाय

प्रारभ्यते योगशतस्य टीका ॥

अथ जीवा आदिनिधनासोवां जीवानां आचारमन्वाचनशीतातपवर्षानिष्ठविषमाश्रमादि-
 भिराधय उत्पद्यन्ते । तेषां याधोनां प्रतीकारार्थं पुरा सर्वज्ञैर्भाषिताद्वैद्यशास्त्रात्सारयोगान्
 विविच्य योगशतं कर्तुं कामो वररुचिः शास्त्रादौ प्रतिज्ञां करोति हतुस्येति । हतुस्य निरवशे-
 षस्य चरकवाग्भट्टश्रुतस्य तन्त्रस्य कल्याणादिवैद्यशास्त्रस्य—इत्यादि ।

End. • मूषपुरीषयोः स्थिरमेव प्रवर्तनं । एतानि स्तेयपरोषाजानि ।

एतानि क्षिप्तानि च तनुक्षतानां

सर्वाभया + + + चैकनाम्नाम् ।

कश्चित् + + प्राप्तिनिरोधपूर्व

संज्ञान्तरं वेन तु संप्रदाति ॥

Colophon. इत्यभिधानचिन्तामणियोगंशतटीका सम्पूर्णा ।

विषयः । वररुचिस्तयोगज्ञताभिधानवैद्यकनिबन्धस्य व्याख्यानम् ।

No. 4018. **सधपट्टकप्रकरणवचुचिः, वा सधपट्टकपञ्जिका ।** Substance, country-made paper, 12 x 5 inches. Folia, 7. Lines, 22—24 on a page. Extent, 547 Slokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Correct.

Saṅgha-paṭṭaka-prakaraṇāvachūri or Saṅgha-paṭṭaka-panjikā. A gloss on a Jain treatise. By Jinavallabha Sūri.

Beginning. नत्वा श्रीगान्धिदेवेनं ज्ञानचन्द्रं गुप्तं तथा ।

मया विश्लिष्यते शेषा संप्रपदकपञ्चिका ॥

ओमद्विज्जमन्त्रपाठं दशशताशीतित्वं श्रीमदमृगश्रृंगपुराणने कुक्षीभराजसभायां चैत्यवासिवासिभ्यो
निजित्य प्राप्तकरनरविबद्धः श्रीजिनचरखुरिः तस्यै श्रीजिनचन्द्रखुरिकादिभ्यो भवाद्भक्तिविधाता
श्रीसद्यदेवखुरिकादिभ्यः श्रीजिनवक्त्रखुरितैश्चवासनिराकरणाय श्रीसंघस्य पङ्ककपराजपङ्क्तिव
श्रीसंघपङ्ककशान्तं सकारं । तस्यास्यकायं । वञ्छीति । व्याख्या । वयं तं देवं श्रीपार्श्वनाथं सुभः
प्रथमासः । इत्यादि ।

End. तेषां परमं मङ्गलं भविष्यतीति भावार्थः ।

संवत् पञ्चदशाधिके सप्तदशशते त्वयं ।

लिखिता देवराजेन संघपट्टकपञ्चिका ॥

Colophon. इति श्रीसंघपट्टकप्रकरणमचूर्णः सम्पूर्णः ।

विषयः । जिमवज्जभस्सरिहतसंघपट्टकाभिधाम जैनसन्दर्भस्य व्याख्यानम् ।

No. 4019. **खोपञ्जधातुपारायणम्**। Substance, country-made paper, 13 × 4½ inches. Folia, 70. Lines, 15 on a page. Extent, 4,398 slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse Generally correct.

Svopajña-dhātu-pārayaṇa. Illustrations of verbs and conjugations in a grammatical treatise by the author. By Hemachandra.

Beginning. नीसिद्धमेवमन्त्रयाकारमनिवेशितान् सक्ततथातुम् ।

आचार्यो हेमचन्द्रो विदधोत्यहं नमस्कृत्य ॥

इह तावत्पदपदार्थज्ञानद्वारात्पुनं ज्ञेयोपादेशज्ञानं निःशेषसत्तेतरिति प्रसिद्धम् । पदपदार्थ
ज्ञान + ज्ञयनिचेषादिभिरभिमनोपायैः परमार्थतो व्यवहारतस्तु प्रकृत्यादिभिरिति इत्यादि ।

End. चक्षयति । चक्षयति । चपयति । चपयति । इत्यपि भवति ।

Colophon. इत्याचार्यनीचेमचम्बिरचिते स्तोत्रधामुपारायणे निरनुबन्धो भुवादिगणः
सम्पूर्णः ।

विषयः । मिज्जतमिद्विज्जमचम्बिराकराकारमंतथातुन । विमेषेण मथादिपदार्थमपूर्वकं प्रयोग-
स्वरूपकथनं ।

No. 4020. शूलटङ्केश्वरमाहात्म्यम् । Substance, country-made paper,
9 × 5 inches. Folia, 39. Lines, 11 on a page. Extent, 777 ślokaś.
Character, Nāgara. Date, Sm. 1844. Place of deposit, Calcutta, Government
of India. Appearance, decayed. Prose and verse. Incorrect.

S'ūla-ṭaṅkeśvara-māhātmya. A description of the sanctity
of S'ūlaṭaṅkeśvara. An extract from the Skanda Purāṇa.

Beginning. अथ शूलटङ्केश्वरमाहात्म्यं लिख्यते । तदुक्तं स्कान्दे शिवरचस्ये । अथ
अथः ।

सूतः सूतः महाबुद्धे सर्वज्ञास्त्रविशारदः ।
शूलटङ्केश्वरस्यैव माहात्म्यं वद विस्तरात् ॥
शूलटङ्केति नामापि कथं ज्ञातं महेश्वरतुः ।
कुच वा संस्थितस्तस्य पूर्वमाधोत् प्रभोः सदा ॥
केन वा कारणेनैव काश्चासमागमनं विभोः ।
आकारितश्च केनापि किमर्थं कुच वा स्थितः ॥
केच साहं समागत्य किञ्च कार्यं कृतं तथा ।
किञ्च तीर्थं तदा ज्ञातं किञ्च पूर्वं स्थितञ्च यत् ॥ इत्यादि ।

End. रत्नेऽप्ये विवादे च सन्निधौ यदि चेद्भवेत् ।

अयं तस्य भवेत् तत्र नास्ति शास्त्रादिक + च ॥

राजा वा राजपुत्री वा राजकीयस्यैव च ।

रत्नमाहात्म्यं राजस्य सान्निध्यं सर्वदाचरेत् ॥

Colophon. इति स्कन्दपुराणे शिवरचस्ये शूलटङ्केश्वरमाहात्म्यविशेषवर्णने सौकुम्भो-
(आद्यः समाप्तः । संवत् १८४४ ।)

विषयः । काशीयशुद्धकेशरनामकमहादेवस्य विशेष भाषायादिकथनं । तदभिर्भाष-
 एतामकथनं । शुद्धकेशरनामकारकथनं । तस्य दशममेधावस्थितिकारकथनं । शुद्धकेशर-
 सेधनिकपथं । तत्र याचाक्रमकथनं । तत्र नैमित्तिकाम्ययाचादिविधिकथनं । मत्पुस्तककथनञ्च ।
 तत्तौर्धे माधुक्षानादिभाषायादिकथनं । प्रसङ्गान्नायभाषायादिकथनं । दशहरनाभाषायादिकथनं ।
 दशममेधे ऋष्यष्टहादिभिन्नायाकरयभाषायादिकथनं । तत्र प्रासदक्षिणस्यापनादिभाषायादिकथनं ।
 कामदानादिभाषायादिकथनं । तत्र मरवे सानुम्यमोक्षप्राप्तिकथनं । तत्र ऋष्यदानाभाषायादिकथनमा-
 भाषायादिकथनं । तत्र अभिषेकादिभाषायादिकथनं । तत्र पुराणपठनपाठनायवधवावधादिभाषायादिक-
 कथनं । कश्चो शुद्धकेशरस्य भाषायातिशयवर्णनञ्च ।

No. 4021. रसमीमांसा । Substance, country-made paper, $10 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 25. Lines, 3—4—5 on a page. Extent, 114 ślokaś. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Rasa-mīmāṃsā. Literary criticism. By Gaṅgārāma Jadhī.

Beginning. बहुरामेधाकाशं कश्चिन्मन्या यथानयि ।

गङ्गारामेण तथा रसमीमांसापि बह्वमनः ॥

कविभिः कायेः सुन्दरा मानसं सदनं समानौर्ध्वः ।

बहुभावेन विभावैर्बभिवारिभिरपि च सम्युच ॥

कश्चिद्वैदिककथो व्यापारो ज्ञान्यते तत्र ।

तस्मान् सतः प्रकाशजानावरयमपसरति त्रक् ॥ इत्यादि ।

End. गङ्गारामोद्गीता रसमीमांसां विजानामः ।

पुत्रचोऽपु तुहः सर्वज्ञः सोऽपि गोविन्दः ॥

Colophon. इति बौज्यपनामकगङ्गारामोद्गीता रसमीमांसा सम्युच ।

विषयः । रसकथनविषयं । रसकथनं । आत्मनविभावकथनादिकथनं । उदीपनविभा-
 वादिकथनं । व्याधिभावकथनादिकथनं । अनुभावकथनादिकथनं । शुद्धादिमविश्वरसकथना-
 दिकथनं । रत्यादीनां कथनादिकथनं । अथ असंलक्ष्यमलक्ष्यक्रमकथनेदमिच्छञ्च ।

No. 4022 छाया, वा रसमीमांसायाख्या । Substance, country-made paper, $10 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 25. Lines, 6—7—8 on a page. Extent, 618 ślokaś. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose and verse. Incorrect.

Chhāyā or Rasa-mīmāṃsā-vyākhyā. A gloss on the author's treatise on the Rasas.

Beginning. बीमवेष्टाय नमः ।

आवर्तनम्बरकुङ्कुमतिनिरालापूर्यपरप्रचुरविभ्रः ।

सखापसव्यलस्यो गवाधिपो जयति सार्वभौम इव ॥

नाभौसरोरक्षोर्वेदजसरोजासमीपदि स्निग्धा ।

विभुवनमपूर्वेमिव या प्रदर्शयति सा सरस्वती जयति ॥

— — — — —

राधादेवीं गङ्गासो जङ्गीति यः क्लान्तः ।

शोऽहं रसमीमांसां विह्वलय्यप्रबोधसिद्ध्यर्थम् ॥

प्रारम्भे इहस्य ग्रन्थस्य निर्विघ्नसमाप्तिकामनया कृतं बलुनिर्देशात्मकं मङ्गलं शिष्यशिक्षार्थे निबन्ध-
नशैलीर्विस्तृतं प्रतिजानीते । बल्लरामेति । बल्लरामेव कलिन्यकन्या यमुना आकाशवृद्धे यथामासि ।
इत्यादि ।

End.

पुत्रचोत्तमः तुष्टोऽस्तु । स मोहिन्दः सर्वज्ञः पालिति चान्यथः । शेषं पूर्व-
वृत्ति ॥

रसरामपद्मरामौ भावप्रज्ञाविभूजसुक्ताभाम् ।

साक्षिकपुत्रवर्धनौ नासासुक्तां गृह्याव वाचीमांम् ॥

नोकाया भानुतरङ्गिण्यां वायामिमां समाध्याय ।

नवरसयाचीभूता विचरन्तः केन रामलक्ष्मि ॥

Colophon. इति बीजसुपनामकगङ्गासमिर्विरचिता वायामिमां रसमीमांसायाः
समाप्ता । शुभमस्तु ।

विद्ययः । निजकृतरसमीमांसाया आख्यानम् ।

No. 4023. चतुर्विंशतिमतयाख्या, (आचारकाण्डम्) । Substance, country-
made paper, $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 114. Lines, 7 on a page. Extent,
2,174 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1867. Place of deposit,
Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse.
Incorrect.

Chaturviṃśatimata-vyākhyā. (Achārakāṇḍa.) Dialectic
disquisitions on duty. By Bhaṭṭojī Dīkṣita.

Beginning श्रीगणेशाय नमः-

आचारिकं लिख्यते । तत्र साधवीये कूर्मपुराणे । ब्राह्मे मुङ्गर्णे उत्थाय धर्मसर्वं च चिन्तयेत् । कायकेशं तदुद्धृतं ध्यायेत् परमेश्वरमिति । सूर्योदयात् प्रागर्हप्रश्नरे द्वौ मुङ्गर्णौ । तत्राथो ब्राह्मः । द्वितीयो रौद्रः । तदुक्तं विष्णुपुराणे । रात्रेः पश्चिमयामस्य मुङ्गर्णो यक्षतौयकः । स ब्राह्म इति विज्ञेयो विहितः स प्रबोधन इति ।

End. तत्र च वर्धमानाश्च पराशरः । विष्णोयन् मद्यर्मासनि ह्यभस्यस्य च भक्षणात् । कुर्वन्नगम्यागमनं शुद्धः पतति तत्क्षणात् । इति शेषमन्यतो बोध्यम् । इति शुद्धधर्मः ॥

Colophon. इति पदवाक्यप्रमाणश्रीलक्ष्मीधरसूत्रेः सन्तुना भट्टोजिदेवितेन रचितायां श्रीचतुर्विधसमवाक्यायामाचारकाण्डे समाप्तम् । संवत् । १८६७ ।

विषयः । आह्निककृत्यनिरूपणम् । तत्र ब्राह्मरौद्रादिमुङ्गर्णलक्षणदिकथनं । उत्थानविधिकथनं । तत्र भूमिप्रार्थनाविधिकथनं । हणकाठाद्याचरणे कालभेदेन नियमविशेषकथनं । शौचादिविधिविवेचनं । पादप्रक्षालनादिविधिकथनं । आचमनविधिकथनादिकं । गण्डनिरूपणादिकं । ब्राह्मर्ण्येयान्निरूपणं । आचमननिरूपणं । वस्त्रद्वये दन्तधावने वर्धनविधिकथनादिकं । पवित्रविधिकथनं । स्नानविधिकथनं । तदनुकल्पकथनं । दर्भमोचनादिविधिकथनं । परिश्रेयवस्त्रादिनिरूपणं । आर्द्रवस्त्रोपारणे विशेषकथनं । अमृतकल्पकथनं । आश्रमभेदेन स्नानभेदनिरूपणम् । नित्यमेतानि कृत्यानिदिविधिकथनं । वस्त्रान्तरिते स्पर्शे विशेषकथनं । देवज्ञादिलक्षणकथनं । अथत्यक्त्यायामविधिः । समुद्रस्नानविधिः । तिलकविधिः । सन्ध्याविधिकथनं । तत्कालदेशादिनिरूपणं । सन्ध्याप्रयोगकथनम् । गायत्रीजपविधिकथनं । शोभविधिकथनं । प्रातर्होमकालादिनिरूपणं । शौतस्नानाग्निव्यवस्थाकथनं । नित्यदानविधिकथनं । मङ्गलदर्शनविधिकथनं । एवं दिनस्य द्वितीयतृतीयभागकृत्यकथनं । आतिथ्यविधिकथनं । अर्ज्जुनोपायकथनं । आपद्रुनिकथनं । चतुर्थभागकृत्यकथनं । पक्षयज्ञविधिकथनं । तदनुष्ठानकथनं । विशेषेण तर्पणविधिकथनं । देवतार्चनविधिकथनं । तत्र विष्णुपूजाविधिकथनं । पूजोपकरणादिकथनं । पूजेतिकर्तव्यानिरूपणं । गुरुपूजाविधिकथनं । पञ्चमभागकृत्यनिरूपणं । भूतयज्ञपितृयज्ञादिकथनं । भोजनविधिकथनं । तदुद्दोषाह्निकथनं । कालविशेषे भोजनार्कतयतादिकथनं । षष्ठभागकृत्यनिरूपणं । शयनविधिकथनं । उद्दक्षिण आदिशयनविधिः । अथ वायप्रस्थाश्रमकृत्यनिरूपणं । सत्याश्रमकृत्यनिरूपणं । कृतीषकवृद्धकचंसपरमचंसभेदात् चतुर्विधसत्याश्रमनिरूपणं । अथ श्रमियधर्मकथनं । वैश्यधर्मकथनम् । शूद्रधर्मकथनम् ।

No. 4024. प्रशस्तिकाशिका। Substance, country-made paper, 12 × 4½ inches. Folia, 20. Lines, 10 on a page. Extent, 600 slokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Praśasti-kāśikā. A Letter-writer, giving the forms and addresses appropriate for letters to various persons; defective.

Beginning नत्वा गणपतिं देवं सर्वविघ्नविनाशनम् ।

गुणैश्च कवचानाद्यं ब्रह्मानन्दमभिधानकम् ॥

प्रशस्तिकाशिका दिक्षा शशुदेवेन लिख्यते ।

सर्वेषामुपकाराय लेखनाय च धीमताम् ॥

चतुर्धामपि वर्णानां क्रमतः कार्यकारिणो ।

लिख्यते सर्वविघ्नार्थिप्रबोधाय प्रशस्तिका ॥

यस्या लेखनमात्रेण विद्या कौर्तिर्धर्मोऽपि च ।

प्रतिष्ठा लभ्यते शीघ्रमनायासेन धीमता ॥

नवादी ब्राह्मणानाम् । खसिऔसत्यकस्त्रविद्याविमोद्गरमिकविराजमानमन्त्रागडलोममाजमय
लविहितदिग्विजयवादीन्द्रहृदमर्दन—इत्यादि ।

End औमत्याः ।

• खसिऔसद्वन्मनीसमानपातित्रत्यालङ्कारणालङ्कृतभोगायतनप्रपांसितनिखिलस्त्राजितजनकह
म्नायु अमुकमन्त्राराजायु ।

Colophon. अतः परं अष्टितन्नात् परिसमाप्तिस्तु च कथा कथं नास्ति ॥

विषयः। प्रशस्तिस्तोत्रप्रकारकथनं । तत्र गद्येन ब्राह्मणानां प्रशस्तिकथनं । तत्र पण्डितानां विद्वत्प्रभूषां यतः । प्रसङ्गेन तपोवनवर्णनं । अथ पद्येन पूर्वोक्तानां प्रशस्तिकथनं । अथ कनिष्ठविषये प्रशस्तिकथनं । कुशलस्तोत्रनोपास्तिकथनं । अमात्यादीनां प्रशस्तिकथनं । राज्ञः प्रशस्तिकथनं । अथ मुक्ताः । पितृवरणानां । एवाह पद्येन प्रशस्तिकथनं । एवं पूज्य श्रेयं । अथ कुशलस्तोत्रप्रकारकथनं । अथ वैश्यविषये प्रशस्तिकथनं । अथ शूद्रविषये प्रशस्तिकथनं । अथ मायादीनां प्रशस्तिकथनं । नायकनायिकादीनां प्रशस्तिकथनं । अथ भाषादीनां प्रशस्तिकथनं । अथ राज्ञाः प्रशस्तिकथनम् । अतः अष्टितम् ।

No. 4025. कायस्थकहरीस्तवः। Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 14. Lines, 8 on a page. Extent, 238 slokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Kāruṇya-laharī-stava. A Hymn to Dakṣiṇāmūrtī. Anonymous.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

तदद्यादेन्द्या विमलकलधौतशुभिसङ्घः
परं येन क्लीवं पुष्पति च सौन्दर्यमयते ।
हरौन्मादेः स्वर्गस्थितिलयकतिर्यस्य विहिति-
चिदानन्दाकारं किमपि कवचापूरमवधम् ॥ १ ॥
(अष्टशतोत्तरायुतद्वयमन्त्रवाची ।)
शिवे तप्तद्वामागमनिगमवैषम्यकलङ्का-
कुलीभावादेको दुष्टिचरित्रद्विजनिनीम् ।
प्रपद्ये त्वाभेव स्फुरदवकावच्छलहरौ
चिदानन्दस्यन्मामितरपथमन्दादरतया ॥ २ ॥ इत्यादि ।

End.

अपारव्याचारे तव दक्षिणकावच्छलहरौ-
सत्वेऽबोध्यन् किञ्चित्पदसदपि यत्कङ्कणकविः ।
मुदं तमे धर्मा कवचिमनुधामिन्मलहरिः
मल्लहर्षो बाह्यः सुखयनितराभेव जननीम् ॥ १०० ॥
इति शतकमन्त्रमन्त्रविद्यासत्तव
प्रकटितपरमार्थानन्दसन्धोद्भवम् ।
कल्लयतु मतिमस्त्रिम् यादृशं यस्त्र चेत्
सद्विचलपल्लसाक्षौ इक्षिषामूर्तिरेकः ॥ १०१ ॥

Colophon. इति श्रीशङ्कराचार्यकविहरौभवता कविकङ्कणेन कृतः कावच्छलहरौक्तवः ।

प्रथमम् ।

विषयः । क्लीवकाजेन भगवत्या रूपमुच्यमात्रादिबर्णनम् ।

No. 4026 मुकुन्दविनासम् । Substance, country-made paper 11 × 4½ inches. Folia, 16. Lines, 10 on a page. Extent, 350 ślokas. Character, Nāgara, Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Verso. Incorrect.

Mukunda-vilāsa. An imitation of Jayadeva's Gitagoviṇḍa.

Beginning श्रीकृष्णाय नमः ।

वेदाभीरपि ग्रीनं नित्यमसङ्गं मुच्यतेऽतः ।

मन्त्रसुतं मुनिभिः शिष्यैः च पितृराजिकान्तरम् ॥

चेरस्यं कतिचित्परे दिवकरं मेदिपुनः ब्रह्मरं

मन्त्रिं केचन कोऽपि विष्णुममलं मन्त्रे परे पञ्चमम् ।

एकं भिक्षुपिशा समेष परमाख्यां सद्योपासते

तं दृष्ट्वावमन्त्रमाचय मनः श्रीराधिकावन्धनम् ॥

या वाचो विधिसन्निधौ जलपिशा या शार्ङ्गिणः सन्निधौ

येशानांशरीरिणौ भगवतौ या रामचन्द्रपिशा ।

या क्लिष्टपिशा वासुदेवशृङ्गिणौ या रामना रेवतौ

रामेतां प्रजराजपुत्रद्वयिता श्रीराधिकावन्धने ॥

— — — — — ।

गौजमन्त्राष्टदेवस्य श्रीराधपुरपाणिनः ।

एवस्य परिनीपाय काव्यसारैश्वर्ये मया ॥

मुष्णीरागः ।

अथ परमेश्वरमेव शिष्यो ।

विदितजगद्गुरु रिपुमन्त्रजिह्वो ॥ इत्यादि ।

End.

इति लघुद्वयं मधुसूदनम्

जलपिशा नलिनी मधुसूदनम् ।

अनुमताञ्जलिभासितदेवतं

। अगदशो अग्रभासितदेवतम् ॥

Colophon. अतः परं कथितत्वात् परिसमाप्तिरुक्तं नास्ति ।

विषयः । अथदेवकृतनीतनीतिन्यायामवलम्ब्य विरचितोऽयं विषयः । तत्र प्रथमे सर्गे,—
मोषीनां वीरकृत्यं प्रति पूर्वराजवर्चनं । द्वितीये सर्गे,—तासां वामविद्यासमवर्चनं । तृतीये सर्गे,—
मोषीणो मारदस्य उपदेष्टव्यमवर्चनं । चतुर्थे सर्गे,—ताभिर्नीरौमङ्गरपूजनवर्चनं । पञ्चमे सर्गे,—
तासां समग्रं वीरकृत्यं अनुरागप्रकटनवर्चनं । षष्ठे सर्गे,—मोषीकृत्योः परस्परमाज्ञापवर्चनं ।
सप्तमसर्गे,—(अतः कथितम्) (काव्येऽस्मिन् हरिहरयोरभिहितया लोकावर्तिनेति
ज्ञातव्यमिति ।)

No. 4027. प्रपञ्चसारविवेकः । Substance, country-made paper,
10 x 4 inches. Folia, 41. Lines, 10 on a page. Extent, 890 ślokas. Cha-
racter, Nāgara. Date, Sm. 1840. Place of deposit, Calcutta, Government of
India. Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Prapañcha-sāra-viveka. A compilation on morality as inculcated in the Sāstras. By Gaṅgādhara Mahākara, son of Sadāsiva Śūri.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

ॐ नमस्तुभ्य शिवायार्थं लक्ष्मीकामं जगद्गुरुं ।
भवानीं वृद्धिराजस्य दृष्टपाणिं भैरवं ॥
महां सरस्वतीं रामं वायुपुत्रं जितेन्द्रियं ।
देवदेव्यगुरुं सूर्यं वाष्पिकं व्याघ्रमारदौ ॥
श्वेदानन्दपादाक्षं पितरं मातरं गुरुं ।
देवानुचीन् पितृन् धर्मं काशीं हृदि भक्तितः ॥
सदाशिवतनूजन्मा वत्सगोत्रः सतां प्रियः ।
गङ्गाधर इति श्लातो भगवद्भक्तकिङ्करः ॥
नानाशास्त्राणि शास्त्रोक्तं शास्त्रानां चित्ताभ्यास्य ।
भवधारिविवेकं कुर्व्यं मोक्षविनाशकं ॥
यज्ञप्रज्ञानमात्रेण मातेव चित्तकारिणी ।
बुद्धिर्विवर्द्धते पुंसां सोऽयमाश्रित्या बुधैः ॥ इत्यादि ।

End.

ॐ ब्रह्मणे यन्मपि यन्माः पादपाः सन्नि भूतले ।
तथाप्ययं विजयते हरिनामफलैः शुभैः ॥

Colophon. इति श्रीमच्छाङ्करोपनामकसदाशिवसूरिस्तुभगवद्भक्तकिङ्करगङ्गाधरविरचितप्रपञ्चसारविवेके चक्षोराचक्षत्यनिरूपणं नाम अष्टश्लोकसः समाप्तः । संवत् १८४० ।

विषयः । विस्तरेण नैतिकधर्मः । तत्त्वप्रसङ्गादर्थनैतिकधर्मस्य । विशेषेण नैतिमार्गनिरूपणं । सदसत्कर्मफलकथनं । देवसत्कर्मनिरूपणं । भगवत्पूजाविधिकथनं । भगवत्तत्त्वार्थकथनं । आत्मिकलक्ष्यकीर्तनस्य ।

No. 4028. कवीन्द्रकल्पद्रुमः । Substance, country-made paper, 11 × 4½ inches. Folia, 20. Lines, 14 on a page. Extent, 1,572 slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose and verse. Incorrect.

Kavindra-kalpadrumā. On literary composition. By Kavindra Achārya Sarasvatī.

Beginning. श्रीरामाय नमः ।

गुरुं महां गङ्गाधरं शिवो विष्णुर्दिनेश्वरो ।

प्रथम्य रस्यतासिद्धिर्विषये विषयते ॥
 काशीवासी प्रकाशीकृतमुच्यते चः सन्धिविद्याविद्यासी
 दासीभूतः स्मरारविषयसुखमचे + + दासीनचेताः ।
 गोदासीरे प्रभोदावलिबलिततमे जम्भाक् पुष्पभूमा-
 द्रवेदो वेदवेदो जगति विजयते नौकवीन्द्रो यतीन्द्रः ॥
 अथीत्य वेदवेदाङ्कावशास्त्राणि सन्धः ।
 ततः स्त्रीकृत्य मन्त्रासं ब्रह्माभ्यासं समाप्तिः ॥

— — — — — ।
 तत्रादौ गणेशस्तोत्रं ।

सन्धिने विषये यदीयस्मृतिं स-
 क्षदैवातिविक्षेपतातस्य पुंसः ।
 प्रकासं प्रकासं हुतं विषयं
 प्रसन्नेभ्युपेक्षं समौढं तमीरे ॥ (?) इत्यादि ।

End.

तत्त्वज्ञानदुरीकृतमन्त्रासं प्रसन्नवसन्तसन्धुमिकासमारोहमन्त्राद्वाराशिकोच

॥ + + + नारायणेत्यासन्नसन्धुपूर्वका नमस्काराः सन्धि ॥

Colophon. इति औसन्धिविद्यानिधानकवौन्द्राचार्यमन्त्रतौविरचिते कवौन्द्रकण्ठम
 प्रस्ताविकमन्त्रपद्यदण्डकप्रशस्तिः ॥

विषयः । गणेशस्तोत्रकौत्तनं । गङ्गास्तोत्रकथनं । यमुनास्तोत्रं । विमलास्तोत्रं । सूर्यस्तोत्रं ।
 शिवस्तोत्रं । भवानीस्तोत्रं । नृसिंहकपवर्णनं । श्रीकृष्णकपवर्णनं । रामचन्द्रकपवर्णनं । हनुमन्स्तोत्रं ।
 प्रास्ताविकस्तोत्रकथनं । शिवरामवर्णनं । पञ्चावलिमन्त्रपद्यकथनं । पञ्चप्रशस्तिवर्णनम् ।

No. 4029. विमलोदयमाला । Substance, country-made paper, 9 × 1½ inches. Folia, 58. Lines, 11 on a page. Extent, 1,394 slokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Vimalodaya-mālā. An introduction to the Gṛhya Sūtras of Kśvaláyana.

Beginning प्रथमतः खण्डितम् ।

— — — खाने खावाकार प्रयोजयेत् ।

अग्रादिना तु मन्त्रेण पूर्वैर्होमसुशानि चि ॥

विषयेषु तु कर्तव्यमिति न्यस्तविद्भिर्भन ।

भुक्तवत्तु इत तेषु यथेष्टं भोजयेत् ततः ॥

प्रभूतं सन्मदेयं ब्राह्मणमादीनि निश्चितं ।

ब्राह्मणं तु आवयेत् ब्रह्मन् सर्वम् अनुमतीर्ष्यः ॥

अक्षप्रित्तीयस्तक् आद्या आदितायास्तसि त्वय ।

— — — — — ।

नान्दीनादमिवाचार्याः शृङ्गाश्रुतिनिबन्धनं ॥

इति नान्दीनादप्रकरणं ।

अक्षपरेषुः समाचारतो ब्राह्मणभोजनादिकं

कृत्वा आताडुतवक्त्रः पितृकुसुमानुलेपनः । इत्यादि ।

End. तेनैव यथा पश्यन् ममयित्वा पूर्वपात्रनिनयनादिशेषं परिसमाप्य शक्ता-

तोयं (?) अपन् पश्यन् मयं गच्छेत् ।

Colophon. कृतो विमलोदयमाख्यायां चतुर्थोऽध्यायः ईरितः ।

विषयः । आचक्षायनशृङ्गाश्रुतस्य आश्विनमुखेन प्रयोगकथनम् ।

No. 4030. आश्वलायनप्रायश्चित्तप्रयोगः । Substance, country-made paper, 10 × 3½ inches. Folia, 16. Lines, 10 on a page. Extent, ३७ ślokaś. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Āśvalāyana-prāyaścitta-prayoga. Directions for the performance of sundry expiations according to the rules of Āśvalāyana.

Beginning. बीमशेषाय नमः ।

ॐ विध्यपराधे प्रायश्चित्तिः । विहितस्याकरणे अन्यथाकरणे च प्रायश्चित्तिः कर्तव्या । अपराधे सति सर्वथेतया विहितमस्ति चेत् तदेव कर्तव्यं । तत्रास्ति चेत् आहूतिर्होमः कार्यः । इत्यादि ।

End. शृङ्गीतेनाश्वेन सप्तहोतारं सप्तपत्रं चोष्यामीति सङ्ख्या मन्त्राख्यौ देवता सर्वप्रायश्चित्तमाचवनीये ।

Colophon. इत्याचक्षायनप्रायश्चित्तप्रयोगनियम्यकसंज्ञोपनाम्ना कृतः समाप्तिमन्त्रम् ।

विषयः । आचक्षायनोक्तविधिना पिण्डपितृवज्रादिकोपे प्रायश्चित्तविधिकथनम् ।

No. 4031. आश्वलायनपद्धतिः । Substance, country-made paper, 9 × 4 inches. Folia, 31. Lines, 8 on a page. Extent, 427 ślokaś. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose and verse. Correct.

Adhāna-paddhati. A guide to the performance of the *ādāna* rite according to Āpastamba. By Ananta Bhaṭṭa.

Beginning. श्रीमधेशाय नमः ।

अथाधानं । आतपुष्यश्राद्धश्रावणः सभार्यः पितृर्षेष्टस्य वा कृताधानमे प्रयुक्ताधिकारप्रति-
पत्नरहितोऽपि कश्चित् (?) काष्ठमनाशिताग्निचेत् । उक्तलक्ष्याद्यनुष्ठानपूर्वककुशाग्रहोमैराह्वानं
पात्रयेत् । यस्तु पिवादिपात्रोपजीवी—इत्यादि ।

End. प्राचाय स्वाहेति प्रथमपाठपदम् । अक्षरविचार्य शनं भूमिः स्मरति
हविरासाहम् ।

अथादीक्षमन्त्रेण प्रकृत्यारम्भोपरः ।

आपसाम्यीयकस्योक्तविधिः श्रीरितुदये ॥

Colophon. इत्यन्वारम्भोयप्रयोगः । इत्याधानपद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । आपसाम्यसतानुसारेण आधीनकालविचारान्निरूप्यपूर्णकं तत्र तत्र प्रयोग-
कथनम् ।

No. 4032. आययकम् । Substance, country-made paper, 9 × 5 inches. Folia, 12. Lines, 10 on a page. Extent, 284 slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Āgrayana. Directions for the performance of the *Āgrayana* rito.

Beginning. श्रीमधेशाय नमः ।

अथापययम् । अथापययमिति कर्मानामये । तत्र मुनिः । शतायुषाय शतवर्षाय शततमे-
भिर्मातिषाहे । शतं यो नः शतमुवेद्योः । इत्यादि ।

End. अक्षरं भोजयेत् सोमे ब्राह्मणानां शनं पश्ये ।

वातुर्मासे तु अक्षरि शतान्यथ दुरापय इति ॥

संस्कार इत्येवमाचारदर्शपूर्णमासादिदुरापयचनेन सौभाग्यविपद्यम् । असामर्थ्ये तु ब्राह्मणं
तर्पयेत् । इत्याह कात्यायनः । अथ कर्त्तव्याध्यायाः अग्निजायिकमकं भोजयेत् । अनेनैव आयेन
अर्घ्यं श्रेयमिति श्रीचन्द्ररित्युक्तम् ।

विषयः । आपययकपत्रिकपत्रम् । तत्र श्रीहृदयपत्रं अथापययं आमाकापययस्य विधेति
तस्य लक्ष्यभेदादिकथनम् । तत्र श्रमेव, काष्ठनिरूपणं । अनुकल्पविधानकथनम् । तदक्षरवे प्रत्यवा-
यादिकथनम् । इतिवादिनिरूपणं । पूर्वपाशादिलक्ष्यकथनम् । ब्राह्मणभोजनसंस्कारादिकथनम् ।

No. 4033. मासिआहमनोपन्यासः । Substance, country-made paper, 10 × 5 inches. Folia, 2. Lines, 12 on a page. Extent, 40 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Māsi-śrāddha-mānopanyāsa. An introduction to directions on the performances of monthly śrāddhas. By Maunamallāri Dikshita.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अष्टकादिश्राद्धेषु मासिआहविधिः । सांवत्सरिकादिषु दर्शश्राद्धविधिः
सर्वेषां । नामचोदमालिङ्गानिर्देशाभ्यां प्रत्यक्षविधिमातिदेशस्य बलवत्त्वात् । इत्यादि ।

End. तस्मात्प्रायानालोचनपूर्वकप्रत्यग्रहामाचममादेशमिति सर्वतन्त्रस्वतन्त्रस्य
परामर्शः ।

Colophon. इति दीक्षितमोनिमकारिणो मासिआहमनोपन्यासः ।

विषयः । आह्वातिदेशस्वरूपादिनिरूपणं । मासिआहकालादिनिरूपणम् ।

No. 4034. मासिआहविधिक्रमः, मासिआहप्रयोगश्च । Substance, country-made paper, 10 × 4 inches. Folia, 14. Lines, 12 on a page. Extent, 236 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Māsi-śrāddha-vidhikrama or Māsia-śrāddha-prāyoga. Directions for the performance of monthly Śrāddhas according to Āpastamba.

Beginning. नमो रामं गणेशानमापस्तम्बमुनिं तथा ।

तत्सूत्रभाष्यकारादींस्तन्मार्गेण निबध्यते ॥

सञ्जाज्ञा रघुनाथेन मासिआहविधिक्रमः ।

यदत्र स्वस्तिनं किञ्चिच्छाब्धं तद्गुरुवेदिभिः ॥

अपरपक्षे आहं कुर्वीत । इत्यादि ।

End. अष्टिदेशनिधानेन प्रतिपत्तिं विधायैः सच्च आहशेषं भुञ्जीतेति ।

Colophon. इति सञ्जाद्वयपतिभट्टरघुनाथानुष्काणो मासिआहप्रयोगः समाप्तः ।

विषयः । आपस्तम्बमतानुसारेण मासिआहविधिकथनं । तत्प्रयोगकथनम् ।

No. 4035 ब्रह्मचिन्तनिका । Substance, country-made paper, 10 × 4 inches. Folia, 3. Lines, 9 on a page. Extent, 15 Slokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Verse. Incorrect

Brahma-chintaniká On meditation on the soul. By Sánkara Acháryya.

Beginning. श्रीगुरुभ्यो नमः ।

ॐ ब्रह्ममेव परं ब्रह्म वासुदेवात्ममयम् ।

इति स्याद्विद्यितो मुक्तो + + एवान्यथा भवेत् ॥

ब्रह्ममेव परं ब्रह्म न चाहं ब्रह्मणः प्रयुक्तः ।

इत्येव समुपासीत ब्राह्मणो ब्रह्मणि स्थितः ॥ इत्यादि ।

End.

नाहं देहो न मे देहः केवलज्ञात् सनातनः ।

एकमेवाद्वयं ब्रह्म नेह नीलाक्षि किञ्चन ॥

इति श्रुतेः ।

Colophon. इति श्रीमच्छंकराचार्यविरचिता ब्रह्मचिन्तनिका समाप्ता ।

विषयः । आत्मनोऽभिप्रेतं ब्रह्मचिन्तनप्रकारकथनम् ।

No. 4036. व्रते प्रधाननिरूपणम्, वा व्रते अन्वाधानम् । Substance, country-made paper, 11 × 4 inches. Folia, 4. Lines, 12 on a page. Extent, 102 Slokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose and verse. Incorrect.

Vrata-pradhána-nirúpaṇa. On some of the principles of optional fasts or *vratas*.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अथ व्रते अन्वाधानं । अवन्युतीप्रधानं । अवन्युती प्रतिद्वयं ब्राह्मिकव्रतसंख्यया निरूपयिष्याम्ये । मन्त्रः । पुष्यां देहि धनं देहि सोभायं देहि सुव्रते । अन्यां च सर्वकामां च देहि देवि नमोऽस्तु ते । इत्यादि ।

End. • श्वेतोत्तरीव्रते । मम व्रत + + अन्यादिदोषपरिहारार्थं — — —

— — ताम्रपुष्पां प्रतिद्वयं ब्राह्मिकव्रतसंख्यया इक्षिमपुष्पौरुहताडतिभिः — — परं अस्मिन् ।

विषयः । अवन्युत्यादिव्रतेषु प्रधानदेवतामन्त्रविधानकथनम् ।

No. 4037. ब्रह्मसूत्रसिद्धान्तमरीचिका, वा ब्रह्मसूत्रवृत्तिः । Substance, country-made paper, 12 × 5½ inches. Folia, 5. Lines, 12 on a page. Extent, 317 ślokaś. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, decayed. Prose. Incorrect.

Brahma-sūtra-siddhānta-marīchikā, or Brahma-sūtra-vṛtti. Gloss, called *Marīchikā*, on the aphorsims of the Vedānta. By Vanamāli.

Beginning श्रीहययोगाय नमः ।

सर्ववेदाभिषेयो यो ह्ययग्रन्थो गुहालयः ।

वाजिपथैवः क्षपाभिर्नः सोऽथादानन्दविपश्चः ॥

श्रीमदुद्देशपायनं वन्दे मयर्हंमरिन्दमम् ।

श्रीगुरुपादपुष्पीय + न्यान् पय्यलतः सप्तः ॥

प्राचीनोक्तीः समासोच्य संक्षेपाद्गमसाक्षिमा ।

श्रीब्रह्मसूत्रसिद्धान्तमरीचिका विरच्यते ॥

ब्रह्मादिभिः प्रार्थितः संसारिणः सज्जीवान् उद्दिष्टीर्षुर्भगवान् द्वापरादौ वेदान् विभज्य तदर्थ-
निर्णायकब्रह्मसूत्राणि चकार । तथाहौ सर्वशास्त्रविचारविधिसूत्रवत् । अथातो ब्रह्मजिज्ञासा ।
अथ वेदार्थनिर्णायकन्यायप्रयत्नात्प्रकमिहं शास्त्रभारभूषीयं न वेति चिन्तायां नारभ्यषीयमिति ।

End.

ब्रह्मलोकमभिसंप्रपन्नो इति श्रुतेः ।

श्रीमोविन्दविचारभूषितभुवो हम्दावन + + +

सिक्तो + नाकृत्रिस्तुते + + + विप्राभरद्वाजकाः ।

श्रीसद्भाषस्तुतो वसन्ति सुकुले तेषां सुगतेन वै

वर्षिंशोवमसाक्षिमा श्रुतिनवे इतिः समाप्ता कृता ॥

— — — — —

भगवतो + ब्रह्मसूत्र श्रीगोपासुख रेखवः ।

क्षियासुसुंतिमस्त्राकसामन्त्यासु संविहाम् ॥

Colophon. इति श्रीवमसाक्षिविरचितायां ब्रह्मसूत्रे मरीचिकायां इतो सतुर्थः अध्यायस्य

सतुर्थः पादः ।

विषयः । परमैश्वर्याचकबाहुदेवभगवद्ब्रह्मसूत्रानामेकार्थकमनिरूपणपूर्वकं इतिप्रसाद-
श्रीव मोचयेतुलक्षोक्ता ब्रह्मसूत्राणां मुचपुर्णिवाद्भिर्नयपरतया व्याख्यानम् । मतेऽस्मिन् मोचद्
शाचां कीटभङ्गन्यायेन जीवानां ब्रह्मभावप्रतिकीर्तनम् ।

No. 4038. दशवैकालिकशब्दार्थहृत्तिः । Substance, foolscap paper, 10 x 5 inches. Folia, 27. Lines, 20 on a page. Extent, 2,730 slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, new. Prose and verse. Sanskrit.

Daśavaikālika-sabdārtha-vṛtti Gloss on the Jain treatise called *Daśavaikālika*. By Samayasundara Gaṇi.

Beginning. क्षमनाधोऽमानस्य गणिः समयसुन्दरः ।

दशवैकालिके सूत्रे शब्दार्थं लिखति स्फुटं ॥

अस्या मंगलमित्यादिव्याख्या । अस्या दुर्गतिप्रपन्नजनधारणलक्षणः । उत्कृष्टं प्रधानं महत्त्वं वर्णने । केौ धर्मा इत्यादि । अस्मिन्मा न हिंसा । इत्यादि ।

End. सुच्यते विमुच्यते त्रयोमोति पूर्ववत् । इति सूत्रिकादयं व्याख्यानं । अथ प्रशस्तिः ।

हरिभद्रकृता टीका वर्णने विषमा परं ।

मया तु शौभ्रबोधाय श्रित्याद्यै सुगमा कृता ॥

चान्द्रकुले श्रीसरतरंगच्छं जिनचन्द्रसूरिमानसः ।

जानातुमप्रधानास्तच्छिष्यः सकलचन्द्रगणिः ॥

तच्छिष्यसमयसुन्दरगणिना सत्ते च क्षमतीर्थपुरि ।

दशवैकालिकटीका शशिनिधिऋतारमितवर्षे ॥

अर्थस्यानवबोधेन मतिमन्दो(मान्दो)ऋतिधमात् ।

जिनाज्ञाविपरीतं यत्तस्मिन्प्रादुर्भूतं मम ॥

ममोपरि कृपां कृत्वा शोधयन्तु बुधा इमा ।

परोपकरणे यस्मान्नमरा उत्तमा नराः ॥

टीकाकरचतः पुत्रं यन्मयोपाज्जितं भवेत् ।

मेवाहमिदमिच्छामि बोधिरसु परम मे ॥

शब्दार्थहृत्तिटीकायाः स्लोकमानसिद्धं कृतं ।

सप्तसप्तममे + पुनः सार्द्धं चतुःशती ॥

Colophon. इति श्रीदशवैकालिकशब्दार्थहृत्तिः श्रीसमयसुन्दरविरचिता समाप्ता ।

विषयः । जैनदशवैकालिकसूत्रस्य व्याख्यानम् ।

No. 4039. ब्रह्मप्रयोगः । Substance, country-made paper, 11 × 5 inches. Folium, 1. Lines, 24. Extent, 30 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose and verse. Incorrect.

Brahma-prayoga. On the proper places of the officiating priests around a fire sacrifice, being a guide to the Brahma priest.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

प्राग्दशाहवनोयादवस्थाय प्राङ्मुखो यज्ञोपवीत्याचम्य समस्तपाण्डुहापोणाहवनोयं परीत्य दक्षिणत आहवनोयस्य ब्रह्मसदनात् क्षणं । इत्यादि ।

End. यन् न्यूनं तस्मै त उपयमेतिरिक्तं । तस्मै मे नमः । संख्याजपे नोपस्थानि + मेत् ॥

Colophon इति ब्रह्मप्रयोगः समाप्तः ॥

विषयः । आहवनोयस्य दक्षिणतो ब्रह्मोपवेशनादिविधिकथनम् ।

No. 4040. मानसपूजा, वा अव्यक्तमूर्तिमानसपूजनम् । Substance, country-made paper, 10 × 3 inches. Folium, 1. Lines, 12. Extent, 12 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Mānasa-pūjā, or Avyakta-mūrti-mānasa-pūjana. On mental worship or worship without the aid of material objects. By Saṅkara Achārya.

Beginning. अथ मानसपूजा ।

पूर्णस्थावाचनं कुर्वन् सर्वोधारस्य वाचनं ।
सर्वस्य पापमर्थस्य शून्यस्याचमनं कुतः ॥
निर्गोलस्य कुतः स्नानं वासो विशोदरस्य च ।
निरालम्बस्योपवीतं रम्यस्याभरणं कुतः ॥
निर्लोपस्य कुतो मन्त्रः पुष्पं निर्वासनस्य च ।
दुग्धस्य कुतो धूपः स्वप्नकाशस्य दीपनं ॥ इत्यादि ।

End. अव्यक्तपूजनस्योक्तं यः पठेत् सततं नरः ।

पश्चात्पूजनात् पुण्यमनन्तं लभते भूवम् ॥

Colophon. इति श्रीमच्छंकराचार्यविरचितं अव्यक्तमूर्तिमानसपूजनम् ।

विषयः । नित्यशुद्धसुखसुखप्रकाशस्य प्रविष्टयः पदार्थोपहारपूजनमादध्यात्मपूजनमेव श्रेय
इति निष्पद्यमानेन अध्यात्मपूजाविधिकथनम् ।

No. 4041. दण्डलक्ष्यविधिः, वा दण्डपद्धतिः । Substance, country-made paper, 11 × 5 inches. Folia, 6. Lines, 9 on a page. Extent, 81 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sk. 1750. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Daṇḍa-lakṣhaṇa-vidhi, or Daṇḍa-paddhati. Directions for the adoption of the religious staff by a Hermit.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अथ दण्डलक्ष्यविधिः ।

धारयेद्देवैर्वा दण्डं न व्यूलं न कृतं नया ।

तस्य चापे च वृत्तं च पश्चिं त्यक्त्वा तु धारयेत् ॥

द्विचत्वारिंशदष्टौ वा दण्डशृङ्गानि + + + + ।

न न्यूनं नातिरिक्तं वा द्विगुणं मूलतोऽपके ॥ इत्यादि ।

End

मनो वाक्कायदण्डश्च वस्त्रदके शृङ्गि कृतम् ।

एकश्च ज्ञानदण्डश्च सं + अपि युज्यते बुधे ॥

Colophon. इति दण्डपद्धतिः समाप्ता । शकाब्दः १७५० ।

विषयः । दण्डपद्धत्यविधिकथनं । तत्र वैश्वदण्डपरिमाणादिकथनं । अथ ब्रह्मचर्यतानत्र-
त्यादौ पात्राश्रयविधौ दण्डविधानकथनं । दण्डलक्ष्यकथनं । ज्ञानदण्डादिरूपकथनश्च ।

No. 4042. धर्मार्णवः । Substance, country-made paper, 10 × 4 inches. Folia, 4. Lines, 11 on a page. Extent, 140 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Dharmārṇava. The ceremonial reading of the Chandaḥ for nine days. Anonymous.

Beginning. पितरो श्रीगुरुं नम्रा नम्रा दुष्टिं विनायकम् ।

प्रतिपद्भिर्ब्रह्मं वक्ष्ये सप्तौष्माणसकर्मभिः ॥

अथ नवचण्डौविधिसुतस्मिन्मासो नवचण्डौष्माणसकर्मभूतमाहौ प्रतिपद्भिर्ब्रह्ममाह ।

End.

ब्राह्म ब्राह्म । नवमौ कल्पमासापि यदि न श्यामरेऽहनि । नदाहमौयुता-

वां ये कार्यं होमादिकश्च यत् । देवुवाच । उदयवापिनो किञ्चिन्नवमौ हस्तत यदि ।

Colophon. (अतः परं ऋषिमतत्वात् परिसमाप्तिस्तथाकथं नास्ति) ।

विषयः । नवरात्रपूजायां प्रतिपदादितियविवेचनम् ।

No. 4043. ब्रह्मैक्यप्रकरणं स्तोत्रम् । Substance, country-made paper, 10 × 4 inches. Folia, 2. Lines, 7 on a page. Extent, 14 slokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Brahmaikya-prakarana-stotra. The identification of Brahma and Jiva. A hymn. By S'ankara Ac'hárya.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

सदृशं सदृशं वस्तु सदृशं मात्रं संग्रहः ।

अक्षमस्मि नवेत्येवं न सञ्चिगंधो हि कथन ॥

चिदेवाहं चिदेवाहं चिदेवाहं न संग्रहः ।

आपत्तुस्त्रसुपुत्रादि जानौयात् कथमन्यथा ॥ इत्यादि ।

End.

इति ब्रह्मैक्यप्रतिनिधौ मित्यमावर्त्येदुधः ।

अतोऽपि अपचागारे ब्रह्मनिर्वाणस्तस्मिन् ॥

ब्रह्मनिर्वाणस्तस्मिन् ॥

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्रजकाचार्यश्रीमच्छङ्कराचार्यविरचितं ब्रह्मैक्यप्रकरणं स्तोत्रं सम्पूर्णम् ।

विषयः । ब्रह्मजीवयोरभेद एव चिन्तनीय इति कथनपूर्वकं तन्माहात्म्यकथनम् ।

No. 4044. भैरवदीपदानविधिः । Substance, country-made paper, 10 × 5 inches. Fohum, 1. Lines, 20. Extent, 22 slokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Bhairava-dípadána-vidhi. The offerings of burning lamps to Vatukbhairava. An extract from the Bhairavatantra

Beginning. भौमैरवाय नमः ।

अथातः संप्रवक्ष्यामि वटुकस्तु वरानने ।

दीपदानं सर्वकार्यसाधनं प्रत्यथावश्यम् ॥

अतुराणां भुवं सम्यक् प्रकल्प्य सुरवर्षिते ।

मोमयेनोपलिषाद्य मण्डलं रचयेत् ततः ॥ इत्यादि ।

- End. अथ दीपविधिः प्रोक्तो बटुकस्तु तथामघे ।
मोपनीयः प्रयत्नेन सृत्यं सत्यं वचो मम ॥

Colophon. इति भैरवीतन्त्रे भैरवदीपदानविधिः ।

विषयः । बटुकभैरवाय प्रदीपदानविधिकथनं मन्त्रफलकौर्मन्त्रम् ।

No. 4045. बालग्रहस्तवः । Substance, country-made paper, 11 × 5 inches. Folia, 3. Lines, 10 on a page. Extent, 63 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Bālagraha-stava. A hymn for the pacification of adverse planets, for the cure of infantile diseases. •

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अथ बालग्रहस्तवः । प्रयोगसूत्रे ।

प्रणम्य शिरसा शक्तं गणेशानन्तमौश्वरम् ।

बालग्रहस्तवं वष्टु समस्ताभ्युदयप्रदम् ॥

तपसा यशसा दोग्धा वपुषा प्रक्रमेण च ।

निर्दिष्टः सद्यः स्वल्पः स नो देवः प्रमोदतु ॥

रक्तमान्धास्त्रधरः रक्तमन्त्रानुलेपनः ।

रक्तादित्योऽम्बुलः शक्तः स नो देवः प्रमोदतु ॥ इत्यादि ।

End. दिव्यं सोचमिदं पुण्यं बालरक्षाधिकारकम् ।

अपेक्षमानरक्षार्थं बालहोत्रोपशान्तये ॥

Colophon. इति बालग्रहस्तवः समाप्तः ।

विषयः । बालग्रहशान्तिकारकस्तुतिकथनम् ।

No. 4046 अङ्गिराकल्पः, वा (अङ्गिरःकल्पः) । Substance, country-made paper, 10 × 4 inches. Folia, 30. Lines, 13 on a page. Extent, 828 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Āṅgirā-kalpa or Āṅgira-kalpa. A conversation between Āṅgira and Pippalāda on diverse occult rites.

Beginning. श्रीदुर्गायै सकलसिद्धिदायै नमः ।

दक्षिणामूर्तिरूपाय श्रीगभक्षीश्वराय नमः ।

तत्र चाङ्गिरसा मन्त्रा बहवः परिकीर्त्तिताः ॥

तत्रासुरीमहामन्त्रो मुख्याऽयं सर्वकर्मायु ॥

पुरा चिरण्यगर्भेण उपदिष्टः स्तयं मम ।

अङ्गिरा ऋषिपदिष्टस्तदुपहृत्य उदाहृतं ॥

संचारिणी च शक्तिर्या सासुरी देवता मता ॥ इत्यादि ।

End.

नानापिष्टकमग्नय मोदकं दधिदुग्धकं ।

पर्यटौ हृतमूली च यथाविभवविस्तारत् ॥

पूतान् सन्धृत्य सम्भारान् कृत्वा श्रीममशङ्कितः ।

श्रीदुर्गा संप्रसन्ना स्यात् सर्वकर्मार्यसिद्धये ॥

Colophon. इत्यङ्गिराकल्पे अङ्गिरःपिप्पलादसंवादे कल्पः समाप्तः ।

विषयः। पिप्पलादेन सप्त अङ्गिरसः संवादेन आसुरीमहामन्त्रनिरूपणादिकं । आसुरीमहामन्त्रस्य अर्थव्याख्यानं । तन्मन्त्रोक्तोक्त्यादिविधिकायं । कुण्डलिलक्षणिकायं । तन्मन्त्रप्रयोगादिविधिकायं । आत्मपूजाविधिकायं । आसुरीमहामन्त्रमाहात्म्यादिकायं । अथ अनिष्टशक्तेऽपि तन्मन्त्रमाहात्म्यादिष्टसिद्धिभेदतैतिविकायं । श्रीमत्सामान्यविधिकायं । भावमाषट्कनिरूपणं । मन्त्राद्यन्तविधिकायं । अथ शत्रुवशविधिकायं । विद्वेषणविधिकायं । मारणादिविधिकायं । शूद्रादिवशीकरणविधिकायं । सम्भारविधिकायमहं ।

No. 4047. अवधूतगीता । Substance, country-made paper, 10 × 4 inches. Folia, 7. Lines, 9 on a page. Extent, 161 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Verse. Correct.

Avadhūta-gītā A dissertation on the unconditioned.

Beginning श्रीगणेशाय नमः । ॐ ।

अवधूतं हि जं कश्चिच्चरन्मकुतोभयं ।

कवि निरीक्ष्य तत्रचं यदुः पप्रच्छ धर्मवित् ॥

यदुचवाच ।

कुतो बुद्धिरियं मद्भ्रमकर्तुः सुविशारदा ।

शामासाद्य भवार्जोकं विद्वाञ्चरति बाह्ववत् ॥

प्रायो धर्मायकामेषु विविक्ष्यान्तु मानवाः ।

हेतुनैव समीचने आद्यतो यशसः त्रियः ॥ इत्यादि ।

End.

सुखं सुदुर्लभमिदं कुरुसम्भवाणे

मानुष्यमयं दमपौष्ट + नित्यधीरः ।

सूर्यं यतेन न पतेदनुसृत्य ताव-

द्वित्रेयसाय विषयः सुखं सर्वतः स्यात् ॥

विषयः । केनचिद्वधूतेन स च यदोः संवादेन विवेकोदयकारणादिकथनं । तत्र भूमिपव-
नाकाशजलाग्निचन्द्रसूर्यकपोताजगरसिन्धुपतङ्गमधुकरादिभ्यो धैर्यसहिष्णुतादिगुणविधिकथनं ।
पिङ्गलोपाख्यानकथनञ्च ।

No. 4048. यतिवल्गुभा । Substance, country-made paper, 10 × 6 inches. Folia, 28. Lines, 10 on a page. Extent, 723 slokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Yativallabhá. On the proper duty of Yatis.

Beginning. चरिचरणसरोजं मानसे भावयित्वा

परमममृतमेतदुर्विभाषं विभाष्य ।

भवजलनिधिमग्नं विप्रहृष्टं विलोक्य

सद्यमिह समर्थं प्रत्यमेतं करोमि ॥

आश्रमस्य तुरीयस्य शुद्धिहेतोर्द्विजगतां ।

जियते पदतिर्नूनं सद्यं विश्वकर्मणा ॥

तत्र भारते । चतुर्विधा भिक्षवस्तु कुटीचकवद्भट्टको । आश्रानि चैव्यपालत्य मनो मोक्षे निवे-
शयेत् । आश्रमपालत्य मोक्षन्तु सेवमानः पतत्यधः ॥ इत्यादि ।

End.

विधानमालायासमपि वचनान्युदाहृत्य सर्वं प्रदर्शितमसौत्यधिकजिज्ञासायां
तत्रैव द्रष्टव्यमिति संक्षेपः ।

इति अतयति संस्कारविचारः ।

यत्नीमानुपकाराय परितोषाय आश्रमः ।

विश्वकर्माकरोद्भूयां पदतिं यतिवल्गुभा ॥

यावद्गुहादयो भव्यो यावत्सूर्यश्च चन्द्रमाः ।

तावन्मासमियं जीवाद्दिश्वकर्मकवेः कृतिः ॥

Colophon. इति यतिवक्त्रभा पद्यतिः ।

विषयः । सञ्ज्ञासविधिकथनं । तत्र सञ्ज्ञासाधिकारनिरूपणं । मन्त्रदीक्षाधिकारनिरूपणं । सञ्ज्ञासप्रवृत्तयोद्यतिश्रुतिश्रुतिनिरूपणं । तत्र प्रयोगकथनं । विरजाक्षोमाहिविधिकथनं । दण्डलक्षण-
दिक्कथनं । सञ्ज्ञासवेष्टविधानकथनं । तौर्याश्रमवमादिनामकरणविधिकथनं । अवष्टनक्षानादिविधि-
कथनं । तत्र आक्षिप्ताग्नेः सञ्ज्ञासप्रवृत्ते विशेषकथनं । पैषोषारप्रकारकथनं । अथ कुटीचकवृद्ध-
कहंसपरमहंसभेदात् सञ्ज्ञासिनां चातुर्विध्यकथनं । आतुरसञ्ज्ञासविधिकथनं । अथ योगपट्टविधि-
कथनं । अथ यतिधर्मकथनम् ।

No. 4049. अवतारस्तवराजः । Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folium, 1. Lines, 12. Extent, 11 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Avatāra-stavarāja. A hymn to Vishnu, praising his ten incarnations. An extract from the Skanda-purāṇa.

Beginning. औचरिर्जयति ।

प्रथमं भीमरूपेण प्रविष्टो जलसागरे ।
वेदसुहृद्वारणं (?) येन स देवः शरणं मम ॥
द्वितीये कूर्मरूपेण मन्दारो धार्यते गिरिः ।
समुद्रमन्यने येन स देवः शरणं मम ॥ इत्यादि ।

End.

दशमे कलिपुगस्थाने कल्किरूपोऽभवत् + + ।
क्षेत्रधर्पविनाशाय स देवः शरणं मम ॥

Colophon. इति स्कन्दपुराणे ब्रह्मनारदसंवादे श्रीविष्णोरवतारस्तवराजः समाप्तः ।

विषयः । भक्त्यादिदशावतारस्तुतिकथनम् ।

No. 4050. आगमसारसङ्ग्रहः । Substance, country-made yellow paper, 17 × 4 inches. Folia, 5. Lines, 10 on a page. Extent, 167 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Āgama-sāra-saṅgraha. A summary of the principal tenets and duties enjoined in the Āgamas. By Jogendra.

Beginning. नत्वा गुरुपदद्वन्द्वं योगेन्द्रैश्च धीमता ।

नानातन्त्रासुरेण कृता तत्त्वतरङ्गिणी ॥

साधूनां मतमाश्रित्य कृत्वा चर्चितचर्चणं ।

गुरुपादप्रसादेन साधकानां चिताय वै ॥ इत्यादि ।

End. देवान् गुरुन् समभ्यर्च्य वेदशास्त्रोक्तवर्त्मना ।

ज्ञानतो भैरवोचक्रे ज्ञानिनां नैव दुष्णं ॥

Colophon. इति योगेन्द्रप्रकाशिते आगमसारसङ्ग्रहे ब्रह्मनिरूपणे तत्त्वतरङ्गिणी नाम
द्वितीयोऽङ्कासः समाप्तः ।

विषयः । सदाशिवस्य निर्गुणत्वादिकथनं । बिन्दुस्वरूपादिकथनं । सत्त्वादिगुणस्पर्शादुन्नच्छुणः
सगुणत्वादिकथनं । जीवध्यानप्रकारकथनं । शक्तिस्वरूपादिकथनं । श्रौतस्मृतिदीनां प्रकृतिमयल-
कथनं । कुलज्ञानसाक्षात्कारकथनं । कुलविन्यासस्वरूपादिकथनं । कौस्तुभप्रशंसादिकथनञ्च ।

No. 4051. आपूर्विकविधिः । Substance, country-made paper, 11 × 3 inches. Folia, 6. Lines, 11 on a page. Extent, 152 slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

. **Āpūrvika-vidhi** The preliminary duties of installing a sacred fire. Anonymous.

Beginning. अथ यच्चौ समे देशे अग्रायतनदेशं शक्येन विः प्राचीनमुज्जिषेत् ।
विषदीचीनमयाद्विरभ्युक्ष्य शक्यं निरस्याप उपसृज्य यज्ञीयात् काष्ठादग्निं मधिलो गोषि-
यागाराद्वा आचूत्येति । इत्यादि ।

End. पार्श्वे तु समा आहुः केचित् प्रत्यवरोच्ये ।

उमः कृत्या परैरेव वद + क्तत् प्रपद्यन् ॥

Colophon. इत्यापूर्विकविधिः समाप्तः ।

विषयः । दर्शिनोमादौ प्रकृतिनिरूपणादिकं । आचारप्रकृत्यादिकिरूपञ्च ।

No. 4052 भक्तिमार्गमर्यादा । Substance, country-made paper, 16 × 4 inches. Folia, 4. Lines, 9 on a page. Extent, 83 slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Mirahāṭa, Zillā Vardhamāna; Chandra-nāṭha Chūdāmaṇi. Appearance, fresh. Prose and verse. Incorrect.

Bhaktimārga-maryāda. The pre-eminence of the cult of faith. By Viṭṭhala, son of Ballabha. It attempts to prove that the Bhagavadgītā considers *Bhakti* to be the principal means of obtaining emancipation.

Beginning. पिष्टपादाकथयलं प्रथममि कृपामधु ।

यत्कुलं गोकुलेशेन स्वीकृतं कृपया स्ततः ॥

अतस्तद्ददनाश्रोज्युतमीतास्तस्मात्सुधैः ।

आविर्भावहेतुमीशानुपचाद्विस्तृतम्यच्च ॥

स्वयं स्ततत्वं हि हिः पार्थायेपदिशत्यतः ।

तदादौ धृतराष्ट्रस्याभक्तस्य वचसा न हि ॥

उपक्रमो युक्ततरस्तत्पुत्रस्यापि वा कथा ।

पार्थस्यापि विषादोऽयमसद्रूपत्वतो न हि ॥

— — — — —

अनाधिकाराभावस्य ज्ञापकत्वाच्च लौकिकी कथा युक्ता । इत्यादि ।

End. तदुक्त्यतिरपदेशेन च तद्गतिरिति ।

इति श्रीपिष्टपादाकथासेन निज + + ना ।

भक्तिसागस्य मर्यादा निरक्ता विद्वलेन वै ॥

Colophon इति श्रीविद्वल्लता भक्तिसागसमर्यादा समाप्ता ।

विषयः । भगवद्गोतायां भक्तिरेव मुख्यत्वेन निरूपितेति निरूपणम् ।

No. 4053. सङ्ग्राहसवरणम् । Substance, country-made paper, 14 × 3½ inches. Folia, 6. Lines, 8 on a page. Extent, 72 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Mirabāṭa, Zillā Vardhamāna, Chandra-nātha Chūdāmani. Appearance, fresh. Verso. Incorrect.

Sannyāsa-varaṇa. It treats of the mode of renouncing the world in order to devote one's self to the service of his God. By Vallabhāchārya.

Beginning. पश्चात्तापनिवृत्त्यर्थं परित्यागो विचार्यते ।

स मार्गहितये प्रोक्तो भक्तो ज्ञाने विद्येवतः ॥

कर्तव्यमार्गे कर्तव्यः सुतरां कलिकाकृतः ।

अत आदौ भक्तिसागे कर्तव्यमादिचारया ॥

वववादिप्रसिद्धानि कर्तव्यं च । नैष्यते ।

सहायसङ्गसाधनात् साधनामाह रचयत् ॥ इत्यादि ।

End.

नकादुक्तप्रकारेण परित्यागो विधीयतां ।

अन्यथा भयते साक्षादिति मे निश्चिता मतिः ॥

Colophon.

इति कृष्णप्रसादेन वक्रभेन विनिश्चितं ।

सश्यासवरणं भक्तावन्यथा पतितो भवेत् ॥

समाप्तोऽयं ग्रन्थः । संवत् १८८३ ।

विषयः । भक्त्युपयोगिसश्यासविधिरूपणम् ।

No. 4054. सिद्धान्तमुक्तावली, व्याख्यासहिता । Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 12. Lines, 8 on a page. Extent, 308 slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Mirhāṭa, Zillā Varddhmānā, Chandranātha Chūdāmanī. Appearance, fresh. Text, verse. Commentary, prose. Incorrect.

Siddhānta-Muktāvalī. Vyākhyā-shahitā By Vallabhā-chārhya with a commentary by his son Viṭṭhalesvara Dīkshita. Both the father and son were Vaishnavas. They advocate that the worship of Kṛishṇa was to them the only way to salvation and mental worship, preferable to any other mode of worship. Devotion to Kṛishṇa is superior to the knowledge of truth in leading one to emancipation.

Beginning. व्याख्यायाः ।

प्रणम्य पिष्टपादाकपरागममुरागतः ।

कृपया विमदोक्तुर्मसदाहमुक्तावलीम् ॥

मत्ता हरिं प्रवक्ष्यामि स्वसिद्धान्तेति । अपि वक्ष्यमासौषण्डभिमंयो विषयैः सिद्धान्तैः शास्त्राय सन्देहे तन्निरासया स्वसिद्धान्तरूपं शास्त्रार्थनिश्चयं वक्ष्यामीत्यर्थः । इत्यादि ।

सूत्रम्,—

मत्ता हरिं प्रवक्ष्यामि स्वसिद्धान्तविनिश्चयं ।

कृपया सदा कार्या मानसौ सा परा मता ॥ इत्यादि ।

End.

सूत्रम्,—

भक्त्यभावे + + + यथा कुट्टेः स्वकर्मभिः ।

अन्यथाभावमावृत्त्यात् साक्षात् नश्यति ॥

याच्यायाः—

अन्यथा संशयाद्वा विनश्यतीति बुद्धिरन्यथा भवेदित्यर्थः ।

इति श्रीपितृपादाक्षरागरससिक्तहृत् ।

एवं स्वशास्त्रं सर्वस्वं मया गुप्तं निरूपितं ।

एतद्बुद्धा विमुच्येत पुरुषः सर्वसंशयात् ॥

श्रीविद्वत्सत्सिद्धान्तवाङ्मालां हृदये दधौ ॥

Colophon. इति श्रीवक्त्रभाषार्थविरचिता सिद्धान्तमुक्तावली समाप्ता ।

विषयः । ज्ञानमार्गादपि भक्तिमार्गस्य अष्टलनिरूपणपूर्वकं भगवद्भक्तिमाहात्म्यकौर्त्तनम् ॥

No. 4055. स्मृतिदुर्गभञ्जनम् । Substance, country-made paper, 14 × 3½ inches. Folia, 68. Lines, 7 on a page. Extent, 2,380 ślokas. Character, Bengali. Place of deposit, Pántá, 'Zillá Varddhamána, Akshayachandra Bhattáchárya. Appearance, fresh. Prose and verse. Correct.

Smṛiti-durga-bhanjana. By Chandrasekhara Śarmá, a Várendra Bráhmaṇa who settled at Navadvípa. The work treats of the titles of the S'ráddha ceremonies and of the way of resolving to perform particular ceremonies. The title of the work breathes a martial spirit on the author, for it means the storming of the fortress of the Smṛiti.

Beginning. भजत भजत कृष्णं गोपनारौसदृशं

निखिलसुवनवन्द्यं नन्दगोपाभिनन्द्यं ।

सुकृतिहृदयरम्यं प्रेमभक्त्येकगम्यं

सकलललितगर्भं सच्चिदानन्ददेवं ॥

— — — — — ।

सदानन्दमयीं स्मृतां चन्द्रशेखरशर्माणा ।

वारेन्द्रान्धसभूतनवद्वीपनिवासिना ॥

श्रीकृष्णप्रीतये गूढशास्त्रार्थस्वाभिसन्धितः ।

कृतीनां क्रियते दुर्गभञ्जनं बुधरञ्जनम् ॥

अथ तिथिदुर्गभञ्जनं । तत्र राशिचक्रचलत्पूर्यावधिकक्षान्तयविप्रकर्षप्रयोजकतादृशचन्द्रक्रिया तिथिः । तथा च राशिं परिभ्रमतोऽक्षयोजनाकारितोपर्य्येषोभावापन्नयोः सूर्य्योचन्द्रसंश्लेषा-
क्षान्तचक्षेः समसूत्रपातन्यायेन राक्षोकावच्छेदेन सत्तावस्थानरूपः परसन्निकर्षो भवति । इत्यादि ।

End. नैमित्तिकादीनीति इत्यवचनेन प्रतिप्रसवादिनि स्मार्तिः समाहितश्च साधु
पुङ्गवः । इति सर्वमनाकुलमिति ।

Colophon इति वारिष्कुलसंस्तुतमवहोपनिवासिचौचन्द्रेश्वरशर्माविरचिते कृतिदुर्ग-
भङ्गने सङ्कल्पादिदुर्गभङ्गने ।

विषयः । तिथिवाहसङ्कल्पादिस्वरूपविवेचनपूर्वकं तत्र तत्र व्यवस्थादिनिरूपणम् ।

No. 4056. नवरत्नम् स्टीकम् । Substance, country-made paper
14 x 4 inches. Folia, 6. Lines, 8 on a page. Extent, 126 ślokas. Character,
Nāgara. Date, ? Place of deposit, Mirahāṭa, Zillā Varddhmāni, Chandra
nātha Chūdāmani. Appearance, fresh. Text, verse. Commentary, prose.
Incorrect.

Nava-ratna. Prakāśa-sahita. The only means of obtain-
ing Bhagavān is by throwing one's self at his feet. The name of the
author is not known. The commentator is Viṭṭhala Dikshita. The
substance is that those who surrender themselves unconditionally to God
are the only persons who have a right to worship Him.

H. P. S.

Beginning. मूलम्,—

चिन्तासन्तानचकारो यत्पदाम्बुजरेखः ।

स्त्रीयानां तास्मिन्नाचार्यान् प्रणमामि मुहुर्मुहुः ॥

टीकायाः,—ननु भगवदीयानां कथं चिन्तोद्भवः । इत्यमात्मनिवेदिनो हि भगवद्भजनाच्च
नेतरे । तत्र वैदिकपारमार्थिकयोरर्थयोर्नावशिष्टं किञ्चिदसमर्पितं । एवं सति द्वादिनिर्वाचः
केन कार्यः । इत्यादि ।

End. मूलम्,—

तस्मात् सर्वोक्तानां नित्यं श्रीलङ्काः शरणां मम ।

वदन्तिरेवं सततं व्ययमित्येव मे मतिः ॥

टीकायाः,—

• यद्वाच्यमेव मोक्षान्ताः पुमर्थाः स्वधरीकृताः ।

स कोऽपि पिबपादाकारं भुञ्ज्यं प्रयौदतु ॥

Colophon. इति श्रीविष्णुशैलेश्वरद्वैचितविरचितो नवरत्नप्रकाशः समाप्तः ।

विषयः । आत्मनिवेदनमेव भगवत्प्राप्ताय इति निरूपणम् ।

No. 4057. **कृष्णभक्तिसुधारणवः** Substance, country-made paper, 19 x 3½ inches Folia, 186. Lines, 6 on a page. Extent, 5,826 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Śántipúra, Rámanátha Tarkaratná. Appearance, fresh. Prose and verse. Incorrect.

Kṛiṣṇa-bhakti-sudhárṇava. By Rádhámohana Gosvámí, of Śántipúra. Contains short disquisitions on the nature of *Jñána*, *Vairágya*, *Prema-bhakti* &c. It contains an enumeration of the Vaishṇava rites for each month of the year. It also contains various interesting information about Vaishṇava religious ceremonies and Vaishṇava doctrines. The fast observed on the eleventh day of the moon is one of the principal topics treated of in this work.

H. P. S.

Beginning. वन्दे राधासुखाब्जोत्पलसुभोगलस्यटं ।

गोविन्दं परमानन्दं हृन्दाकानननायकं ॥

श्रीकृष्णैतन्यपादाकृष्णान्दितामृतसद्रसः ।

समाप्यतु संसारतप्तचेतोमधुव्रतं ॥

नानादुःखद्वार्दितान् भवमन्वारणाप्सरस्यायिनः

सम्पूजान् कलिकालजासुखिवशनासुख्यं क्लोकान् हरिः ।

आविर्भूय सरागभक्तिसुधया सिद्धम् समाजौवय-

नानन्दैतसमाकृत्यान् विहसितः पायादपायात् नः ॥

नित्यानन्दमनमार्शं कदणपारसागरं ।

ममसि परमानन्दं तथा वैष्णवमण्डलीं ।

राधासोऽनन्यमविच्छ्रितोऽयं मधुरोत्तरः (?) ।

आनन्दयतु भक्तान् श्रीकृष्णभक्तिसुधारणवः ।

अथ इह कर्मचितो क्लोकः क्षीयतेऽमुष पुष्पचितो क्लोकः क्षीयत इत्यादि भ्रूत्या । सुखमेन्द्रियकं स्वर्गं मरक एव वा । इत्यादि ।

End. तदतिशये पुण्यपुनर्वैष्णवसाने दिगिधं प्रदर्शितेति श्रीकृष्णभक्तिसुधारणव नैमिषिकविवरणं मासोत्तरविभागः ।

Colophon. श्रीकृष्णभावमधुरासुखलेशलिखा-
संप्रेरितेन विहृतं किल मोहनेन ।
रतम् साञ्जतसतं स्वमतिप्रचार-
मर्यादसुन्दरकविद्या बहिरप्रबन्धं ॥

यथोक्तमथ विपरीतमपह्नुह्या ।

दौमानुकम्पिसुखारमतिप्रवीरैः ।

तन्मोघनीयमुररीकृतमभवे-

यैरिदं सविमयं विनिवेदितं मे ॥

समाप्तोऽयं श्रीकृष्णभक्तिसुधारणो ग्रन्थः ॥

विषयः । भक्तिस्वरूपविवेचनं । एवं ज्ञानवैराग्यादिस्वरूपविवेचनं । भगवत्कृतलक्षणविवेचनं । तत्र श्रुतादीनामपि अधिकारविवेचनं । भगवत्कृतजनविधिविवेचनं । भजनस्थानादिकरणं । दीक्षाविधिविवेचनं । पूजाभेदनिकरणं । प्रत्यार्थनिकरणं । गायत्र्यनिकरणं । श्रीकृष्णचरणचिह्ननिकरणं । राधिकाचरणचिह्ननिकरणं । भक्तिविषयनिकरणं । अष्टपञ्चोपासनादिस्वरूपनिकरणं । ऐकाद्व्यादिव्रतविवेचनं । प्रसङ्गात् तत्र आश्रयविधिविवेचनं । पुत्रपौत्रसमावासादिविवेचनं । श्रीकृष्णस्वरूपनिकरणं । अवयवविवेचनं । कौर्मनविवेचनं । पादसेवननिकरणं । अर्चनविवेचनं । तत्र मन्त्रादिविवेचनं । पूजासमावादाकौर्मनं । ज्ञानविवेचनं । विशेषण मानसपूजाविवेचनं । पूजास्थानादिकरणं । पात्रादिनियमविवेचनं । पूजाविवेचनं । जपविवेचनं । द्वास्त्यविवेचनं । आत्मनिवेदनविवेचनं । विलासपूजाविवेचनं । नैमित्तिकविवेचनं । अथ सासविशेषे क्रियाविशेषविधिनिकरणं । अथ वैशाखकृत्यनिकरणं । तत्र प्रातःज्ञानविवेचनं । पुष्करयथावाविवेचनं । अष्टिचक्रतुर्दशोविधिविवेचनं । एवं जैष्ठ्यकृत्यकथनं । तत्र ज्ञानयात्रादिविवेचनं । आषाढकृत्यकथनं । तत्र रथयात्राविवेचनं । शयनादिविवेचनं । एवं श्रावणकृत्यविवेचनं । भाद्रकृत्यविवेचनं । विशेषेण कर्माष्टमीविवेचनं । राधाष्टमीविवेचनं । आश्विनकृत्यविवेचनं । कार्तिककृत्यविवेचनं । उत्तमयात्राविवेचनं । रासयात्राविवेचनं । मार्गशीर्षकृत्यनिकरणं । पौषकृत्यनिकरणं । माघकृत्यनिकरणं । फाल्गुनकृत्यनिकरणं । तत्र विशेषण दोलयात्राविवेचनं । चैत्रकृत्यनिकरणं । एकादश्यापवासविधिविवेचनं । उन्मीलन्यादिद्वादशीविवेचनमथ ।

No. 4058 रासप्रमाणम् । Substance, country-made paper, 15 × 4 inches. Folia, 5. Lines, 6 on a page. Extent, 86 Slokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Pántá, Zillá Vardhamána, Akshaya-chandra Bhattachárya. Appearance, decayed. Prose and verse. Correct.

Rásapramána. By Kṛishṇa Mísra. Extracts from the Sástras on the sanctity of the Rása festival which is the sport of Kṛishṇa in the company of the milk-maids of Vṛindávana on the full moon of the month of Kárttika. The writer quotes from ancient works to prove the exact time of performing the annual /

Beginning. रासाविष्टं हरिं नत्वा श्रीकृष्णो हरितस्त्ववित् ।

काष्ठं तत्प्रीतये बन्ति रासयात्राक्रियोचितं ॥

अथ रासयात्राकालः । विष्णुपुत्राणे । गोपीपरिहृतो रात्रिं शरच्चन्द्रमनोरमां । गमयामास गोविन्दो रासारम्भरसोत्सुकः । इति । इत्यादि ।

End. अथ धमणक्रमः । शिरसा धामयेद्भक्त्या सप्त वारान् शनैः शनैः । इति ।

दर्शनफलं यथा । अस्मिन् काले च ये मर्त्या भक्त्या पश्यन्ति केशवं । सर्वपापविनिर्मुक्ताः कृष्णसायु-
ष्यमाप्नुयुरिति ।

Colophon. इति श्रीकृष्णभिरविरचितं रासप्रमाणं समाप्तं ।

विषयः । कार्तिकपूर्णिमास्यां मज्जानिशायापिन्यामेव रासयात्रा कर्तयेति निरूपणं । तद-
प्राप्तौ तु प्रदोषयापिन्यां तस्यां कर्तयेति विवेचनञ्च ।

No. 4059. रासयात्राविवेकः । Substance, country-made paper, 16 x 4 inches. Folia, 4. Lines, 6 on a page. Extent, 63 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Dhātri-grāma, Zillā Vardhamāna, Prasannakumāra Bhattachārya. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Rāsa-yātrā-viveka. By Mahāmahopādhyāya S'ūlapāṇi, who is represented as a Sāhūdiyāna, i. e., belonging to the village of Sāhūdi bestowed on one of the descendants of the five brāhmanas invited by Ādi-sūra, from Kānyakubja. The brāhman belonged to the Bharadvāja gotra. The brāhman belonging to this grāma are still to be found in Bengal. But they are regarded as inferior to Mukhopādhyāyas who belong to a different village but to the same gotra. Sūlapāṇi who is quoted by Raghunandana belonged to this village at a time when his clan had not been lowered in the estimation of the Brāhmanas. From this work it appears that Sūlapāṇi was a Vaiṣṇava.

H. P. Ś.

Beginning. नत्वा कृष्णपदद्वयं सुरासामपि सेवितं ।

विवेको रासयात्रायाः क्रियते श्रद्धापादिना ॥

शब्दे । गोपीभीराससंरम्भे तस्य चान्दिकौतुकं । नृत्तादिजयसंकरदर्पकन्दर्पदर्पणा । इति ।
देवानां रमणं रास इति सुखत्वा चोपादिकस्य बाहुल्यकामकारस्य सकारः । अथ वा ईश्वरस्य
माधया श्रीसम्भोगो रास इति सिद्धं । इत्यादि ।

End. पोर्णसास्यां निगर्हे तु रन्धि रासिचरं प्रभुं ।
 दृष्ट्वा नरो लभेज्ज्ञानं रमकं विदग्धेश्वरं ।
 वचनमिदं वराहपुराणोक्तं ।

Colophon. इति मातृङ्गियानमहासहस्रोपाध्यायश्रीशुक्लपाणिविरचितो रासयाचाविवेकः
 समाप्तः ।

विषयः । कान्तिकपोर्णसास्यामर्हैरावयाप्रायमेव रासयाचा कार्येति निरूपणं । तदप्राप्तौ
 तु प्रदोषयापित्यां पोर्णसास्यां सा कर्णोयेति निष्कर्षकथनं । याचापरिपाठौषधिकथनं ।
 तन्माहात्म्यकोशेन च ।

Nb. 4060. शङ्करसंहिता । Substance, country-made paper, 16 × 8½
 inches. Folia, 391. Lines, 13 on a page. Extent, 14,216 slokas. Character,
 Nāgara. Date, Sk. 1670. Place of deposit, Calcutta, Government of India.
 Appearance, old. Verse. Incorrect.

S'aṅkara-Saṅhitā The S'aṅkara-Saṅhitā is not mentioned in the preface to the translation of Vishnu Purāṇa, nor in the index to the Purāṇas by Bābu Janamajaya Mitra. The Bābu had access to nearly all the MSS. of the Purāṇas accessible in Calcutta, and Professor Wilson had nearly as much, and the absence from their lists of the name of S'aṅkara-Saṅhitā shows that it was not known in Bengal at the time. It has likewise not been met with in any of the N.-W. Provinces catalogue; but it has been known to Sanskrit scholars in the Southern Provinces; Mr. Barnell's catalogue of the Tanjore MSS. alludes (page 194) to several copies, but all in fragments. The contents are very similar, so are the contents of the Saṅkara Vilās, (Barnell's) page 203. The largest of the Tanjore MS. contains 14,000 verses. The MS. under notice is not a Southern one but it was directly obtained from Bombay. It contains about 15,000 verses divided into seven parts, each entitled a Kāṇḍa, namely, Sambhava Kāṇḍa, Asura Kāṇḍa, Vira Kāṇḍa, Yuddha Kāṇḍa, Deva Kāṇḍa, Dakṣha Kāṇḍa and Upadeśa Kāṇḍa. In the second chapter of the first kāṇḍa, Vishnu at the request of Śiva, assumes the form of Vyāsa and composes the eighteen purāṇas for the glorification of different Devas. The Skanda-purāṇa is said to have six saṅhitās, Sanat Kumāriya, Sūta, Brāhmī, Vaisnavi, S'aṅkarī and Sauri saṅhitās. This division of the Purāṇa does not, however, agree with that given in the Nāradya-purāṇ, which names the divisions as *khaṇḍas* and enumerates them as

follows: Máheśvara, Vaishṇava, Bráhma, Kásí, Avanti, Nágara and Prabhása khaṇḍas. The Sambhaba káṇḍa of this Saṁhitá goes over the same ground as the Kumára Sambhava with slight differences in the details. The Asura who oppressed the Dévas on this occasion is not Táraka alone, but Súra Padma and others were associated with him. Mahádeva had other sons besides Kárttika, Vira Váhu, Vira Kesári, Vira Mahendra, Vira Chandra, Vira Márttaṇḍa, Virántaka and Viradhíra. Kárttika was brought from his native place, the Saravana, a place full of reeds, to Kailása and he was sold and bought again. He fought with Indra and others, killed them and revived them. Nárada killed an animal at a sacrifice and a goat sprung out from its person. The goat disturbed the peace of the three worlds, and Kárttika made the goat his váhana, conveyance. Kárttika then put Brahmá into prison, from which the prisoner was rescued by Siva. Then S'ivá's sons march forth to fight with Táraka and others. Kárttika kills Táraka. His wives lament his loss, and his son flies to his brother Súrapadma to inform him of what had happened.

(**Asura Káṇḍa**). Then follows a description of the birth and education of the Asuras, Táraka and others. Their propitiation of Mahádeva and of obtaining a boon from him. Their conquest of the devas and the oppression of the three worlds. The connected stories of the fall of the Vindya Mountain, the slaughter of Vátápí and the origin of the river Gaṇḍakí are then given.

(**Vira Káṇḍa**). Kárttika proceeds to Lañká to fight with Súrapadma.

(**Yuddha Káṇḍa**) kills him with his whole family.

(**Deva Káṇḍa**). Kárttikeya is then married. The story of Muchukunda is given to glorify Kárttikeya.

(**Daksha Káṇḍa**). This káṇḍa contains the description of the well known destruction of Daksha's sacrifice by S'iva.

(**Upadeśa Káṇḍa**) contains a description of Mount Kailása. It then goes on to find the reason why the Asuras were so troublesome to the Devas. The sacredness of the ashes of cremation, of the rudráksha beads, of the name of S'iva, of the fast on Mondays, of the various vows in honour of S'iva and his consort Párvati is the theme of a number of chapters. The consequences of devotion to S'iva, of hearing the recitation of S'ivapurána, of acting against, of blaspheming and of worshipping S'iva, are then enumerated and a description given of the 25 forms of S'iva.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । अथ शङ्करसंहिता लिख्यते ।

ॐ हारनिलयं देवं गजवक्त्रं चतुर्भुजं ।
 पवित्रपिङ्गलमङ्गं वन्दे गजवक्त्रं चतुर्भुजं ॥
 सुमुखशेकदन्तश्च कपिलो कज(गज)कर्चकः ।
 लम्बोदरश्च विकटो विघ्नराजो विनायकः ॥
 धूमकेतुगंगाधरो भास्वत्यङ्गो गजाननः ।
 वक्रतुण्डः स्रपकर्षो ज्वरभ्यः स्कन्दपूर्यजः ॥
 षोडशैतानि नामानि यः पठेच्छृणुयादपि ।
 विद्यारम्भे विवाहे च प्रवेशे निर्गमे तथा ॥
 संपाप्ते सकृदेवैव विघ्नस्तस्य न जायते ।
 सुव्रतकृष्णं प्रणम्या च सर्वार्थं सध्वयं सदा ॥
 अमोहफलसिद्धयर्थं प्रवर्त्य नाम षोडश /
 प्रथमो ज्ञानशक्त्यात्मा द्वितीयः स्कन्द एव च ॥
 अग्निभूश्च तृतीयः स्मृता बाङ्गलोयश्चतुर्थकः ।
 गाढेयः पञ्चमी विद्यात् षष्ठः शरवमोद्भवः ॥
 सप्तमः कार्तिकेयः स्मृता कुमारः स्मृताष्टकः ।
 नवमः शङ्कश्चैव दशकारिर्दश स्मृतः ॥
 सेनान्यकादशश्चैव गुणोद्वादश एव च ।
 • त्रयोदशो ब्रह्मचारी द्वादशपुत्रश्चतुर्दशः ॥
 पञ्चदशो पञ्चदशकः षोडशः शिखिवाहनः ।
 एतत्षोडशनामानि जपेत् सम्यक् च सादरं ॥
 विवादे दुर्गमे मार्गे दुर्जरीये (?) तथैव च ।
 कविले च महाशक्ते विघ्नानाघो फलं लभेत् ॥
 कन्यार्थी लभते कन्यां जयार्थी लभते जयं ।
 पुत्रार्थिपुत्रलाभश्च धनार्थी लभते धनं ॥
 • आशुमारोग्यवशश्च धनधान्यसुखावचं ।
 चरिः ॐ ।
 पुरा कात्यां चतुर्बुद्धकलाय परमं तपः ।
 बहुकामः प्रजाः सर्वैः हृषया परमेष्ठिगुः ॥
 तस्मिन् शङ्करश्चरत्परिचर्यापरायणं ।

मुनयः कतिचित्पुण्ये स्थिता गात्रस्था उपमे ॥

वेदानसाश्रमे तमुं तपः संयतमानसाः ।

प्रापुस्तद्विकटं प्रष्टुं तदर्थं स्थानमुत्तमं ॥

End. इह लोके परवापि स्कन्दसागुह्यमाप्नुयात् ।

तस्मादह्वरर्चित्यं श्रोतव्यमपि श्रुदये ॥

सूतात्मजस्य वचसातिमुनौन्द्रव्याः

सन्तोषवाहिल्लहरीषु निमग्नचित्ताः ।

सम्भाव्य सूतमपि स्वं स्वमपि निवृत्त्य

प्रापुमदाश्रमपदं निदिशानधिनि ॥

Colophon. इति श्रीस्कन्दपुराणे शङ्करसंहितायां शिवरहस्यखण्डे उपदेशकाण्डे पञ्चा-
शोतितमोऽध्यायः । शङ्करसंहितायां शिवरहस्यखण्डं समाप्तं ।

विषयः । स्कन्दपुराणान्तर्गतशङ्करसंहितायां सप्त काण्डाः सन्ति । तद्यथा सप्तमकाण्डं आसु-
रकाण्डं बौरकाण्डं युद्धकाण्डं देवकाण्डं दत्तकाण्डं उपदेशकाण्डं । तत्र प्रथमकाण्डस्य प्रथमाध्याये,
सूतमुनिर्म्वादः । द्वितीयाध्याये, विष्णुः शिवेनादिष्टः व्यासकृपेणावतोर्यो भूत्वा अष्टादशपुराणानि
प्रणीतवानितिकथनं । अष्टादशपुराणेषु यस्मिन् यस्मिन् पुराणे ब्रह्मादिदेवानामन्यतमस्य प्राधान्यतो-
माज्ञात्मकोऽननसि तत्राज्ञासर्कोऽननं स्कन्दपुराणान्तर्गतषट्संज्ञितानामकथनम् । स्कन्दपुराणान्तर्गतषट्-
संज्ञितानामानि यथा, सनत्कुमारौयसंज्ञिता, सूतसंज्ञिता, ब्राह्मो संज्ञिता, वैष्णवो संज्ञिता, शाङ्करो
संज्ञिता, सौरौ संज्ञिता । तृतीयाध्याये, भवानौ शिवनिन्दार्हताः दाक्षायणौति नाम परिजिह्वैर्भूः
मायया हिमालयकन्यात्वेनाविर्बभूवेतिकथनं । चतुर्थाध्याये, शूरपद्मादिभिरसुरैरुपद्रुतानामिन्द्रा-
दिदेवानां ब्रह्मणः समीपे गमनकथनं । पञ्चमाध्याये, ब्रह्मणः सन्निधौ शूरपद्मसिंहचक्रतारकासुराणां
पराक्रमकथनं इन्द्रादिदेवानां क्रोधविज्ञापनम् । षष्ठाध्याये, ब्रह्मा इन्द्रादिदेवैः सद्य वैकुण्ठं गत्वा
शूरपद्मादोनामुपद्रवं वैकुण्ठनाथं विज्ञापयामासेतिकथनं । सप्तमाध्याये, नारायणः ब्रह्मादिदेवैः
सद्य कैलासं गत्वा महादेवं स्तुतिभिः सन्तोष्य असुररुतदेवपराभवं कथयामास । महादेवः
कार्तिकेयमुत्पाद्यसुरान् संहरिष्ये इति विष्णुप्रभृतौनाम्नास्य समाधिस्थो बभूवेतिकथनं । अष्टम-
नवमदशमाध्यायेषु, शिवसमाधिभङ्गार्थं देवैः प्रार्थितो मदनः कैलासगत्वा समाधिभङ्गोपायमन्विन्य-
दितिकथनं । एकादशाध्याये, शिवस्य समाधिभङ्गः मदनस्य भङ्गोकरवत् । द्वादशाध्याये, कल्पस्य
पुनर्जीवनार्थं रतिप्रार्थना, पार्ष्वत्याग्नलानार्थं दहब्राह्मणकूपेण शिवस्य हिमालयगमनमितिकथनं ।
त्रयोदशाध्याये, चतुर्दशाध्याये च पार्ष्वतीसन्निधौ दहब्राह्मणकूपेण शिवेन शिवनिन्दा कृता तच्छ्रुत्वा
पार्ष्वती कृता बभूव सदाशिवसां कुपितां दृष्ट्वा प्रसाद्य कैलासमगमदितिकथनं । पञ्चदशाध्याये,
महादेवः कैलासमागत्य सप्तर्षिन् सखाय, आगतेषु तेषु पार्ष्वत्या सद्य परिचयनार्थं तान् हिमालयं

प्रेरयामासेति निर्देशः । षोडशाध्याये, सप्तदशाध्याये च सप्तमं यो मौरी मन्त्रादेवाय द्वातयेति
 त्रिमासकृत्यलोः सम्मतिं कृत्वा शिवसन्निधौ जग्युरितिकथनं । १८शे १८थे १०शे ११शे १२शे
 चाध्याये चरपार्थ्वतीविवाहाङ्ककम्पामुष्ठानं । १९शे अध्याये, उद्बोदया पार्थ्व्या सप्त शिवस्य
 कैलासगमनं । २४शे २५शे २६शे चाध्याये कार्तिकेयोत्पत्तिविवरणं । २७थे अध्याये,
 वीरबाहुः, वीरकेसरी वीरमहेन्द्रः, वीरचन्द्रः, वीरमानपङ्कः वीरानकः वीरधोरः रत्ना
 शिवसुतानां जन्मविवरणं । २८शे अध्याये, कार्तिकेयोत्पत्तिः शरवणात् कैलासे तस्यानयनमिति
 कीर्तनम् । २९शे अध्याये क्रीडायाजेन कार्तिकेयस्य विजयमवर्णनं । ३०थे अध्याये, इन्द्रा-
 दिदेवैः सप्त कार्तिकेयस्य गृहकथनं इन्द्रादीनां पराभववर्णनम् । ३१थे अध्याये, कार्तिकेयः
 बृहस्पतिना प्रार्थितो गृहे स्नानं देवान् पुनर्जयिष्यामासु, आत्मनो विश्वात्मकं रूपं दर्शयामासे-
 तिकथनं । ३२थे अध्याये, कार्तिकेयस्य देवमेनापत्तिमेनाभिषेकः । नारदकृतयज्ञे आत्मपञ्च-
 समुत्पत्तिर्नेकेन ज्ञेयेन ब्रह्मकौनां व्याकुलौकरणं कार्तिकेयेन च स ज्ञेयो वाचनः कृतः इति कथनं ।
 ३३शे अध्याये, कार्तिकेयेन ब्रह्मणः कारागारारोधकथनं । ३४शे अध्याये, शिवेन ब्रह्मणः
 कारागारारोधमोचनमितिकथनं । ३५शे ३६थे चाध्याये, कार्तिकेयस्य रूपवैयर्थ्यभित्तिकथनं ।
 ३७थे अध्याये, शूरपद्मप्रभतीनामसुराणां विनाशाय कार्तिकेयवीरबाहुप्रभतीनां गृहयात्रा ।
 ३८शे ३९थे अध्याये, तारकासुरेण सप्त वीरबाहुप्रभतीनां गृहवर्णनं । ४०शे अध्याये, वीर-
 बाहुः पराजयवर्णनं । ४१शे ४२शे ४३शे चाध्याये, गृहतारकासुराणां गृहवर्णनं । ४४थे
 अध्याये, क्रौञ्चतारकासुरबधकथनं । ४५थे अध्याये, क्रौञ्चतारकासुरबधदिवसे ब्रह्मविष्णुप्रभृति-
 भिर्देवैः सप्त कार्तिकेयस्य त्रिमासकृत्यपर्वतं अवस्थितिकथनं । ४६थे अध्याये, तारकासुरप्रभतीनां
 विलापः । असुरेन्द्रनामा तारकासुरस्य सुतः पितुरन्त्येष्टक्रियादिकं समाप्य पित्रस्य शूरपद्मस्य
 समीपे गत्वा कार्तिकेयकृतपित्रबधादिष्टनानां कथयामासु च इति कथनं । ४७थे अध्याये, कार्ति-
 केयस्य बलविक्रमादिज्ञानार्थं शूरपद्मासुरेण तत्समीपे चारः प्रस्थापितः । ४८शे ४९शे ५०शे
 अध्यायेषु कार्तिकेयादिदेवानां वाराणसीतीर्थयादिगमनकथनं । इति सम्भवकाण्डः ।

आसुरकाण्डस्य १मे-अध्याये, शूरपद्मसिंहस्य तारकासुरजवक्रादीनामुत्पत्तिकथनं । २ये अध्याये,
 शूरपद्मसिंहवक्रातारकासुराणां तपस्याविवरणं । ३ये-अध्याये, मन्त्रादेवार्थं चरपार्थिविवरणं ।
 चतुर्थ्याध्यायेनारथ सप्तमाध्यायपर्यन्तं शूरपद्मादिभूतदेवपराजयविवरणं । ८मे-अध्याये, शूरपद्मस्य
 शक्रादिदेवभूतारथाभिषेकविवरणं । ९मे-अध्याये, शूरपद्मादीनां उद्वाहादिर्विश्वारकथनम् ।
 १०मे-अध्याये, शूरपद्मस्य दौरात्मकथनं । ११थे अध्याये, विश्वपर्वतस्य पतनविवरणं
 वातापिबधविवरणम् । १२थे अध्याये, शूरपद्मभयात् मौलीवः कलनगरे गत्वा सप्त पलायितस्ते-
 नस्य सन्निधौ देवानामागमनं । १३थे अध्याये, जम्बवा उत्पत्तिः, मन्त्रादिभूतशूरपद्मभृ-
 नोत्पत्तिः । १४थे अध्याये, शूरपद्मसमीपे तस्य कर्त्ता अजबह्मया आत्मनो बलवत्कृतानां

कथितः । १५शे अध्याये, इन्द्रपुत्रजयन्मादिदेवैः सच्च शूरपद्मसुतभानुकोपाख्यासुरादीनां युद्ध-
विवरणं । इत्यासुरकाण्डः ।

बौरकाण्डे सप्तमाध्यायाः सन्ति, तेषु शूरपद्मासुरस्य बलवीर्याद्यवेक्षणार्थं प्रस्थितस्य बौर-
वाचोः प्रत्यागमनानन्तरं तन्मुखात् शूरपद्मासुरस्य बलवीर्यादिकं विदित्वा युद्धार्थं सेनैः सच्च
कार्तिकेयस्य लङ्कागमनमितिकथनं ॥ इति बौरकाण्डः ।

युद्धकाण्डे पञ्चविंशदध्यायाः सन्ति, तेषु कार्तिकेयबीरबाहुप्रभृतीनां शूरपद्मभानुकोपादिभिः
सच्च युद्धवर्णनं । शूरपद्मभानुकोपादीनां निधनकौर्त्तनञ्च । इति युद्धकाण्डः ।

देवकाण्डे सप्ताध्याया विद्यन्ते तेषु कार्तिकेयोद्वाहविवरणं मुचुकुन्दस्यपतेर्जीवन्धरितवर्णन-
स्याजेन कार्तिकेयसाक्षात्कौर्त्तनञ्च । इति देवकाण्डः ।

दक्षकाण्डे त्वारिंशदध्यायाः सन्ति तत्र दक्षयज्ञविवरणं । ब्रह्मादीनां मध्ये मर्वादेवस्य
अष्टवर्णनञ्च । इति दक्षकाण्डः ।

उपदेशकाण्डे, १मे ९ये चाध्याये, कैलासवर्णनं । ४थ ४र्थ ५म अध्यायेषु अस्तु-
रादिदेवोत्पत्तिकारणकौर्त्तनं । ६ठ ७म अध्याययोः अजमुखा आसुरदेवोत्पत्तिष्वेतुपूर्वजन्मकर्म-
कथनं । ८मे अध्याये, सायायाः शूरपद्मादिपुत्रोत्पत्तिमितिकथनं । ९म १०म ११श
१२श अध्यायेषु भस्मासाक्षात्कौर्त्तनं । त्रयोदशाध्यायवधिमन्त्रिश्राध्यायपर्यन्तं बद्राक्षसाक्षा-
त्कौर्त्तनं । विंशाध्यायात् षड्विंशाध्यायपर्यन्तं शिवनाससाक्षात्कथनं । १७शे अध्याये,
सोमवारव्रतविधितत्त्वासाक्षात्कथनं । १८शे अध्याये, आर्द्राव्रतविधिः । १९शे २०शे चाध्याये,
उमासप्तेश्वरव्रतविधिः । २१शे अध्याये, केदारव्रतविधिः । २२शे अध्याये, कल्याणव्रतविधिः ।
२३शे अध्याये, शूलव्रतविधिः । २४शे अध्याये, अषभ्रतविधिः । २५शे अध्याये शुक्लवार-
व्रतविधिः । २६शे अध्याये, विज्जेश्वरव्रतविधिः । २७शे अध्याये, कलिकादिव्रतसाक्षात्कथनं ।
२८शे अध्याये, माघमासप्रथमदिवसे वैशाखिनमासयोर्भरणीनक्षत्रे च शिवव्रतविधिः । ततः
जनवत्वारिंशाध्यायात् सप्तचत्वारिंशाध्यायपर्यन्तं शिवभक्तस्य लक्षणादिकथनं । ४८शे अध्याये,
शिवपुराणप्रवणल्लक्षकौर्त्तनं । जनपद्माध्यायात् सप्तपद्माध्यायपर्यन्तं शिवद्रोहफलकौर्त्तनं ।
५८शे ५९म ६०म अध्यायेषु शिवनिन्द्यादिल्लवर्णनं । एकषष्ठितमाध्यायसारं च रक्षाशी-
तितमाध्यायपर्यन्तं शिवपूजासाक्षात्कथनं । ८२मे अध्याये, शिवयोमकथनं । ८३मे ८४मे
अध्याये शिवज्ञानकथनं । ८५मे अध्याये शिवस्य पञ्चविंशतिवृत्तिकथनं । इत्युपदेशकाण्डः ।

No. 4061. तत्त्वचन्द्रिका । Substance, country-made paper, 16 x 4 inches. Folia, 68. Lines, 14 on a page. Extent, 2,320 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Vegune, Zillā Varddhāmana, Sadā-
nanda Bhaṭṭāśchārya. Appearance, decayed. Prose. Correct.

Tattva-Chandrikā. By Chandāra-śekhara. Gives the definition of Brahmā and refutes the arguments of the Chārvākas, Bauddhas, Jainas, Naiyāyikas, Sāṅkhyas, S'aivas and Mīmāṃsakas on the subject of creation. The writer belongs to that school of the Vedāntists who believe Jīva to be part of Brahma and he levels his arguments against the Dualists on the one hand and the Pantheists on the other. He ascribes bondages to the result of beginning-less influence, Brahmā Nārāyaṇa and Sachchidānanda all these words meaning the same thing.

Beginning. प्रथम्य जानकीनाथं सच्चिदानन्दविषयं ।

श्रीचन्द्रशेखरो विप्रः कुर्वते तत्त्वचन्द्रिकाम् ॥

अथ ब्रह्म वा इदमपि आसीत् यत्कारणं तदुत्पत्तिं लक्षणवाक्येनोक्ते विनापि प्रकरणात् ब्रह्मशब्द आत्मपरः । इत्यादि ।

End. अतो मन्त्रोपनिषत्प्रतिपादिते नारायण एव सद्ब्रह्मादिशब्दाः पर्यवस्यन्तीति सर्वमवदातं ।

Colophon. इति श्रीचन्द्रशेखरविरचिता तत्त्वचन्द्रिका समाप्ता ।

विषयः । जगत्कारणतया ब्रह्मलक्षणादिविवेचनं । अथ आख्यात्मनिरसनं । बौद्धमतनिरसनं । आर्क्षमतनिरसनं । तार्किकमतनिरसनं । सांख्यमतनिरसनं । शैवमतनिरसनं । सोमसकमतनिरसनम् । ब्रह्मणः सविशेषत्वनिरूपणं । तत्र मायावादनिरसनं । जीवस्य ब्रह्मात्मनिरूपणं । तदव्ययमतनिरसनं । तत्त्वमस्यादिभूतौनां तात्पर्यनिरूपणं । तत्र गृहाद्वैतमतोपपादनं । द्वैतवादनिरसनं । अद्वैतवादनिरसनम् । मोक्षलक्षणादिविवेचनं । अनादिवासनयैव जीवस्य बन्नादिकथनं । सच्चिदानन्दादिशब्दानां प्रत्येकमर्थक्यनं । ब्रह्मणः सत्त्वगुणलक्षणम् । नारायण एव भगवद्ब्रह्मशब्दादिवाच्य इति निरूपणम् ।

No. 4082. क्षेमकुतूहलम्, वा पाकशास्त्रम् । Substance, country-made paper, 14 × 5 inches. Folia, 75. Lines, 8 on a page. Extent, 1,788 śloka. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Śāntipura, Rāmanātha Tarkaratna. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Kshema-kutūhalam. By Kshema S'armā, the son of Manmatha, belonging to the Vaidya caste. The chapters are styled *Utsavas* or "Feasts." There are twelve of these in the work. The writer has consulted the following authors. Gaurī, Nala, Vāgbhaṭa, Bhīma, Hārīta and Susruta. The work treats of the art of cookery. It shows that the

Hindus besides eating the numerous vegetables were in the habit of eating the flesh of numerous animals, such as, goat, sheep, stag, &c. The different processes of cooking flesh have been fully given. The date appears to be 1415 of the Vikrama era. The work was finished on the 13th day of the waning moon in the month of Kārttika. It is an elaborate treatise on Hindu cookery.

H. P. S.

Beginning. कपोलतल्लनिर्गतप्रमदवारिधिरालसत्-

पङ्कमिकुलकाकलीकलितमधुकोलाचलः ।

गिरौशतनयो गुहः सकलसिद्धिवारान्निधि-

भिन्नं दुरितानि वः सततमोदकादः सदा ॥

— — — — —

भारद्वाजकुलाश्लोषो वल्लभा + चयोर्द्वयोः ।

द्विजराजतनिर्जाता निष्कलङ्का स + क्षपा ॥

सद्भाषगूढाश्चरभूषणोऽभूत्

स लक्ष्मणो लक्ष्मणपूर्णरावः ।

भिषग्वरो राक्षसराजधान्यां

विभीषणं यो विगदं व्यथत ।

— — — — —

गौरीमतश्च नल्लवागभटभौमसूक्तिं

हारौतसुप्रतप्तं रविसिद्धपाकम् ।

क्षेमो भिषग्वरसुधीरवलोका सम्यग्-

धन्यं व्यथत खलु क्षेमकुतूहलाख्यम् ॥

दृष्टदेवनमस्कारस्तो यंशप्रशंसनम् । इत्यादि ।

End.

नन्द्या नौतिभाजः सकलवसुसमीज + + पाप्म विश्वं

दुर्हता पाप्म माशं भवतु वसुसमी शस्त्रसम्यग्देश ।

नीरं यच्छन्तु मेघाः कलपतु सुकविः कायकोशम्यलीला-

मयाद्वयाजभाजं परचरदुरितं क्षेमशर्मणस्वीशः ॥

बाषाकाशयुगेनान्दे वक्षरे विज्ञमादिते ।

जर्जरेऽप्युक्तवयोद्व्यां धन्यः पूर्वोऽयमेन्दे ॥

इति श्रीनरवैद्यमन्त्राद्याज्यक्षेमशर्मविरचिते क्षेमकुतूहले धन्ये गौरसपाञ्चिकादिप्रशंसनो नाम
द्वादशोऽध्यायः ।

Colophon. इति पाकशास्त्रं समाप्तं ।

विषयः । पचकर्मः प्रशस्तिकथनं । अथ मज्जनसमिन्धावविधिकथनं । सुखीनिकोषविधिकथनं । अक्षयभाष्यादिप्रशंसाकौतुभं । पक्कन्नानां पाचान्तरे स्थापनविधिकथनं । मज्जनसोपयो-
म्योपकरविकथनं । विषादिपरिचाराय तत्र चकोरादिरक्षयविधिकथनं । स्वरकारादिप्रशंसाकौतुभं ।
अनुविशेषे भण्डाभयविधिकथनं । अथ दिनचर्याविधिकथनं । भोजनविधिकथनं । भोजनविधि-
कथनं । आसनविधिकथनं । भोजनपात्रविधिकथनं । आपनमोदकादिविधिकथनं । परिवेषकल-
व्यादिकथनं । रत्नविधिकथनं । तत्र स्तूपविधिकथनं । गुडकुम्भाविधिकथनं । माषविधिक-
थनं । सामान्यतो घृतविधिकथनं । गद्यादिविधिकथनम् । अन्ननिकपथं । पपेटविधिकथनं । पटो-
लपलविधिकथनं । ताडकुविधिकथनं । छशरविधिकथनं । कर्पूरोविधिकथनं । मूलकविधि-
कथनं । शोर्द्रकविधिकथनं । हरिद्राविधिकथनं । अथ सर्वव्यञ्जनपरिभाषाकथनं । उडूलनविधि-
कथनं । वर्णकरणविधिकथनं । शिखरिणौपानकयोर्विधिकथनं । मांसरत्नविधिकथनं । सुवि-
श्रमांसविधिकथनं । कोमलसुगन्धविधिकथनं । अजमांसविधिकथनं । वर्णरविधिकथनं । पठोरा-
विधिकथनं । बिलोधिपाविधिकथनं । मेघमांसविधिकथनं । गदुरविधिकथनं । श्वगोमांसविधि-
कथनं । श्वगमांसविधिकथनं । बिलारजविधिकथनं । शशकमांसविधिकथनं । पाठोमांसविधि-
कथनं । सावरमांसविधिकथनं । रोजविधिकथनं । बराहविधिकथनं । प्रलेहविधिकथनं । गोरोमोर-
पूलेहविधिकथनं । समोसाविधिकथनं । पूरवप्रलेहविधिकथनं । गुल्लवर्णप्रलेहविधिकथनं । पौत-
चरित-रक्षादिप्रलेहविधिकथनं । अटमांसविधिकथनं । परिगुडविधिकथनं । तन्दूरविधिकथनं ।
सुल्लासुतन्दूरविधिकथनं । कुशुलपक्कतन्दूरविधिकथनं । पुटपाकविधिकथनं । पलपुटपाकविधि-
कथनं । बण्डनप्रलेहविधिकथनं । मांसेच्छरोविधिकथनं । मधुरमांसपाकविधिकथनं । सुपुनरत्नवि-
धिकथनं । अन्तरत्नराजिकामांसविधिकथनं । मांसपूरितवाभाकुविधिकथनं । पक्षिमांसविधि-
कथनं । मज्जाबलपाकविधिकथनं । बलभूतिपाकविधिकथनं । अमृपञ्चाशदविधिकथनं । निति-
रिविधिकथनं । छावकविधिकथनं । कपोतविधिकथनं । मयूरविधिकथनं । चित्ताचितविधिकथनं ।
अथ मत्स्यापाकविधिकथनं । तत्र गन्धान्नविधिकथनं । मत्स्यप्रलेहविधिकथनं । मत्स्यपण्डप्रले-
हविधिकथनं । मत्स्यपिटिकविधिकथनं । मत्स्यपूरवविधिकथनं । मत्स्यपुटपाकविधिकथनं । मद्गु-
रमत्स्यविधिकथनं । रोहितपाकविधिकथनं । पालासिमत्स्यविधिकथनं । पाठोमविधिकथनं । गन्धो-
विधिकथनं । मत्स्यसुष्ठकविधिकथनं । मत्स्येच्छेरोविधिकथनं । सूक्ष्ममत्स्यविधिकथनं । मत्स्यसामा-
न्यविकथनं । अथ शाकविधिकथनं । इलाकादिविधिकथनं । विन्धोपलविधिकथनं । शिमूलवि-
धिकथनं । रंभोरथी-वसेष्ठा-तुम्बी-विडिङ्ग-विल्व-कुशाष्ट-राजिक-कोटौ कण्टकारिका-कारवर्षौ-
कण्ठक-कटोर-कपिकन्धु-कुटुम्बर-चार्द्रक-ककंठो-ररक्ष-कुटल-कदली-राजमाषादिविधिकथनं ।
अथ पचकविधिकथनं । तत्र देवदासी-वर्षर्ष-व्रतपुण्यादिशाकविधिकथनं । अथ पुच-

शक्रविधिकथनं । तत्र करीर-करीर-कुठज-शोभाद्भनपुष्पादिपाकविधिकथनं । अथ पञ्चवपाक-
विधिकथनं । अथ सन्मानकविधिकथनं । अथ वटिकावटकादिविधिकथनं । अथ पिष्टग्रविधि-
कथनं । अथ फेणिकाविधिकथनं । तत्र गवनौतफेणिकादिविधिकथनं । अथ लज्जुविधिकथनं ।
तत्र दधिलज्जुकादिविधिकथनं । अथ चित्रमोदकादिविधिकथनं । अथ दुग्धविधिकथनं । तत्र
खीरदल-कृषिगर्भकादिविधिकथनं । अथ मण्डकविधिकथनं । तत्र अन्नारकर्कश्यादिविधिकथनं । अथ
अपूपविधिकथनं । तत्र वदरकर्णपूरिकादिविधिकथनं । अथ अण्डखर्जूरविधिकथनं । कर्पूरनालि-
कादिविधिकथनं । पक्वान्नविधिकथनं । सद्कादिविधिकथनं । आसपन्नवसुकुलादिप्रकारकथनं ।
अथ गोरसपानकादिविधिकथनं । अथ घोलकादिविधिकथनं । अथ रसालादिविधिकथनं ।
अथ भोजनान्कविधिकथनं । आसमनादिविधिकथनं । धूपादिविधिकथनं । अथ अजीर्णोपशमन-
विधिकथनं ।

No. 4063. समप्रकाशः । Substance, country-made paper, 16 × 4 inches. Folia, 200. Lines, 10 on a page. Extent, 5,250 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Dhātrī-grāma, Zilla Vardhamāna, Prasannakumāra Bhaṭṭācārya. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Marma-prakāś'a. A commentary by Nāgessa, a dependent of the Rājā of Śringavera, on the well-known but very difficult work on Sanskrit rhetoric, entitled Rasagaṅgādhara by Jagannātha Paṇḍitarāja.

Beginning. मत्वा महाधरं समप्रकाशं तनुते गुह्यम् ।

रसमहाधरमधरेतिगूढार्थसंविदे ॥

याचकानां कल्पतरोररिकच्छताश्रमात् ।

मागेशः शृङ्गवेरेशरामनो छन्दोजौविकः ॥

प्रारिखितप्रतिबन्धकपुरितश्मन्वाय शृङ्गाराच्छम्भनादिविभावतया तद्देवतात्वेन च समुचित-
स्नेहदेवतावस्तुनिर्देशकं मङ्गलमाचरन् शिष्यशिष्यायै याख्यास्त्रोतुषामनुषङ्गतो मङ्गलाय च
निबध्नाति कुतापीति । कादम्बिनी मेघपर्णिलेखेन आध्यवसिता हृष्यमूर्तिः । विद्युच्चक्ष्माभ्याम्
सकलमेघकार्यकरत्वाच्च । अत एव मेघलेनाध्यासः । इत्यादि ।

End. दुर्बर्धपर्यायमात्रं रूपमिति । आतरादीनां प्रकृतमिति । अत इत्यादि ।

Colophon. आङ्गूतमभिप्रायः । इति शिष्यम् ।

विषयः । जननार्थपक्षितराजस्तारसमन्ताचारका व्याख्याम् ।

No. 4064. वक्रोक्तिपञ्चाशिका । Substance, country-made paper, 8 × 3 inches. Folia, 22. Lines, 12 on a page. Extent, 693 ślokas. Character, śāgara. Date, ? Place of deposit, Veguṇe, Zilla Bardhamāna, Sadāśinda Bhaṭṭācārya. Appearance, decayed. Text, verse and commentary. rose. Correct.

Vākrokti-pāñchāsikā. Fifty stanzas containing a dialogue between Hara and Pārvatī. The work was composed by Ratnākara, a great poet of Kāśhmīr, who wrote an epic entitled Hara Vijaya. He had the literary title of Vāgśvara Vidyādhipatī. The commentator is Vallabha Deva, son of Ananda Deva, the minister who appears to have lost his life in battle. Vallabha has left commentaries on Śiśupālabadha and other well-known poems.

Beginning. सव्यालम्बनमेतदस्य भवतो निःशेषं सुहाय्यं

सव्यालं विजयोहि दुस्तरि वनं निःशेषता नास्ति मे ।

मैवं वक्ष्यसि वनं ननु जलं मूर्धा मयैवोपगते

वक्रोक्त्येति हिमाद्रिजामवचसं कुर्वन् हरः पातु वः ॥

तां चालाचलश्लक्ष्णोपि मनसो मुक्तां समाश्लिङ्गितो

चालां मैव विभर्ति मैव च चलं मुग्धे कथं चालिकः ।

सत्यं चालिकतैव ते समुत्तिताः सक्तस्य गोवाचने

वक्रोक्त्येति जितो हिमाद्रिमुत्तया क्षरो हरः पातु वः ॥

टीकायाः ।

वागीश्वरीं नमस्कृत्य मथानाद्य तथेश्वरम् ।

वक्रोक्तिवर्णने राजे पक्षिका क्रियते क्षणम् ॥

सव्यालम्बनं वामभागावस्थानं । सव्यालं व्यासैः दुष्टसत्त्वैः सञ्चितं वनम् । इत्यथोडायोर्धि शब्दा-

च्छङ्कारेण यमकवक्रोक्त्यादिषु न तथा इत्यादि ।

End.

वक्रोक्तिपञ्चाशतिमित्यनेना

यो भावयेकश्वररिक्तबुद्धिः ।

छाटोत्तराश्लिषु काव्यबन्धे

भवेत् एकाकरवत्प्रवीणः ॥

टीकायाः ।

एकाकरः कविवरो हरविजयकाव्यकारः तद्वत्प्रवीणः कुशलः स्यात् ।

छन्दुरात्मन्देवस्य रचयुषोभि आर्जवः ।

वक्रोक्तिवर्चने रामे डिम्बं वक्रभो यथात् ॥

Colophon. इत्यसात्यवरागन्देवखलुशिशुपालवधासुनेककायदीकाकटंजीवकभदेवख-
तया डिम्बया समेता श्रीबालमुहस्यत्यनुजीविनी बागौशराङ्गस्य विशाधिपत्यपरमाज्ञो हरविजय-
महाकायकर्तुः कश्मीरदेशोद्भवराजामकनौरमाकरमर्चाकवेः छतिवैमोक्तिपद्याशिका समाप्ता ।
विषयः । वक्रोक्तिव्याजेन पार्वतीपरमेश्वरयोरन्योन्यं परिहासवर्धनम् ।

No. 4065. न्यायदीपकः । Substance, country-made paper, 14 × 4½ inches. Folia, 86. Lines, 17 on a page. Extent, 4,906 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Śāntipur, Rāmanātha Tarkaratna. Appearance, very decayed. Prose. Correct.

Nyāya-dīpaka. A gloss on Vātsāyana's *bhāṣya* (commentary) on the Nyāya Sūtras of Gautama by one Mīśaruka.

Beginning. प्रथम्य पुष्करौकाचमक्षपाद् गुकनपि ।

श्रीमता मिश्रकेण कियते न्यायदीपकः ॥

प्रेक्षावत्प्रहस्योपयिकाभिधेयव्यापारप्रयोजनजिज्ञासायां भगवताक्षपादेन प्रमाणादिपदार्थतत्त्व-
ज्ञानाग्निःश्रेयसाधिगम इति प्रथमं सूचितं । प्रमाणादिपदार्थानां तत्त्वं ज्ञायते अन्तेति तत् प्रमा-
णादिपदार्थतत्त्वज्ञानं न्यायशास्त्रं । सत्याग्निःश्रेयसस्यात्यन्तिकदुःखाभावस्याधिगम इति प्रयोजनं ।
तत्त्वज्ञापनं व्यापारः । प्रमाणादितत्त्वमभिधेयञ्च दर्शितं । अथास्य शास्त्रस्य उद्देशलक्षणपरीक्षारूप-
प्रहलिनये प्राथमिकः पदार्थ उद्देशोऽपि हतः । अत्र परे सूत्रोक्त्यानमपि न सन्देहः । इत्यादि ।

End. अनुक्तपाद्दमशानाद्यननुभाषणावसरे — — — मिति । सिद्धान्तस-
म्भवेत्य निश्चयात् कथाप्रसङ्गः—सिद्धान्त इति सूत्रं । अपगतः सिद्धान्तो यस्या — — — ।

Colophon. अतः परं कृषितन्त्रात् परिश्रमाग्निस्त्वक्कवाक्यं नास्ति ।

विषयः । न्यायसूत्रवात्स्यायनभाष्यस्य व्याख्यानम् ।

No. 4066. न्यायरत्नाकरः । Substance, country-made paper, 16 × 4 inches. Folia, 150. Lines, 8 on a page. Extent, 3,725 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Vēguṇa, Zilla Bardhamāna, Sadānanda Bhattachārya. Appearance, fresh. Prose. Incorrect.

Nyāya-Ratnākara. By Pārtha-sārathī Mīśra. A commentary on the *śloka-vārttika* by Kumārila Bhaṭṭa which again explains the Savara-bhāṣya on the Mīmāṃsā aphorisms of Jaimini.

Beginning. नमो जैमिनिऋषये भौमाष्ट्रास्त्रकाराय ।

श्लोकवार्तिकमारिषुस्तथाविज्ञसमाश्रये ।

विशेषरं मन्त्रादेवं कृतिपूर्वम् नमस्कृतिम् ॥

विद्महेति । विद्यागुरुणां कृतिनमः कुर्वन् वार्तिकारम्भं प्रतिजानीते । अभिबन्धेति । सम्प्रति श्लोकवार्तिकमाश्रित्यमाशो विदुषामनुमनं करोति । तदिति । परीक्षकावामिहामौ माध्याह्नमर्थः यते । न चात्रेति । दोषदृष्टिपरायणानामसद्वपि दोषः प्रकाशते । अमो मध्यस्थाः परीक्षन्मिति । दुर्जनादिदानी + + क्त्वा दसयति । इत्यादि ।

End.

तेन प्रकरचार्यमुपसंहरति । इति बौद्धधर्मापदर्शनतात्पर्यतो नैवावमतमेवं वादिनि । इत्याद्य शुक्लानुपेतमिति ।

Colophon. इति औपायंसारयिनिविरचिते न्यायरत्नाकरे निरास्तम्वनवाद् ।

विषयः । भट्टकुमारिल्लतन्मौमाष्ट्रास्त्रकारभाष्यश्लोकवार्तिकस्य व्याख्यानम् ।

No. 4067. प्रायश्चित्तकुतूहलम् । Substance, country-made paper, 18 x 5 inches. Folia, 203. Lines, 8 on a page. Extent, 3,232 āloka. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Veguṇe, Zilla Bardhamāna Sadānanda Bhaṭṭāchārya. Appearance, fresh. Prose and verse. Incorrect.

. **Prāyaścitta-kutūhalam.** By Rāmachandra Bhaṭṭa. A treatise on expiatory ceremonies on the model of Śūlapāni's well-known work the Prāyaścitta-viveka. It treats of various kinds of sins and the mode of expiating them.

Beginning. नवीननीरद्वयमं नला श्रीरामतुन्दरं ।

तन्वते रामचन्द्रेण प्रायश्चित्तकुतूहलम् ॥

तथाहिताः ।

प्रायो नाम तपः प्रोक्तं चित्तं निश्चय उच्यते ।

तपोनिश्चयसंयुक्तं प्रायश्चित्तमिति कृतं ॥

अथ प्रायः शब्देनाभोजनमात्रमुच्यते । तथाच विशिष्टं तपः शास्त्रविहितमन्यं प्राप्तापत्यादि । इत्यादि ।

End. वैदर्बिके साग्रेविप्रस्य चान्द्रायणं चण्डियवैश्वरोः साग्रोः पराक इत्यर्थः ।

Colophon. इति भट्टनीरामचन्द्रकृतो प्रायश्चित्तकुतूहलं समाप्तं । सम्पूर्णं चण्डः ।

विषयः । प्रायश्चित्तस्यैवार्थिककर्म । नरकनिरूपणं । प्रायश्चित्तानुष्ठाननिर्णयः । कामाकाश-

चिकित्साकथनं । पापोद्देशकथनं । क्षतिपातकथनं । सहापातकथनं । अनुपातकथनं । उपपा-
तकथनं । जातिधंशकरादिकथनं । तन्त्रतानिकथनं । ब्रह्मव्यादिप्रायश्चित्तकथनं । पतितसंसर्गा-
दिप्रायश्चित्तकथनं । पतितोत्पन्नप्रायश्चित्तकथनं । अथ गोबधप्रायश्चित्तकथनं । रोषादिनिमित्तक-
गोबधप्रायश्चित्तकथनं । क्षत्रियादिबधप्रायश्चित्तकथनं । प्रतिलोमजादिबधप्रायश्चित्तकथनं । क्षौब-
धप्रायश्चित्तकथनं । गर्भबधप्रायश्चित्तकथनं । गजाश्वाज्जारादिबधप्रायश्चित्तकथनं । पक्षिविशेषबध-
प्रायश्चित्तकथनं । मत्स्यादिप्रायश्चित्तकथनं । अश्वमेधभक्षणप्रायश्चित्तकथनं । राजकान्त्यजकापालिक-
वण्डाक्षाद्यन्नभक्षणप्रायश्चित्तकथनं । दधामांसादिभक्षणप्रायश्चित्तकथनं । क्षुद्रमपलापुत्रभक्षणप्राय-
श्चित्तकथनं । अगम्यागमनादिप्रायश्चित्तकथनं । मूत्रादिपानप्रायश्चित्तकथनं । रजस्यादिप्रायश्चित्त-
कथनं । व्रतविधिकथनं । तत्र क्षत्रियादिषु व्यवस्थाकथनं । अनुग्रहविधानकीर्तनम् ।

No. 4068. विद्वच्चित्तप्रसादिनी । Substance, country-made paper, 14
× 3 inches. Folia, 22. Lines, 7 on a page. Extent, 414 ślokas. Character,
Nāgara. Date, ? Place of deposit, S'āntipura, Rāmanātha Tarkaratna.
Appearance, new. Prose. Incorrect.

Vidvachchitta-prasādinī. A commentary on S'aṅkarāc'hār-
ya's well-known treatise entitled Shatpadī Stotra. By Kavi Sarojā-
nandatīrtha a disciple of Vaikuṇṭhānandatīrtha. The commentator con-
sulted the commentaries on the work existing in his time.

Beginning. मत्वा रामं रमानाथं श्रीकृष्णं ब्रह्मरं तथा ।

करिष्यामीह षट्पद्यायाख्यां सुगमाक्षरं ।

इह कलु जीवान् वेदविद्वदकर्मानुष्ठानोत्पन्नदुस्तिदावानलविदग्धान् करणान् विषयसव-
विशालहृदयतया विमुञ्चान् समुद्विष्टीर्षुर्भगवान् श्रीमच्छङ्कराचार्यः षट्पदीशोर्षं प्रचिनाय ।
तत्र विषयासवप्रमादापङ्क्तविवेकानां विष्णुविप्रगुरुष्वेष्टेभ्यस्त्रिभयात् दुस्तिदोषनिमाकलय्य तस्मिन्नति-
रिब तावत् प्रार्थयते—अविनयमिति । इह कलु मण्डलधराः सञ्जाजस ताडनदण्डनादिभिरपरार्थं
अमनो । इत्यादि ।

End.

मथा वाक्याः पाठात् सर्वेषां मङ्गलं भवतीत्युक्तं ।

श्रीकाकारमतं ज्ञात्वा विद्वच्चित्तप्रसादिनी ।

कृता तत्प्रबोधाय षट्पद्या विहितः शुभा ॥

Colophon. इति श्रीपरमहंसपरिब्राजकाचार्य्यश्रीवैकुण्ठानन्दतीर्थस्य शिष्येण श्रीमत्परम-
हंसपरिब्राजकाचार्य्येण कविचरोजानन्दतीर्थेन रचिता विद्वच्चित्तप्रसादिनी समाप्ता ।

विषयः । शङ्कराचार्य्यकृतषट्पदीशोर्षस्य व्याख्यानम् ।

No. 4069. सुगमाहतिः । Substance, country-made paper, 10 × 4 inches. Folia, 36. Lines, 19 on a page. Extent, 1,710 ślokaś. Character, Nāgara. Date, Sm. 1847. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose and verse, Incorrect.

Sugamā-vṛitti. A commentary on the Gauṭamapricchihā. It is dated Samvat 1318.

Beginning. वीरं जिने प्रख्यादो बाह्यानां सुखबोधिका ।

वीमदुगौतमप्रख्यायाः क्रियते उत्तरद्विता ॥

ममिषय तिउनाममिति । व्याख्या । मत्वा तीर्थनाथं जानन् तथा गौतमः भगवन् सुबोधा-
नबोधार्थं धर्माधर्मफलं वक्ष्ये । इत्यादि ।

End. एतदर्थं यः शृणोति वाचयति तस्य पुत्रवत् पापं न भवति । पद्यात्
मोक्षमुक्तं भुज्जति । अतो भयक्षोकैरियं गौतमप्रख्या पठनीया श्रोतव्या च ॥

वीजिनचर्चसूरीनां सुमिथ्याः पाठकवराः ।

वीमदुगौतममिति च सा च तन्विष्येति वदन्ते ॥

पाठकपदसंयुक्तेः कृता चेयं कथानिका ।

वीगौतमस्य प्रख्यायाः सुगमा सुखबोधिका ॥

सिन्धो रामे मुनौ चन्द्रवर्षेऽस्मिन् सारंगशोषके ।

वीमदुगौतमप्रख्यायाः मगध्याश्च शृणुष्विति ॥

Colophon. इति वीगौतमप्रख्यायाः सुगमाहतिः सम्पूर्णतामगमत् । संवत् १८४७ ।

विषयः । गौतमप्रख्याभिधानमैतप्रकरणस्य व्याख्यानम् ।

No. 4070. ग्रहयज्ञप्रयोगः । Substance, country-made paper, 10 × 3 inches. Folia, 28. Lines, 9 on a page. Extent, 440 ślokaś. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose and verse. Correct.

Grahayajña-prayoga. A gloss on Aśvalāyana's Gṛihya Sūtra.

Beginning. वीमचेष्टाय वसः ।

अथ ग्रहयज्ञप्रयोगः । यजमानः स्नात्वा नित्यकर्म निर्वृत्य भोजनिकोक्तो देशकालो सङ्कीर्त्य
अथवादिनित्यकालेषु संकल्पयेत् । पद्यामुक्तं (ग्रहयज्ञ) सिद्धिद्वारा वीपरमेष्टरीत्यर्थं ग्रहयज्ञं
करिष्ये । इत्यादि ।

End. वक्ष्यं वा कष्टश्रोतं वक्ष्य कर्म प्रचोदितं ।

तस्य तावति शास्त्रार्थे हवे स्याः कृत्वा भवेत् ॥

इति वचनात् । एवमन्येषामपि यदि स्मृत्यादावुक्तत्वाद्वा स एव । येषां स्मृत्यादी नोक्तः । नैः
याज्ञवल्क्यादिछात्रैः सत्यापुराणायुक्तो बानुष्ठेयः । सुत्यादेः साधारणादिति दिक् ।

Colophon. इति प्रथमप्रयोगः समाप्तः ।

विषयः । आश्वलायनीयस्मृत्यपरिग्रहानुसारेण बहुधा नवप्रथमागप्रयोगकथनम् ।

No. 4071. ग्रहमखप्रयोगः । Substance, country-made paper, 9 × 4 inches. Folia, 20. Lines, 10 on a page. Extent, 325 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose and verse. Correct.

Graha-makha-prayoga. On the details of domestic rights.

Beginning. श्रीमधेशाय नमः ।

यजमानः कृतजित्यन्त्रियः देशकालौ सुखा तम सचकुटुम्बस्य सपरिवारस्यायुरारोग्यैश्चर्यास-
भिष्टिद्धिद्वारा श्रीपरमेश्वरप्रीत्यर्थं समुक्तकर्म करिष्ये । तदङ्गस्त्रिपुण्याश्चवाचनं माहकापूजनं नान्यौ-
नादश्च कर्म करिष्ये । इत्यादि ।

End. यथाशक्ति विप्रान् भोजयित्वाशिषोः स्त्रीलां पूर्यतां वाचयित्वा कर्मेश्वरार्पणं
कृत्वा सुहृद्भिः सच भुञ्जीतेति ।

Colophon. इति प्रथमप्रयोगः ।

विषयः । परतिकथनम् ।

No. 4072. गणपत्युपनिषत् । Substance, country-made paper, 10 × 4 inches. Folia, 6. Lines, 5 on a page. Extent, 29 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Gaṇapatyupaniṣat. On the divinity of Gaṇeśa.

Beginning. श्रीमधेशाय नमः ।

ॐ नमो गणपतये । नमो प्रत्यक्षं नमसि । नमो केवलं कर्तासि । नमो केवलं वर्तासि ।
नमो केवलं वर्तासि । नमो सत्यं चरित्वं ब्रह्मासि । नं साक्षादात्मासि । इत्यादि ।

End. महाविघ्नात् प्रमुच्यते महादोषात् प्रमुच्यते (?) । स सर्वविघ्नहन्ति स सर्वं
वेदेति । ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ।

Colophon. इति गणपत्युपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । गणेश एव सर्वविघ्नहर्ता परं ब्रह्मेति विषयः तन्माहादिकथनम् ।

No. 4073. गायत्रीसहस्रनामस्तोत्रम् । Substance, country-made paper, 5½ × 2½ inches. Folia, 25. Lines, 7 on a page. Extent, 98 slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Gāyatrī-sahasra-nāma-stotra. A hymn in a thousand epithets of the holy verse Gāyatrī. Anonymous.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

नारद उवाच ।

भगवन् देव देवेश सर्वशास्त्रविशारद ।

श्रुतिस्मृतिपुराणानां रक्षन् तन्मन्त्राच्छ्रुतं ॥

सर्वपापहरं देव केन स्याद्ब्रह्मवर्षभं ।

केन वा ब्रह्मविज्ञानं किमु वा मोक्षसाधनं ॥

ब्राह्मणानां गतिं केन केन वा सत्यसाधनं ।

ऐहिकामुष्मिकफलं केन वा ब्रह्मसम्भवः ॥ इत्यादि ।

End.

इदं रक्षस्यमसलं सद्योक्तमपि सप्तमम् ।

पठन्नात् ब्रह्मसायुष्यं प्राप्नुवन्ति न संशयः ॥

Colophon. इति गायत्रीसहस्रनामस्तोत्रं समाप्तं ।

विषयः । स्तुतिव्याजिन गायत्र्याः नामसहस्रकोशंनम् ।

No. 4074. गोभिली नाम पञ्चिष्ठम् । Substance, country-made paper, 9½ × 4 inches. Folia, 13. Lines, 8 on a page. Extent, 198 slokas. Character, Nāgara. Date, Sm 1645. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, decayed. Verse. Generally correct.

Gobhilī-parīśiṣṭa. An appendix to the aphorisms of Gobhila on the domestic rites of the Hindus.

Beginning. देवदानवगन्धर्वाः पिशाचाश्चरराक्षसाः ।

पीयूषे पञ्चपीडायां किं पुनर्भुवि मानवाः ॥

आदित्ये द्वादशैव रावणः सप्तमी चतः ।

अष्टमेन शशाङ्गेन चिरञ्जयिपुत्रतः ॥

अश्वारक्षेण वक्रैश्च रौक्षी रात्र्यादिवसितः ।

पाण्डवा बुधपीडायां विकर्मणि द्विषोमिताः ॥ इत्यादि ।

End. आगुय विद्या च तद्वा सुखं
 धर्मायैलाभो वङ्गपुत्रता च ।
 शत्रुक्षयं राजसुपूजितश्च
 तुष्टा यद्वाः सर्वमेतद्दत्तु (१) ॥

Colophon. इति गोभिलाचार्यकृतं गोभिलौ नाम परिशिष्टं समाप्तम् । संवत्
 १६४५ ।

विषयः । स्थानविशेषस्थितानां ग्रहाणां शुभाशुभजनकत्वकथनपूर्वकं तत्र तेषां शान्ति-
 विधिकथनं । तत्र समिधादिलक्षणकथनं ग्रहयोगमन्त्रादिकथनश्च ।

No. 4075. गुरुगुणषट्त्रिंशिका, वा गुरुगुणषट्त्रिंशत्पट्त्रिंशिका-
 सूत्रम्, कुलदीपिकाख्यविवृतिसहितम् । * Substance, country-made paper, 10 x 4
 inches. Folia, 19. Lines, 21 on a page. Extent, 1,582 ślokas. Character,
 Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India.
 Appearance, old. Text, verse. Māgadhi. Commentary. Prose and verse
 Sanskrit. Correct.

Guru-guṇa-shaṭtriṅśikā, or Guru-guṇa-shaṭtriṅśat-shaṭ
 triṅśikā-sūtra, Kuladīpikākhyā-vivṛiti-sahitā. On the virtues
 of Guru in 36 stanzas, with the gloss of Ratnasekhara. The text
 in Prakrit and the gloss in Sanskrit.

Beginning. टीकायाः,—

ॐ नमः सिद्धाय ।
 श्रीमदच्युतं जीयामाहोदयमहोदयम् ।
 जगत्त्रितयसाक्षात् यत्प्रसादविर्णिता ॥
 कलाकुलमयज्ञानसम्यक्सारकारकः ।
 श्रीगुणादिजिनो भूयात् भविना भूरिभूतये ॥

— — — — —
 श्रीवज्रसेनाभिधसुरिराजैः

सुखवधरैरिव यैर्वापि ।

अयं जनोऽप्यश्वमेधोऽभिवन्द्य-

कोभ्यो मुच्येऽस्तु मम प्रवासः ॥

— — — — इह विशिष्टसमाससारतो मङ्गलार्थमभौद्धदेशतामसम्भारवि-
भाविक्त्वा सम्बन्धादिगर्भाच्च सूत्रस्थेनामादिगाथासाहचौरं । इत्यादि ।

सुल्लस्य,—

वीरस्स पणप णमिउणं सिरि गो अम पमुच्च गणचरणं च ।

गुहगुणकसोसोउं कसोसं किन्नरं स्मं स ॥

End.

सिरिवयरासण सुह गुहसोसिणं विरदयं कुल्लगमेयं ।

पट्टिजणमसदभावा भव्वाणवं उ कज्जाणं ॥

Colophon. इति श्रीगुहगुणपट्टिचिन्शिका समाप्ता ।

टोकायाः ।

कुल्लकार्थानुसारिणां प्राणिनामाशौचचनमाह सिर्येति सुगमं ।

समाप्ता चेयं श्रीगुहगुणपट्टिचिन्शिकासूत्रकुल्लदोषिका ॥

श्रीसुद्धहृद्गोपाज्जसैः समस्तवादीन्द्रशिरोऽवतंसः ।

प्रज्ञापरामृतसुरेन्द्ररिज्जोयाज्जगत्यां गुहदेवसूरिः ॥

— — — — —

तत्पट्टनायकाः श्रीरामतिलकसूर्यभट्टादृशन्त ।

श्रीरत्नगच्छाण्यः शिष्यो लिखति स्म विटतिमिमां ॥

. विषयः । तत्र गृह्णाति मङ्गलमिति गुहः । स च गुणवानेव तत्त्वतो विगृह्यसम्यक्तत्वाव-
बोधजनकसहस्रपर्याय एव देशमादिदनाय समर्थो भवति । गुणा हि खलु दर्शनचारिरादयो
यद्यप्यनन्ता एव, तथापि देशनाकथाधर्मभावनादिचतुष्टयरूपाः पट्टिचिन्शिकायाः परिकल्पिताः
पूर्वसूरिभिः । तत्र देशना चतुर्विधा यथा आलेपिणी, विस्लेपिणी, संवेगिनी, निर्यदनी चेति ।
अथ चतुर्विधकथानिरूपणम् । ताश्च अर्थकथा, कामकथा, धर्मकथा, सङ्कीर्णकथा चेति । तथा
अर्थोऽपि दामधर्मः, शीलधर्मः, तपोधर्मः, भावधर्मश्चेति चतुर्विधः । भावना च, ज्ञानभावना
दर्शनभावना-चारित्र्यभावना-वैराग्यभावनाभेदात् चतुर्विधा । अथ स्मरणकथनं । वारिण्यकथनं ।
नोदनाकथनं । प्रतिनोदनाकथनम् । एवं क्रमेण आत्मध्यानकथनं । रौद्रध्यानकथनं । धर्मध्यानक-
थनं । शुक्लध्यानकथनं । एवं सम्यक्चारित्र्यादिनिरूपणम् ।

No 4076. गुहमालाटीका । Substance, country-made paper, 10 × 4
inches. Folia, 49. Lines, 17 on a page. Extent, 2,600 slokas. Character,
Nāgara. Date. ? Place of deposit, Calcutta, Government of India.
Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Guṇa-mālā-tīkā. A commentary on the Jaina treatise called the Guṇa-mālā.

Beginning. श्रीगुप्तदेवतायै नमः ।

प्रत्यक्षीकृत्य शुक्ताविव शुचिर्बचिरं मौक्तिकं येन लोके
मध्येऽलोकं समक्षैर्वसुभिर्बपचितो दर्शितश्चाष्टदग्धः ।
नित्ये भव्याध्वनीनावलिरस्तपदं येन वाङ्मावतोऽपि
स श्रीसिद्धार्थस्तुतिजगदधिपतिर्मानसं मे पुनातु ॥

(टीका ।) स श्रीसिद्धान्तस्तुतुः सिद्धार्थराजस्तुतुः विजगदधिपतिः त्रिभुवननायकः मे सम
मानसं चिन्तं पुनातु पवित्रीकरोतु । स इति कः । येन मध्यम् अलोकम् । इत्यादि ।

End.

तन्मनोगतभावाद्य जानाति । इत्येवमेकविंशतिगुणः आवकाणामपि व्याख्या
ताः । समाप्तश्चासौ गुणमालायन्यः श्रीविक्रमाकर्कटपराच्यपदात् समुद्रभूमिद्विरात्रिपतिभिः प्रमिते ।

श्रीखरतरंगणनाथाः श्रीजिनभक्तिस्त्रिरभक्तिभृतः ।

सिद्धान्ततत्त्वनिधयो जयन्ति जिनावभे स्त्रिरवराः ॥

यद्ददननिर्गतगिरः सुरगुहगिरमधरयन्ति मधुरिमा ।

यशसा धवलितजगतो जयन्ति जिनलभस्त्रौन्द्राः ॥

श्रीसोमकीर्तिवाचकवंशे जिनहर्षनामसुनिराजः ।

सुखवर्द्धनाभिधानस्तच्छिष्या वाचका विदिताः ॥

तच्छिष्या विदितदया दयादिभिर्हृत्वाचका विबुधाः ।

तत्परणरेणुरक्षितमौलिरथं रामविजयाख्यः ॥

श्रीजिनलभयतौन्द्रेरादिष्टः पाठकः छपापटुभिः ।

गुणमाला + + पन्थो क्षमत सतां कण्ठपीठेऽसौ ॥

— — — — —

Colophon. इति श्रीगुणमालाटीका समाप्ता ।

विषयः । गुणमालाभिधानजैनसम्बन्धस्य व्याख्यानम् ।

No. 4077. गुरुसहस्रनामस्तोत्रम् । Substance, country-made paper, 12½
× 3½ inches. Folia, 6. Lines, 7 on a page. Extent, 118 śloka. Character,
Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India.
Appearance, fresh Verse. Generally correct.

Guru-sahasra-nāma-stotra. A thousand epithets strung in a
hymn in praise of Guru. An extract of the Sanmohana Tantra.

Beginning. अथ गुरुसहस्रनामस्तोत्रं । श्रीकृत उवाच ।

कैलासशिखराधीनं चन्द्रक्षयविभूषितं ।

पद्मविनया भक्त्या गौरौ नन्वा एषध्वजं ॥

श्रीदेवुवाच ।

भगवन् सर्वधर्मज्ञ सत्यशास्त्रविशारद ।

केनोपायेन च कलौ लोकाणां (?) यानि सद्गतिं ॥

श्रीमहादेव उवाच ।

अस्ति गुह्यतरं देवि ज्ञानमेकं सनातनं ।

अतीव च सुगोप्यं कथितुं नैव शक्यते ॥

End.

गुरुर्नम्रा गुरुर्विष्णुर्गुरुर्देवो महेश्वरः ।

महेश्वरात्यरं नास्ति गुरुरित्यभिधीयते ॥

Colophon. इति संमोहनतन्त्र पार्ष्वतीहरसंवादे श्रीगुरुसहस्रनामस्तोत्रं समाप्तं ।

विषयः । गुरोः सहस्रनामकथनं ।

No. 4078. श्रीगुरुस्तोत्रं । Substance, country-made paper, 13 × 3½ inches. Folium, 1. Lines, 11 Extent, 20 slokas. Character, Bengali. Date, . Place of deposit, Calcutta, Government of India, Appearance, Fresh, Veise, Incorrect.

Śrīguru-stotra. A hymn in praise of Guru. An extract from the Nigama-sāra.

Beginning. श्रीमहादेव उवाच ।

साम्प्रतं वद मे काले श्रीगुरोः स्तोत्रमुत्तमं ।

येनानुष्ठितमात्रेण नरो योगिन्समाप्नुयात् ॥

श्रीदेवुवाच ।

शृणु शङ्कर वल्लभा स्तोत्रमत्यकटुर्लभम् ।

स्तोत्रेणैव विधिना भवान्विद्य तितर्हि च ॥

अस्य श्रीगुरोः स्तोत्रस्य परं तस्य अपिर्गायत्रीचक्रस्य श्रीगुरुः परं अपि कवि (इवता) सुप्रसन्नं वनियोगः ।

End.

अत्यकटुर्लभं स्तोत्रं न वदेत् पश्यन्निधी ।

वदन्नरकमाप्नोति यदि साक्षात्पश्यति ॥

Colophon. इति निगमसारे सर्व्वागमोत्तमोत्तमे पार्वतीशिवसंवादे शतसाहस्र्यां संहि-
तायां निगमशास्त्रे सप्तसारे श्रीगुरोः परं ब्रह्मकोषं सम्पूर्णम् ।
विषयः । श्रीगुरोः स्तुतिकथनं ।

No. 4079. श्रीगुरुकवचं । Substance, country-made paper, 13 × 3 inches. Folia, 2. Lines, 11 on a page. Extent, 30 slokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Srī Guru-kavacha. An amulet bearing the name of Guru. An extract from the Nigama-yoga-sāra.

Beginning. श्रीमहादेव उवाच ।

वद कान्ते श्रीगुरोर्मे कवचं परमं शुभम् ।

श्रीतुमिच्छामि देवेशि कृपया मे प्रकाशय ॥

श्रीदेव्युवाच ।

महादेव महाबाहो सुचिसि(?) त्वं कुलेस्वर ।

सर्वं ते विदितं वत्स इदं नैव प्रकाशितं ।

End.

कोलिकानां कुलाचारे योगिनां योगसाधने ।

सम्पन्नं कवचं दिव्यं सर्वसिद्धिमवाप्नुयात् ॥

Colophon. इति निगमयोगसारे सर्व्वागमोत्तमोत्तमे पार्वतीशिवसंवादे शतसाहस्र्यां संहितायां निगमशास्त्रे सप्तसारे श्रीगुरोः परं ब्रह्म कवचं नाम दशमपरिच्छेदः ।

विषयः । श्रीगुरोः कवचकथनं ।

No. 4080. गुरुकवचं । Substance, country-made paper, 13½ × 3½ inches. Folia, 1. Lines, 10. Extent, 37 slokas. Character, Bengal. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Guru-kavacha. On the same subject as the preceding, but by a different author. An extract from the Samayā Tantra.

Beginning. श्रीदेव्युवाच ।

सेवका बन्धवो नाथ कुलधर्मपरायणाः ।

जायन्ते त्यक्तजौषांसाः शबोपरि चितोपरि ॥

तेषां प्रयोगसिद्ध्यर्थं सरस्वत्यै विमोचनः ।
 प्रच्छामि वज्रो देव कथयस्व दयानिधे ॥
 श्रीगिरि उवाच ।
 शृणु देवि मन्त्राप्रोक्तं कैवचं सर्वसिद्धिदं ।
 श्रीगुरोः रूपया देवि सद्विद्या यदि लभ्यते ॥
 पठेद्वा पाठवेद्वापि शृणोति श्रावयेद्वा ।
 सर्वसिद्धौचरो भूत्वा देववद्विष्णुर्दुभुवि ॥

End.

Colophon. इति समयातन्त्रे श्रीगुरोः कवचं समाप्तं ।
 विषयः । श्रीगुरुकवचकौर्मलं ।

No. 4081. गुरुपङ्क्ति-कवचं । Substance, country-made paper, 13½ × 3½ inches. Folium, 1. Lines, 6 on a page. Extent, 10 slokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Guru-paṅkti-kavacha. On the succession of Gurus.

Beginning. ईश्वर उवाच ।

अस्य श्रीगुरुपङ्क्ति-कवचस्य श्रीवैष्णवनामार्गवज्रामदद्यान्नुवहसिः गुरुदेवता सर्वकामसिद्ध्यर्थं
 विनियोगः ।

ऐं पातु ममके नित्यं सर्वकामफलप्रदं ।
 ऐं ह्रीं पातु ललाटे च सर्वसिद्धिप्रदायकं ॥

End.

पठनाद्वारणादेवि सर्वसिद्धिः प्रजायते ।
 प्रातःकाले पठेन्नित्यं पूजाकाले विधेयतः ॥

Colophon. इति श्रीगुरुतन्त्रे गुरुपङ्क्ति-कवचं समाप्तम् ।
 विषयः । गुरुपङ्क्ति-कवचकथनम् ।

No. 4082. गुरुकुण्डली । Substance, country-made paper, 19½ × 3½ inches. Folium, 1. Lines, 19 on a page. Extent, 65 slokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose and verse. Correct.

Guru-kundali. Mystical diagrams consecrated to Guru. An extract from the Guru Tantra.

Beginning. नमः सरस्वत्यै । अथ इत्यस्तिभद्रपितृकुञ्जली लिख्यते । अथ मन्त्रो दद्यात् ।

ॐ धृक् धृक् स्वाहा । अनेन मन्त्रेण सप्तसहस्रमन्त्रिता कठिनी गृहीता उपरदक्षितः पूरेप-
थिसतः सप्तसप्तसमेतं जनपद्वाशनाण्डलं भूमौ लिखेत् । तत्र सविन्दून् जनपद्वागुद्वारान्
विन्यसेत् । ततस्तत्कुलस्यापि शिशोर्हस्तेन पूर्वोक्तमन्त्रेण सप्तधा तां कठिनीमभिमन्त्र्य स्वकौय-
कार्यस्य शुभाशुभं मनसि विचिन्त्य कोष्ठानामेककोष्ठे पातयित्वा शुभाशुभं वक्तव्यं ।

तदाच ।

आकारेण यशोऽदृष्टं धनलाभं सुखं तथा ।

अचिरात्प्रभते कामं भूमिलाभश्च दृश्यते ॥

अथ ।

आकारेण शोकतापो विरोधः सततं भवेत् ।

धनहानिर्भयश्चैव क्रोधश्चैव प्रजायते ॥

अथ ।

End. आकारे चिरकल्पाणं शुभश्च सततं भवेत् ।

धनधान्यं धेनुवत्प्रभुलञ्च सदा लभेत् ॥

इति ।

Colophon. इति दृष्टव्यतिभाषितगुरुकुण्डली समाप्ता ।

विषयः । जनपद्वाशकोष्ठानामन्यतमेषु मन्त्रपाठपूर्वकं स्वकुलज्वालकद्वारा कठिनीपा-
तेन शुभाशुभनिर्देशः ।

No. 4083. गुरुसहस्रनामस्तोत्रं । Substance, country-made paper, 13
× 3½ inches. Folia, 9. Lines, 8 on a page. Extent, 133 slokas. Character,
Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India.
Appearance, fresh. Verse, Generally correct.

Guru-sahasra-nāma-stotra. On the same subject as the
preceding. An extract from the Nigama Yoga-sāra.

Beginning. ॐ नमो गुरवे तस्मै । श्रीमहादेव उवाच ।

अपरं श्रोतुमिच्छामि कान्ते मत्प्राणवक्त्रमे ।

स्तोत्रं सच्चरमासाक्षं श्रीगुरोः कुलभैरवि ॥

रूपया कथयिष्यामि स्तोत्रं परमदुर्लभम् ।

श्रीदेवुवाच ।

शृणु शङ्कर वक्ष्यामि स्तोत्रं ब्रह्मप्रदायकं ।

तत्र चरेण वदामं कथयामि तु निश्चितम् ।

End. व सत्वं दृश्येदेव प्राधान्येऽपि च गौरिज (?) । इति ज्ञाना सावचिते (साव-
जिता) स्योनिरिव (स्योनिमिव) गोपयत् ।

Colophon. इति श्रीनिगमयोगसारे सर्वांगमोक्षमोक्षमे शतसाङ्ख्या संचितायां निगम-
शास्त्रे सङ्ख्यारे श्रीगुरोः सङ्ख्यनामकथनमेकादशः परिच्छेदः ।

विषयः । गुरोः सङ्ख्यनामकथनं ।

No. 4084 कुवलयानन्दखण्डनम्, वा अलङ्कारसारस्थितिः । Substance, country-made paper, 11 × 5 inches. Folia. 13. Lines, 13—15 on a page. Extent, 590 slokas. Character, Nāgara. Date, SM 1856. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Kuvalayaṇanda-khaṇḍana or Alaṅkāra-sāra-sthiti. A rhetorical disquisition on differences of opinion regarding the Kuvalayaṇanda. By Bhūmasena Dikṣita who flourished in the reign of Ajit Siṅha of Jodhapur.

Beginning (प्रथमतः षट् पत्राणि न सन्ति ।)

हस्तकौमुदस्यो निर्मातुं प्रभवेऽस्मिन् नोऽस्मिन् कर्षं पुराणो मुनिरिति मुनिदाहुरणापर्यालोचन-
निबन्धनं चक्रवर्तिभट्टाचार्यैवाचस्यतिमित्राद्यनेकस्याख्याख्यानविषद्वेत्त्यनादेयं । इत्यादि ।

End. काव्यप्रकाशकारव्यवस्थापिताः श्रीदेवनाथतर्कपञ्चाननयोमञ्जरीपाथ्यायगो-
विन्दश्रीजयरामन्यायपञ्चाननाद्यनेकविद्भ्याख्याता एक + + शालङ्कारा एवोपकुर्वन्तीत्यनवयं ।

संवद्दि—स्तिथिधरव्यायज्ञिने श्रावणे

प्राक्पक्षे नवमी शनैश्चरयता जातादिदेशे मरी ।

भूप—श्रीमदजोत (?) सिङ्गिलसङ्ख्यौघोपपुर्थे पुरे

ज्ञप्ता दीक्षितभोमसेनसुधियालङ्कारसारस्थितिः ॥

Colophon. इति श्रीकुवलयानन्दखण्डनोपनामकालङ्कारसारस्थित्यभिधः समाप्तः । शुभं
भूयात् । संवत् । १८५६ ।

विषयः । आद्ययोदीक्षितस्तकुवलयानन्दभिधेयालङ्कारसम्बद्धाणां केषादिद्विभिनवाल्-
ङ्कारलक्षणां तथा लक्षणप्रधानाणां दोषप्रदर्शनम् ।

No. 4085. ज्योतिषमणिमाला । Substance, country-made paper, 10½ × 4½ inches. Folia, 5. Lines, 11 on a page. Extent, 157 slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Jyotisha-maṇi-mālā. On astrological calculations.

Beginning. त्रीमशेषाय नमः ।

मघेशं भारतीं वन्दे गुहपादान्मजं तथा ।
वक्ष्ये वै पूर्वशास्त्रोक्तं पञ्चराश्रितं फलं ॥१॥
सङ्गजदशमपद्ये स्नाभगे याति सूर्ये
धनयशोऽपमान्यः सर्वकार्येषु सिद्धिः ।

End

राष्ट्रं रवेर्महं (?) लघुस्त्राहं च योजयेत् ।
विभिर्भागैर्विजानीयात् समे स्त्री विषमे नरः ॥

इतिमन्त्रः शुभघटैर्दृष्टसमन्यतपुः स्वस्वाद्या वातः (?) प्रवदन्ति समः ।

Colophon. इति श्रुतिषमणिसाज्ञा समाप्ता ।

विषयः । लघुदौर्भागान्यतमेषु पञ्चविशेषाणां स्थितिवशात् शुभाशुभफलकीर्तनं । गोचरा-
दिफलकीर्तनञ्च ।

No. 4086. ज्वरशान्तिः । Substance, country-made paper, 9½ × 4 inches. Folia, 2. Lines, 10 on a page. Extent, 38 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Jvara-śānti. On the cure of fevers according to Garga-Saṁhitā.

Beginning. त्रीमशेषाय नमः । अथ ज्वरशान्तिः । आचम्य प्राणानायम्य देशकाक्षौ
संकीर्त्य अथ रोगिणः शरीरे उत्पद्यतेत्यसामान्यरूपिणज्वरस्यैवाज्वरादिप्रकलरोगनिरसनपूर्वकं
सप्तचारोप्याचारार्थं ज्वराधिपतिमहावदप्रोत्यर्थं मर्मसंचितोक्तं समवयवमन्त्रं ज्वरशान्तिं करिष्ये ।

End. कर्मसादृश्याय (कर्मवैगुण्यान्वयार्थं) ब्राह्मणान् भोजयेत् । यथा श्रुत्येति
विज्ञां कुरेत् ।

Colophon. इति ज्वरशान्तिः । त्रीमजाननापंचमस्तु ।

विषयः । मर्मसंचितोक्तज्वरशान्तिप्रयोगः ।

No. 4087. जैमिनोयसूत्रवृत्तिः । Substance, country-made paper, 11½ × 4 inches. Folia, 16. Lines, 10 on page. Extent, 40 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Jaiminiya-sūtra-vṛitti. Commentary on the aphorisms of Jaiminī on astrological calculations. By Kṛishṭāpanda Sarasvatī.

Beginning श्रीमन्मन्त्रपत्रे नमः ।

भूमानं पुनर्वाच्येसारमन्त्रिणाभारं प्रकाशं परं
श्रीमानं भवसागरस्य सकलानन्दसामोन्निधिं ।
सन्मानं सततं प्रसादपद्मैर्दूरं विदूरं हृदि
स्वात्मानं श्रुतिश्रुतैकहृदयं स्फूर्तिस्वरूपं नवे ॥
भावयाम हृदि श्रीमद्रोपाख्यानन्देशिकान् ।
श्रीमत्स्वयम्प्रकाश्यान् श्रीशोधरमुक्तानि ॥

— — — — — ।

उपदेशमित्यादि । जैमिनीयं सूत्रनिकरमयं जातकम् इत्यादि ।

End. अन्यत्र चासमाप्तेरनुक्रमेणैव गणना । इति ।

Colophon. इति श्रीकृष्णामन्दसरस्वतीविरचितायां जैमिनीयसूत्रणो प्रथमस्याध्यायस्य

प्रथमः पादः ।

विषयः । जैमिनिसूत्राभिधानफलितश्रुतिवनिबन्धस्य प्रथमाध्यायप्रथमपादमाप्त्यस्य
आख्यानम् ।

No. 4088. जनमारशान्तिप्रयोगः । Substance, country-made paper, 11 × 4½ inches. Folia, 3 Lines, 9 on a page. Extent, 38 slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Janamāraśānti-prayoga. On certain mystic rites for the purpose of overcoming epidemics performed according to directions given by Garga.

Beginning. श्रीगर्गेशय नमः । अथ जनमारशान्तिः । विधानमासानुसारेण जनमारशान्तिं करिष्यन् आदौ जाला कृतमित्यजियः शिवालयं विप्रैः सद्य जला देवं प्रविपत्य तदप्य श्लोड्ढ-
द्वादशाष्टकान्यतममानेन देवयजनभूमिं सम्याप्य मण्डपं कृत्वा तस्मिन् कुण्डं स्थापितुं वा इत्यादि ।

End. धर्ममहात्मनैर्हृदयेनैव + + ज्ञानवचनेन च तं दिव्यं नयदिति ।

Colophon. इति विधानमासानुसारेण जनमारशान्तिप्रयोगः ।

विषयः । मारौभयनिवारणार्थं दर्शकविधानेन शान्तिप्रयोगकथनम् ।

No. 4089. इष्टिकावः । Substance, country-made paper, 9 × 4 inches. Folium, 1. Lines, 32. Extent, 64 slokas. Character, Nāgara.

Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose and verse. Correct.

Ishti-kāla. On appropriate times for the performance of sacrifices. By Paṇḍita Dāmodara.

Beginning. अथेष्टिकालः । गोभिलः । पक्षान्ता उपवसन्त्याः पक्षादयोऽभिष्टया इति । उपवासोऽस्वाधानं । तत्र मध्याह्ने तत्पूर्व वा पर्वप्रतिपत्सुचौ तद्दिने यागः ।

End. शेषखण्डितत्वात् परिसमाप्तिस्मृचकवाक्यं न विद्यते ।

Colophon. यागकर्तव्यतासमयनिरूपणम् ।

No. 4090. हायनरत्नम् । Substance, country-made paper, 12½ × 5 inches. Folia, 68. Lines, 9—10 on a page. Extent, 2,066 slokas. * Character, Nāgara. Dale, Sk. 1744. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Hāyana-ratna. Astrological calculations. By Balabhadra, son of Dāmodara. Written in the year 1551 of some era the name of which is lost owing to a *lacuna*.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अथ तत्त्वादिद्वादशभावविचारः ।

उक्तञ्च यादवेन ।

भावं परस्मानधिगम्य क्षीमान्

दृष्टेऽपि वक्तुं स हि नो हि तत् समः ।

मथेन तत्त्वादिजभावजानं

शुभाशुभं तद्विष्टयोम्यथा ॥

द्वादशभावानां संज्ञा उक्ता समरसिञ्चेन । तन् १ धन २ सञ्ज ३ सुहृत् ४ सुत ५ पितृ ६ जाया ७ सत्यु ८ धर्म ९ कर्मा—य १०, ११ व्याया १२ इति द्वादशभावाः । काव्ये स्थानानि क्षुद्राद्या इति ।

End.

ततोऽप्यप्रवेशः कुण्डलीसहितो लेखः । इति वर्षपत्रलेखनक्रमः ।

निर्मय्य स साजिकशास्त्रसिन्धुं

समुद्भूतो हायनरत्नसंज्ञः ।

सहस्रपदीकरणीयतायां

अतीतिविद्वां चण्डविभूतवाच ॥

— — — — — ।

धृष्टीपतिमहावीरश्रीमहाशक्तिजातिके ।

श्रीराजमहालक्ष्मणे मया धन्यो विनिर्दिष्टः ॥

— . — — — — .

भूवाणाचकुम्भि १४५१ भवे + + मितिर्धन्यस्य तां वेति यः ।

तं मन्ये गणितद्वयाककमलप्रोदोधने भास्करम् ॥

Colophon इति श्रीमद्देवस्तव्यपण्डितदामोदराय्यजबलभट्टविरचिते ज्ञानमरणे मासप्र-
वेशादिविचारोऽध्यायोऽष्टमः समाप्तः ।

शके १७४४ ।

विषयः । सामान्यतो भावविवेचनपूर्वकं तन्मधनसञ्ज्ञादिद्वादशभावकलादिकथनं । पञ्चा-
दीनां दृशानयनादिविधिकथनं । मासप्रवेशानयनविधिकथनं । वर्षपञ्चमिषानादिक्रमकथनञ्च ।

इति शम् ।

No. 4091. ज्ञयपौवस्तोत्रं । Substance, country-made paper, 8 × 3½ inches. Folia, 8. Lines, 6 on a page. Extent, 72 śloka. Character, Nāgara. Date, Sm. 1911. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose and verse. Incorrect

Hayagrīva-stotra. A hymn to Hayagrīva. By Veñkaṭanātha Yedāntāchārya.

Beginning. श्रीज्ञयपौवाय नमः । ज्ञय संकल्पः । श्रीभगवदाज्ञया भगवत्प्रीतिद्वारा
सकलविद्यासिद्धिर्धनं यथाशक्ति ज्ञयपौवसन्तस्य जपं करिष्ये । ज्ञय ज्ञपिच्छन्दोद्भवाः ।

End वाग्यसिद्धिहेतुं पठन् ज्ञयपौवसंस्तुतिं भक्त्या ।

कवितार्किककेशरिणा वेङ्कटनाथेन विरचितामेतां ॥

Colophon. इति श्रीसर्वतन्त्रस्तन्त्रस्य (स्तन्त्र) श्रीमद्देङ्कटनाथवेदान्ताचार्यकृति-
ज्ञयपौवस्तोत्रं समाप्तं । कार्या मध्ये संवत् १८११ फागुनमासे ह्यप्यपद्ये ।

विषयः । ज्ञयपौवस्य न्यासध्यानमन्त्रकथनं तत्स्तुतिकीर्तनञ्च ।

No. 4092. हरिद्राचूर्णविधानधारायमाहात्म्यम् । Substance, country-made paper, 12 × 5½ inches. Folia, 3. Lines, 12 on a page. Extent, 48 śloka. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, decayed. Verse. Incorrect.

Haridrā-chūrṇa-vidhāna-dhāraṇa-māhātmya. Of sec-
tarian marks with turmeric.

Beginning. श्रीमते रामानुजाय नमः ।

ब्रह्मसंज्ञितायां मुनय जगुः ।

किं ध्यानमूर्द्धपुष्पाणां किं द्रव्यं काश्च देवताः ।

को मन्त्रः किं फलं ब्रह्मन् किं कर्तव्यं तदुत्तरम् ॥

ब्रह्मोवाच ।

मयुक्तो नारदो योमो पुरा मत्प्रश्निषो हरिम् ।

ष्टष्टवान् परया भक्त्या तदेवाहं ब्रवीमि वः ॥

नारद उवाच ।

वासुदेव जगन्नाथ भगवन् एवमोत्तम ।

किं मुख्यं वैष्णवानाम् वैष्णवलविधायकम् ॥ इत्यादि ।

End.

मदङ्गलीपनं पुण्यं दृष्ट्वा करतले पुनः ।

संप्रोक्ष्य विष्णुमायत्र्या द्वादशान् वा पुनः ॥

Colophon. इति श्रीब्रह्मसंज्ञितायां श्रीहरिद्राचूर्णविधानधारायमाहात्म्यं समाप्तम् ।

विषयः । हरिद्रारामेण ऊर्द्धपुष्पकरणविधिकथनम् । तन्माहात्म्यादिकथनम् ।

No. 4093. हरितालिकापूजा । Substance, country-made paper, 10 × 4 inches. Folia, 2. Lines, 9 on a page. Extent, 32 slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Haritalikā-pūjā. On directions regarding the performance of the Haritalikā.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अथ हरितालिकापूजा लिख्यते ।

विधाय बाहुकालिङ्गमर्चयन्तीं मन्त्रेष्टवम् ।

पूर्वेष्टुवद्वा ध्यायेत्हरितालीं शिवप्रियाम् ॥

(ध्यानम् ।)

आवाहयामि वरदां हरितालीं शिवप्रियाम् ।

शिवेन सच्च पूजार्थं ब्रह्मसंज्ञिता भव ।

उत्तमशेखराभ्यां नमः । आवाहयार्थे अक्षतान् समर्पयामि । इत्यादि ।

End.

अष्टादशसमायुक्तं सताम्बुलं सद्दक्षिणम् ।

वायवं (?) द्विजवश्यां दद्यामि हरितालिके ॥

वाचन(?)सम्बन्धः ।

• Colophon. इति हरितालिकावृतकथा ।

विषयः । हरितालिकापूजायामिनिकर्तव्यताकथनम् ।

No. 4094. हरितालिकावृतकथा । Substance, country-made paper, 9 × 4½ inches. Folia, 5. Lines, 10 on a page. Extent, 118 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Verse. Very incorrect.

Haritālikā-vrata-kathā. A legend regarding the origin of the above fast. An extract from the last section of Bhaviṣya-Purāṇa.

Beginning. वामाङ्गे च विभाति भूधरपुत्रा देवायमा मक्षके
भास्ते बाह्विधुर्गले च शरलं यस्मोरसि व्यासराट् ।
सोऽयं भूतिविधुश्चो + + + चर्म्माधिपः सर्वदा
सर्वशापपरिपूरकः + × + + षोडशरः पातु वः ॥
सम्भारमालाकुलितालकायै
कपालमालालतयेस्वराय ।
दिग्भस्वरायै च दिग्भस्वराय
नमः शिवायै च नमः शिवाय ॥
केलासमिश्ररे रम्ये गौरी शङ्कति शङ्करम् ।
गुह्याद्गुह्यतरं लोके कथयस्व मन्त्रेश्वर ॥ इत्यादि ।
End. यदक्षरपदभटं माषाक्षौनलं यद्वरेत् ।
तत्पुनं तस्यैतां देव प्रसीद नमः मन्त्रेश्वर ॥

Colophon. इति भविष्योत्तरपुराणे समाप्तेश्वरसंवाद हरितालिकावृतकथा समाप्ता ।

विषयः । शिवाशिवयोः संवादेन हरितालिकावृतविधिकथनं । तत्पुनं माषाक्षौनलम् ।

No. 4095. हिल्लाजदीपिका, वा हिल्लाजतामिहम् । Substance, country-made paper, 9 × 4 inches. Folia, 11. Lines, 10 on a page. Extent, 110 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Hillāja-dīpikā, or Hillāja-tājika. Astronomical calculations according to Romaka and other astronomers. By Nṛsiṅha Daivajña.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । ० ।

श्रीशार्ङ्गिधातुगिरिशादिकमौलिकोटि
सङ्घटिताङ्गप्रिकसलं विमलाङ्गकान्तिं ।
विप्लोघहृन्ददलनं स्मरणं नराणां
वन्दे गजाननमुमाप्रियस्त्रुमेकं ।

— — — — — ।
श्रीरोमकप्रष्टतिखिन्दिकोविदेय-
व्यासो पुरा प्रकथितं किञ्च ताजिकाख्ये ।
हिक्काजताजिकमिदं प्रकटीकरोमि
गूढार्थतः शृणुमिदं न हतं यदन्यैः ॥
कश्चियुगे घटते किञ्च ताजिकं
स्त्रुभवावचमेतदनाकुलं ।
सुविमलैः सुमनोहरहस्तकै-
रविदुषामतिबुद्धिविह्वये ॥ इत्यादि ।

End. खिन्दिकादिमतादुक्तं ताजिकं बोध्यं यत्नतः ।
हिक्काजदीपिकां नानाहस्तैश्च सुगमां स्फुट्यां ॥
+ + + + + ।

Colophon. इति श्रीनृसिंहदेवविरचिता हिक्काजदीपिका समाप्ता ।

विषयः । रोमकमतानुसारेण भावसाधनादिविधिकयनपूर्वकं प्रश्नगणनादिप्रकारकथनम् ।

No. 4096. हिक्काजताजिकम् । Substance, country-made paper
11 x 4½ inches. Folia, 15. Lines, 9 on a page. Extent, 350 slokas
Character, Nāgara. Date, Sm. 1915. Place of deposit, Calcutta, Govern-
ment of India. Appearance, new. Verse. Very incorrect.

Hillāja-tājika. On astrological calculations.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

वर्षसप्तपरमेष्ठेश्वरुषो निचमात्मनैः ।
सुन्येशो यव मो + व तदर्थे सरथं भुवं (?) ॥
बन्धोपात्तितो(?) रन्ध्रे खग्रेषो + मनोःस्तमे ।
तदर्थे च भवेत्सुतुः पुत्रमावधनादिकं ॥ इत्यादि ।

End. वर्षे चार्कपुत्रे निजभवद्वते सोमने वाचकेन्द्रे
कर्मणि वीर्यगुक्ते शुभपक्षसहिते भूपमुक्तं स्वर्गम् ।
मूलं गुरुविनाशो विविधसुखकरं पुत्रपौत्रादिकञ्च
+ + + भूपार्थलाभं कैवल्यपक्षकृतं रिष्टयोगादिमार्गम् ।

Colophon. इति त्रीचिन्तामताजिकं सम्पूर्णम् ।

संवत् १८१५ ।

विषयः । पञ्चाणामुचनीचाक्षरव्याजविशेषेण शुभाशुभफलकथनम् ।

No. 4097. चित्रमोमांसागूढार्थप्रकाशिका । Substance, country-made paper, 10 × 4½ inches. Folia, 7. Lines, 11 on a page. Extent, 154 slokas. Character, Nāgara. Date, Śm. 1840. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose. Incorrect.

Chitra-mīmāṃsā-gūḍārtha-prakāśikā. A commentary on Vālkṛishṇa Paiguṇḍa's poem called Gūḍārthaprakāśikā.

Beginning (प्रथमपत्रं नास्ति ।) दृष्टव्यं वाच्यं सङ्ग्रहः । यद्वा आक्षिप्तस्य तस्यैव प्रतीपस्य उपमेयस्योपमानत्वकरणेन तदुक्त्यवबुद्धित्वं एव सम्यक्कारः । क्षिप्रद्वमेव गुरुरित्यादौ च वाचाक्षरादिनिरस्कार एव सः । इत्यादि ।

End. ताराकवकेषु इति । ह्यवाकेषु इत्यर्थः । शेषं स्फुटमिति शिवम् ॥

Colophon इति त्रीमत्यायुगुणोपाख्याल्लक्षणविरचिता चित्रमोमांसागूढार्थप्रकाशिका परिपूर्णा ।

संवत् । १८४० ।

विषयः । आत्यथौदीक्षितकृतचित्रमोमांसाभिधानालङ्कारसम्बन्धस्य व्याख्यानम् ।

No. 4098. कृत्यमञ्जरी । Substance, country-made paper, 10 × 4½ inches. Folia, 65. Lines, 10 on a page. Extent, 600 slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose and verse. Incorrect.

Kṛitya-manjarī. A digest of the Smṛiti rules regarding Feasts and Fasts during a year. By Vāpu Bhaṭṭa of Phanasé on the south bank of Krishna in the Śaka year 1640. .

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । • •

मला विष्णुचरं देवं व्यासादींश्च सुनोश्चरान् ।
 श्रिया युक्तं महाविष्णुं पार्वत्या सहितं शिवं ॥
 चालोच्य बहूनां पण्यान् कौस्तुभादीन् सतां मुदे ।
 बापूभट्टेन विदुषा क्रियते कृत्यमञ्जरी ॥
 चैवाद्यमान्मासेषु सन्ति कृत्यानि भ्रमिणः ।
 चतुर्विधानि तान्याहुर्नित्यादिविभेदतः ॥
 करणे तु फलं नोक्तं दोष उक्तो विलोपने ।
 तानि नित्यानि वर्षादौ तैल्लभ्यन्तेविधिर्यथा ॥
 चर्शोदयादि योगेषु कृत्यानि विहितानि च ।
 नैमित्तिकानि तान्याहुर्ग्रहणादौ च पर्वणि ॥
 फलप्रदर्शनं यत्र न लोपे दोषदर्शनं ।
 तानि काम्यानि चैवादौ प्रपादानविधिर्यथा ॥

अथ चैवशुक्लप्रतिपद्विषयः । सा च संवत्सरारम्भे सूर्योदयव्यापिनौ प्राज्ञा । दिनद्वय
 तस्याप्रागव्याप्तौ वा पूर्वैव । इत्यादि ।

End.

यमः ।

मानसे नियमे क्षुप्ते स्मरं द्विष्युमनासये । इति ।
 सर्व्वं शिवं । इति प्रायश्चित्तानि ॥

समाप्ता च कृत्यमञ्जरी ॥

कृष्णाद्या दक्षिणे तोरे ऋतं सप्तर्षिसंज्ञके ।

चवेद्वरसभृशके मासयोः पोषमासयोः ॥

केलकारोपनास्त्रेयं फणशीयासवासिना ।

बापूभट्टेन संक्षेपाभिर्मिता कृत्यमञ्जरी ॥

अनया प्रीयतां देवो भगवान् कमलापतिः ।

कृत्यान्त्येतानि कर्ष्यन्तु प्रत्यब्दं भूसुरादयः ॥

Colophon. इति श्रीमद्विष्णुपावने केलकारोपाभिधमन्त्रादेवात्मजबापूभट्टविरचिता कृत्य-
 मञ्जरी समाप्ता ।

विषयः । चान्द्रसौरादिमासेषु कृत्यानां विधिरूपणं । तत्र नित्यनैमित्तिकादिलक्षण-
 कथनं । अथ चैवशुक्लप्रतिपद्विषयः । तत्र संवत्सरारम्भकथनमुक्तेन तैल्लभ्यन्ते नित्यनकथनं ।

पद्माङ्गवर्णादिविधिकथनं । आचारात् वक्त्राङ्गपूजादिकथनञ्च । एवंक्रमेण श्रीरामचर्यादिविधिकथनं । दोलोलविविधिकथनं । दसनारांपविधिकथनं । प्रतिमासं व्यतीपाते सुवर्णदानविधिकथनं । संक्रान्तिनिर्णयः । प्रतिपदादिषु कृष्णाण्डादिभक्षणनियेषकथनं । अथ वैशाखमास-
कृत्यनिरूपणं । तत्र खानादिविधिकथनं । अक्षयतृतीयाविविधिकथनं । परशुरामभूजयमोविधि-
कथनं । खसिचतुर्दशीविविधिकथनं । एवंक्रमेण कौष्ठिककृत्यनिरूपणं । अथ अधिमासकृत्य-
निरूपणं । अथ दशशान्तिविविधिकथनं । दशवृत्तिमितदोषशान्त्यर्थं प्रायश्चित्तविविधिकथनञ्च ।

इति ग्रन्थः ॥

No 4099 कपिलसूत्रभाष्यम् । Substance, country-made paper, $8\frac{1}{2} \times 6$ inches. Folia, 91. Lines, 17—18 on a page. Extent, 1,195 slokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Kapilasūtra-bhāṣhya A commentary on the Aphorisms of the Sāṅkhya system.

ॐ तत्सत् ।

Beginning अथासुरिनाम कश्चिदुन्माकृषन्निविधेन दुःखेनाभिमुखमानः तत्कारणं साङ्ख्ययोगाभिपन्नं ज्ञात्वा देवं मुच्यते सर्वपापेति । अस्मिं प्रकृतं कपिलं यममये ज्ञानैर्विभिर्भिर्जायमानञ्च पश्येदिति च श्रवणमवगम्य परमर्षिपद्ममभवत्कषिजमुपसन्नः शरणं तदपनोदकतत्त्व-
जिज्ञासुः । स चांवाच । भगवान् शिष्ययोग्यतां वितर्कयन् साङ्ख्यतत्त्वसाक्षात्कारविवेकं द्वाविंशति-
खण्डेकाध्यायं चतुर्थादं । तद्वाचिष्ठ्यामितस्मादिममेतत्सूत्रम् । अष्टौ प्रकृतय इति ।

End एतदिति साङ्ख्यशास्त्रं विवेकप्रादोषकं योगानुशासनमिति यावत् । परं यथातथा समुक्तपक्षविंशतितत्त्वसमाख्याननिबन्धनं याथातथ्यमित्युपसंहरति जिज्ञासवे शिष्याया-
दुरये ज्ञानार्थमन्येभ्योऽपीत्यतः स्थादित्युत्तराग्रेणयोगः कृत इति ।

इति साङ्ख्यभाष्ये चतुर्थपादः ।

Coleophon. इति श्रीसाङ्ख्यशास्त्रार्थकपिलसूत्रभाष्ये प्रथमाध्यायः प्रयोजनसमाप्ताद्यो नाम तावत् समाप्तः । ०

विषयः । तत्त्वसमासाभिधानसाङ्ख्यसूत्रस्य व्याख्यानम् ।

No. 4100. कल्पतर्कव्याख्या । Substance, country-made paper, 15×5 inches. Folia, 51. Lines, 11 on a page. Extent, 2,314 slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose. Incorrect.

Kalpataru-vyākhyā. A commentary on the Vedānta Kalpa-
taru.

श्रीगुरुभ्यो नमः ।

Beginning. गुरुभिरपदिष्टमर्थं विस्तृतमपि तत्र बोधितं प्राज्ञैः ।

अवलम्ब्य शिव + + + यथामति व्याकरोमि कल्पतरुं ॥

कल्पतरुमुपकुर्व्यां कसचिकमाकाङ्क्षितार्थमुपहृत्य ।

मद्भिरेवार्थैर्मम मतिमोक्षं परिष्कर्तुं ॥

यावन्मो निविशन्मे विदुषां व्याख्यानपातुरीभेदाः ।

सर्वेषामयमवकाशं ददाति + + + पुण्यकवत् ॥

इत्यभिज्ञानिगमौरे कियदाश्रयवर्णनं मया क्रियते ।

तुष्यन्मि ततो विबुधाः कतिपयरत्नप्रज्ञादिवाग्मुनिभिः ॥

विरुदिति । अत्र प्रत्यगिति ब्रह्मविशेषणेन शास्त्रस्य विषयं प्रदर्श्य तत्र सर्वेषां वेदान्तानां
समन्वयः प्रयमाध्यायार्थः । इत्यादि ।

End. कृत्यादिभिरेवेति स्मरति । अपि च स वह्निरभयथापि कुतेराचाराच्च,

आचारदर्शनादित्यादिस्तुत्रे—अतः परं अपिष्टम् ।

विषयः । वेदान्तकल्पतरुनामकभासतौडौकाया व्याख्यानम् ।

No. 4101. गणहोमः । Substance, country-made paper, $8\frac{1}{2} \times 4$
inches. Folia, 8. Lines, 9 on a page. Extent, 109 ślohas. Character
Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Ap-
pearance, old. Prose. Incorrect.

Ganahoma. A description of Ganahoma according to Baudháyana.

श्रीगुरुभ्यो नमः ।

Beginning. पापापनोदकामः पूर्वाङ्गे ऋद्धाग्निं प्रतिष्ठाप्य प्राधानायस्य समस्तपापक्षया-
र्थमश्वकर्मणुष्ठानयोग्यतासिद्ध्यर्थं च गणहोमं करिष्ये । तत्र सविता देवता अर्चयिषिः—
इत्यादि ।

End. त्वमग्ने अयास्तथा सन्नमसाहितः । अयासम् अयस्वदिने या नो बोधयि-
भेदज्ञं स्वाहा । अग्नये अयसे इहम् ॥

Colophon. इति गणहोमः ।

विषयः । बोधायनोक्तविधिना गणहोमविधानकथनम् ।

No. 4102. वैश्वानर्यः । Substance, country-made paper, $8\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 3. Lines, 9 on a page. Extent, 50 ślokas. Character Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Vaiśvānaryya. Rules regarding Vaiśvānarya sacrifice, according to Baudhāyana.

अथ वैश्वानर्यः ।

Beginning. वैश्वानरो न जत्या प्रयातु परावतः । अग्निवक्ष्येन वाचसा स्वाहा । अग्नये वैश्वानरायेदं । इत्यादि ।

End. कर्मान्ते सर्पिःपायसेन ब्राह्मणान् भोजयित्वा तेभ्यो गोक्षिराणां हि हस्ते पूतः सर्वकर्माणां भवति । दशपूर्व्यान् दशवराणां कालं पुनर्तोत्याह भगवान् बोधायनः ।

Colophon. इति वैश्वानर्यः समाप्तः ।

विषयः । बोधायनोक्तविधिना वैश्वानर्यविधानकथनम् ।

No. 4103. बृद्धयवन्म् । Substance, country-made paper, $10 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 110. Lines, 12—13 on a page. Extent, 3,849 ślokas. Character Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, decayed. Verse. Incorrect.

Bṛiddha-yavana. A Civil astrology.

Beginning. प्रथमतः सप्तपञ्चाङ्गं न सन्ति ।

नवाङ्गानि वस्तुतस्तु पञ्चम्य

समावृत्त्यादिदशा पञ्चम्य ।

अ + + + पापफलं प्रदिष्टा

द्वार्या फलं वस्ति मतं शुनीनाम् ॥

रवेर्दशायासति तैस्त्रयोऽङ्गः

प्राप्नोति सा + + + + + ।

यवानि चासौकरतायफलं

सहायते वस्तुपुत्रं द्युभावात् ॥

इत्यादि ।

End. सूर्योऽस्त्रीया जनयति मर्त्यं

स्त्रावेष्टमे पत्यवशोपित्रीयम् ।

विशालमासि उपपन्नभानुं
 व्यवयिकं कामनिपोडिताङ्गम् ॥
 सूर्यारगुक्ताष्टमगा मनुष्यं
 कुर्वन्ति शोचप्रणयेन जैनम् ।
 नितान्तमतिगमुरुप्रभावं
 भयाकुलं कौर्तिविवर्जितम् ॥ १८ ॥

Colophon. अतः परं खण्डितत्वात् परिसमाप्तिस्तुक्तवाक्यं नास्ति ॥

विषयः । आशुर्दायादिरूपणं । दशानिरूपणं । अन्तर्दशानिरूपणं । अष्टवर्गफलकथनं ।
 सूर्य्यदर्शनचरकथनं । एधं चन्द्रदर्शनादिचारकथनं । रव्यादिचारकथनं । तनुस्थानादिचिन्तनं ।
 धनस्थानचिन्तनं । सङ्गजस्थानचिन्तनं । बन्धुस्थानचिन्तनं । सुतस्थानचिन्तनं । रिपुस्थानचिन्तनं ।
 कलवस्थानचिन्तनं । शत्रुस्थानचिन्तनं । धर्मस्थानचिन्तनं । लाभस्थानचिन्तनं । व्ययस्थानचिन्तनं ।
 ज्ञानदर्शनचरकथनं । अनफायोगकथनं । सुनफायोगकथनं । दुःखधारायोगकथनं । लग्नाश्रययोग-
 कथनं । धनाश्रययोगकथनं । सङ्गजश्रययोगकथनं । सुखाश्रययोगकथनं । सुताश्रययोगकथनं ।
 श्रवाश्रययोगकथनं । कामाश्रययोगकथनं ।

No. 4104. प्रौढप्रतापमार्तण्डः वा कालनिर्णयसङ्ग्रहः । Substance, country-made paper, 10½ × 4½ inches. Folia, 44. Lines, 10 on a page. Extent, 1,143 slokas Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, decayed. Prose and verse. Correct.

Praudha-pratāpa-mārtanḍa, or Kāla-nirnaya-saṅgraha. A digest of various Feasts and Fasts. By Pratāpudra.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

वन्देऽहं सच्चिदानन्दपरमानन्दमयम् ।

लोकधीश्वराधारमायाकवविषयम् ॥

देशः कश्चिदिहोक्तलोऽस्ति जलधेसौरे विशिष्टो मङ्गलम् ।

अध्यासोऽयमुपमेवरक्तिगुणशब्दावसरूपी चरिः ॥

विप्रेन्द्रा निवसन्ति यत्र सुचिन्तः सन्ध्यासनैरन्विताः ।

कर्माश्रयपरायणा दिशि दिशि प्रख्यातसत्कीर्तयः ॥

चिन्तोत्पत्तेति तस्मिन् भानि नदी या जगोद्यानाम् ।

दृष्टिस्तृप्त्यवसाज्जपानैर्दुरितं विनाशयति ॥

मीरे विशिष्टमभिमतपदेदिमौष-

शोभाविनिर्जितसुरेन्द्राद्य तस्याः ।

— — — — — ।

तत्राभूत्कपिलेश्वरो मजपतिः शौच्यवशे मजान्

उद्यद्गानुसृष्टकान्निस्तुलप्रौढप्रतापोदयः ।

दानेन क्षिपति स्म दैन्यमसहद्विद्यावतां यः सुह-

ञ्चूराणां परिपन्थिपार्थिवलसत् सेन्यश्च वैद्योपमः ॥

मजोपतेस्तस्य महानुभावः सुतोऽभवच्छौपुषपोमहात्म्यः ।

मान्यः स्वयं विश्वरिवावतोर्यो गुणैरदारैरपलस्य + मुम् ॥

— — — — — ।

नदात्मजस्या चरितार्थनाम प्रतापवदो जयति क्षितौन्दः ॥

शोदार्यसौन्दर्यविवेकधेय्येदयानयाज्ञामितशौर्य्युक्तः ।

— — — — — ।

सोऽयं क्षतौ समयनिर्णयमादरेष न्यायश्रुतिस्मृतिथयानुगमं विशिष्टम् ॥

विशेषकारहृदयोऽखिलधर्मविश्वे श्रोमन्प्रतापश्रुतिमितमात्मनि ॥

चेमाद्रिहतकल्परत्नाकरमिताक्षराः ।

माधवोयानकभट्टनिबन्धकृतिचन्द्रिकाम् ॥

• अत्यर्थसारापरार्कपारिजातादिकंलया ।

कालादर्श देवदाननिबन्धं परिशिष्टकम् ॥

मन्वादिनिर्मितान् ग्रन्थान् पुराणाञ्च च सर्वशः ।

रतानन्यान् निबन्धाञ्च दृष्ट्वा नूतपुरातनान् ॥

श्रोमन्प्रतापवद्रेष कालनिर्णयसङ्ग्रहः ।

प्रौढप्रतापमार्गपदसंज्ञकोऽयं विरच्यते ॥

अनु निर्णयो नाम परम्परविषयाणां अत्यादिवाक्यानां विरोधपरिहारेष्वर्थवधारणम् ।

इत्यादि ।

End.

सुभद्रः पूजा । स्वसम्यग्भ्रमं कुर्यात् कुमारोणां प्रथमतः ।

कस्तुरिकैश्च वस्त्रैश्च गन्धपुष्पाज्जनादिभिः ॥

Colophon. मानाविधेर्भण्डभाष्यैः—इतः परं क्षणितम् ।

विषयः । निर्णयसङ्ग्रहादिविवेचनम् । श्रुतिस्मृतिचर्चाचाराणां प्रासादनिर्णयः । धर्मसङ्क्षेप-

विवेचनं । नृत्यादिद्वये समाधानादिकथनं । संक्षेपेण ग्रन्थप्रतिपाद्यकथनं । तत्र समयनिरूपणं ।
 दिनविभागकथनं । एकभक्तादिनिरूपणं । प्रतिपन्निरूपणं । संवत्सारात्मकविवेककथनं । तिथ्युक्त-
 निरूपणं । आरोग्यव्रतविधिः । विद्याव्रतविधिः । करवीरव्रतविधिः । मङ्गलव्रतविधिः । मौनव्रत-
 विधिः । श्रोकव्रतविधिः । धान्यव्रतविधिः । द्वितीयानिरूपणं । बालेन्दुव्रतविधिः । नेत्रविधिः ।
 अश्वत्थव्रतविधिः । आरोग्यव्रतकल्पः । तृतीयानिरूपणं । हिन्दोक्तविधिः । गौरीसौभाग्य-
 व्रतविधिः । रत्नाव्रतविधिः । विष्णुस्तुतिव्रतविधिः । कोटेश्वरव्रतविधिः । उमासहस्रव्रत-
 विधिः । अविद्योगव्रतविधिः । रघुकल्पादिविधिः । अतुष्टानिरूपणं । गौरीपूजाविधिः । दुर्गाग्र-
 पतिविधिः । सिद्धिगणेशविधिः । चन्द्रदर्शननिरूपणं । नागव्रतविधिः । वररुद्रचतुर्थीविधिः ।
 गौरीकुण्डाङ्गारकादिव्रतविधिः । पञ्चमीनिरूपणं । चण्डपूजाविधिः । विषाणपञ्चमीविधिः । नाग-
 पञ्चमीविधिः । शान्तिव्रतविधिः । श्रीपञ्चमीव्रतविधिः । षष्ठीनिरूपणं । कुमारव्रतविधिः । अम्या-
 षष्ठीविधिः । कपिलषष्ठीविधिः । कार्तिकेयव्रतविधिः । दारिद्र्यहरषष्ठीविधिः । पुष्यषष्ठीविधिः ।
 सप्तमीनिरूपणं । सूर्यव्रतविधिः । शर्करासप्तमीविधिः । अनुक्ताभरणादिविधिः । अक्षय्यासप्तम्यादि-
 विधिः । कामदासप्तमीविधिः । कल्याणसप्तमीविधिः । अष्टमीनिरूपणं । अशोकान्नाष्टमीविधिः ।
 जम्बाष्टमीजयन्तीव्रतविधिः । दुर्गाष्टमीविधिः । मङ्गलान्तीव्रतविधिः । दुर्गाष्टमीव्रतविधिः ।
 कुण्डमण्डपनिरूपणं । दक्षिणीव्रतविधिः । शिवपूजाविधिः । भौष्यतर्पणविधिः । बुधष्टमीव्रत-
 विधिः । जयन्तीनिरूपणं । श्रीरामनवमीनिरूपणं । नित्यलक्ष्म्यलविचारः । वैशाखनवमीविधिः ।
 दुर्गापूजाविधिः । भद्रकालीव्रतविधिः । रघुनवम्यादिविधिः । दशमीनिरूपणं । दशहराविधिः ।
 दशव्रतव्रतविधिः । अपराजिताव्रतविधिः । सार्वभौमव्रतविधिः । एकादशीनिरूपणं । आङ्-
 कक्षोजनादिनियमः । प्रातःकृत्यविधिः । शयनैकादशीविधिः । विजयैकादशीविधिः । प्रबोधन्या-
 दिनिरूपणं । धरणीव्रतविधिः । द्वादशीनिरूपणं । आसहस्रकीविधिः । नववह्नादशीविधिः । बह्म-
 दशीविधिः । त्रयोदशीनिरूपणं । कामपूजाविधिः । यमद्वीपविधिः । प्रबोधव्रतविधिः । शिवव्रत-
 विधिः । अतुष्टमीनिरूपणं । दमनकविधिः । पवित्रारोपणविधिः । अन्नव्रतविधिः । दीपोत्सव-
 विधिः । यमतर्पणविधिः । ब्रह्मव्रतविधिः । कूर्मव्रतविधिः । शिवचतुर्दशीव्रतविधिः । पौर्णमासी-
 निरूपणं । वैशाखीविधिः । एवं कार्तिकादिविधिः । रक्षाबन्धनविधिः । उपाकर्कविधिः । उत्सर्ग-
 निरूपणं । सावित्रीव्रतविधिः । कोजाग्रव्रतविधिः । एषोत्सर्गविधिः । भौष्यपलकविधिः । पद-
 लिकाव्रतविधिः । होलिकोत्सवविधिः । अमावस्यानिरूपणं । सावित्रीव्रतविधिः । दुर्गराविधिः ।
 दक्षिपूजाविधिः । मोक्षीङ्गाविधिः । नीराजनविधिः । अर्धेन्द्रव्रतविधिः । श्रेष्ठापूजाव्रतविधिः ।
 रविवारव्रतविधिः । अतोपातव्रतविधिः । भद्राव्रतविधिः । मन्त्रोपवासविधिः । मन्त्रविधिः ।
 शैलान्तिनिरूपणं । मल्लासनिरूपणं । महीरजानिरूपणं । प्रथमरजोदर्शने शुभाशुभकथनं । अ-
 क्षयविधिः । दर्शनविधिः । अपरपञ्चादिविधिः । अष्टावक्रविधिः । आसनादिविधिः ।

प्रेतमात्रविकल्पकथनं । इतिमात्रविधिः । इतिमात्रादिभिरुपचरं । आध्यात्मिकादिभिरुपचरं । आत्मि-
निधिः । पुंसवनादिविधिः । प्रकीर्णककथनं । विष्णुभक्तलक्षणव्यादिकथनं । तुलसीमात्रादिभिरुपचरं ।
पुष्पवनादिभिरुपचरं । विदेशभक्तलक्षणव्यादिकथनं । रत्नलक्षणपापप्रायश्चित्तादिकथनं ।
कश्चिदर्थनौक्यकथनम् । इति शम् ।

(110 lines)

No. 4105. अनेकार्थकोशः । Substance, country-made paper, $11\frac{1}{2} \times 7$ inches. Folia, 61. Lines, 21—23 on a page. Extent, 8,068 ślokas Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Anekārtha-kośa. A standard Dictionary of Synonyms and Antonyms in Sanskrit.

Beginning. श्रीमच्छेषाय नमः ।

पातु कोऽपिधरं (?) दूरविकीर्णकरग्रीकरः ।
दुःखबीजच्छिदे वर्षेत्करका इव विद्वज्जित् ॥
विषमपदविषयराक्षीं निहत्य सङ्गच्छ येवधिविशेषात् ।
सकलजनतुल्यविभवान् कथनं निमित्तपरः कुर्वते ॥
भागुरिकात्यस्त्यायुधदुग्धमरविषयमाश्रयतादिकथनम् ।
कोशम् निरोक्ष्य निपुणं धन्यकरिनिर्मितं विषयपुष्टम् ॥
लिङ्गाभ्यासमानि च विचार्यं कथं सदाकथनीयम् ।
कुर्वतेऽनेकार्थानां शब्दानां सङ्ग्रहः कोशम् ॥
यथासम्भवकाण्डादिकमादित्यसंज्ञया ।
करामलकवत् साक्षादेव भाषित्यते यताम् ॥
— — — — —
को वाचकांशवातेषु कं शिरोऽनुदुष्टेषु तु ।
रकाक्षराः । इत्यादि ।

End. निरोक्ष्यैर्तिवैभवे निबोधोन्मत्तं रत्नलक्ष्मि ।
लक्ष्म्याकाशयोः प्रादुरबोधुप्रनिकारयोः ॥
तत्तं तुल्यममलया ॥

Colophon. इति शान्ताः ॥

विषयः । रकाक्षरादिकसेव ककारान्तादिशब्दानामनेकार्थकथनम् ।

No. 4106. कुण्डमण्डपसिद्धिर्वा कुण्डसिद्धिः, व्याख्यासहिता । Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 81. Lines, 9 on a page. Patent, 721 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh, Prose and verse. Incorrect.

Kuṇḍa-maṇḍapa-siddhi, or Kuṇḍa-siddhi, Vyākhyā-sahita. Some Sāma hymns designed for reading on altars, with explanations. By Bīṭṭhala Dīkṣita.

ब्रह्म ।

Beginning. गार्हपत्यमनेकभानुजदरे राजन्महाधारिणि

प्रोदक्षन्मरौयुगं दरदक्षन्मरे + श्रीरावलिः ।

सर्वोभुङ्गिरिहयाधरचरी दीना कलिन्मात्मना

पश्चाद्यर्थमिह शिवाभित्ति वदन् शेरः शिवः पातु वः ॥

हव्याविमोवे नितरां पमिने पविषकमांजनि दूषयन्मा ।

तत्पुनः विदुहदीप्तिनेन विरच्यते मध्यपकुण्डसिद्धिः ॥

स्तोत्रंवाचोः समभूगतस्य कर्तुः शरांशप्रपदोच्छ्रितस्य ।

यो वा स चक्षोऽस्य जिनांशकोऽपि स्याद्दृष्टं तत्र दिभांशकावे (?) ॥ इत्यादि ।

मीकायाः ।

श्रीगवेशाय नमः ।

मममतङ्गजवदनं सारितविभ्रावलीसदनं

मोरीचरयोः कोकं पाक्षितकोकं वृदाकम् ॥ १ ॥

कक्षाणि वाणि निजपाक्षिघटोन्मयं संशोष्य देवि करवाणि तव प्रचारं ।

तनुष्वमण्डलसप्तसमाङ्गनं ते नृत्याय नित्यमिहमनु रसानुशितं ॥ २ ॥

समानकल्पतरुमण्डपमण्डितायां कुण्डोत्सवमण्डलकाचमवेदिकायां ।

सीतारसूदचकराकलितैकपाक्षिर्वैवाचकोमममे दिशताम्भुभानि ॥

कुण्डमण्डपसंक्षिपेर्विहतिं क्षिप्रतोन्निवृ ।

प्राचीनवाक्मसम्भं सन्मरेयितुमारे ॥

रचनमिति शिष्टाः पञ्चारथे खेददेवताकारवमाशोरूपं मङ्गलमाचरन्ति । तस्मात्पाक्षिमीयो विदुहमयो कुण्डसिद्धिं चिकीर्षुः खेददेवताकारवमाशोरूपं मङ्गलमाचरन्ति शार्दूलविमोदिवेन गार्हपति । शेरः सचासः शिवः श्री भुषात् पातु रचतु । इत्यादि ।

ब्रह्म ।

End.

इति मध्यपकुण्डसिद्धिमतां वचिरां विदुहदीप्तिनो वचन ।

वचिकाशिरमर्धुंभेस्तुष्टौ विबुधः शोचकनादिनां विचार्ये ॥

अग्निमुचतिविशेषे + ०× । अग्ने वरेणे

विभवाग्रदि रम्ये मासि त्रयो तपये ।

अग्रवरेतिद्वे पुण्यपथे वल्लये

कमलनयननिष्ठां भाद्रपदवार्यतां ॥

टीकायाः ।

अथनेति पूर्वश्लोकेनामयः ।

यत्ने परोक्षे सम दूरबोत्त्वा किं वा मुबोत्त्वा विदुषा विचार्ये ।

यन्मे मनुक्ते सर्वसहिशीर्षं सर्वेषु सर्वं न हि वेद क्विन् ॥

अज्ञोक्तार्या मन्त्रतिनिर्देशेयं कक्षादेवं पश्चिमान् प्रायेयेऽपं ।

चौरं येयं नीरमेतद्विद्याय को वा विद्मं चंसमर्थयेत ॥

Colophon. इति सङ्गमनेरख्याविदुषद्वौलितविरचिता सङ्गतकुण्डसिद्धिस्था सभाशा ।

ब्रह्मस्य विषयः । मध्यपकुण्डयोर्निर्गोत्रविधिकथनमुद्यमेन अक्षादिमानपरिभाषाकीर्तनं । तत्र प्राचीसाधनविधिकथनं । अक्षुसमत्तादिसाधनविधिकथनं । एवं प्रतीत्यादिसाधनविधिकथनं । अक्षमध्यपरिभाषादिकथनं । तत्र हारमानकथनं । वेदिमानकथनम् । तुलापुषादौ विमेषकथनं । निवेशनविधिकथनं । अक्षोपरिकाठनिवेशनविधिकथनं । मध्यपपूषादनविधिकथनं । तोरणादि-विधिकथनं । पल्लादिनिवेशनविधिकथनं । अज्यादिनिवेशनविधिकथनं । कुण्डनिवेशनविधि-कथनं । कर्माविमेषे कुण्डविमेषविधिकथनं । कुण्डनिर्गोत्रविधिकथनं । तत्र येषपक्षानयनाद्विधि-कथनं । आतल्लववादिकथनं । मेखलाद्विधिकथनं । अथ कुण्डकरवागमौ अष्टविधविधि-कथनम् ।

टीकाया विषयः । विजङ्गतकुण्डसिद्धिमानकसम्बन्धेन व्याख्यानम् ।

इति श्रम् ।

No. 4107. कुष्माण्डहोमः । Substance, country-made paper, 8½ × 4 inches. Folia, 8. Lines, 9 on a page. Extent, 153 ślokas Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Kushmāṇḍa-homa. On a fire-offering with pumpkins as directed by Bodhāyana.

Beginning. नीमपेयाय नमः ॥

यजुषाध्वयेवं कार्यं अक्षुषामाध्वयेः क्षमान् ।

तत्र बोधायनं शब्दं वक्षुषादिभिराहुषान् ॥

अथाग्नीमाषास्त्रमामः सर्वदुरितक्षयकृत्तः सर्वप्रायश्चित्तरूपकुष्माण्डिर्जुडयात् । अमावास्यायां
पौर्णमास्यां वीपक्षमः । इत्यादि ।

End. अथाग्नेये पूर्णाङ्गतिं जप्त्वा कुष्माण्डिर्जुडयात् ।

पूतो देवलोकात् समञ्जते इति ब्राह्मणं ॥

Colophon. इति कुष्माण्डोमः ॥

विषयः । वीषाद्यनोक्तविधिना कुष्माण्डोमविधिकथनम् ।

No. 4108. कोकिलाव्रतम् । Substance, country-made paper, 10 × 4½ inches. Folia, 8. Lines, 10—11 on a page. Extent, 225 slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Kokilā-vrata. On the Kokilāvratā as described in the Varāha-purāṇa.

Beginning. श्रीः ।

आषाढपौर्णमास्यामत्रयं कोकिलाव्रतं । तदुक्तं जेमाग्री भविष्ये । आषाढपौर्णमास्यान्
सप्त्याकांते द्युपस्थिते । संकल्पयेन्मासमेकं प्राचये प्रत्यहं × च । स्नानं करिष्ये नियता ब्रह्म-
चर्यस्थिता सती । भोष्यामि नक्तं भूषय्यां करिष्ये प्राणिनां दयामिति । अथ नक्तव्रतमाह
सायक्यापिनौ ब्राह्मण । इत्यादि ।

End. न च तारावस्त्रं चन्द्रो न मीढं गुह्यप्रलयोः ।

कुयोगदर्शनं नास्ति कोकिलाया व्रते शुभे ॥

Colophon. इति कोकिलाव्रतम् ।

विषयः । वराहपुराणानुसारेण कोकिलाव्रतविधिकथनं । तत्र व्रतकाण्डादिकीर्तनम् ।
तथा नारदीयपुराणानुसारेण तदुद्घाटनविधिकथनम् ।

No. 4109. कालनिर्ययचन्द्रिका । Substance, country-made paper, 10 × 5 inches. Folia, 142. Lines, 12 on a page. Extent, 3,821 slokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1816. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Kālanirṇaya-chandrikā. The division of time for religious ceremonies.

Beginning. श्रीमहागवाक्षिपतये नमः ।

अथ ब्राह्मणव्रतसंस्कारनिर्णयः । तत्र वृहस्पतिनाम् । ब्राह्मणव्रतसौराषां मासानाम् प्रवेदनः ।
ब्राह्मणव्रतसौराण्यवः संवत्सरा अपौष्टिं द्वात्रिंशतिवर्षादिद्विंशत्येव च ब्राह्मो मासः । पुरवेक्ष्या

विश्वदिनात्मकः सावनः । एकस्मिन् राशौ सूर्यो भावत्वात् तिष्ठति स सौरः । अतरकोशं
नविन ।* चान्नः शुक्लादिर्भावाः सावनः विश्वता द्विवैः । एकराशौ रविर्भावत्वात् मासः स
भास्वरः इति ।

End. तथा च कृत्यनरेषु ।
पञ्चबाह्ययोगेषु चातुर्मास्यवेषु च ।
श्रीशैले च मयाच्चे वृद्धदोषो न लभ्यते ।

Colophon. इति मिहपङ्कीषीतारामस्वरिचरिता कालनिर्णयचन्द्रिका समाप्ता ।

संवत् १८१९ ।

विषयः । चान्नसावनसौरसंवत्सरनिरूपणं । विवाचादौ सौरादिमासव्यवस्थाकथनं । अयन-
निरूपणं । रवस्तुमासादिनिरूपणं । तत्र अधिमासव्यवस्थानिरूपणं । तत्र तत्र कर्तव्याकर्तव्य-
निरूपणं । मलमासे पङ्क्त्यनुक्तं तद्गुणशून्योरसादिष्वपि वैदित्यमभिनिरूपणं । मुक्तशून्यो-
र्मासादिसंक्षेपकथनं । तिथ्याद्युत्पत्तिनिरूपणं । कालविभागकथनं । तत्र शुद्धादिसंक्षेपं । अष्टा-
व्यष्टिनिरूपणं । एकभक्तनिरूपणं । नक्शादिविधिकथनं । नक्षत्रगतकालनिरूपणं । अष्टाव्यष्टिनिरूपणं ।
प्रतिपदादिनिरूपणं । द्वैतपूजनविधिकथनमुत्तेन आश्विनशुक्लपञ्चम्यादिविधिकथनं । द्वितीया-
द्विषु कृत्यविधिकथनं । अथ यागविषये इदिकाकथनकथनं । तत्र मन्त्रिपरिचयविधिकथनं ।
अथ आहुतिकाकथनकथनं । पिण्डपिण्डयज्ञादिनिरूपणं । नित्यवाहविधिकथनं । मन्त्रनिरूपणं ।
युगाद्यानिरूपणं । संक्रान्तिनिरूपणं । अतौपातवैभूतिनिरूपणं । मन्त्राद्यनिरूपणं । जीव-
त्यपि मातुले द्वौषधस्तमानामन्त्रादिविधिकथनं । आहुतनिरूपणविधिकथनं । पिण्डयज्ञान्यादि-
निरूपणं । अष्टकार्णादिकाकथनकथनं । पार्वत्यवाहविधिकथनं । पञ्चवकाकथनकथनं । प्रत्याब्जि-
कादादिकाकथनकथनम् । इन्द्रियादिविधिकथनं । गंधाद्यानिरूपणं । रजस्रसाद्यानिरूपणं ।
अथ चूडामण्डपयोगकथनं । अथ समुद्रस्नानकालकथनं । अथ अर्चोद्देशयोगकथनं । कपिलवहो-
योगकथनं । अष्टावहोयोगकथनं । मन्त्राद्यादिकथनम् ।

इति ग्रन्थः ॥

No. 4110. कल्पद्रुमकालिका । Substance, country-made paper, 11 x 4½ inches. Folia, 181. Lines, 13 on a page. Extent, 6,142 slokas. Character. Nāgara. Date, S.M. 1860. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Kalpādrū-kālikā. On days suited for particular ceremonies. An explanation of the Jain Kalpasūtra.

Beginning. बौध्दभो नमः ।

बौध्दभो नमः ।

येषां नृतिस्पर्शमजप्रगीतेभेषामवेष्टुर्विसङ्गात्प्रभासः ॥

श्रीगौतमो मण्डपरः प्रकटप्रभावः सङ्गम्बिसिद्धिनिधिरक्षितवाक्प्रबन्धः । "

विज्ञात्प्रकारचरणे तरणिप्रकाशः साहाय्यलङ्घवु मे जिनवीरशिशुः ॥

कल्पद्रुमकल्पसूत्रस्य सदर्थफलवर्तने ।

अनुरागेन सदुद्योग्या कलिकेयं प्रकाशते ॥

श्रीकल्पसूत्रस्य गभीरार्थस्य श्रीगुरुप्रसादात् अर्थः ज्ञायते । यथाचैवमासे कोकिला मधुरं
वक्ति, तत्र सङ्कारमङ्गरी काव्यं । यत्र रजः सूर्यमण्डलमाच्छादयति, तत्र पवनस्य साहाय्यं ।
यत्र मण्डूको मन्त्राभ्युदयस्य वदनं चुम्बति, तत्र मण्येः प्रभावः — — — —
तथाहौ श्रीकल्पसिद्धान्तस्य अधिकारवयवाचिकेयं गाथा, पुरिमेति । प्रथमतीर्थद्वारचरमतीर्थद्व-
रयोरित्यादि ।

End. आशां कुर्वतां सतां श्रेयः कल्याणं सर्वदा भवतु । इति श्रीकल्पकल्प-
कलिकायां साधुसमाचारीव्याख्यानं सम्पूर्णम् ।

श्रीकल्पसूत्रवचनामसङ्गागमस्य गूढार्थभावसहितस्य मनोहरस्य ।

लक्ष्मीनिधेर्विचित्रवस्तुभकामितस्य व्याख्यानमाप नवमं परिपूर्णं भावम् ॥

श्रीमज्जिनादिकुशलः कुशलस्य कर्ता गच्छेद्बृहत्स्वरतरे गुह्यराज्यभूष ।

शिशुश्च तस्य सकलागमतत्त्वदर्शी श्रीपाठकः कविवरो विनयप्रभोऽभूत् ॥

विजय तिलकनामा पाठकस्य शिष्यो

भुवनविदितकीर्तिर्वाचकः श्रेमकीर्तिः ।

प्रचुरविदितशिशुः प्र० ता तस्य शास्त्रा

सकलजगति जाता श्रेमधात्री ततोऽपौ ॥

पाठको च तपोरत्नतेजोराजो ततोऽवरो ।

भुवनविदितकीर्तिश्च वाचको विशदप्रभः ॥

सहायकोऽभवद्द्वेषगुणाभ्युत्थितः

चंद्रादिकुशलगणितगुणान्वितश्च ।

श्रीलक्ष्मिपदमगणितवाचकश्च

सद्बोधसाम्प्रदायः सङ्घर्षा वरेणः ॥

लक्ष्मीकीर्तिः पाठकः पुष्करिणि-

भास्वकीर्तिर्गुणैरिभाम्योदयनीः ॥

शिष्यो लक्ष्मीवक्त्रस्य रम्या

इति चक्रे कल्पसूत्रस्य चैताम् ॥

Colophon. इति श्रीकृष्णसूक्तस्य दुर्लभार्थं सखीवत्सविरचितायां नवमं व्याख्यानं
सम्पूर्णम् । संवत् १८९० ।

विषयः । जैनकृष्णसूक्तस्य व्याख्यानम् ।

No. 4111. कुण्डमण्डपे पश्चिमद्वारसामानि । Substance, country-made paper, $8 \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 10. Lines, 8 on a page. Extent, 112 slokas. Character. Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Kuṇḍa-maṇḍape-paśchima-dvārasāma. Sāma hymns appropriate to the western gate of an altar.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अथ कुण्डमण्डपे पश्चिमद्वारसामानि ।

ॐ । उक्ते दृश्यो वा नूतना ११४ चाम् ।

वष्टमं ना । रिया १ पा ११४ चाम् ॥ इत्यादि ।

End. श्रुतो वा ११ चाम् । वा । वर्या मयद्भिर्भवेत् ।

Colophon. चक्रदत् ॥ १८९० । ११४ चाम् ॥

विषयः । तुलापुष्पादौ कुण्डमण्डपस्य पश्चिमद्वारि स्थितस्य उद्गातुः पठनीयसाम-
कथनम् ।

No. 4112. सूर्यसहस्रनामस्तोत्रं । Substance, country-made paper, $6\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 11. Lines, 8 on a page. Extent, 120 slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Sūryya-sahasranāma-stotra. A hymn in praise of the god Surya in 1000 epithets. An extract from the Bhavishyotara purāṇa.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ॥

विश्वविद्विज्जित् कर्ता विश्वाद्या विश्वतोमुखः ।

विश्वेश्वरो विश्वयोनिर्नियताद्या जितेन्द्रियः ॥

कालाचयः कालकर्ता कालदा कालनाशनः ।

महायोगी महाबुद्धिर्भवाद्या सुमहाबलः ॥

End. विश्वकर्मा माण्डलजिहिरातपनो (विजिरातपनो) इति ।

तमिषचना सुभनो गोपतिः श्रीपतिर्भक्तिः ॥

Colophon. इति श्रीमद्भविष्योत्तरपुराणे सुमन्मशतानीकसंवादे सूर्यसहस्रनाम-
स्तोत्रं सम्पूर्णम् ।

विषयः । सूर्यसहस्रनामकथनम् ।

No. 4113. भवानीसहस्रनामस्तोत्रम् । Substance, country-made paper, $7\frac{1}{2} \times 8\frac{1}{2}$ inches. Folia, 33. Lines, 7 on a page. Extent, 252 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sk. 1707 SM, 1836. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Bhavānī-sahasranāma-stotra. A hymn to Bhavānī in 1000 epithets as given in the Rudrayāmala Tantra.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

कैलासशिखरे रम्ये देवदेवं नरेश्वरम् ।

ध्यामोपरतमासीनं प्रमदमुखपङ्कजम् ॥

सुरासुरभिरोरमरक्षिताङ्गुल्युगं प्रभुम् ।

प्रणम्य नन्दिको देवं कृताञ्जलिर्भाषत ॥

नन्दिकेश्वर उवाच ।

देव देव जगन्नाथ संशयोऽस्मि मत्तान् मम ।

रक्षस्व किञ्चिदिच्छामि प्रदुं त्वां भक्तवत्सल ॥

देवतायास्त्वया कथाः श्रोतमेतद्विनिर्गमम् ।

पश्यतेऽनिरतश्चायं त्वत्तः क्षिप्रपरः परः ॥

इति वृष्टस्तदा शम्भुर्नन्दिकेन जगद्गुणैः ।

श्रीवाच भगवान्मीशो विलासनेषपङ्कजम् ॥

ईश्वर उवाच ।

साधु साधु गच्छेत् वृष्टवानसि मास्य यत् ।

कृत्वापि हि यद्गोप्यं रक्षस्व कथयामि ते ॥

End.

देवानां देवतायाश्च ब्रह्मादियैश्च पूजिता ।

भूयात् सा वरदा लोकैः साधूनां निश्चमश्रया ॥

Colophon. इति श्रीब्रह्मसमी मन्त्रागुप्तसारे शिवनन्दिकेश्वरसंवादे भवानीसहस्रनाम-
स्तोत्रं सम्पूर्णम् ।

विषयः । भवानीसहस्रनामकीर्तनम् ।

No. 4114 जीवच्छादप्रयोगः । Substance, country-made paper, 8½ × 3½ inches. Folia, 7. Lines, 7 on a page. Extent, 65 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Jīvachchhrāddha-prayoga On the rituals for the performance of the Śrāddha for the living. By Nārāyaṇa Bhaṭṭa, son of Rāmeśvara Bhaṭṭa. Compiled from the Brahma and other Purāṇas.

Beginning बीमच्छेदाय नमः ॥

अथ ब्रह्मपुराणोक्तमार्गेण जीवच्छादप्रयोगः । पुण्ड्रदेशकालाधनयवसाये समुच्छ्र(ष)ये सति कस्यान्यस्य जीवच्छादं कुर्यात् । तत्र पुत्राद्योर्द्वैदिककर्तारि सत्यपि कार्यमिति केषित् । अथ तु तदभावे रव इदमिति । तत्र यथाशक्ति सर्वप्रार्थितजन्मद्वयेभ्योपायसंभेदमुद्धृतपावनिलपावदशदान-वेतरबीधेनुदानानि श्रद्धया कृत्वा कुर्यात् । कन्याद्वय्यां कृतोपवासकथोदय्यां कृतमित्युक्तिः ।

End. इतिषा च दुर्बलमारभ्य यथाशक्ति रतचेर(?)धनुर्बह्विरोधात् साभा न्यादिनरेतरेषु तथालमिति ज्ञेयमिति ।

Colophon. इति बीमच्छेदप्रभृदुत्तमाराधनप्रभृदुत्तमो ब्रह्मपुराणायनुसारेण जीवच्छाद-प्रयोगः । जीवत्क्रियाविधिः समाप्तः ।

विषयः । जीवत-आहकरणनियमः ।

No. 4115. ज्वरशान्तिः । Substance, country-made paper, 10½ × 4½ inches. Folium, 1. Lines, 22. Extent, 21 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Jvara-sānti. Charms for the cure of fever. Anonymous.

Beginning बीमच्छेदाय नमः । अथ ज्वरशान्तिः । अथ रोगिणः शरीरे अत्यधोऽत्युत्थमाना-मन्तरपिण्डमन्तरातन्त्रेण अन्तरादिसकलरोगनिरसनपूर्वकं सप्तवारोत्थावाप्तये अन्तराधिपतिमन्त्राव-प्रोत्यर्थे त्रैलोक्यतोता समवयवमन्त्रां ज्वरशान्तिं करिष्ये । पुष्पाजवाचमादि आचार्यादिकं हस्तुयात् ।

End. इति नः पञ्चोक्तशान्तिः । ज्वरशान्तिः । भूयसी इतिषा दातुमवमुत्तुजे ।

Colophon. इति शान्तिसारे ज्वरशान्तिप्रयोगः ।

विषयः । ज्वरशान्तिकर्म ।

No. 4116. विष्णुप्रकाशिकापद्धतिः । Substance, country-made paper, 11 × 4½ inches. Folia, 241. Lines, 11 on a page. Extent, 8,676 ślokas.

Character, Nágara. Date, ?; Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct. . . .

Viśvaprakāśikā-paddhati. An elaborate digest of various rites, ceremonies and expiations. By Viśvanáth Bhaṭṭa the son of Puruṣhottama Bhaṭṭa, the grandson of Trivikrama and the great-grandson of Nárāyaṇachāryya belonging to the Paraśara gotra. Viśvanáth had two sons Nárāyaṇa and Kāśinátha.

Beginning नारायणाय नमः । रामाय नमः । निर्विघ्नमस्तु ।

श्रीतस्मार्पणक्रिया यस्तु + + + राधनं मतम् ।

स नक्षत्र स्थिरां भक्तिं विदधातु परः पुमान् ॥

वाणी चरित्रादीन् यजान् नक्षत्रगुणं पितृन् ।

गणाधिपं सूत्रकारमापस्तम्बं नमाम्यहम् ॥

व्यासं धामरं कृष्णं नत्वा पङ्क्तिरिदमेव ।

विश्वप्रकाशिकायां हि रच्यते पङ्क्तिः शुभा ॥

आदौ नारायणाख्यार्थः श्लेषे गोत्रे पराशरे ।

उत्पन्नः पण्डितः श्रीमान् वेदवेदाङ्गपारगः ॥

त्रिविक्रमाख्यस्तुतुर्विहान् मान्यस्य सर्व्वतः ।

तत्पुत्रोऽभ्युद्विज्यंछो भट्टश्रीपुत्रपोतमः ॥

मीमांसादिषु शास्त्रेषु वेदान्तेषु ज्ञतश्चमः ।

सङ्कर्मनिरतः शुद्धो व्योमिशास्त्रविशारदः ॥

श्रीविश्वनाथस्तस्यैव षट्कर्मनिरतः शुचिः ।

यस्तु द्विजानामाज्ञाऽऽज्ज्योतिःशास्त्रेषु सम्मतः ॥

यस्तु माता + + + का यस्तु भार्या च पार्ष्वती ।

त्रिवर्गं बामुकुलोऽस्य ————— ॥

नारायणाख्यो यस्तु च काशीनाथः प्रियस्तथा ।

मुच्यते यस्तु चरमो सङ्कर्मनिरतो च तो ॥

शुचि + + + + मीमांसे स्थातितारे

योगे सिद्धे विज्ञप्ते धनुषि च दिवसे इत्ययम्यावशिष्टे ।

मुद्रित्येव्ये पुनार्के + × + पुनरित्ये कर्कटे + तुल्ये

दुर्दिक्कालावनेतो तमसि नवमने विश्वनाथः प्रजापतः ॥

श्रीमद्भोधाचार्य्यपद्धतिनिर्मदितानेकसुपाध्वना

मीमांसान्यायविद्वद्भ्यस्तुतिर्नौचन्द्रमा(सः) स्त्रिदशोऽष्टिः ।

नौतस्मार्तं + + + धिक्लौभुत्तरत्वं परेषां

स्वाचारेः स्थापयन् स जयति गुणमिधिर्देवविद्विज्जनाथः ॥

का-विश्वप्रकाशास्तुः विश्वनाथन पदतिः ।

आश्रित्यापस्तम्बमतं स्तुतमार्गाद्विरच्यते ॥

यथाश्रुतं यथादृष्टं यथाज्ञानं तथैव च ।

सर्वकर्मण्ये वेदोक्तं मानयन् चि सक्कनाः ॥

गर्भाधाने सर्वभक्ष्यः स च सौमनाकर्मणि ।

होम + + + + + द्वावतस्तस्माद्विबध्यते ।

End.

शेषश्रुतिस्तस्मात् समाप्तिस्तुष्टकवाक्यं नास्ति ।

विषयः । विवाहादिकर्मसु स्मृतिवाचनक्रमः तस्य सन्वकथनम् । अङ्कुरार्पणविधिः । प्राञ्च-
प्रतिस्तरविधिः । कङ्कणमोचनविधिः । गौर्यादिमातृकापूजाविधिः । इडायाचनप्रयोगः । मातृदो-
मुखाश्लविधिः । आग्नेयाधिसुखाविधिः । अग्निहोत्रविधिः । अयादिहोमप्रयोगः । (अतः निजस्य
नाचि न सन्ति ।) ततो पञ्चयज्ञप्रयोगः । पञ्चशान्तिः । विनायकशान्तिविधिः तत्प्रयोगश्च । प्रथम-
रजःकरणे शुभाशुभसमयनिर्देशः । रजस्वलायाः शुद्धिविधिः । अशुभसमय-नारीणां प्रथमरजोदर्शने
तस्य शान्तिकथनं । ततो गर्भाधानक्रमः । पुंसवनं । सौमनोन्नयनं । जातकर्म । शोणपय-
वोपायकथनं । स्तनिकावधौपूजाप्रयोगः । प्रसूतिस्नानविधिः । मासकरणं । निष्क्रमणं । कर्णवेधः ।
शुभप्राशनं । ब्रूहाकरणं । उपनयनं । श्रावणकर्मप्रयोगः । उपाकर्मविधिः । प्राजापत्यं । प्राजापत्य-
स्तोत्रार्जनं । सौम्यव्रतं । सौम्यव्रतोत्सृजनं । आग्नेयव्रतं । आग्नेयव्रतोत्सृजनं । गोदानव्रतं । समाव-
र्तनं । अथ प्रवरनिर्णयः । समावप्रवरादिविवाहे प्रायश्चित्तविधिः । श्वरारुष्टिः । पवित्रविधिः ।
कुसाश्वहोमविधिः । तत्प्रयोगः । गवहोमः । लच्छ्जकथनं । प्राजापत्यलच्छ् । अतिलच्छ् । सोम्य-
लच्छ् । सामपनलच्छ् । यतिमानपनलच्छ् । मन्त्रामानपनं । पर्णलच्छ् । फलादिलच्छ् । तप्त-
लच्छ् । मन्त्रातप्तलच्छ् । जौतलच्छ् । जललच्छ् । आम्नायणं । श्रावकव्रतं । गोमुखप्रथमशान्तिः ।
शिरोदर्शनजननिमित्तशान्तिः । एवं मुहूर्तावसवजननशान्तिः । अश्वप्राजननशान्तिः । श्वहाजन-
नशान्तिः । गवजजननशान्तिः । वैष्टित्यतोपातसंज्ञाजिननशान्तिः । शम्भूमूर्त्योपरागजननशान्तिः ।
यमलक्ष्मणशान्तिः । पुषकासेष्टिविधिः । पुषप्रतिपद्यविधिः । विवाहादौ निषिद्धसमयकथनं ।
विवाहे लग्नादिविधिरः । तदुपसृष्टविधिः । मनुष्याणां दन्तौषविवाहे अर्कविवाहविधिः । अनुसंव-
त्सरनिर्णयः । अधिमासनिर्णयः । मन्त्रमासव्रतविधिः । तत्प्रथा च । अर्बोदययोगकथनं । पञ्चवैध-
शान्तिः । पक्षीपतनसङ्करोद्घातकथनं । अहस्मन्महोदयशान्तिः । अश्विन्यादिमन्त्रेषु ज्योतिषो तस्य
भोगकात्यादिनिर्णयः । तत्र ज्योतिषजितदोषशान्तिकथनम् । बाधुनिवेशः । बाधुपयोमिध्नादि-
फलं । द्वारनिर्णयः । लग्नादिनिशेधव्ययविशेषेषु श्वरारुष्टे शुभफलं । श्वरप्रवेशविधिः । बाधु

पूजाविधिः । तद्भागवातपूजाविधिः । वादिक्रावणवास्तुविधिः । प्रासादवास्तुविधिः । तद्भागप्रति-
ष्ठाविधिः । अथचशान्तिः । सर्पवस्त्रः । ईशानवस्त्रः । शिवप्रतिष्ठाविधिः । (अथ पञ्चदशं न विद्यते ॥)
मनो गमिष्योऽस्तप्रायश्चित्तविधिः । राजसल्लाघतप्रायश्चित्तविधिः । त्रिपुष्करयोगः । त्रिपुष्करादि-
शान्तिविधिः । पर्णनरदाहः । औपासनाग्निसन्ध्याप्रयोगः । विधुरार्णा दाहे उत्तपनाग्निविधिः ।
ब्रह्मचार्यादीनां दाहे कपालाग्निविधिः । दक्षिणायनलक्ष्मणपत्न्याभिरुणप्रायश्चित्तं । सुद्वैर्वाः सुषेन
प्राणोत्पन्नसर्पाद्यैर्गोदानविधिः । कायिकादिविविधदोषसंसर्गदोषपरिचारायै दशदानादिविधिः ।
सञ्जगमनविधिः । अन्त्येष्टिप्रयोगः । दशपिण्डदानविधिः । मग्नप्रश्नादनत्राहविधिः । नवत्राहविधिः ।
अस्त्रिसञ्चयविधिसूत्रप्रयोगश्च । दशमदिनकृत्यनिर्णयः । एकादशाहकृत्यं द्वादशाहकृत्यमपिष्ठी-
करणप्रयोगः । त्रयोदशाहकृत्यं । चैतरेष्वैर्गोदाने विशेषकथनं । मासिकत्राहविधिः । रक्तोद्विष्टविधि-
कत्राहविधिः । अथपरपञ्चत्राहप्रयोगः । अष्टकादित्राहविधिः । अष्टौकरविक्रमतिप्रायश्चित्तं । अमा-
वास्यात्राहविधिः । पिण्डपितृयज्ञविधिः । गजान्ध्याकथनं । तत्र चन्द्रसूर्योपरात्रादौ च त्राह-
विधिः । कपिलवष्टीमात्राहः । सञ्जालयात्राहप्रयोगः । गयात्राहविधिः । संज्ञानिपुष्ककालनि-
र्णयः । तैर्ध्याहविधिः । अतः परं अण्डितम् ।

No. 4117. उद्योतः, वा, काव्यप्रदीपविद्योतः । Substance, country-made paper, 12 x 3½ inches. Folia, 184. Lines, 8 on a page. Extent, 7,432 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Udyota or Kāvya-pradīpavidyōta Notes on a commentary on the Govinda Thakkura's Kāvya-pradīpa. By Nāgeśa Bhaṭṭa the son of Śīva Bhaṭṭa by Sati. The work was written under the patronage of Rāma the king of Ś'ringavera.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

याचकानां कल्पतरोररिपञ्चताराशनात् ।

शृङ्गवेरपुराधीशरामनो लब्धजौविकः ॥

नागेशभट्टः कुर्वते प्रणम्य शिवया शिवम् ।

काव्यप्रदीपविद्योतमतिमूढार्थसंविदे ॥

श्रोतुमीक्षित्ये हेतुः । वचनेत्यादि विशेषश्च तान्त्रिकायां व्यवहार उद्देशः । प्रारम्भ आद्या कतिः
स तावदव्यवहितपूर्वकालमपि महल्लस्य सूचितम् । तादृश्या अपि वैरिदेवताने पक्षादात्मना-
दाह संश्रयमायायति । पञ्चकता इति शेषः । कविवाच्या देवनाग्राभावादाह ।

End.

काव्यसूत्रार्थं कार्यं लक्ष्यने स्वकथनौ विद्येयतश्च ज्ञायते अनेनेति प्रकृतपञ्च-
रूपमिति शिवम् ।

दृष्टवेत्पुत्राधीनरासप्रेरकवाद्वात् ।
 सपुत्रिपुत्रासम्भवेर्विद्वत्पुत्रिसमोचरे ॥
 येनो नामेशवदेऽस्मिन्नसङ्घातमनोदधेः ।
 सतां मतिः सचरतां यावत्तन्मद्विवाकरो ॥
 काव्यप्रदीपकोद्योतः शिवयोरपि तो मया ।
 यन्निर्मितो सचायो मे जातः सम्प्रति भा + + ॥

Colophon. इति श्रीमदुपाध्यायपद्मसकशिवभट्टसुतसमीगभञ्जनामोजीभट्ट(?) कृते का-
 व्यप्रदीपे दशम उक्तावः । शुभमस्तु ।
 विषयः । गोविन्दकृष्णकृतकाव्यप्रदीपाभिधानकाव्यप्रकाशपरिचयः । नमो याज्ञानम् ।

No. 4118. बद्धप्रार्थयश्चित्तादिपद्धतिः, वा क्रियापद्धतिः । Substance,
 country-made paper, 8½ × 3 inches. Folia, 26. Lines, 5 on a page.
 Extent, 251 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sm 1818. Place of
 deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose.
 Correct.

Shaḍabda-prāyaścittādi-paddhati ALIA 9 Kriyā-pad-
 hati Expiations for accidents, and omissions of different rites and
 ceremonies.

Beginning श्रीगणेशाय नमः । आतुरकाले बद्धप्रार्थयश्चित्तविधिः । आचमनं । प्रार्थ-
 नाः । श्रीविष्णवे नमः । प्रथमं सभासद्व्याख्यानं पादप्रक्षालनं । अथ प्रयोगः । प्रार्थयश्चित्तपद्ध-
 तिं सध्यन्नास्तु इत्यने पादं रथ मोक्षः पूजापादप्रक्षालनं आचमनौघं ।

End ततो वपनं । वपनदिवसप्रथमेऽथवा तृतीये पञ्चमे सप्तमे नवमे दशमे वा
 द्वादश पूर्णिमे वपनं । ततः वक्रादङ्गादेः । संवत् १८१८ ।

Colophon. समाप्तिवाक्यं न विद्यते ।

विषयः । बद्धप्रार्थयश्चित्तप्रयोगः । वैतरणीमोक्षानुप्रयोगः । आचमनप्रयोगः । श्रीचण्डेन-
 दानप्रयोगः । तिस्त्राचण्डनदानप्रयोगः । अन्नद्विषोक्तमोक्षदानप्रयोगः । अन्नदानप्रयोगः । मर्वि-
 षोदानप्रयोगः । इक्षुदानप्रयोगः । इक्षुदानादिप्रयोगः । अन्नका दङ्गादे दक्षपिष्टदानप्रयोगः ।

No 4119. पदार्थप्रकाशः । Substance, country-made paper, 10 × 4
 inches. Folia, 66. Lines, 10 on a page. Extent, 1,500 ślokas. Character,
 Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India
 Appearance, old. Prose Generally correct.

Padārtha-prakāśa An exposition of the Prātisākhya of Kātyāna of the Kāṇva S'ākhā by Añanta Bhaṭṭa the son of Nāgaḍeṇa by Bhāgīrathī.

Beginning. (प्रथमपत्रं नास्ति ।)

प्रतिशाखं श्रौतस्मार्तप्रतिशाखादिसूत्रस्याभावात् । आपि देशेऽनुपलब्धात् । सर्वदेशीयानामेकेनैव सूत्रेण कर्मानुष्ठानदर्शनाच्च । न केवलमेतदेव सूत्रैकत्वमकर्तव्यम् । इत्यादि ।

End

इत्याह स्वरसंस्कारयोः प्रतिष्ठापयिता भगवान् कात्यायनः ।

अत्यन्तं विनाशश्च भूतानामागमिं गतिं ।

येन विद्यामविद्याश्च स वाचो भगवानिति ॥

इति भगवच्छब्दार्थः । शेषं दुर्गमम् ।

एवं दृष्टिरित्युक्तार्थः ।

वेदवेदाङ्गविदुषामन्तर्भूतेन सादरम् ।

परेशानुपकाराय भाषितं प्रतिशाख्यकम् ॥

अन्ना भागीरथी यस्य नागदेवात्मजः दुर्धीः ।

मेजामन्त्रेण रचितं प्रतिशाख्यस्य वर्णनम् ॥

असाधु साधु वा पश्यं प्रत्येकस्मिन् यन्मयोदितम् ।

तत्सर्वं सम्यक्तां समाः श्रीमन्तः काण्डशास्त्रिनः ॥

न पाश्चित्याभिमानेन न च विपक्ष्य छिद्यथा ।

प्रत्योऽयं रचितः किन्तु रमानाथस्य तुष्टये ॥

Colophon. इति श्रीमदनन्तभट्टविरचिते श्रीमत्कात्यायनप्रणीतप्रतिशाख्यभाष्ये पदार्थ-

प्रकाशोऽहमोऽध्यायः समाप्तः ।

विषयः । कात्यायनकृतकाण्डशास्त्रीयप्रतिशाख्यस्य व्याख्यानम् ।

No. 4120. मूल्याध्यायः, वा मूल्यसङ्ग्रहः । Substance, country-made paper, 10 × 4 inches. Folia, 7. Lines, 8 on a page. Extent, 114 ślokaś. Character, Nāgara. Date, Sk. 1756. Place of deposit, Calcutta. Government of India Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct

Mūlyādhyaṃya AṬṬAS **Mūlyā-saṅgraha**. A summary of the fines ordained in the Smṛitis for various ceremonial rites by Bāpū Bhaṭṭa.

Beginning श्रीमद्वैजय नमः ।

अथ मूल्याध्यायप्रारम्भः । अथ दक्षिणा उच्यते । उक्तं दक्षिणादानाशक्तौ उल्लङ्घनाभावे वा विभ-

कारिषं तन्मूल्यं देवं । तदाह कात्यायनः । द्वाविंशत्यधिका मासस्तुःकारोपयो वरः । इषे च
पयका चकारनदुषि कृताः । इह कारोपया धेनावचे पक्षद्वयेव तु । चिरण्ये कारोपयकः
इव तदाधिकाः । इत्यादि ।

End. देयमिति बोधायनीये । कल्पद्रुमपञ्चादीन्प्रीति मन्त्राकरे ।

इति गोपालभाष्यादीन्वालोक्त विदुषां सुदे ।

वापूभट्टेन संशेषात् कृतोऽयं सूत्रसङ्ग्रहः ॥

Colophon. इति सूत्राध्यायः समाप्तः । शके १७५६ ।

विषयः । दक्षिणादाने तनद्रुम्यासम्पत्तौ यथोक्तद्रुम्यादानं कर्तव्यमिति द्रुम्यसकपनिकपचा-

दिकम् । तत्र मोक्षदादिकपचं । पयकारोपयादिकपचम् । हवभादिद्रुम्यनिकपचम् । अच-
द्रुम्यनिकपचम् । चिरण्यद्रुम्यनिकपचं । वस्त्रसूत्रकचनम् । हागद्रुम्यकचनम् । अविद्रुम्यकचनम् ।
हवद्रुम्यकचनम् । निष्कद्रुम्यकचनम् । गजद्रुम्यकचनम् । रथद्रुम्यकचनम् । गृहद्रुम्यकचनम् ।

No 4121. महादेवपरिचर्याप्रयोगः । Substance, country-made paper, 8 x 4 inches. Folia, 9. Lines, 9 on a page. Extent, 177 ślokaas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new Prose. Incorrect.

Mahādeva-paricharyā-prayoga Rules for the service of Mahādeva. By Sureśvara.

Beginning श्रीमन्महाय नमः ।

अथ बोधायनसूत्रानुसारी संशेषतो महादेवपरिचर्याप्रयोगः । विकारकृत्वात्कार्या इहयः ।
तत्राहो प्रातः खान्ना श्रीमान् नित्यं विद्याय तत्पञ्चाङ्गस्यो देवे श्रीमन्महादेवेनोपस्थित्य ततः पूजाधि-
क्षाद्यम्—इत्यादि ।

End. तेन प्रत्यवायपरीवारः पञ्चावाप्तिश्च जायते इति ।

Colophon इति श्रीमत्परमहंसपरिब्राजकाचार्यश्रीश्रीमान्मरपुरासतोर्वैभक्त्यस्यद्रुम्य-
विष्णुदेवराजामिविरचितोऽयं श्रीमहादेवपरिचर्याप्रयोगः समाप्तः ।

विशेषः । श्रीमहादेवमत्तानुसारी महादेवपूजापद्धतिकचनम् ।

No. 4122. कष्टविश्वरम् । Substance, country-made paper, 10 x 4 inches. Folia, 19. Lines, 9 on a page. Extent, 417 ślokaas. Character, Nāgara, Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose and verse Incorrect.

Laghu-vivarana. A commentary of the Kālamādhaviya.

Beginning. नौगवेष्टाय नमः ।

दुरादुरैरचितपादपौढे दूरादुरैः कुतिभिर्दुर्नौन्दैः ।

कुतो मन्त्रविघ्नविनाशनाय गन्धाधिपं तं प्रपत्तोऽस्मि नित्यम् ॥

आख्याय माधवाचार्यैः धर्मान् पाराशरामय ।

तदनुष्ठानकालस्य निर्वर्त्य वस्तुमुद्यतः ॥

यामूढानामिह तनुभूतां जाह्नवीतीर्थमेकम्

विद्यातीर्थं प्रकृतिविमलं सद्भिरेकीकृत्यानाम् ।

सर्वेषां तत् प्रथममुच्यते भारतीयतीर्थमाहुः-

सङ्काशाब्धे विमलममघो निर्वर्त्ये शक्तिरिति ॥

अर्थो युक्तस्त्ये सोऽनैरविच्छेदो निर्वर्तनीयतः ।

तावन्मैवानुतिष्ठान्तिः + + + प्रवर्तताम् ॥

— — — — —

प्रथमे वादे साङ्ख्यमतमाश्रित्य काण्डशब्दवाच्यः कश्चित्पदार्थो ग्राह्योति पूर्वपक्षोक्तस्य वैशेषिक-
मतमाश्रित्य तत्पक्षवाच्यः साधितः । द्वितीये तस्य काण्डस्य व्योतिःशास्त्रादिष्विदमाश्रित्येयममा-
नङ्ग] कर्माङ्गत्वाकारेण इत्यादि ।

End

आरनासं तथा चौरं कन्दुकं दधि सन्नयः ।

रघेन पक्षं नैकञ्च न कदाचित् प्रवृत्त्यति ॥

यद्योदय्यादितो वयं दिनामां नवकं भुवम् ।

माह्वयेषु सप्तमेषु प्रपद्ये चन्द्रसूर्ययोः ॥

Colophon. इति काण्डमाधवीयकारिकाकृतविवरणं समाप्तम् ।

विषयः । माधवाचार्यकृतकाण्डमाधवनामधर्मभेदा मतमवच्छेद] विरचितानां तत्कारिकाणां
आख्यायम् ।

No. 4123 कविनन्दिका । Substance, country-made paper, 19
× 3½ inches. Folia, 99. Lines, 7 on a page. Extent, 3,001 slokas. Cha-
racter, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of
India. Appearance, new Prose. Incorrect.

Kavinandikā. A commentary on the Kāvya-prakāśa-ṭīkā.

Beginning. नौगवेष्टाय नमः ।

सर्वेः काव्येष्वुभयानां प्रत्यक्षं परमेश्वरम् ।

काव्यप्रकाशभाष्ये । रामकृष्णेन शीयते ॥

काव्यं यशःप्रभृतिफलहेतुतया लक्षणस्वरूपभेददोषमुषाःशङ्कारैर्निरूपणोपयम् । तत्र निर्विघ्नं
प्रिसमाप्ये सङ्ग्लाचरणं कर्तुमभ्यस्तान्तरङ्गारण्यसूत्राणामुचितमेव । प्राचीनपद्यानां तदुत्तरजातान-
्तारिकैर्दुर्वृत्तित्वात् । तथापि सङ्ग्लाचरणमप्राप्तकालं कथं करोतीत्याशङ्क्यां समाधेये पद्याख्य-
त्वादिना । सङ्ग्ल्यायत्नितो यः स्यादाख्यमोमः सदर्शकः । सप्रयोजनसम्बन्धः स पद्य इति
हीत्येते । प्रयोजनं सम्बन्धमभिधेयञ्च धोमताम् । उपादानाय वक्तव्यं पद्यादौ पद्यकर्तृनिरिति
गतद्वले पद्यस्वरूपमुक्तम् ।

End. सद्याचान्यत् काव्यविषये निरूपणोपयमिति पद्यसमाप्तिरुचनमिति ।

पद्यम् विज्ञाः समतं रसज्ञाः शाब्देषु धीरैः सङ्गत्कर्तव्यैः ।

सङ्गत्कर्तव्यैः कविनन्दिकायां काव्यप्रकाशं दक्षिणप्रकाशम् ॥

राजते कविनन्दिका सङ्गत्प्रकाशभङ्गिका ।

वादिमुद्ययश्चिकः विज्ञानानसङ्गिका ॥

सङ्गत्कर्तव्यैः काव्यम्य भाविता + + दिपैः ।

अथाङ्गुलं + + दृश्यो नक्षत्र किं भवेत् ॥

Colophon इति कविनन्दिकायां काव्यप्रकाशटीका समाप्ता ।

विषयः । सम्यग्भङ्गुलकाव्यप्रकाशान्तरङ्गमन्त्रम्य व्याख्यानम् ।

* No 4124 काशीनित्ययात्रापद्धतिः, तत्र चतुर्दशयात्रा । Substance,
country-made paper, 7 x 3½ inches. Folia, 29 Lines, 5 on a page.
Extent, 172 ślokaś. Character, Nāgara Date, ? Place of deposit,
Calcutta, Government of India. Appearance, fresh Prose Very incorrect.

Kāśī-nityayātrā-paddhati ALIAS **Chaturdśa-yātrā**. A
tourist's guide to Benares, describing especially the fountains and
principal Courts, and on the propriety of duly visiting certain sacred
places in Benares. The language does not appear to be correct Sanskrit
but a mixture of Sanskrit and some form of Prakrit.

Beginning श्रीगणेशाय नमः । अथ काश्या (काश्या) नित्ययात्राप्रारम्भः । सणिकर्णिक-
काशानम् । अथ सङ्गत्कर्तव्यैः (सङ्गत्कर्तव्यैः) सणिकर्णिकायां यायात् । अथ श्रीगणेशाय नमः अथ
पूजायै नमः आदित्याय नमः इष्ये नमः विष्णवे (विष्णवे) नमः दशरथाय नमः सङ्गत्काराय
नमः दुर्गाराजाय नमः पुनर्दशरथाय नमः मोदाय नमः प्रमोदाय नमः दुर्गाराय नमः दुर्ग-
ाराय नमः गङ्गायाय नमः श्रीविष्णवाय नमः मुक्तिमन्त्राय नमः शङ्कारामन्त्राय नमः वैरा-
त्यमन्त्राय नमः ज्ञानमन्त्राय नमः कैलासमन्त्राय नमः इति नित्ययात्रासम्पत्ता ।

End श्रीदुष्टिदराजदिगम्बतये नमः श्रीविष्णवेस्वराय नमः । इति षट्पञ्चीशचि-
मायकपवासंपनम् (इति षट्पञ्चाशत्तौर्ययावाः समूहः) ।

Colophon. इति षट्पञ्चाशत्तौर्ययावाः समाप्तम् (समाप्ता) । शुभमस्तु ।

विषयः । षट्पञ्चाशत्तौर्ययावायामितिकर्तव्यताकथनम् ।

No. 4125. काव्यविलासः । Substance, country-made paper, 12 × 5½ inches. Folia, 21. Lines, 13 on a page. Extent, 766 ślokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1732. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Kāvya-vilāsa On ornaments in poetical composition. Incomplete. Author unknown.

Beginning. प्रथमे अष्टितन्नात् प्रारम्भवाक्यं नास्ति ।

End. श्रीकण्ठाय सद्सद्विवेकिनां शिष्यणाय स्रुतबुद्धिशिक्षिनां । लक्षणेति च विर-
क्तैर्मया लिखिता स्तुतपद्यपद्धतिः ।

Colophon. इति काव्यविलासे अलङ्कारमयी द्वितीया भक्तिः । शुभमस्तु ।

विषयः । सोदाहरणकाव्यलक्षणकथनम् ।

No. 4126 कुष्माण्डव्रतम् । Substance, country-made paper, 8 × 4½ inches. Folia, 4. Lines, 13 on a page. Extent, 71 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Kushmāṇḍa-vrata On a religious ceremony with a pumpkin as enjoined in the Padma Purāna.

Beginning श्रीगणेशाय नमः । अथ कुष्माण्डोन्नतं लिख्यते । अथेत्यादि देशकालो
संज्ञीत्यै मम सकलमनोरथप्राप्तये सकलनिर्वहणसकलसौभाग्यप्राप्तये पुत्रपौत्राद्यभिहृद्यै कुष्मा-
ण्डोन्नतोद्यापनं करिष्ये । शुचिद्विह उवाच ।

लघु लघु मन्त्राभ्यां ब्रह्मब्रह्मादिवन्दितम् ।

व्रतधर्मास्त्वया प्रोक्ताः श्रुतास्तौ सकला मया ।

इदानीं श्रोतुमिच्छामि व्रतसकलप्राप्तये ।

यत् कृत्वा सर्वपापानि विहृत्यै यान्ति तत्त्वज्ञानम् ।

सकलनिर्वहणैः सर्वसौभाग्यं च प्राप्नुयान् ।

अथपायासमहापुण्यं सर्वकामसहस्रिहं ।
 कथयस्वेन्द्राकान् कृपा यदि ममोपरि ।
 श्रीकृष्ण उवाच ।
 साधुं शृणु महाराज त्वया कुरुकुलोद्भव ।
 वक्ष्मि सर्वविधानेन तच्छृणुष्व जगद्भितं ।
 वनप्रभा महापुण्यं कृष्णपश्यान्मूलमम् ।
 ततश्च शक्त्या विप्रेन्द्रान् भोजयन्कृत्तिसेयुतः ।
 दक्षिणां च ततो दद्याद्भुवनसम्पूर्णचेतवे ॥
 एवं कृते महाराज वने सर्वसुखपदे ।
 ईक्षितान् लभते कामान् नाव काय्यो विचारया ॥

End.

Colophon. इति श्रीपद्मपुराणे कृष्णपञ्चमोऽध्यायः सम्पूर्णम् ।

विषयः । कृष्णपञ्चमोऽध्यायः इति कर्तव्यताकथनम् ।

No 4127. कारौरोहिप्रयोगः । Substance, country-made paper, 10 × 3½ inches. Folia, 6. Lines, 10 on a page. Extent, 118 slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Kāririshti-prayoga On a Vedic sacrifice called the Kāririshti. Beginning श्रीगणेशाय नमः ।

अथ कारौरोहिप्रयोगः (?) तत्र प्रथमे प्रयोगे पूर्वेष्वर्चनान्तिप्रतिमराः । यः जानाद्विषयं कुर्यात् । याः पुरस्तादित्यादिश्रुतिः कारौरोह्यं यत्नं विवर्षांश्च विवर्षेः । ॐ नमोऽस्तुते । इत्यादि ।

End लयाजिनावधूतमासं समानं । आपस्तम्बानां कृष्णं वासः कृष्णः कृष्ण-
 विरिति इति ।

Colophon. अग्निर्वैश्वानर इदं वेदं । देवा आभ्युपा इत्यादिसंख्याजपानां प्रकृतिवदिति ।

विषयः । कारौरोहिप्रयोगकथनमुच्यते तस्या श्रीवप्रयोगकथनम् ।

No 4128. काठकाग्निप्रयोगः । Substance, country-made yellow paper, 10 × 5 inches. Folia, 72. Lines, 10 on a page. Extent, 1,664 slokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1898. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose, and verso. Correct.

Kāthakāgni-prayoga. On cremation according to the direction of the rules of Baudhāyana. By Bapu Bhaṭṭa the son of Mahadeva Kelakāra of Phānshī in the Śāka year 1734.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

नत्वा बोधायनाचार्यं श्रीमाम्बं विमलेश्वरं ।
विद्यारण्यकृतं भाष्यं कल्पं बोधायनौयकं ॥
केशवस्वामिना प्रोक्तं प्रयोगं बौद्धं ह्युत्तमः ।
सर्वेषां काठकाग्नीनां प्रयोगः प्रवितन्यते ॥
ते च काठकाग्नयो विद्यारण्यैः कृताः ।
सावित्रो नाचिकेतश्च चातुर्वर्त्तवन्मृतीयकः ॥
तुर्यो वैश्वदेवश्च दक्षिण्यैः कृतः ।
स्वाध्यायो ब्राह्मण्येति सर्वे काठकमौरितः ॥
कठेन मुनिना दृष्टं काठकं परिकीर्तितम् ।
एतेषां पञ्चानां काठकाग्नीनां । इत्यादि ।

End.

चतुराष्ट्र्या योऽङ्गं सम्यद्युते ।
इति सोमे काठकाग्निचयनक्रमः ॥
श्रीशालिवाहन शाक्ये कराग्रिमुनिभूमिते ।
प्रमोदवस्तुरे साधे प्रयोगोऽयं समाप्तः ॥
केलिकारोपनाम्बः श्रीमच्छास्त्रेण स्तुतः ।
वापूभट्टेन विदुषा फणसोपामस्वामिना ॥
काठकाग्निप्रयोगोऽयं निर्मितो विदुषां मुने ।
तेन श्रीयज्ञभट्टेन प्रोयतां विमलेश्वरः ॥

Colophon इति श्रीमन्विष्णुपावनकेलिकारोपनामकमच्छास्त्रेण वापूभट्टविरचितः काठ-
काग्निप्रयोगः समाप्तः । संवत् ।

विषयः । बोधायनकल्पानुसारेण सावित्रनाचिकेत्यादिपञ्चकाठकाग्निप्रयोगविधिकथनम् ।

No 4129 कल्पकिरणावली । Substance, country-made paper, 10 × 4 inches. Folia, 199. Lines, 10 on a page. Extent, 5,973 slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Kalpakirāṇāvalī. A commentary on the Jain Kalpa Sūtra.

Beginning जिनेभ्यो नमः । श्रीगुरुभ्यो नमः ।

प्रथम्य प्रवृत्ताशेषवैरं वीरजिनेश्वरं ।

स्रगाचमलते कुर्व्यं कल्पयाख्यानपद्धतिं ॥

इह वि तावदुत्तमाभकसाधौना मुनयो मङ्गलनिमित्तं कल्पद्रुक्कल्पपथ्युषयाकल्पाभिधमध्ययनं
। इदिमार्गं वाचयन्ति । तत्र कल्पः भाष्याचारः । स च दशधा । तदुपधा—इत्यादि ।

End चनेन च गुरुपारतन्त्रमभिहितमिति ।

Colophon. इति श्रीमत्पागणगणप्राणनभोमणिश्रीश्रीरविजयसूरीश्वरशिष्योपाध्याय-
श्रीधर्ममार्गगणिविरचितयां श्रीकल्पकिरणवत्यां सामाचार्यैः साख्यानपद्धतिः समाप्ता । भू-
समाप्नो च समाप्ता श्रीपथ्युषयाकल्पे हतौयवाचयाख्यानपद्धतिः । साख्याययोगिनिशेषः ।

विषयः । जैनकल्पसूत्रस्य साख्यानम् ।

No 4130. गृह्यसूत्रं । Substance, country-made paper, 11 × 4½
inches Folia, 26 Lines, 9 on a page Extent, 585 lokas Character,
Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India.
Appearance, fresh. Prose Incorrect

Grihya-sūtra Homas on the occasion of marriages, &c.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । श्रीकाल्यायनं ग्राह्यं गृह्यसूत्रम् । अथान्तः पाकयज्ञान
याख्यास्याभोऽभिमसावत्स्यमानो यवाक्यां समिधमभ्यादध्मानसिन्धानवैवाद्यं वा दद्यात्सकालं
एके प्रते वा गृह्यपतो खयं न्यायान् वैशाख्यमासावास्यायामन्यस्यां वा कामनी मन्त्र एके वज्रप-
शुविटकुक्षावरोषवज्रयाजिना (?) मन्यतमस्मादग्निमिधौत सायं प्रातरके सायमाहुतिसंस्कारो-
ध्ययैः प्रत्यक्ष इत्याचार्याः प्रातः पूर्णाहुतिं जुहुयद्द्वैत्यार्चां तृष्णीं वा तस्य प्रादुष्करणश्चनका-
क्षावग्निर्वावेण याख्यातो यज्ञोपवीत्यादि च सम्भवन्मुम्भे कल्पकलादप्याहुः ।

पाकसंख्या ऋवि.मंस्थाः सोमसंख्यास्तथैव च ।

एकविंशतिरित्येता यज्ञसंख्याः प्रकीर्तिताः ॥

End वासदेवं जपित्वा यथा + + प्रतिष्ठते यथासमप्रजाश्रुतिभूमिभिर्भवाद्गुणा-
न्नादादिविवाहप्रतिष्ठदभयं शश्वत् नोऽनु नमोऽनु देव + + पितृमनुष्येभ्यः शिवमायुर्वेपुरमासयं
शान्तिमरिष्टिसोऽस्वति (शान्तिररिष्टिरस्वति) सोऽज (शोऽज) सोऽजायमोवर्षं ब्रह्मवर्षः कीर्तितं
(कीर्ति) मासुः प्रजां पशुप्रमो नमस्कृता बर्षयन्तु दुष्टतादुष्टपशुकाः न्यूनाधिका च सन्धेयान् कृत्वि
देव ऋषिभ्यश्च ब्रह्मसत्यं पातु मामिति ब्रह्मसत्यं पातु मामिति ।

Colophon. इति ऋग्वेदाचार्यः । समाप्तोऽयं गृह्यसूत्रग्रन्थः ।

विषयः । विवाहाद्यहोमाद्यनुष्ठानम् ।

No 4131. मानसस्नानविधिः । Substance, country-made paper, $11 \times 5\frac{1}{2}$ inches. Folium, 1. Lines, 11. Extent, 14 slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse Correct.

Mānasa-snāna-vidhi On certain optional bathing ceremony.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः

अथ सर्ववर्षोपकाराय मानसस्नानमाह । देवज्ञः ।

अस्नानं पुण्यरौकार्यं चिन्तयेत् पुण्यभोगम् ।

अनलादित्यसहाशं वासुदेवं चतुर्भुजं ॥

शङ्खचक्रगदापद्मधारिणं वनमाश्रितम् ।

अजयश्चाङ्गुशास्त्रव्यादपद्मं सुनिर्मलम् ॥ इत्यादि ।

End.

सचिदानन्दकपोऽथ परिपूर्णोऽस्त्रि सर्वदा ।

ब्रह्मैवाहं न संसारो मुक्तोऽहमिति भावयन् ॥

एवं यः प्रत्यहं खात्वा मानसं स्नानमाचरेत् ।

स देशान्ते परं ब्रह्म पदं याति न संशयः ॥

Colophon इति मानसस्नानविधिः समाप्तः ।

विषयः । इडापिङ्गलासुषुम्णाक्षयज्ञायभुजासरस्वतीशक्ति ध्यानजस्रज्ञानशङ्कपमानसतीर्थ स्नानमात्रादिर्कोतमम् ।

No. 4132. मलमासव्रतम् । Substance, country-made paper, $9 \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 3. Lines, 8 on a page. Extent, 52 slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Malamāsa-vrata. Optional fast on intercalary months.

Beginning. श्रीपुण्योत्तमाय नमः ।

अथ मलमासव्रतम् ।

देवेशं शङ्करं शम्भुं सर्वेश्वरमश्रुतम् ।

वदामनो मन्त्रातेजाः प्रथम्य पर्येष्वनम् ॥

स्वल्पं उवाच ।

देव देव मन्त्रादेव सर्वेश्वरीप्रवर्तकः ।

भूतानि वज्रपुष्टानि भूतानि वान्प्रसादनाम् ॥

न हस्तिमसिगन्धामि धर्मतले सुरेश्वर ।

व्रतान्तरं मन्त्राण्यं कथयन् सर्वप्रभो ॥

मन्त्र उवाच ।

शृणु वत्स प्रवक्ष्यामि, व्रतं पापहरं शुभम् ।

यस्यानुष्ठानमात्रेण तुष्टो भवति भास्करः ॥ इत्यादि ।

End

व्रतेन तोषितो देवो भास्वरो भक्तवत्सलः ।

इदानीं विपुलां लक्ष्मीं पुत्रपौत्रादिसम्पदः ॥

Colophon इति पद्मपुराणे मल्लमासव्रतं समाप्तं ।

विषयः । शिविकावचनाय नियोजितस्यागस्त्यस्य शापेन नन्दवत्स्य सर्पभाषाधिगमकथन-
प्रसङ्गेन मल्लमासे भास्करवतानुष्ठानमात्रादिकथनं । तद्विधानकथनम् ।

No. 4133. महावाक्यार्थविवरणम्, वा महावाक्यम् । Substance, country-made paper, 9 × 3½ inches. Folia, 5. Lines, 8 on a page. Extent, 50 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sk 1750. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose. Incorrect.

Mahāvākyārtha-vivarana or Mahāvākya. On certain dualistic formulæ with a commentary by Saṅkarācārya.

Beginning श्रीगणेशाय नमः ।

अथ महावाक्यार्थविवरणप्रारम्भः ।

ॐ यस्य ज्ञानप्रभावेण दृश्यते सकलं जगत् ।

यदुक्तमाच्छेद्य आसीति तस्मै ज्ञानात्मने नमः ॥

अथ (साधन) चतुष्टयसम्पन्नस्य विधिवदुपसन्नस्य मोक्षसाधनब्रह्मज्ञानाय वेदान्तमहावाक्यार्थे
विचारयामः । महावाक्यं नाम किं । तत्त्वमसि १ । अहं ब्रह्मास्मि १ । अयमात्मा ब्रह्म १ ।
इत्यादि ।

End. नमो ब्रह्मविद्भ्यो नमो ब्रह्मविद्भ्यो नमो ब्रह्मविद्भ्यः परं नास्ति भूतं न च
भविष्यति ।

Colophon इति श्रीमच्छङ्कराचार्यविरचितं महावाक्यं समाप्तम् । शकाब्दाः १७५० ।

विषयः । तत्त्वमसिादिसहावाक्यार्थव्याख्यानम् ।

No 4134. कर्मतत्त्वप्रदीपिका, वा लघुपद्धतिः । Substance, country-made paper, 8 x 5 inches Folia, 51 Lines, 16 on a page. Extent, 4,100 lokas. Character, Nāgara Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, decayed. Prose and verse. Incorrect.

Karmatattva-pradīpikā ALIAS 'Lghu-paddhati. On the expositions of certain religious fasts and ceremonies. By Krishna the son of Pureshottama.

Beginning श्रीगणेशाय नमः ।

नमो शिवमुमानायं रघुनाथं पितामहम् ।

तस्मा पुनश्च धर्मज्ञानं सदा ध्यायन् परान् + + ॥

पुनश्चोत्तमपुनश्च कृष्णेन विदुवानघा ।

सर्वलोकोपकाराय त्रितये लघुपद्धतिः ॥

लघु लघुनि सुन्दरे इत्यमरः । विश्लोक्य पदतोऽर्वा एति कारिकाया मयः ।

भाष्यं वासनकश्चैव कथनं गृह्यदीपकम् ।

श्रुतोश्च शोनकस्यैवमन्यान् पन्थान् वञ्चनपि ॥

पन्थमारमुपादाय चित्रा स्तुवानुसारिणो ।

गुह्यमन्त्रमगुह्यं वा मनोऽर्चन्ति विश्लोकितम् ॥

अज्ञानाद् यदगुह्यं स्यात् त + + इत्य गृह्यताम् ।

अथ कनिगुगवर्ज्यानि ।

संभर्गदोषः पापेषु मधुपर्के पञ्चार्धः । इत्यादि ।

End

शोऽप्राक्तं सविता सर्वतानि सर्वार्थानां विज्ञारं कृत्वतु प्रवेद्यतु । सविता देवः शोऽप्राक्तं दोर्धमागुः कासतां ददातु । इति सन्याख्यासं समाप्तम् ।

Colophon इति कृष्णभट्टो सम्पूर्णा ।

विषयः । तत्र प्रथमतः कनिगुगवर्ज्यौयकथनम् । अथ आह्निककृत्यनिकपणम् । अथ वृषाष्टमगंतव्यौषादिविधिकथनम् । गणपूषादिविधिकथनम् । तोयंजलणःदिकथनम् । आचमन निमित्तकथनम् । दम्भधारणादिविधिकथनम् । आनादिविधिकथनम् । तर्पणादिविधिकथनम् । वल्लधारणादिविधिकथनम् । आर्द्रवज्रनियोजनविधिकथनम् । सन्यासवन्दनादिकालकथनम् । जपविधिकथनम् । भाजनादिविधिकथनम् । अभिवादानादिविधिकथनम् । इत्यष्टादिकथनम् । तोयविधिकथनम् । देवाहनादिकथनम् । तत्र पुन्यादिविधिकथनम् । आसनविधिकथनम् । हर्मविधिकथनम् । अथ संस्कारविधिकथनम् । तत्र परिभाषाकथनम् । स्थापित्यादिविधिकथनम् । समिधोमलक्षणादिकथनम् । आर्जौपाकादिविधिकथनम् । अथ मलेम/मलत्यादिनिकपणम् । अथ आह्नादिविधिकथनम् । मातृकापूजनविधिकथनम् । अथ गर्भार्चनाद्यतिष्ठत प्रायश्चित्त

विधिकथनम् । तत्र भेषाधानविधिकथनम् । प्रथमरजोदर्शने शुभाशुभचिन्तनम् । पतिव्रताधर्म-
कथनम् । राजसलायाः खानादिनियमकथनम् । गर्भविधिमकथनम् । अथ पुंसवनादिविधिकथ-
नम् । अथ जातकर्माभ्युपगमनचोतकर्मादिकालकथनम् । तत्र तत्र प्रयोगकथनम् । अथ पुनरुप-
नयनविधिकथनम् । गोदानादिव्रतविधिकथनम् । अथ खातकर्मादिकथनम् । अथ विवाहवि-
धिकथनम् । तत्र स्नानस्नानादिनिरूपणम् । तप्तस्नानादिकथनम् । प्रयोगादिकथनम् । अतुष्टौ-
कर्मादिविधिकथनम् । अथ उपगमादिविधिकथनम् । द्वितोयादिविवाहनिमित्तकथनम् । अथ
सूतकायतिक्तालो उपगमनविधिकथनम् । अनध्यायादिकथनम् । पुनराधानादिविधिकथनम् ।
नैष्ठिकेवादिविधिकथनम् । पितृयज्ञादिविधिकथनम् । मित्यन्वाहादिविधिकथनम् । गोपासदामा-
दिविधिकथनम् । ब्रह्मयज्ञविधिकथनम् । उपाकर्मादिविधिकथनम् । संप्रवन्नादिविधिकथनम् । अथ
दानादिविधिकथनम् । सुद्रादौपादिविधिकथनम् । शयनविधिकथनम् । अथ श्राद्धविधिकथनम् ।
प्रवासविधिकथनम् । नान्दोवाहविधिकथनम् । कर्षवेधविद्यारम्भादिविधिकथनम् । सर्वत्र प्रयो-
गकथनम् ।

No. 4135. सर्वानुक्रमणिका । Substance, country-made paper, 10 × 4 inches. Folia, 42. Lines, 7 on a page. Extent, 660 Slokas. Character, Nāgara. Date, Sk. 1758. Place of deposit, Śāntipura, Pandit Rāmanātha Tarkaratna; another copy at Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Correct.

Sarvānukramanikā. An Index to the White Yajur Veda of the Mādhyandina school by Kātyāyana one of the most noted names of the Vedic Period. The Yajur Veda being written in prose, has no metre, so the index gives only the Rishi to whom a mantra is revealed and the Devatā or the subject of a mantra. This work also gives an index of the Anuvākas or chapters or lectures of the White Yajur Veda.

Beginning श्रीगणेशाय नमः ।

ॐ । मणालं दक्षिणमलि हृदयस्थाधिष्ठितं यन् ।

शुक्लानि यजुषि भगवान् याज्ञवल्क्यो यतः पाप ॥

तं विवस्वतो वयोमयमधिष्ठातमभिधाय ।

माध्यन्दिनीये वाजसनेयके यजुर्वेदाख्याय ॥

सर्वे सन्निवे सगुह्यि अथिदैवतच्छान्दोग्यमुक्तमिषामो यजुर्वामनियताख्यताऽकेषो । कन्दो
न विद्यते । इदं अथः अर्णारः परमेष्ठ्याद्यो द्विवत् । मन्त्राभ्युक्ताः अग्रादिकाः अविभजः

कृतिभाजो वा नः शास्त्रोक्तमप्येवमुक्तपाकेभ्योऽनुसृष्टादयश्च प्रतिमाधुनाऽह्मन्माययादीनि
इत्यादि ।

End पङ्कटका वा मन्त्रापङ्क्तिमाध्विन्दोये वाजसुतेयसध्वानुक्रमणिकेण कति-
शेगवतः कात्यायनस्यैवा कृतिभेगवतः कात्यायनस्य ॥ ८ ॥

Colophon इति सध्वानुक्रमणिकायां पङ्कटोऽध्यायः समाप्तः । समाप्ता येयं सध्वानु-
क्रमणी ।

अथानुवाकान् वक्ष्यामि ब्रह्मणा विहितान् पुरा ।

विप्राणां यज्ञकालेषु अपहोमाहोनादिषु ॥

एषे ह्येका । वसोः पवित्रं तिस्रोऽग्रे व्रतपते सप्त — — — — ।

सप्तपट्टस्थितो ज्ञेया सोमे हविर्विनिस्तथा ।

अथ एकोनपद्यान् पञ्चविंशन्विने स्मृताः ॥

शुक्रियेषु तु विज्ञेया एकादशमनोविभिः ।

एकौकृत्य समाख्यातं विगतं अधिकं मतं ।

विगतं अधिकं मतमिति । इत्यनुवाकाः ॥ शकाब्दः १०५८ ।

विषयः । शुक्रयजुर्वेदीयमाध्विन्दोगाख्याया अपिदेवतवृन्दोनिर्गपणम् । अनुवाकनि-
र्गपणम् ।

No. 4136. विधानमालोक्तमारीभयशान्तिः वा जनमारशान्तिः । Sub-
stance, country-made paper, 8 x 4 inches. Folia, 3. Lines, 9 on a page.
Extent, 50 slokas. Character, Nāgari. Date, ? Place of deposit,
Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose. Generally
correct.

Māribhayasānti ALIAS **Janamāra-sānti** This is a work
which deals with certain mystic rites and ceremonies for stamping
out destructive epidemic diseases or plagues. The ceremonies are
to be performed in the manner prescribed in the *Vādhānamālā*, a work
on Hindu law and ritual.

Beginning श्रीगणेशाय नमः । अथानो देशनगरपालमन्त्रायाधिशान्तिविधानं कथ्यते ।
यदा सर्वोपद्रवो जायते, राजाज्ञया तदा सर्वदेवेषु नगरेषु सामान्यपात्रेषु आशुचतुकारिणो
याधयः सशस्त्राणि तेषां शान्तिविधानं ववोमि । तत्रात्र कर्मविपाकसंप्रज्ञे ।

End ऐषाध्विन्दोऽध्यायः समाप्तिस्तथाकथं नास्ति ।

विषयः । सारीभयशान्तिविधिः ।

— . —

No. 4137. महादेवपरिचर्यासूत्रशाखा, वा उपचारषोडशरत्नमाला ।
Substance, English paper, $8\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 45. Lines, 9 on a page.
Extent, 835 Slokas Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit,
Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose. Incorrect.

Mahādeva-paricharyā-sūtra-vyākhyā ALIAS Upachāra-shoḍasa-ratnamālā. This is a commentary on Baudhayana's chapter on the worship of Śiva, by Sureśvaraśvara, the disciple of Raghurāma Tirtha.

Beginning ओगणेशाय नमः । अथातो महादेवस्याश्चर्यः परिचर्याविधिं व्याख्यास्या-
मः । आत्मा शुचो देशे गोमयेनोपलिप्य प्रतिष्ठति कृत्वा तत्तत्पुण्येयं योऽस्माभिरभ्यस्येत् स च पुण्यो-
दकेन महादेवमावाचयेत् ।

End इति शब्दबोधायनसूत्रे महादेवपरिचर्यासूत्राख्यप्रकरणपरिमार्गितकः ।

बोधायनसूत्रस्य या मया विष्टतिः कृता ।

तथा प्रोक्ता भगवान् समाप्ता भूमाङ्कुरः ॥ १ ॥

विश्वेयरेण सामेन सर्वान्तर्यामिणा यथा ।

कृता भूतप्रेषा सम्यक् तया स्तिष्ठितवानक्षम् ॥ १ ॥

व्याख्यामिमांश्च पापघ्नीं शिवार्चाविषयजनः ।

(शिवार्चाविषयान्विता) ।

चतुर्वर्गप्रदाद्यापि शिवविश्वप्रसादतः ॥ १ ॥

अत एव च साधूनां अथर्कनिरनाहनाम् ।

समष्टिद्विगणाणां मुक्तोपाय भवन्वियम् ॥ ४ ॥

Colophon इति श्रीमत्परमहंसपरिभाषकाचार्यरघुरामतीर्थशान्तायमभयसूत्रपादशिष्य-
जीमत्तुरेश्वरस्य निर्वहणः । उपचारषोडशरत्नमालायाः श्रीमद्बोधायनसूत्रोपनिषद्महादेवपरिचर्या-

उपशाखा समाप्ता । अथवा महालापतिः श्रीश्रीशङ्करः प्रीयता ।

विषयः । बोधायनसूत्रमहादेवपरिचर्यासूत्रस्य व्याख्यानम् ।

No 4138, मृगारेखिहोत्रः । Substance, country-made paper, 8×4 inches. Folia, 3. Lines, 10 on a page. Extent, 56 Slokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1600. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Mṛigāreshṭhiotra The process of performing a particular ceremony named the Mṛigāreṣṭi.

Beginning श्रीगणेशाय नमः । श्रीवसुधैवकुटुम्बकम् । ॐ नमः प्रवक्ष्यामि । सप्तदश-
समिधेभ्यः । शोचिष्वेकस्मिन्सोमसोमपामिदं न्ययनसमुद्रम्य निवेशनं (१) ।

End शन्नो भवन्तु वाजिनो हविषु देशो ये यजामहे वाजिनो वाजं वाजे
मेवा (१) । वाजिनम्याग्ने वोहो (१) । वसुधैवकुटुम्बकम् समाप्तः ।

Colophon १९९० कालगुप्तसंवत्सरे वैशाखशुक्ल १ तदिने समाप्तम् ।

विषयः । वसुधैवकुटुम्बकविधिकथनम् ।

No. 4139. लक्ष्मीव्रतकथा । Substance, country-made paper, 9 × 4½ inches. Folia, 4. Lines, 10 on a page. Extent, 82 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Lakshmi-vrata-kathā. The story of the spread of the worship of the goddess of fortune and the process of performing that worship on the night of the full-moon of the month of Āśvin. People should keep up that night and pass their time in gambling. This is given from the Saṃskṛta Saṃhitā.

Beginning श्रीगणेशाय नमः । श्रीलक्ष्म्याय नमः । श्रवणं कर्णः ।

कार्त्तिकस्य उपानिशं त्रयानि कथयन्तु नः ।

कृतेषु येषु भवन्ति संपूर्णं कार्त्तिकव्रतम् ॥

बाह्वलिम्बा कर्णः ।

आश्विने शुक्लपक्षे तु भवेद्या सैव पूर्णिमा ।

तत्राहो पूजनं कुर्याद्विप्रो जागर्त्तिपूर्वकं ॥

नारिकेलोदकं पोखा अलकौडां समाचरेत् ।

निशीथे वरदा लक्ष्मीः को जागर्त्ततिभाविषी ॥

End अकार स्वासिन्वास्त्रासिन्वा लक्ष्मीव्रतस्त्रिदम् ।

वज्ररावयापिनी या सा पूर्णा च विप्रिद्यते ॥

एवं लक्ष्मीव्रतं कृत्वा न हरिः न दुःखभाक् ।

कृष्णं दुःखं विधातेन नतस्यापि फलं कृतेत् ॥

Colophon इति श्रीमत्कुमारसंहितायां कान्तिकथाश्लोके लक्ष्मीव्रतकथनं नाम नव-
श्लोकाः ।

विषयः । लक्ष्मीव्रतकथाकथनम् ।

No. 4140 लिङ्गपद्धतिः, वा शिवलिङ्गपूजाविधिः । Substance, country-
made paper, 9 × 5 inches. Folia, 21. Lines, 8 on a page. Extent, 273
ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta,
Government of India. Appearance, fresh. Verse Incorrect.

Liṅga-paddhati ALIAS **Sivaliṅga-pūjā-vidhi** The process
of worshipping the emblem of Śiva made of earth. Such an em-
blem is worshipped daily by almost every brāhman.

Beginning श्रीगणेशाय नमः । श्रीभुवानीश्वराय नमः । पार्थिवशिवलिङ्गपूजाविधि
वक्ष्यते । मम सर्वकामानां सिद्ध्यर्थं पार्थिवलिङ्गपूजां करिष्ये । इति सङ्कल्प्य, सद्योजानं प्रपद्यानि-
सद्योजाताय ये नमो नमः ।

End शिवलिङ्गमानयोऽर्थं दोषविकारभङ्गनम् ।
तदर्थं गामुखाकारं पञ्चसूत्रमिदं कृतम् ॥
लिङ्गममकविकारं लिङ्गोच्छ्वासममं मतः ।
लिङ्गादुद्भिगुणतो दैर्घ्यं लिङ्गवच्च प्रचालिका ॥

Colophon इति लिङ्गपद्धतिः ।

विषयः । पार्थिवशिवलिङ्गानां काम्यपूजाविधिकथनम् ।

No. 4141. अपतनीकाधाननिरूपणम् । Substance, country-made paper,
9 × 4 inches. Folia, 28. Lines, 10 on a page. Extent, 577 ślokas.
Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government
of India. Appearance, fresh. Prose. Incorrect.

Apatnīkādhāna-nirṇaya The process of performing sacri-
fice in honour of the gods Agni and Soma. In this sacrifice the
sacrificer may light the fire without the help of his wife.

Beginning श्रीगणेशाय नमः । दर्शनपूर्वमासयाजिनो च विरिचनानुपूर्वोक्तौ विरोधे किं
यजमानवेदेनोपसृजेच्च शास्त्रयोक्तद्वौरेवाध्यर्थेच वा निर्वह्य इति संशयः ।

End तथ वे मध्यमसुखेत्याद्यां (?) दूषयन्ति । मध्यमासुखे नष्टाग्निहोत्रं लोकात्
बौत्त्यादीर्ष(?) न पश्यन्ति । परचिह्नानि च वचनानि तथा कथाचिह्नकल्पनया व्यवस्थापयन्ति
नेवासमिप्राथं न प्रतीत इति दिक् ।

Colophon श्रीचातुर्थरहोविन्दोस्मितीयो, लघुतरोऽपनीकाधाननिर्णयः ।

विषयः । अग्निहोत्रोद्यविचारः । अग्निहोत्रोद्यपुनोद्गागविचारः । अग्निहोत्रोद्यसंयचकारिका-
कथनं । अदिताधानविषयः । मध्यमसुखीकाधाननिर्णयः । लघुतरापनीकाधाननिर्णयः ।

No 4142. काम्ययागप्रयोगः, वा वैधातवीयाप्रयोगः । Substance, country-
made paper, $8\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 42. Lines, 10 on a page. Extent,
787 slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta,
Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Kāmya-yāga-prayoga ALIAS **Traidhātaviya-prayoga.** The
process of performing optional ceremonies with the object of gaining
some advantage thereby. The work includes some obligatory cere-
monies too.

Beginning श्रीगणेशाय नमः । काम्याभिरिष्टिभिर्यज्ञेतामावास्यायां पौर्णमास्यां वा
दशर्षां काम्या इति प्रायोवाहः । अकाम्या अपीत्यास्त्रायने । यथा जनिदिपष्टिहृतत्वाभवत्या-
द्यः । तासामपि काम्यधर्माः स्युराद्यभागादि (?) ।

End अग्नये चिरण्यमिति चिरण्यम् । उत्तानस्तेति तार्पण्यं द्युताक्तवस्त्रम् ।
वज्राय गामिति धेनोः । धनो बभूव गजगन्धर्ववर्जं ब्राह्मणसंप्रदानादिः सन्निष्ठते (?) ।

Colophon इति वैधातवीयाप्रयोगः समाप्तः ।

विषयः । काम्ययागप्रयोगः ।

No 4143. मङ्गलपूजनविधिः, वा भौमव्रतम् । Substance, country-made
paper, $9\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 6. Lines, 2 on a page. Extent, 924
lokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta,
Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Maṅgala-pūjā-vidhi, ALIAS **Bhauma-vrata** The process of
worshipping the planet Maṅgal or Mars. Both males and females
are enjoined to worship the deity on Tuesdays in the morning. It
is a charm for the cure of diseases.

Beginning श्रीगङ्गाधिरतये नमः ।

अथ मङ्गलस्य पूजनविधिश्च्यते । भौमवारे अथचोद्यवेष्टाद्यामपामार्जेष्ट दक्षिणार्धं विधा-

याचम्य तिस्रामस्रकपूर्वेण मद्यादौ ह्येव वा खाना धीतरत्नवत्तं परिचाय रत्नोत्तरीयस्र स्त्रीवा
 ध्येवं (?) परिदध्यात् । ततस्तत्तास्रपात्रे रत्नाखतारत्नपुष्परत्नवन्दनानि निखिण्य अग्रिमूर्धनिमन्त्रेण
 यथेमहोत्तरवत्तं दद्यात् ।

End

महास्र उवाच ।

इदं व्रतं तवाख्यातं सर्वघोषप्रदायकम् ।

इदं व्रतं करिष्यन्ति तेषां बौद्धा न जायते ॥

स्त्रीभिर्व्रतं प्रकर्तव्यं पुरुषेभ्य विवर्जितम् ।

तेषां मुक्तिर्न सन्देहः स्वर्गवाप्तौ न संशयः ॥

Colophon

इति श्रीभविष्युत्तरे भोमव्रतं सम्यक् ।

विषयः । आरोग्यकामस्य महास्रपूजापूर्वकं तद्व्रतविधिकथनं प्रयोगकथनम् ।

No. 4144 महागणपतिक्रमः । Substance, country-made paper, 6 x 4 inches. Folia, 74. Lines, 8 on a page. Extent, 814 slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Mahā-gaṇapati-krama The process of worshipping Mahā-gaṇapati, Vidyāśiva and Atman.

Beginning श्रीगणेशाय नमः । श्रीमहागणपतये नमः ।

गुहं गणपतिं दुर्गां वटुकं शिवमनुजम् ।

ब्राह्मणं गिरिजां लक्ष्मीं वाणीं वन्दे विभूतये ॥

चित्प्रकाशं गुहं वन्दे पूर्णानन्देकविषयम् ।

क्रियतेऽनन्ददेवेन महागणपतेः क्रमः ॥

तत्रादौ मान्त्रिको रजनीतुय्यामे विबुधायश्वकमासमनादिकं विधाय स्वामने पद्मामने चोप-
 विश्य स्मरन्मि स्रष्टवद्वक्तकमलकर्णिकायां श्रीगुहचरचारविन्दं ध्यात्वा । प्रगाभ्रं नमोवाकं
 चित्प्रकाशमन्दमूर्धये । शिवाय कवचाङ्गाय । इत्यादि ।

End

आत्मतत्त्वाधिपतिः श्रीमहागणेशाधिपतिस्तु । विद्यातत्त्वाधिपतिस्तु ।

शिवतत्त्वाधिपतिः (अतः परं) अस्मिन् ।

विषयः । महागणपतिप्रयोगकथनम् ।

No. 4145. मठास्रायः । Substance, country-made paper, 9½ x 4 inches. Folia, 3. Lines, 8 on a page. Extent, 23 slokas. Character, Nāgara. Date, Sk. 1750. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose. Incorrect.

Mathāmnāya It treats of the variety of customs and traditions prevalent in the seven principal monasteries or *maths*, such as the S'ārada-māth, &c.

Beginning ॐ नमो गणेशाय ।

अथ सटाऽन्याः । तत्र प्रथमसठः । पश्चिम आश्रमायो लिख्यते । शारदासठकौलवं वारमुष्म-
दायः (२) । इत्यादि ।

End नित्याऽर्चं निर्विकल्पोऽर्चं निरङ्कुलोऽर्चं शुद्धोऽर्चमित्यादिष्कुरणम् ।

Colophon इति सप्तम आश्रमायः । इति सटाऽन्यायः समाप्तः । शाकं १७५० ॥

विषयः । शारदादिमठसप्तकम्, आश्रमायभेदविकरणम् ।

No 4146 महाविष्णोर्महास्तुतिः Substance, country-made paper, 11 × 4 inches. Folia, 10. Lines, 13 on a page. Extent, 341 Slokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1757. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Mahā-vishnur-mahāstuti. A hymn to the great Vishnu by Jayakrishna, the disciple of Beṅkaṭakrishna, the son of Padma-nātha and the grandson of Harinātha, an inhabitant of the capital of S'iva, i. e., Benares.

Beginning मच्चैर्भ्यं विष्णो तव सच्चिदानन्दैः कृतिमुच्ये.

सच्चिदास्यः कर्तुं न हि भ्रष्टमनसाः प्रभुरपि ।

चतुर्भिर्देवैश्चा यत्निपुणमयनः पद्मभिरर्चं

कथं तेषां स्यात् सावमवदनाधिकवदनः ॥

End

अधीतविद्यः शिवराजधान्यां

योपगुणाभो चरितार्थसूत्रम् ।

नम्याम्यजोऽर्चुं कृतवान् कृतिं न-

ह्नात्ये पुनर्विष्णु-तं प्रसूये ॥

गुरोर्ब्रह्मलक्ष्मण्य चरणान्मृजयन्विना ।

जयलक्ष्णेन रचिता महाविष्णोर्महास्तुतिः ॥

कृतः स्वर्नद्याचैत् पठनमवगात् प्रकृतने

मरो यः श्रीविष्णोश्चरन्विकटं तन् स भजते ।

शिवश्रीमच्छेन्नप्रभृतिशिरसां यत्र मन्त्रयो

विमलं वैचित्र्यं निजविशिष्यभाषां विदधते ॥

Colophon. इति श्रीमहाविष्णोर्महास्तुतिः । संवत् १७५० ।

• विषयः । स्तोत्रयानेन महाविष्णोर्महास्तुतिः ।

No. 4147. महालक्ष्मीस्तोत्रम् । Substance, country-made paper, 10×5 inches Folium, 1. Lines, 30. Extent, 86 slokas Character, Nāgara Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old. Verse. Incorrect.

Mahālakṣmī-stotra. A hymn to the goddess of wealth.

Beginning श्रीगणेशाय नमः ।

अथ महालक्ष्मीस्तोत्रप्रारम्भः । अगस्त्य उवाच ।
 मातर्नमामि कमले कमलायताक्षि
 श्रीविष्णुहृत्कमलवामिनि विश्वमातः ।
 लोरोदजं कमलकोमलगर्भगोत्रि
 लक्ष्मि प्रभोद मतमं नमतां शरण्ये ॥
 त्व श्रीरुद्रेन्द्रमदने मदनेकमात-
 र्कामि चन्द्रममि चन्द्रमनोहराम् ।
 सूर्ये प्रभामि च जगच्चित्तये प्रभामि
 लक्ष्मि प्रभोद मतमं नमतां शरण्ये ॥ इत्यादि ।

End • वाराणस्या रक्षस्य ह्य यथावच्छिन्नभाषितम् ।

तव तुष्टिकं वक्षन् कथयिष्यति षण्मुखः ॥
 इति लब्ध्वा वरं सांश्च महालक्ष्मीं प्रथम्य च ।
 यथावगच्छिष्यति कुमारः शिखिवाहनः ॥

Colophon इति श्रीस्कन्दपुराणे काशीखण्डे अगस्त्यकृतश्रीमहालक्ष्मीस्तोत्रं नाम
 पञ्चदशोऽध्यायः ।

विषयः । स्तुतियानेन महालक्ष्मी मण्डित्यादिष्वनम् ।

No. 4148. महालक्ष्मीस्तोत्रविधिः । Substance, country-made paper, 10×4 inches Folia, 10. Lines, 7 on a page. Extent, 135 slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Verse. Correct.

Mahalingārchchana-vidhi. Two chapters from the *S'ivapurāna*, viz., the 20th and the 21st which treat of the worship of the emblem of *S'iva*.

Beginning अथ महालिङ्गार्चनविधिर्लिख्यते ।

अथातः संप्रवक्ष्यामि महालिङ्गार्चनक्रमम् ।

पुरा भगवता प्रोक्तं शङ्करं पौपमन्यवे ॥

उपमन्यु भङ्गायोगौ तपसापरमेष्ठरं ।

शोषयामानुष्टास्या तस्याश्चाविरभूच्छिवः ॥

प्रथम्य विविधैः स्तौत्रैः क्षुत्ता नत्वा शिरोमुखैः ।

प्रसन्नं साम्बभोजानं पप्रच्छ प्रशयान्वितः ॥

अक्षय्यं लतार्योऽग्निं प्रसादान् तव शङ्कर । इत्यादि ।

End

पाठद्वय इममध्यायं लिखित्वा आबधेदपि ।

शोऽपि तत्फलमाप्नोति सत्यं सत्यं वदाम्ययम् ॥

Colophon इति श्रीशैवपुराणं शिवरचनं महालिङ्गार्चनप्रयोगविधिर्नाम एकविंशोऽध्यायः ।

विषयः । शिवपुराणीय शिवधर्मानुकीर्तनप्रकरणौघविशाध्यायादिरभ्य एकविंशः अध्यायं यावत् महालिङ्गार्चनपूजनादि क्रमपरत्वं कथनपूर्वकं तत्तत्प्रयोगकथनम् ।

No 4149. मृत्पुञ्जयमानसपूजाविधिः । Substance, country-made paper, 6 x 4 inches. Folio, 6. Lines, 8 on a page. Extent, 32 slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verso. Incorrect.

Mṛityunjaya-mānasa-pūjāvidhi. The process of mentally worshipping *Mṛityunjaya* which is only another form of *S'iva*. The worship has this peculiarity that no external offerings need be made. The offerings are given only mentally.

Beginning श्रीगणेशाय नमः ।

अथ मृत्पुञ्जयमानसपूजारम्भः ।

केलासे कमनीयरत्नचित्रिते कल्पद्रुमलेखितं

कर्पूरपादिकेन्दुसुन्दरतनुं कात्यायनीयवित्तं

, महापुङ्गववन्द्यं विजयजटाभारं कृपासागरं

कपडास्तुतुसद्येष्वव्यभिचि ह्यत्युच्चयं भावये ॥
 यागस्य ह्यत्युच्चय चन्द्रमौले श्याञ्जिनास्तुतुसदापाये ।
 स्वयम्भुविराजकासधनो प्रसीदविश्वेश्वरपावनी ॥
 भास्वन्नोन्निकतोऽरवे मरुतसन्नाभ्यानास्तुते
 सोमे धूपसुवासिते मणिसये साधिव्यदौपाहिते ।
 नक्षत्राभ्ययोगि पुङ्गवगणे + ते कल्पद्रुमेः
 श्रीह्यत्युच्चयसुखिरोभवविभोसाधिव्यसिंहासने ॥ इत्यादि ।

End

केवलसतिमाधुर्यं दुग्धसिग्धैश्चशर्करासहितं ।
 परिरक्तमनैश्चिद्युतं ह्यत्युच्चयदेवभृङ्गविभो ॥

रक्षाभूतकपिशेककफक्षेडांशुपक्षेः स्वादुमत्सर्पकुर्वेभधुरेणुचपङ्गकक्षेः सन्नारिकेलाम्भुभिः ।
 कर्पूरेण सुवासितैर्गङ्गजलैः ।

Colophon (अन्तः खण्डितम् ।)

विषयः । मानसोपचारैः ह्यत्युच्चयपूजनविधिकथनम् ।

No 4150. मौनिमाहात्म्यव्रतम् । Substance, country-made paper, 11×3½ inches. Folia, 5. Lines, 7 on a page. Extent, 63 Slokas Character, Nāgara Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old. Verse. Incorrect.

Mauni-māhātmya-vrata The story of the spread of the worship of Śiva by a vow of silence and the process of performing the worship. This is taken from the Skandapurāna.

Beginning श्रीगङ्गाननाय नमः ।

नन्दिकेश्वर उवाच ।
 कथयस्व प्रसादेन व्रतं परमदुर्लभं ।
 येनासौ वरदो देवतामोक्तकथयन्मुखा ॥
 स्कन्द उवाच ।
 कथयस्व प्रसादेन व्रतं परमदुर्लभं ।
 न कस्य चिकम्पाच्छान्तं ज्ञानेन कथयामि तत्
 महादेव व्रतं रथं पवित्रं पापनाशनं ।
 येन संश्रुतमात्रेण सर्वपापैः प्रमुच्यते ॥

शाक्यनगरस्यै सोमशर्म्यो द्विजात्मनः ।

सर्वदा दुःखितो होमो द्रव्यहोमोवभूतः ॥ इत्यादि ।

End

सर्वपापविनिर्मुक्तः सर्वदोषविवर्जितः ।

भुङ्क्ता भोगान् यथाकामं चान्तेपञ्चत्वरं पदं ॥

स्रभते परमां मुक्तिं शिवलोकं सञ्जीयते ।

Colophon इति श्री स्कन्दपुराणे नन्दिकेश्वरसंवादे मीनिमाहात्म्यवतं सम्पूर्णम् ॥

विषयः । स्कन्देन सप्त नन्दिकेश्वरस्य संवादेन मणिमाहात्म्याभिधानं शेषवतविधिकथनं ।

तत् फलदिकीर्तनञ्च ।

No. 4151 मणिकर्णिकास्तोत्रम् । Substance, country-made paper, 6 × 2½ inches. Folio, 5 lines, 5 on a page. Extent, 28 ślokas. Character, Nagara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Verse, Incorrect.

Manikarnikā-stotra. A hymn for the glorification of Manikarnika a holy place in Benares, the touch of the water of which procures salvation.

Beginning शौण्डेनाय नमः ।

गङ्गातरङ्गरमणौयजटाकलापं

गौरीनिरन्तरविभूषितवामभागं ।

नारायणं प्रियमनङ्गमदापचारं

वाराणसीपुरपतिं भजविश्वनाथं ॥

वाचासगोचरमनेकगुणसङ्घं

वागशविष्णुसुरसेवितपादयोढं ।

रामेन विपञ्चभरेणकलवक्त्रं

वाराणसी पुरपतिं भजविश्वनाथं ॥

रागादिदोषरहितं सज्जमानुरागं

विराग्य + + निलयं गिरिजामहायं ।

माधुर्यशौर्यनिलयं युगलाभिरामं

वाराणसी पुरपतिं भजविश्वनाथं ॥ इत्यादि । ७

End

कच्छः कोविशतेश पापलिपनं यथाशक्त्यैः फलं

नरूपं भविकर्षिकाप्रपूजनायुषैः प्रदिष्टं भवेत् ।

खाला लोचामिदं नरः पठति यः संसारपाशोनिधिं
सौम्यवल्गुवत् प्रयत्नसद्वर्ततेऽसौम्यं ब्रह्मणः ॥

Colophon इति श्रीशङ्कराचार्यविरचितं मणिकर्णिकाशोचं सम्युक्तम् ।
विषयः । कृतिव्याजने मणिकर्णिकामात्राद्यादिकौर्मनम् ।

No 4152. मण्डलविधिः । Substance, country-made paper, 10 × 4½ inches. Folium, 1. Lines, 8 on a page. Extent, 25 slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Verse. Correct.

Māṇḍala-vidhi. A yati is enjoined to draw the mystic form of a square or other figures below the plate from which he eats. These figures are supposed to keep off worms, &c.

Beginning श्रीगणेशाय नमः ।

अथ मण्डलप्रकारः ।
अग्निः सोमस्य सूर्यस्य वरुणस्य प्रजापतिः ।
मण्डलनोपजोवन्ति राक्षसानां निवारणम् ॥
कूर्मं गृष्टिपतङ्गाद्या धूमन्तं वसुधातनम् ।
भोजनार्थं यतिर्दत्त्वा तदर्थमुपलेपनम् ॥ इत्यादि ।

End यतिर्बलजलं दद्याद्विलं दद्यात् पुनर्जलम् ।
तदग्रे भक्षणानुन्यं तज्जलं मागरोपसम् ॥

Colophon इति मण्डलविधिः समाप्तः ।

विषयः । भोजनकाले तत्प्राप्त्याधस्तात् मण्डलकरणप्राप्यकलादिनिरूपणम् ।

No 4153. महार्णवः । Substance, country-made paper, 9 × 5 inches. Folia, 298. Lines, 12 on a page. Extent, 4,992 slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, decayed. Prose and verse. Incorrect.

Mahārṇava. It treats of the various diseases produced by the commission of various sins. The expiation of these sins with a view to the cure of these diseases. . By Madana, a Rājā, who dedi-

cated many wells and groves to the use of the public. He emulated the fame of Bhoja Rājā by writing books. He had two well-known sons, viz., Prithvīmalla and Māndhātā.

Beginning (प्रथमपत्रं नास्ति ।)

तस्याऽऽजः श्रीमदनेन नाम्ना
 धाम्ना च कथं च सङ्गतायः ।
 बोधादये ससुवि युद्धिपक्षेण
 नितास्तवन्नास्मात्प्रितोभुत् ॥
 यः कृपानारामान् धर्मायतनानि सन्निभ्यां च ।
 हन्ता स्वकीर्तिमकामदौदशमूर्तिभदेन ॥
 परिष्ठात्यताकलाकलापं
 विदधमेन च भूरिशः प्रवभान ।
 मदनेन सङ्गोभता जगत्या
 प्रथिता नूतनभोजराजकौर्तिः ॥
 पुत्रेषु सत्सुपि फलचयुगेय तस्य
 पुत्री जगत्प्रविष्टलरकौर्तिपूरी ।
 जातो प्रियावतिनरा प्रथमप्रसूतो
 नीतो सङ्गोभितनन्पुण्येविनीतो ॥

— — — — —
 अपतिसमः प्रथ्वी प्रथ्वीमस्त्योरभुक्काष्ठः ।
 अपरोमात्रागुणैर्मात्रागोयतेजसि ॥
 — — — — —
 नृतिमृति पुत्राणि ससाक्षोऽथ यथामति ।
 निवध्यते समाभेन निवध्यते सङ्गोभः ॥

सच सावद्वन्माणसकलकर्मापायामिनेन कर्माविपाककपरोमादिविमुक्तये प्रायश्चित्तादेरवश्यं
 कर्मवता प्रतिपाद्यते ॥ इत्यादि ।

End अथ कपिलपञ्चरं कर्माविपाकसमुच्चये । — — — — —

— — कपिलाष्टः प्रसूतानि ततो जठरमुत्तवान् ।

Colophon अतः परं अप्रसूतम् ।

विषयः । पापजरोमविषाककथनपूर्वकं प्रत्येकं प्रायश्चित्तकथनं शान्तिकथनम् ।

No. 4154. कवीन्द्रचन्द्रोदयः | Substance, country-made paper, 12 x 5½ inches. Folia, 49. Lines, 8 on a page. Extent, 1,053 slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose and verse. Very incorrect.

Kavindra-chandrodayaḥ An Anthology by Kavindra Chandra. It contains extracts from a large number of poets and a pra-sti of the compiler in prose and verse.

Beginning पुण्डरीकाक्षं चं आं शु (चण्दां शुं) चण्दो चण्डेश्वरीं तथा ।

चैतण्य (२) तुण्डमानस्य निबन्धोऽयं निबन्धमे ॥ १ ॥

तमससः संघविघ्नकारो समलविद्वत्प्रितापचारो ।

कवीन्द्रचन्द्रोदयनामधारो प्रबन्ध एषोऽमुं जगत् प्रचारो ॥ २ ॥

End

कस्यापि कति न कवमि तारः स्मार्थमस्त्वावितारः ।

परगुणगणनाया बाधितारः कियन्तः (२) ॥

Colophon इति मनसि विदित्वाकारि विश्वार्थिचन्द्रामकलसुखतमारः श्रीकवीन्द्राव-
तारः । श्रीकवीन्द्रगणेशदेविन्दुदेव लणोलतः । अन्यथाकथमवाप्ति समस्तं चरिणीपतिः ।

विषयः । विविधकविस्तुतानि सङ्गृह्य गुप्तिनोऽयं प्रबन्धः । तत्र कवीन्द्रस्य निजप्रशस्तिः
वर्णनसदृशपद्ययोः प्रदर्शनं । प्रास्ताविककथनञ्च ।

No 4155 श्रीकल्पसंग्रहः | Substance, country-made paper, 10½ x 4½ inches. Folia, 38. Lines, 13 on a page. Extent, 1,574 slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose and verse. Incorrect.

Kalpa-saṅgraha. This is a Jaina work in Sanskrit with a large number of Jaina Prākṛita expressions interspersed. It contains accounts of Pārsvanātha Nemnātha, Admātha and others. It contains also the Sthairrāvalīcharita, that is, the biographical accounts of the Ancient Jaina elders. It is an abstract of the Kalpasutta in Jaina Prākṛita which gives the process of a certain form of worship named Paryyushanā which commences from the fifth day of the waxing moon.

Beginning श्रीगौतमस्य नामः । कस्यापि निसृजसि विद्वत्सत्त्वनामभाष्यास्तुत्यासम्-
वादिमाविद्यापयउडाहृष्टोऽल्पहाहृष्टमे । तानिः प्राप्तिमुपैति भौतितानिभिः साकं न किं किं

भवेद्यद्दामहलमुज्ज्वलं सुविपुलं यस्यामुभावाह्वि । स चार्जुं श्रीकृष्णः श्रीसर्वज्ञप्रणीतः । सर्वज्ञ-
प्रणीतमेवशास्त्रं प्रमाणं । वक्तुः सर्वज्ञत्वाभावे शास्त्रस्यापि प्रामाण्यासम्भवात् । इदञ्च श्रीकृत्याभि-
सङ्गशास्त्रं श्रीधर्मसत्त्वानन्दमित्रासमुत्तराजधानीसमानञ्च विद्यते । श्रुत्स्मृतदेवलीकानामुपका-
रकं स्याद्यवधर्मः ।

End सप्रविचारगर्भस्याभिपद्यो जन्मोत्पत्त्यक्रौडा कुटुम्बविचारादेशाज्ञानपरिवा-
रमोक्षाः । पार्श्वनेमिचरित्रं अन्तराणि च आदिनाथचरित्रस्यविवाचन्यौ सामाचारोमिच्छादुक्तकृ-
कथा इति व्याख्यापरिच्छेदः ।

Colophon इत्यन्तरकथायोगमेतत् । उर्वीं गृहीं तदनुजलदः सागरं कुम्भजन्मा श्रीमो-
क्षोमी रविचिम्बकनी मी च यस्याङ्गिपोढे । स प्रोढः श्रीजिनपरिष्टः सांपि यस्या प्रणेतो स
श्रीमद्विभूतवनगुरः कथ्य न स्याद्भसमः ।

विषयः । श्रीकृत्यारम्भप्रयोजनकथनं । पर्युपग्राविधिकथनपूर्वकं श्रीकृत्याचनादिफलको-
र्त्तनं । तत्र प्रमत्तन सागकेतुजन्मादिष्टभाक्तकथनं । श्रीवोरचरित्रं । आपार्श्वनाथचरित्रं । श्रीनमि-
चरित्रं । आदिनाथचरित्रं । सुधर्मोदित्यविराजली विवरणकथनञ्च ।

No. 4156 अग्निहोत्रहोमः [Substance, country-made paper, 10½ × 1½
inches. Folia, 3. Lines, 16 on a page. Extent, 159 slokas. Character,
Nagara. Date, ? Place of deposit, Yodisnāko, Calcutta, Babu Pra-
tāpachandra Ghoshā. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Agnihotra-homa A treatise on the subject of the perfor-
mance of the Agnihotra-homa or oblation to fire by Brāhmanas
belonging to Apastamba's Shākhā or school.

Beginning अग्रेणैवायं नमः ।

अथापस्तम्बानामग्निहोत्रहोमो लिख्यते । तस्य चायमुपक्रमः । अग्निहोत्रकाले गणेशं संपूज्य
प्राधान्याग्निहोत्रमारभ्यते तेन यावज्जीवं होत्राभ्योति सद्गन्धः । ततोऽग्निहोत्रमारभमाणो दश
होत्रां होत्राभ्योति सद्गन्धः अग्निं विहृत्याजसं इत्यादि ।

End अनेन यथाशक्ति यथाज्ञानेन कृतेनाग्निहोत्रहोत्रेण कर्मणा श्रीपरमेश्वरः
प्रसोदतु ॥

Colophon इत्यग्निहोत्रहोमः॥

विषयः । आपस्तम्बशास्त्रोपनिषद्वाग्निहोत्रहोमप्रयोगकथनम् ।

No. 4157. अग्निहोत्रकर्म । Substance, country-made paper, $10 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 16. Lines, 19 on a page. Extent, 1,102 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1828. Place of deposit, Yoḍāśāko, Calcutta, Bābu Pratāpachandra Ghoshā. Appearance, old. Prose, few verse. Generally correct.

Agnihotra-karma The nature of the Agnihotra sacrifice, the proper time and the capability for its performance and other matters connected with it.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अग्निहोत्रकर्मोच्यते । अग्निहोत्रमिति कर्मनामधेयं । साधनेऽप्यग्निहोत्रशब्दः प्रयुज्यते । ×
निबन्धार्थं । अजस्रेष्वृष्टेषु भूमिं विहाय तन्मासुपरि आदित्यकिरणसिंहानि यदा तस्मिन्
काले—इत्यादि ।

End. इति प्रसक्तानुप्रसक्तमित्यसं भूयसा ॥

विशेषु विज्ञापनमेतदेव

सूर्योत्थनिन्द्रापि विभूषणं मे ।

प्रत्यान् समालोच्य विभाज्य सम्यक्

क्षुण्णं निन्दन्नुद्दास्य वा माम् ॥

Colophon शुभमस्तु । संवत् । १८२८ ।

विषयः । अग्निहोत्रसूक्तप-तत्काल-तदधिकारि-तदितिकर्तव्यतादि-निरूपणम् ॥

No. 4158. अन्त्येष्टिप्रयोगः । (एकादशाहकृत्यदानम् ।) Substance, country-made paper, $10 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 35. Lines, 7 on a page. Extent, 401 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1874. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose, few verses. Incorrect

Antyeshti-prayoga, or **Ekādaśāha-kṛitya-dāna**. Enumerates gifts to be made to Brāhmanas on the eleventh day after the death of a relative. Some of these are:—a *S'ilagrāma* stone, *Vṛṇaliṅga* stone, boats, elephants, horses, books, *rudrāśka* beads, cars, &c.

Beginning श्रीगणेशाय नमः ।

एकेकादशाहविहितदानानि । तत्राहो विष्णुपुत्रिण मोक्षप्रयोगः । देवकालो सङ्कीर्त्य

जीवस्य शरीरः प्रेतस्य सन्धेपापस्यपूर्वकं सवत्सरोरोमसंश्चक्रुर्विष्णुलोकनिवासार्थं विष्णुप्रीत्यर्थं
मोक्षार्थं करिष्ये । इत्यादि ।

End. उपकरणाभावे इदं पदनिष्कपद्रव्यं तुल्यमर्चं सुश्रद्धे । इति निष्कपद्रव्य-
मार्चं दद्यादिति पददानम् ॥

Colophon. इत्यन्वष्टिप्रयोगे एकादशाक्षर्यदानं समाप्तम् ।

विषयः । एकादशाक्षर्यदानप्रकरणेऽस्मिन् अष्टौषाकद्वितीयदिनदेयद्रव्यादिदानप्रयोगकथ-
नम् । तत्र मोक्षदानं । उत्क्रान्तिधेनुदानं । मोक्षधेनुदानं । अक्षयधेनुदानं । पापधेनुदानं ।
वैतरणीदानं । अथ भक्षणीदानविधिकथनं । रथदानं । गन्त्रीदानं । अश्वदानं । गजदानं । शिविका-
दानं । मृगदानं । शास्त्रपासदानं । बाणक्षिप्रदानं । ब्रह्मक्षमाज्ञादानं । पुस्तकदानं । मोक्षमि-
तिकारिण्यष्टनादिकपद्रव्यदानानि । शय्यादानं । जवदानं । उपानदानं । आसनदानं । भोज-
नभाजनदानं । उदपात्रदानं । उदकुम्भदानं । अन्नदानं । वस्त्रदानं । तिलदानं । खीरदानं ।
चिरञ्जयदानं । कापामदानं । कवचदानं । सप्तधौन्यदानं । विद्यापथ भूमिदानं । नौकादानं ।
वसन्तीदानं । द्रोणदानं । दाम्प्रीदानं । हासदानं । यष्टादिदानं । पददानप्रयोगकथनम् ।

No. 4159. बौधायनसूत्रस्याख्या । Substance, country-made paper,
10 × 4½ inches. Folia, 133. Lines, 8 on a page. Extent, 1,921 slokas.
Character, Nāgara. Date, Sm 1903. Place of deposit, Calcutta, Govern-
ment of India. Appearance, fresh. Prose. Very incorrect.

Baudhāyana-sūtra-vyākhyā. A commentary on some of
Baudhāyana's sūtras.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अथ द्वैषसूत्रप्रारम्भः । उपवस्य इति कथमुक्त्वा + जूपवस्यं जानीयात् । सन्धः क्षिदे-
वोपपाद्य उच्यते + + पूरवदशीति साधु अलु सन्धः साधु अलु सन्धेवपादानं यमोर्ध्वसाधौ
पु × ते । तस्य वेदुपवसतोऽस्मिन् आदित्ये न तु अलु सन्धः । इत्यादि ।

End. अथाप्युदाहरणि । वपा + वृष्णाक्षेवामेवैतद्व्यति । अथेवं वाजपेयं समा-
दशमेवैते व्रजते । अदेववृषस्यामेकमिदं वैष्णवीषु त्रिविहवतोषु(?) कुर्वन्ति । इति विग्रहः ।

Colophon. इति कर्मान्तरूपे द्वितीयः प्रश्नः समाप्तः । विज्ञप्तार्कं संवत् । १८०३ ।

विषयः । बौधायनसूत्रोपद्वैषसूत्रकर्मान्तरूपोर्ध्वसाधौ ।

No. 4160. देवीरहस्यतन्त्रम् । Substance, country-made paper, 10 × 4 inches. Folia, 25. Lines, 9 on a page. Extent, 621 slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Devī-rahasya-tantra. A work on the worship of the Sun (?)

Beginning. (श्रीदेववाच ।)

श्रीशैलशिखरासीनं भैरवीपतिमीश्वरम् ।
भैरवं चन्द्रकुण्डं गयगन्धर्वसंवितम् ॥
पद्मगाभुषणोपेतं जटाकुण्डमण्डितम् ।
भस्माङ्गरागधवलं सूर्यमीनासकङ्कणम् ॥
सिंहासनापरीधानं गजचर्मोत्तरीयकम् ।
कपालखट्वाङ्गधरं जटाढमवधारिणम् ॥
विशूलबाणासिधरं वराभयकरं शिवम् ।
सुपद्मालाकरं कामकालाञ्चकभयङ्करम् ॥
ब्रह्मोपेन्द्रेण जमितं चन्द्रकोटिसमप्रभम् ।

— — — — — ।
देववाच ।

भगवन् देव देवेश भक्तानामभयप्रद ।
त्वं शिवः परमेष्ठान त्वं विष्णुस्त्वं प्रजापतिः ॥ इत्यादि ।

End

गुह्यातिगुह्यगुह्यं सूर्यपञ्चाङ्गमुत्तमम् ।
इदं शास्त्रागमस्यं परमं शिवरूपकम् ॥
इदं नाथ समारम्भं शिवदेवसमन्वितम् ।
सर्वथा सर्वदा गोप्यं मोपनीयं स्वयोजिवन् ।

Colophon. इति देवीरहस्ये तन्त्रे परमार्थकोषाख्यानं नाम पञ्चविंशः पटलः ॥
श्रीलक्ष्मणार्पणम् ।

विषयः । सूर्यस्य पञ्चाङ्गमन्त्रोच्चारणिकथनं । सूर्यस्य नित्यपूजारहस्यकथनं । विश्वेश्वर-
तन्त्रोपनिषदिकथनम् । ब्रह्मपञ्चराभिधानतन्त्रकथनम् । सूर्यपञ्चवक्त्रनामकोषकथनं । तस्य पर-
मार्थकोषकौर्त्तनम् ।

No. 4161. दानखण्डप्रयोगः । Substance, country-made paper, 19 x 3½ inches. Folia, 42. Lines, 7—8 on a page. Extent, 520 slokas. Character, Nāgari. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Dānakhaṇḍa-prayoga The process of making gifts of various sorts, such as that of gold, elephants, horses, white horses, in the Kali Yuga.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अथ भद्रोद्दोक्षितस्तदानप्रयोगो भिष्यते । अथ गोदानविधिः । तत्रादेशमात्रं भासः ॥

न ह्यर्था पापवत्सा वा बन्धा रोगजराश्विना ।

न यथा माधिगात्राद्य दद्याद्गोत्राच्छ्रय वै ॥

विद्यासिन्धुः ।

नैकश्रद्धां चक्षुःश्रद्धां स्फुटितां च गच्छन्तु ।

न वै दद्यात् विद्याययीं सुकृपां गों प्रदापयेत् ॥ इत्यादि ।

End.

एषां पञ्चकदानेन समं समुपसरोरथाः ।

इदममुकपद्यायनं मध्येपञ्चममुकदेवशर्मण तुभ्यमहं समप्रदे ।

Colophon रति पद्यायनदानं । (अतः परं क्षणिकतम् ।)

विषयः । गोदागादिविधिकथनपूर्वकं तत्तत् प्रयोगकौर्मनम् । तत्र दानयोग्यगोक्षणञ्चादि-
कथनं । तत्र शृङ्गादौर्मा परिमाणदिकथनञ्च । अभयतोमुक्षौदानविधिकथनं । एषभदानविधि-
कथनं । अथदानविधिकथनं । कक्षी अनाथदानस्य प्राशस्त्यकथनं । मन्त्रिदौर्माविधिकथनं ।
गणदानविधिकथनं । मन्त्रौर्माविधिकथनं । शिविकादानविधिकथनं । अथ सुवर्णदानविधि-
कथनं । सुवर्णकमलदानविधिकथनं । सुवर्णपात्रदानविधिकथनं । अङ्गुलीयकदानविधिकथनं ।
बलयदानविधिकथनं । कुण्डलदानविधिकथनं । कटकदानविधिकथनं । कण्ठमालादानविधि-
कथनं । सुवर्णसिंहादानविधिकथनं । सुवर्णगुल्लोदानविधिकथनं । सुक्तादानविधिकथनं ।
रत्नदानविधिकथनं । रजतदानविधिकथनं । रजसपात्रदानविधिकथनं । ताघदानविधिकथनं ।
क्षौद्रदानविधिः । ताघपात्रदानविधिकथनं । कांक्षपात्रदानविधिकथनं । शंखपात्रदानविधि-
कथनं । शृङ्गदानविधिकथनं । कमण्डलुदानविधिकथनं । उदकुम्भदानविधिकथनं । प्रसिमा-
दानविधिकथनं । शिवस्त्रिदानविधिकथनं । अमामचेन्नदानविधिकथनं । शालपात्रदानविधि-
कथनं । विष्णुमुनिदानविधिकथनं । सूर्यमुनिदानविधिकथनं । अश्वमुनिदानविधिकथनं । एवं
भीमादिपञ्चमुनिदानविधिकथनं । इशानादिपञ्चमुनिदानविधिकथनं । इन्द्रमुनिदानविधिकथनं ।
वायुमुनिदानविधिकथनं । गणेशमुनिदानविधिकथनं । सरस्वतीदानविधिकथनं । पुस्तकदान-

विधिकथनं । वपदादानविधिकथनं । वक्रदानविधिकथनं । कम्पादानविधिकथनं । हासीदान-
विधिकथनं । कपिलादिदानविधिकथनं । रथादिदानविधिकथनं । हामदानविधिकथनं । मेव-
दानविधिकथनं । अजिनदीनविधिकथनं । वस्त्रदानविधिकथनं । यज्ञोपवीतदानविधिकथनं ।
कम्बुदानविधिकथनं । गन्धादिदानविधिकथनं । कस्तूरीकपूरादिदानविधिकथनं । पुष्पधूप-
दीपादिदानविधिकथनं । अस्त्रादिदानविधिकथनं । धान्यश्रीविषमपुत्रस्ययोगभूमिमुद्रादिदानविधि-
कथनं । छतदानविधिकथनं । शर्करागुग्गुलवनीतदुग्धदधिमधुस्रवणादिदानविधिकथनं । शक-
काष्ठचरित्रातैलजलादिदानविधिकथनं । धर्मघटप्रपादिदानविधिकथनं । शत्रुसिम्भूरादिदान-
विधिकथनं । कुप्याणादिफलदानविधिकथनं । हस्तदण्डादिदानविधिकथनं । पद्मायतनदान-
विधिकथनम् ॥

No. 4162. दम्पतीपूजनविधिः । Substance, country-made paper, $9\frac{1}{2} \times 6$ inches. Folia, 4. Lines, 45 on a page. Extent, 135 slokas. Character, Nāgari. Date, Sk. 1753. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose and verse. Incorrect.

Dampatī-pūjana-vidhi This work describes, in the manner prescribed in *Kurmanvīpaka*, the process of worshipping a married Brāhman couple (*Dampatī* = husband and wife).

. **Beginning.** श्रीगणेशाय नमः ।

अथ कर्मविपाकसमुच्चये दम्पतीपूजाविधिः । तदुच्यते । यः पुरुषजन्मनि स्त्रीपुत्रवयोः परस्परं
दुष्टबुद्ध्या विधोगं करोति । स पुमान् स्त्री भवति । सा स्त्री श्रमास्त्री युनो वा भवति । उक्तम् ।

धर्मपत्नीयु यो नित्यं विधोगं कुरुते यदि ।

स पुमान् स्त्री प्रजायते दुष्टो भवति किल्बिषो ॥ इत्यादि ।

End. अनेन । यथाशक्ति यथाज्ञानं यथाशक्त्या (?) सया कृतेन दम्पतीपूजा-
ख्येन कर्मणा तेन श्रीलक्ष्मीनारायणौ प्रीयेतां ॥ ॐ तत् सत् ब्रह्माप्यम्बम् ॥

Colophon. इति दम्पतीपूजनविधिः समाप्तः । शके । १७५१ ।

विषयः । कर्मविपाकसमुच्चये प्रकारेण दम्पतीपूजाकर्तव्यतासम्प्रयोगकथनम् ।

No. 4163. देवीसूक्तभाष्यम् । Substance, country-made paper, 7×4 inches. Folia, 7. Lines, 9 on a page. Extent, 102 slokas. Character, Nāgari. Date, Sk. 1738. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Devīsūkta-bhāṣhya A commentary on the *Devīsūktam*.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अथमिच्छामि यथोक्तं स्तुतं वागामुखीयं मन्त्रं दुहिते वाङ्माली मन्त्रविदुषी स्वात्मना-
मकीत् (?) । अतः सा ऋषिः । सविस्मृतात्मकः सर्वगतः परमात्मा देवता । तेन हि एषा तादा-
त्म्यमनुभवती सर्वलक्षणैश्च सर्वस्थाधिष्ठानत्वेन च अष्टमेव भवामीति स्वात्मानं स्वीति । द्वितीया
स्वततो ॥ इत्यादि ।

End.

नतकुलीयापामुदानिहनिहारेण तस्या उदानम् । शम्भो मकीपः ॥

Colophon. इत्यष्टमस्य सप्तमे द्वादशो वर्गः । इति देवीछन्दोभाष्य । शके । १७२८ ।

विषयः । देवीछन्दस्य व्याख्यानम् ।

No. 4164. दशाङ्गललिताव्रतम्, वा दशरथललिताव्रतम् । Substance,
country-made paper, 10 × 4½ inches. Folia, 3 Lines, 14—15 on a page.
Extent, 51 ślokas Character, Nāgarī. Date, ? Place of deposit, Cal-
cutta, Government of India Appearance, old. Prose and verse Incorrect.

Dasāṅga-lalitā-vrata or Daśaratha-lalitā-vrata. The
process of performing the religious ceremony named *Daśāṅga-*
lalitā-vrata as given in the Uttara Khaṇḍa of the Bhaviṣhyapurāṇa.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अथ दशरथललिताव्रतं लिख्यते । तत्र देशकालौ स्मृता मम पत्न्या आचरितस्य दशरथ-
ललिताव्रतस्य साक्षात्प्राप्त्यर्थं मम इह जन्मनि जन्मात्मरे वा सौभाग्यावाप्त्यर्थं पुत्रपौत्राद्यभिष्ट-
त्यायैव श्रीललितादेवीप्रीत्यर्थं उद्भूयापनायैव कर्म करिष्ये । अथवा प्रतिवार्षिकपूजनमत्र करिष्ये
नन्दनत्वेन ॥ इत्यादि ॥

End.

तस्माद्दशरथा नाम ललिता भुवि कौर्मिता ।

एतत्ते कथितं राजन् दशाङ्गललिताव्रतम् ॥

य एवं शृणुयान्नित्यं यावयेद्वा समाहितः ।

अथमेवमष्टमस्य पञ्चमं तस्य भरेदुभयम् ॥

Colophon. इति श्रीभविष्योत्तरे ब्रह्मसुधितिरसंवादे दशाङ्गललिताव्रतं सम्यक् ॥

विषयः । दशाङ्गललिताव्रतस्य प्रयोगादिकथनम् ।

No 4165. जीर्णोद्धारविधिः । Substance, country-made paper, 12 × 6
inches. Folia, 3. Lines, 15 on a page. Extent, 125 ślokas. Character,
Nāgarī. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India.
Appearance, decayed. Prose and verse Incorrect.

Jīrṇoddhāra-vidhi. The process of repairing palaces, images of gods and goddesses as given in the work of Trivikrama.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अथ प्रासादप्रतिमयोर्वा जौर्णोद्धारः निविक्रमोक्तो वक्ष्यमाणसाधनविधिः कर्तव्यः । अथवा मर्भागारजौर्णोद्धारमध्ये क्रियते । तत्र सङ्कोचान्तां पूर्वस्थापितदेवता—इत्यादि ।

End. अक्षुर्मुनिभिर्दयैस्तत्त्वविद्भिः प्रतिष्ठितम् ।

जौर्णे वाययवा भग्नं विधिनापि न साधयेत् ॥

Colophon. इति निविक्रमः । इति जौर्णोद्धारविधिः समाप्तः ।

विषयः । निविक्रमोक्तप्रकारेण देवताप्रासादध्वजवाचनादीनां जौर्णोद्धारविधाननिरूपणम् ।
तत्र प्रयोगशौचनञ्च ।

(No. 4166)

No. 4166. कपर्दिकारिका । Substance, country-made paper, 10 x 4 inches. Folia, 4. Lines, 11 on a page. Extent, 132 ślokas. Character, Nāgari. Date, Sm. 1824. Place of deposit, Yodāśnāko, Calcutta, Bābu Pratāpachandra Ghoshā. Appearance, old. Verse, few prose. Generally correct.

Kapardi-kārikā The process of performing *pitrmedha* or śrāddha ceremony as given in the Kapardībhāṣya of the sūtras of Āpastamba.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

आपस्तम्बमुनिं जना प्रयोगः पैष्ठमेधिकः ।

न्यायं कपर्दिभाष्योक्तमनुकृत्याभिधीयते ॥

इदानीं प्रयोगं वक्तुमुपक्रमते ।

आचिताग्रेरिच्छाध्यैः प्राप्ते मरचसंज्ञने ॥

अग्रगारे विहृत्याग्रिस्त्रिणीं नित्यांशु चारयेत् ।

ततः किं कुर्यादित्यत आह । इत्यादि ।

End. यम इत्यादिष्वेव सुवन्यभिमुखा यमम् ।

मनस्यभोक्षितानांश्च कुम्भकः प्राप्नुवन्ति तान् ॥

Colophon. इति कपर्दिकारिका । संवत् । १८९४ ।

विषयः । आपस्तम्बीयकपर्दिभाष्यानुसरित्या कारिकया पैष्ठमेधिकप्रयोगादिशौचनञ्च ।

No. 4167. प्रयोगरत्नमाला, वा सोमसुद्धिः । Substance, country-made paper, 9 × 4 inches Folia, 129. Lines, 10-11 on a page. Extent, 3,360 slokas. Character, Nāgari. Date, Sm 1846. Place of deposit, Yodanisāko, Calcutta, Bābu Pratāpachandra Ghoshā. Appearance, new. Prose, few verse. Correct.

Prayoga-ratna-mālā. The processes of performing various ceremonies such as Agnistoma, Soma sacrifice, &c.

Beginning शोणशय समः ।

असासुन विघ्नरात्रि विघ्नानां निवारकम् ।

नमाम्यहं पृथ्वीं सप्तं भक्तिमयुतः ॥

स्वर्गकामो अतिष्टोमेन यज्ञैर्नृकामः सर्वकामो वा शुश्रूषासंयतोऽरुणः । वा वधमे
अतिष्टोमेन यज्ञैर्नृकामः प्रथमयज्ञोऽतिरात्रं नृकामसन्नि । वधमे अतिष्टोमेन यज्ञैर्न
सस्य तिष्ठ इत्यादि ।

End

नवाक्ष । सुत्याया शयदग्निहोत्रस्य × शत्याश्रमद्विचित्रप्रयत्नौघद्विहोत्रा-
ण्यतिपद्धानि कृत्वाश्च यथापकृतिं शृङ्खलादिति ॥

Colophon समारोपद्विष्टोमप्रयोगः । (अथ पृथपरिसमाप्तिस्तुल्यकवाक्यं नास्तीति ज्ञेयम्) ।

विषयः । यज्ञेषु अग्निष्टोमस्य प्राथम्यकथनमुक्तेन तदारम्भकालनिरूपण । सोमपानाधिकार-
ादित्तिरूपण । अवाधानदोषाकालादिकथन । अथ सैनिककृत्यताकाग्निष्टोमपदतिकथनम् ।

No. 4168. उत्पन्नाइकादशीमाहृत्यम् । Substance, country-made paper, 10 × 5 inches Folia, 7. Lines on a page 2. Extent, 120 slokas. Character, Nāgari. Date, . Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Utpannaikādasī-māhātmya Ekādasī issued out of the body of Vishnu sleeping in the cave of Sinhavatī without taking food, as he despaired of successfully resisting Mura, a demon, the son of Tilaketu. Ekādasī killed Mura. The fast on the eleventh day of the moon confers special merit.

Beginning. नारायण समस्तस्य नरेश्वर नरोत्तमम् ।

देवी सरस्वतीश्वर ततो जयमुदीरयेत् ॥

अस्मिन् उवाच ।

उपवासस्य मन्त्रस्य चैकभक्तस्य मे प्रभो ।

किं पुन्यं किं फलमेव नृदि सर्वं जगद्भवं ॥

श्रीकृष्ण उवाच ।

हेमको वैष मंप्राप्ते मामिं मागै च योभने ।

लक्ष्मणसे च या पार्थ द्वादशौ तामुपोषयेत् ॥ इत्यादि ।

End.

प्रकृत्यादिपापानि नार्थानि मनोज्ञधिप ।

एकादशी विना राजन् नास्ति पापप्रमोचनम् ॥

Colophon इति श्रीमत्सुपुराणे उत्पन्नेकादशीमाहात्म्ये समाप्तम् ॥

विषयः । एकादशी माहात्म्यं कथनमन्तेन नष्टैकभक्तोपवर्गादिषु फलभेदकौत्सेनम् । लक्षादि कालनिरूपणम् । तालकैतुतनयस्य मुरदानवस्य शौर्यवीर्यादि वर्णनपूर्वकं तेन सप्त युध्दभानस्य विष्णोः तत्पराक्रमाभिव्यक्त्या मिश्रवत्याख्यशृङ्गायां लक्ष्मणपयानस्य सुभ्रस्य च शरीरात् समुद्भूतया एकादशा मुरनाशनं लक्ष्मणकौत्सेनम् । एकादशे वरदानादिप्रतापकौत्सेनम् ।

No. 4169. सोमयाजमानम् । Substance, country-made paper, 11 × 1½ inches. Folia, 18. Lines, 12 on a page. Extent, 662 slokas. Character, Nagara. Date, ? Place of deposit, Yodisanko, Calcutta, Bābū Pratāpachandra Ghoshā. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Soma-yaja-mānam. A treatise on the Soma sacrifice.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अथ सोमयाजमानम् । दर्भस्वामीनां दर्भा + रयमाणः पक्वाभश्च पाणानाथस्य ज्योतिष्टोम नाग्निष्टोमेन रयन्तरमात्रा द्वादशशतदन्तिष्वनं सोमेनाश्च यज्य । विद्युदभीत्यप उपसृज्य अग्निम ज्योतिष्टोमे सोमे प्रवाचे त्वामश्च हणे इति । इत्यादि ।

End. पूर्णोद्धतिं जुहोति मेरुष्टिः सन्निष्ठते । मायमग्निर्वाचं जुहोति प्रातरग्निः सन्निष्ठते अग्निष्टोमः ॥

Colophon. इति सोमयाजमानं समाप्तम् ।

विषयः । सोमयाजमानप्रयोगकौत्सेनम् ।

No. 4170 त्रिकाशदशमम्, वा आपस्तम्बसूत्रध्वनितार्थप्रकाशिका । Substance, country-made paper, 10½ × 4½ inches. Folia, 83. Lines, 32 on a page. Extent, 385 slokas. Character, Nagara. Date, ? Place of deposit, Yodisanko, Calcutta, Bābū Pratāpachandra Ghoshā. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Trikāṇḍa-maṇḍana. OR **Āpastamva-sūtra dhvanitārtha-prakāśikā** The purport of Āpastamba's sūtras given in the form of kāvīs or verses, by Trikāṇḍa Maṇḍana Bhāskara Miśra, Son of Śrīkumāra Svāmī, a great controversialist

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

प्रिये वामोच्चरे देवे संप्रणम्य विनायकम् ।

गुरुस्य सोमयागस्य प्रयोगः प्रवितन्यते ॥

तत्राकारकालादि पथम प्रतिपाद्यते ।

सूत्रान्तरमते वक्ष्य सोमयागं क्वचित् क्वचित् ॥

प्रमत्तादग्निं चोवेष्टि पञ्चाधानोपयोगि यत् ।

तत्रापि लक्षणः किञ्चित् प्रवक्ष्य तत्र तत्र च ॥ १८८५ ॥

End

अनकारार्थमिहान्ताः सोऽर्थार्थं निरूपिताः ।

देशकालवयोऽवस्था गतिकभेदाच्चतस्मिन्ता ॥

पुनराग्निप्रसङ्गेन किञ्चिदत्र निरूपितम् ।

प्राग्निमान्तरं वक्ष्य स्वस्थाने यत्र विस्तरम् ॥

Colophon. इति श्रीवादि गङ्गाकुठार श्रीकुमारस्वामि सुतत्रिकाण्डमण्डन भास्करमिश्र-
सोमयाग उतापस्तम्बरुद्र ध्वनितार्थकारिकासु पुनराधाननिमित्तनिर्णय नाम तृतीयं काण्डम् ॥

(अथ. परं केचन श्लोकाः पक्षीणकतया उपलभ्यन्ते ।)

विषयः । प्रथमकाण्डे सोमयागायापोद्गातकथनमूलं तदधिकारनिरूपणम् । तत्र नित्यकाव्य-
नेमित्तिकभेदेन अधिकारस्य चातुर्थ्यनिरूपणम् । कालादिनिरूपणम् । तत्र पुनः श्रौताश्रयाद्-
कम्पान्नमन्त्रिषति कथनम् । द्वितीय काण्डे मुख्याभावे प्रतिनिधिर्विवर्चनम् । तृतीय काण्डे मुख्याभावे
प्रतिनिधिराधाननृद्धितासु क्रियासु उपघातक्रिया लोपापला प्रमादरूप-पुनराधान कारणविवर्चनम् ।

No 4171 पदप्रकाशिका, वा त्रिकाण्डमण्डनविवरणम् । Substance,
country-made paper, 10½ × 1½ inches. Folia, 83. Lines, 10—12 on a
page. Extent, 1,216 slokas. Character, Nagari. Date, 17. Place of
deposit, Yodasanko, Calcutta, Bibu Pratāpachandra Ghosha. Appear-
ance, old. Prose and verse. Generally correct.

Padaprakāśikā OR **Trikāṇḍa Maṇḍana Vivaraṇa.** A
commentary on the above

Beginning भुजगा भुजगा यस्य वामगा वामलोचना ।

सर्वदेः सर्वदा दिश्यात् सशिवः स शिवः शिवम् ॥

उपैर्गतिर्जगति मिथ्यसि भ्रमस्तथेत्
 तव प्रसादं वंचनेः लतकैरेथेत् ।
 तेषां प्रकाशनदृशा च गुराः भकाशान्
 तस्मान् तमेवमज्ञसादरतो नमामि ॥
 व्याख्यानपेक्षः सुभिर्यो निबन्धो
 व्याख्यानपेक्षोऽप्यभिर्यो निबन्धः ।
 दुःखदृष्टार्थविधानगुक्ता
 सा चेदृशं तद्गुणप्रशामः ॥
 निष्काण्डमण्डनव्याख्यानतः पदप्रकाशिकायाः ।
 स्कन्तो स्कन्तप्रशोभ्य कुर्वे मन्तिथि गुक्तिभिः ॥

विकीर्णितस्य पृथस्य प्रसृष्टाण्युद्धारः — — — निरुद्धस्याभिधेयं प्रतिज्ञानानि विषय-
भित्तादिना । नन्वन्वयगतिकार्याणि जमिचाराण्यमल्लभ्य समसि पति विप्रलम्भ पति ॥ इत्यादि ।
End. कालादीना प्रथमपदश्रवणस्यात् । अथयानुष्ठानप्रसङ्गाः + + + +
पुनराधानकर्मणोत्यादिवैयर्थ्यं पति सत्त्वे प ।

Colophon. इति त्रिकाण्डशतविंशतिविवरणम् ।

विषयः । भस्करमिश्रसामयजिहृतविकाशभण्डनस्य व्याख्यानम् । (पद्याभिन्नद्वितीयकाण्डे)
विवरणं खण्डितमित्यवधेयम् ।

No. 4172 **सदुःखनवमीव्रतम्, तत्त्वयोगश्च ।** Substance, country-made paper, 9 × 4 inches. Folio, 5. Line, 10 on a page. Extent, 90 folios. Character, Nāgari. Date, Sm. 1866. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose and verse. Correct.

Aduhkha Navamivratam A ceremony performed on the ninth day of the waxing moon with the object of destroying sorrow.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अथ वट्माविबोवतम् । इद वशोदशाभारभ्य कांयम् ।

श्रेष्ठ मामि भित्ते पक्षे द्वादश्यां राजनीमुनि ।

वतं विराजमुदिष्य तद्दीराजं स्थिरा भवेत् ॥

षट्सेवनं प्रत्यङ्कतन्त्रम् । षट् मपूष्य त्रिदिनमप.कुम्भेन सेचयेत् । इत्यादि ।

End. सुखं दुःखहरं लोके सर्वपापविशोधनम् ।
भक्त्या विद्रागमनं किमन्यच्छांतुमर्हति ॥

Colophon. इति आश्विनपुराणे व्यासकृषिसंवादे अदुःखनवमीव्रतम् । संवत् १८९९ ।
विषयः । अदुःखनवमीव्रतविधिकथनम् । तत्प्रयोगकथनम् ।

No. 4173 अदुःखनवमीव्रतम् । Substance, country-made paper, 11 x 4 inches. Folia, 4. Lines, 13 on a page. Extent, 100 slokas. Character, Nāgari. Date, 1899. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose and verse. Incorrect.

Aduhkha Navamīvrataṁ The same as above.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अथ अदुःखनवमीव्रतम् । नवमी शुक्लमावापि परित पाष्टा । देशकालौ मृत्वा सम दृष्ट जन्मनि
जन्मान्तरं च भवं । सद्यः सकलपातकादिदुःखनाशार्थं कल्पयन्मन्त्रावाप्त्यर्थं श्रीपाञ्चतन्त्रप्रणीत्यर्थं
गौरीपूजाय करिष्ये ॥ इत्यादि ।

End. मान्यभूतं चाम्नादिषु श्लोके परं च ।
इतः गृह्यते श्लोके किमन्यच्छेत्तुमिच्छति ॥

Colophon. इति श्रीपद्मपुराणे व्यासकृषिसंवादे अदुःखनवमीव्रतकथानकं समाप्तम् ।
विषयः । पद्मपुराणोक्तविधानेन अदुःखनवमीव्रतनिरूपणम् । तत्प्रयोगकथनम् ।

No 4174. सङ्ग्रहगदीपिका । Substance, country-made paper, 10 x 4½ inches. Folia, 11 on a page. Extent, 1,179 slokas. Character, Nagari. Date, 1899. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose and verse. Incorrect.

Samgrahana-dīpikā A commentary on the Śānta Sūtra of Āśvatthya. Chapter II by Pippa Bhatta the Son of Rāmbhatta.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

प्रथमेऽध्याये दर्शपूर्णमासौ व्याख्यातो विध्यस्तस्य विहितौ । अथेदानीं द्वितीयाध्याये पवने-
द्यादिभूतुमाश्रयान्ता या दृष्टयः ता उच्यन्ते ॥ पौर्णमासंष्टिपशुमासा उपदिष्टाभिरमावास्यायां
पौर्णमास्येन यजेत । इत्यादि ।

End. आर्षा याचान्वाक्यास्तु प्रकृत्यापयणोदिताः ।
अवस्थानादिकं संख्याजपान् पौर्णमासवत् ॥

Colophon. इत्यापञ्चायनश्रोतस्यैव श्रीमद्याजुषामकरासमहोदयजतिपूज्येन विर-
भाशं सङ्ग्रहगदीपिकायां द्वितीयाध्यायः समाप्तः । श्रीरक्षु ।

विषयः । आचक्षायमशौतसूत्रस्य व्याख्यानम् । (अथ द्वितीयोऽध्यायमात्रं वर्तते ।)

No. 4175 पशुमैत्रावरुणः । Substance, country-made paper, 9×3 inches. Folio, 8. Lines, 7 on a page. Extent, 108 slokas. Character, Nāgari. Date, Sk. 1,715. Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Pasumaitrāvaruṇa. The Sacrifice entitled Pasumaitravaruna.

Beginning. ओगणेशाय नमः ।

मित्रावरुणयोस्त्वा वाङ्मयां प्रमास्त्रोप्रशिक्षाप्रतिगृह्णाम्यवकी विष्णो भूयामम् । इति प्रतिगृह्ण दण्डः । उत्तरं चोत्तरमतिवज्रेदक्षिणेन दण्डं चरन् । न चानन संस्पृशन् इत्यादि ।

End. पितृणां समिदमि अत्तोर्मायाचि स्वाहा ।

सोमस्य समिदमि दुर्गिर्मायाचि स्वाहा ।

ॐ च मे स्वरस्य मे० नमः ॥

Colophon. इति पशुमैत्रावरुणः समाप्तः । शके १७१५ ॥

विषयः । पशुमैत्रावरुणष्टिविधिकयनम् ।

No. 4176. पशुहोत्रम् । Substance, country-made paper, 9×3 inches. Folio, 7. Lines, 7 on a page. Extent, 97 slokas. Character, Nāgari. Date, Sk. 1,715. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Pasuhautra. On animal sacrifices.

Beginning. ओगणेशाय नमः ।

पश्नाविष्टिभयतोऽत्यन्तवती वाग्नेय्या वा + प्रायेष्णवो वा आग्नेयस्य नित्यं याजानुयाज्यानुवाक्ये येषं प्रकृतवत् । इत्यादि ।

End. स्मिदकृतः । इक्ष्वास्य पुनद० श्रो० । यश्च स्मदष्टस्यश्वास नि० मि ।

विद्या अग्ने ५० वा० श्रो० ॥ इति सन्निहते ॥

Colophon. पशुहोत्रं समाप्तम् ॥ शके १७१५ ॥

विषयः । पश्चिष्टिहोत्रविधिकयनम् ।

No. 4177 पशुबन्धप्रयोगः । Substance, country-made paper, 10×4½ inches Folia, 18 Lines, 11 on a page Extent, 518 ślokas Character, Nāgari Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, fresh Prose Correct.

Pasubandha-prayoga. The method of performing the ceremony of tying animals to the sacrificial staff.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । ॐम् ।

अथ पशुबन्ध उच्यते । तस्य उद्देश्यमे पृथ्वेपते देवतजनने रेतसा वा अमाया वा यजनोये यागुत्ताने । तस्यैव प्रयोगे पृथ्वीनाम्नोमुक्त रात्रादुदकशान्तिं प्रतिस्वरवन्धनं कुर्यात् । अः साक्षादिपशुकं कुर्यात् ।

End पूर्वाहुतिं जुहोति । सप्त ते अग्ने समिधः सप्तशक्राः सप्तर्षयः सप्तधा प्रियाणि । सप्तर्षावाः सप्तधा त्वा यजति सप्तयानीराष्ट्रं स्वा घृतेन स्वाहा । अग्रं सप्तवत् इदम् । यजमानः गी वरं दद्यात् । अग्निष्टते पशुबन्धः ।

विषयः । पशुबन्धप्रयोगस्य प्रयोगकथनम् ।

No 4178 पुनराधेयप्रयोगः । Substance, country-made paper, 8×9 inches Folia, 1 Lines, 11 on a page Extent, 104 ślokas Character, Nāgari Date, Sk 1,660 Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, fresh Prose Correct.

Punarādheya-prayoga The method of rekindling the sacred fire.

Beginning श्रीगणेशाय नमः ।

अथ पुनराधेयप्रयोगः । आधानानन्तरं संवत्सरादर्थाक् एव पुनराधेयनस्य वा ज्ञानिः क्षत्रोरे मन्त्राद्याधुत्यभिर्भवति स उद्दामनेष्टिपृथक् पुनराधेयं कुर्यात् ।

End पुनराधेयं कृते संवत्सरात् पुरा पूर्वोक्तमनीते (?) पुनराधेयं कुर्यात् । नव पञ्चकपालां विष्टकृतमवदाय तिस्रः सुवाङ्मनीर्जुहोति । कतः भक्तः सुकेतमान् आदित्या आन्ध्रं जग्वाणवियन्तु स्वाहा । आदित्येभ्य इदम् ।

Colophon इति श्रीपाथनीकपुनराधेयप्रयोगः । काकोत्तरमाह सत्याषाढः मापल म्वय (?) । वर्षा शुभदि वाधने राज्ञिणो पुनर्वसू पुनराधेयं । इति पुनराधेयमन्त्राणि । शके १५६० काक्ष्युक्तनाम संवत्सरे वैशाखशुक्ल + समाप्तं पुस्तकम् ।

विषयः । पुनराधेयप्रयोगकथनम् ।

No 4179. प्रश्नभैरवः । Substance, country-made paper, 9 x 3 inches. Folia, 14. Lines, 7 on a page. Extent, 241 slokas. Character, Nagara. Date, c. 9. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Prāśnabhairava. A work on fortune-telling by means of questions. The astrologer calculates the good fortune or otherwise of men by noting the time, place of putting the question, and the surrounding circumstances.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अथ प्रश्नभैरवः ।

श्रीतीक्ष्णभद्राथरविमनाथाः

परस्परं मृतवाञ्छिताश्च ।

धनविकीर्णदशगायदाभ्यु-

त्तदायं लाभं प्रवदंश्चराणाम् ॥

अशुभलाभयतो अशुभं लाभं अशुभपशुभयो ।

अशुभं लाभमिषो वापि लाभो अशुभमिषो भवतु ॥

इत्यादि ।

• **End.** अथमर्थोऽयमर्थो केनाच्च । राजाविति । राजावित्युपलक्षणं अथप्रश्नं ज्ञायमित्यर्थः । कुजादीनां क्रमेण विवक्षितस्य पृथक् क्रमेण ॥

Colophon. समाप्तोऽयं ग्रन्थः ॥

विषयः । प्रश्नगणनप्रकारकथनम् । नव प्रश्नमनो ज्ञप्तादिनिरूपणविधिकथनम् । लाभप्रश्नकथनम् । ऋणलाभप्रश्नकथनम् । भविष्यकार्यप्रश्नकथनम् । अक्षरभाषाप्रश्नकथनम् । शुकप्रश्नकथनम् । हस्तिप्रश्नकथनम् । चित्ताप्रश्नकथनम् । मृष्टिप्रश्नकथनम् । वस्तुनिर्णयविधिकथनम् । आगमनागमप्रश्नकथनम् । विभूतपतितप्रश्नकथनम् । ज्ञानप्रश्नकथनम् । भोकाप्रश्नकथनम् । अधिकारप्रश्नकथनम् । आयप्रश्नकथनम् । पदनिर्वाहप्रश्नकथनम् । परराज्यप्राप्तिप्रश्नकथनम् । नक्षत्रविषयप्रश्नकथनम् । पक्षीप्रश्नकथनम् । बन्धुभावाप्रश्नकथनम् । शीघ्रमुक्तिप्रश्नकथनम् । वादिप्रश्नकथनम् । गृहप्रश्नकथनम् । पुत्रप्रश्नकथनम् । गुप्तधनप्रश्नकथनम् । दुर्गभद्रप्रश्नकथनम् । वैद्यप्रश्नकथनम् । सौख्यप्रश्नकथनम् । तीक्ष्णभाषाप्रश्नकथनम् । वनपक्ष्यप्रश्नकथनम् । विवाहप्रश्नकथनम् । अश्वजन्मादिप्रश्नकथनम् । इति ग्रन्थः ।

No 4180. नक्षत्रसत्रसूत्रव्याख्या । Substance, country-made paper, $9\frac{1}{2} \times 5$ inches. Folia, 45. Lines, 11 on a page. Extent, 1,206 slokas. Character, Nāgari. Date, Sk. 1,753. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, decayed. Prose. Incorrect.

Nakshatra-satra-sūtra-vyākhyā. A *bhāṣya* commentary on the *sūtras* of Baudhāyana relating to the sacrifices to the asterisms. The book was written in the year 813 of some unknown era by Devabhadra, son of Balabhadra, belonging to the race of Gangādhara Pāthaka the son of Rāmachandra, belonging to the tribe of Nāgaras known for their love of sacrifices. The author refers to Garga and others who wrote on sacrifices and to Kapardī and others who came after them, to Gopālakārikā, Devānāntaprayoga, to the prayogas by Keshava and Annata who followed Apastamba, and to the Kāṭiya Bhashya.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । श्रीगुरुभ्यां नमः ।

श्रीविष्णवे नमि बोधायनं कात्यायनं गुरुम् ।

अथदृष्टव्यमनाम् गुरुषु चरित्रहरम् ॥

यागकामविवेकारं गृह्णाथन्तु पाठकम् ।

पितरं बलभद्रश्च भागारथीन्तु मातरम् ॥

गर्गादिशास्त्रिकान् स्वीयान् कपर्द्यादीन् परानपि ।

प्रणम्य मनसा वाचा कर्मणापि च भक्तितः ॥

तेतिरीयश्रुतिं शुद्धं प्रायश्चित्तप्रदोपकम् ।

देवानामप्रयोगश्च तथा गोपालकारिकाम् ॥

प्रयोगौ केशवानामावापस्तम्बानुमादिणौ ।

पत्न्यानेतान् सुसहृदन् निजशुद्धा विश्वस्य च ॥

बोधायनोक्तनलवमवमंशाध्वरस्य तु ।

नरभायमहं कुर्वे कान्तौयानुगतस्त्विदम् ॥

सूत्रम् । अथानो नक्षत्रेष्टिरीत्यास्यामः । अथायमथशब्दं ज्ञानकार्ये । तत्र चशारपरिचरिभ्याम् । इत्यादि ।

End

यद्य नमः समुत्पन्नो भाष्यस्यास्य विलेखने ।

यश्चभोक्ता विभुर्लोकं प्रीयतां परमेश्वरः ॥

नैवेन्दुवधुमे वर्षेऽसिते नभसि भास्कर ।

पिशभे च द्वितीययायां सूत्रभाष्यमिदं कृतम् ॥

नक्षत्रसूत्रभाष्येऽस्मिन् देवभद्रकृते चरे ।

पङ्क्तिगतौ सपञ्चाशदुपन्यस्योत्तमौरिता ॥

Colophon इति श्रीमन्नृपाचार्यकविनागरराजतीर्थपाठकश्रीरामचन्द्रहनुमान्गाथा
पाठकयोगसम्पूतपाठकश्रीवल्लभराजराजेश्वरभट्टकवी बोधायनमुनिप्रणीतप्रायश्चित्तसूत्रात्मगत-
नस्तव-मन्त्रसूत्रभाष्यद्वितीयखण्डम् ॥

सुभाषसु नत्तवमवद्ववभाष्यम् ।

बोधायनोक्त-नन्तव भव संज्ञाध्वस्य तु ।

सूत्रमाथ्य कृतं + + श्रुतिस्थपदिभस्मन्तम् ॥

शांके १७५७ ॥

विषयः । बाधायनीय-नञ्च सव भूतानां व्याख्यानम् ।

No. 4181 नलत्रसवययोगः । Substance, country-made paper, 8 x 11 inches. Folio, 39. Lines, 11 on a page. Extent, 795 slokas. Character, Nāgari. Date, Sk. 1671. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Nakshatra-satra-prayoga The process of performing sacrifices in honour of, and for the propitiation of the various asterisms. The asterisms given in this work belong to the *Kuttikā* series. There are other sacrifices also, namely, those for the new moon, the moon, the day and night, the dawn, the sun, the *Āditya*, the *Vaishnavī* and the Fire. The author follows *Bandhāyana*, who mentions these sacrifices in the chapter on expiation in his work.

Beginning श्रीगणेशाय नमः ।

अथ नस्तत्रष्टयः । तच्च पुरं ङाशभदनादिनिमित्ते आगृह्य कर्मणः इति नैमित्तिकविधि-
विषयत्वलाभाय प्राग्व्यतिप्रकरणं बाधायनेनान्ता अपि काम्या भवन्ति । अर्था तेनेव नस्तत्रभयण
इत्यादि । पश्य

End पुनरात्मवर्ज्ये प्राप्नुयन्तपण्णां प्रप्रतिवत । तत्तानेन नान्वसवेष गज्ज
पुत्तप. पोयतामिति वैश्वानरदि ।

Colophon इति नस्तत्रमवप्रयोगः समाप्तः । शके १९७८ ।

विषयः । तत्र उपोद्गतप्रकरणं बुद्धिभिर्वाप्यलक्ष्यमानं नान्यत्र भवेत् यद्यगमिनि निरूपणं
पूर्वकं तत्तत्कालकथनं सकल्पविधिभिर्कथितं नृ । अथ प्रयोगकथनम् । तत्र क्रियाधिकरणम् ।
राशिबोध्यधिकरणम् । यद्गोप्यधिकरणम् । आदेशिककथनम् । पुनर्भेदधिकरणम् । तिष्ठति-

कथनम् । अक्षेयष्टिकथनम् । भर्गष्टिकथनम् । पूर्वपक्षगुणौष्टिकथनम् । उत्तरपक्षगुणौष्टिकथनम् ।
 अक्षष्टिकथनम् । स्वातंत्र्यष्टिकथनम् । विशाखेष्टिकथनम् । अनुराधेष्टिकथनम् । पौर्णमासीष्टि-
 कथनम् । ज्येष्ठेष्टिकथनम् । शुक्लेष्टिकथनम् । पूर्वाषाढेष्टिकथनम् । उत्तराषाढेष्टिकथनम् ।
 अभिजिदेष्टिकथनम् । श्रवणेष्टिकथनम् । धनिष्ठेष्टिकथनम् । शततारिष्टिकथनम् । प्रौष्ठपदेष्टि-
 कथनम् । उत्तरप्रौष्ठपदेष्टिकथनम् । रेवतीष्टिकथनम् । अश्विनीष्टिकथनम् । भरणीष्टिकथनम् ।
 अमावास्याष्टिकथनम् । चान्द्रमसीष्टिकथनम् । अक्षरावेष्टिकथनम् । औपमेष्टिकथनम् । सूर्य-
 नक्षत्रेष्टिकथनम् । आदित्येष्टिकथनम् । वैष्णवेष्टिकथनम् । वैश्वानरेष्टिप्रयोगकथनम् । इति ।

No. 4182. निशि-भार्गवव्रतोद्यापनम् । Substance, country-made yellow-paper, 11½ × 4¼ inches. Folia, 2. Lines, 9 on a page. Extent, 50 Slokas. Character, Nāgari. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Verse. Inconsect.

Nisi-bhārgava-vratodyāpana. The process of closing the performance of the Bhārgava-brata to be performed on Fridays as given in the Padmapuṇa in a dialogue between Nanda and Garuḍa.

Beginning. श्रीगङ्गेशाय नमः । नारद उवाच ।

अथान्यदपि (सं) प्रुञ्चि यनाञ्च प्रपुण्यम् पदम् ।
 अमवल्लो (अचला) विष्णवे भक्ति पुत्रमीभात्यसम्पदः ॥
 गरुड उवाच ।

भृगुवार वत पुण्यं कथ्यमानं निबोध म ।
 श्रावणे चैव वैशाखे ज्येष्ठे वा भार्गवार्थक ।
 प्रथमे भृगुवारं च गृह्णीयाद्युवतस्तनमम् ॥
 पतिसन्तश्च गृह्णीयाद्युवतस्तनमम् शतम् ।
 भक्तिदानं ततः कृत्वा कृत्वा पूर्णं कृतिं ततः ॥
 ब्राह्मणान् भोजयत् पश्चाद्यथावितानुसारतः ।
 दश वा पञ्च वा सप्त तिस्रो वा एक (२) एव वा ॥
 एकाष्टशक्तेन तथा कन्या भोष्या सुवामिनो ।
 अलङ्कारादिकं मध्ये यथा विज्ञानुसारतः ।
 शशाङ्क्या च तामां वै दद्यात् ककुक्कवासमौ ॥

Colophon इति श्रीपद्मपुराण नारदगरुडसंवादे निशि-भार्गवव्रतोद्यापनं समाप्तम् ।

विषयः । भार्गवव्रतोद्यपनं तस्योद्यापनविधिश्च ।

No 4183. युवदीपिका वा. नौतिसङ्खरीभाष्यं मूलसहितम् । Substance, country-made paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 9. Lines, 19 on a page. Extent, 224 Slokas. Character, Nāgari. Date, Sa 1871. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose and Verse. Generally correct.

Nitimanjarī-bhāṣhya *alias* Yuvadīpikā Mūlasāhita. By Dyādvivedī. He is the grandson of Mukunda Dyavedī of Ananda, a place largely inhabited by brahmans. He is the author both of the text and of the commentary. The work was completed on the first day of the waxing moon in the month of Māgha in Sk. 1550. The author was a young man when he wrote this work and it is named 'Yuvadīpikā'. He could recite the vedas in 11 different ways. It treats of the respect to be shown to the preceptor, father and other persons. The commentary explains the text and the mantras of the Rīgveda quoted therein.

Beginning श्रीगणेशाय नमः ।

दिवाकरं प्रणम्यादौ मुकुन्दश्च द्विवेदिनम् ।

वेदवन्दनात्तत्त्वज्ञं स्मृतिज्ञं टीलिनं प्रभुम् ॥

तस्य नमो गुणा गुणैः युवधर्मोऽप्युद्धिमान् ।

एकादशप्रकारेण संचितापाठतत्त्वरः ॥

वसुधैव कुटुम्बकम् सुरभृशुरमण्डित ।

तेनैव रचिता यस्मात्तस्मात् युवदीपिका ॥

विलोक्य संचितामध्य × रतिचासान् पुरातनान् ।

कृता वै धर्ममंगुला द्वा केवला सुमुदिता ॥

“एकादशप्रकारेण संचिता पाठतत्त्वरः । इति पृथ्वसूक्तम् । ते के प्रकाराः कस्मिन् पद्ये पठिताः ? उच्यते । चरणवृद्धे उक्ताः । तत्र ऋग्वेदस्याष्टौ प्रकारा भवन्ति । ”

End. ततो विदत्प्रार्थना ।

विद्या विमं कैशवमोचरं वा न विद्यते वेदकृतो बुधोऽन्यः ।

अतः सुधोभिश्च विचिन्त्य ग्राथं बद्धुं अमोऽस्यां च यतोऽप्युद्धिः ॥

बिन्दुपद्यपद्याङ्कैक (बिन्दुपद्यपद्योकाङ्क) सिने संवति दुन्दुभो । यत्तु माघशुक्लादावकराद्या (?) । तिथ्याविर्मा । अहानां वामतो मतिरित्युक्तान् । बिन्दुपद्यपद्याङ्कान् (?) वाममणितेन संवत् पद्यदशपद्याद्ये माघशुक्लादौ सं १५५५ (१५५०) दुन्दुभो तिथौ प्रतिपदि स्याद्विद्वद् इमां नौतिसङ्खरीं सभाष्यामकरोत् ।

Colophon इति श्रीमद्वाङ्मयद्वन्द्वतन्त्रे नीतिमङ्गल्याख्ये भाष्येष्टमाष्टकः समाप्तः (?)

संवत् १८७१ ।

विषयः । श्रीमद्दीशसप्तोपायकचर्चकादीनां मन्त्रावरणलक्षणकथनम् ।

No. 4184 निगमतत्त्वसारः । Substance, country-made yellow paper, 12½ × 4½ inches. Folia, 15. Lines, 5 no. a page. Extent, 437 ślokas. Character, Bengali. Date, 7. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Nigama-tattvasāra. Contains 1 *Patals* more than in 407 noticed in Vol. I, p. 232. It treats of the essence of knowledge and of the primary principles of the process of using mantras, of hymns and amulets, of the method of reading Chandi, of the fixing of the mind in any one of the five vital airs, of the purification of the first principles, of the purification of Sambidī, the vital principle of association with the good. In the last Chapter the unknown writer says that, in the Kaliyuga, the best method of worship is by Brahmāya, i. e., by the use of animal food, wine and women.

Beginning. ॐ नमः शिवाय ।

केलाशिशिखर रम्ये नानारत्नविभूषितम् ।

आनन्दभैरवो देवः पप्रच्छानन्दभैरवम् ॥

श्रीआनन्दभैरव उवाच ।

निगमागमशास्त्राणि मया त्वयि प्रकाशितम् ।

तेषां मध्ये सारभूतं वद कानो कुलेश्वरि ॥

End.

एतद्गुणस्य साक्षात्मा त्वन्मुखात् श्रुतं मया ।

अद्यप्यस्ति देवशि तव दाम्ना भवाम्यहम् ॥

Colophon इति निगमतत्त्वसार एकादशः पटलः ।

विषयः । १मे, २ये च पटले, तत्त्वसारज्ञानसारकथनम् । ३ये पटले, मन्त्रादिमाध्वन-
कथनम् । ४थे, ५मे च पटले, सावकवचसाधनकथनम् । ६थे पटले, चण्डीपाठकथनम् । ७मे
पटले, पाशापानादिपञ्चवायूनामन्यतमेषु मनःसंयोगे मनसः क्रियाभेदकथनम् । ८मे ९मे, च
पटले, पञ्चतत्त्वशोधनम् । १०मे पटले, सतिदाशोधनम् । ११थे पटले, सत्संयोगकरणकथनम्,
अतो दिव्यादिभाववयमस्य वीरभावप्रशंसा, दौपनौकथनम् ।

No. 4185. नागवलिप्रयोगः, वा, प्रतापनारसिंहः । Substance, country-made yellow paper, 18 x 31 inches Folia, 12 Lines, 8 on a page. Extent, 174 ślokas Character, Nāgara Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, fresh. Prose. Incorrect.

Nāgavali-prayoga, *alias* Pratāpa-nārasīṅha On the sacrifices to and purification of serpents. The work appears to be a part of a much larger work entitled Pratāpa Nārasīṅha on Samskāras or purificatory ceremonies by Rudradeva the son of Narayana Bhatta of Tero (?)

Beginning श्रीः ॥ प्रतिक (प्रतीप) भागोपश्रवनिष्ठो नागवलि कार्यः । अथ कालः
गुरुशुक्लदा (गुरुशुक्ल) रविते पौर्णमास्यां (पौर्णमास्यां) पक्ष्यां अष्टमाष्टमिदिने वा
क्रूयात् । तत्राधिकाराद्यं चतुर्दशलक्षं चरत् । तत्र प्रयोगः ।

End. लब्ध्वा सूर्यस्य संस्कारमनेन विधिना नरः ।
विरोधो जायते क्षिप्रं मन्त्रानि जपन्ते शुभम् ॥

Colophon. इति तेन नारायणभट्टाक्षरद्वैतलते प्रतापनारसिंहाक्षे संस्कारप्रकाशे
नागवलिप्रयोगः । श्रीभाष्योक्तः ।

विषयः । सूर्यसंस्कारप्रयोगः सूर्यवलिप्रयोगश्च ।

No 4186 न्यायकन्दली । Substance, country-made paper, 11 x 8 inches, Folia, 201 Lines, 27 on a page Extent, 6,750 ślokas Character, Nāgara Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, new. Prose Correct

Nyāya-Kandali. A commentary, on the Padārtha-dharma-samgraha, a *bhāṣya* commentary on the Vaiśeṣika system of Hindu Philosophy, by Śudhara Bhatta of Bhārisīsthī or Bhursut a place in the district of Howrah which was a place noted for the learning and piety of its brahmins from very ancient times. It was the chief place in Dhakshina Rāṣa during the Hindu period. Krishna Misra in his celebrated drama the Prabodha-chandrodaya makes a brāhmaṇa of Bhārisīsthika represent the character of Dambha or Brahmanic pride. In recent times too, Bhursut enjoyed celebrity by being the birth-place of Bhārat-chandra the great Bengali

poet of Rājā Krishna-chandra's court. Śrīdhara was the daughter's son of Baladeva the son of Jagadānanda. The book was written in the year 913 of some era which the author does not mention. But as Bikrama's era was current among pandits in those days the date may belong to that era. The book has been mentioned in Buhler's Report of a tour in search of Sanskrit MSS. in Cashmere and curiously enough it is a standard work of philosophical study in that remote country. Śrīdhara wrote the commentary at the request of Pāṇḍudis. The book was written long before the rise of the modern school of Nyāya Philosophy.

Beginning. ॐ नमः सरस्वत्यै । ॐ नमः शिवाय ॥

अनादिनिधनं देवं अगत्कारणमोचरम् ।
प्रपद्य सत्यमुद्धृत्य नित्यविज्ञानविषयम् ॥
ध्यायैकतानमनसो विगतप्रचाराः
पश्यन्ति यं क्वमपि निर्मलमद्वितोयम् ।
ज्ञानाक्षणे विषदितान्छिलवन्धनाय
तस्मै नमो भगवते पुण्योत्तमाय ॥

प्रत्यारम्भेभिर्भगवतां देवतां शास्त्रस्य प्रणेतारं गुणं श्लोकस्य पूर्वार्द्धेन नमस्यति । प्रथम्य चेतुर्मिति ।
कर्माग्ने च देवता । गुणवच्च नमस्क्रियन्ते इति श्रिष्टाचारोऽयं । फलस्य नमस्कारस्य विज्ञोपपन्नः ।
तावद्वयमफलः । इत्यादि ।

End. उपसंहरति तस्मादिति । समवायः सविशेषः स्वातन्त्र्यप्रतिरोधकः ।

Colophon. इति भट्टश्रीश्रीशरत्कृतायां न्यायकण्डलीटोकायां समवायपदार्थः समाप्तः ।

सुवर्णमयसंख्यानां रम्यां सर्वोत्तरस्थितिः ।
सुमेरोः शृङ्गवीथीव टोकेयं न्यायकण्डली ॥
अस्तीत्या निजपक्षेषु व्यापयन्ती गुणोजसाम् ।
परप्रसिद्धसिद्धान्तान् दहति न्यायकण्डली ॥
आसीद्विष्णुराज्ञायां द्विजानां भूरिकर्षणम् ।
भूरिदृष्टिरितिपामो भूरिदृष्टिजनाक्षयः ॥
अक्षोरगोत्रिवैतन्नाडभूय तितितन्ममः ।
जगदानन्दनाडन्यो बुधस्यतिरिव द्विजः ॥
तस्माद्विष्णुगुणं ब्रह्मवासमुद्रा-
दिशास्त्रासम्बन्धमधुवचोऽभूत् ।

सत्त्वाद्यो विविधकौर्निजदीप्रवाह-
 प्रसृन्दनोत्तमवलो बलदेवनाभि ॥
 तस्माद्भूदुरियशसो विशुद्धकुलसम्भवा ।
 अधो + त्यर्चितगुणा गुणिनां गृहमेधिनो ॥
 सत्त्वायः स्थूलजलदी बलुणां ङिजाश्रयः ।
 तस्यां शोधर रत्युबेरयिकन्यद्रुमादभृत् ॥
 असौ विद्याविदग्धानामसूत पञ्चणोचिताम् ।
 बटपदार्श्वितामेतां वचिरां न्यायकम्बलोम् ॥
 अधिके दशोत्तरे नव शतवर्षे शौन्यायकम्बलो वचिरा ।
 रचिताः शौपाण्डुदासयाचितभट्टशौधोदरेण्यम् ॥
 समाश्रये पदार्थप्रवेशन्यायकम्बलो ङीका ।
 छतिस्तत्र भवतो भट्टशौधोदरस्मृति ॥ शुभम् ॥

विषयः । प्रश्नपादाचार्य्युक्तपदार्थधर्मसङ्ग्राहभिधानवेशविकसूत्रभाष्यस्य आख्यानम् ।

No 4187. भूम्यादिदानप्रयोगः । Substance, country-made yellow-paper, 9×4 inches Folia, 11. Lines, 9 on a page. Extent, 185 ślokas Character, Nāgari. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose, and Verse Generally correct

Bhūmyādi-dāna-prayoga *alias* Pratisraya-dāna. Treats of the process of making gifts of land, houses, temples and religious houses.

Beginning. श्रौगणशाय नमः । अथ सचोदान । कौर्म्य ।

शौचधर्माच्च भूखण्डे अधिकं वा स्वशक्तिनः ।

विधा भद्रक्षिणां हत्वा दत्त्वा शिवपुरं वज्रं ॥

विधिकसुवर्णरूपा दक्षिणा विधेत्यर्थः ।

End. भविष्यपुराणस्य । प्रतिशये सुविज्ञोर्ध्वं कारिणं सज्जनं धने ।

दोनानाशजनाद्याय वद किं न कृतं भवेत् । प्रतिशयो धर्मशास्त्रा ।

Colophon इति प्रतिशयदानम् ।

विषयः सचोदानप्रयोगः । गृहदानविधिः । वास्तुशान्तिप्रयोगः । गृहदानप्रयोगः । सङ्ग-
 दानविधिः । प्रतिशयदानविधिः ।

No. 4188. प्रयागस्नानविधिः । वा प्रयागस्नानादिप्रयोगः । Substance, country-made paper, 9 × 4 inches • Folia, 8. Lines, 7 on a page. Extent, 112 Slokas Character, Nāgara Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and Verse. Incorrect.

Prayāga-snānavidhi, alias • **Prayāga-snāna-prayoga.** The process of performing ablutions at Prayāga. The writer follows Hemādri in his compilation.

Beginning श्रीगणपतये नमः ।

ॐ नमो देवदेवाय शनिकण्ठाय दक्षिणे ।

कद्राय चापञ्चलाय अक्षिणे वेधमं नमः ॥

सरस्वती च सावित्री वेदमाता गौरीयमौ ।

सस्त्रिधात्री भवत्यत्र तीर्थे पापप्रणाशिनौ ॥

इत्युच्चार्य नमस्कृत्वा स्नानं कुर्यादुपस्थाविधिः ॥ इत्यादि ।

End.

ततो गायत्र्या अमुष्य भूमौ स्नदं निधायान्तर्य देशकालादिकं स्मृत्वा स्नानमङ्गं करिष्ये इति संकल्प्य स्नदं कुण्डकेनाभ्युक्षेत् । ततो दितु स्नदं लिपेत् ।

Colophon. इति प्रयागस्नानविधिः समाप्तः ।

विषयः । स्नाद्गुप्तविधिना प्रयागस्नानविधानप्रयोगकथनम् ।

No. 4189 पुनराधेयसूत्रम् । Substance, country-made paper, 9 × 4 inches Folia, 3 Lines, 9 on a page Extent, 16 Slokas Character, Nagara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, fresh Prose. Incorrect

Punarādhya-sūtra. The process of rekindling the sacred fire after its extinction from any accident.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अग्नौ पुनराध्यास्यमानो भवति । तदाहुः । कृतयुजः समूतसम्भारो भवति न समूह्याः समभारानयजुः कार्यमित्यथो खलु समूह्या एव सम्भाराः कार्यं युजः पुनराधेयस्य सम्भ्या इति ।

End.

ततोयमाधानमथापवापञ्चताम्रैर्नष्टारणिकस्य च माङ्गोदनेन प्रतिपद्यते सिद्धमग्नाधेयम् ॥

Colophon पुनराधेयसूत्रं समाप्तम् ।

विषयः । पुनराधानविधायकसूत्रस्य व्याख्यानम् ।

No 4190. पार्शदसूत्रम् । (परिशिष्टम् ।) Substance, country-made paper, 14 × 5 inches. Folia, 15 • Leaves, 15 on a page. Extent, 653 ślokas. Character, Nagara. Date, Sm 1693, Sk 1559. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, decayed. Prose and Verse. Generally correct.

Pārshada-sūtra (Parishishta.) This is one of the oldest works on Vedic orthoepi. It is attributed to Saunika. It treats of the letters of the alphabet, of their pronunciation, of grammatical technicalities, of the names given to letters from the peculiarities of their pronunciation, of the various methods of reciting the Vedas, of metre, &c.

Beginning श्रीगणेशाय नमः ।

परिवर प्रदक्षिणं यमदाङ्गः
 वेदाङ्गानां वदन्निधि सुनीन्द्रा ।
 न पदगमं परमं त्वदिदं वं
 प्रणम्य च नमः शशाङ्क शोभनक ॥
 अकाराकारविपुत्र षो षो
 पदाद्यन्तान्त्यकार स्वरषु ।
 अकारादान् दीर्घपान् द्वितोयान्
 द्रव्यं पदस्यपि तानि भन्ति ॥
 कण्ठो गणो क च कः अभा अ
 टठा डढी ण तथा दधो न ।
 पफो बभो म य र ल वा ञ्
 शयसाः कः पाः इति वर्णशक्तिमयः ॥

अथैव समासाद्वराणादितस्तत्त्वत्वि सन्त्यल्लराणां राणि । इत्यादि ।

End

लघ्वल्लराणां अग्रशनि सन्धि
 लघ्वल्लरं जागतमव विद्यात् ।
 यदल्लरं वेद विशयमत
 भूतानि च वेदेषु जागतानि ॥
 सन्धिषु कपाणि च भक्तितो यः
 अग्रे जयत्यभिरुच्यतत्त्वम् ।
 अग्रे जयत्यभिरुच्यतत्त्वम् ॥ •

Colophon. इति पार्श्वे लक्षणस्ये षष्ठे पटले तृतीयोऽध्यायः । समाप्तमेतत्परिशिष्टम् ।
संवत् १९८९ वर्षे । शके १४५८ ।

विषयः । ऋषीं लक्षणादिनिरूपणम् । तत्र वर्णराशिक्रमकथनम् । तेषामुच्चारणस्यानादि-
कथनम् । प्रत्यङ्गादिपरिभाषाकथनम् । संहितापदप्रकृत्यादिनिरूपणम् । स्पर्शघोषादिनिरूपणम् ।
द्विलादिनिरूपणम् । क्रमादिनिरूपणम् । पारायणविधिकथनम् । ह्रस्व आदिनिरूपणम् । इति शम् ॥

No. 4191. पुरुषसूक्ताराधनविधिः । Substance, country-made paper,
11 x 4 inches Folia, 1 Lines, 13 on a page Extent, 55 ślokas. Cha-
racter, Nāgari. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of
India Appearance, fresh Verse. Correct.

Purusha-sūktārādhana-vidhi This is a portion of the Bri-
had Brahma Samhitā It treats of the method of worshipping the
Purusha Sūkti and of the merit to be derived from its recital.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

वत्स उवाच ।

विधिं पुरुषसूक्तस्य समाराधनवर्त्तना ।

सूक्तमर्चय नो यूयं छपाङ्कुरितचतसः ॥

ते ऊचुः ।

भारायणोऽस्य सूक्तस्य कर्त्ता वक्ता पिता स्वयम् ।

तथापि चाभिधास्यामः श्रूयतामेकचेतसा ॥

सम्प्राप्य चार्थतो मन्त्रं श्रीमदष्टाक्षर परम् ।

विधिना पौन्यं सूक्तं गृह्णीयात्परमादरात् ॥

अष्टादशक्षरं पितं प्रणवाद्यं हरिप्रियम् ।

सूक्तं नारायणं ह्युतं तस्यारधनमिदमेव ॥ इत्यादि ।

End

सूक्तं प्रजपतास्तु च यतोऽयं न. शनं समाः ॥

श्रीवत्सो विष्णुधर्मा च सम्प्राप्यानेककारणम् ।

प्रणिपत्योत्थितौ तावन्नारायणमपश्यताम् ॥

Colophon. इति श्रीबृहद्भक्तसंहितायां सुदर्शनगोतायां श्रीवत्सुचरिते पुरुषसूक्ताराधन-
विधिनाम द्वादशोऽध्यायः ॥

विषयः । ऋषीणां राज्ञे श्रीवत्साय पुरुषसूक्ताराधनविधिकथनम् । श्रीसूक्तपाठादिमाहात्म्य-
कीर्तनम् ।

No. 4192. पक्षहोमविधिः। Substance, country-made paper, 9 x 4 inches. Folia, 1. Laues, 23 Slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and Verse. Incorrect.

Paksha-homa-vidhi The method of performing the Paksha-homa for the purpose of removing all sorts of dangers and difficulties.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

ॐ पक्षहोमविधिः । अवाप्तकेन सूतकादिविद्वत्सम्पदे पक्षहोमः कार्यः । तदा च मरौचिः ।

शरीरापाठवं यस्य भयाद्दार्मिः प्रजायते ।

तथान्यासपि चापत्सु पक्षहोमो विधीयते ॥

हस्तपक्षहोमस्य आपद्विष्टतो म एवाह ।

पक्षहोमं तथा क्रत्वा मध्ये तस्मान्निवर्तितः ।

होमं पुनः प्रकुर्याच्चन्दो दीप्य न विद्यते—इति । इत्यादि ।

End.

उत्तमोद्दिष्टतः कुण्ड आचारं पन्थु मध्यमः ।

समिदाप्यपशन्त्यस्मन्मातृकुंडं विधाययेत् ॥

Colophon. इति पक्षहोमविधिः समाप्तः ॥

विषयः । सर्वपत्तल्यकामेण पक्षहोमः कार्य इति तद्विधानकथनम् ॥

No. 4193. पञ्चक्रोशीमाहात्म्यम् । Substance, country-made paper, 12 x 5 inches. Folia, 9. Lines, 16 on a page. Extent, 394 Slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Pancha-krośi mātmya On the spiritual benefit to be derived by a residence within the area of five krośas or the holy area of Benares.

Beginning. श्रीविश्वेश्वरो विजयते ।

श्रीदेव्याय ।

देवदेव सच्चादेव भक्तानामभयप्रद ।

काशीवासः सुगहनः पापिनां धनजोभिजात् ॥

विषयासङ्गमनसां न सुखाय कदाचन ।

सुखाय सर्वलोकानां प्रष्टुः कथिता कथो ॥

विषयेः परितुष्टानां जीवनं नान्यथा भवेत् ।

प्रायश्चित्तात्करं देव वदस्व यदि मन्यसे ॥
 प्रायश्चित्तविज्ञानस्य यातना ज्ञायते ध्रुवम् ॥
 विभेमि दौनान् मनुजान् दृष्ट्वा शास्त्रपराङ्मुखान् ॥
 तानप्युद्धर देवेश शठान् स्वेच्छापरिपञ्चान् ।
 ओमन्त्रादेव उवाच ।

साधु शृष्टं त्वया देवि चेतपावकृतां नृणाम् ।
 निश्चारः स्य दुयथा मङ्गलं प्रायश्चित्तेन येन हि ॥
 प्रायश्चित्तविज्ञानानां यातना बहुदुःखदा ।
 तस्मात् सर्वप्रयत्नेन प्रायश्चित्तं समाचरेत् ॥ इत्यादि ।

End.

अविमुक्तं समासाद्य न त्यजेत्कोऽप्यकामुकः ।
 चेतन्यामं दृष्टं कृत्वा वषेद्वर्षपरः सदा ॥
 चेतन्यासपराधान्त्वमजस्रमप्यनुत्तमजैः ।
 भागैः सञ्जायतां यातौ दिग्बावः परमां गतिम् ॥
 यथा पतिव्रता नारी भर्तारमनुगच्छति ।
 तथा साङ्गसमाजस्य काशोमनुगतीभवेत् ॥
 गुह्यद्रोहपरोयस्तु + + द्रोहपरस्तथा ।
 न तस्य काशो सिध्येत बहुभिः साधनेर्भूता ॥
 चेतसम्रासिनामेव क्रमः प्रोक्तो मया नये ।
 प्रदक्षिणायास्तु सङ्काशपापहरः परः (?) ॥

Colophon इति श्रीनृसिंहवर्म पञ्चक्रोशोमन्त्राद्या, चतुर्थोऽध्यायः ॥

विषयः । पञ्चक्रोशोप्रदक्षिणविधिकथनमुखेन काशोमन्त्रादिकथनम् ।

No. 4194 पर्यायान्तौचविधिः । Substance, country-made paper.
 9 x 4 inches Folia, 6 Lines 9 on a page. Extent, 88 slokas. Character,
 Nāgari Date, Sk 1750. Place of deposit, Calcutta, Government of India,
 Appearance, fresh. Prose and Verse. Generally correct

Paryyāñk-sāucha-viddhi Method of performing the cere-
 mony of renouncing the world, of holding the holy rod and of simi-
 lar subjects.

Beginning. कोशेषेनाय नमः ।

ॐ नमः सावित्रीं प्रविशयामि ॥ नत् एवितुर्वरेण्यं । ॐ नमः सावित्रीं प्रविशयामि । भर्गो-

देवस्य धीमहि । ॐ स्वः सावित्री प्रविश्यामि । धियो योनः प्रचोदयात् ॥ ॐ भूर्भुवः स्वः
सावित्री प्रविश्यामि । सर्वान् मायवी जपेत् । इत्यादि ।

End ततो गुह्या विधिन्यासपूर्वकं शङ्खेन शिष्यशिरसि अभिषेकं कृत्वा बज्र-
जम्बसाल-धूपदीपादि-नानाविध नैवेद्यैः संपूज्य स्तोत्राणि पठेत् ॥

Colophon. इति पर्यङ्काशोत्सविधिः समाप्तः ।

विषयः । सङ्गासपञ्चणविधिकथनम् । तत्र दण्डपञ्चकथनम् । तत्प्रयोगकौशलम् ।

No. 4195. पूर्णप्रकाशः । (प्रतापनारसिंहः ।) Substance, country-
made paper, 12 × 3½ inches. Folia, 126. Lines, 7 on a page. Extent,
1,476 ślokas. Character, Nāgarī. Date, Sk. 1731. Place of deposit, Cal-
cutta, Government of India. Appearance, old. Prose and Verse. Incorrect.

Pūrtta-prakāśa. (Pratāpa-nārasinha) by Rudradeva. This
forms one of the books of the series entitled Pratāpa Nārasinha
mentioned in No. 4185? It treats of the ceremonies for the purpose
of, consecrating tanks, wells, gardens, temples and so on. The
writer was a resident of Pratisthāpanapura (Allahabad (?))

• **Beginning.** श्रीगणेशाय नमः ।

नारसिंहं नमस्कृत्य गुरुर्देव विप्रवतः ।

• भारद्वाजकुलोत्पन्नसोरोजारायणराजः ॥

नाम्ना वै ब्रह्मदेवस्तु श्रीशुद्धिदयान्वितः ।

प्रतापनारसिंहाख्यं बाल्ये पूर्णप्रकाशकम् ॥

पूर्णरति कर्मानामधेयम् । बौधायनेन संतुल्य नदी ज्ञान-सङ्गा पुष्करिणी वापीं कृप देवदत्त-
प्रासादं वसन्तीना मोक्षविषयस्यतीनाह पूर्णं भवतीति पूर्णत्वनामिधानात् । तथा श्रीमद्भैरवाख्य
वासिरामचन्द्रेण सहस्रतनुदशोक्तदीपिकायामिष्टापूर्णमिति प्रथमस्याख्यायायां इदं यागादिः पूर्णं
वापीकूपसङ्गारामादीनि व्याख्यासत्वाच्च । इत्यादि ।

End. इति पूर्णप्रकाशे अष्टाङ्गादिप्रमाणम् ।

सोरोजारायणसुतो ब्रह्मदेवो महापुत्रीः ।

पद्म्यामनेकान् सर्वोच्छ सारमुद्यत्य यत्नतः ॥

प्रतापनारसिंहाख्ये पद्ये पूर्णप्रकाशकम् ।

समाप्तमकरोत् तत्र विदुषां श्रीमते सह ।

बाह्यानां सुलभो + + प्रयोगोऽयं निरूपितः ।

रुद्रदेवेन च श्रीमान्दण्डिनिः प्रीयतामिति ॥

Colophon. इति प्रतिष्ठापन-पुरवाचि-नीरोनारायणा-द्वन्द्वदेवेन कृते प्रतापनार-
सिंहाच्छे पुर्णप्रकाशः समाप्तः । शके १७३१ ।

विषयः । पूर्णलक्षणादिकथनम् । पूर्णनिर्माणार्थिफलकथनम् । सेलादीनां विनष्टानां पुनः-
करणे फलश्रुतिकथनम् । विशेषण जलाशयप्रगमाकीर्णनम् । कूपादिनिर्माणविधिकथनम् । वाया-
दिप्रसन्नकथनम् । जलाशयारम्भकालादिनिरूपणम् । तटुत्थर्गकालकथनम् । जलाशयशुद्धिविधि-
कथनम् । शवादिमंष्ट्रकूपादिजलपानप्रायश्चित्तकथनम् । वायादिभेदन-प्रायश्चित्तकथनम् । जला-
शयाद्युत्थर्गविधिकथनम् । तत्र वायुमण्डलादिविधिकथनम् । बौधायनोक्तप्रकारेण जलाशयोत्थर्ग-
प्रयोगकथनम् । । वक्रुवां तत्र विशेषकथनम् । चारामोत्थर्गप्रयोगादिकथनम् । अथर्वपनयनप्रयो-
गादिकथनम् । देवतायतनाद्युत्थर्गप्रयोगकथनम् । देवयुग्मिप्रतिष्ठाप्रयोगकथनम् । शालग्रामलक्ष-
णादिकथनम् । शिवलिङ्गलक्षणादिकथनम् । चलाबांस्थापनविधिकथनम् । इति शम् ।

No. 4196 नन्दिसूतं । वा नन्द्यध्ययनसूत्रम् । Substance, country
made paper, 13×5 inches Folia, 19. Lines, 13 on a page Extent, 741
ślokas Character, Nāgari. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government
of India. Appearance, fresh Prose and Verse Incorrect.

Nandi-sūtra, or Nandyadhyayana-sūtra In Jaina Prá-
krit. Doing good to others is the result of purity of mind. One
can do good in two ways (1) by gifts and (2) by advice. Gifts may
produce bad results but teaching the doctrines of Jina can never do
so. The religion of Jina promises merit to those who read its scrip-
tures and also to those who reform their characters according to its
dictates. Those again can reform their characters who have virtue
and excellence, and who attentively read the Jaina scriptures.

Beginning. ॐ नमः श्रीपद्मपरमेष्ठिभ्यः ।

जयद् जगामीयजोषोषयाण्ड जगद्भू जगन्मो ।

जगन्मो जगद्भू जयद् जगपियासन्मो भयवम् ॥

जयसुयाषं पभवो तित्ययराणं अपश्चिन्मो जयद् ।

जयद् मुदलोगाषं जयद् मज्जया मज्जवौरः ॥

भदं सज्जजगज्जोगसं भदं जिबस्स वौरस्स ।

भदं दुरादुरनमं मिथस्स भदं धुरयस्स ॥

गुणगणभयसुदुरयणभरियदंशणविसुद्धरत्नाभा ।
 सज्जनगर भर्ते सख्यै चमत्तयागारा ॥
 इत्यादि ।

End. आदिंकर पुरिस तालेय चरितियाउसभयेवसु ।
 अणुसा उणमणौणमणौणमणौवचणार ॥
 भावोपभावणं पदारोप तदुभय चि यं मन्हाया ।
 पणाउमपोय कपोय सम्वरच्च निक्खार ॥

Colophon — — — — — णदौ समतो । शुभम् ॥

विषयः । अथ परमानन्दपद्मपद्मधिरौकुलमेव तदवप्रये स्वपरममानभावेन परोप-
 काराय धनितयम् । तत्रापि सङ्ख्यामाश्रयविशुद्धौ परोपकृति कर्तुं शक्यते इत्याश्व-
 विशुद्धिप्रकर्षमम्यादनाय विज्ञयतः परोपकारं यत्न स्यात्तयः । परोपकारश्च द्विधा । इत्यतो भाव-
 तयः । ततो द्वयता विविधान्नपानधनकादनीदिप्रदानजनितः । स चैकान्तिकः । कदाचित्
 ततो विस्मृचिकादिदोषसम्भवः । प्रकृतोपकारसम्भवात् किञ्चित्कालमावस्थायित्वा । भावतो
 जिनप्रणीतधर्ममम्यादनजनितः । स चैकान्तिकः । कदाचिदपि ततो दोषसम्भवात् । आत्य-
 न्तिकश्च । परमरया ज्ञाद्यतिकमोक्षमोक्षमम्यादकत्वात् । जिनप्रणीतोऽपि धर्मो द्विधा । शुतधर्मो
 चारिवधर्मश्च । तत्र शुतधर्मः स्वाध्यायः, चारिवधर्मः सान्यादिकपो दशविधः षमणधर्मः ।
 तत्र शुतधर्मसम्यक्तमन्विता एव प्रायश्चारिवधर्मोऽभ्युपगमयथावत्यर्पितलनसमर्था भवन्तीति तत्र-
 तस्य प्राशस्त्यकथनमुखेन दानादिधर्मनिरूपणम् ॥

No 4197. नागवलिः । Substance, country-made paper, 9×4
 inches. Folia, 14. Lines, 9 on a page. Extent, 204 slokas. Character,
 Nāgari. Date, 2. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Ap-
 pearance, old. Prose and Verse. Correct.

Nāgavali. Serpents should not be killed but they should be
 propitiated. The present work gives the process of propitiating ser-
 pents as given in Vidyāna-Pārijāta a well-known *Smṛiti* work.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अथ नागवलिः । तत्र गोनकः ।

अथ वल्गामि सपंस्य संस्कारविधिमुत्तमम् ।

सिनीवाक्यो पोषसाध्या पक्ष्या कारयेत् ततः ।

अक्षेवाक्षयशुभायामन्यक्षा वापि कारयेत् ॥

कृतसर्पबधो विप्रः पूर्णजम्बुनि चेष्ट वा ।
 अनेकदुःखजालानि श्रौत्रोति सततं नरः ॥
 सन्ततिप्रतिबन्धश्च ज्ञातापत्यं विनश्यति ।
 तस्य शान्तिं प्रवक्ष्यामि येन सम्यग्यते सुखम् ॥
 ज्ञात्वागत्य ततो ब्रह्मदण्डं दद्याद् द्विजातये ।
 बधे प्रक्ष्यापयेद्यपि चरन् छच्छांश्चतुर्दश ॥
 इत्यादि ।

End. कृतस्य कर्मणः साक्षात्सिद्धये ब्राह्मणभोजनं भूयोदानश्च विधाय, “यस्य
 रक्षत्या च — प्रमादात् कुर्वन्तं कर्म” इति विष्णु स्मरेत् । अनेन सर्पसंस्काराख्येन कर्मणा
 सर्पाधिनाशोन्नतः प्रायनामः । ततः सुहृद्गुप्तो भूद्भोतेति ।

Colophon. इति नागवलिप्रयोगो विधानपारिजातोक्तः समाप्तः ।

विषयः । सर्पबधदंष्ट्रकोर्तनपूर्वकं तच्छान्त्यि नागवलिः कार्यं इति विधानकथनानन्तरं
 विधानपारिजातोक्तक्रमेण तत्प्रयोगकथनम् ॥

No. 4198. परभूपकरणं, वा परभूकथा । Substance, country-made
 yellow paper, 9½ x 4 inches Folia, 17. Lines, 10 on a page Extent, 340
 4lokas. Character, Nāgara Date, Sk 1732 Place of deposit, Calcutta,
 Government of India Appearance, fresh. Prose Incorrect.

Parabhū-prakarana, alias Parabhū-kathā The work
 was written during the reign of Rājā Shāhu the grandson of the
 great Śivaji. It contains a description of the ten purificatory cere-
 monies of the Parabhū race to which Rājā Shāhu's writer Govinda
 Rāya belonged. It gives the origin of the Parabhū race also.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

श्रीसिद्धिसिद्धिं + + प्रणम्य गणनायकम् ।

केनचिद्विदुषा रक्ष्या लिख्यते परभूकथा ॥

स्वस्तिश्रीमद्राजाधिराजबुडामणिमंसलवंशवतंसं श्रीशम्भुराजात्मजश्रीशङ्कराणे सप्तविराज-
 चास्यां मुख्यप्रधानबालाजीवाजीरायसाहाय्येन निबोधमासमुद्रजगतीतज्ञात्वं कुर्वन्ति सति
 कायव्यजात्यन्तगतपरभूजातीयो राजलोकको गोविन्दरायनामा राज्ञः प्रीतिपात्रमासीत् । तद्-
 भुजो बाबुरायनामा च । अथ कस्मिंश्चिद्विशेषे गोविन्दरायः करवाडकजातीयमन्त्रार्थं कूर्तिसम्प-
 द्धमसिद्धिं अतिशोभिममतिमत्परिचं आद्रक्षोपाख्यवाचदेवभट्टनामानं आह्वय रक्षयेवमप्रायेयत् ।

End. इत्थं यत् परभृष्टमभृच्छाहौ प्रशंसति ।

• • • स्मृत्यर्थे तत् पत्निकाभिः(पत्निकाभिः)रबध्नन् कोपिपठताः (कोपि पठिताः) ॥

Colophon. इदं परभृष्टकरणं समाप्तम् । श्लोके १७३९ शुक्लनामसंवत्सरे आषाढ-
शुक्लाष्टम्यं इदं पुस्तकं श्रौतियोत्युपनामशोविन्द्याजप्रभाकरणे लिखितम् ।

विषयः । परभृष्टातोयस्य गोविन्दरायनामकस्य राजलेश्वरकस्य खजातोयानां दशविधसंख्या-
रायंसुशुमादिकथनम् । परभृष्टातोयस्योत्पत्तिकथनम् ।

No 4199 न्यायसङ्ग्रहः । Substance, country-made paper, 10 x 4 inches. Folia, 2 Lines, 17 on a page. Extent, 68 slokas and 10 Aksharas Character, Nāgari Date, 2 Place of deposit, Calcutta, Government of India, Appearance, fresh Prose Correct

Nyāya-saṅgraha The rules of interpretation applicable to the Jaina work on Sanskrit grammar entitled Siddha Hema Chandra and also to other works of similar nature. It was written by Hema Hansa Gani, the pupil of Ratna Sekhara, the head of a Jaina Gacchhadi who was himself the pupil of Soma Sundara the Lord of the learned Divines of the Jainas.

Beginning अरुपाय नमः श्रीमद्देवमाकरणाय नमः ।

• श्रीमदसुन्दरगुरुभ्याय नमो नमः ॥

अथ ये तु शास्त्रं विना लोकप्रसिद्धाय न्यायसदर्थं यतः क्रियते । त्वं कथं शब्दस्या-
शब्दसङ्गा । सुसर्वादिदृक्शब्दो जनपदस्य । कर्तुं—इत्यादि ।

End. श्रुतनामनिष्पत्तिप्रयोगध्यातुनां मौखिकप्रमाणानुगोचरादिभिः ॥

Colophon. इति श्रीमद्देवमाकरणाय न्यायसङ्ग्रहः ॥

श्रीसूरोद्यत्सुन्दरगुरोर्निर्वाणश्रियापणौ

गण्डेन्द्रः प्रभुत्वशस्त्रगुरुदेदीयते समाप्तम् ।

तच्छ्रियाश्वदेवसङ्गणिते श्रीमद्देवमाभिधे

न्याया व्याकरणे विस्तोक्त्य सकलाः संसृज्जिता इमे ॥

प्रत्यक्षर गणनया पन्थाभिन् न्यायसङ्ग्रहः ।

श्लोकानामष्टषष्टिः स्यादधिका एव दशाक्षरी ॥ इति शम् ।

वि विद्देवमाकरणाणां न्यायानां यथाक्रमेण सङ्गृह्यतम् । तदसमुचितानां कथा-
विद्वत्प्रायः सङ्ग्रहः ।

No. 4200. न्यायमङ्गलान्यासः । Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 57 Lines, 17 on a page. Extent, 3270 slokas. Character, Nāgara Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India, Appearance, fresh. Prose. Correct.

Nyāya-mañjāśā-nyāsa. A commentary on the above by the same author.

Beginning नैलोल्लाङ्गादहेतुत्रौसोमसुन्दरमुत्तये ।

नमः श्रोमिहचक्राय जगद्व्यंशाय तायिने ॥

न्यायाध्वस्यञ्जानां दिशि दिशि सुप्रशोऽद्यापि रामादिराजां

न्यायोपात्तानि विज्ञान्यममसुखकराण्यत्र चामुत्र चापि ।

न्याय्यत्वादेव ज्ञायं न खलु खल्लगिरां शासनं जैनचन्द्रं

तन्नित्य न्यायष्टिनिं शुभपदफलदासाद्रियध्वं बुधेन्द्राः ॥

१४ तावत् सुट्टरीतमाधेयप्रमु श्रोमिचन्द्राचार्यः स्वोपज्ञमंस्कृतशब्दानुशासनवृद्धृष्टिप्राप्ते
सप्तपञ्चाशद्व्यायाः समुचोद्यन्ते । तस्मात्तथास्तानित्यलमुपेक्ष्य व्याख्यादाहरणज्ञापकानामेव प्रज्ञापना
कमौद्यमो ढोका कैश्चित् प्राचीनानुचानेद्यक्ते । साम्प्रतन् पूर्वसमुचितानां इत्यादि ।

End.

धातुरत्र दक्षित इत्यतः प्राय इत्युक्ते मङ्गलशब्देतिथेकोनविंशत्यव्यायां + +
योगस्याल्पप्रयत्नोच्चार्यत्वम् । उल्लेख्यप्रश्नं (?) शङ्कानिरासार्थम् । शेषं निगदमिदम् ॥

Colophon. इति स्वकृतन्यायमङ्गलान्यासमङ्गलान्यासः ॥

श्रीसूरोद्यरसोमसुन्दरगुरोर्निःशेषशिष्यापणो-

र्गखेन्द्र-प्रमुखशालग्रामदेदीयते साम्प्रतम् ।

तच्छिष्याणुकहेमचङ्गसगणिना स्वन्यायमङ्गलिका

न्यासेनाल्लसकारि चित्ररचनाचारत्वमाविधत्ता ॥

कन्याःणमनु ।

विषयः । न्यायमङ्गलपराभिधानस्वकृतन्यायमङ्गलान्यासः सोदाहरणशब्दानम् ।

No 4201. माघमाहात्म्यम् । Substance, country-made paper, 9×4½ inches. Folia, 2 Lines, 12 on a page. Extent, 54 slokas. Character, Nāgara Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India, Appearance, new Verse Incorrect

Māgha-māhātmya. The sacredness of the month of Māgha, a plunge in a holy river in the morning in which produces great merit. This is written in the form of a Purāṇa.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अङ्गुल्यैर्मिषारण्यं मुनयो मन्त्रवादिनः ।
 आजगुरन्मिलास्तव स्रवं द्वादशवार्षिकम् ॥
 अमिता देवस्तथैव सुसक्तः पेल एव च ।
 सुमतिर्वासदेश्य आवालिः काश्यपो भृगु ॥
 पर्वतः शरभङ्गश्च सुतीक्ष्णो च एव च ।
 आपस्तम्बश्च माण्डव्यः सत्याः कात्यायनस्तथा ॥
 रथोत्तरोद्दिगाद्यैव कपिलो वैभ्य एव च ।
 मुद्गन्तो गौतमश्चैव कण्वः कौण्डिन्यश्च ॥
 भृङ्गा ज्योतिषः शङ्खः पृथुर्भङ्गश्च मङ्गतिः ।
 कौण्डिन्यो निम्बुवश्चैव कणादा गार्ग एव च ॥
 कौशिको गालवो बभ्रुः शुक्रः शक्तिः पराशरः ।
 शनिर्विभागश्च पद्मर्षी बोधायनो वसुः ॥
 अभद्रश्चिर्भरद्वाजो धूमपानश्च भार्गवः ।

आगत्य नैमिषारण्यमश्वमेधसूक्तसंग्रहम् ।
 ऋतुसारमिदं स्रवं गोमतीतीरभृतत्वं ॥
 एतस्मिन्नेव काले तु स्मृतः पौराणिकोत्तमः ।
 • पुण्यं तमाश्रयो देशं दीर्घमवदित्तथा ॥
 इत्यादि ।

End.

शशावत्माघमाश्वाद्या वज्रा योता च दुर्गमः ।
 तथ शूराश्च सुल्भश्च वक्त्रं शत्रुघ्नः शक्तिः ॥
 स माघमासोऽखिलपापशत्रुः
 सौभाग्यहेतुः सकलार्थदायी ।
 निमज्जनादुद्यव विभातकालं
 नवाधुवल्केककुटुम्बिनः स्युः ॥ (?)

Colophon. इति श्रीमाघमाश्वमेधम् ।

विषयः । माघमासं आनन्दानन्दिसाक्षाकोत्तमम् ।

No. 4202. कर्कटव्रतं वा, सङ्कटव्रतम् । Substance, country-made-yellow paper, 10×2½ inches. Folia, 5" Lines, 5 on a page. Extent, 75 slokas. Character, Nāgara Date, Sm. 1883. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh Verse. Incorrect

Karkatā-vrata. The process of performing a religious ceremony on the 4th day of the waning moon in the month of *Kārtika*.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

श्रीव्रत उवाच ।

अरण्ये वर्षमानं तं पाण्डुपुत्रं युधिष्ठिरम् ।

सबाध्वं सुखामोनाययौ व्यासमादरात् (व्यास आदरात्) ॥

तं दृष्ट्वा मुनिगार्दूलं व्यासं प्रत्युद्ययौ खपः ।

भृगुपर्कश्च मार्थश्च लब्ध्वा तस्मै नमस्कृत (२) ॥

अद्य मे सफलं जन्म भवतां गमनेन वै ।

य ज्ज्ञेया सम सद्भाता वने वननिवासिनः ।

ते सर्वे विलस्य जाता भवतां दर्शनेन वै ॥

End.

ब्राह्मणान् भोजयेत् पद्यात् लभस्वति विसर्जनम् ॥

त्यक्तशय्यो जितक्रोधो लोभदक्षविवर्जितः ।

प्रतिमासम् यः कुर्यात्तौण्ड्यनेकमेव च ।

न दारिद्र्यं भवेत्तस्य सङ्कटं न भवन्ति हि ॥

Colophon

इति श्रीनारदायपुराणे कार्तिकलक्ष्णचतुर्थीसङ्कटनाम्नो व्रतकथा समाप्ता ।

संवत् १८८३ ।

विषयः । सङ्कटव्रतविधिकथनं तत्कथाकथनञ्च ।

No. 4203. मुद्राकरणम् । Substance, country-made paper, 20½ × 4½ inches Folia, 4 Lines, 6 on a page Extent, 141 slokas Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old Verse Generally correct

Mudrākarana Mystic signs made with fingers of the hand. The fingers are so placed as to form the figures of cow, &c. The signs differ in the worship of different deities.

Beginning. अथ मुद्राः । मुद्रासूत्रपत्रिमाह (मुद्राया अथपत्रिमाह) तन्त्रे ।

भोदनात् सर्वदेवानां द्रावणात् पापसक्ततेः ।

तस्मान्मुद्रेति सा ख्याता सर्वकर्मसंसाधिनौ ॥
 षष्ठं मुद्राः प्रवक्ष्यामि सर्वसत्त्वेषु कल्पिताः ।
 साभिर्विरचिताभिश्च सोदन्ते सर्वदेवताः ॥
 चर्चनेऽपकाले च ध्याने काम्ये च कर्मणि ।
 ध्याने चावाचने शक्तेः प्रतिष्ठायाश्च रक्षणे ॥
 निवेद्ये च तथान्यत्र सप्तस्कन्धप्रकाशिते ।
 ख्याते मुद्राः प्रदृष्टव्याः स्वस्वज्ञानललिताः ॥
 बद्धा तु योनिमुद्रां वै मध्यमे कुटिले कुप ।
 बद्धुषे तु तदपे तु मुद्रये भूतिनी मता ॥
 वासमुष्टिं विधायाथ + + + तर्जनीं ततः ।
 प्रसार्य तर्जनीमुद्रां निर्दिष्टा वक्ष्यामिना ॥

End.

Colophon. इति मुद्राकरं समाप्तम् ॥

विषयः । देवताभेदे मुद्राभेदकथनं तामां सप्तस्कन्धनम् ।

No. 4204 मृद्युञ्जयतन्त्रम् । Substance, country-made paper, 13 x 4½ inches. Folia, 16. Lines, 5 on a page. Extent, 300 slokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Mṛityuñjaya-tantra One of the original Tantras. The Principal interlocutors are Hara and Pārvatī and the subjects treated of are the origin of the human body, how it represents the Universe and the definitions of Yoga terms.

Beginning. ॐ नमः श्रीगुरवे ।

ब्रह्मदाता च (१) कर्ता च सर्वदा यौवनाम्बितः ।
 सर्वशास्त्रार्थतत्त्वज्ञो देवविप्राग्निपूजकः ।
 जातिधरो महाप्राज्ञश्चिरायुः सर्वतत्त्वविन् ॥
 ब्रह्मासं ज्ञानयोगश्च देवोभक्तिगतः सदा । (?)
 नाकाले मरणं भिक्षा न च शोकेन युष्यते ॥
 • देव्युवाच ॥
 कथयस्व महादेव प्रसादं कुर्वन् ब्रह्मर ।
 येन ज्ञानेन मोक्षः स्यात् संश्लेषाद्ब्रह्मसर्गम् ॥

End खण्डितयेषत्वात् समाभिस्त्रयकं वाक्यं नास्ति ।

विषयः । १ म अध्याये, देशात्यन्तिग्रमकथनं, देशस्य ब्रह्माण्डरूपताप्रदर्शनञ्च । १ शु, १ य, ४ यं अध्यायेषु, आसनं, प्राणसंरोधः, प्रत्याचारः, धारणा, ध्यानं, समाधिः, एतेषां षष्ठा योगाङ्गानां लक्षणादिकथनम् ।

No 4205. माटकाभेदतन्त्रम् । Substance, country-made yellow paper, 12½ × 4½ inches. Folia, 27 Lines, 6 on a page Extent, 586-4lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh Verse Incorrect.

Mātrikābheda-tantra. One of the original *tantra* works. The interlocutors are Bhairava and Chandikā. It treats of the process of turning inferior metals into silver, &c., of reducing mercury to ashes, of the impurity of anything offered to Śhiva, of the benefits of drinking and similar topics treated of in Tāntric works.

Beginning. ॐ नमः परमदेवतायै ।

कैलासशिखरे रम्ये नानारत्नोपशोभिते ।

पद्मच्छ परया भक्त्या भैरवं परमेश्वरम् ॥

श्रीचण्डिकावाच ।

त्रिपुरापूजनं नाथ स्वर्णरत्नविशेषतः ।

कलिकाले सर्वरत्न गुणभावे तथा मणिः ॥

केनोपायतनं देवेश स्वर्णरत्नादि लभ्यते ।

तद्ददस्व विशेपेण यथा रत्नादिकं भवेत् ॥

End

शृणु देवि प्रवक्ष्यामि साधिकायाश्च लक्षणम् ।

दिव्यशक्तिवोरशक्तिर्गुणशक्तिस्तथापरा ॥

कुलशक्तिः कामिनो च नवशक्तिः कुमारिका ।

शोभुषं पूजयेद्भक्त्या स्वदेवदानपूर्वकम् ॥

अन्यथा तु स्वदेवस्य निषिद्धो जायते भुवम् ।

सप्रजन्मनि सा देवि पुंयत्नो जायते भुवम् ॥

Colophon इति माटकाभेदतन्त्रे अष्टिकाशङ्करसंवादे अतुर्दशः पटलः ।

विषयः । १ म पटले, रीत्यभिर्भाषोपायादिकथनम् । १ य पटले, सन्तानोत्पत्तिनियम-

कथनम् । १ य पटले, कृष्णजिन्मो भोगान् भुङ्क्ते न जीव इति ज्ञानपूर्वकभोजनस्य मोक्षसाधनत्व-

कथनं, देवताःस्यकृपादिकथनम् । ४ र्थं पटले, शिवनिर्माणास्यपाञ्चालनिर्देशे चेतुर्निर्देशः,
मुद्यमानुप्रशंसा च । ५ म पटले, पारदभस्मोत्तरणोपायकथनं, तदुभयमाज्ञाकथनम् । ६ छ
पटले, चन्द्रसूर्ययज्ञश्चरकस्यकथनं, सामुण्डाया मन्त्रकथनं, तस्या आराधनविधिः । ७ म पटले,
त्रिपुरायाः मन्त्रपूजास्तवकवचादिकौत्सनम् । ८ म पटले, पारदशिवलिङ्गपूजामाज्ञायाः, पारदशिव-
लिङ्गनिर्माणोपायकथनम् । ९ म पटले, वैराजवत्यादाह्नियमः, तस्य द्रव्यान्तरयोगेन भक्षणात्
कुष्ठरोगशान्तिकथनम् । १० म पटले, वर्णाश्रकमन्त्रस्य शब्दत्रक्ष्मस्यलादिकथनम् । ११ श पटले,
देव्यै प्रसादमण्डपकूपादिदानविधिः, वेदिभेदे यज्ञोपवीतपरिमाणम् । १२ श पटले, शास्त्रपास-
यन्त्रादीनां पूजाधारत्वकथनं, आधारभेदे पूजाफलभेदकथनम्, शिवपूजामाज्ञादिकौत्सनम् ।
१३ श पटले, मन्त्रजपार्थे गाणपत्यादिभेदे मालाभेदकथनं, मालायाः घन्यप्रकारकथनम् । १४ श
पटले, दिश्वोरपशुभेदेन निविधभावकथनम् ।

No. 4206 अञ्जननिदानम् ।• Substance, country-made paper, 13 x 4
inches. Folia, 21. Lines, 5 on a page. Extent, 333 slokas. Character.
Nāgari. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India.
Appearance, fresh. Verse. Correct.

Anjana-nidāna. A medical work attributed to Agnibeshu to
whom Chanakīchāryya addresses his celebrated work. This is a short
treatise giving within the compass of 333 verses the pathology of
various diseases. As the eye-paint clears the eye, so the author
expects this work will clear the intellects of physicians, clouded by
reading a large number of big books.

Beginning. शोभणेनाय नमः ।

अथोपनिमित्तवत्तत्त्वार्थं भिषजां कृते ।

स्वस्थं करोत्यग्निर्वैद्यो घन्यमञ्जनमाख्याय ॥

दोषरोगो रजां चतुस्त्वनप्रकोपं तु कारणम् ।

प्रत्येकं चोन्मिष्यति योगः काजालं कर्मणाम् ॥

अथ वातस्य कारणमाह ।

कटुतिक्तकषायपयोदहति-

अमरकृच्छिमात्रभयानशने ।

• क्षुरजागरमुष्णकायाः स्वर्गमै-

रपि कुर्याति क्रेशश्चेरनिशः ॥

अथ वातस्योपद्रवमाह ।

इत्यादि ।

End

विद्वन्मुद्रितकेनाङ्गं जलद्वारभागि च ।
सदा च वक्तुं भोजनमन्यदुद्यताः सैतुषमुद्रयेत् ॥
इति विषरोगावलोकः ।

अतिविस्तरपुस्तकपाठवृत्त-

प्रतिज्ञस्ततया धृतभरिभयम् ।

नगनानलहस्मित १११ पद्यकृतं

भिषजाभिदमज्ञानसमुद्रे ॥

घकार चतुरोचितं तदिदमग्निवेशोऽज्ञानं

परोपलतये कृतं परमिदं यज्ञाज्ञापकम् ।

ततः समुद्दिनैः सदा सुकृतराशिभिस्तुष्यतां

तुषारगिरिकन्यकापरिवृद्धः स योषितुतः ॥

Colophon. इति श्रीअग्निवेशाचार्यविरचितं श्रीवेद्यकपन्थे अज्ञाननिदानं सम्पूर्णम् ॥

विषयः । वायुपित्तकफानां कारणकथनम् । तेषामुपद्रवादिकथनम् । तप्तदोषादिलक्षण-
कथनम् । प्राणपद्वीनां लक्षणादिकथनम् । ज्वरादिलक्षणकथनम् । हृन्ज्वरादिलक्षणकथनम् ।
विषमज्वरादिकथनम् । असाध्यज्वरादिलक्षणकथनम् । अनीसारलक्षणकथनम् । असा-कासाग्निमान्द्य-
पायुरोग-शोथ-कुष्ठ-कामला-शुष्कापक्कार-प्रमेह-शूललच्छ-वात-स्योन्य-कार्यं च द्रोग-कुष्ठोदरव्रण-भण्ड-
भगवन्-नाडीव्रण-विद्रधि-विशर्प-संस्कारिका-स्थोदकादिलक्षणादिकथनम् । प्रसूतिरोगकथनम् ।
प्रहरादिरोगकथनम् । शिरोरोगादिकथनम् । विषरोगादिकथनम् । इति शम् ।

No. 4207. पञ्चमसङ्गुहटीका । Substance, country-made paper, 9×3 inches. Folia, 351 Lines, 15 on a page Extent, 19, 687 slokaas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1712. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old Prose. Incorrect.

Pañchama-saṅgraha-ṭīkā. The Sanskrit commentary by Malaya-giri, one a Jaina work entitled *Panchasamgraha* in Prakrit.

Beginning ॐ नमः श्रीवैतरागय ।

समस्तकर्म्मसुमदाचदावं

संज्ञानविज्ञानगतसंज्ञाभाषम् ।

विभूतनिःशेषकुतूषमां

प्रथम्य देवं जिनवर्द्धमानम् ॥

संसारकूपीहरमण्यक-

कोसोद्वृत्तो जलमिवावच्छम्यम् ।

जेनागमं वाचितोषशाक-

न्युग्भावभापूर्णयथायवत्सम् ॥

विष्टयोमि पक्षसङ्गमतिनिपुणगभौरमत्यन्तबुद्धिरपि ।

शास्त्रान्तरटीकातो मुक्तपदेशाच्च सुखबोधम् ॥

इष्ट शिष्टाः क्वचिदिष्टे वन्ति प्रवर्तमानाः सन्त इष्टदेवतानमस्कारपुरस्सरमेव प्रवर्तन्ते ।
नसायमाचार्यो न शिष्ट इति शिष्टसमयपरिपालनाय, तथा श्रेयसि बहुविधानि भवन्ति । अतः ॥

श्रेयसि बहुविधानि भवन्ति सङ्गतामपि ।

अश्रेयसि प्रयत्नानां क्वापि यान्ति विनायकाः ॥

इदञ्च प्रकरणं सम्यग्ज्ञानहेतुत्वात् श्रेयोभूतसतो साधद्वयं विद्म इति विद्मविनायकोपशान्त्य
चेष्टदेवतानमस्कारं, तथा प्रेक्षापूर्वकारिणः प्रयोजनादिविश्चे प्रवर्तन्ते, नतः प्रेक्षावतां प्रहस्ये
प्रयोजनादिकञ्च प्रतिपिपादयिषुरादिविमां गाथा'माह ॥ तेषां ज्ञेयति ।

End.

समाप्तः संक्षेपतः प्रलिप्तभक्तिजनानुक्रम्यया भणितम् ।

अयति सकलकर्माङ्गशस्यर्कभुक्तः

+ + विततविमलज्ञानसुभासलक्ष्मीः ।

प्रतिनिवृत्तकुतोर्थाशेषमाग्रेप्रवादः

शिवपदमधिकदो वदमानो जिनेन्द्रः ॥

गणधरदृष्टं जिनभाषितार्थमखिल + + भङ्गनयकनिर्गतम् ।

परतीर्षानुसृतमा + + सभिगन्तुं शासनं जैनम् ॥

बह्वर्धसम्पशब्दं प्रकरणमेतद्विष्टावृता + + खिलम् ।

यदवापि सल्लयगिरिणा सिद्धान्तना + + लोकः ॥

अर्चको मङ्गलं मित्रा मङ्गलं सम साधनः ।

मङ्गलं मङ्गलं धर्मात्मान् मङ्गलमशिश्रियम् ॥

Colophon. इति सल्लयगिरिविरचिता पक्षसङ्गटोका समाप्ता ।

योसाभोगसरोवरं सुरसरित्पूरणं पूर्णं स्फुर-

तारासङ्गलपुण्डरीकनिकर भास्वप्रशानाथकौ ।

यावच्चक्षुषकोरयोः सुखकरो नक्तन्त्रिधाम्यतः

त्रेयः कर्माणि तावदस्तु कृतिनां सौवर्निकः पुष्पकः ॥

पन्थायं । १८०४.००॥ संवत् १७१९ वर्षे, शके १४७७ प्रवर्तमाने ॥

विषयः । पक्षसङ्गटोकाभिधानजैननिबन्धस्य व्याख्यानम् ।

No. 4208. पञ्चाशकटीका । Substance, country-made paper, 11 × 3½ inches. Folia, 177 Lines, 15 on a page. Extent, 9,110 Slokas Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old Prose and verse. Incorrect.

Pañchāśaka-ṭikā. Haribhadra Śūri's great work, the Pañchāśaka Sūtra, is well-known. It has many commentaries, one of the largest being known as the Brihadvyākhyā. The present commentary follows that one closely.

Beginning. सद्गुणानां समस्तार्था गोभिर्यस्य प्रकाशिताः ।

तं नत्वा श्रीमहावीरतीर्थरश्मिं तमोऽपहम् ॥

बृहद्वाक्यानुसारेण हसिं वक्ष्ये समाप्ततः ।

पञ्चाशकाक्षरस्य धर्मशास्त्रशिरोमणेः ॥

इह हि विष्णुरक्षिलानिशयवेजाधामनि दुःखमाकालविपुलजलदपटलावलुपमानमहिमनि
नितरामनुपलब्धोभूतपूर्वगतदिबहुतमग्रव्यसार्थतारकानिकरे पारमतगदितगमास्वरे षडुत्तमबोध-
लाचनतया सुदृष्टोतनामधेयो भगवान् श्रीहरिभद्रस्तथाविधपुद्गलार्थमिद्व्यर्थम्—इत्यादि ।

End श्रीहरिभद्राचार्यकृततत्प्रकरणस्य सूचिता । विरहाङ्गत्वान् तस्यति गाथार्थः ।

एकोनविंशतिसप्तपञ्चाशकश्लोकाः समाप्ताः । समाप्ता चेयं शिष्यचित्ता नाम सितपटपटलप्रधान-
वाचनिकपुद्गलप्रवरस्तु ईशसंख्यप्रकरणप्रबन्धपथनसुदृष्टोतनामधेयश्रीहरिभद्रसूरिविरचितपञ्चाश-
काख्यप्रकरणटीकोक्ति ।

Colophon. (अतःपरं टीकाकर्तुः प्रशस्तिरेका वर्धते । सा तु खण्डितत्वाद्समाप्तेति उपेक्षिता ।)

विषयः । हरिभद्रसूरिकृतपञ्चाशकसूत्राभिधानशैलप्रकरणस्य व्याख्यानम् ।

No 4209. पञ्चाक्षरमाहात्म्यम् । Substance, country-made paper, 10 × 3 inches. Folia, 16. Lines, 8 on a page. Extent, 240 Slokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1688. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Correct.

Pañchākshara-māhātmya. The sacredness of the Śaiva mantra in five letters given in the Linga Purāṇa.

Beginning. श्रीगणपतये नमः ।

भवानोतनयोद्योतनयनानन्दकारक ।

कामौवासिजनाद्योषचारिन् दुष्टे नमोऽस्तु ते ॥

जयति जयति काशी काशितज्ञानराशिः
 शिवश्चरित्तरधाष्टमीगणेशस्त्रिजगन्नाम् ।
 निवसतिरियमाद्या तां भजध्वं भजध्वं
 स्मरन् नमन् शुद्धं शुद्धये कौन्तेयध्वम् ॥
 श्वयय जयः ।

युगानि युगमानश्च युगधर्माः धनातनाः ।
 युगेषु लोकचरितं युतमस्माभिरादितः ॥
 इत्यादि ।

End. यः पठेच्छृणुयाद्वापि स याति परमां गतिम् ।
 यः श्रावयदुद्दिजान् शुद्धान् पद्माक्षरविधिक्रमम् ।
 देवे कर्माणि पित्रे च शिवलोके सद्योयते ॥

Colophon. इत्यादिमहापुराणे स्निग्धपद्माक्षरमन्त्रमाहात्म्यादिकौर्मेनम् । संवत् १९८८ ।
 विषयः । शिवस्य लिङ्गपुराणेऽक्षरमन्त्रमाहात्म्यादिकौर्मेनम् ।

No 4210. रुद्रभाष्यम् । Substance, country-made paper, 14 x 4 inches. Folia, 19. Lines, 11 on a page. Extent, 284 slokas. Character, Nāgara. Date, Sm 1-62. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Correct.

Rudra-bhāṣhya. A commentary by Mātridatta on the rules for bathing Rudra as given in Baudhāyana. The author has adopted the celebrated couplet *Yasya Nisrasitam Vāṭih*, &c., used in Sāyana's and Mdhava's commentaries on Vedic works.

Beginning योग्येणाय नमः ।

यस्य निद्यमिदं वेदा यो वेदेभ्योऽखिलं जगत् ।
 निरसमं तमञ्च वन्द्यं विश्वानौर्ध्वमञ्चध्वम् ॥

अथातो रुद्रस्नानविधिं व्याख्यास्याम इति । अथ शब्दोऽधिकारायः । रुद्रस्नानविधियाख्याम
 सारभ्यते इत्यर्थः । अतः शब्दो द्वैलभ्यः । पापक्षयादिकर्माणां अधिकारिणामभिजिप्तिमाधन्यपक्षया
 यतः अत इति योजना । रुद्रस्नानविधिमित्यत्र रुद्रस्य स्नानमिति पठ्यतस्तुल्यः ॥ इत्यादि ।

End. नृदशांघान् मन्त्रमप्रतिन्यूनचतुश्चत्वारिंशन्मन्त्राणि आकृतयो भवन्तीति
 इत्याञ्च भगवान् बोधायन इति ॥

Colophon. इति माहृदनीयं रुद्रभाष्यं समाप्तम् । संवत् १८९९ ।

विषयः । बोधायनीय-रुद्रस्नानचतुष्टयस्य व्याख्यानम् ।

No. 4211. श्रीरामपद्धतिः । Substance, country-made paper, 11 x 4 inches Folia, 8 Lines, 12 on a page. Extent, 259 ślokas. Character, Nāgara Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Śrīramapaddhati. The process of worshipping Rāma.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

श्रीगुरुं सच्चिदानन्दं संसारार्णवतारकम् ।

श्रीरामरूपिणं मुग्धि भावयेत् पुनः पुनः ॥

साधको ब्राह्मे सुष्ठुर्भो ज्ञत्याय रात्रिवासः परित्यज्य बद्धपद्मासनः शिरस्यधोमुखश्चक्षुदलकमल-
शुक्लवर्णकपिकान्तःस्थचन्द्रमण्डलान्तर्गतचर्मपीठे—इत्यादि ।

End. मुलेन त्रिर्यापकं लला घोषं निर्मात्य नैवेद्यं भक्त्येभ्यो दत्त्वा किञ्चित् स्वयं
गृहीत्वा सुखं विचरेदिति श्रीरामपद्धतिः ।

Colophon (अक्ष्य पुरस्करणं षट्सप्तजपः ।)

विषयः । श्रीरामस्य पूजाविधिकथनादिकम् ।

No. 4212. प्रयोगवैजयन्ती । (पशुप्रश्नोपनिषद्) Substance, country-made paper, 12 x 4 inches Folia, 54 Lines, 9 on a page Extent, 1,042 ślokas Character, Nāgara Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old. Prose. Correct.

Prayoga-vaijayantī. A commentary by Mahādeva on the Hiranyakesī Sūtra. The present work confines itself to the fourth chapter entitled the Paśuprasna.

Beginning श्रीगणेशाय नमः ।

चविर्यज्ञेषु नियतोपक्रमस्तु निरूपिताः ।

दशांश्या दृष्टिपर्यन्ताद्यत्वारोऽय निरूप्यते ॥

नित्याभ्यासः पशुः पूर्वमनित्याभ्यासकर्तव्यः ।

चातुर्मासस्य एवैवं सोढामण्याद्य पूर्वतः ॥

प्रश्ने चतुर्थे ऐन्द्रा + निरुद्धो विरुद्धैः सञ्च ।

धर्मैः कामैः पशुधर्मैःपि विधौयमानो दर्शितो बोधायनेनार्थवादकफलकः । आपस्तम्बे-
नाथ पञ्चषु प्रथमप्रश्ने प्रथमपञ्चल एवाधिकारिनिर्णयो दर्शपूर्णमासवदेव दृष्टोऽतो न व्याख्यायते ॥
इत्यादि ।

End. न्यायशास्त्रानि सूत्रनामार्थे दर्शितम् । अतोऽस्मत्सूत्रे अयमेव प्रकारो ज्ञेयः ।
न्यायोपदेशयोः केचिद्विज्ञेयं भवते न तत् ।
शुक्लं न्यायोऽनुमानकं द्युतितुल्यं कथं भवेत् ॥

Colophon. इति श्रीसत्याषाढचिरण्यकेशिसूत्रन्याशायां प्रयोगवैजयन्त्या महादेशकनाथां
चतुर्थे पद्यप्रश्ने पञ्चमः पटलः ॥ प्रज्ञश्च समाप्तः ॥
विषयः । चिरण्यकेशीयपद्यप्रश्नसूत्रस्य व्याख्यानम् ।

No 4213. पाकयज्ञादिनिर्णयः । Substance, country-made paper, 8×3 inches Folia, 5 Lines, 10 on a page Extent, 90 Slokas Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh Prose. Incorrect.

Pākayajñādi-nirṇaya. •By Chandra-Chūra, the son of Umā-śaṅkara and the grandson Dharmavara. It treats of the sacrifices performed with cooked food. Shrāddha is the only ceremony in which for some hundred or of years cooked food has been used and so this work treats of Shrāddha only.

Beginning आगमेशाय नमः ।

अपराङ्गे प्राचीनावीतो कृतप्राणायामः प्रथमप्रयोगे पिण्डपितृयज्ञमारभ्य तेन मासि मासि
यद्ये इति । ततः पिण्डपितृयज्ञं यद्ये इति सङ्ख्यया—इत्यादि ।

End अतः पिण्डानभ्यवहरेत् । ब्राह्मणं वा प्राश्यत् ।
सन्निष्ठते पिण्डपितृयज्ञ इत्यर्थं भवमा ॥

Colophon धर्मेश्वराकजश्रीभट्टभास्करसूनुना ।
कृतार्थं चन्द्रचूडेन पाकयज्ञादिनिर्णयः ॥ श्रीरघु ।

विषयः । संक्षेपेण पिण्डपितृयज्ञाभिधानाद्विविधकथनम् ।

No. 4214 ऋष्यनुक्रमः । Substance, country-made paper, 13×1 inches. Folia, 12. Lines, 11 on a page Extent, 339 Slokas Character, Nāgara. Date, SM 1863 Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new Prose. Incorrect

Rshyanukrama. An index of Rishis to the Rigveda S'ākha. This is in prose, and appears to be a different work from No. 2112 noticed in the year 1881-82.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अथ ऋग्वेदशाकलशास्त्रसंहिताया ऋष्यहृक्कमी लिख्यते । अग्निमीक्षे पुरोहितम् । मधुच्छन्दाः
वैश्वामित्रः ॥ १०९ ॥ द्युत्तरशत-ऋक्पर्यन्तमित्यर्थः । एवं सर्व्वम् । इन्द्रं विद्या अवीनुधन् । जेता
मधुच्छन्दसः । १८ । अग्निं दूतं दृषीमहे । मेधातिथिः काणः । १४९ । कस्य नूनं कतमस्याश्च-
नानां । शुनःसेफ आजीनर्तिः । लविमो देवरातः वैश्वामित्रः ॥ २७ ॥ इत्यादि ।

End.

ऋतश्च सत्यश्चाभीडात् । अघमर्षणो माधुच्छन्दः । ३ । संसमिद्युवसे हवन् ।
संवन्न आश्रितः । ४ । दशमं मण्डलम् । ऋक्सङ्ख्या १७५४ ॥

Colophon इति शाकलसंहितायां ऋष्यनुक्रमः समाप्तः । संवत् १८१९ ।

विषयः । ऋग्वेदशाकलशास्त्रीयाद्य ऋष्य प्रत्येकं ऋषिकथनम् । ऋक्सङ्ख्याकथनश्च ।

No. 4215. सौभाग्यकवचम् । Substance, country-made paper, 10 × 4 inches. Folia 6. Lines, 9 on a page. Extent, 70 slokas. Character, Nāgari. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Saubhāgya-kavacha. An amulet for obtaining the love of the husband.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । इदानीं सौभाग्यकवचमुच्यते ।

श्रीदेवुवाच ।

केलासशिखरे रम्ये सुखासीनं सुरार्चितम् ।

गिरिशं गिरिजां नत्वा स्तौनेर्विदग्धगर्भितैः ॥

प्रणम्य परया भक्त्या ततोऽश्नन् कृताञ्जलिः ।

रक्षस्यं रक्षणकरं सर्वसम्यत्करं वद ॥

इक्ष्वर उवाच ।

एतत् सौभाग्यकवचं रक्षस्यातिरक्षस्यकम् ।

सौभाग्यकवचं देवि शृणु सौभाग्यदं परम् ॥

शिखायां सततं पातु मङ्गाजिपुरसुन्दरी ।

शिरः कामेधरौ नित्या तत्पूज्ये भगमाङ्गिनौ ॥ इत्यादि ।

End.

वष्टो भवति शौत्रेण वैलोक्यं सप्तराचरम् ।

अपालमञ्जला भूपाः किमु मायाविमोहिताः ॥

Colophon इति नित्यापोद्गृहकार्णवे सौभाग्यकवचं नाम समाप्तम् ।

विषयः । शिवाशिवयोः संवादे नराणां सौभाग्यप्राप्तायायकथनम् ।

No. 4216 रुद्रन्यासः । Substance, country-made paper, $9\frac{1}{2} \times 3$ inches. Folia, 20. Lines, 7 on a page. Extent, 247 slokas Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse Incorrect.

Rudra-nyāsa. Mystic figures made with the hands in honour of Rudra.

Beginning श्रीगणेशाय नमः ।

हरि ॐ । अथातः पञ्चाङ्गरूपाणां न्यासपूर्वकं जपशोभाञ्चनाभिषेकविधिं व्याख्यास्यामः । एते रुद्र शिवा तन्मूर्धोरा पापकारिणी । तथा मन्त्रानुवाकं मया गिरिशत् ताभिषाकशौच । शिवायै नमः । ॐ अस्मिन् महत्यर्णवेऽन्तरोक्षे भवा अग्नि । तेषां शिरसे स्वाहा । इत्यादि ।

End. तन्नो रुद्रः प्रचोदयात् । ईशानः सर्वविद्यानामोद्यतः सर्वभूतानां प्रज्ञा-
धिपतिर्ब्रह्मणोऽधिपतिर्ब्रह्मा शिवो मे अस्तु मुदा शिवोम् । उत्तरतश्चण्डोदराय नमः तिस्रंशं
विदुष्य । ॐ नमो भगवते रुद्राय । इति

विषयः । पञ्चाङ्गन्यासपूर्वकं महारुद्रप्रयोगकथनम् ।

No 4217. रामनामलेखनविधिः । Substance, country-made paper, 11×3 inches Folia, 4 Lines, 7 on a page Extent, 50 slokas Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, new. Verso. Incorrect.

Rāmanāma-lokhana-vidhi. This is said to be a part of the great *tātric* work entitled Rudra Yāmala. It treats of the method of writing Rāma's name.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

श्रीदेववाच ।

भगवन् सकला विद्याः श्रुताद्याधिगता मया ।

इदानीं श्रोतुमिच्छामि यत् त्वं लिखसि मेरेव ॥

ईश्वर उवाच ।

ब्रह्मादिविभूतिः सर्वः पृष्ठो न कथितं मया ।

तवापि कथयाम्यस्य यत्तत्त्वं प्राणवक्त्रभा ॥

न देयं परमिष्येभ्यो नास्ति केभ्यो नप्येवरि ।

नाम्यश्रुत्तारतानाञ्च भवानर्थग्रहाभिनाम् ॥ . इत्यादि ।

End. एतन्ममेव सर्वस्य यदुक्तं तव वक्त्रमे ।

समासिन मया प्रोक्तं त्रिसम्यक्कृतुमर्हसि

Colophon. इति श्रीवद्रथामले गौरीश्वरसंवादे रामनामलेखनविधिपटलं सम्पूर्णम् ।

विषयः । रामनामलेखनविधिकथनम् । तत्कृद्गुणविशेषे फलविशेषकौर्त्तनम् ।

No. 4218. रोगशान्तिः । Substance, country-made paper, 9×4 inches. Folia, 9. Lines, 9 on page. Extent, 198 slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Rogaśānti. The consequences of getting fever in different days of the moon, and in different asterisms, and the method of getting rid of them by propitiatory ceremonies.

Beginning श्रीगणेशाय नमः ।

अथ बोधायनोक्ता ज्वराद्युत्पत्तौ शान्तयः । प्रतिपदि कष्टं सञ्जे + + दिनान्यष्टादश ।
अग्निर्देवता । अग्निरस्त्रीति पूजामन्त्रः । ऐमी प्रतिमा । छतधूपो छतदोषश्च । यथा सन्धवं नेवेक्ष-
छतं चोमद्रथं शान्तिर्भवति । इत्यादि ।

End. अष्टाविंशतिदिनानि क्रमात् पीडा । अन्ते सुखं । वासोपामघापूर्वाषाढा-
पूर्वभाद्रपदासु पक्षे न्यतुरपि सम्भाव्यते । इति श्रीः ।

विषयः । प्रतिपदादितिथिविशेषे मन्त्रविशेषे च ज्वराद्युत्पत्तौ तव तव भोगकालादि-
कथनम् । प्रत्येकं शान्तिप्रकारकौर्त्तनम् ।

No. 4219. पिष्टपशुमीमांसा । Substance, country-made paper, 7×4 inches. Folia, 18. Lines, 11 on a page. Extent, 311 slokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1785. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose and verse. Incorrect.

Piṣṭa-paśu-mīmāṃsā. By Nārāyaṇa Paṇḍit, son of Viśva-nāth Sūri. It treats of animal sacrifices though it teaches that killing animals is to produce evil consequences.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

श्रीमत्पूरुषसुक्तार्चवस्य वदनात् साक्षात्परब्रह्मणो

नि + ता चतुरात्मनाद्विदिविषद्वयैः शिरोभिर्धृता ।

या लोकवितथं निर्जलविषये सम्यङ्निगुह्यते तथा

निष्ठः + मयति स्वे + जनेनै सा मे प्रमाणं भुतिः ॥

इह खलु नानाविधदुःखसङ्घट्टदुर्गमे संसारकान्तारे निमग्नानामप्यस्थिरसुखस्योत्तिकादु-
द्योतमानास्त्रिभूतः प्रसादमनासादयतामधिकारिणां तद्विषये परमानन्दावाप्तये च सकलभुति-
कृतोत्तिवासपुराणानां तदुपकरणौभूतमङ्गमौमांसायाश्च सकलपुरुषार्थोत्तममोक्षप्रदभगवत्सकप-
ज्ञापनायै प्रष्टिरिति तत्त्वम् । इत्यादि ।

End. तेषामवेदं हृदयहंसोऽस्त्वित्यखिलमतिमङ्गलम् ।

सर्वयज्ञेश्वरोऽनेन सर्वयज्ञफलप्रदः ।

सर्वयज्ञैकभुविष्णुः प्रीयतां पुरुषोत्तमः ॥

Colophon. इति श्रीमद्विष्णुकुटरस्य श्रीविष्णुसहस्रनामस्तोत्रोत्तराध्यायपण्डितश्रीतः पिष्ट-
पशुमौमांसा समाप्ता । संवत् १७८५ ।

विषयः । तत्र अनादिवासनामलिनचितानामपरिपक्वकायाणां विना विषयवैराग्यं न
प्रवृत्तिः । तदर्थं च विषयानित्यत्वमुपदिश्यमानमपि तावन्नतसि न प्रतिबिम्बते यावन्न तत्तत्
मालिन्यमपसरतौत्यत आदर्शस्थवान्करणस्य शुद्धिरपेक्षितेति तदर्थं नित्यनैमित्तिककर्माविषयः
प्रवर्तन्ते । कर्मणा ज्ञानःकरणशुद्धौ सत्यां तत्र शुद्धादर्शवशास्वार्थोपदेशः प्रतिफलति । तथाच
भुतिः । कर्मणा ज्ञानमप्राप्तिं ज्ञानेनाप्तौ भवतीति । तत्र कर्म द्विविधम् । विहितानुष्ठानं
प्रतिषिद्धवर्जितमेति । तेषु तेषु च कर्मसु सत्यधिकारं अननुष्ठानात् प्रणयत्यधिकारः । तत्र अर्थो
खलु सामर्थ्यमपेक्षते । सामर्थ्यं पुनर्द्विविधम् । अथ मन्त्रकारिणामर्थ्यः च पदार्थानां विविधशक्ति
मत्त्वाद्भावाः । तत्र कलौ अग्निहोत्रानुष्ठानावश्यकतानिरूपणम् । तथापि मन्त्रावितानर्थ-
हेतुर्विज्ञाविषयान् ज्ञागादिपशून् अविधाय तत्स्थाने तत्तदेवताकान् पिष्टपशून् वा हृतपशून् वा
कृत्वा यागं समापयेदिति पिष्टपशुविधिविवेचनम् ।

No. 4220. पारायणस्तोत्रम् । Substance, country-made paper, 10 x 4
inches. Folia, 1. Lines, 11. Extent, 12 slokas. Character, Nāgara.
Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance,
fresh. Verse. Correct.

Pārāyaṇa-stotra. Pārāyaṇa is a technical religious term. It
means reciting a book from the beginning to the end. The present
work treats of the beauty and excellence of Tripurā Sundarī, a form
of Kālī worshipped in one of the three Mandalas, into which the
Tantras divide India.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

शिवं पद्मामनाकुलीं शुद्धस्फटिकसन्निभाम् ।
 वन्दे वाग्देवतां देवीं मन्त्रात्रिपुरसुन्दरीम् ॥
 शैलाम्भिराजतनयां शङ्करप्रियवक्त्रभाम् ।
 अक्षयेन्दुनिभां (?) वन्दे मन्त्रात्रिपुरसुन्दरीम् ॥
 सर्वलोकप्रियकरीं सर्वभूतेषु संस्थिताम् ।
 सर्वैश्वर्यप्रदां वन्दे मन्त्रात्रिपुरसुन्दरीम् ॥ इत्यादि ।

End.

इति त्रिपुरसुन्दर्या दशकं यः पठेन्नरः ।
 तस्मै श्री-राग्य-राज्यसत्सन्तान-सम्पद्विदम् ॥

Colophon. इति ज्ञानाखण्डे पारायणस्तोत्रं सम्पूर्णम् ॥

विषयः । द्युतिकथनयाजेन त्रिपुरसुन्दर्या कृपयुगमाज्ञास्तुतिदिक्कथनम् ॥

No. 4221 फाल्गुनकृष्णचतुर्थीव्रतम् । Substance, country-made paper, 9 × 1½ inches. Folia, 5. Lines, 13 on a page. Extent, 76 Slokas, Character, Nāgara. Date, Sm. 1837. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Phālguna-kṛīṣṇa-chaturthī-vrata. The religious ceremony to be performed on the fourth day of the waning moon. This is said to be a part of the Brihannāradiya Purāna.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अरण्ये वर्तमानं तं पाण्डुपुत्रं युधिष्ठिरम् ।
 सवाम्भयं सुखासीनमाययो व्यास आदरात् ॥
 तं दृष्ट्वा मुनिशार्दूलं व्यासं प्रत्युद्ययो ह्यपः ।
 मधुपर्कयुतं चार्धं दत्त्वा तस्मै क्षुवाच तम् ॥
 अथ मे सकलं जन्म भवसागमनं कृतम् ॥ इत्यादि ।

End.

एवमुक्त्वा ततो व्याससन्निवाकरधीयत ।
 युधिष्ठिरस्तु तत् सर्वसकरोन्मुनिभाषितम् ॥
 तेन व्रतप्रभावेण स्वराज्यं प्राप्तवान् भुवम् ।
 जला रिपुगणान् सर्वानवाप्तः सकलां मञ्जीम् ॥
 भुभुजे मेदिनीं राजा पुत्रपौत्रसमन्वितः ॥

Colophon. इति श्रीबृहद्भारद्वायै काश्वगुनलक्षणतुर्थाविमं समाप्तम् ॥

संवत् । १८२७ ।

विषयः । काश्वगुनलक्षणतुर्थाविमं विधिकथनम् । तत्कथाकीर्तनम् ।

No. 4222. मेघमाला । Substance, country-made paper, 13 x 4 inches. Folia, 22. Lines, 11 on a page. Extent, 576 slokas. Character, Nāgara. Date, Sv. 1865. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Megha-mālā. An astrological work treating of the knowledge of months, days and *tithis*. It treats of the process of foretelling rains prognosticating famines, &c.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । •

अथ मेघमालायाः प्रारम्भः ।

अथातः संप्रत्यस्मि कल योगसमुद्भवम् ।

सामवारतिथीनाञ्च मध्यमज्ञानप्रकाशकम् ॥

प्रतिपदि रविवारश्चैवमासं यदि स्या-

न्न भवति षष्ठष्टिर्दुःखिता लोकसंघाः ।

अमृतकिरणवारो ज्ञा + + वाक्पत्नीनां

भवति ननु धरित्रो शम्यतो + मिपूर्णा ॥ इत्यादि ।

End मोनान्ते दृष्टिकान्ते च दृष्टे कुम्भे च मयगे ।

यावत् सोमिर्गुरो तिष्ठत् तावद्दुर्भिक्षलक्षणम् ॥

शनिरङ्गारको भानुरभावस्यान्तु माधवे ।

दुर्भिक्ष + + + घोर प्रेतपुणो वदुश्चरा ॥

Colophon. इति कालाक्षरण शुभाशुभलक्षण मयूषे । इति मेघमालायां मयूरविषयकं

समाप्तम् । संवत् १८६५ ।

विषयः । भविष्यदृष्टिज्ञानोपायकथनम् । भाविदुर्भिक्षादिज्ञानोपायकीर्तनम् ।

No. 4223. प्रयोगरत्नमाला । Substance, country-made paper, 9 x 4 inches. Folia, 42. Lines, 9 on a page. Extent, 622 slokas. Character Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose. Incorrect.

Prayogaratna-mālā. This is the name given to the commentary to the sacrificial section of Apastamba's work. The present commentary is by Vishnu Bhatta. There is another commentary of the same name or the same work by Candapa. The codex before us contains the commentary on the Agnihotra Prasna only.

Beginning. श्रीगणाधिपतये नमः ।

ॐ नमो भगवते सदाश्रिवाय नमः ।

शो वेदपुराचारावयवो दर्शनेन्द्रियः ।

मामौख्यद्वन्द्वरास्ते तं विज्ञानं गुह्यं भजे ॥

कर्म्मप्रज्ञाध्वनौनस्य सन्निभूपतिभूपतेः ।

याव्याग्निहोत्रप्रश्नस्य विष्णुभट्टेन तन्यते ॥

अग्न्याधेयानन्तरमग्निहोत्रं याचिष्यासुरधिकारं दर्शयति । अग्निहोत्रं याव्यास्यामः । अग्निहोत्र-
शब्दः कर्म्मनामधेयः । इत्यादि ।

End

सत्यवादिनोराजन्यस्य जुहूयाद्वाग्निहोत्रमध्वर्युरिति ।

इत्ये राजाग्निहोत्रान्तमन्त्रतन्त्रसुगन्धिभिः ।

सूक्तिप्रसूनेः पुष्पातु पुमर्थान् पुनरोक्तमः ॥

Colophon. इत्यापस्तम्बीयाध्वरतन्त्रस्तन्त्रयाव्यायां प्रयोगरत्नमालायां षडे प्रश्ने चतुर्थः
पटलः । शुभं भूयात् ।

विषयः । आपस्तम्बीयाग्निहोत्रप्रश्नसूत्रस्य याव्यानसुखेन प्रयोगकथनम् ।

No 4224. प्रदोषव्रतप्रयोगः । Substance, country-made paper, 10×3½ inches. Folia, 6. Lines, 14 on a page. Extent, 220 Slokas. Character. Nāgari. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India, Appearance, decayed. Verse. Correct.

Pradosha-vrata-prayoga. Treats of a ceremony to be performed by females at dusk for obtaining good fortune. This is said to be a part of the Skandapurāṇa.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अथ प्रदोषोदयापनम् । स्कान्देऽपार्ष्ण्युवाच ।

देव केन विधानेन प्रदोषोदयापनं कुर्यात् ।

विधानं मेरेः कौभिः स्कानसुचमिदमेव ॥

ईश्वर उवाच ।

यथोद्भवां मन्दवारं तदुद्योपममाचरेत् ।
 आचार्यं वरयेदादौ प्राकृत्यास्तु यथोदश ॥
 तेषां सम्यजनं कुर्यात्पण्डितं तत्र कारयेत् ।
 वेदिका तत्र कर्षया मण्डपे च सुशोभने ॥ इत्यादि ।

End.

भवेन्न तस्य दारिद्र्यं जन्मान्तरशतेष्वपि ।
 ह्यनैश्वर्यसमायुक्तः सोऽनो शिवपुरं व्रजेत् ॥

Colophon. इति श्रीस्कन्दपुराणे ब्रह्मोत्तरखण्डे प्रदोषवतकथा समाप्ता ।

विषयः । स्त्रीभिः धनधान्यसन्तानाद्यर्थं प्रदोषवतानुष्ठानं कर्मयमिति तद्व्रतमाज्ञाप्यकथ
 नसुखेन तस्य विधानकथनम् । तदुद्योपमविधिकथनम् । तद्व्रतकथाकोर्णमञ्च ।

No. 4225. रामसहस्रनामस्तोत्रम् । Substance, country-made paper
 14×1½ inches. Folia, 11. Lines, 10–12 on a page. Extent, 277 slokas,
 Character, Nāgārī. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government
 of India, Appearance, new. Verso. Incorrect

Rāma-sahasranāma-stotra. The thousand names of Rāma
 as given in Rudra Yāmala tantra in a dialogue between Rudra and
 Pārvatī.

Beginning श्रीगणेशाय नमः । श्रीरामचन्द्राय नमः ।

केलासशिखरे रम्यं नामाभातुविचित्रिते ।
 नामाद्रुमस्तताकोर्ये नामापलिगणष्टते ॥
 नामापलिस्ततागुम्फवेष्टिते प्रमणष्टते ।
 देवदानवगन्धर्वकिन्नरैरुपशोभिते ॥
 मन्दमावसंवेते पार्ष्वतौपरमेष्ठने ।
 उपविष्टा कथां शश्वत्कतुको मुदान्वितौ ॥
 भक्त्या शब्दं प्रथम्याथ पार्ष्वतो परिश्रवति ।
 देवदेव महेष्टान्न सर्वगमविशारद ॥
 तमेव शरपं नाथ बाहि मां दुःखसागरात् ।
 नाम्नां सङ्घं रामस्य ब्रूहि मे प्रमथाधिप ॥ इत्यादि ।

End.

रामभद्रप्रसादेन त्रिस्रष्टा नाम पार्ष्वतौ ।
 रामेति रामभद्रेति रामचक्रेति वा स्मरन् ।
 वरो न क्षिप्यते पापैर्भुक्तिं मुक्तिञ्च विन्दति ॥

Colophon. इति श्रीवट्टयामणे वट्टपार्वतीसंवादे रामसप्तशतनामस्तोत्रं सम्पूर्णम् ।

विषयः । शिवाशिवयोः संवादेन श्रीरामस्य गुणसाक्षात्प्रादिश्रुतनपूर्वकं तस्य सप्तशतनामकथनम् ।

No. 4226. महान्यासः । Substance, country-made paper, 10 × 4 inches. Folia, 17. Lines, 8 on a page. Extent, 272 ślokas. Character, Nāgari. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect

Mahānyāsa. The process of reciting the Satarudrī Śūkta.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अस्य वट्टस्य प्रशस्त्यानुष्ठुप्च्छन्दसः अघोर ऋषिः सङ्कर्षणश्रुतिस्वरूपो योऽसावादित्यः परपुरुषः
स एष वट्टो देवता अग्निकृतचरमायामिष्टिकायां शतवट्टोयज्ञये विनियोगः । (१)

End. अग्निर्वायुः सूर्यश्चन्द्रमा दिश आपः प्रथियोषधिवनस्पतय इन्द्रः पर्जन्य
ईशान आत्मा पुनर्मे नयोदश । उत्तरन्यासः । सुसारथि० । हृदयाय० । यज्ञेन० । शिरसे० ।
+ + + । शिखायै० । श्रोत्रे० ।

Colophon अतःपरं खण्डितम् ।

विषयः । महावट्टप्रयोगविधिकथनम् ।

No. 4227 विश्वेश्वराष्टकम् । Substance, country-made paper, 7 × 4 inches. Folia, 5. Lines, 5 on a page. Extent, 23 ślokas. Character, Nāgari. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Visvosvarāṣṭaka. Eight verses in honor of Viśveśvara the presiding deity of Benares.

Beginning. श्रीविश्वेश्वराय नमः ।

गङ्गातरङ्गरमणीयजटाकलापं

गौरौनिरक्षरविभूषितवासभागम् ।

नारायणं प्रियमनङ्गमदापहारं

वाराणसौपुरपतिं भज विश्वनाथम् ॥ १ ॥

वाचासगोचरमभेद्यमृष्यक्षरं

श्रीगोमनिष्कृष्टरमेवितपाक्षौढम् ।

End.

वामेन विपद्भरेण कलत्रवत्
 वारुणसौपुरपतिं भज विश्वनाथम् ॥ ६ ॥ *
 श्रीविश्वनाथ कवणाकर शृङ्गपाणे
 शम्भो गिरौश शशिधरश्च चन्द्रमौले ।
 श्रीनौलकण्ठ भद्रनामक विश्वगुर्भे
 गोरीपते मयि निधेहि लपाकटाक्षम् ॥ ८ ॥
 वाराणसीपुरपतेः परमेश्वरस्य
 श्यामोक्तमष्टकमिदं पठते मनुजैः ।
 विद्याः त्रियं विपुलमौष्यमनन्तकौर्मिं
 सम्राट् देहनिहत्यै स्तभते च मोक्षम् ॥ ९ ॥

Colophon. इति वेदव्यासविरचितं श्रीविश्वेश्वराष्टकं समाप्तम् ।

विषयः । स्तुतिव्याजेन श्रीमद्विश्वेश्वरस्य रूपगुणभावाकाङ्क्षादिवर्णनम् ॥

No. 4228. मणिकर्णिकाष्टकम् । Substance, country-made paper, 7 × 3 inches, Folia, 5 Lines, 5 on a page. Extent, 23 slokas Character Nagara. Date, 2 Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, new Verse Generally correct

Manikarnikāśṣṭaka. Eight verses in honor of Manikarnikā the sacred burning ground at Benares by the great Sankarācārya.

Beginning. श्रीमद्विकर्णिकादेशे नमः ।

तत्पौरे मणिकर्णिके हरिहरौ सागुण्यमङ्गिप्रदौ
 वादं तो कुतः परस्परमुभौ जन्तोः प्रयासोत्सवे ।
 भद्रपौ मनुजोऽयमस्तु हरिश्चा शोभः शिवस्तत्त्वणं
 तन्मध्याङ्गुलाब्जलो गङ्गाङ्गः पोताम्बरो निर्गतः ॥ १ ॥
 इन्द्राद्यास्त्रिदशाः पतन्ति नियतं भोगक्षयं ते पुनः,
 जायन्ते मनुजास्ततोऽपि पशवः कोटाः पतन्नादयः ।
 येऽमातसविकर्णिके तव जन्म मज्जन्ति निष्कल्पायाः
 सागुण्येऽपि किरीटकोक्षमुधरा नारायणः स्युर्नराः ॥ २ ॥
 कण्ठ्यैः कोटिग्रतैः क्षपापनिधैर्यैश्चाद्यभयैः कृष्णं
 तत्पुत्रं मणिकर्णिकाक्षपनजं पुच्छप्रतिष्ठं भवेत् ।

End

छात्रा लोचमिदं नरः पठति यः संसारपाथोनिधिं
सौख्यं पल्लववत् प्रयति मदनं तेजोमयं ब्रह्मणः ॥ ८ ॥

Colophon इति श्रीमच्छंकराचार्यविरचितं मणिकर्णिकाष्टकं समाप्तम् ।

विषयः । लोचयाजेन मणिकर्णिकामाहादिकादिकथनम् ।

No. 4229. अन्नपूर्णाष्टकम् । Substance, country-made paper, 7×3 inches. Folia, 5. Lines, 5 on a page. Extent, 23 slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government, of India, Appearance, new. Verse. Incorrect.

Annapūrnāṣṭaka. Eight verses in honor of Anna Pūrṇā by the same author.

Beginning. श्रीमदन्नपूर्णाये नमः ।

नित्यानन्दकरी वराभयकरी सौम्यरत्नाकरी
निर्भूताखिलघोरपावनकरी प्रत्यक्षमाङ्गेश्वरी ।
प्राज्ञयाचलवृक्षपावनकरी काशीपुराधीश्वरी
भिन्नां देवि लपावलम्बनकरी माताम्रपूर्णेश्वरी ॥
मामारलविषिचभूषणकरी ज्ञेयाम्बराढम्बरौ
सुक्ताचारविलम्बमानविलसद्द्विजकुम्भान्तरी ।
कायमौरागुदवासिनावचिकरी काशीपुराधीश्वरी
भिन्नां देवि लपावलम्बनकरी माताम्रपूर्णेश्वरी ॥
सर्वबाणकरी मञ्जुवलयकरी विश्वेश्वरी कौशरी
साक्षात्पूजकरी निरासकरी विद्यार्थविद्याधरी ।
आयुः-कीर्ति-यशः-पराक्रमकरी काशीपुराधीश्वरी
भिन्नां देवि लपावलम्बनकरी माताम्रपूर्णेश्वरी ॥

End.

Colophon. इति श्रीमच्छंकराचार्यविरचितं श्रीमदन्नपूर्णाष्टकस्तोत्रं समाप्तम् ।

विषयः । सुमिकथनयाजेन अन्नपूर्णाया माहात्म्यादिकीर्तनम् ।

No. 4230. प्रदोषव्रतनिर्णयः । Substance, country-made paper, 11×4 inches. Folia, 5. Lines, 9 on a page. Extent, 81 slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose, and Verse.

Pradoshavrata-nirnaya. Treats of a ceremony to be performed on the thirteenth day of the moon at dusk, the principal ceremonial being the worship of Siva. This appears to be a part of the Brahmottara Kṛāṇḍa of the Skanda Purāna.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अथ प्रदोषनिर्णयः । तत्र प्रदोषव्रतं ब्रह्मोत्तरखण्डे ।

पञ्चदशे चयोदश्यां निराहारो भवेद्दिवा ।

घटिका विरक्तमयात् पूर्वं स्नानं समाचरेत् ॥

पुष्पाभ्यर्चनो भूत्वा वाग्यतो नियमान्वितः ।

कृतसन्ध्याञ्जपविधिः शिवपूजां समाचरेत् ।

अथ चयोदशी प्रदोषव्यापिनो पाश्चात् । तत्रैव पूजाविधानात् । प्रदोषप्रमाणं स्थानम् ।

त्रिमुक्कर्मः प्रदोषः स्याद्भानावक्ष्यगते सति ॥

मदनरत्ने व्यासः ।

नक्तान्तु तत्र कर्मव्यमिति शास्त्रविनिश्चयः । इति ।

End

अस्मिन् दिवा नक्तभोजने उत्तमोत्तममुक्कर्मः सध्यमोपान्तः । ततः प्राचीनो

जघन्य इति ।

Colophon इति दिवामौनक्तप्रदोषनिर्णयः ।

विषयः । चतुर्दश्यां शिवपूजाव्रते प्रदोषनिरूपणम् । तत्र नक्तादिकालनिरूपणम् । चयो-
दश्यां शिवव्रतारम्भकालादनिरूपणम् । वाराहयोगे प्रदोषविधिकथनम् । इति गम् ।

No 4231. प्रशस्तिकाप्रकरणम् । वा प्रशस्तिविधिपरम्परा । Substance country-made paper, 10×4 inches. Folia, 5. Lines, 7 on a page. Extent, 70 ślokas. Character Nāgara Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India, Appearance, new. Prose and Verse. Incorrect.

Praśastikā, prakaraṇa, or Praśasti-vidhi-paramparā.
A letter-writing or rather the form of writing superscriptions to letters.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अथ प्रशस्तिकाप्रकरणम् । तत्र प्रशस्तिनामः पूर्वं श्रीगणेशपूजानियम उक्तोऽभिप्रेतः ।

बह्वचरोः कालिनः पञ्च द्वौ भव्ये चतुरोऽचरोः ।

श्रीशब्दात्तु च यो मिते एकैकं पुत्रं भाष्येयोः (?) ॥

तत्रादौ राज्ञः प्रशस्तयः । स्वस्ति श्रीमत्समस्तानन्दमन्दिरगुणष्टस्तुम्वरगुण्डपदारविन्दमकरन्द,
विन्दुमिलितमानसवशवदसकलपुत्रधार्येषु सकलार्थिमनोरथवितरणस्त्वौल्लसकल्पद्रुमादिदर्शेषु (?) ।

इत्यादि ।

End स्वस्ति श्रीमदुदामप्रेमहंसभूषिताम्नादादि भक्तजनेषु प्राप्तप्रकृतिषु नेत्रयो-
रधिष्ठानेषु कर्णयोरधिदैवेषु गिरामागारेषु नैयायिकेस्त्रिषु प्रकटितसकलप्रमाणेषु श्रीमद्-
गुरुचरणसरोजेषु ।

Colophon. इति प्रशस्तिविधिपरम्परा समाप्ता ।

विषयः । प्रशस्तिलेखनविधिकथनम् ।

No 4232 नृसिंहपरिचर्या । Substance, country-made yellow paper, $9\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 6. Lines, 9 on a page. Extent, 126 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Nrisiṅhaparicharyā. On the worship of Nrisinha. An incarnation of Vishnu and the method of placing the Pavitra or Strainer in his hand at the time of worship. This appears to be a part of a *Tantrik* work as its chapters are entitled *Patalas*.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अथ श्रोतस्मार्गमार्गेण नृसिंहोपासकानां बोधायनोक्तसंगृह्य मन्त्राध्वजितादि वा (?) गुणोपसं-
तिन्यायात् पवित्रादिविधिं ब्रूते । आचरणं चैवेन न रोयेवा (?) ताक्षेण वा पवित्राणि कार्याणि ।

End श्रीभूते तनमूलमन्त्रेण देवाय दमनकं समर्थं मन्त्रापूर्जां कृत्वा देव देवेति
कर्म मितेषु गुवादीन् संपूज्य बन्धुभिः सद्य भुञ्जीतेति सायं साधारणो विधिः । विशेषतस्तु
तनमूलन्योक्तो गृह्योक्तयः ।

Colophon इति नृसिंहपरिचर्यायां पञ्चमः पटलः ।

विषयः । नृसिंहपरिचर्यायां पवित्रारोपणविधिसात्प्रयोगः नृसिंहपूजा चाभिहितम् ।

No. 4233 निर्गयसिन्धुः, वा निर्गयकमलाकरः । Substance, country-made paper, $17 \times 6\frac{1}{2}$ inches. Folia, 176. Lines, 17 on a page. Extent, 11,963 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1822. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and Verse. Generally correct.

Nirṇaya-sindhu *alias* **Nirṇaya-kamalākara**. This work was compiled in the year 1638 of the Vikrama era corresponding to 1572 A. D., by Kamalākara the son of Rāmakrishna, the grandson of Bhatta Nārāyaṇa and the great-grandson of Rāmésvara. It is a standard work on Hindu law in the North Western Provinces and the Punjab. It treats of the auspicious moments for the performance of various Hindu ceremonies and the method and occasion of performing them. It treats of the Samskāras or the ceremonies for the purification of the soul of a brahmana, of the ceremonies for the consecration of temples, images, wells, tanks, trees, &c., and of the daily and occasional duties of brahmins.

Beginning. श्रीगजाननसुखसरस्वतीभ्यो नमः ।

कारणैकनिकेतं रामं श्रीताम्रनायकम् ।

विश्वामित्राश्वत्थवायवतिसप्तमात्मशशिर्भं वन्दे ॥

श्रद्धोमृष्टाद्यं कल्पद्रुतक्षरस्त्रितमोक्तम् ।

वर्णाश्रितं धर्मश्रमं सच्चं किञ्चिदुपायम् ॥

वेदार्थधर्मरक्षणे मायासानुषङ्गपिणम् ।

पितामहं हरिं वन्दे भट्टनारायणायम् ॥

यथादसंस्कृतिः सर्वमङ्गलप्रतिभ्रमता ।

तान् भट्टरामहृष्णाङ्गान् श्रीताम्रसरस्वती नमः ॥

सर्वकल्याणसम्बोज्जिदानं यथाददयम् ।

पुनर्दीप्तोदरामस्मात्समाख्यां नोमि सादरम् ॥

विन्दुमाधवपादाक्षमाश्रमोक्तविषयम् ।

व्यापारं क्षातरं भट्टदिवाकरमुपायम् ॥

समाप्तिमाधवमते प्रविषायं मयः-

गालोच्य तत्त्वमयं श्रीवैष्णवं परब्रम् ।

श्रीरामहृष्णात्मयः कमलाकराक्षः

क्षाले यथासति विनिर्बन्धमात्मनोति ॥

सन्नि यद्यपि विद्वांसस्तद्विद्वत्त्वाच्च कोटिभिः ।

तथाप्यमुष्य वैदग्ध्यं किञ्चिद्विज्ञातुमीयते ॥

तच्च संक्षेपतः काष्ठः शोका ।

End

तद्विधिरन्यथा विरोधः प्रागुक्त इत्यर्थं यज्ञना ॥

रवं निरूपितमिदं गङ्गाम्नु धर्म-
तत्त्वं विचार्यं वचनैश्च इयैश्च सम्यक् ।
तदोषदृष्टिमपचाय विवेचनीयं
विद्वद्भिरित्यविरतं प्रणतोऽस्मि तेषु ॥

— — — — —
यो भाट्टतन्त्रगङ्गानार्णवकर्णधारः
शास्त्राकारेषु निखिलेष्वपि समैभेसा ।
शोऽन नमः किल कृतः कमलाकरेण
प्रीतोऽमुनाम्नु सुकृती बुधरामकृष्णः ॥
श्रीभट्टरामेश्वरसूरिसूनु श्रीभट्टनारायणसूरिसूनुः ।
श्रीरामकृष्णस्य सुतः कृतीसं व्यधास्त्रिवन्धं कमलाकराख्यः ॥
नानानिर्णयवत्त्वाग्निर्णयमिन्धुः प्रोच्यतां विबुधाः ।
निर्णयसरोजवत्त्वाग्निर्णयकमलाकरोऽयम् ॥
वसुधातुष्टुभ्रमिते गतेऽन्धे
मरपतिविक्रमतोऽप्य याति रौद्रे ।
नपसि शिवतिथौ समापितोऽयं
रघुपतिपादसरोरुचैःपित्तस्य ॥
जगति सकलविद्यासिन्धुमुष्टि + वानां
परभणितपरीक्षा युज्यते सञ्जनानाम् ।
तदिह गम + बन्धे दूषणं भूषणं वा
यद्भि भवति विदग्धैस्तद्वावश्यं विच्छेद्यम् ॥

Colophon. इति श्रीसत्पदवाक्यप्रमाणपारावारपारीणश्रीमद्भामेश्वरभट्टसूरिसूनुनारायण-
भट्टकृत विद्वन्मुकुटश्रीरामेश्वरश्रीरामकृष्णभट्टात्मजकमलाकरभट्टकृते निर्णयसिन्धौ तृतीयः परिच्छेदः
समाप्तः । समाप्तश्चायं निबन्धः । संवत् १८९९ ॥

विषयः । अष्टशब्दनिबन्धनपूर्वकं अष्टभेदनिरूपणम् । अयमनिर्णयः । ऋतुनिर्णयः ।
मासभेदादिनिरूपणम् । वेधस्वकपादिकथनम् । एकभक्तनिरूपणादिकम् । अयाचित्यादिनिर्णयः ।
नक्षत्रव्रतनिरूपणम् । व्रताधिकारिनिरूपणम् । तत्कालादिनिरूपणम् । तदुद्दयापने विशेषकथनम् ।
व्रतत्यागे प्रायश्चित्तकथनम् । व्रतत्यागप्रायश्चित्तकथनम् । राजस्वलादेर्व्रते प्रतिनिधिविवेकः । प्रति-
पदादितिथिस्वकपकथनपूर्वकं तत्र तत्र कृत्यविशेषकथनम् । तत्र एकादशौव्रताशक्तौ भक्ष्यनिरु-
पणम् । व्रतं निरूपणपूर्वकं तत्र तत्र प्रायश्चित्तकथनम् । अश्रवतद्गादिनिरूपणम् । सूतकादौ व्रतविधि-

कथनम् । अष्टमचाहावसौनिकपथम् । हरिवासरनिकपथम् । अतीपाताद्विह्वलकथनम् । इति-
 म्प्रलम्भिकपथम् । अन्वारभ्रौयादिकपथम् । विह्वलनिर्ययः । सोमकाशनिर्ययः । आधामकाश-
 निर्ययः । पिण्डपिण्डयज्ञनिकपथम् । निरग्रेदर्शनिकपथम् । साग्निकनिरग्निकसकपादिकपथम् ।
 पञ्चमिकपथम् । पुरश्चरणादिविधिकथनम् । समुद्रस्थानविधिकथनादिकम् । अथ वैवादिह्वलमेव
 द्वादशमपिह्वलनिकपथम् । तत्र तत्र विशेष्यं चैव नवरान्विधिकथनम् । श्रीरामनवमौनिकपथम् ।
 दोहोत्सवनिर्ययः । वैशाखे समुद्रस्थानविधिकथनम् । बोहावतारनिर्ययः । क्लेशे रक्षात्रादिकथनम् ।
 आषाढे रथोत्सवादिविधिकथनम् । शाकादिप्रतविधानम् । तप्तमुद्राधारणादिविधिकथनम् ।
 कोकिलप्रतविधिकथनम् । आवर्णे उपकार्यविधिकथनादिकम् । रक्षाबन्धनादिविधिकथनम् ।
 अष्टमौतोत्पलिकथनादिकम् । भाद्र गोप्रसवशान्तिकथनम् । अम्नाष्टमौविवेचनम् । प्रतिमासकल्याण-
 मोविधिकथनम् । मासनावतारनिर्ययः । दुग्धप्रतादिकथनम् । आश्विने मङ्गलयात्रादिकपथम् ।
 अन्वष्टकाविधिकथनम् । नवरान्विधिकथनम् । कुमारोपूजनविधिकथनम् । अष्टौपाठविधि-
 कथनम् । वेदपारायणविधिकथनम् । अपाङ्गलज्जिताप्रतादिकथनम् । बलिहोमादिविधिकथनम् ।
 शतचण्डौविधिकथनम् । सप्तचण्डौविधिकथनम् । नवरान्विधिकथनम् । विजयदशमौ-
 हत्यकथनम् । कार्तिके कार्तिकस्नानादिविधिकथनम् । तुलसीकादमासाविधिकथनम् । द्विज-
 प्रतादिकथनम् । अलक्ष्मीभिःसारणविधिकथनम् । गोक्रोडनविधिकथनम् । बोधनौविधिकथनम् ।
 भक्त्यावतारनिर्ययः । विपुरोत्सवविधिकथनम् । काम्यश्रुत्युत्सवविधिकथनम् । मार्गशीर्षे द्वात्रिंशत्-
 पत्तिनिर्ययः । अष्टकादिविधिकथनम् । पौर्णे, उत्सर्जनविधिकथनम् । अर्धदशयोगनिकपथम् ।
 माघे, स्नानविधिकथनम् । प्रयागस्नानविधिकथनम् । औपच्यौविधिकथनम् । रथप्रसौविधि-
 कथनम् । फाल्गुने,—शिवरात्रिविधिकथनम् । शालिकाविधिकथनम् । वसन्तोत्सवविधिकथनम् ।
 धूमकुसुमप्रशमविधिकथनम् । प्रथमरजोदर्शने मित्यादिफलकथनम् । तत्र तत्र शान्तिकथनम् ।
 गर्भोद्धारविधिकथनम् । आतुरखानादिविधिकथनम् । पुंसवनभीमनोन्नयनादिविधिकथनम् ।
 स्तूतिकाराप्रवेशादिविधिकथनम् । जातकर्मादिविधिकथनम् । बह्वैपुजादिविधिः । इतपुत्र-
 पञ्चादिविधिः । रमयोः संस्कारविधिकथनम् । नामकर्मादौलारोचदुग्धपानकरणं वैवताम्बूल-
 भक्षणादिविधिकथनम् । मिष्टानमविधिकथनम् । उपवेशनविधिकथनम् । अन्नप्राशनविधिकथनम् ।
 अक्षुप्तपूर्तिविधिकथनम् । कटिस्तवनविधिकथनम् । सोलविधिकथनम् । पञ्चर्षिस्त्रिवेचनम् ।
 विद्यारम्भविधिकथनम् । धनुर्विद्यारम्भविधिकथनम् । उपनयनविवेचनम् । तत्र श्लेष्मसाक्षादिविवेकः ।
 पुनरुपनयनकालनिकपथम् । कुण्डमोक्षकादेवपनयनविधिकथनम् । भिक्षाविधिकथनम् । संस्कार-
 स्तोत्रे प्राथञ्चितकथनम् । युगपतांस्कारविधिकथनम् । मन्त्राविधिकथनम् । उपनयनाग्निविधि-
 कथनम् । ब्रह्मयज्ञारम्भविधिकथनम् । ब्रह्मद्वेषादिविधिकथनम् । संस्कारस्तोत्रप्राथञ्चितकथनम् ।
 नक्षत्रस्तोत्रे प्राथञ्चितकथनम् । उपबौतनाथे प्राथञ्चितकथनम् । समावर्तनविधिकथनम् । कालक-

वनकथनम् । कुरिकाव्यकथनम् । विवाहनिरूपणम् । मातुलकन्यापरिणयनिरूपणम् । दत्तक-
 सापिण्यनिरूपणम् । गोश्रवणनिरूपणम् । कुम्भविवाहविधिकथनम् । श्वशुरविवाहविधिकथनम् ।
 विष्णुसन्निदानानन्तरविवाहविधिकथनम् । सोदरयोर्विवाहनिरूपणम् । ऋतुमतीविवाहविधिकथनम् ।
 ऋतुप्राश्निककथनम् । पेशाद्यादिविवाहविधिकथनम् । विवाहमण्डपादिविधिकथनम् । वाग्दा-
 नोत्तरं वरस्य देशाभ्युदयदिगमने विधिनिरूपणम् । कन्यादानादिविधिकथनम् । गृहभवेश्वर-
 विधिकथनम् । श्वोपासनारम्भकालनिरूपणम् । द्विरागमनकालादिनिरूपणम् । आधानादिविधि-
 कथनम् । परिवेदनविधिविवेचनम् । शुद्धसंस्कारविधिकथनम् । जलाशयादिविधिकथनम् ।
 कूपान्युत्सर्गविधिकथनम् । हृत्पारोपणादिविधिकथनम् । मूर्तिप्रतिष्ठादिविधिकथनम् । प्रतिमभेद-
 कथनम् । शिवलिङ्गभेदादिकथनम् । तत्र तत्र अधिकारनिरूपणम् । त्रिपुण्ड्रादिविधिकथनम् ।
 वस्त्राभारणादिविधिकथनम् । जौषोद्धारविधिकथनम् । पुष्यादेः पर्युषितत्वादिविवेचनम् । अथ
 छविकास्त्रादिकथनम् । धान्यमङ्गलादिविधिकथनम् । नववस्त्राङ्गारादिधारणनिरूपणम् ।
 गजाधारोद्घनिरूपणम् । न्ययारम्भनिरूपणम् । राज्ञोद्देशनविधिकथनम् । जयविजयादिनिरूपणम् ।
 सेतुवन्धनादिविधिकथनम् । गजदन्तच्छेदादिविधिकथनम् । निःक्षेपकालनिरूपणम् । अणुमोक्षादि-
 विधिकथनम् । राजमुद्रादिविधिकथनम् । नौकाकृत्यनिरूपणम् । शयनासनभोगविधिकथनम् ।
 यममुक्ताभिनिरूपणम् । नवाम्रविधिकथनम् । नवफलादिभक्षणविधिकथनम् । शोभननिरूपणम् ।
 क्करादिशान्तिविधिकथनम् । भैषज्यकालनिरूपणम् । अथ दन्तधावनादिविधिकथनम् । खानादि-
 विधिकथनम् । गृहवारभक्त्यादिकथनम् । कलिवर्ज्यादिकथनम् । अथ आश्लेषादिकथनम् ।
 गयात्रादिविधिकथनम् । आश्विनविहदेशादिकथनम् । आश्विनकालादिकथनम् । स्त्रीशत्रुविशेष-
 कथनम् । वैश्वदेवविधिकथनम् । नित्यत्रादिविधिकथनम् । रात्रौ आश्विनविधिकथनम् । आश्विनकल्प-
 विधिकथनम् । हृषीकेशविधिकथनम् । एकोदशपर्वणादिविधिविवेचनम् । अथ तर्पणविधिकथनम् ।
 तौर्धत्रादिविधिकथनम् । तत्र वपनादिविधिविवेचनम् । अथ अशौचनिरूपणम् । अनुगमना-
 दिविधिकथनम् । आश्विघाते प्रायश्चित्तकथनम् । नारायणबलिविधिकथनम् । सद्गासिमरणादौ
 विधिकथनम् । पर्यमरदाद्यादिविधिकथनम् । प्रेताधानादिविधिकथनम् । उदकदानादिविधि-
 कथनम् । अश्विपञ्चयनादिविधिकथनम् । नवत्रादिविधिकथनम् । एकादशाहृत्यनिरूपणादिकम् ।
 मासिकसपिण्डोत्तरादिकथनम् । प्रथमाब्दे निषिद्धादिकथनम् । राजसूयादिमरणे विशेषकथनम् ।
 विधवाभेदननिरूपणम् । सद्गासपञ्चविधिकथनम् । यतिभर्जननिरूपणम् । यतिसंस्कारविधिकथनम् ।
 द्वादशाब्दादौ मेलनविधिकथनम् ॥ इति शिवम् ॥

No. 4234 अमिला, वा प्रयोगद्वीपिका । Substance, country-made
 paper, 12 × 4½ inches. Folia, 44. Lines, 10 on a page. Extent, 886
 ślokaś. Character, Nāgura. Date, Sm. 1601. Place of deposit, Calcutta,
 Government of India. Appearance, old. Prose and Verse. Incorrect.

Anilā, or Prayogadīpikā. The method of performing ceremonies of Darśa Paurṇamāsa, &c., in accordance with the interpretation of the Apastambīya Sūtras by Dhātta Svāmī. By Kesava an inhabitant of Tālabriṇḍa.

Beginning. त्रैलोक्याय नमः । .

गङ्गाप्रवाहपरिपूतकटाकलाप

क्षौद्रत्फणोन्मथकितेन्दुमक्षिप्रभाभिः ।

प्रख्यालितस्फुटिततप्तकक्षारवत्

प्रख्यान कालविषकण्ड्वरं नमामि ॥

आपस्तम्बसूत्रस्य धूर्तस्वामिनाख्यानुसारेण शास्त्राकारमित्राजयपतिराजविद्वान्मयापसंभृत्य दशपूर्वमासावारभ्याग्निश्चयनपर्यन्तानां कर्माणां प्रयोगहृतिः लिख्यते । सोमामानि जित्यान्त्यमु + + यिना कर्माणि—इत्यादि । .

End

सन्निहते दशपूर्वमासो षोडशः ।

एषा वैविश्वदृष्टं तालहृदिनिवाभिना ॥

केशवेन कृता हृति प्रयोगस्य प्रदीपिका ॥

Colophon. इति दशपूर्वमासानिला समाप्ता ।

संवत् १९०१ ।

* विषयः । आपस्तम्बसूत्रस्य धूर्तस्वामिनाख्यानुसारेण दशपूर्वमासप्रयोगकथनम् ।

No 4235 प्रवासविधिः । Substance, country-made paper, 9 × 4 inches. Folia, 4. Lines 8-9 on a page. Extent, 38 slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose, and Verse. Incorrect.

Pravāsa-vidhi. Treats of the ceremonies to be performed by a brahman who has taken the vow of maintaining the sacred fire throughout his life, on the occasion of his going to a distant place for the purpose of a long sojourn.

Beginning. त्रैलोक्याय नमः ।

एष प्रवासविधिः । अग्नीम् विहृत्य पुण्याय सर्वान् आचम्य प्राधानायस्य प्रवासविधिं करिष्ये इति सङ्कल्प्य वायव्योर्ध्वं प्रविश्य आचरन्तीयवायव्यां समीपे तिष्ठन् उपतिष्ठते । मङ्गुपग्रहं मे वाञ्छि । एवं मार्चयत्यम् । इत्यादि ।

End विष्णुनाम्नि चेत् प्रत्यग्निं सन्नाहतिः । आगमोत्तरमनेनेष उपस्थानं । परि-
सम्पन्ननादि पुष्पवत् ।

Colophon इति प्रवासविधिः ।

विषयः । अग्निहोत्रिणः प्रवासगमने आचवनीयादिविधिविषयम् । तत आगमने पुनस्त-
द्विधिकथनम् । प्रकारान्तरेण उपस्थानविधिकथनम् ।

No. 4236. पुनःसन्धानम् । Substance, country-made paper, 9 × 4 inches. Folia, 5. Lines, 7-8 on a page. Extent, 70 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Punah-sandhāna. The rekindling of the sacred fire at the end of a long sojourn.

Beginning. श्रीशौगणेशाय नमः ।

अथ पुनःसन्धानम् । आचम्य प्राणानायम्य देशकालौ सङ्कीर्त्य विच्छिन्नदिनादारभ्य वनावनं
कालं गच्छा विच्छेदजनितप्रत्यवायपरिहारद्वारा श्रीपरमेश्वरप्रोत्यर्थमनुकुर्याद्विहितमनुकुर्यान्नाय-
द्वारा श्रीपरमेश्वरप्रोत्यर्थं—इत्यादि ।

End. समानतन्त्रकक्षे च होमद्वयमिदं भवेत् ।

Colophon. इति पुनःसन्धानं समाप्तम् ॥ शके १७१६ ।

विषयः । विच्छिन्नस्य अग्नेः पुनः सन्धानविधिकथनम् ।

No. 4237 पुरुषार्थचिन्तामणिः । (विवाहप्रकरणम् ।) Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 20. Lines, 11 on a page. Extent, 617 ślokas. Character. Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India, Appearance, Fresh. Prose and Verse. Incorrect.

Purushārtha-chintāmani. Seems to be a series of Hindu law compilations by Vishnu Bhatta surnamed Aṅgabalī. The present Codex treats of marriage only, and as it shows a special interest in proving the validity of marriage with maternal uncle's daughter, a custom prevailing in Southern India the work seems to have been compiled for that country.

Beginning. श्रीः ।

अथ विवाहोऽभिधीयते । तब दक्षः ।

वेदानधीत्य यत्नेन पाठतो ज्ञानमक्षया ।
समावर्तनपूर्वम् लक्षणां क्षियमुदहेत् ॥
अनायसो न तिष्ठेत् दिनमेकमपि द्विजः ।
आयमेव विना तिष्ठन् प्रायश्चित्तोपते च सः ॥

मनुः ।

गुरुणानुमतः खान्वा समाहृतो यथाविधि ।
उदहेत् द्विजो भार्यां सवर्षां लक्षणां न्विताम् ॥ इति ।

याज्ञवल्क्योऽपि ।

अविभ्रतत्रक्षय्यो लक्षणां क्षियमुदहेत् ।
अनन्यपूर्विकां कान्वासमपिण्ठां यवोयसोम् ॥ इत्यादि ।

End

इतरो दाक्षिणात्य इतरस्मिन् उत्तरदेशे मातुलसम्बन्धं कुर्वन् दध्यति, न
स्वदेशे । तथेतर उदीच्य इतरस्मिन् दक्षिणदेशे सौम्यपानादि कुर्वन् दध्यत्येवति सुभोभिर्विभाव
नौयमिति दिक् ।

Colophon. इति श्रीमदाह्वयपनासकविष्णुभट्टतत्त्वप्रकाशे विनामण्यसंगतसापिण्य-

विचारः समाप्तः ।

विषयः । विवाहयोग्यकन्यालक्षणादिनिरूपणमुत्पन्न विमर्तः सापिण्यविवेककथनम् ।
दाक्षिणात्यानां मातुलकन्यापरिणयनस्य धर्मालम्ब्यवस्थापनम् ।

NO 4238 पञ्चमाश्रमविधिः । Substance, country-made paper
10 x 4½ inches Folia, 2. Lines, 10 on a page. Extent, 27 Slokas
Character, Nāgari. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government
of India. Appearance, decayed. Prose and Verse Incorrect.

Panchamāśrama-vidhi. By Saṅkarācāryya. The four
stages of the life of a Brahman are well known. This work treats of
a fifth stage, namely, a stage in which a brahman should give up the
badges of the fourth stage, his walking staff, his water-pot, &c., and
travel all alone like a child or a lunatic or a goblin. This stage is
sometimes called the *Parāṇahamsa* stage.

Beginning. श्रीमच्छाण्ड नमः ।

अथ पञ्चमाश्रमविधिं व्याख्यास्यामः । तब इत्यादिविषयसंगतसमाप्तः । उद्भवयनीतसमाप्तादि-

प्रभदिने प्रातराह्निकादिकं सम्याय गुरोर्वन्दनपूर्वकं तदाज्ञया ब्राह्मणद्वारा तूष्णीमग्निं प्रज्वा-
ल्यभ्यर्च्य ब्रह्मसुद्रां शिथिलीकृत्य जुहुयात् ।

End. यत्किञ्चित्खानसन्ध्यादिजपध्यानादितत्परः ।
जुत्पिपासानिष्टत्थर्थमग्नौदकपरायणः ॥
परदारपरद्रव्यधानुस्यर्शविवर्जितः ।
एकाकी मधुरेद्रुभौ बालोक्तपिशाचवत् ॥

Colophon. इति शङ्कराचार्यविरचितपञ्चमाश्रमविधिः ।

विषयः । सन्नान्नोत्तरं दण्डकौपीनादिपरित्यागरूपपञ्चमाश्रमपञ्चविधिकथनम् । तत्र चतुर्दश
दण्डनिःक्षेपादिविधिकथनम् । कस्यङ्गत्वादिस्मोटनविधिकथनञ्च ।

No. 4239 पञ्चपक्षिशकुनम् । Substance, country-made paper, 22 × 3½
inches. Folia, 3. Lines, 6 on a page. Extent, 532 lokas. Character,
Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India.
Appearance, decayed. Prose, and verse. Incorrect.

Pañchapakshi-śakuna. A short treatise on fortune-telling
by the appearance of five kinds of birds.

Beginning. ॐ नमो गणेशाय ।

प्रणम्य श्रीमन्महादेवं सर्वशास्त्रविशारदम् ।
भविष्यदर्शबोधाय पप्रच्छ मुनयो मुदा ॥
तेषां वचनमाकर्ण्य मिजगाद् महेश्वरः ।
विकालज्ञानबोधार्थं पञ्चपक्षिप्रदर्शनम् ॥
अनेन शास्त्रसारेण लोके कालवयं प्रति ।
बलाबलानि दृश्यन्ते सर्वकार्येषु निश्चितम् ॥
आगतं प्रच्छकं दृष्ट्वा देवज्ञः सावधानतः ।
यद्युयत् करोति कर्माणि तस्मात् सर्वे विचारयेत् ॥
तस्मिन् (?) वायुः । इत्येवं जुहो + + मुक्तोऽसि ।
इत्युक्तं पञ्चपक्षिणां लाभालाभं जयाजयम् ।
येन विज्ञानमात्रेण विकालज्ञो भवेन्नरः ॥
तावद्भजन्ति शास्त्राणि वामोशानसनेकशः (?) ।
यावन्न श्रूयते पक्षिशकुनं शङ्करोदितम् ॥

Colophon इति महादेवविरचितं पञ्चपक्षिशकुनं समाप्तम् ॥

विषयः । प्रज्ञकर्त्तृभावविशेषेण वैकालिकशुभाशुभचिन्तनप्रकारकौतुकम् ॥

No. 4240. प्राणाभरणम्, वा राजवर्णनम् । Substance, country-made paper, 12 x 4 inches Folia, 4. Lines, 16 on a page. Extent, 224 Slokas Character, Nāgara. Date. ? Place of deposit, Calcutta. Government of India. Appearance, new. Verse. Incorrect

Prānābharṇa, or Rājavarṇana. In praise of Rājā Prānā-nārāyaṇa Deva of Kāmarūpa in Assam by Jagannatha Paṇḍit.

Beginning. त्रैलोक्येण नमः ।

विलासिष्ये गणज्ञतां समुदितो भभार + + भरः (?)

कालोऽयं कलिराजगाम अगतौलावणकुक्षिभरः ।

एवं भावयया मदौशकविते मोनं किमालम्ब्य

आगमिं चितिमण्डले चिरमिह त्रैलोक्यपर्यन्तः ॥

करतलविनिर्गलदविरलदानजलोपसितावनिलयः ।

धनदायमहितमुनिर्जयतितरुं सार्वभौमोऽयम् ॥ इत्यादि ।

End. रणे दोनान् देवान् दण्डदन्विद्राश्ववहति (?)

प्रभावप्रगल्भा लयि तु मम साय परिकर ।

ललाटोद्युज्जालाकवलितजगज्जालविभवो

भवो मे कोदण्डे पुनरिगिष्ये मे कलशम् ॥

कियदिदमधिकं मे दृष्टिजायार्थयिने

कयस्मरमयोयं कुण्डलं चार्पयामि ।

Colophon इति पण्डितेन्द्रजगन्नाथकृत राजवर्णनम् ।

विषयः । कामरूपप्राप्तपतेः प्राणनारायणस्य शङ्कामुणादिवर्णनम् ।

No. 4241 अनुक्रमिकाविवरणम् । Substance, country-made paper, 10 x 3 inches Folia, 89. Lines, 7 on a page. Extent, 962 Slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect

Anukramanikā-vivarṇa. By Jagannāth. An Index to the Rīgveda Vāskala Shākhā giving the Rishis, Chhandas and

Devatas. From Jagannátha's statement it appears that the Váshkalas had $1028-1017=11$ sūktas more than the Śákalas, while their number of richs fall short by $10580-10552=28$. This does not agree with Weber's statement given in foot note No. 21 in page 32 of the second edition of the History of Indian Literature "that the recension of the Báshkalas had eight hymns more than that of the Sakalas." The Báshkilyas are here said to be 18 in number while Sáyana in his commentary on the Aitareya Brahmana says they are eight and Max Mullar and Aufrecht say they are eleven.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

प्रथम्य विष्णुं शिरसावृतं समं

शिवश्च सोमं दृषभेन्द्रशामिनम् ।

गणाधिपं भक्तमनोरथप्रदं

हरिश्च वाक्सिद्धिकरोश्च भारतोम् ॥

चतुर्गुणमणिकोक्तानि सूक्तादिप्रश्नोत्तरम् ।

हृन्दात्मनानि निबधामि जगन्नाथो यथासति ॥

सूक्तादीनि सूक्तगतौक्यकर्मसूक्तपिदैवतहृन्दाभि प्रतिमस्यसूक्तं संख्याशब्देन विलिख्यते ।

अध्यायानां च अक्षसंख्या सान्त्वकैर्विलिख्यते ।

प्रायोश्च अथयः सर्वे लिख्यन्ते गोत्रसंयुताः ॥

प्रगाथानां च सर्वेषां तत्तच्छब्दोऽभिधाः पुनः ।

आप्तौसूक्तेषु सर्वेषु समिद्धोऽग्रादिदेवताः ॥

इति परिभाषा । निदर्शयामि लिख्यन्ते परिभाषादिनामपि पदपङ्क्तादिभेदानां प्रगाथानां च सर्वशः । चकारान्नष्टदादोनामित्यर्थः । अथाग्रिमौले प्रश्नसूक्तानां च संख्या अपिदैवतहृन्दाभि विलिख्यन्ते । इत्यादि ।

End. आद्याग्रथौ । तृतीया विष्टुप् । तृतीया विष्टुप् । अक्षः २१८ । सूक्तानि

४८ । अक्षः २८२ । सूक्तानि १४६ (?) । इत्यष्टमाष्टके अष्टमोऽध्यायः । अक्षं संख्या १०४४२

वाक्कलशर्वायां पूर्तिः स्यात् । सूक्तानां संख्या १०८८ । वाक्कलशर्वायां पूर्तिः स्यात् । चतुष्टया दत्ता अक्षसंख्या २००६ वाक्कलशर्वायां १८ । २००४ । शिवम् ।

विषयः । अष्टदेवाक्कलशर्वायां चतुष्टयसंख्यादिभेदानां च सूक्तसंख्यादिकथनं । तत्र तत्र अक्षसंख्यादिरूपपञ्च ।

No. 4242 अर्थप्रकाशिका। Substance, country-made paper, 12 x 3½ inches. Folia, 35. Lines, 8 on a page. Extent, 332 slokas. Character, Nāgāra. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old, mostly destroyed by worm. Prose. Incorrect.

Artha-prakāśikā. By Raghudeva. This a new commentary on the Kāvya-prakāśa unknown as yet to Anfrecht. The work is, unfortunately, incomplete. The author is an advocate of the theory that the Kārikās are by Bharata Muni and the vṛtti by Maṇuṣya. The commentator explains only the Kārikās which are, in his opinion, Bharatāmāna-saṁbhūta or pronounced by Bharata.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

रघुदेवसामेकहतिनामसु लोचिका ।

भरतामनसूक्तकारिकुशेषकाशिका ॥

भरतमुनिः स्वकर्तृकावरमासादनकारणकारिकाकाङ्क्षकारणसमाप्तिपत्रव्यवस्थितविधा-
साय पद्यादौ भारतीमुक्तिकपसम्पन्नाः । नियतकृतेति । भारती वागभिष्टापीदेवता जयति
उत्कर्षविशिष्टा भवति । भारत्या उत्कर्षसम्पादकत्वं हेतुगर्भविशेषणमाह । कवेर्निश्चिति-
मादधत्तेति । इति ।

End

सङ्केतपञ्चविधयोभतार्थपरिचयं विना सङ्घटितोपदर्शितसुलभज्ञानामश्वयान्

Colophon (अतः परं खण्डितम् ।)

विषयः । काव्यप्रकाशाभिधानासङ्कारसम्पन्नस्य द्वितीयोपसोयकतियपपङ्क्तिपर्यन्तस्य या
क्यामम् ।

No 4243. अनुवाकानुक्रमणौ। Substance, country-made paper, 12 x 3½ inches. Folia, 3. Lines, 11 on a page. Extent, 75 slokas. Character, Nāgāra. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Anuvākānukramanī An index of the Anuvākas of the Rīg-Veda, Śakala Śhākhā, by Saunaka.

Beginning श्रीगणेशाय नमः ।

पितृदेवर्षिसांध्यो ब्राह्मणेभ्यश्च नमः ।

वाचायैभ्यो नृबभ्यश्च प्रथम्य प्रथमः शुचिः ॥

मधुच्छन्दः प्रथमिभिश्चविभिर्भि तपोबलान् ।

दृष्टानामनुवाकानामसु वक्ष्याम्यतस्मिन् ॥

आदौ सूक्तपरिमाणं संख्याद्य क्रममेव च ।

मण्डले मण्डले चैव यावन्तो हि समोरिताः ॥ १ इत्यादि ।

End.

एकस्य शतसहस्रं दश च सदस्याणि सप्तशतानि ।

चर्चापदानि त्रेयाणि चान्यानि चत्वारि ॥

चत्वारि शतसहस्राणि द्वाविंशच्चत्तरसहस्राणि द्वात्रिंशच्चत्तरसहस्राणि ॥

Colophon. इति शौनकस्तानुवाकानुक्रमणौ समाप्ता ।

विषयः । ऋग्वेदशाकल्यशाखायास्तु अनुवाकनिरूपणम् ॥

No. 4244. पञ्चप्रकरणौ वा सत्सुखानुभवः । Substance, country-made paper, 12 × 4 inches Folia, 15. Lines, 11 on a page Extent, 460 ślokas Character, Nāgara Date, Sm., 1868. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose and Verse Correct

Panchaprakaraṇī, or Satsukhānubhava. A Vedānta treatise by Ichhbhārāma Svāmī who wrote this work in five chapters for the edification of his pupils. It treats of the knowledge of Brahma and of Ātmā, of the nature of Ātmā as consisting of existence, intelligence and pleasure, of the evanescent character of the world and other topics interesting to the students of the Vedānta system.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

श्रीरामं सौतया साङ्गं नत्वा सर्व्वं हृदि स्थितम् ।

सत्सुखानुभवं पन्थं कुर्व्वं बुद्धिबिभृदयं ॥

सच्चिदानन्दरूपं तत् पूर्णं विष्णोः परं पदम् ।

यत् प्राप्ये समारब्धा वेदान्ताः सकला अपि ॥

यस्य देवे परा भक्तिर्यथा देवे तथा गुरौ ।

तस्यैते कथिता ह्यर्थाः प्रकाशन्ते महात्मनः ॥

अहं बहोऽस्मि संसारे मम मुक्तिः कथं भवेत् ।

किञ्चिद्वैराग्यमप्यत्रः सोऽस्मिन् शास्त्राधिकारवान् ॥

तत्र प्रथमं गुरुशिष्यलक्षणम् । शास्त्रो दान्तो जितेन्द्रियः । इच्छांशोके परलोके च विषयसुख-
निःस्पृहो योग्यः शिष्यः । इत्यादि ।

End.

ब्रह्म वेदं ब्रह्मैव भवति । ॐ नमो ब्रह्मविद्भ्यः ।

ब्रह्मविद्भ्यः परं नालि न भूतं न भविष्यति ॥

इति पञ्चप्रकरणमात्मप्रकाशनिरूपणं नाम पञ्चमं प्रकरणं समाप्तम् ॥

पञ्चप्रकरणौमेतां सत्सुखानुभवप्रदाम् ।

विचारयन्ति ये नित्यमात्मारामा भवन्ति ते ॥

श्रीमद्भारतीयः स्वामी विष्णुतो जयतोतले ।

सत्सुखानुभवं शान्तं तस्य जानन्तु योगिनः ॥

इदमात्मगुणोपेतमात्मनैव विनिर्मितम् ।

आत्मज्ञानसुखावाप्तावाप्त्येव समर्पितम् ॥

इदं पद्यं ऋषयः समन्वितम् ।

Colophon. इदं सत्सुखानुभवशान्तं श्रीदण्डकारामस्वामिभिरविरचितं ग्रन्थबोधाय ॥

संवत् १८६८ ।

विषयः । प्रथमे प्रकरणे, अज्ञानात्मनो विवेचनम् । तत्र गुणग्राह्यगोत्रं लक्षणादिविवेचनम् ।
आत्मतत्त्वनिरूपणम् । आत्मनः सच्चिदानन्दरूपव्यवस्थापनम् । विषयस्य मीयात्नकथनमुक्तेन आत्मनः
सत्यत्वनिरूपणम् । जीवस्वरूपादिनिरूपणम् । जीवप्रकाशकथनम् ।

द्वितीये प्रकरणे, अध्यासोपस्थ रूपान्निरूपणम् । तत्र पञ्चप्रकरणस्वरूपादिनिरूपणम् । पञ्च-
कोषविवेककथनम् ।

तृतीये प्रकरणे, अपवादस्वरूपादिकथनम् ।

चतुर्थे प्रकरणे, अज्ञानतत्त्व साधनानुष्ठानं विना स्पष्टं नानुभूयते—इति तत्साधनप्रकाशकथ-
नम् । तत्र अवगादोनां लक्षणादिकथनम् ।

पञ्चमे प्रकरणे, महावाक्यविवेकनिरूपणम् । आत्मप्रकाशनादिनिरूपणम् । इति शम् ।

No. 4245. पादविधानानुक्रमणी । Substance, country-made paper,
14 × 5 inches. Folia, 3. Lines, 11-12 on a page. Extent, 90 slokas.
Character, Nāgari. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government
of India. Appearance, new. Prose and Verse. Incorrect.

Pāda-vidhānānukramanī. By Śaunaka. An index of those
pādas or feet of the ṛiḥs which are difficult to read or which have
any doubt connected with their reading or meaning, &c. This work
relates to the Śākala Sākhā of the Rīg-Veda.

Beginning. श्रीमन्महाय नमः

अथ पादविधानानुक्रमणी ।

अथ पादः सग्राहिका भवन्ति

पुरास्नाताद्यापि भवन्ति केचित् ।

तदनुसन्देयतेदं (?) , निधीयता-

चार्येण शौनकेनेत्रितं यत् ॥

अस्तेन मित्रावरुणौ दत्ता युष्माकवः सुताः । इन्द्र इदर्योः स च । ब्रह्म च नो वसो सचा १ ॥
इमं मे वक्ष्ये शुभि । त्वं नो अग्ने पिबोरुपस्य चा । २ । इत्यादि ।

End. ओषासवितर्यस्यते । त्ववशिष्टमा वो व्रतम् ।

पितुभ्यतो न नक्तुमित्सुदानवः ॥ ८ ॥ इत्यष्टमाष्टकः ।

Colophon इति पादविधानानुक्रमणौ ॥

विषयः । शाकलशास्त्राभ्यस्तु संश्रयितानां पादानां निरूपणम् ।

No. 4246. कौकिलसौचामणोविधिः । Substance, country-made paper, 9 × 3 inches Folia, 4 Lines, 10 on a page. Extent, 85 Slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh Prose Correct

Kaukila-sautrāmaṇī-vidhi The process of celebrating a sacrifice entitled Kaukila Sautrāmaṇī in the manner prescribed by Āśvalāyana.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अथ कौकिलसौचामण्युच्यते । सा चाश्वालायनेन स्नात्वा । स्नान्नातासु च होत्रप्रकारेणैव दर्शितः । स्नान्नातासु + + धिकारोऽध्यर्थे वा यथा अरेदित्यादिस्त्रे + + इत्युर्वेद विहितहोत्रस्याचार्येणानुष्ठातृत्वान् तदुच्यते । इत्यादि ।

End. यथा भक्षितं प्राचीनावीतिनो दक्षिणतः प्राणभक्ष एके परिक्रौतो वा वैश्वराज्ययोरन्यतरोऽगारेषु वा वक्षिष्यति दक्षिणतो जृम्भोतीति ।

विषयः । आश्वालायनश्रीमच्छ्रुतप्रकरणे कौकिलसौचामणोयामधिकरणम् ।

No. 4247. वशीकरणादिविधिः । Substance, country-made paper 10 × 4 inches Folia, 12. Lines, 9 on a page. Extent, 139 slokas Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old. Verse. Incorrect.

Vasīkaraṇādi-vidhi. The process of performing the tāntrik ceremonies with the object of killing enemies, stupefying and fascinating men and women and so on.

Beginning. श्रीमच्छेसाय नमः ।

यः श्रुत्वाः परमोद्भयः परमिषः कङ्कालकाहीनको
धामातीतमनादि + + निचयः सङ्कल्प + + वकः (?) ।
आभासांस्तरभासकः समरसः स्रव्यादना बोधकः
सोऽयं स्रव्यमयो ददातुं जगतां विद्यादिचिह्नावकम् ॥

अथ स्रव्यजनवच्छम् ।

रक्तचित्तः स्थितो मन्त्रो मन्त्रे कल्याणतद्वयम् ।
ततः श्रीभयते लोकान् दर्शनादेव साधकः ॥
भूतारवदभूतलक्ष्मणेन सद्यः संपद्येत् ।
विभृत्या संयुक्तं मन्त्रं तिलको लोकवच्छलत् ॥ (?) इत्यादि ।

End. शनिवारिऽपि सन्ध्यादौ रवौ कुक्कुटको वलिः ।
देयः हस्तपुराणः कालं + + ततो चरेत् ॥

Colophon अतःपरं अखितम् ।

विषयः । तन्त्रोक्तप्रकारेण वशीकरणयोगादनलान्नादिप्रकारकौतूहलम् ।

No. 4248 रविरोटाव्रतम् । Substance, country-made paper, 9 × 3 inches, Folia, 5 Lines, 9 on a page Extent, 81 ślokas. Character, āgāra. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, decayed verse Correct.

Ravirotā-vrata. The process of performing the ceremony entitled *Ravirotā*. The principle interlocutors are Dhaumya and Draupadī in the forest during the exile of the Pāṇḍavas.

Beginning. श्रीमच्छेसाय नमः ।

वज्रवासनते भूपे कुन्तीपुत्रे शुचिहरे ।
द्रौपदी परिपश्य धौम्यं धर्मवर्ताचरम् ॥
द्रौपद्युवाच ।
प्रत्यहं भुङ्क्षते विप्र वेऽन्नाकं मुनिव्रतम् ।
तान्नामताम् वनं विद्धि किं काव्येनपुना मय
नक्तुना स मुनिर्धामान् धौम्यो वतिसताचरः
पाञ्चाली कथयामास वतनेकं सुदुर्लभम् ॥

धोम्य उवाच ।

गृणु देवी प्रवक्ष्यामि सर्वकामफलप्रदम् ।

अन्नष्टद्विकरं सद्यो बलपुष्टिशस्करम् ॥

रविरोटाव्रतं नाम सर्वपापप्रणाशनम् ॥ इत्यादि ।

End.

यः पठेच्छृणुयाद्वापि कथां पापप्रणाशिनीम् ।

आरोग्यधनसम्पन्ना रविमायुश्चमाप्नुयात् ॥

Colophon. इति श्रीरविरोटाव्रतं समाप्तम् ॥

विषयः । द्रौपद्या सप्त धोम्यस्य संवादेन अन्नप्राप्त्यादिकामनया रविरोटाव्रतं कर्त्तव्यमिति तद्व्रतविधानादिकथनम् ।

No 4249. होमभक्षः । Substance, country-made paper, 8×4 inches. Folio, 5 Lines, 9 on a page. Extent, 67 Slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose. Incorrect.

Homa bhaksha. The food to be eaten by means of sacrificial ladles from dishes set apart for Indra and other deities at the three sacrifices, the morning, the noon and the evening. The work belongs to the School of Baudhāyana.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अथ बौधायनानुसारेण होमभक्षो निरूप्यते । तत्र भक्षणे चौणि निमित्तानि । वषट्कारो होमाभिषवः समाख्या च । तत्र होमादयो वषट्कर्त्तारः । अध्वर्यादयस्तु होमाभिषवकर्त्तारः । इत्यादि ।

End. तत उन्नेता तत्रैव होतारमुपहृत्य द्विः प्रत्यक्षं भक्षयति ॥ मतोऽध्वर्यादयस्तु उन्नेतारमुपहृत्य भक्षयति ॥

विषयः । बौधायनानुसारेण प्रातःसवनमाध्यन्दिनसवनहतीयसवनेषु वेङ्क्यादिपात्रविशेषे अभिसर्गो भक्षनिरूपणम् ।

No. 4250. दिमित्रयेष्टिः । Substance, country-made paper, 9×4 inches. Folio, 4. Lines, 12 on a page. Extent, 94 Slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Digvijayeshṭī. The process of performing the vedic sacrifice for the conquest of the world.

Beginning. त्रैलोक्ये नमः ।

अथ वै भवति यथा वा इन्द्रो देवानां यथा सन्मनुष्याणां मेवमथ भूयासमिति स एतच्छा-
यजेत सूर्याय दिक्षु पुण्यकीर्तिकामः सर्वदिग्विजयकामो वा । इत्यादि ।

End. सुविमोक्तान् बाजिनयामः । यज्ञविमोक्तान् उत्तर उपवेशमुद्दिष्टम् ।
सिद्धिमितिः सन्निहते ॥

Colophon. इति दिग्विजयेष्टिः समाप्ता ।

विषयः । दिग्विजयेष्टिचौचप्रयोगकथनम् ।

No. 4251. अर्घ्यदानविधिः, वा अर्घ्यदानविधिसंक्षेपः । Substance, country-made paper, 5 x 3 inches. Folia, 8. Lines, 10 on a page. Extent, 100 ślokas. Character, Nāgara. Date, 2. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose and verse. Incorrect.

Arghya-dāna-vidhi or Arghya-dāna-vidhi-saṅkshopa
The process of offering *arghya* to the sun and of worshipping him according to the process prescribed by Trichākalya.

Beginning. त्रैलोक्ये नमः ।

आचम्य प्राणानायम्य देशकालौ सङ्गत्य सोऽस्यैवारायणदेवताप्रोत्यर्घमभोक्षितकामनामिहाहं
विचक्रन्त्योक्तविधिना अर्घ्यदानं करिष्ये । शरीरद्वारायं दद्यादिकं करिष्ये । इत्यादि ।

End. नमः सूर्याय शास्त्राय + गणायादिहेतवे ।
निवेदयामि आद्यानं त्वं गतिः परमेश्वर ॥

Colophon. इत्यर्घ्यदानविधिसंक्षेपः ।

विषयः । सूर्यार्घ्यदानविधिकथनप्रसङ्गेन तत्पूजाविधिकथनम् ।

No. 4252. अनुवाकानुक्रमणीमायम् । Substance, country-made paper, 13 x 5 inches. Folia, 6. Lines, 13 on a page. Extent, 244 ślokas. Character, Nāgara. Date, SM. 1863. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Correct.

Anuvākānukramanībhāṣhya A commentary by Śhaṅ-
gurushisya on the Anuvākānukramanī by Śaunaka noticed above
4243.

Beginning. श्रीमणेशाय नमः ।

सर्वं कर्मफलं यत्र तुष्टेः ।

तुष्टेन किञ्चित् तमसं नमामि ।

विनायकं त्रिराजेश्वरपुत्री-

मन्त्रेश्वरप्रियसूनुं पृणामि ॥

बहुधा नामानाम् शौनकस्य प्रसादतः ।

अनुवाकानुक्रमणीरूपं किञ्चित् प्रवर्ण्यते ॥

पितृदेवर्षीति । तादर्थ्ये प्रथम्य । प्रांतः जितेन्द्रियः । द्विविधं शौचम् । अज्यह्याभ्यां वाद्य-
मात्मरमर्थश्रुतिः । प्रथम्य ततः किम् । इत्यादि ।

End. द्वाविंशत्सप्तसाधिकसप्तसंख्यमन्त्रादिइत्यर्थः । ४११००० । द्विविधः समाप्ति-
ज्ञापनायां । एष वा अक्ष् एष वा अर्धे एष वै पादः । एष वा अक्षरमित्यादि सर्वेषां बहुवचन-
नोक्तेरारण्यके । अत्रापि सर्वे सम्यक् संख्यानां भगवता शौनकेन बहुवचसिनेन वेदितव्यम् ॥

Colophon. इति श्रीबडगुप्तशिशुविरचितानुवाकानुक्रमणीविहतिः समाप्ता ।

संवत् १८६१ ॥

विषयः । शौनककृतानुवाकानुक्रमण्या व्याख्यानम् ॥

No. 4253. सावित्राग्निप्रयोगः । Substance, country-made paper,
9×3½ inches. Folia 13. Lines, 12 on a page. Extent, 309 ślokas.
Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government,
of India. Appearance, fresh. Prose. Incorrect.

Sābitrāgni-prayoga. The process of performing sacrifices
in fire by tying the sacrificial animal to the stake.

Beginning. श्रीमणेशाय नमः ।

सावित्राग्नेः प्रथमो बध्यते । इममेव ह्योक्तं पशुबन्धेनाभिजयतीति वृत्तेः । पशुबन्धमाहित्य
अच्यते । एवञ्च वा सद्यः काक्षी वा प्रातरग्निहोत्रं उक्ता याः पुरस्तादित्यादि स्मरणात् पशुबन्धेन
बध्य इति संक्षेपादग्रीन् समारोप्योद्बध्नाय मथिला । —इत्यादि ।

End. द्विचिन्तो चिरप्लव्यं पुष्यं चिरप्लव्यमभिसित्युक्ता तनुपुष्पवधाति । तथाहि—

Colophon. (अतः परं चरित्तत्वात् परिसमाप्तिस्तथाकथं जायतीति श्रेयम् ।)

विषयः । सावित्राग्निप्रयोगकथनमुन्नेन पशुबन्धविधिबोधनम् ।

No. 4254. स्वर्गद्वारेष्टिप्रयोगः। Substance, country-made paper, 8×4 inches. Folia, 14. Lines, 9 on a page. Extent, 212 ślokas Character, Nāgara. Date, Sk. 1659. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose. Incorrect.

Svarga-dvāreshṭi-prayoga. By Dhundirāja, 1627 Sk. The process of performing a sacrifice for going to heaven. The work belongs to the school of Baudhāyana.

Beginning. श्रीमध्वेनाय नमः ।

प्रथम्य रामं जमदग्निस्त्रु-
मुषं मध्वेनं गिरिजां गिरिशम् ।
समीतिं सवस्य विधिप्रयोगं
गुरोः प्रसादादिह दुष्टिराजः ॥

स्वर्गद्वारेष्टिप्रयोगे वातुर्वायुं प्राक् दीक्षणीयाया दिवः शमीरनुविधीः समाम्बं निर्वपति ।

इत्यादि ।

End.

तस्य सुसपत्न्यामदीनि सत्यानि द्वापुं पदसु ।
सर्लोके कामचारोऽस्य इत्युच्यतेऽस्मादिहः ॥
अग्नि-दि-वटकु-युक्ताके चित्रभास्वलिमं भित्ते ।
अकरोत् पदतिं दुष्टिः स्वर्गद्वारेष्टिप्रयोगम् ॥

Colophon. इति स्वर्गद्वारेष्टिप्रयोगः समाप्तः । शके १९५८ ।

विषयः। दीक्षायमस्त्रुवागुचारेच स्वर्गद्वारेष्टिप्रयोगकथनम् ।

No. 4255 शिलाव्यासविधिः। Substance, country-made paper, 9×4 inches. Folia, 1. Lines, 24 on a page. Extent, 36 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose, and verse. Incorrect.

Śilānyāsa-vidhi. The process of laying the foundation-stone of palaces and other dwelling-houses as given in the Matsya Purāṇa.

Beginning. श्रीमज्जनाय नमः ।

अथ कर्मा देशद्वारो सहीत्यं करिष्यामश्वालोः प्रभतादिह्यै निम्निष्ठतासिह्यै च धुमि-
पूजनं शिलान्यासं च करिष्ये इति सङ्कल्प्य तद्देशेन मध्वपतिपूजनं करिष्यामश्वालोः च शिला व्यास्ये
तथा चतुरो मास्यन्तु द्वा मास पूजयेत् । इत्यादि ।

End.

महा विनिर्दिष्टं पूर्वं शिलान्यासं चित्तवाक्यम् । पञ्चतोऽर्थं अविष्य म

चिह्नितो भव मंथुनेति प्रार्थ्य ब्राह्मणान् सपूज्य आचार्यादिभ्यो दक्षिणां दत्त्वा कर्णेभ्योऽर्पय
कुर्यादिति मातृस्य संक्षेपतः शिलान्यासविधिः ॥

विषयः । प्रासादादिनिमित्तो वास्तुपरिग्रहार्थं तत्र शिलान्यासावश्यकताकथनम् ।
तत् प्रयोगकथनम् ।

No. 4256. शिवामुष्टिव्रतम् । Substance, country-made paper, 9 × 2½ inches. Folia, 4. Lines, 7 on a page. Extent, 51 Slokas. Character, Nāgura. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh Verse. Incorrect.

Sivāmushṭi-vrata. The gift of a handful of corn for the purpose of propitiating Śivā. The story of Rājā Chandra Prabha has been related in this connection as one who obtained great fortune by making this gift. Unmarried girls would acquire great merit by this gift.

Beginning. अथ शिवामुष्टिव्रतम् ।

बान्धावस्थायां स्त्रीणामुक्तं भविष्ये ।

देवुवाच ।

देवदेव जगद्वाच जगदानन्दकारक ।

कौतुकेनेष्टितं किञ्चिद्वर्धप्रभं करोम्यहम् ॥

भुजानि देव देवेश व्रतानि नियमास्तथा ।

तोद्यानि च मन्त्रास्तौह यज्ञदानान्यनकशः ॥

नास्ति मे निश्चयो देव + मितोचं + + पुनः ।

कथयस्व मन्त्रादेव यद्ग्राह्यं व्रतमुत्तमम् ॥

केन त्वं हि मया प्राप्तस्तपोदानव्रतादिना ।

अनादिसम्यग्निधनोभर्ता चैव जगत्प्रभो ॥ इत्यादि ।

End.

एतन्ने कथितं देवि तवापे व्रतमुत्तमम् ।

कोटिशतशतपुण्यमस्यानुष्ठानमाचनः ॥

Colophon. इति श्रीभविष्योत्तरपुराणे गौरीशङ्करसंवादे शिवामुष्टिव्रतोद्घ्यापनं समाप्तम् ।

विषयः । शिवशिवयोः संवादेन बालिकायां भर्तुसौभाग्यसम्बद्धान् शिवामुष्टिव्रतविधानम् ।

तद्गतमात्राकचलप्रसङ्गात् सरस्वतीमदौतौरासङ्कारभूतस्य विमलापुरीपुरस्वरस्य अम्बुप्रभस्य राज्ञ
उपाख्यानप्रथमम् ।

No. 4257. सन्ध्याप्रयोगः । Substance, country-made yellow paper, 8×3 inches. Folia, 12. Lines, 7 on a page. Extent, 132 slokas. Character, Nāgara. Date, Sk 1890. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose, and verse. Correct.

Sandhyā-prayaga. The performance of the three daily sandhyā ceremonies by a process in which an attempt has been made to reconcile the vedic and the t̥āntrik modes of performance.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

आचमनम् । ॐ अशुतानन्दगोविन्देति नौसुकपदश्वविरमृष्टुष्वन्द आपोदेवता आचमने विनियोगः । ॐ अशुताय नमः ॐ अनन्ताय नमः ॐ गोविन्दाय नमः । शिखाबन्धनम् । ॐ ऊर्ध्वकेशीतिसन्त्रय विरूपाक्षविद्यामुण्डाद्वता शिखाबन्धने विनियोगः ।

ॐ ऊर्ध्वकेशि विरूपाक्षि सांशोणितभोजने ।

तिष्ठ देवि शिखासंध्यं चामुण्डे क्षपराजिते ॥

शिखा या ब्रह्मपुत्री च बालकन्या तपस्विनी ।

मन्त्रके दीयते स्थानं शिखाबन्धं करोम्यहम् ॥

End. अजरं अमरं देवि विष्णुं जित् जभोक्षते ।

इति योनिमुद्रां प्रदर्शयेत् । पूर्वोक्तसंध्यविधानं कुर्यात् । इति सायमन्ध्या समाप्ता ।

Colophon. इति सन्ध्याप्रयोगः ।

विषयः । नूतितन्त्रोभयसम्मतसन्ध्याविधिक्यनम् । तत्र विमन्ध्याप्रयोगकथनम् ।

NO. 4258 सन्न्यासदीपिका । Substance country-made paper, 12×5 inches. Folia, 103. Lines, 10 on a page. Extent, 21,041 slokas. Character, Nāgara. Date, Sk 1768. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Correct.

Sannyāsādīpikā. By Sachchidānandāśrama the pupil of Nrisinhaśrama. It treats of the renunciation of the world and refutes the theory that such renunciation is prohibited in the Kālī Yuga. It gives in detail the process of initiation to a mendicant life and enuperates the duties and obligations of the Sannyāsīs up to the time of their death.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

प्रथम्य परमात्मानं ब्रह्मादीन् समुत्पन्नान् ।

सर्व्वेणमुपकाराय कुर्व्वे सञ्ज्ञासदीपिकाम् ॥

तत्रादौ आरब्धोपनिबन्तु । ॐ आरब्धिः प्रजापतेर्लोकं जगाम । तं गलोवाच । केन भगवन् । कर्मोच्छेषतो विद्वज्जामीति । तं होवाच प्रजापतिस्तव पुत्रान् धातुन् बन्धादौन् शिखां यज्ञोपवीतञ्च यागञ्च स्रक्ञ्च साध्यायञ्च भूर्लोकञ्च भुवर्लोकञ्च स्वर्लोकञ्च महर्लोकञ्च जनलोकञ्च तपोलोकञ्च सत्यलोकञ्च तस्मात्तल्लपातास्त्रानि विसर्ज्जयेत् । दण्डमाध्यादनं कौपीनञ्च परिपरेच्छेवं विद्वजेदिति । इत्यादि ।

End. संवित्सुखसागरे सदा विह्वीयते यस्य मनः प्रचार इति ।

आत्मनः सच्चिदानन्दोऽकरोत् सञ्ज्ञासदीपिकाम् ।

विश्वेशः प्रीयतां तेन सर्व्वेवास्मी मन्त्रेश्वरः ॥

Colophon. इति औपरमहंसपरिभाषाकाचार्य्य श्रीचर्चिञ्जयमश्विष्यसच्चिदानन्दान्नमविर-
चिता सञ्ज्ञासदीपिका समाप्ता । शके १०६८ ।

विषयः । आरब्धिना सञ्च प्रजापतेः संवादेन कर्मण्यकामस्य सञ्ज्ञासावध्यकतानिरूपणम् । तत्र सञ्ज्ञासस्रकपकौर्णनम् । कलौ सञ्ज्ञासस्र्यापनविधिकथनम् । द्विविधसञ्ज्ञासनिरूपणम् । सञ्ज्ञासविधिकथनम् । छच्छादिप्रायश्चित्तविधिकथनम् । सञ्ज्ञासकालनिरूपणम् । सञ्ज्ञासे आह-
विधिकथनम् । सञ्ज्ञासआज्ञोर्विधिकथनम् । दारत्यागविधिकथनम् । दण्डलक्षणादिकथनम् । चिदप्यादिनिरूपणम् । वेदादिजपविधिकथनम् । शक्तुमुष्टिप्राशनविधिकथनम् । सावित्रीप्रवेश-
विधिकथनम् । होमादिविवेककथनम् । विरजाहोमविधिकथनम् । दक्षिणाविधिकथनम् । पात्रादिप्रतिपत्तिविधिकथनम् । पुत्राप्ते जपविधिकथनम् । उपवीतत्यागविधिकथनम् । अश्व-
दानादिविधिकथनम् । गुरुपसन्निविधिकथनम् । गुरुलक्षणादिकथनम् । उपदेशज्ञानकथनम् । नासकर-
विधिकथनम् । सञ्ज्ञासमाचार्य्यकौर्णनम् । सञ्ज्ञासपञ्चषात् प्रथमादिविधे भिन्नाप्रशंसाकौर्णनम् ।
सञ्ज्ञासिकर्मकथनम् । तस्य आनभिन्नादिविधिकथनम् । विरक्तप्रशंसाकथनम् । भेदादिभिन्नार-
कथनम् । परमहंसधर्मकथनम् । जीवमुक्तिसाधनकथनम् । मोनविधिकथनम् । रक्तान्तसेवनविधि-
कथनम् । पाथेयभैरव्ययोर्विवेककथनम् । गुरुसमीपे वासविधिकथनम् । व्यावरादिपञ्चविधेष-
कथनम् । सञ्ज्ञासिकर्मकथनम् । त्यागकथनम् । भिन्नाठनविधिकथनम् । निषिद्धकथनम् ।
जपप्रशंसाकथनम् । नाममाचार्य्यकथनम् । प्राश्नायामप्रशंसाकौर्णनम् । अवस्थाचार्य्यकौर्णनम् ।
नक्षत्रजिज्ञासाप्रकारकथनम् । दिव्यशौचादिविधिकथनम् । दिव्यभिन्नाविधिकथनम् । विद्वत्सञ्ज्ञासि-
कर्मकथनम् । नमस्कारविधेयकथनम् । ईश्वरस्तुतिकर्मयत्नाकथनम् । आश्रित्यविधिकथनम् । तत्र
शौचविधिकथनम् । आचमनविधिकथनम् । इनाचावनविधिकथनम् । आनविधिकथनम् । तिलक-
धारविधिकथनम् । सन्ध्याविधिकथनम् । पूजाविधिकथनम् । नवरादिविधिकथनम् । मध्याह्न-
आनविधिकथनम् । आचमनमिसितकथनम् । तदगुरुकथनञ्च । प्राश्नायामादिविधिकथनम् ।

अविद्याभक्तिकथनम् । यवये महादिहानप्रशंसकथनम् । सायंसन्ध्यादिविधिकथनम् । ज्येष्ठ
विधिकथनम् । शौरविधिकथनम् । आसपूजनविधिकथनम् । चातुर्मास्यधर्मकथनम् । आभ्यासता
चारनिरूपणम् । पर्यङ्कशौचविधिकथनम् । योगपट्टविधिकथनम् । सिद्धिं मतस्य यतेः संस्कारविधि-
कथनम् । यत्नेर्मरवे अशौचाभावादिकथनम् । तदुक्तक्रियाविधिकौत्तमम् । इति शम् ।

No. 4259. सर्वाणुकमप्रयोगः । Substance, country-made paper, 21 x 4 inches. Folia, 56 Lines, 11 on a page. Extent, 1,701 Slokas. Character, Nāgara. Date Sm 1863. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Correct.

Sarvāṇukramaprayoga. An index to the R̥g-Veda giving the Rishi, Chhandah and Devatā of every ūch.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अग्निमील इति नवर्षस्य सूक्तस्य वैश्वामिनो मधुच्छन्दा ऋषिः । अग्निदेवता । गायत्रीच्छन्दाः ।
गायविति नवर्षस्य सूक्तस्य वैश्वामिनो मधुच्छन्दा ऋषिः । प्रथमलक्षस्य वायुर्देवता । द्वितीयलक्षस्य
इन्द्रवायू देवते । तृतीयलक्षस्य मित्रावरुणौ देवते । गायत्रीच्छन्दाः । अश्विनो देवता । द्वादशर्षस्य
सूक्तस्य वैश्वामिनो मधुच्छन्दा ऋषिः । प्रथमलक्षस्य अश्विनो देवते । द्वितीयलक्षस्य इन्द्रा देवता ।
इत्यादि ।

End. सं समिति चतुर्लक्षस्य सूक्तस्य । आहिरामः संवनत ऋषिः । आसाया
अग्निर्देवता । तत्तत्तिष्ठतां संज्ञानं देवता । तृतीयलक्षस्य छन्दः । शिष्टानां तिष्ठतामनुष्टुप्छन्दः
इत्यष्टमेऽष्टमः । ६४ । सू० ४८ । ऋ० २१८ ॥ इति दशम मण्डलम् ॥ संवत् १८६९ ।

विषयः । अग्निदेवताकलशआसायाचक्षां प्रत्येक ऋषिच्छन्दोदेवताप्रयोगकथनम् ।

No. 4260 सिंहानुवाकभाष्यम् । Substance, country-made paper, 9 x 4 inches. Folia, 4 Lines, 10 on a page. Extent, 80 slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Sīṅhānuvāka-bhāṣhya. — A commentary on the Vedic Anuvāka apparently apocryphal commencing with Simhe Me Manyuh. The Sīṅhānuvākā of the Taittirīya Brāhmaṇa does not agree with the present anuvāka.

Beginning. अथ सिंहानुवाकभाष्यम् । सिंहे मे मन्युः । मे मन मन्युः श्रीधः सिंहे ।
विनकीति सिंहा इषोदरादिनाम् चकारचकारयोर्व्यासः । चकारस्य चः । चकारस्य चः ।

सिञ्च इति शब्दो जातिवचनः । अस्य वाक्यस्यापरिसमाप्तत्वात् क्रियापदाध्याहारः कर्तव्यः ।
वर्त्ततामिति शेषः । मम क्रोधः प्रीयिनां चिंसाकारिण्युज्ज्वलौ वर्त्ततां न मयीत्यर्थः ॥ इत्यादि ।

End.

विज्ञानरेनर्त्तायानन्दं स पृष्ठोदिवौति च ।

जातो यत्नमग्रे शोक्ताकमग्रे + मस्त + तौ ॥

सावित्रादौ मेस्तमेन गणहोमे चतुःशतम् ।

उपह्वंसं व्याहृतिभिः भिञ्चे मे ते वरं तथा ॥

Colophon. श्रीः ।

विषयः । सिञ्च मे मन्युर्गामे मेऽन्तरामय इत्याद्यनुवाकस्य व्याख्यानम् ।

No. 4261. सोमाङ्गपानकारिका । Substance, country-made paper, 9×4 inches Folia, 26 Lines, 8 on a page. Extent, 364 slokas Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, new. Verse. Incorrect.

Somāṅgapāna-kārikā.—The process by which a family of brahmans who make default in performing the Somajāga for three generations may resume the right of performing that sacrifice.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

सोमेन यत्प्रमाणस्य (यस्य) पित्रादयः क्षयः ।

नेजिर सोमयागेन स स्याद्विच्छिन्नसोमपः ॥

आहमेत स ऐन्द्राग्रमवशी + + + + + ।

यस्य वेदस्य वेदी च विच्छिद्यते निपूतयम् ॥

स वै दुर्गाक्षणो माम यक्षेव हृष्यलौपतिः ।

विच्छिन्नसोमपानो वा दुर्गाक्षण उदाहृतः ॥

आहमेताद्विने धूयं ललांसं सलज्जं पशुम् । इत्यादि ।

End

कुर्याच्चोभयतः पाशं + मयोत्क्षिप्तदक्षिणः ।

— — — — — ।

यस्य विशङ्कुमार्गः स्याद्विष्णोपरवकादिषु ॥

Colophon इति सोमाङ्गपानकारिका समाप्ता ।

विषयः । त्रिपुत्रं यावत् विच्छिन्नसोमयागस्य विद्मस्य पुनः सोमयागाहमत्यावाधिकाराद्विधिकथनम् ।

No. 4262. आहविभक्तिः । Substance, country-made paper. 9×3 inches. Folia, 4. Lines, 10 on a page. Extent, 75 slokas. Character Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India, Appearance, fresh. Prose and verse. Incorrect.

Srāddha-vibhakti.—On the case-endings in words used in the *Śrāddha* ceremony.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अथ आहविभक्तिरभिधीयते ।

अलयासनयोः षष्ठी द्वितीयावाचने तथा ।

अन्नदाने चतुर्थीस्थान्त्वे संस्मोधनं कृतम् ॥

+ + + पितृपितामहप्रपितामहानाम् । अमुकशर्मणाम् । वसुवहादित्यवकृपाणाम् ।
इति षष्ठीबहुवचने । अथ षष्ठ्येकवचनम् । अस्मत्पितुरमुकदेवशर्मणः । अमुकगोत्रस्य वसुकृपस्य ।

End. पितृपितामहप्रपितामहाः शर्मणः गोत्रः । व० क० आ० पा० तत्पदान् (?)
हस्तः स्मः । मातः दे० गो० व० हस्तसि ॥ हस्तसि ॥

Colophon इति आहविभक्तिः ।

विषयः । आहव्य अलयासनादिदानवाक्यं पित्रादिशब्दान्तरं विभक्तिनिर्देशकयनम् ।

No. 4263 शिवपूजासूत्राख्यानम् । Substance, country-made paper, 9×4 inches. Folia, 6. Lines, 9 on a page. Extent, in slokas, 90. Character, Nāgara. Date, ? Place of Deposit, Government of India. Appearance tolerable. Prose. Correct.

By Rāma Chandra the son of Pāṇḍuranga of the *Atri* gotra. The codex treats of the worship of Śiva as laid down by Baudhāyana.

Beginning श्रीगणेशाय नमः ।

तुतिस्तुत्यायं लक्ष्मी या विकारायति हृदयम् ।

स पाद्यान् सञ्चिदान्द सूर्यमण्डलमो हरिः ॥

नेधायनेन मुनिना शिवाशक्तिः स्मृतवतः ।

स ह्युक्तानि विधास्तानि शिवभक्तपुत्राग्रय ॥

अथातो महादेवस्याचरत्तः परिचर्याविधिं व्याख्यास्यामः । अथ कुरुप्रतिष्ठाप्रकारप्रवचनात्कारं यत्तत्पूजा प्रसक्ता अतो महादेवस्य अचरत्तः प्रतिदिनं परिचर्याविधिं पूजाप्रकारं व्याख्यास्यामः । विस्मृतं आभिमुख्येन वक्ष्यिष्यामः ।

End. इदं पूजनं मयत् प्रौढं लोकोपरमिति यावत् ।

किञ्च । स्वस्त्ययनं कल्याणलियम् । इत्येवमाचक्षते भुवर्णि मन्त्राद्यदिन रतीदृशमाङ्गं कृते ।
भगवान् साक्षात्प्रीते बोधायनाभिधौ मन्त्रासुनिः ।

Colophon श्रीमद्विगीचसमुद्धूतपाण्डुरङ्गस्वरिखनुना रामचन्द्रेण कृतं शिवपूजास्त्व-
व्याख्यानं समाप्तम् ।

विषयः । बोधायनीयशिवपूजास्त्वस्य व्याख्यानम् ।

No 4264. सिंहस्थपद्धतिः । Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 16 Lines, 8-11 on a page. Extent, 390 ślokas. Character, Nāgari. Date, Sk. 1735 Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old Prose and verse Correct.

Sinhastha-paddhati.—A plunge in the Godāvarī when the planet Vrihaspati or Jupiter is in Leo is said to confer great merit. The writer gives the process of performing this holy bathing according to Hemādri the greatest compiler of modern Smṛiti.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अथ सिंहराशिस्थिते बृहस्पतौ गोदावरीयात्रा कर्त्तव्या । स्नेहदेवर्चनं गेहे विधायाम्बुदयं
व्रजेदिति विधेस्तस्य च बृहस्पतिपूजाया अपि विधायकत्वेन मुण्डनहोत्यादिवाक्येन च सिंहस्थ-
परत्वात् । तदुक्तं ब्राह्मे । मुण्डनहोपवासश्च गीतव्यां सिंहगे गुरौ । इत्यादि ।

End. ततः त्राजं कृत्वा ब्राह्मणपूजनं कुर्यात् । कर्मासादृग्यार्थं + + +
ब्राह्मणभोजनञ्च कृत्वा कर्माभिरार्पणं कुर्यात् ॥

Colophon. इति जेसाङ्गनुसारिसिंहस्थपद्धतिः ॥ शके १७३५ ।

विषयः । जेसाङ्गनिबन्धानुसारेण सिंहस्थगुरौ गोदावरीयात्राविधानकथनम् । तत्र
जानादिविधि-तत्प्रयोगादिकथनञ्च ।

No 4265. निबन्धमहातन्त्रम् । Substance, country-made yellow paper, 16×6 inches. Folia, 314. Lines, 8 on a page. Extent, 7,838 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Nibandha Mahātāntra.—One of the 64 original *tantras*, the principal interlocutors being Hara and Pārvatī. It has four *kalpas*

devoted to Śiva, Ganesha, Sarasvatī and Śakti. It takes the words Brahma, Nārāyaṇa and Śakti to mean the same thing. It treats of the preservation of health. It glorifies Sarasvatī whose colour changed from white to blue owing to a plunge into poison by the treachery of Hayagrīva. The Fish Incarnation saved her from the effects of the poison. She pervades the whole universe, as the universe is composed of 50 letters. The gods are mere Mantras, and the Mantras are Sarasvatī. The work goes on with the glorification of the ten Mahāvidyās, the selection of sacrificial animals on the different *yugas*, the prohibition of the use of non-sacrifice flesh, the enumeration of the various schools of *tāntrikas*, namely the Vīrāchāras, Chīnāchāras, Gandharvāchāras and Vāmāchāras, the glorification of the worshippers of Durgā as superior to those of Viṣṇu, Śiva, &c., the description of various mystic performances and so on.

Beginning. ॐ नमः परमदेवतायै ।

ईश्वर उवाच ।

एकधा बहुधा चैव हृष्यते भावभेदतः ।
अतो भेदाच्च कथ्यन्ते तन्त्रे तन्त्रे सचेष्टरि ॥
वस्तुभेदः कश्चिदपि न हि कुत्रापि कश्चित्पित् ।

देवुवाच ।

एकस्वमपि देवेश मन्त्रोऽप्येकश्च कथ्यते ।
एकाय च नैव नामा कथं जल्पन्त्यनेकधा ॥

ईश्वर उवाच ।

त्वं हि यैका विभुवने त्वदन्या कालि तुम्हरि ।
अक्षमेकः क्रिस्त पुनर्मदन्यः कोऽस्ति भूतजे ॥ इत्यादि ।

End.

अन्ते निराक्षयं ब्रह्म जीवमृत्तिश्च विन्दति ।
अष्टम्याश्च सप्तदश्यां नवम्याश्च विशेषतः ॥
अग्निभोमदिकोपेते नित्यां संपुण्यमादिभिः ।
पठित्वा पाठयित्वा वा मनो मुच्येत सङ्कटान् ॥

Colophon. इति त्रिवर्णे सहातन्त्रे देवीश्वरसंवादे शान्तोयं नाम त्रयस्त्रिंशत्पटलः ॥

श्रीशिवो जयतः ॥

विषयः । शिवाशिवयोः संवादेन त्रिवर्णसहातन्त्रस्य सारसहित-मात्रेण माघेय-श्राद्धेयभेदेन
अष्टःकल्पमयमादिकथनम् । नौकसरसत्वा एव ब्रह्मन्तीतिःशङ्कपमादिकथनम् । अस्तिनारायण-

ब्रह्मशब्दानां तत्सार्थवाचकत्वादिकथनम् । मानुष्यजन्मः सुदुर्लभत्वकथनमुखेन धर्मार्थेषाम-
 मोक्षायां शरीरशुद्धकलनिकपणपूर्वकं विद्येयेष शरीररक्षयस्त्वावश्यकताकथनम् । जीवमस्य चक्ष-
 भशुरत्वादिकथनमुखेन देवयोषणात् न मुक्तिः किन्तु ज्ञानादेवेति निरूप्य नीलसारसमतत्त्वमाहा-
 त्म्यकौतव्यम् । आब्रह्मसाम्प्रत्ययानां चराचरस्य पञ्चाशद्वर्णात्मकत्वादिकथनम् । नीलसरस्यत्या ध्वनि-
 नादवर्णमन्त्रात्मकत्वकथनम् । मन्त्रादेव ब्रह्मविष्णुशिवादीनामुद्भवदिकथनम् । नीलसरस्यत्या
 वेदरूपत्वादिकथनमुखेन परापश्यन्तीमध्यमाविस्तीररूपवाङ्मयीत्वकथनम् । तस्य गणेश-सूर्य्यशिव-
 विष्णु-शक्तिरूपतया पञ्चतत्त्वभेदकथनम् । शुभवर्णायाः सरस्यत्या नीलरूपत्वप्राप्तिरुक्तत्वकथनमुखेन
 समुद्रवासिभ्यां चण्डीवसोमकण्डाभिधानाभ्यां दितिसुताभ्यां तपस्यया वरमानीतायास्तस्या वरेण
 आकृष्टविषकुम्भे निवेदिता सैव मत्स्यरूपधारिणा विष्णुना तौ निजस्य समुद्रारतिप्राप्तिं गरुडसंघर्षात्
 नीलभावं प्राप्नोति कथनम् । तत्र तस्याः पाट्कोषिकीति संज्ञा प्राप्तिविवरणकौतव्यम् । काञ्ची
 तारादिदशमहाविद्यानिरूपणम् । वीराचार गन्धर्वाचार-चौन-चार-वामाचार-चरणशीलानां
 वधिरादिकं विना तारा विद्या न प्रसीदतीति कथनमुखेन सिद्धशार्ङ्गलरोहितमेघादिवस्त्रिदानेन
 तस्या प्रीतिसम्भवतारतम्यकथनम् । तत्र सत्यचेतादापरकलियुगेषु क्रमेण नराष्ट्रघाटकमन्त्रि-
 व-
 ष्णौनां प्राशस्त्यकथनम् । बलिगोमयहागादिलक्षणकथनम् । बलिदानविधिकथनम् । खड्गधा-
 नादिकथनम् । शान्तिकादिकर्मासु मांसादिना होमविधिकथनम् । परमात्मरूपात् वर्णात्मनः
 शक्नोः सदाशिववद्विष्णुब्रह्मादीनामुत्पत्तिकथनादिकम् । वैधर्जिसायां प्रत्यवायाभावकारणकथन-
 प्रसङ्गेन जगत्सृष्टौ अकृतार्थस्य विधातुर्देवपदेशादेव बलिदानादिना तत्तोषजननात् सृष्टि-
 सामर्थ्यादिप्राप्तिकथनम् । पूर्णाभिषिक्तस्य सङ्गातकुलज्ञानस्य च देवोपूजने अधिकारादिकथनम् ।
 बागकालं विना अन्यत्र पराधर्जिसायां दोषादिकथनम् । औवस्य उत्क्रान्त्यादिकथनम् । सुरायाः
 शक्तिरूपत्वं, मांसस्य शिवसुतित्वं, भोक्तुर्भरवरूपत्ववृत्तिकथनम् । मांसादिभोजनविवेकः । वैष्णव-
 शैवादिभ्यो देवौभक्तस्य श्रेष्ठत्वकथनम् । असंस्कृतमद्यपानादौ दोषादिकथनम् । बलिदानादि-
 लक्षणकथनम् । तारायाः पूजाविधिकथनम् । तत्र योन्यादिमुद्रालक्षणम् । अथ गुह्यशिष्यो-
 र्ज्ञानादिकथनम् । दौष्टातद्विध्यादिकथनम् । तत्र बासुयागादिविधिकथनम् । कुण्डसम्प-
 ण्णादिनिर्माणाविधिकथनम् । मण्डलनिर्माणाविधिकथनम् । अधिवासविधिकथनम् । होमविधि-
 कथनम् । तत्र अग्नेर्गर्भाधानादिसेव्यारविधिकथनम् । क्रियावतीदौष्टाकथनम् । अथ वर्णात्मिका-
 दौष्टाकथनम् । अथ पुरश्चरलक्षणवृत्तिविधिकथनम् । अथ नित्यनेमिस्तिककाम्यभेदेन विविधा-
 र्थेन विधानकथनम् । वट्कर्मविधिकथनम् । नीलसरस्यत्या वचनमुक्त्यादिकम् । अथ तस्या
 ध्यानभेदेन साधनादिभेदकथनम् । तर्पणादिविधिकथनम् । अथ मन्त्रतर्जिणीदिनिरूपणम् । तत्र
 तत्र दोषादिनिरूपणम् । महाचौलक्रमकथनम् । अथ तीरसाधनविधिकथनम् । तत्र चित्ता-
 साधनादिविधिकथनम् । श्वारोचणादिविधिकथनम् । प्रकारान्तरेण पुरश्चरविधानादिकथनम् ।
 तारायां कृतिभेदेन साधनविधिकथनम् । तत्र काञ्चीपूजनादिविधिकथनम् । क्रमेण उपपाख्यो

महाकाली-सिद्धिकाली-दक्षिणाकाली-भद्रकाली-गुह्यकाली-ग्रन्थकाली-विपुरकाली-हस्तकाली
 • रत्नकाली-सितकालिकादिविधकथनम् । वीरभारविधकथनम् । तन्मायाकादिकथनम् । अथ
 दिशभावकथनादिकम् । तत्र कुमारपूजनादिविधकथनम् । अथ कुलधर्मविधकथनमुत्प्रे-
 योमविधकथनम् । तत्र कुण्डलिन्यादिकथनम् । यन्त्रादिकथनम् । अथ वीरभावमात्रादि-
 भावकथनादिकथनम् । अथ सदाशिवान्तर्यामिणिकथनम् । औवासासुष्यादिकथनम् ।
 नक्षत्रादिकथनम् । अथ कुण्डलिनीतन्त्रादिकथनम् । कुलधर्मविधानां प्रमाण उपदेशेन सविष्टम् । बुध-
 समीपगमनादिविधकथनम् । नटोपासिकादिशक्तिनिकथनम् । सुधाशोधनादिविधि-
 कथनम् । सौम्यशान्तिपुष्ट्याद्यष्टशक्तिध्यानादिकथनम् । अथ षोडशान्यासादिविधकथनम् । कुला-
 चारविधानप्रसङ्गेन उपचारनिरूपणादिकम् । पुण्यादिविवेचनम् । दशाहादिभूषणविधकथनम् ।
 आचरणवेधकथनादिकम् । अपक्वमविधकथनम् । सौनक्त्यकथनम् । अथ वीजादिकथनम् ।
 मनुष्यादिविधनिकथनम् । ताराकवचादिकथनम् । एवं मन्त्रोपतारादिकवचकथनम् । अथ मौलायाः
 स्तोत्रकवचादिकथनम् । कुलसार्गनिरूपणम् । अथ कौलिकानां भव्याभयगम्याभयानादिवि-
 कानावश्यकताकथनम् । अथ पूर्णाभिषेकादिविधकथनम् । ज्ञानाभिषेकादिविधकथनम् । इत्या-
 भावे अनुकल्पविधकथनम् । शिवविद्याक्रमकथनम् । अतुष्ट्यागमेषु निबन्धनात्मकस्य प्राधान्य
 कथनम् । अथ द्विदशमविधकथनम् । कालोयन्त्रादिविधकथनम् । ग्रामास्तोत्रादिकथनम् ।
 अथ शिवसन्तकथनम् । तद्गानादिकथनम् । अत्युत्तमादिविधकथनम् । दक्षिणासुमित्रविधा-
 नादिकथनम् । मौलिकपठमन्त्रादिकथनम् । अघोरमन्त्रादिविधानकथनम् । अथ गणेशमन्त्रादि-
 विधकथनम् । तद्गानस्तोत्रादिकथनम् । गणभद्रनिरूपणादिकम् । वर्णद्वयकथनम् । अरिह-
 कवचादिकथनम् । अथ विष्णुमन्त्रादिकथनम् । तत्र अष्टमीवादिविधानकथनम् । श्रीरामसन्त-
 वराजमन्त्र-शुद्धिमन्त्र-श्रीलक्ष्मणमन्त्रकथनम् । तद्विधानकथनम् । अथ भीरुसन्तकथनम् । तद्वि-
 धानकथनम् । अथ प्रमद्वन-सहोदया-त्रिपुष्टा-विद्याविधानादिकथनम् । अष्टपूर्णाभ्यासादिकथनम् ।
 तन्त्रनिरूपणकथनम् । अथ नित्याभ्यासादिकथनम् । अथ वसुप्रसादिशिवमन्त्रादिकथनम् ।

इति शम् ।

CLASSIFIED INDEX.

I.—VEDA ŚĀSTRA.

a. Saṃhitā.

b. Brāmhana.

c. Āraṇyaka.

d. Upanishad.

	No.	Page.
Gaṇapatyupanishad	4072	200

e. Vaidika.

Ādhāna-paddhati,	...	...	4031	164
Agnihotra-homa,	...	...	4156	264
Agnihotra-karmma,	...	...	4157	265
Āgrayaṇa,	...	...	4022	165
Anilā,	...	...	4234	326
Anukramanikā-vivarana,	...	...	4241	331
Anuvākānukramanī,	...	...	4243	333
” ” ” bhāṣya,	...	...	4252	339
Āpatnāśādhāna-nirṇaya,	...	...	4141	253
Āpārṇvīka-vidhi,	...	...	4051	177
Baudhāyana-sūtra-vyākhyā,	...	...	4159	266
Bramha-prayoga,	...	...	4039	170
Devī-sūkta-bhāṣya,	...	...	4163	269
Digvijayeshi,	...	...	4250	338
Gaṇa-homa,	...	...	4101	220
Gobhiliṇāma-parīśiṣṭa,	...	...	4074	201
Grahamakha-prayoga,	...	...	4071	200
Graha-yajña-prayoga,	...	...	4070	199
Grīhya-sūtra,	...	...	4130	245

	No.	Page
Rudra-nyāsa, ...	4216	311
• Saṅgrahaṇa-dīpikā, ...	4174	276
Sarvānukramaṇikā, ...	4185	249
Sarvānukrama-prayoga, ...	4259	345
Satkarmādhva-pradaśinī, ...	3244	5
Sāvitrāgni-prayoga, ...	4253	340
Simhānuvāka-bhāṣya, ...	4260	345
S'ivapūjā-sūtra-vyākhyāna, ...	4263	347
Somāṅgapāna-kārikā, ...	4261	346
Soma-saṅgraha, ...	4167	272
Soma-yaṇamāna, ...	4169	273
Svarga-dvāreshṭi-prayoga, ...	4254	341
Trikāṇḍa-maṇḍana, ...	4170	273
Vahvīcha-karmma-prayoga-kārikā, ...	3244	5
Vaiśvānaryya, ...	4102	221
Vedapārāyaṇāṅga-homa-vidhi, ...	3243	4
Vidhuraupāsana, ...	3250	8
Vimalodaya-mālā, ...	4029	163
Vṛishā-kapi-śāstra, ...	3252	9
Yuva-dīpikā, (Samúlā,)	4183	283

II.—ĀTITHĀSIKA ŚĀSTRA.

a. Itihāsa.

Prāṇābharaṇam or Rājavarṇanam, ...	4240	331
--------------------------------------	------	-----

b. Purāṇa.

Aduḥkha-navamī-vrata, ...	4172-73	275-76
Avatāra-stava-rāja, ...	4049	176
Bhavānī-sahasra-nāma-stotra, ...	4113	282
Dakṣiṇa-lalitā-vrata, ...	4164	270
Devī-māhātmyā-chandrikā, ...	3319	74
Gāyatrī-sahasra-nāma-stotra, ...	4073	201
Gītā-māhātmya, ...	3318	74
Haridrā-chūrṇa-vidhāna-dhārṇa-māhātmya, ...	4092	213
Hari-tālikā-pūjā, ...	4093	214

	No.	Page
Hari-táliká-vrata-kathá, ...	4094	215
Hayagríva-stotra, ...	4091	213
Karkaṭa-vrata, ...	4202	300
Kokilá-vrata, ...	4108	228
Kushmánḍa-vrata, ...	4126	242
Lakshmi-vrata-kathá, ...	4139	252
Līṅga-paddhati, ...	4140	253
Mágha-máhátmya, ...	4201	298
Mahá-Lakshmi-stotra	4147	257
Mahá-Līṅgárchana, ..	4148	257
Mala-mása-vrata, ...	4132	246
Maṅgala-pújá-vidhi	4143	254
Mauni-máhátmya-vrata, ...	4150	259
Mṛityuñjaya-mánasa-pújá-vidhi, ...	4149	258
Nisī-Bhārgava-vratodyāpana, ...	4182	282
Pancha-krośhí-máhátmya, ...	4193	291
Panchákshara-máhátmya, ...	4209	306
Phālguna-kṛishṇa-chaturthí-vrata, ...	4221	314
Pradosha-vrata-prayoga, ...	4224	316
Purāṇa-sāra, ...	3310	62
Raviroṭá-vrata, ...	4248	337
Saṅkara-samhitá, ...	4060	185
Sivānushti-vrata, ...	4256	342
S'úlatañkēśvara-máhátmya, ...	4020	155
Súryya-sahasranāma-stotra, ...	4112	231
Utpannaikádaśí-máhátmya, ...	4168	272

III.—KÁVYA ŚÁSTRA.

a. Kāvya.

Amaru-śataka-vyākhyá, ...	3327	81
Amṛita-laharí, ...	3334	87
Annapúrṇáśhṭaka, ...	4229	320
Anyokti-muktálatá, ...	3280	30
Aryyá-śataka, ...	3291	40
Bháva-vilāsa, ...	3279	30
Dána-lílá, ...	3294	42

	No.	Page
Kámadá, ...	3395	133
• Kaṛuṇá-laharí, ...	3277	28
Kárunya-laharí-stotra,	4025	159
Kaṭáksha-śataka, ...	3269	21
Kavéndra-chándrodaya,	4154	263
„ kalpadruma,	4028	162
Mahá-Lakshmí-stotra,	4147	257
Mahá-Vishṇor-mahástuti,	4146	256
Mahimnaḥ-stava-kaumudí,	3384	123
Manda-smita-s'ataka,	3268	20
Maṇi-karṇiká-śhṭaka,	4228	319
„ „ stotra,	4151	260
Manohará, ...	3369	110
Manoramá, ...	3332-6	85, 54
Meghadúta-ṭiká, ...	3371	112
Mukunda-vilása, ...	4026	160
Nemidúta, ...	3276	27
Pádáravinda-Śataka,	3267	20
Páráyaṇa-stotra, ...	4220	313
Pránábharaṇa (Saṭika),	3275	26
„ or Rájavarṇana,	4240	331
Rasika-raṅgadá, ...	3274	25
Sám̐ba-pañchás'iká,	3335	88
„ „ vivṛiti,	3336	88
Saṅjívani, ...	3289	88
Sapta-śatí-kávyā, ...	3317	73
Sattasayá „ ...	3317	73
Sevyasevakopadeśa,	3272	23
Slesha-virodhini, ...	3313	70
Stuti-s'ataka, ...	3295	43
Subodhini, ...	3397	132
Sujana-bodha-karí,	3369	110
Tátparyya-taraṅgini,	3306	54
Upadesa śataka ...	3271	23
Vairágya-śataka-ṭiká	3325	79
Vakrokti-pañchás'iká,	4064	195
Viśveśvaráśhṭaka, ...	4227	318

		No.	Page
<i>b. Nāṭaka.</i>			
Dānakeli-vyākhyā,	...	3278	29
Karpūra-mañjarī-prakāśa,	...	3288	37
Prasanna-rāghava,	...	3309	59

<i>c. Champū.</i>			
Ananda-vṛindāvana,	...	3322	75
Mukha-vartanī	...	3323	78
Mūladeva-kathā,	...	3386	125
Rasavatī,	...	3333	86

*d. Kōsha.**e. Upākhyāna.*

IV.—ABHIDHĀNA.

Anekārtha-kōsha,	...	4105	225
Amara-pañjikā,	...	3368	109
Vivikta-nāma-saṅgraha,	...	4015	151

V.—VYĀKARAṆA.

Madhumatī,	...	3379	118
Svopajñadhātu-pārāyaṇa,	...	4019	154

VI.—CHHANDA.

Piṅgala-ṭīkā,	...	3324	78
Suṣṛīṭṭā-tilaka,	...	3273	24

VII.—ĀLAṆKĀRA.

Ālaṅkāra-śekhara,	...	3307	55
Ālaṅkāra-sāra-sthiti,	...	4084	209
Artha-prakāśikā,	...	4242	333

	No.	Page
Chháya or Rasa-mimáṃsá-vyākhyá ...	4022	156
• Chh̥tra-mimáṃsá-gūḍhārtha-prakāśikā, ...	4097	217
Kavinandikā, ...	4123	240
Kāvyaśaṅkāra, ...	3328	82
„ laṅkāra-ṭippaṇa, ...	3329	83
Kāvyaśilāsa, ...	4125	242
Kubalayaṇanda-khaṇḍana, ...	4084	209
Marma-prakāś'a, ...	4063	194
Rasa-mimáṃsá, ...	4021	156
„ taraṅginī, ...	3377	117
Udyotā or Kāvya-pradīpa-vidyotā, ...	4117	236

VIII.—JYOTISHA.

Bāla-graha-stava, ...	4045	173
Hāyana-ratna, ...	4090	212
Hillāja-dīpika, ...	4095	215
„ tājika, ...	4096	216
Jaiminiya-sūtra-vṛitti, ...	4087	210
Jyotiṣha-maṇi-mālā, ...	4085	209
Jyotiṣha-sāra-saṅgraha, ...	3378	117
Megha-mālā, ...	4222	315
Pañcha-pakṣhi-śakuna, ...	4239	330
Praśna-bhairava, ...	4179	279
Vṛiddha-yavana, ...	4103	221

IX.—SMṛITI.

Aṅgirā-kalpa, ...	4046	173
Antyaṣṭi-prayoga, ...	4158	265
Arghyaśana-vidhi, ...	4251	339
Āśvalāyana-prāyaścitta-prayoga, ...	4030	164
Bhūmyādidāna-prayoga, ...	4187	287
Chaturviṃśati-matavyākhyā, ...	4023	157
Dampatī-pūjana-vidhi, ...	4162	269
Dāna-khaṇḍa-prayoga, ...	4151	268
Danḍa-lakṣhaṇa-vidhi, ...	4041	171

	No.	Page
Dattaka-darpana, ...	3815	71
Dattaka-didhiti, ...	3814	70
Dharmārṇava	4042	171
Dvādaśābdād ūrdhvaṃ avalokane vidhi, ...	4013	150
Ekādaśī-tattva-dīpa, ...	3374	113
Jīṇoddhāra-vidhi, ...	4165	270
Jīvachchhrāddha-prayoga, ...	4114	233
Kāla-nirṇaya-chandrikā, ...	4109	228
Kāmya-yāga-prayoga, ...	4142	254
Karma-tattva-pradīpikā, ...	4134	248
Kṛpitya-mañjarī, ...	4098	217
Laghu-vivaraṇa, ...	4122	239
Mahādeva-paricharyyā-prayoga, ...	4121	239
„ „ sūtra-vyākhyā, ...	4137	251
Mahārṇava, ...	4153	261
Mamāsa-tattva-vivṛiti, ...	3366	108
Mānasa-snāna-vidhi	4131	246
Maṇḍala-vidhi, ...	4152	261
Māsi-śrāddhamānōpanyasa, ...	4033	166
„ „ vidhi-krama, ...	4034	166
Mṛityuñjaya-mānasa-pūjā-vidhi, ...	4149	258
Mūlyādhyāya, ...	4120	238
Nāgavalī, ...	4197	295
Nirṇaya-sindhu, ...	4233	322
Pañchamāśrama-vidhi, ...	4238	329
Paryyaukśāucha-vidhi, ...	4194	292
Paśu-hautra, ...	4176	277
Pishṭapaśu-mīmāṃsā, ...	4219	312
Pradosha-vrata-nirṇaya, ...	4230	320
Prapañchasūtra-viveka, ...	4027	161
Praudhā-Pratāpa-mārtanḍa, ...	4104	222
Prayāgasnāna-vidhi or Prayāgasnānādi-prayoga, ...	4188	288
Prāyaścitta-kadamba-sūtra-saṅgraha, ...	3380	119
„ kutūhala, ...	4067	197
„ tattva-īkā, ...	3375	114
Pūrta-prākāśa, ...	4195	293
Purushārtha-chintāmaṇi, ...	4237	328

	No.	Page
Rāsa-pramāṇa, ...	4058	183
„ yātrā-viveka, ...	4059	184
Sannyāsa-dīpikā, ...	4258	343
Sannyāsa-varaṇa, ...	4053	178
Shāṇḍabha-prāyaścittādi-pāddhati,	4118	237
S'īlā-nyāsa-vidhi, ...	4255	341
Simhastha-paddhati, ...	4264	348
Smṛiti-durgabhanjana, ...	4055	180
S'rāddha-dīpa, ...	3365	107
„ pradīpa ...	3365	107
„ vibhakti, ...	4262	347
S'rāddhādi-vivekakaumudī, ...	3381	119
S'uddhi-nirṇaya, ...	3308	58
Vāmana-jayantī-vrata-vidhi, ...	3249	7
Vaṭodyāpana-vidhi, ...	3247	6
Vidhāna-mālā, ...	3241	1
„ mālōkta-mārībhayaś'anti, ...	4136	250
Vidhyaparādha-prāyaścitta-laghuvṛtti, ...	3245	5
Vishṇu-yāga-paddhati, ...	3242	3
Viśva-prakāś'ikāpaddhati, ...	4116	233
Vivádārṇava-Setu, ...	3376	115
Viveka-kaumudī, ...	3364	105
Viveka-dīpaka, ...	3246	6
Vrate pradhānanirūpaṇa, ...	4036	167
Vyavasthā-dīpikā, (As'aucha-prakaraṇa), ...	3380	84
Vyavahāra-mādava, ...	3326	79
Yati-sandhyā-vidhi, ...	3251	8
Yati-sandhyā-vārtika, ...	3253	9
Yati-samskāra, ...	3254	10
„ vallabhā ...	4048	175

X.—SĀṆGITA ŚĀSTRA.

XI.—S'ILPĀŚĀSTRA.

XII.—KÁMA S'ÁSTRA.

XIII.—DARS'ANA S'ÁSTRA.

a. *Darsana.*b. *Sāṅkhya.*

Kapila-sūtra-bhāṣya,	...	...	...	4099	219
----------------------	-----	-----	-----	------	-----

c. *Yoga.*d. *Nyāya.*

Kāraṇa-vāda,	...	...	...	3372	112
Nyāya-dīpaka,	...	...	...	4065	196
Prabodhinī,	...	...	...	3367	109
Ratna-kosha-kāra-mata-vichāra,	...	...	...	3370	111

e. *Vaiśeṣika.*

Nyāya-kandalī,	...	...	...	4186,	285
----------------	-----	-----	-----	-------	-----

f. *Mīmāṃsā.*

Nyāya-ratnākara,	...	...	...	4066	196
------------------	-----	-----	-----	------	-----

g. *Vedānta.*

Avadhūta-gītā,	...	...	...	4047	174
Brahma-chintanikā,	...	...	...	4035	167
Brahmaikya-prakarana-stotra,	...	...	...	4043	172
Brahma-sūtra-siddhānta-marichikā,	...	...	...	4037	168
Kalpataru-vyākhyā,	...	...	...	4100	219
Mahā-vākyārtha-vivaraṇa,	...	...	...	4133	247
Mānasa-pūjā,	...	...	...	4040	170
Pañchaprakarani or Satsukhānubhava,	...	...	...	4244	334
Tattva-chāndrikā,	...	...	...	4061	190
Vidvat-chitta-prasādinī,	...	...	...	4068	198

	No.	Page
Vistāra-chandrikā, ...	3373	112

XIV.—BHAKTI ŚĀSTRA.

Bhagavat-tattva-chandrikā, ...	3316	72
Bhakti-mārga-maryādā, ...	4052	177
Kṛishṇa-bhakti-sudhārṇava, ...	4057	182
Nava-ratna, (saṭīka), ...	4056	181
Sannyāsa-varaṇa, ...	4053	178
Siddhānta-muktāvalī, (with commentary), ...	4054	179
Viveka-dhairyyāśraya, ...	3331	85

XV. TANTRA ŚĀSTRA.

Āgama-sāra-saṅgraha, ...	4050	176
Aṅgirā-kulpa, ...	4046	173
Bhairava-dīpa-dāna-vidhi, ...	4044	172
Devī-rahasya-tantra ...	4160	267
Guru-kavacha, ...	4080	206
Guru-kunḍalī, ...	4082	207
Gurupañkti-kavacha, ...	4081	207
Guru-sahasranāma-stotra ...	4077-83	204-8
Janamāra-s'ānti-prayoga, ...	4088	211
Jvara-s'ānti ...	{ 4086 4115	{ 210 233
Mahā-gana-pati krama ...	4144	255
Mantrārtha-dīpikā, ...	3305	52
Mātrikā-bheda-tantra, ...	4205	302
Mṛityuñjaya-tantra, ...	4204	301
Mudrā-karṇa, ...	4203	300
Nigama-tattva-sāra, ...	4184	284
Nivandha-mahā-tantra, ...	4265	348
Nṛsiṃha-paricharyā, ...	4232	322
Pañcha-kalpa-taru, ...	3311	65
Rāma-nāma-lekhana-vidhi, ...	4217	311
Rāma-sahasra-nāma-stotra, ...	4225	317
Roga-s'ānti ...	4218	312
Sandhyā-prayoga, ...	4257	343

	No.	Page
Saubhūgya-kavacha	4215	310
Siddha-chakra-māhātmya-gāthā-vṛttiḥ	8387	126
S'ṛīguru-kavacha, ...	4079	206
„ stotra, ...	4078	205
S'rīrāma-paddhati,...	4211	308
Tantra-rāja, ...	3382	121
Tārā-bhakti-sudhārṇava,	3312	67
Vas'ī-karaṇa-stotra,	3248	7
Vas'ī-karaṇādi-vidhi,	4247	336

XVI. VAIDYAKA ŚĀSTRA.

Abhidhāna-chintāmaṇi,	4017	153
Añjana-nidāna, ...	4206	303
Jvara-s'ānti	4086	210
„	4115	233
Nivandha-saṅgraha,	4012	149

XVII.—JAINA ŚĀSTRA.

Apunarbandhaka-dvātriṃśikā,	3361	104
Ārādhana bhagavatī,	3270	22
Artha-dīpikā, ...	3296	44
Āvas'yaka-laghu-vṛtti,	3264	16
Ā-ura-pachchakkhāṇa,	3258	12
Balimahānarendrākhyāna,	3388	126
Bhakti-dvātriṃśikā,	3341	91
Bhikṣu-dvātriṃśikā,	3356	101
Bṛihat-prati-kramaṇa-sūtra-vṛtti	3296	44
Chaitya-vandana-sūtra,	3343	93
„ „ vṛtti,	3345	94
Champaṇa-s'reshṭhi-kathā,	3391	130
Chatuḥ-saraṇa-sūtra,	3256	11
„ „ tīkā,	3257	11
Daiva-puruṣa-kāra-dvātriṃśikā,	4001	141
Dāna „	4005	144
Daśa-vaikālika-sabdārtha-vṛtti,	4038	169
Desanā-dvātriṃśikā,	4006	144

	No.	Page
Dharmas'armá-bhyudaya, ...	3287	85
Dharma-vyavasthá-dvātrims'iká, ...	4003	142
Dikshá-dvātrims'iká, ...	3357	102
Dravya-saṅgraha-sūtra, ...	3292	41
„ „ vṛitti, ...	3293	41
Gaṇadhara-sārdhdha-s'ataka, ...	3303	51
„ „ „ laghu-vṛitti, ...	3304	52
Guṇa-málá-ṭīkā, ...	4076	203
Guṇasthánávachúri or Guṇasthána-kramárohana-ṭīkā, ...	4014	150
Guruguṇa-shat-trims'iká, ...	4075	202
Isānugraha-vichára-dvātrims'iká, ...	3398	139
Jambú-charita, ...	4010	147
Jambú-chariya, ...	3392	131
Jambúdvīpa-prajñapti-ratna-manjūśhā, ...	3259	12
Jinamahattva-dvātrims'iká, ...	3363	105
Jinas'ataka-bálá-bodha, ...	4011	149
Jīva-vichára-prakarana-vṛitti, ...	4016	152
Jñāna-ratnopākhyāna, ...	3385	124
Kalpādrū-kaliká, ...	4110	229
Kalpākiraṇāvalī, ...	4129	244
Kathádāvātrims'iká, ...	3399	140
Kevali-bhukti-vyavasthá-dvātrims'iká, ...	3347	95
Kleśa-bhānopāya-dvātrims'iká, ...	3339	90
Kutarkagraha-nivṛitti-dvātrims'iká, ...	3354	100
Lalita-vistarā, ...	3345	94
Mahānisiha-suyakkhandha, ...	3255	10
Mārga-dvātrims'iká, ...	3362	104
Mitra „ ...	3352	99
Mukti „ ...	3348	96
Muktyādvēshapradhāna-dvātrims'iká, ...	3360	103
Nandi-Sūtra or Nandydhyayana-sūtra, ...	5196	294
Nemidūta, ...	3276	27
Nigoda-shaṭṭrimśiká-vivṛiti, ...	3321	75
„ vichāragāthā-shaṭṭrimśiká-sūtra, ...	3320	75
Nyāya-manjūśhā-nyāsa, ...	4200	298
„ saṅgraha, ...	4199	297
Oghaniryukti-sūtra, ...	3260	13

	No.	Page
Oṣhaniryukti-ṭīkā, ...	3261	14
Pañchama-saṅgraha-ṭīkā, ...	4207	304
Pañchās'aka-ṭīkā, ...	4208	306
Pātañjala-yogalakṣhaṇa-vichāra-dvātrimśikā, ...	3358	102
Pinḍaniryukti-vṛtti, ...	3262	14
Prasānottara, ...	3389	127
Pravachana sāra-bālābodha, ...	3265	17
„ sāroddhāra-sūtra, ...	3266	18
Pūrvasevādvātrimśikā, ...	3359	103
Pushpamālā-prakaraṇa, ...	3286	85
Rāmācharita or Rāmāyaṇa, ...	3396	134
Saddṛiṣṭa-dvātrimśikā, ...	3355	101
Sādhū-sāmagrya-dvātrimśikā, ...	3342	92
Sajjanastuti-dvātrimśikā, ...	3349	96
Samarāditya-oharita, ...	3390	128
Samyagdṛiṣṭi-dvātrimśikā, ...	3397	139
Saṅghapattāka-prakaraṇāvachāri, ...	4018	154
Saṅkāśa-s'rāvaka-kathā, ...	4008	145
Sarvārtha-siddhi, ...	3351	98
Sevya-sevakopadeśa, ...	3272	23
Shāḍḍarsana-samuchaya-ṭīkā, ...	3301	49
Shāḍḍāśyaka-vṛtti, ...	3302	50
Siripālanarindakathā, ...	4009	146
S'ishyahitā or Āśyaka-vṛhat-vṛtti, ...	3263	15
S'rāddhadina-kṛitya ṭīkā, ...	3281	31
S'rāvaka-dina-kṛitya, ...	3297	45
S'rāvakārādhana, ...	3344	93
S'rīkalpasāṅgraha, ...	4155	263
S'rīpāla-prithvipāla-kathā, ...	3393	131
Sugamā-vṛtti, ...	4069	199
Tārālitraya-dvātrimśikā, ...	3353	99
Tattvabodha-vidhāyinī, ...	3290	39
Tattva-dīpikā, ...	3282	82
Tattvārtha-s'āstra-ṭīkā, ...	3350	97
„ vṛtti, ...	3351	98
Upadeśamālā-prakaraṇa, ...	3298	46
„ vachāṭīkā, ...	3284	33

	No.	Page
Upadeśamālā-vivaraṇa, ...	3283	33
Upadeśa-ratna-kośa, ...	3285	34
„ śataka, ...	3271	23
Vāda-dvātriṃśikā, ...	4004	143
Viṇaya-dvātriṃśikā, ...	3346	94
Vivikta-nāma-saṅgraha, ...	4015	151
Yoga-bheda-dvātriṃśikā, ...	4002	142
Yoga-lakṣhaṇa-dvātriṃśikā, ...	4000	141
„ mātmya „ ...	3310	91
Yogavatāra „ ...	3338	90
Yoga-vindu, ...	3299	47
„ „ vritti, ...	3300	48
„ viveka-dvātriṃśikā, ...	3337	89

XIX.—ANIRDIṢṬA.

Artha-prakāśikā, ...	4242	333
Kāśī-nitya yātrā-paddhati, ...	4124	241
Kṣema-kutūhala, ...	4062	191
Kṣulla-kumāra-kathā, ...	4007	145
Maṭhāmāya, ...	4145	255
Parabhu-prakarṇa or Parabhu-kathā, ...	4198	296
Prasastikā-prakarṇa, ...	4231	321
Prasasti-kāśikā, ...	4024	159

INDEX TO VOLUME X.

A.

			No.	Page.
Abhaya-deva-sūri,	...	...	{ 3290	39
			{ 4018	154
Abhidhāna-chintāmaṇi,	...	...	... 4017	153
Abhinava-gupta, ...	...	...	... 3336	89
Āchāryya-chūdāmaṇi,	...	...	... 3376	115
Ādhāna-paddhati,	...	...	... 4031	164
Aduḥkha-navamī-vrata,	...	...	4172-73	275-76
Āgama-sāra-saṅgraha,	...	...	... 4050	176
Agastya-muni, ...	...	...	... 4147	257
Agīta-svāmī, ...	...	...	... 3303	51
Agni-hotra-homa,	...	...	... 4156	264
Agni-hotra-karma,	...	...	... 4157	265
Agni-veśa, ...	...	...	... 4206	303
Āgrayaṇa, ...	...	...	... 4032	165
Alaṅkāra-sāra-sṭhiti,	...	...	... 4084	209
Alaṅkāra-śekhara,	...	...	... 3307	55
Amara-pañjikā, ...	...	...	... 3368	109
Amaruśataka-vyākhyā,	...	...	... 3327	* 81
Amṛita-laharī, ...	...	...	... 3334	87
Ānanda-kara-misra,	...	...	... 3304	132
Ānanda-vṛindāvana-champū,	...	...	... 3322	75
			3314	71
Ananta-bhaṭṭa, ...	...	...	{ 4031	165
			{ 4119	238
Ananta-deva, ...	...	...	... 3242	3
Anekārtha-kosha,	...	...	... 4105	225
Āṅgirā-kalpa, ...	...	...	... 4046	173
Anilā, ...	...	...	... 4234	326
Aniruddha-bhaṭṭa,	...	...	... 3383	122
Āñjana-nidāna, ...	...	...	... 4206	303
Āna-pūrpā-śṭaka,	...	...	... 4229	320

	No.	Page.
Antyeshti-prayoga, ...	4158	265
Anukramanikā-vivarana, ...	4241	331
Anuvākānukramanī, ...	4243	333
Anuvākānukramanī-bhāṣya, ...	4252	339
Anyokti-muktā-latā, ...	3280	30
Āpa-deva, ...	3242	3
Āpastamba, ...	4034	166
Apatnīkāsādhāna-nirṇaya, ...	4141	253
Apunarbandhaka-dvātrimsikā, ...	3361	104
Āpūrvvika-vidhi, ...	4051	177
Ārādhana-bhagavati, ...	3270	22
Arghya-dāna-vidhi, ...	4251	339
Artha-dīpikā, ...	3296	44
Artha-prakāśikā, ...	4242	333
Āryya-śataka, ...	3291	40
Āśvalāyana, ...	{ 4246	336
	{ 4029	163
Āśvalāyana-prāyaścitta prayoga, ...	4030	164
Āura-pachchakkhāna, ...	3258	12
Āvadhūta-gītā, ...	4047	174
Avatāra-stava-rāja, ...	4049	176
Āvaśyaka-laghu-vritti, ...	3264	16

B.

Bala-bhadra, ...	{ 4090	212
	{ 4180	280
Bala-deva, ...	4186	287
Bāla-gruha-stava, ...	4045	178
Bāla-kriṣṇa, ...	3243	4
Bāla-kriṣṇa-pāyagūṇa, ...	4097	217
Bali-mahā-narendrā-khyāna, ...	3388	126
Ballabhāchāryya, ...	{ 4053	178
	{ 4054	179
Bāṇī-nātha, ...	3324	78
Barddhamāna-jina, ...	{ 3286	35
	{ 3303	51
Baudhāyana, ..	3247	6

	No.	Page.
Baudháyana-sútra-vyákhyá, ...	4159	266
Bhadra-váhu-svámí, ...	3260	13
Bhadra-vápa-svámí, ...	3320	75
Bhagavattattva-chandriká, ...	3319	72
Bhairava-dípa-dána-vidhi, ...	4044	172
Bhakti-dvātrimśiká, ...	3341	91
Bhakti-mārga-maryyádá, ...	4052	177
Bhānu-chandra-gaṇi, ...	4015	152
Bhānu-datta, ...	3377	117
Bhāskara-misra, ...	4170	274
Bhāsvāmí, ...	3350	97
Bhatta-deva-saṅkara, ...	3327	81
Bhattoji-dīkshita, ...	{ 4023 4161	{ 157 268
Bhāva-chandra, ...	4015	151
Bhāvananda Rāya, ...	3310	62
Bhāvanī-sahasra-nāma-stotra, ...	4113	232
Bhāva-vilāsa, ...	3279	30
Bhikṣu-dvātrimśiká, ...	3359	101
Bhīma-sena-dīkshita, ...	{ 4084 4084	{ 209 209
Bhoga-nātha, ...	3326	80
Bhūmyādī-dāna-prayoga, ...	4187	287
Brahma-chintaniká, ...	4035	167
Brahma-deva, ...	3293	42
Brahmaikya-prakarana-stotra, ...	4043	172
Brahma-prayoga, ...	4039	170
Brahma-sútra-siddhānta-marīchiká, ...	4037	168
Brajarāja-dīkshita, ...	3333	87
Brihat-prati-kramana-sútra-vritti, ...	3296	44

C.

Chaitya-vandana-sútra, ...	3343	93
Chaitya-vandana-vritti, ...	3345	94
Champakā-śreshṭhi-kathá, ...	3391	130
Chandra-chúda, ...	4213	309
Chandra-kīrtti, ...	3387	126

	No.	Page.
Chandra-śekhara-śarmma, ...	{ 4055	180
	{ 4061	191
Chaturvimsati-mata-vyākhyā, ...	4023	157
Chatuḥ-śaraṇa-sūtra, ...	3256	11
Chatuḥ-śaraṇa-tīkā, ...	3257	11
Chaturbhujā-mis'ra, ...	3319	74
Chhāyā or Rāsa-mīmāṃsā-vyākhyā, ...	4022	156
Chitra-mīmāṃsā-gūḍhārtha-prakāśikā, ...	4097	217

D.

Daiva-purushakāra-dvātrimśikā, ...	4001	141
Dāmodara, Pandit, ...	{ 3246	6
	{ 4089	212
Dampatī-pūjana-vidhi, ...	4162	209
Dāna-dvātrimśikā, ...	4005	144
Dāna-kāṇḍa-prayoga, ...	4161	268
Dāna-keli-vyākhyā, ...	3278	29
Dāna-līlā, ...	3294	42
Dāṇḍa-lakṣhaṇa-vidhi, ...	4041	171
Dasāṅga-lalitā-vrata, ...	4164	270
Daśa-vaikālika-śubdārtha-vritti, ...	4038	169
Dattaka-darpaṇa, ...	3315	71
Dattaka-dīdhiti, ...	3314	70
Deś'anā-dvātrimśikā, ...	4006	144
Devā-bhadra, Pāṭhaka, ...	4180	281
Devā-nātha-tarka-panchā-nana, ...	4084	209
Devendra-sūri, ...	4011	149
Devī-māhātmya-chandrikā, ...	3319	74
Devī-rahasya-tantra, ...	4160	267
Devī-sūktā-bhāṣhya, ...	4163	269
Dharma-chandra, ...	3307	56
Dharma-dāsa-gaṇi, ...	{ 3283	33
	{ 3298	46
Dharmārṇava, ...	4042	171
Dharma-sāgara-gaṇi, ...	4129	245
Dharma-śarmābhyaṇya, ...	3287	35
Dharma-vyāvasthā-dvātrimśikā, ...	4003	142

	No.	Page.
Dhundhirāja, ...	4254	341
Digvijayeshī, ...	4250	338
Dīkshā-dvātriṃśikā,	3357	102
Dina-gaṇi,	3350	97
Dravya-saṅgraha-sūtra,	3292	41
Dravya-saṅgraha-vritti,	3293	41
Droṇa-āchāryya,	3261	14
Dvādaśābdādūrdhva-mavalokane-vidhi,	4013	150

E.

Ekādaśī-tattva-dīpa,	3374	113
----------------------	------	-----

G.

Gaṇadhara-sārdha-sataka,	3303	51
Gaṇadhara-sārdha-sataka-laghu-vritti,	3304	52
Gaṇahoma,	4101	220
Gāṇapatyupaniṣad,	4072	200
Gaṅgādhara Pāṭhaka,	4180	280
Gaṅgādhara-mahākara,	4027	162
Gaṅgārāma-jadhī,	4021	156
	4022	157
Gaurikānta,	3376	115
Gautama-svāmī,	3303	51
Gāyatrī-sahasra-nāma-stotra,	4073	201
Gītā-mābātmya,	3318	74
Gobhilāchāryya,	4075	202
Gobbilī-nāma-parisishṭa,	4074	201
Gopāla-gaṇi,	4011	149
Gopāla Rāya,	3310	62
Govinda-dīkṣita,	4141	254
Govindānanda,	3384	123
Govinda-nyāya-vāgīśa,	3305	58
Govinda-tarka-vāgīśa,	3373	118
Graha-makha-prayoga,	4071	200
Graha-yajña-prayoga,	4070	199
Grihya-sūtra,	4130	245
Gumānī-kavi,	3271	28

	No.	Page.
Guṇa-mālā-tīkā, ...	4076	203
Guṇa-sāgara-gaṇi, ...	3393	132
Guṇasthānāvachūri or Guṇasthāna-kramāroha-tīkā, ...	4014	150
Guruguṇa-shaṭṭriṃśikā, ...	4075	202
Guru-kavacha, ...	4080	206
Guru-kuṇḍalī, ...	4082	207
Guru-pañkti-kavacha, ...	4081	207
Guru-sahasra-nāma-stotra, ...	4077-83,	204-8

H.

Halāyudha, ...	3383	122
Hari-bhadra-śchāryya, ...	{ 3345 3301	{ 94 49
Hari-bhadra-sūri, ...	{ 3263 3299 3390	{ 15 48 129
Hari-chandra, ...	3287	35
Haridrī-chūrṇa-vidhāna-dhāraṇa-māhātmya, ...	4092	213
Hari-nātha-gosvāmī, ...	3334	87
Hari-tālikā-pūjā, ..	4093	214
Hari-tālikā-vrata-kathā, ...	4094	215
Hayagrīva-stotra, ...	4091	213
Hāyanaratna, ...	4090	212
Hema-śchāryya, ...	{ 4015 3396	{ 151 137
Hema-chandra, ...	4019	154
Hema-hamsa-gaṇi, ...	{ 4200 4199	{ 298 297
Hema-tilaka-sūri, ...	{ 4014 4075	{ 151 203
Hillāja-dīpikā, ...	4095	215
Hillāja-tājika, ...	4096	216
Hīravijaya-sūri, ..	{ 4129 3259 3396	{ 245 13 186
Homā-bhaksha, ...	4249	338
Hridayaṇḍa Vidyālaṅkāra, ...	3378	118

		No.	Page.
I.			
Ichchhárâma-svâmi,	...	4244	334
Ikâdharmma-muni,	...	3390	129
Îsânugraha-vichâra dvâtripsikâ,	...	3398	139
Ishti-kâla,	...	4089	211
J.			
		3275	26
Jagannâtha-panâdita,	...	3277	28
		4063	194
		4240-41	331
Jaganpâtha-tarka-pañchânana,	...	3376	115
Jaiminiya-sûtra-vritti,	...	4087	210
Jambû-charitra,	...	4010	117
Jambû-dvîpa-prajñapti-ratna-mañjûshâ,	...	3259	12
Jana-mâra-sânti-prayoga,	...	4088	211
Jaya-deva,	...	3309	59
		3306	54
Jaya-krishna,	...	4146	256
		3365	107
Jaya-râma-nyâya-pañchâ-nana,	...	4084	209
Jayasena,	...	3389	128
Jayasoma,	...	3389	128
Jaya-tilaka-sûri,	...	3385	124
Jina-bhadra-sûri,	...	3265	18
Jina-bhakti-sûri,	...	4016	153
Jina-chandra-sûri,	...	4016	153
Jina-datta-sûri,	...	3303-3	51, 52
Jinalâbha-sûri,	...	4016	153
Jina-mahattva-dvâtripsikâ,	...	3363	105
Jinasataka-bâlâvabodha,	...	4011	149
Jina-simha,	...	3359	128
Jina-sukha,	...	3390	129
Jina-vallabha-sûri,	...	4018	154
Jîrṇoddbâra-vidhi,	...	4165	270
Jîvachchbrâddha-prayoga,	...	4114	238
Jîva-goavâmi,	...	3278	29

	No.	Page.
Jívarāja-díkshita, ...	3333	86
Jíva-vichára-prakarana-vritti, ...	4046	152
Jñána-ratnopákhyána, ...	3385	124
Jogendra, ...	4050	176
Jvara-sánti, ...	{ 4086,	210
	{ 4115,	238
Jyotiḥ-sára-saṅgraha, ...	3378	117
Jyotiṣa-maṇi-málá, ...	4085	209

K.

Kailása-nátha Gaṇanátha, ...	3377	117
Kāla-nirṇaya-chandriká, ...	4109	228
Kálidása, ...	3371	112
Káśís'nūkara, ...	3376	115
Kalpadrúkaliká, ...	4110	229
Kalpa-kiraṇávalí, ...	4129	244
Kalpa-taru-vyákhyá, ...	4100	291
Kamalákara Bhatta, ...	4233	324
Kámadá, ...	3395	133
Kámárajá-díkshita, ...	3333	87
Káṇva-yága-prayoga, ...	4142	254
Kaparddi-káriká, ...	4166	271
Kapila-sútra-bhāshya, ...	4099	219
Káraka-váda, ...	3372	112
Káririshṭi-prayoga, ...	4127	243
Karkata-vrata, ...	4202	300
Karma-tattva-pradípiká, ...	4134	243
Karpúra-mañjarí-prakás'a, ...	3288	37
Kárunyá-laharí, ...	3277	28
Kárunya-laharí-stava, ...	4025	159
Kás'i-nátha-śarmá, ...	3380	119
Kási-nitya-yátra-paddhati, ...	4124	241
Kási-ráma Bhaṭṭácháryya, ...	3386	106
Katáksha-śataka, ...	3269	21
Kathá-dvātrimsiká, ...	3399	140
Káṭhakágni-prayoga, ...	4128	243
Kaukila-sautrámaṇi-vidhi, ...	4246	336

	No.	Page.
Kavi-kañkaṇa, ...	4015	160
Kavi-karṇa-pūra, ...	3322	75
Kavi-nandikā, ...	4123	240
	4154	263
Kavindra-chandra, ...	4238	229
	4228	319
	4229	320
Kavindra-chandro-daya, ...	4154	263
Kavindra-chāryya-sarasvatī, ...	4028	162
Kavindra-kalpadruma, ...	4028	162
Kāvya-lāṅkāra, ...	3328	82
Kāvya-lāṅkāra-ṭippanī, ...	3329	83
Kāvya-vilāsa, ...	4125	242
Keśava-miśra, ...	3307	55
Keśava-svāmī, ...	4128	244
Kevali-bhukti-vyavasthā-dvātriṃśikā, ...	3347	95
Kīrtti-bardhana-muni, ...	3390	129
Kis'ori-mohana-gosvāmī, ...	3274	25
Kleśa-hānopāya-dvātriṃśikā, ...	3339	90
Kokilā-vrata, ...	4108	228
Kripārāma, ...	3376	115
Krishṇa-bhakti-sudhārṇava, ...	4057	182
Krishṇa Bhaṭṭa, ...	3245	5
	4134	248
Krishṇa-chandra, ...	3376	115
Krishṇa-jīvana, ...	3376	115
Krishṇa-keśava, ...	3376	115
Krishṇa-miśra, ...	4058	183
Krishṇānanda-sarasvatī, ...	4087	210
Kṛitya-mañjarī, ...	4098	217
Kṣhamā-kalyāṇa, ...	4016	153
Kṣhemaja, ...	3336	88
Kṣhema-kutūbala, ...	4062	191
Kṣhema-s'armā, ...	4064	191
Kṣhemendra-nātha-kavi, ...	3272	23
	3273	24
Kṣhulla-kumāra-kathā, ...	4007	145

	No.	Page.
Kumārila Bhaṭṭa, ...	4066	196
Kuṇḍa-maṇḍapa-Siddhi, or Kuṇḍasiddhi (saṅka), ...	4106	226
Kuṇḍa-maṇḍape-paśchima-dvāra-śāmāni, ...	4111	231
Kuñjara-gaṇi, ...	4110	230
Kuṣhmāṇḍa-homa, ...	4107	227
Kuṣhmāṇḍa-vrata, ...	4126	242
Kutarka-graha-nivritti dvātriṃśikā, ...	3354	100
Kuvalāyānanda khaṇḍana, ...	4084	209

L.

Laghu-vivarāṇa, ...	4122	238
Lakṣmaṇa Bhaṭṭa, ...	3289	39
Lakṣmī-dhara-sūri, ...	{ 3265 4023	{ 17 158
Lakṣmī-kirtti, ...	4170	230
Lakṣmī-vallabha, ...	4110	231
Lakṣmī-vrata-kathā, ...	4139	252
Lalita-vistarā, ...	3345	94
Liṅga-paddhati, ...	4140	253

M.

Madanarāja, ...	4153	261
Mādhava Bhaṭṭa, ...	3294	42
Mādhavāchāryya, ...	3326	80
Madhumatī, ...	3379	118
Madhusūdana-Vāchaspati, ...	3379	118
Māgha-māhātmya, ...	4201	298
Mahādeva-kelākāra, ...	4128	244
Mahādeva-paricharyā-prayoga, ...	4121	239
Mahādeva-paricharyā-sūtra-vyākhyā, ...	4137	251
Mahā-gaṇapati-krama, ...	4144	255
Mahā-Lakṣmī-stotra, ...	4147	257
Mahā-līṅgārchana-bidhi, ...	4148	257
Mahā-nisītha-suya-kkhandha, (Mahā-nisītha-śruta-skandha), ...	3355	10
Mahā-nyāsa, ...	4226	318
Mahā-ṇava, ...	4153	261
Mahāsena, ...	3287	36

	No.	Page.
Mahá-vákyártha-vivarana, ...	4133	247
Mahá-Vishṇumahá-stūti, ..	4146	256
Mahimnah-stava-kaumudí, ...	3384	123
Mahí-tilaka-sūri, ...	3302	51
Malamása-tattva-vivriti, ...	3366	108
Malamása-vrata, ...	4132	246
Malaya-giri, ...	{ 3262 4207	{ 14 304
Malli-nátha, ...	3289	38
Mánasa-pújá, or Avyakta-mūrti-mánasa-pújá, ...	4040	170
Mánasa-snána-vidhi, ...	4131	246
Maṇḍala-vidhi, ...	4152	261
Manda-smita-śaṭaka, ...	3268	20
Māndbātá, ...	4153	262
Maṅgala-pújá-vidhi, ...	4143	254
Maṇi-karṇiká-śhṭaka, ...	4228	319
Maṇi-karṇiká-stotra, ...	4151	260
Māṇikya-chandra, ...	3307	55
Manmatha, ...	4062	191
Manohará, ...	3369	110
Manohara Gosvámí, ...	3334	87
Manoramá, ...	3332	85
Mantra-kaumudí, ...	3383	122
Mantrártha-dípiká, ...	3305	52
Mārga-dvātrīṃśiká, ...	3362	104
Marma-prakáśiká, ...	4063	194
Mási-s'rāddha-mánopanyáśa, ...	4033	166
Mási-s'rāddha-vidhikrama, ...	4034	166
Maṭhāmnáya, ...	4145	255
Mati-chandra, ...	4011	149
Mātri-datta, ...	4210	307
Mātriká-bheda-tantra, ...	4205	302
Mauna-mallári-dikshita, ...	4033	166
Mauni-máhātmya-vrata, ...	4150	259
Megha-dúta-ṭiká, ...	3371	112
Meghamálá, ...	4222	315
Mína-nátha, ...	3325	70

			No.	Page.
Mitrá-dvātrimsiká,	...	...	3352	99
Mrigāreshṭi-hautra,	...	...	4138	251
Mrityuñjaya-mánasa-pújá-vidhi,	...	...	4149	258
Mrityuñjaya-tantra,	...	...	4204	301
Mudrá karaṇa,	...	...	4203	300
			3267	20
Múka-kavi Śārva-bhauma,	...	...	3268-69	21
			3291	40
			3295	43
Mukha-vartanī,	...	...	3323	78
Mukti-dvātrimsiká,	...	...	3343	96
Muktyadvesha-pradhána-dvātrimsiká,	...	...	3360	103
Múla-deva-kathá,	...	...	3386	125
Múlyádhyáya,	...	...	4120	238
Munichandra-súri,	...	...	3321	75
Murári-mis'ra,	...	...	3383	122
N.				
Nága-deva,	...	...	4119	238
Nága-vali,	...	...	4197	295
Nága-vali-prayoga,	...	...	4185	285
Nágesa-bhaṭṭa,	...	...	4117	236
			4063	194
Nakshatra-satra-prayoga,	...	...	4181	281
Nakshatra-satra-sútra-vyákhyá,	...	...	4180	280
Nandi-súta-or Nandyadhyayana-sútra,	...	...	4196	294
			4114	233
Náráyana Bhaṭṭa,	...	...	3368	109
			4185	285
			4219	372
Navaratna-(saṭika),	...	...	4056	181
Nemi-chandra-siddhánt-deva,	...	...	3292	41
Nemi-dúta,	...	...	3276	27
Nigama-tattva sára,	...	...	4184	284
Nigoda-shaṭ-trimsiká-vivriti,	...	...	3321	75
Nigoda-vichára-gáthá-shaṭ-trimsiká-sútra,	...	...	3320	75
Nirṇaya-sindhu,	...	...	4233	322

	No.	Page.
Nis̥i-bhārgava-vratodyāpana, ...	4182	282
Nīti-mañjarī-bhāṣhya-(samūlana), ...	4183	283
Nivandha-mahā-tantra, ...	4265	348
Nivandha-saṅgraha, ...	4012	149
Nrisinha-bhaṭṭa, ...	3241	1
Nrisinha-daivajña, ...	4095	215
Nrisinha-paricharyyā, ...	4232	322
Nyāya-dīpaka, ...	4065	196
Nyāya-kandalī, ...	4186	285
Nyāya-mañjūśā-nyāsa, ...	4200	298
Nyāya-ratnākara, ...	4066	196
Nyāya-saṅgraha, ...	4199	297
O.		
Ogha-niryukti-sūtram, ...	3260	13
Ogha-Niryukti-ṭikā, ...	3261	14
P.		
Pada-prakāśikā or Trikaṇḍa-maṇḍana-vivaraṇa, ...	4171	274
Pādāravinda-sataka, ...	3267	20
Padārtha-prakāś'a, ...	4119	237
Pada-vidhānānukramaṇī, ...	4245	335
Padma-jineśvara-sūri, ...	3285	34
Padma-mandira-gaṇi, ...	3265	18
Padma-nābha, ...	4146	256
Padma-sundra, ...	3392	131
Pāka-yajñādi nirṇaya, ...	4213	309
Paksha-homa vidhi, ...	4192	291
Pañcha-kalpataru, ...	3311	65
Pañcha-krośī-māhātmya, ...	4193	291
Pañchākshara-māhātmya, ...	4209	306
Pañchama-saṁgraha-ṭikā, ...	4207	304
Pañchamā-s'rāma-vidhi, ...	4238	329
Pañchapakṣī-s'akuna, ...	4239	330
Pañcha-prakarāṇī or sat-sukhānubhava, ...	4244	334
Pañchāsaka-ṭikā, ...	4208	306
Pāṇḍ udāsa, ...	4186	287

	No.	Page.
Pāṇḍuśaṅga-suri, ...	4268	348
Parabhū-prakarana or Parabhū kathā, ...	4198	296
Pārāyana-stotra, ...	4220	313
Pārshada-sūtra, ...	4190	289
Partha-sārathi-misra, ...	4066	196
Paryyankāśaucha-vidhi, ...	4194	292
Paśu-bandha-prayoga, ...	4177	278
Paśu-hautra, ...	4176	277
Paśu-maitravaruna, ...	4175	277
Pātāñjala-yoga-lākṣaṇa-vichāra-dvātriṃśikā, ...	3358	102
Phālguna-kriṣṇa-chatūrthī-vrata, ...	4221	314
Pinḍa-niryukti-vritti, ...	3262	14
Piṅgala-ṭikā, ...	3324	78
Piṣṭa-paśu-mīmāṃsā, ...	4219	312
Prabhākara-Bhaṭṭa, ...	3288	37
Prabodhini, ...	3367	109
Pradosha-vrata-nirṇaya, ...	4230	320
Pradosha-vrata-prayoga, ...	4224	316
Prajñā-kara, ...	3394	132
Prāṇā-bharaṇa-(saṭika), ...	3275	26
Prāṇā-bharaṇa or Rāja-varṇana, ...	4240	331
Prapañcha-sāra-viveka, ...	4027	161
Prasaṇna-rāghava, ...	3309	59
Prasastikā-prakarana, ...	4231	321
Prasasti-kāśikā, ...	4024	159
Prasna-bhairava, ...	4179	279
Prasnotara, ...	3389	127
Pratāpa-nārasinha, ...	4185	285
Pratāpa-rudra, ...	4104	222
Praudha-pratāpa-mārtaṇḍa or Kāla-nirṇaya-saṅgraha, ...	4104	222
Pravañchana-sāra-bālāvabodha, ...	3265	17
Pravañchana-sāroddhāra-sūtra, ...	3266	18
Pravāsa vidhi, ...	4235	327
Prayāga-snāna-vidhi, ...	4188	288
Prāyaścitta-kādamā-sāra-saṅgraha, ...	3380	119
Prāyaścitta-kutūhala, ...	4067	197
Prāyaścitta-tattva-ṭikā, ...	3375	114

	No.	Page.
Prayoga-dīpikā, ...	4285	326
Prayogaratna-mālā, ...	{ 4167 4223	{ 272 315
Prayoga-vaijayanī,	4212	308
Prithvī-malla, ...	4153	262
Puraṇa-sandhāna, ...	4236	328
Punarādheya-prayoga,	4178	278
Punarādheya-sūtra,	4189	288
Purāṇa sāra, ...	3310	62
Pūrta-prakāśā,	4195	293
Puruṣārtha-chintāmaṇi,	4237	328
Puruṣa-sūktārā-dhāna-vidhi,	4191	290
Pūrva-seva-dvātriṃśikā,	3359	103
Pushpa-mālā-prakarāṇa,	3386	85

R.

Rādhā-mohana-gosvami,	{ 4057 3374	{ 182 114
Rādhā-nātha-sarmā,	3330	84
Rādhā Vallabha Bhaṭṭāchāryya,	3366	108
Rāghava-deva-sarmā,	3311	65
Rāghava Rāya, ...	3310	62
Raghu-deva, ...	4242	333
Raghu-nandana, ...	{ 3306 3375	{ 54 114
Raghu Nātha Samrat,	4034	106
Raghu-rāma-tīrtha,	{ 4137 4121	{ 251 239
Rājā-rudra-rāya, ...	3310	62
Rāma-āchāryya, ...	3316	72
Rāma-bhadra-siddhānta-vāgīśa,	{ 3313 3367	{ 70 109
Rāma-chandra, ...	{ 4180 3307	{ 280 56
Rāma-chandra-kavi,	{ 3369 4067	{ 110 197
Rāma-charita or Rāmāyana, ...	3396	134

	No.	Page.
Rāma-gopāla, ...	3376	115
Rāma-kriṣṇa, ...	{ 3364	106
	{ 3366	108
Rāma Kriṣṇa Nyāyālaṅkāra, ...	3381	119
Rāma-nāma-lekhana-vidhi, ...	4217	311
Rāmānanda Tarkapañchānana, ...	3311	•65
Rāma-sahasra-nāma stotra, ...	4225	317
Rāmes'vara Bhaṭṭa, ...	4114	233
Raṇa-siṅha, ...	3283	33
Rāsa-unimāpsā, ...	4021	156
Rāsa-pramāṇa, ...	4058	183
Rasa-taraṅgiṇī, ...	3377	117
Rasa-vatī, ...	3333	86
Rāsa-yātrū-viveka, ...	4059	184
Rasika-Raṅgadā, ...	3274	25
Ratna-koshakāra-mata-vichāra, ...	3370	111
	{ 3296	44
Ratna-s'ekhara-gaṇi, ...	{ 4199	297
	{ 4200	298
	{ 3387	126
Ratna-s'ekhara-sūri, ...	{ 4014	151
	{ 4075	202
Ratna-siṅha-sūri, ...	3321	75
Ravi-chandra, ...	3395	134
Ravikara, ...	3371	112
Raviroṭā-vrata, ...	4248	337
Rishabha-sena, ...	3303	51
Rishyanukrama, ...	4214	309
Roga-sānti, ...	4218	312
Rudra-bhāṣya, ...	4210	307
Rudra Deva, ...	{ 4185	285
	{ 4195	293
Rudra-kavi, ...	3279	30
Rudra-nyāsa, ...	•4219	311
Rudraṭa, ...	{ 3328	82
	{ 3329	83
Rūpa-gosvāmī, ...	3278	29

	S.	No.	Page.
Sachchidā-nandā-śrama,	...	4254	343
Sadā S'iva Sūri,	...	4027	162
Saddrishti-dvātrimsikā,	...	3355	101
Sādhu-sāmagrya-dvātrimsikā,	...	3342	93
Sāgara-chandra-sūri,	...	3265	18
Sajjana-stuti-dvātrimsikā,	...	3349	96
S'ākala,	...	3244	5
		3259	13
Sākala-chandra-gaṇi,	...	4038	169
Sākala-harsha,	...	4010	148
Sākaṭāyana,	...	4015	151
Sāli-vāhana,	...	3317	73
Samarā ditya-charita,	...	3390	128
Sāmarāja-dīkṣhita,	...	3333	87
		3344	93
Samaya-sundara-gaṇi,	...	4038	169
Sām̐ba,	...	3335	88
Sām̐ba-pañchāsikā,	...	3335	88
Sām̐ba-pañchāsikā-vritti,	...	3336	88
Sambhu,	...	3280	30
Samyagdrishti-dvātrimsikā,	...	3397	139
Sandhyā-prayoga,	...	4257	343
Saṅgha-paṭṭaka-prakaraṇāvachūri,	...	4018	154
Saṅgrahaṇa-dīpikā,	...	4174	276
Saṅjivani,	...	3280	38
		4035	167
		4040	170
		4043	172
		4133	247
Saṅkara-śchāryya,	...	4151	201
		4298	329
		4228	319
		4220	320
Saṅkara-Saṁhitā,	...	4060	185
Saṅkara-śrāvaka-kathā,	...	4008	145
S'anti-chandra-gaṇi,	...	3250	12

	No.	Page.
S'ánta Sūri, ...	4016	152
Sanyāsa-dīpikā, ...	4258	343
Sanyāsa-varaṇa, ...	4053	178
Sapta-śatī-kāvya, ...	3317	73
Sarajānanda-tīrthā, ...	4068	198
Sarvānukramaṇikā, ...	4135	249
Sarvānukrama-prayoga, ...	4259	345
Sarvarāja-gaṇi, ...	3304	52
Sarvārtha-siddhi, ...	3351	98
Satkarmādhva-pradars'ini, ...	3244	5
Satta-sayā-kāvya, ...	3317	73
Satyarāja-gaṇi, ...	3393	132
Saubleḡya-kavacha, ...	4215	310
	4243,	333
Saunaka, ...	4245,	335
	4252,	339
Sāvitragṇi-prayoga, ...	4253	340
Sāyana, ...	3326	80
Seva-sevakopades'a, ...	3272	23
Shadabda-prāyas'chittādi-paddhati, ...	4118	237
Shadāvas'yaka-vritti, ...	3302	50
Shad-dars'ana-samuchchaya-ṭikā, ...	3301	49
Siddha-chakra-māhātmya-gāthā-vritti, ...	3337	126
Siddhānta-muktāvali (saṭika), ...	4054	179
Siddha-sādhya, ...	3284	34
Siddhasena-gaṇi, ...	3350	97
Silā-nyāsa-vidhi, ...	4255	341
Simhānubāku-bhāṣya, ...	4260	345
Simhastha-paddhati, ...	4264	348
Simha-s'ūtra, ...	3350	97
Siripāla-narindakahā, ...	4009	146
Sishyāhitā or Avāsyaka-vrihat-vritti, ...	3263	15
	3289	38
Sitārāma, ...	3376	115
Sitārāma-sūri, ...	4109	229
Siva-āchāryya, ...	3319	74
Siva Bhāṭṭa, ...	4117	236

	No.	Page.
Sivá-mushṭi-vrata, ...	4256	342
Śleṣha-virodhini, ...	3313	70
Smṛiti-lūga-bhañjana, ...	4055	180
Somāṅga-pāna-kārikā, ...	4261	346
Soma-saṅgraha, ...	4167	272
	{ 4199	297
Soma-sandara, ...	{ 4200	298
Soma-yājamāna, ...	4169	273
Śrāddha-dinakṛitya-tika, ...	3281	31
Śrāddha-dīpa, ...	3365	107
Śrāddhādi-viveka-kaumudī, ...	3381	119
Śrāddha-pradīpa, ...	3365	107
Śrāddha-vibhakti, ...	4262	347
Śrāvaka-dinakṛitya, ...	3297	45
Śrāvakārādhana, ...	3344	93
Śrīdhara-Bhaṭṭa, ...	4186	286
Śrīguru-kavacha, ...	4079	206
Śrīguru-stotra, ...	4078	205
Śrīkalpa-saṅgraha, ...	4155	263
Śrīkumāra svāmī, ...	4170	274
Śrīpāla-prithvipāla-kathā, ...	3393	131
Śrīśama-paddhati, ...	4211	308
Stuti-śataka, ...	3295	43
Subodhini, ...	3394	132
Suddhi-nirṇaya, ...	3308	58
Sugama-vṛtti, ...	4069	199
Suhīra, ...	3289	89
Sujana-bodhakarī, ...	3369	110
Sūla-pāpi, ...	4059	184
Sūla-taṅkeśvara-māhātmya, ...	4030	155
Sumati-vardhana-muni, ...	339,	129
Sūra-chandra, ...	4015	151
Surendra-sūri, ...	4075	203
Sureśvar-āchāryya, ...	{ 3253	9
	{ 4121	239
Sures'vara-Svāmī, ...	4137,	251
Sūryya-sahasra-nāma-stotra, ...	4112	231

	No.	Page.
Suvratā, ...	3287	86
Suvritta-tilaka, ...	3273	24
Svarga-dvāreshṭi-prayoga, ...	4254	341
Svopajña-dhātu-pārayana, ...	4019	154
Syāma-sundara, ...	3376	115

T.

Tantra-rāja, ...	3382	121
Taparatna Pāṭhaka, ...	4110	230
Tārā-bhakti-sudhārṇava, ...	3312	67
Tārā chandra, ...	3332	85
Tārādītraya-dvātriṃśikā, ...	3353	99
Tarka-vāgīśa-Bhaṭṭa-chāryya, ...	3313	70
Tātparyya-taraṅginī, ...	3306	54
Tattva-bodha-vidhāyinī, ...	3290	39
Tattva-chandrikā, ...	4061	190
Tattva-dīpikā, ...	3282	82
Tattvārtha-śāstra-ṭīkā, ...	3350	97
Tattvārtha-vṛitti, ...	3351	98
Tejorāja Pāṭhaka, ...	4110	230
Tilaka-āchāryya, ...	3264	16
Tippu-Bhaṭṭa, ...	4174	276
Trikāṇḍa-maṇḍana, ...	4170	273

U.

Udyota, or Kāvya-prakāśa-vidyota, ...	4117	236
Udhana, ...	4012	150
Upades'a-mūlā-prakarana, ...	3298	46
Upades'a-mālāvachūri, ...	3284	33
Upades'a-mālā-vivaraṇa, ...	3283	33
Upades'a-ratna-kosha, ...	3285	34
Upades'a-s'ntaka, ...	3271	23
Upannaikādas'ī mūhātmya, ...	4168	272

V.

Vāchaspati-mis'ra, ...	3308	58
Vāchi-deva, ...	3294	43
Vāda-dvātriṃśikā, ...	4004	143

	No.	Page.
Vāgīśvara Vidyādhipati, ...	4064	195
Vahvricha-karma-prayoga-kārikā, ...	3244	5
Vaikunṭhānanda-tīrtha, ...	4068	198
Vairāgya-s'atoka-ṭikā, ...	3325	79
Vais'vā-naryya, ...	4102	221
Vajrasenasūri, ...	4014	151
Vakrokti-pañchās'ikā, ...	4064	195
Vallabhāchāryya, ...	3331	85
Vallabha-deva, ...	4004	195
Vāmana-jayanti-vrata-vidhi, ...	3249	7
Vanamālī, ...	4037	168
Vānes'vara, ...	8376	115
Vāpu-bhaṭṭa, ...	4098, 4120, 4128	217, 238, 242
Vara-ruchi, ...	4017	153
Vas'ikaraṇa-stotra, ...	3248	7
Vas'ikaraṇa-vidhi, ...	4247	886
Vāsu-deva, ...	3288	87
Vaṭo-dyāpana-vidhi, ...	3247	6
Vātsyāyana, ...	4065	196
Veda-pārāyanāṅga-homa-vidhi, ...	3243	4
Veda-vyāsa, ...	4227,	319
Veṅkaṭa-nātha-vedāntāchāryya, ...	4091	213
Vidhāna-mālā, ...	3241	1
Vidhāna-māloka-māribhaya-s'ānti, ...	4136	250
Vidhura-upāsana, ...	3250	8
Vidhyaparādha-prāyas'chitta-laghu-vritti, ...	3245	5
Vidvat-chitta-prasadinī, ...	4068	198
Vidyā-karaupā-dhyaya, ...	4304,	182
Vidyā-vilāsa, ...	3279,	80
Vijayada-sūri, ...	3396	137
Vijaya-sena-gūri, ...	4015	152
Vijayatilaka Pāṭhaka, ...	4110	230
Vikrama, ...	3276	27
Vimalodayamālā, ...	4029	163
Vinaya-dvātriṃśikā, ...	3346	94

			No.	Page.
Vinaya-prabhá Páthaka, ...	...	...	4110	230
Vinaya-sena, ...	...	...	3396	136
Vinaya-sundara-muni, ...	...	...	3390	129
Víra-chandra Gosvámí, ...	...	...	{ 3395,	133
			3274	25
Vishṇu Bhaṭṭa, ...	...	...	4237	329
Vishṇu-deva-śarmá, ...	...	...	3242	3
Vishṇu-yága-paddhati, ...	...	...	3294	43
Vistara-chandriká, ...	...	...	3373	112
Viśva-nátha-bhaṭṭa, ...	...	...	4116	234
Viśva-náth-súri, ...	...	...	4219,	312
Viśvapati, ...	...	...	3294	43
Viśva-prakásiká-paddhati, ...	...	...	4116	233
Viśveśvará-shṭaka, ...	...	...	4227	318
			4052,	178
Viṭṭala-dikshita, ...	...	...	{ 4054	179
			4056,	181
			4106	226
Vivádárṇava-setu, ...	...	...	3376	115
Viveka-dhairyyás'rama, ...	...	...	3331	85
Viveka-dípaka, ...	...	...	3246	6
Viveka-kaumudí, ...	...	...	3364	105
Vivikta-náma-saṅgraha, ...	...	...	4015	151
Vrate-pradhána-nirúpaṇa, ...	...	...	4036	167
Vriddha-yavana, ...	...	...	4103	221
Vrindavana-chakravartí, ...	...	...	3323	78
Vrishá-kapi-s'ástra, ...	...	...	3252	9
			{ 3272,	23
Vyása dása, ...	...	...	3273	24
Vyavahára-móhava, ...	...	...	3326	79
Vyavasthá-dípiká (As'aucha-prakarana), ...	...	...	3330	84

Y.

Yajñes'vara, ...	...	...	3294	43
Yati-saṃskára, ...	...	...	3254	10
Yati-sandhyá-vártika, ...	...	...	3253	9
Yati-sandhyá-vidhi, ...	...	...	3251	8

	No.	Page.
Yati-vallabhá, ...	4048	175
Yoga-bheda-dvātrims'iká, ...	4002	142
Yoga-lakṣhaṇa-dvātrims'iká, ...	4000	141
Yoga-máhātmya-dvātrims'iká, ..	3340	91
Yogavatára-dvātrims'iká, ...	3338	90
Yoga-vindu, ...	3299	47
Yoga-vindu-vritti, ...	3300	48
Yoga-viveka-dvātrims'iká, ...	3337	89
Yuva-dípiká (Samúlá), ...	4183	283

